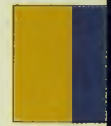
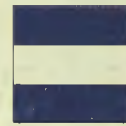
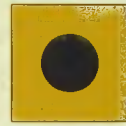
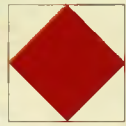

MARIAN MOȘNEAGU

ZIUA MARINEI LA ROMÂNII

EDITURA COMPANIEI NATIONALE
ADMINISTRATIA PORTURILOR MARITIME CONSTANTA
2002

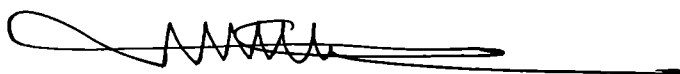

www.ziuaconstanta.ro

MARIAN MOȘNEAGU

Școlii, 2404 DE CONSTANȚA,
prima mea carte de autor.

17 octombrie 2017

ZIUA MARINEI LA ROMÂNII

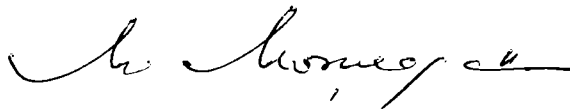
Biblioteca
ZIUA de Constanța
Nr. 416

Seamărilor

Comandor AUREL CONSTANTIN,

Cu aleasă considerație din partea autorului.

15 august 2002

Editura
Companiei Naționale
Administrația Porturilor Maritime Constanța SA
2002

ISBN 973-99332-4-6

Apărut: August 2002

Culegere computerizată: Elena MOȘNEAGU

Ilustrația lucrării provine din colecțiile: Valentina CIUCU, Cristian CRĂCIUNOIU, Francisc HOSCIUC,
Gabriel NICOLAE, Dan STROESCU, Simion TAVITIAN,
Mircea VOITINOVICI, precum și din fototecile Muzeului Militar
Național și Muzeului Marinei Române

Tehnoredactare computerizată: Mariana STĂNCIULESCU

Coperta: © cosmic 2002

Tipar: Irina AVRIGEANU, Parfenti COJOCARU

Pre-press: Monica PASCALE

Tipărit în cadrul Sectorului Tipografic al APMC SA

© APMC 2002 pentru prezenta ediție

CUPRINS / CONTENTS

Cuvânt înainte / Foreword	5
Ziua sublimelor catarge / The Day of joy for Seamen and Ships alike	7
Sfânta Maria, ocrotitoarea marinarilor / Saint Mary, the protector of the Seamen	9
Ziua Marinei Majestății Sale / Seamen's Day during His Majesty	19
Ziua Marinei Republicii Populare Române / Seamen's Day during the People's Republic of Romania	85
Ziua Marinei Republicii Socialiste România / Seamen's Day during the Socialist Republic of Romania ...	111
Ziua Marinei și a Lucrătorului Portuar - revenirea la tradiție / Seamen's Day and Docker's Day, back to roots	127
Ziua Marinei Române în documente de arhivă / Romanian Seamen's Day in Archives	141
Bibliografie / Bibliography	199

CUVÂNT ÎNAINTE

Ziua Marinei a intrat definitiv în calendarul sărbătorilor naționale datorită, în primul rând, reputației deosebite câștigate de marinari și breslele complementare marinăriei. Adevărată chintesență a curajului, diplomației, eleganței și a celor mai elevate virtuți bărbătești, MARINA a fost și rămâne pentru întreaga suflare românească „școala cea mare de energie în care se oțelesc sufletele și în care simțul de disciplină, de solidaritate și imbold înălțător pentru jertfă se așează în chip firesc la temelia vieții”.

Autentică școală a camaraderiei și sacrificiului suprem, Marina Română a consacrat peste secole spiritul de breaslă al slujitorilor săi drept pildă de profundă moralitate și devoțiune față de semeni, de patrie și de natură. Prin importanța și complexitatea sa, Marina a imprimat ea însăși o mentalitate aparte, o manieră de instruire și educație pluridisciplinare și un spirit de conduită scoborâtoare din arborada plină de mituri a legendarului bric „MIRCEA”.

Dintr-o festivitate intimă a echipajelor Marinei Militare cum era receptată la începutul secolului XX, prin inițiativa Primăria Constanței de a adresa conaționalilor din celelalte provincii ale țării o subtilă provocare de a veni să contemple „niște serbări demne de văzut precum regate, alergări, serate venețiene, mare bal pe apă, bărci alegorice, descoperirea Americii, naufragiul Meduzei, corabia Argonauților și altele”, Ziua Marinei a trecut în tradiția datinilor de peste an, legată în mod firesc și demn de praznicul Adormirii Maicii Domnului - Sfânta Maria Mare, patroana și ocrotitoarea marinarilor.

Prilej de mare desfătare și înălțare sufletească, onomastica marinarilor este așadar o sărbătoare a apelor și a cetăților riverane deopotrivă, un *regal* al măiestriei și nobleței celor care s-au înfrățit cu vântul, aștrii și valurile spre a purta cu temeritate Tricolorul pretutindeni în cele patru puncte cardinale ale Oceanului Planetar.

Centenarul acestor solemnități, în siajul cărora se regăsesc tot atâtea ceremoniale, Te-Deum-uri, botezuri de nave, parade navale, competiții și ștafete nautice, spectacole și jocuri tradiționale marinărești, escale ale unor nave militare străine, serbări populare, precum și multe alte evenimente memorabile, găsește România în etapa desăvârșirii și consolidării unei profunde și ireversibile campanii de reformare și modernizare a sistemului național de apărare, prin asumarea unei opțiuni ferme de aderare la structurile euroatlantice și adoptarea unor noi politici de securitate, inclusiv în domeniul Forțelor Navale, al căilor și culoarelor de comunicație pe apă, șantierelor, platformelor și infrastructurilor portuare.

Apariția unei lucrări dedicată exclusiv rememorării pe perioade istorice, pe baza documentelor de arhivă și a unui bogat material ilustrativ, a semnificației acestei sărbători de suflet a poporului nostru constituie ea însăși un eveniment cultural în suita manifestărilor de înaltă ținută organizate ani de-a rândul de Muzeul Marinei Române, instituție de cultură reprezentativă a oștirii române și, totodată, o dovadă în plus că, prin tradiții și spiritualitate, Marina a fost și este a tuturor românilor iar sărbătorile ei sunt și trebuie să rămână ale tuturor.

Fie deci ca, la celebrarea primului secol de la atestarea acestei frumoase sărbători estivale, prestigiosul corp al marinarilor și lucrătorilor portuari români - activi sau pensionari, elevi, studenți sau veterani - să se bucure pe deplin de omagiile, prețuirea și admirația tuturor celor care apreciază la adevărată sa valoare această îndeletnicire milenară a poporului român și pe semenii noștri care,

ținând neclintite sus și falnic pavilionul și prestigiul național, n-au pregetat să cuteze și să trudească pentru a transforma marinăria din meșteșug, în artă și vocație.

Viceamiral

Corneliu RUDENCU

Șeful Statului Major al Forțelor Navale Române

Constanța, 10 august 2002

ZIUĂ SUBLIMELOR CATARGE

15 august. Praznicul Adormirii Maicii Domnului. Ziua Marinei Române. Sărbătoare a apelor și a hărăziților acestora de peste un veac.

Cât de solemn pavoazat este astăzi țărmlul românesc și cât de ferică fi-va noaptea mijlocului de august! O lună de vrajă va reaprinde candelile-n adâncuri și peștii vor clopoți sideful ofrandelor atâtor trecătoare vremuri.

15 august. Ziua Marinei Române și a Lucrătorului Portuar, sărbătoare de suflet a porturilor și a truditorilor lor, a navalștilor și a tuturor celor mișcători ca valul și neclintiți ca stâncă în profesiunea lor. Spre ei să ne-ndreptăm privirea și gândul de bine, cu toată dragostea și admirația noastră pentru patosul lor, pentru devoțiunea lor, pentru sacrificiile lor. Imnul fântânilor și clopotul cascadelor vă sunt dedicate azi vouă, călăuze albastre în trena lacrimilor Pământului.

15 august. La steaua ta mă închin, Prea Sfântă Patroană Precistă Maria!

Mă-ntorc apoi cu smerenie spre tine, univers albastru, și spun: bun găsit, mare a noastră și a megieșilor tăi, bun găsit, Pont Euxin al celor care te-au cucerit, te stăpânesc și te apără! Și-mi umplu apoi cristalinul ochilor de nesațul zărilor, clipesc a bucurie cu pleoapele împovărate de umbrele pescărușilor și-mi ostoiesc dorul de miresme de alge în plaurii tridentului danubian și spun: bun găsit, Dunăre albastră, leagăn de scuturi și izvor tămăduitor! Bun găsit, șerpuinde fruntarii, brâu de voinic carpatin, șipot ce primenești undele mării cu roua florilor continentului, laolaltă cu pulberile granitului care te încătușează ori mana șesurilor care-ți slobozesc revărsarea.

Și vă redescopăr la țărmluri pe voi, străjerii tainei albastre, matrozi ferecați în mărgăritare, voi, temerarii rătăcitori prin furtuni, hălăduind peste talazul cel fără de popasuri, spintecând mrejele legendelor de altădată.

Vouă, cavaleri ai undelor planetei, ce v-ați legat pe roza vânturilor și-n lotci de azur v-ați avântat pe harta destinului, prin văzduhul sărat al largului necuprins, mânați de vântul căutărilor și-ademeniți de simfonia valului de după val, vouă, trăitori la Marea cea Mare, vă-nchin astăzi cântecul de slavă al velilor.

Fie-vă deci calea lină și punțile corăbiilor voastre cuiburi de necurmată veghe și de speranță, vântul prielnic și zarea veșnic senină, spre a vi se împlini preumblarea și sorocul îngânate de ape.

Și fie ca flamura ce o purtați drept pecete de neam și de virtute românească să-nsemne, întotdeauna, nimb de creștinească evlavie și curcubeu de biruință peste catargele care boltesc aurora, spre a redeveni voi înșivă gazde și oaspeți deopotrivă, binecuvântați de Dunăre și Mare.

Și fie-vă chemarea cea care limpezește taina zărilor și dragostea focul buneii vestiri.

Și fie-vă valul cântec de leagăn pentru neodihna voastră și vântul o doină a gândului curat între atâtea și-atâtea miresme de lume fără nume, căci cine să vă călăuzească mai bine prin nemărginire decât zâna cea bună, Iubirea.

Să vă primenească chipurile talazurile limpezi ale zorilor și să vă desfete fosforescentele siaje cu vis de tinerețe veșnică.

Ca de fiecare dată, să vă-ntâmpine cu brațele deschise femeile țărmlului și pruncii iubirilor dintâi, cu zâmbetul senin și neastâmpăr de lungă așteptare.

Si-n ceas târziu de seară de vară, la mult râvnita voastră vatră, să reaprindeți torțele iubirii și-mbrățișând pământul bunăstării, să prindeți stele căzătoare în poala credincioaselor vestale.

LA MULȚI ANI, oameni ai mării și ai fluviului, înlănțuiți de zodia voastră de harfe marine și de zefire!

LA MULȚI ANI și fie-vă pururi în preajmă neprihănită și ocrotitoare Sfântă Fecioară Maria!

Locotenent-comandor Marian MOȘNEAGU
Directorul Muzeului Marinei Române

Vechiul Testament vorbește deja de slăvirea Maicii Domnului (Ps. 44). Ea este identificată cu scara dintre cer și pământ, din visul lui Iacov (Fac. 28, 12), prin care Dumnezeu a luat firea noastră umană, pe care îngerii lui Dumnezeu se suie și se pogoară. În tradiția patristică, Maria este comparată cu Eva, fiind chipul unei noi umanități. După cum Eva a luat parte la căderea și la moartea lui Adam, tot așa Maria a participat la „întoarcerea” chipului celui întinat la chipul cel dintâi. Pe de o parte, ea a câștigat această stare prin umilința sa (Luca 1, 47-48), pe de altă parte, ea a fost sfințită prin sălășluirea Cuvântului, devenind izvor de curățenie și nestrăciune.

Despre propovăduirea Maicii Domnului se știu următoarele: Sfântul Lazăr, fratele Mariei și al Martei, era episcop al Ciprului, iar surorile lui erau în preajma Maicii Domnului. Fiind cuprins de dor să-și vadă surorile și pe Maica Domnului, Sfântul Lazăr a trimis o corabie ca să le aducă în Cipru. Maica Domnului s-a plecat la rugămintea Sfântului Lazăr și împreună cu Marta și Maria s-a îmbarcat pe corabie și a plecat spre Cipru. Dar Dumnezeu hotărâse altfel. O furtună mare abate corabia din drumul ei și o mână spre locuri necunoscute. Era un munte care se chema Athos, plin de temple idolești, iar cel mai mare templu era închinat zeului Apolo. Spre acest munte a abătut furtuna corabia în care se afla Maica Domnului. Când s-a apropiat corabia de țărm, toți idolii au început să strige: „Vai nouă, că se apropie de noi Maica Dumnezeului celui viu.” Statuia zeului Apolo a căzut la pământ și s-a sfărâmat. Toți locuitorii care se aflau în munte au alergat la țărm ca să întâmpine corabia. Mare le-a fost mirarea când au văzut coborându-se din corabie trei femei smerite. Maica Domnului a început a le grăi în limba lor despre învățătura creștină și ei au primit cuvântul lui Dumnezeu. De atunci muntele Athos este grădina Maicii Domnului și nicăieri nu este Ea mai proslăvită decât acolo. După aceea Maica Domnului s-a întors la Ghetsimani, reluându-și viața de binefaceri, rugăciune și milostenii.⁴

„Mare este evlavia noastră pentru Maica Domnului! Cele mai frumoase cântări și podoabe bisericesti le închinăm ei. Cele mai alese flori și lacrimi, când ne rugăm, le punem dinaintea icoanei sale. Iar când avem necazuri în viață, când suntem greu bolnavi, când avem copii de crescut și căsătorit, sau când suntem în primejdii, strigăm cu lacrimi la ajutorul și rugăciunile Maicii Domnului. Rugăciunile ei împlânzesc mânia cea dreaptă a lui Dumnezeu, ne ușurează durerile vieții, liniștesc vrăjmașii noștri văzuți și nevăzuți. Pe Maica Domnului o laudă îngerii din cer, o preamărește Biserica, adunarea credincioșilor, o laudă călugării ziua și noaptea în mănăstiri.”⁵

Se spune că în urmă cu aproape 500 de ani, piraii care se adăposteau la poalele versantului alpin Montenero ar fi găsit într-o peșteră icoana Fecioarei Maria, pe care au luat-o cu ei. A doua seară însă, icoana dispăruse. Revenind la Montenero, piraii au descoperit înmărmuriți icoana în aceeași peșteră, astfel încât, cuprinși de remușcări, au dus-o la catedrala din Livorno, dar minunea se repetă. Adoratorii ei au decis să o lase la Montenero, transformând peștera într-o capelă. Astfel, piraii și marinarii de prin împrejurimi s-au pus sub ocrotirea icoanei miraculoase. Mai mult, înainte de a se avânta în largul mării, galerele și navicelele viaregine, zeeneze și cele din Camogli țineau coasta până la Montenero unde, la travers de peșteră salutau cu salve de tun icoana Fecioarei Maria, în puterea căreia își încredințau soarta călătoriei.

Un secol mai târziu, frații pustnici de la Sambuca s-au strămutat la Montenero, unde au zidit o biserică pe care au pus-o sub protectoratul episcopatului din Pisa. Când însă gezuiții au fost scoși de prin mănăstiri, paza icoanei miraculoase a fost încredințată călugărilor teatini iar mai târziu, vallombrosianilor.

Astăzi, locul colibelor piraiilor a fost luat de Ardentă și Antignano, două localități prospere, în timp ce accesul pe potecută a fost dublat de un funicular rapid care transportă miile de pelerini care vin să se roage Mariei Santissima, patroana marinarilor din catedrala de la Montenero. De o parte și de alta, atriumul oval al catedralei este flancat de statuetele Credinței, Speranței, Carității și Umilinței. Peretii sunt ornați cu șapte frumoase episoade din viața Sfintei Maria, realizate de Filippo Galetti. Tribuna de unde se țin predicile este împodobită cu diferite arabescuri, iar pe bolta susținută de opt stâlpi de marmură de Sera Vezza, pictorul Giuliano Traballesi a imaginat paradisul. Altarul sau sacristia face corp comun cu stânca din vechea peșteră unde a fost găsită și se păstrează icoana miraculoasă.

Galeriile și arpile catedralei sunt pline cu mii de tablouri în ulei, acuarele, desene în peniță și cărbune, aproape toate cu subiect marinăresc și care abundă în explicații amănunțite. De exemplu, sub o corabie cu vergile superioare mainate în grabă, velele inferioare în terțarolă, trinchetul bombat de un vânt puternic, gata să-i plesnească scota și valuri mari amenințătoare, se poate citi: „Noi, echipajul brigantinei „DANDOLO”, înscrisă în compartimentul Viareggio, sub comanda căpitanului Agostino Casteleri, A Te Santa Maria! În dar, pentru că în noaptea de 28 decembrie 1900 fiind în apele Chinei, surprinși de o groaznică furtună cu zăpadă, invocând ajutorul Tău, am fost salvați. A Te Santa Maria! Sau: „Stefano Splivato, căpitanul comandant al corabiei „GALLILEO”, în noaptea de X noiembrie MDCCCXVI, fiind surprins da oribile furi-oza tempesta, per intercessione di Maria S.S. da lui e da echipaggio invocata, fu salvo”.

„Voto fatto dal capitano Simo col brigantino italiano „NINA EMILIA” a S.S. Maria di Montenero, per grazia ricevuta la notte del 9 novembre 1875, nel golfo di Biscaglia, con fiero fortune da S.O. in lat= 46° 50' N e long= 6° 50' Ovest di Greenwich”.

4. *Viața Maicii Domnului*, p. 45.

5. Arhimandrit Ciprian Zaharia, *Maica Domnului - Mama noastră*, în *Credința Neamului*, Anul V, nr. 66, august-septembrie 1994, p.1.

„Billancela bianchina „MADRE DI SPETIA” spinta da tremendo uragano da libecio sulla costa inglese 17 marzo 1897. Il padron stagnaro ed tutto l’equipaggio, salvi per gratia ricevuta, da Maria S.S. di Montenero”.

De asemenea, nu pot trece neobservate tablourile în ulei reprezentând vechea navă-școală „AMERICO VESPUCCI” în furtună, dăruit de comandantul Academiei Navale din Livorno, respectiv transatlanticul britanic „PERUGIA”, surprins de ciclon în largul oceanului.

La începutul secolului XX, a existat chiar și o corabie-mănăstire, denumită „PAKROV PRESVIATTIA BOGORADIZY”, aparținând mănăstirii Pantelimon din Muntele Athos. Întreg echipajul, în frunte cu căpitanul-părintele Gherasim, ieromonah- era format din călugări.

Corabia, vopsită în negru, cu o mare cruce albă la prova, avea în mijloc o capelă unde părintele Gherasim ținea zilnic slujbe. Corabia naviga sub pavilion turcesc.

Toate regulile mănăstirești erau respectate cu strictetețe la bord. Vizitarea corabiei de către femei era strict interzisă.

Călugării marinari erau de naționalitate rusă și transportau cu această originală navă uleiul sfințit, de la Muntele Athos la mănăstirea Pantelimon din Moscova.⁶

În țara noastră, Maica Domnului a fost adoptată ca ocotitoare a Marinei Române încă de la începutul secolului trecut, o dată cu alegerea sa ca patron al navigatorilor români. Ulterior, această opțiune a fost întărită prin diferite acțiuni și acte de adâncă trăire spirituală și duhovnicească.

Astfel, prin adresa nr. 20 din 24 iulie 1906, preotul Nicolae Paveliu⁷, parohul econom al Bisericii Catedrale „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Constanța, solicita primarului urbei aprobarea de a ctitori o biserică având hramul „Adormirea Maicii Domnului”, tocmai pentru a întări această comuniune dintre biserică și comunitatea marinărească locală:

„Fiind informat că în ziua de 6 august a.c. se va face întemelierea Sfintei Biserici din partea de sus a orașului și deoarece cu această ocazie, conform legiurilor noastre bisericești, urmează a se fixa și hramul sau patronul acestui sfânt locaș, Subsemnatul, ca paroh al Bisericii de jos și ca cunoscător vechiu al necesităților religioase ale acestui oraș, îmi permit a da și umila mea părere în această privință, părere care socotesc că vă va înlesni foarte mult în această chestiune.

Este cunoscut, Domnule Primar, că orașul Constanța este nu numai un oraș comercial și deci sediul marinei noastre comerciale, ci și un port maritim militar, deoarece aici s-a stabilit și sediul marinei noastre de războiu, ca și mica Școală de Marină ce avem. Se știe, de asemenea, și eu ca preot de garnizoană o afirm, că patronul Marinei noastre este Adormirea Maicii Domnului (Precista, 15 august). Se știe, de asemenea, marile serbări ce Marina noastră angajează cu această ocaziune și la care iau parte toate vasele aflătoare în port sub orice pavilion ar fi ele.

Aceste serbări până acum începeau totdeauna prin o mică slujbă religioasă pe bordul vaporului „ELISABETA”. Dacă însă s-ar unifica aceste două patronuri, adică al Sfintei Biserici de sus cu al Marinei noastre de război, s-ar putea face în fiecare an o sărbătoare grandioasă, care să fie și a Marinei, și a Bisericii și a orașului, sărbătoare deci demnă atât de numele nostru de român, cât și de acela de creștin ortodox și care, prin faptul că ia parte la ea toate vasele aflătoare în port, ar putea să contribuie la fala poporului nostru în afară.

Bazat pe aceste considerațiuni, socotesc, Domnule Primar, că și dumneavoastră veți fi de aceeași părere și veți lua toate măsurile spre aprobarea acestei umilite păreri, adică de a se da Sfintei Biserici din

Biserica „Adormirea Maicii Domnului II” din Constanța

6. I. St. Alexandru, O corabie mănăstire, în *Ziarul Științelor Populare și al Călătoriilor*, Anul XXVI, nr. 2, marți, 10 ianuarie 1922, p. 24.

7. Preotul iconom stavrofor Nicolae Paveliu a fost secretar al Adunării Eparhiale, referent eparhial, ctitorul bisericilor „Adormirea Maicii Domnului” și „Sf. Gheorghe”, precum și al paraclisului de la cimitir, vechi confesor al garnizoanei Constanța, fondatorul Ateneului Popular și al bibliotecii „Sf. Gheorghe” din cartier. Vezi *Marea Noastră*, Anul II(V), nr. 19, miercuri, 20 februarie 1929, p.1.

partea de sus a orașului hramul „Adormirea Maicii Domnului” ce se serbează la 15 august a fiecărui an.”⁸

Ca bun cetățean și creștin, primarul Ion Bănescu sprijină această inițiativă și prin adresa nr. 3414 din 27 iulie 1906 cere aprobarea Prea Sfinției Sale Episcopului Dunării de Jos din Galați: „Cu ocaziunea punerii temeliei sfântului nostru locaș de biserică, urmează să se aleagă hramul acestui sfânt așezământ.

În vederea aceasta, ne-am gândit să legăm prăznuirea bisericii de unele tradițiuni locale, pentru ca sărbătorile din viitor să facă parte mai intimă din moravurile populațiunii noastre.

Așa, Marina noastră are ca patron Adormirea Maicii Domnului, la 15 August, când în Constanța se face serbări la care iau parte toate vasele din port și când orașul se împodobeste și prăznuiește.

Ținând seamă de faptul acesta, ne-am gândit că ar fi bine să se stabilească hramul noii biserici care se clădește la Constanța să fie Adormirea Maicii Domnului.

Am uni cu chipul acesta două sărbători pe care orașul le-ar prăznuți odată și cu toată cinstea tradițională.

Aducându-vă aceasta la Înalta Prea Cucernicie Voastre cunoștință, vă rugăm să binevoiți a ne spune dacă aprobați alegerea acestui hram.

Primiți, Prea Sfinte Stăpâne, încredințarea celui mai profund respect și smerită închinare de la umilitul Prea Cucernicie Voastre servitor.”⁹

Prin adresa de răspuns nr. 1467 din 31 iulie 1906, Episcopul Pimen al Dunării de Jos încuviințează această inițiativă: „La adresa Domniei Voastre nr. 3414 a.c., avem onoarea a vă răspunde că cu plăcere consimțim la propunerea ce ne faceți ca hramul bisericii proiectate a se construi din nou în urbea Constanța să fie sărbătoarea Adormirea Maicii Domnului.

Primiți, Vă rugăm, Domnule Primar, încredințarea distinsei Noastre considerațiuni și arhierească binecuvântare.”¹⁰

Prezența înalților reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române la marile momente aniversare din viața Marinei a avut întotdeauna darul de a-i îmbărbăta și binecuvânta pe bravii slujitori ai apelor. Un asemenea moment s-a consumat la 15 august 1930, când episcopul Gherontie, prezent la Ziua Marinei la festivitățile organizate la bordul distrugătorului „MĂRĂȘTI”, în fața M.S. Regelui Carol al II-lea, a rostit următoarea cuvântare:

Sire,

Momentul în care vorbesc în fața Majestății Voastre este un moment biblic.

Și într-adevăr, ce vedem aici? O corabie și corăbieri, strânși în jurul Majestății Voastre.

Rog pe Majestatea Voastră să-mi permită a cita locurile din Sfânta Scriptură, care se potrivesc de minune cu clipa de față.

„Și ieșind Iisus în pustie, a văzut norod mult și I s-a făcut milă de ei, pentru că erau ca oile care nu au păstor.”¹¹ Și a silit Iisus pe ucenicii Lui să intre în corabie... Și a slobozit noroadele, după ce le-au spus cuvântul, să meargă să-și găsească loc de odihnă, iar el s-a dus în munte să se roage.

Și făcându-se seară, era corabia în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri și El singur pe uscat.

Și i-a văzut pre dânsii că se chinuiesc vâslind, că era vântul împotriva.”

Mai departe evanghelistul spune că Mântuitorul s-a îndreptat către corabie, mergând pe apă ca pe uscat. Ucenicii L-au văzut și s-au spăimântat necunoscându- L. Iisus le-a zis lor: „Eu sunt, nu vă temeți”. Petru a răspuns: „Doamne, dacă ești Tu, poruncește-mi să viu pe ape, până la Tine.” „Vino”, i-a zis Mântuitorul. Petru plecând se afunda în ape, iar Iisus certându-l cu cuvintele: „Puțin credinciosule”, l-a apucat de mână și l-a suit cu Dânsul în corabie și îndată au încetat valurile și s-a potolit marea.

Sire,

Aplicându-se momentul biblic citat clipelor în care ne găsim aici, tâlcul este următorul:

Vasul care ne leagă acum închipuiește tronul Majestății Voastre- limanul mântuirii noastre, a întregului neam românesc. Noi toți, suntem apostolii Majestății Voastre, care ne luptăm cu valurile și furtunile ce au cuprins corabia noastră națională și scumpa Românie Mare, făurită de gloriosul Vostru Părinte- Vodă Ferdinand I.

Cârmaciul corabiei naționale sunteți Majestatea Voastră, Sire.

Apucați de mână pe descurajații Voștri supuși și duceți-i în corabia mântuitoare, lângă tronul patriotismului luminat al Majestății Voastre.

8. Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Constanța (în continuare se va cita D.J.A.N.), fond Primăria Constanța, dosar nr. 34/1906, p. 4.

9. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 34/1906, p. 5.

10. Ibidem, p. 7.

11. Marcu VI 34,45,47,48.

Curmați frica, neîncrederea și neînțelegerea dintre noi, potolind valurile furioase ale împerecherilor. Liniștiți spumegarea mării celei turburate și văslțiți Sire, cu energia tinerească, cu inima românească, cu focul dragostei de legea noastră strămoșească, cu jertfa liniștii Voastre- pe care n-ați cruțat-o din momentul de când pe norii văzduhului, în preajma serbării Pogorării Duhului Sfânt peste sfinții apostoli, V-ați pogorât, Sire ca și Sf. Duh între noi, tocmai când Duhul nostru se împușinase și corabia națională era aproape să fie înghițită de valul sărăciei.

Văslțiți mereu, Sire, văslțiți cu putere, până la limanul dezrobirii noastre economice, până la limanul restabilirii prestigiului nostru în fața lumii civilizate, până la închegarea suflotească a tuturor supușilor Majestății Voastre.

Națiunea, Patria și Biserica Ortodoxă a neamului nostru depune la picioarele Majestății Voastre totdeauna neclintitul lor devotament și supunere și așteaptă cu încredere și deplină speranță să le salveți. Salvați-le Sire și Veți fi, în veci, binecuvântat de Dumnezeu.

Noi, constanțenii, de la pruncul din leagăn și până la bătrânul albit de vreme și nevoi, socotim ziua de astăzi, când pentru prima oară, ca Rege, V-ați coborât până la a noastră smerenie, ca cea mai scumpă, ca cea mai strălucită sărbătoare din viața noastră și plini de fericire, Vă urăm din toată inima: Bun venit!

Să trăiți, Sire, întru mulți ani cu sănătate și liniște deplină!

Trăiască Dinastia Română!

Trăiască Augusta Familie Regală!

Trăiască România Mare!

Trăiască Marina Militară!¹²

Un alt moment de referință în viața comunității maritime ortodoxe de la Tomis l-a constituit ziua de sâmbătă, 20 iulie 1935, când, la ora 13.30, la Constanța a avut loc o procesiune religioasă cu prilejul aducerii Sfintei icoane a Maicii Domnului de la Sfânta Mănăstire Durău, județul Neamț.¹³

La 1 octombrie a avut loc o serbare, prilej cu care Icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni din Catedrala Episcopală a fost consacrată ca ocrotitoare a Marinei Române, atât militare cât și comerciale. Serbarea s-a desfășurat după următorul program:

1. Liturgia solemnă oficiată de Prea Sfințitul Episcop Gherontie;
2. Acatismul „Acoperământul Maicii Domnului”;
3. Cuvântarea Prea Sfințitului Episcop Gherontie;
4. Rugăciunea de consacrare.

La serbare au asistat autoritățile militare și civile ale orașului, reprezentanții Marinei Militare cu drapele și reprezentanții marinei comerciale, în persoana căpitan-comandorului Grigore Popovici și a ofițerilor de pe navele aflate în port.¹⁴ De asemenea, au fost prezenți membrii Societății Marinarilor Civili „Regina Elisabeta” cu drapelul, reprezentanții Asociației marinărești „Orizontul”, împreună cu președintele lor, comandorul Iosif, precum și delegații muncitorilor portuari. Serviciul religios a început la ora 08.00 pentru preoți și la ora 10.00 pentru autorități.¹⁵

Cu acest prilej, P.S. Episcop Gherontie a rostit următorul discurs:

lubiților,

Domnii contraamirali Ioan Bălănescu, inspectorul general al Marinei și Isbășescu, comandantul Diviziei de Mare din Constanța, plini de duh sfânt și de credință pentru Preacurata Fecioara Maria- vă este cunoscut că au onorat cu prezența Domniilor lor, a trupei și muzicii militare maritime, la gară și de aici în procesiune la catedrală, în ziua de 20 iulie, anul curent, când ne-a sosit în Constanța Dumnezeescul Odor-Icoana Maicii Domnului, făcătoare de minuni, dăruită de evlaviosul frate Gheorghe Coțcaru, din sfânta mănăstire Durău, județul Neamț.

Mărețele serbări care s-au desfășurat de la sfânta mănăstire până la Piatra Neamț și de aici la garile și orașele Bacău, Focșani, Buzău, Făurei, Tândărei și Fetești, până la Constanța, ne sunt cunoscute de atunci.

De vreo lună însă, în sufletul acestor bravi ostași ai marinei noastre s-a trezit un mai puternic sentiment religios și un nou val de credință. Domniile lor ne-au propus și noi am primit cu toată dragostea și cu un imperativ al Preacuratei, ca Sfânta Icoană să fie proclamată ocrotitoare a mării și plutitorilor pe ea.

Credem, cu tărie, că Maica Domnului, precum prin vis a poruncit fratelui Gheorghe Coțcaru să-i aducă Icoana de la sfânta mănăstire Durău în eparhia apostolului Andrei, cel întâi chemat, adică de la vechiul Tomis-de pe țărmurile Pontului Euxin- tot așa acum ni se poruncește Nouă astăzi, ca următor al sfântului apostol, să pricepem voia Sa cea de oameni iubitoare, de a fi ocrotitoare noastră și a mărilor.

12. Tomis, Anul VII, octombrie 1930, nr.10, p. 295-297.

13. D.J.A.N., fond Direcția Navigației Maritime (D.N.M.), dosar nr. 25/1935, p. 97.

14. Orizontul Maritim, Anul II, nr. 16, septembrie 1935, p. 15.

15. D.J.A.N. Constanța, fond D.N.M., dosar nr. 25/1935, p. 104.

Iubiților, Noi, smeritul slujitor și rugător către Preacurata Maică și către Prea Dulcele Său Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos, am socotit că ziua cea mai nimerită a proclamării Sfintei Icoane în înțelesul de mai sus, nu poate fi decât 1 octombrie al fiecărui an, când Sfânta noastră biserică serbează „Acoperământul Maicii Domnului”, pe care l-a văzut Patriarhul Epifanie la Biserica Vlahernei.

În acest scop, Noi, asistat de Prea Cuviosul Vicar Daniil și în consfătuirea din ziua de 27 septembrie curent împreună cu domnii amirali Bălănescu și Isbășescu, domnul Gh.L. Dumitriu, președintele Curții de Apel din Constanța, dl. Scipio Vulcan, ajutor de primar, dl. căpitan de port Cristescu-Pik și domnii Aurel Vulpe, avocat și scriitor, Nicolae Chirescu, președintele Ligii Culturale locale și domnul comandor Iosif, președintele Societății „Orizontul” a marinarilor civili, am hotărât ca slujba proclamării Sfintei Icoane ca ocrotitoare a mării să se săvârșească astăzi, 1 octombrie, cu sobor și asistența credincioșilor, iar primăvara ce vine- și de aici în toți anii la serbarea apelor să se facă procesiune cu sfânta Icoană în largul mării, cu slujbe și cântări de laudă și de cerere. Am admis Ziua Apelor spre a da acestei serbări, de origine străbună de altfel, dinainte de Hristos, aroma evlavioasă a creștinismului adus pe pământ de Fiul Fecioarei Maria.

Domnilor amirali și iubiților,

Slujba „Acoperământul Maicii Domnului”, pe care am luat-o ca patron al Sfintei noastre Icoane făcătoare de minuni, are un istoric. Am pronunțat adineauri cuvântul de „Vlaherna”- „Acoperământul Maicii Domnului” vine de la „Vlaherne”.

Sunt mai multe păreri asupra cuvântului „Vlaherna”. Scriitorul latin Codinus, în lucrarea sa „De aedificiis”, spune că acest cuvânt „Vlaherna” înseamnă „scurmătură de pământ”, sau, mai bine loc băltoș, apă stagnată.

După altă interpretare, Codinus crede că cuvântul Vlaherna vine de la grecescul Βλαχνα Κερμα care înseamnă moartea valahului și care-după Geneius- arată numele unui șef scit, care a fost omorât aici. Stabilim că localitatea unde se găsește Vlaherna este cunoscutul Corn de Aur de lângă Constantinopol.

Grecii de azi cred că cuvântul Vlaherne vine de Βαλε χερν, invocațiune către Sfânta Fecioară, de a întinde mâinile sale binefăcătoare când creștinul îi cere ajutor. Un fapt miraculos vine în sprijinul afirmațiunii lor și anume: în epoca împăratului Iraclie(Heraclius), avarii asediaseră Constantinopolul. Grecii, cu rugăciuni și slujbe aleargă la ajutorul Sfintei Fecioare. Ea, ascultându-le rugăciunea, își atinse sfintele mâini în apa Vlahernelor și îndată se ridică o furtună groaznică, care scufundă toate corăbiile dușmanului.

Împărații bizantini ridicară la Vlaherne o biserică în cinstea Prea Curatei Fecioare, clădiră palate și-și mutară reședința aici.

Oricare ar fi interpretarea cuvântului Vlaherna, noi ne oprim atât la interpretarea lui Codinus, că la Cornul de Aur a stăpânit un șef al scitilor- și noi dobrogenii trăim în Sciția Minor, deci scitul omorât la Vlaherne ne aparține istoricește- cât și la interpretarea grecilor de azi, că Vlaherna își ia numele de la minunea făcută aici de Maica Domnului, când a înecat corăbiile avarilor năvălitori. Ca români, ne putem mândri că un străbun al nostru a stăpânit Cornul de Aur, iar în calitate de creștini, venerăm Icoana Maicii Domnului, care pururea a făcut minuni, a găsit inimi evlavioase.

Adăugăm că de la minunea de la Vlaherne, când grecii au scăpat de avari, s-au ridicat în mai multe țări biserici în onoarea Sfintei Icoane de la Vlaherne: la Cherson, în secolul al VII-lea, la Attica, papa Inocent al II-lea menționează existența bisericii „Notre Dame des Blachernes”, în Insula Creta și în toată Grecia abundă biserici cu numele de Sfânta Fecioară de la Vlaherne.

Icoanele Sfintei Fecioare din aceste biserici, numite Vlaherņa, sunt foarteenerate. Ele au reputația de făcătoare de minuni. În special Vlaherņa este izvorul vindecărilor și ocrotitoarea cetăților. Ea este singura nădejde și scăpare de nevoi, de necazuri și de primejdii: ajută pe tot omul care crede și se închină -ziua și noaptea- Sfântului său chip, cu mintea la Ea.

Iubiților, vă dau un sfat: în țara noastră există de multă vreme o carte intitulată „Minunile Maicii Domnului”. Această carte se găsea înainte vreme în casele celor mai de viță oameni și se citea cu evlavie și credință. De aceea, lumea pe atunci era altfel. Părinții, copiii, casnicii gospodarilor, toți, de la mic la mare, bogat ori sărac, stăpân sau slugă, ascultau frumoasele pilde din această carte, în genunchi, pe care o citea- acasă, preotul tocmit cu anul-la biserică, slujitorul bisericii și toți cântau: „Bucură-te, Maică pururea Fecioară” sau „Bucură-te, bucuria noastră, acoperă-ne pre noi de tot răul, cu cinstitul Tău omofor” și „Aliluia”.

Astăzi, iubiților, cine nu vede ce este? Câți mai sunt cei ce se mai uită la asemenea cărți? Și dacă, întâmplător, elita de azi a moștenit din moși-strămoși „Minunea Maicii Domnului”, sunt sigur că le-au aruncat de mult la pod, ori chiar la gunoi, socotindu-le povești de ale popilor, precum socot nebunie minunea de la Maglavit. Locul acestei minunate și instructive cărți, pentru mame și fecioare, l-a ocupat, de mult, romanele ispititoare și excitante, care duc la sinucideri de dezonoare.

Dacă ei le resping, dacă pildele din ele supără elita- ah, ce cuvânt sublim și cât de înjosit este azi- atunci noi cei slabi, de neam prost, să ni le procurăm iar până atunci, să alergăm la biserică, unde le putem auzi și le putem folosi.

Domnilor amirali, ca părinte sufleteș al Dobrogei, mă umplu de bucurie, laud și binecuvântează gestul Dumneavoastră, de a solicita pentru marină, ocrotirea și acoperământul Maicii Domnului. Sfânta Icoană făcătoare de minuni ce ne stă înaintea, se proclamă azi- și pentru totdeauna- Odorul de închinare al trupelor de mare. Ea va sta la îndemâna garnizoanei maritime. Primim, cu toată recunoștința, hotărârea dumneavoastră de a se destina, la sfintele slujbe din Duminici și sărbători, o gardă de onoare militară și vă mulțumim din suflet.

*
* *
*

Ascultați, acum, iubitorilor, graiurile rugăciunii Preacuratei către Dulcele său Fiu, auzite din văzduh de Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos și de ucenicul său Epifanie:

„Împărate ceresc, primește pre tot omul ce te slăvește pre Tine și cheamă, în tot locul, preasfânt Numele Tău, și unde se face pomenire numelui meu, acel loc îl sfințește și preamărește pre cei ce te pramăresc pre Tine și pre cei ce cu dragoste mă cinstesc pre mine - Maica Ta. Primește-le toate rugăciunile și făgăduințele și-i izbăvește de toate nevoile și răutățile.

Cu ale Ei prea puternice și bineprimite rugăciuni și cu ale tuturor sfinților săi, Dumnezeuule, miluiește-ne și ne mântuiește pre noi, Amin.”¹⁶

Însăși Regina Maria a României, deși protestantă, a ctitorit la Balcic o biserică ortodoxă - „Stella Maris”, Biserica Maicii Domnului de la Mare- zidită pe țărmul mării, aidoma unei bisericuțe pe care regina o văzuse cândva în Cipru. „O clădire puțintică- după cum avea să o descrie chiar regina- de piatră nelucrată. Se găsește pe o prispă cu privirea peste mare; valurile îi cântă cântecele lor; la poale cresc flori, ca un dar, și aproape clocotește un izvor cu apă limpede cum e cleștarul, din care însetatul poate bea.

Biserica e așa de mică încât pare o caschetă pusă pe o lespede dar, încă de departe, forma ei o dă de gol drept o caschetă sfântă, cu o taină ascunsă adânc în inimă. Taina aceasta e gândul Domnului, patima neclintită care împresoară pământul ca un inel de flacără, patimă care sălășuește în miezul oricărei nădejdi omenești, care se înalță din veșnica neliniște a oricărei inimi. Și tocmai

*Regina Maria a României la bordul bricului „MIRCEA”
© Colecția Muzeului Marinei Române*

Biserica „Stella Maris” din Balcic

pentru acest nesăț covârșitor al omului față de ceea ce e mai înalt, mai larg, mai ager, mai mare decât el, nesăț care-i face pe toți deopotrivă înaintea Soarelui, a fost zidită Stella Maris”.¹⁷

La 15 august 1940, pe lângă pomenirea în toate bisericile, Liga Navală Română a organizat în București un serviciu special la biserică „Sf. Spiridon”, la care au luat parte comitetul, membrii și membrele ligii aflați în Capitală, precum și cei care s-au simțit legați sufletește de Marina și marinarii noștri.

Serviciul divin a fost oficiat de S.S. părintele Grigore Antal, care în cuvântarea sa a spus, printre altele:

... Împiedicați de vremurile grele prin care trecem să se serbeze Ziua Marinarilor cu fastul din anii trecuți, Liga Navală Română și-a ținut de a sa datorie ca într-un cadru mult mai restrâns dar solemn, să aducă aceeași pioasă pomenire și profundă

16. Tomis, Anul XII, nr. 2, februarie 1935, p. 423-425.

17. „Stella Maris”. Biserica Maicii Domnului de la Mare. Cuib de vis la Balcic, în Marea Noastră, Anul IX, nr. 9, septembrie 1940, p. 281-282.

recunoștință eroilor marinari care, prin curajul, devotamentul și iubirea lor de țară, și-au jertfit viața pentru apărarea și mărirea ei. De aceea, astăzi, 15 august, pe lângă prăznuirea Adormirii Maicii Domnului, Sfânta Maria Mare, toată suflarea românească serbează și Ziua Marinei. De ce și-au ales marinarii această zi?

Pentru că Maica Domnului, ca femeie și mamă, înțelege mai bine îngrijorarea și durerea mamelor care își așteaptă cu înfrigurare copiii plecați pe întinsul nesfârșit al apelor și pentru că în atâtea cămine mame de copii și soțiile celor plecați se roagă la icoana Maicii Domnului pentru soarta celor plecați să înfrunte furtuna mărilor și pentru că însuși marinarul în luptă aprigă cu valurile își îndreaptă gândul și inima tot către o femeie, fie mamă, fie soție.

În această zi se invocă spiritul ocrotitor al Sfintei Fecioare Maria pentru a avea în paza sa pe marinarii în primejdie și se slăvesc eroii apelor, care prin curaj și jertfă au murit pentru apărarea Țării și întreținerea neamului.

Astăzi dar, mai mult ca întotdeauna, să aducem prinosul recunoștinței noastre marinarilor noștri căzuți la datorie. Nimic mai frumos decât a te jertfi pentru binele țării tale. [...] Frați creștini, în această sfântă și mare zi să înălțăm rugile noastre fierbinți Prea Curatei Fecioare Maria, ocrotitoarea marinarilor și Domnului nostru Iisus Hristos să odihnească în pace pe eroi, iar nouă, tuturor să ne dea putere de rezistență și înțelepciune să învingem, ca și în trecut, toate greutățile și toate dușmăniile. Amin.

În ziua de 1 octombrie 1942 a avut loc sfințirea, inaugurarea și binecuvântarea spirituală a lucrărilor de reînnoire și înfrumusețare a Mănăstirii dintr-un Lemn din județul Vâlcea. Ctitorie voievodală a lui Matei Basarab, mănăstirea a fost restaurată din inițiativa și prin osârdia generalului Paul Teodorescu, fost ministru al Aerului și Marinei și continuată de urmași. Actul sfințirii a fost oficiat de Înalt Prea Sfinția Sa mitropolitul Nifon al Olteniei, împreună cu un sobor de preoți. Hramul acestei mănăstiri a fost dintru început Sfânta Maria, ocrotitoarea marinarilor. Icoana, așezată la loc de cinste în stânga porții împărătești, a fost găsită în scorbura unui stejar bătrân, ascunsă probabil și uitată acolo în vremuri de restriște ale neamului nostru.

Prin grija Ministerului Aerului și Marinei, mănăstirea a devenit locaș sfânt de închinăciune pentru cele două arme înfrățite și, prin bunăvoința cuvivoaselor maici, locaș de veșnică pomenire a eroilor marinari și aviatori.

La 15 august 1943, la finele slujbei de pomenire a jertfei eroilor marinari, oficiată în biserica Sf. Spiridon din Capitală, părintele Vintilescu a ținut o frumoasă predică:

Iubiți creștini,

Prea înțeleptul Solomon zice undeva în cărțile sale: „Pomenirea dreptului cu laude și binecuvântarea Domnului peste capul lui”. De aceea, toți sfinții sunt drepti înaintea lui Dumnezeu și sunt binecuvântați și încununăți pentru faptele lor cele bune și de toți sunt laudați și slăviți la praznicele lor.

Dar mai mare praznic și mai slăvită sărbătoare nu este a nici unui sfânt decât acesta al Maicii Domnului, a cărei prea sfântă adormire o prăznuiește astăzi toată suflarea creștinească românească.

Și cum n-ar fi astfel când Prea Curata Fecioara Maria a fost aleasă a fi mama Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos?

Nici o femeie muritoare n-a fost atât de cinstită și de cântată ca Fecioara Maria.

Îngerul Gavriil, când o vestește de nașterea lui Hristos, o întâmpină cu salutarea: „Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine”.

Biserica și toată creștinătatea o fericește și o mărește „ca pre ceea ce este mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii.”

Și cum ar putea fi altfel, când atâta timp cât a fost în viață, a fost bucuria și apărătoarea celor necăjiți și împovărați de griji și nevoi. Iar după trecerea din carte la viață, cum spune Biserica, și-a întins aripa ocrotitoare asupra întregii creștinătăți. Nu este timp de ajuns într-o viață de om a pomeni ajutorarea minunată pe care Prea Curata Fecioara Maria a dat-o tuturor care au alergat cu rugăciunea credincioasă și umilită la ajutorul său.

De aceea Biserica îi înalță imne ca acesta:

„Întru naștere Fecioara ai păzit; întru adormirea mea nu ai părăsit de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viață fiind maica vieții și cu rugăciunile tale slăvești din moarte sufletele noastre.”

Ea este sprijinitoarea mamelor, ajutătoarea fecioarelor și ocrotitoarea copiilor și orfanilor. Nu este casă de creștin pe tot cuprinsul țării în care să nu existe icoana Fecioarei Maria, în fața căreia să nu se prosternă inimile zdrobite de câte un necaz și să nu-și caute miraculoasa alinare și întărire.

De aceea, neamul nostru românesc o laudă ca pe aceea ce este „doamna apărătoare, stăpânitoare nebiruită și izbăvitoare de orice nevoi.”

Iată de ce, prea iubiți creștini, astăzi, când prăznuim Adormirea Prea Sfintei Fecioare Maria, inimile noastre de creștini tresaltă mai cu putere de fiorul credinței în Dumnezeu și în ajutorul său și se umplu de bucuria rugăciunii de mulțumire către Prea Sf. Curata, pentru binefacerile primite.

Aceasta este sărbătoarea creștinească de astăzi a întregii Biserici.

Ca români însă, ea are și altă însemnătate națională. Astăzi se împlinesc 26 de ani de la ziua în care, la porunca Marelui Rege Ferdinand I, ostașii noștri au pornit în val năpraznic să scape de robie pe frații de peste munți și a vrut Domnul ca apoi să se întregească neamul românesc aproape în hotarele lui firești.

În afară de asta, este o armă în Statul nostru românesc pentru care ziua Adormirii Maicii Domnului are o deosebit de mare importanță. Este MARINA REGALĂ ROMÂNĂ, care, în adânc și specific credința noastră, și-a ales pe Maica Domnului ca patroană și ocrotitoare. Nu este vapor, nu este cabină de marină din care să lipsească iconița Sfintei Fecioare Maria.

Când pornesc pe apele mărilor răscolite de vânturi, când valurile uriașe se prăvălesc amenințătoare peste bordul vaselor, către Maica Domnului își îndreaptă marinarii rugile, în cântări ca acestea:

...Noi ce, din mila Sfântului,
Facem umbră pământului
Rugămu-ne`ndurărilor
Luceafărului mărilor.
Ascultă a noastre plângeri,
Din neguri le arată
Lumină dulce clară,
O, Maică preacurată
Și pururi Fecioară Marie!

Iar când ajung la țarm, tot Ei i se aduc mulțumiri în bisericile care-i poartă hramul. Căci trebuie știut că aproape nu există țarm pe glob fără o catedrală sau o bisericuță cu hramul Adormirii Maicii Domnului.

Astăzi, când trăim clipe de epopee, când sângele curge din belșug în lupta crâncenă pentru cruce și dreptate, sărbătoarea patronului Marinei capătă o semnificație și mai mare.

Întreaga suflare românească, de la un capăt al Țării până la altul, ridică imne de slavă Domnului Iisus și Maicii Sale pentru că a învrednicit pe marinarii noștri ca, împreună cu camarazii de pe uscat și din aer, alături de aliații noștri germani să adauge o cunună de lauri la trecutul îndepărtat sau apropiat. Iar undeva, într-un colț al Țării, marinarii noștri își primesc răsplata din auguste mâini.

În această zi scumpă pentru Marină și sfântă pentru întreaga suflare românească, Liga Navală Română, prin distincții ei animatori și conducători, cu binecuvântarea Prea Fericitului Nicodim Patriarh al Țării, s-au adunat în această frumoasă ctitorie domnească, spre a înălța rugă către Prea Sf. Fecioară Maria, pentru Marina Română.

Cu această creștinească și românească pilduire ne îndeamnă să ne reamintim de mării noștri regi Carol și Ferdinand, care au sprijinit Marina, silindu-ne a face să se înțeleagă rostul, nevoia ei pentru propășirea și apărarea Țării.

Ne îndeamnă să ne reamintim de ctitorii Marinei noastre, acei neînțeleși pe vremuri care au creat și întreținut spiritul marinăresc, „spiritul Mircea”, ale cărui nepieritoare roade le admirăm cu toate lipsurile materiale, de generalul Dumitrescu Maican, colonelul Drăghicescu, amiralii Murgescu, Koslinski, Coandă, Eustațiu, răposați întru Domnul.

Sforțările lor și-au căpătat încununarea prin faptele deosebit de glorioase pe care marina noastră le-a înscris în paginile istoriei războiului.

Ne facem o datorie sfântă de creștini și de români să ne înălțăm gândurile noastre către Prea Curată Fecioara Maria și s-o rugăm fierbinte să întindă aripa ei către Cel Atotputernic s-o apere, s-o întărească și s-o ducă din victorie în victorie, asupra dușmanilor crucii și ai neamului.

Iar pentru cei căzuți la datorie, atât în timp de război cât și în timp de pace, fiindcă marinarul este mobilizat întotdeauna, să ne reamintim cu smerenie, înălțând către Domnul rugăciunile noastre pioase pentru sufletele lor, în timpul slujbei de pomenire care se oficiază acum din laudabila inițiativă a conducerii Ligii Navale, prezentă aici.

Este floarea curată a recunoștinței noastre și creștinească și omenească, pentru suprema lor jertfire pentru Patrie și Neam.

La 15 august 1943, la Brăila, în cadrul unei pioase solemnități, s-a oficiat sfîntirea Troiței Grupului de Nave Grănicerești, la care au luat parte familiile eroilor marinari căzuți în războiul sfânt, autoritățile militare și civile din garnizoană, precum și personalul unității cu familiile acestora.

Slujba religioasă a fost oficiată de căpitanul preot Anghel Gondea, confesorul garnizoanei și preotul Constantin Niculae de la biserica Maica Domnului, răspunsurile fiind date de corul catedralei.

Locotenent-colonelul Paul Morfei, fost comandant de batalion al căpitanului *post mortem* Gabriel Lazăr a evocat faptele de arme și eroismul acestuia iar locotenent-colonelul Teodor Alexeanu, comandantul Grupului

a subliniat importanța luptei duse în Răsărit și recunoștința față de eroi, prin ridicarea acestei troițe, depunând personal o jerbă de flori¹⁸.

În toamna anului 1943, la îndemnul I.P.S.S. Eugen Laiu Suceveanul, episcopul Tomisului, Comisia Muncii din portul Constanța a luat inițiativa clădirii în incinta portului a unui sfânt locaș de închinăciune pentru muncitorii și marinarii portului Constanța. Președinte al acestui comitet a fost ales generalul Nicolae Șova, ministrul Marinei.¹⁹ La prima sa ședință, desfășurată în Căminul muncitorilor din port, au fost invitați să participe episcopul Tomisului și colonelul Nicolae Oprescu, primarul municipiului Constanța.²⁰ Din cauza războiului, lucrarea nu a mai putut fi desăvârșită.

5 februarie 1997. I.P.S. Lucian Florea, oficiind serviciul religios la bordul distrugătorului „MĂRĂȘEȘTI”.

Foto: Valentina Ciucu

Ziua de 5 februarie 1997 a devenit pentru Marina Militară Română reperul istoric al reînvierii pentru această categorie de forțe armate a Corpului Preoților Militari, desființat în anul 1948.

Astfel, la bordul distrugătorului „MĂRĂȘEȘTI”, în prezența șefului Statului Major al Marinei Militare, viceamiralul comandor Gheorghe Angheliescu, a oficialităților locale și a numeroase personalități militare și civile, un sobor de preoți în frunte cu Înalt Prea Sfinția Sa Lucian Florea, arhiepiscopul Tomisului, a sfințit nava-amiral a flotei de luptă a României.

Cu același prilej, a fost săvârșită slujba de sfințire a primei capele amenajate la bordul unei nave de luptă, în care să fie oficiat serviciul divin pe timpul ieșirilor pe mare și al marșurilor de instrucție pe întinsul mărilor și oceanelor.²¹

În mesajul adresat la 15 august 2001, de ziua lor, I.P. S. Teodosie, arhiepiscopul Tomisului i-a binecuvântat pe marinarii români:

lubiți fii ai mărilor,

Biserica drept măritoare a lui Dumnezeu prăzmuiește, în ziua de 15 august, pe Împărăteasa tuturor îngerilor, pe Pururea Fecioara Maria Născătoarea de Dumnezeu.

Sfintei Fecioare Maria Biserica îi acordă o cinstită deosebită față de cea a sfinților. Celei care este „mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii” i se aduce prinos de prea cinstită.

Maica lui Dumnezeu este Fecioara care a fost învrednicită să aducă pe lume „după trup” pe Cel ce avea să mântuiască neamul omenesc, pe Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Toată viața sa, Sfânta Fecioară Maria și-a închinat-o slujirii lui Dumnezeu cel Adevărat ca o păzitoare și păstrătoare a Adevărului adus în lume prin unicul său Fiu.

Prin mutarea sa la cer pe care o prăznuim în aceste zile, Maica milostivirii, Maica noastră a devenit prima rugătoare și mijlocitoare pentru noi spre iertarea și mântuirea neamului omenesc. Ea este ajutătoarea tuturor celor aflați în necazuri, în suferință și nevoi.

Maica Domnului a devenit în mod deosebit cinstită de cei ce călătoresc pe apele mărilor, care și-au ales-o drept ocrotitoare. Astfel, ziua de prăznuire a „Adormirii” sale, ziua de 15 august, a devenit Ziua Marinei. În această zi, marinarii români aduc prinos de recunoștință Celei ce le veghează calea și-i ocrotește de furtunile cele pierzătoare.

Marele praznic pe care îl cinștim ne oferă ocazia ca să rugăm pe Maica Luminii să vă aducă în suflete liniște, pace și bucurie duhovnicească și să vă dăruiască cele de folos pentru dobândirea fericirii veșnice.

Ca păstor, vă binecuvântez pe toți cei ce vă aflați în misiune sau în orice împrejurare pe valurile mării și vă încredințez de purtarea mea de grijă și de dragostea părintească.²²

I.P. S. Teodosie, arhiepiscopul Tomisului

18. A.M.R., fond Biblioteca Arhivistică, Registrul Istoric al Grupului Vaselor Grănicerești Brăila, p. 222.

19. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 39/1943, p. 83.

20. *Ibidem*, p. 84;100.

21. Căpitan Marian Moșneagu, *Arma credinței creștine*, în *Marea Noastră*, serie nouă, An VII, nr. 22, ianuarie-martie 1997, p. 22.

22. *Marina Română*, Anul XII, nr. 7(81), august 2001, p. 2.

ZIUĂ MARINEI MAJESTĂȚII SALE

Joi, 15 august 1902 s-a serbat pentru întâia oară patronul Marinei.²³

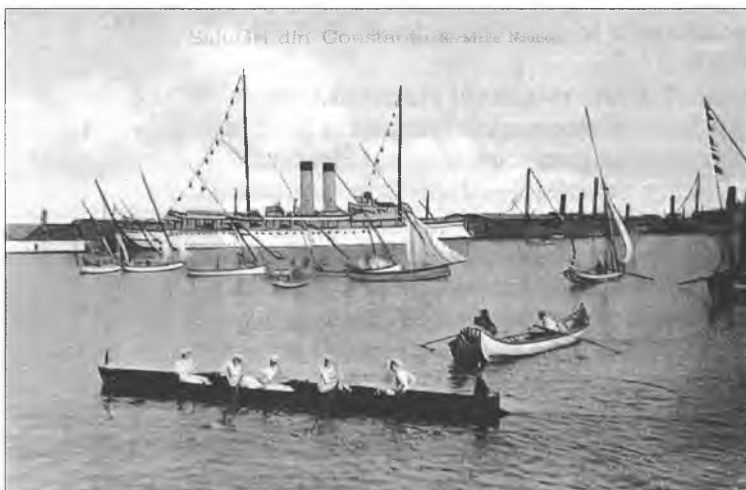
Serbarea oficială a avut loc dimineața la crucișătorul „ELISABETA”, unde au fost prezenți toți ofițerii Diviziei de Mare. Printre oficialități s-au numărat domnul ministru de Război Sturdza, comandantul Diviziei active, generalul Vasiliu Năsturel și alți câțiva ofițeri superiori de la uscat.²⁴ După serbarea religioasă, a avut loc un banchet. După amiază și seara Marina, cu concursul Primăriei Constanța, a organizat regate de bărci, diferite jocuri nautice, iluminatăie, focuri de artificii, serată venețiană²⁵ și mai multe alegorii istorice navale. A asistat lume enorm de multă, venită cu trenuri de plăcere pentru această ocazie, din toată țara.

Sumele încasate pentru asistență la serbare s-au vărsat în folosul Palatului Invalizilor.²⁶ Primăria a împrumutat Căpităniei portului un număr de 400 de felinare.

Succesul manifestărilor s-a datorat în egală măsură și publicității deosebite pe care Primăria Constanța a făcut-o din vreme. Astfel, prin adresa cu nr. 6082 din 6 august 1902, Cristea Georgescu, primarul orașului se adresa primarilor comunelor urbane reședințe de județ din toată Țara, atenționându-i asupra semnificației acestei zile:

Cu ocazia serbării zilei de 15 august a.c. -Sfânta Maria-, patroana Marinei, vor avea loc în apele Constanței și pe uscat niște serbări demne de văzut precum regate, alergări, serate venețiene, mare bal pe apă, bărci alegorice, descoperirea Americii, naufragiul Meduzei, corabia Argonauților și altele.

*Avem onoare a aduce acestea la cunoștința Domniei Voastre. Vă înaintăm un număr de 5 exemplare publicațiunii prin care aducem la cunoștința publică aceste serbări mari și vă rugăm, Domnule Primar, să binevoii a dispune afișarea lor prin locurile cele mai expuse vederii din orașul Domniei Voastre.*²⁷

Serbări nautice în portul Constanța.
Colecția Mircea Voitinovici

23. Astăzi, joi, 15 august, Sfânta Maria, fiind patronul Flotei noastre, se vor face serbările obișnuite pe mare de către vasele care se găsesc în port. Vezi *Steaua Constanței*, Anul I, nr. 25, 15 august 1902, p. 4.

24. Arhivele Militare Române, fond Biblioteca Arhivistică, *Jurnalul Istoric al Diviziei de Mare. 1901-1934*, f. 13. În continuare se va cita J.I.D.M.

25. Seratele venețiene cuprindeau: bătaie cu confetti, focuri bengale și artificii (diferite piese), luminația bărcilor (bombardament - mare bombardament a două vase de război, cea mai mare figură a jocurilor de artificii și candelor romane - o noapte în Veneția; două baloane uriașe se vor înălța în aer aruncând de la înălțime buchete de flori, șerpi și stele multicolore), jocuri (Căzăceasca și Banul Mărăcine) executate pe un ponton, stâncile de marmură, bărcile remorcate de remorchere în largul mării și diferite alte surprize. În altă versiune, serbările venețiene cuprindeau, în prima parte a acestora, mare bătaie de flori, confetti și asalturi de serpentine, respectiv surprize și distracții iar în partea a doua, splendide focuri de artificii executate de Fabrica de Artificii „Vulcanul” București, care includeau: răsăritul soarelui, roza sau buchetul magic, lupta șerpilor în aer, candelor romane aruncând globuri de diferite culori, telegrafia fără fir Marconi, moara de vânt cu patru moriști care își vor lua iuțeala prin fir electric, bombe granate, sportafee americane aruncând mii de globuri multicolore, salve de rachete, șerpi și pocnitori, evantaie japoneze, ploaia de aur și argint și palmierii fermecați. Vezi D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 11/1906, p. 198 și 8/1907, p. 60.

26. A.M.R., Biblioteca Arhivistică, *Istoricul bricului „MIRCEA”*, f. 83.

27. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 9/1902, p. 52.

Crucișătorul „ELISABETA” și bricul „MIRCEA” în portul Constanța
Colecția Dan Stroescu

La regate au luat parte și bărcile vasului de război rus „PSEZUAPE”.²⁹

Întregerile marinărești s-au disputat între baleniarele și bărcile nr. 1 ale lui „MIRCEA” și „ELISABETEI”. Câștigătoare au fost baleniara și barca nr. 1 de pe bricul „MIRCEA”.

La 15 august 1904, fiind patronul Marinei Militare, serviciul divin a fost săvârșit la bordul canonierei „GRIVIȚA”, în asistența comandantului Marinei, iar banchetul a avut loc pe vaporul „REGELE CAROL”.³⁰

De ziua patronului Marinei-15 august 1905, s-a oficiat serviciul religios la bord de către preotul garnizoanei, în prezența tuturor ofițerilor Diviziei de Mare. După prânz au avut loc regate în port la care au participat și bărcile Diviziei de Mare și cele de la vasele aflate în port.³¹

În ziua de 14 august 1906, crucișătorul „ELISABETA” a părăsit portul Constanța și a luat drum spre Mangalia, avându-i la bord pe ministrul de Război, P.S.S. Episcopul Dunării de Jos, contraamiralul Koslinski, precum și mulți alți invitați. A doua zi, la ora 11.00 a.m. s-a săvârșit un Te-Deum de însuși P.S.S. Episcopul. La 12.30 a început banchetul care a continuat până la 02.30 p.m. La 03.15 au început cursele de bărci. La 18.00 totul se sfârșise. Ministru de Război a părăsit crucișătorul, dându-i-se salutul reglementar. La 19.00 a plecat de la bord și contraamiralul Koslinski.³²

La 15 august 1909, la ora 08.00, la navele militare aflate în portul Constanța s-a arborat, conform tradiției, micul pavoaz, ambarcându-se la bordul crucișătorului „ELISABETA” comandantul Marinei. La ora 09.30 la bord a avut loc un serviciu religios, la care au participat toți ofițerii Diviziei, iar la ora 12.00, în localul Școlii de Marină s-a organizat o masă, unde, alături de ofițerii de marină, au fost invitați și generalul comandant al Diviziei și al Brigăzii, precum și comandanții diferitelor unități din garnizoană.

La șampanie, s-au ținut toasturi de către generalul Culcer, comandantul Diviziei de uscat, la care s-a răspuns de către comandantul Marinei, iar după masă cu toții în grup s-au fotografiat. La ora 04.00 p.m. aceeași zi au avut loc regatele de bărci, în urma inspecției ramării în bărci trecută de domnul comandant al Marinei de pe bordul crucișătorului.³³

La 15 august 1910 s-a serbat la bordul crucișătorului „ELISABETA” patronul Marinei, făcându-se salut la ora 08.00 a.m. cu 21 lovituri.³⁴ Cu acest prilej, Societatea de ajutor reciproc „Regina Elisabeta” a realizat un venit net de 3748 lei și 20 bani din vânzarea билетelor de intrare, a cocardelor și programelor. Primăria comunei Constanța a oferit pentru premii suma de 500 lei.³⁵

Aceeași înștiințare fusese adusă la cunoștința autorităților și un an mai târziu: [...] vă înaintăm un număr de zece exemplare publicațiunii prin care aducem la cunoștința publică aceste serbări mari și vă rugăm, Domnule Polițari, să binevoiiți a dispune afișarea lor prin locurile cele mai expuse vederii din orașul Domniei Voastre.²⁸

La 15 august 1903, patronul Marinei, la serbările și regatele din portul Constanța și banchetul organizat cu acest prilej au asistat ministrul de Război și o parte din ofițerii noștri de rezervă, printre care și contraamiralul Vasile Urseanu.

Serbări nautice în portul Constanța.
Colecția Dan Stroescu

28. *Ibidem*, dosar nr.10/1903, p. 28.

29. J.I.D.M., p. 21.

30. J.I.D.M., p. 32.

31. *Ibidem*, p. 51.

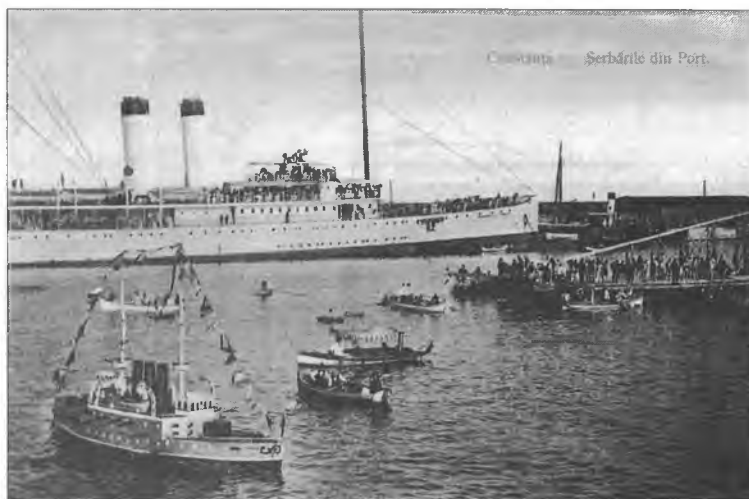
32. *Ibidem*, p. 64.

33. J.I.D.M., f. 116. În zilele de 16 și 17 august, comandantul Marinei inspectează navele din port, după care la bordul crucișătorului „ELISABETA” are loc o serbare marinărească unde au fost invitați ofițerii de marină și de uscat cu soțiile.

34. J.I.D.M., f. 138.

35. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 10/1910, p. 39-40.

În anul 1911, serbările au fost organizate de Societatea Marinarilor „Regina Elisabeta” și patronate de M.S. Regina. Manifestările au fost deschise pe 14 august, zi în care s-au desfășurat cursele de bărci cu vele și rame, militare și civile. Premiile au fost asigurate de domnul Heitz, antreprenorul Cazinoului comunal și de către compania dramatică „Davila”. Programul a continuat cu o excursie pe mare cu vaporul „ÎMPĂRATUL TRAIAN” și o serată venețiană. Aceasta a constat din focuri de artificii, serenade de mandolină și gitară în gondolă, coruri, dansul mateloților și dansuri naționale pe un ponton luminat *a giorno*, apariția de monștri marini și bărci alegorice, apariția emblemei societății, apărarea unei cetăți la coastă, corabia naufragiată, mare bombardament naval între o galeră genoveză și un torpilor, carnavalul bărcilor remorcate de un remorcher.

Serbările nautice din portul Constanța.

Serbarea propriu-zisă, de a doua zi, a cuprins manevra de salvare a unui vas naufragiat, scafandri la lucru în apă și la suprafață, sărituri cu bicicletele în mare, cavaleria nautică și alergări de cai pe mare, catarg orizontal și vertical cu premii, curse după rațe, curse de sandoline, curse în adâncime pentru scoaterea din fundul mării a diferite obiecte, fără costum de scafandru, curse de înot și din nou, excursie cu vaporul „ÎMPĂRATUL TRAIAN”.

Pentru cazarea vizitatorilor sosiți la Constanța pentru a asista la aceste serbări, s-au luat în calcul și cazarmile din oraș, drept pentru care s-a intervenit la Comandamentul Corpului 5 Armată.³⁶

Miercuri, 15 august 1912 (Sfânta Maria), în portul Constanța au avut loc marile serbări nautice organizate de Societatea Marinarilor Civili „Regina Elisabeta” pentru sporirea fondului filantropic, constând în „curse de bărci, concursuri de înot și alte inovațiuni marinărești, pusă sub Înaltul patronaj al M.S. Regina”.³⁷

Întregul port, de la intrare și până la cheiurile de debarcare, era frumos decorat cu mii de steaguri și verdeață.

Comitetul organizator al serbării a fost compus din domnii Costescu Dumitru, președinte, Constantin Filipp și Luis Kremer, vicepreședinți, Munteanu Dumitru, Stamate Șerban, Toma Fulgeanu, Avram Iorgu, Sotir Dumitrescu, Dragomir Dumitru și Nestor Gheorghe, membri, care a desfășurat o activitate extraordinară pentru reușita serbare.³⁸

Pentru ziua de 15 august 1914, patronul Marinei, hrana trupei s-a îmbunătățit peste rația reglementară cu 150 grame carne friptă și 400 mililitri vin la dejun. Cu același prilej, au fost iertați de restul pedepsei 68 oameni rezerviști, pedepsiți cu plutonul de corvoadă pentru fugă din cazarmă și s-au acordat permisioneri până la 75% din efectiv, precum și învoiri de 24 și 48 ore la 15% din efectiv și numai din localități apropiate.³⁹

La 15 august 1915 au sosit în localitate domnii Victor Eftimiu și Ion Minulescu, precum și domnișoarele Fudulescu pentru a se produce la festivalul care a avut loc în seara zilei la Cazinou. Din presa vremii, aflăm că la acest festival a declamat și domnișoara Jeny Erimescu, o foarte talentată absolventă a clasei de declamație de la Conservatorul din Constanța.⁴⁰

Membrii Societății Esperantiste au vizitat în ziua precedentă Cazinoul, instalația Portului și au luat parte la serbările nautice din port.⁴¹

Duminică, 16 august, au avut loc serbarea nautică și regate, susținute de Cohorta cercetașilor din Constanța, cu concursul Societății Marinarilor Civili „Regina Elisabeta”, sub patronajul A.S.R. Principele

36. *Dobrogea Jună*, anul VII, nr. 51, 14 august 1911, p. 3.

37. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 11/1912, p. 32.

38. *Expres-Informator*, Anul I, nr. 7, 18 august 1912, p. 1.

39. *R.I.D.M.*, f. 165.

40. *Ibidem*, nr. 40, 16 august 1915, p. 3.

41. *Ibidem*.

Carol. În prima parte a serbării, s-au desfășurat regate de bărci cu vele mari și mici, curse de înot de viteză și rezistență, concursul de prindere de rațe și talere, concursul de water polo între echipele Centurii, Tomis și Callatis, regate de bărci ale vaselor militare și comerciale, iole, sandoline, lotci etc, diferite jocuri pe apă și exerciții de salvare executate de cercetași cu barca de salvare a Căpitaniei portului. Partea a doua a serbării a constat într-o serată venețiană pe apă, în dreptul Cazinoului, însoțită de un concert instrumental și diferite figuri alegorice executate de cercetași, iar în partea finală, un mare bal cu cotillon în sala Cazinoului comunal.⁴²

La 15 august 1916 s-a decretat mobilizarea României, vasele de război și bateriile de la Dunăre bombardând orașele Vârciorova, Turnu Severin și Giurgiu. Trupele aliate ale Rusiei au trecut în Dobrogea fiind primite cu mare entuziasm. Unitățile flotei ruse au sosit la Constanța să apere portul și coastele Mării Negre.⁴³

Un preludiv al intrării noastre în acțiune au fost bubuirile tunurilor de pe vapoarele de război rusești care salutau în ziua de 15 august pământul românesc de la Marea Neagră.

Grație faptului că puternica noastră aliată, Rusia, a trimis aici o escadră din marea ei flotă, nu avem a ne teme de vreun atac maritim al germanilor ce se adăpostesc la Constantinopol, astfel că orașul nostru e cu totul ferit de un atac de pe mare.

Fraternitatea ce se observă între marinarii ruși și locuitorii orașului nostru ne dovedește că alianța ruso-română nu e numai de ordin politic, ci și sufletesc și faptul acesta ne bucură.⁴⁴

Cu acest prilej, contraamiralul Eustațiu Sebastian, comandantul inspector general al Marinei, a adresat trupelor următoarea telegramă:

Felicitând pe ofițerii înaintați în grad cu ocazia patronului Marinei, adresez tuturor sănătate și izbândă.

Recomand ca de la amiral la soldat să facem cu toții un trup și suflet pentru a fi pavăză neclintită a țării și tronului.

Suntem în război cu Austro-Ungaria. Să avem ochii deschiși și bratul gata să lovească tot ce ne va sta în cale pentru dezbinarea fraților noștri.

Aștept de la toți marinarii noștri fapte mari și înălțătoare. Acest război pe viață și pe moarte să arate țării rolul Marinei de Război și faptele sale să rămână în veci înscrise în istoria țării.

Să trăiască întregul neam românesc.

La 15 august 1918, la Chilia Veche s-au organizat serbări nautice în folosul orfanilor de război. Acestea au constat din concursuri de bărci de monitoare 8 rame, bărci de baraj, bărci de vedete, lotci de pescari, bărci de șleperi și godile. În partea a doua au avut loc jocuri marinărești la uscat: Care-i mai tare (parâma), curse în saci, curse de alergări câte doi legați de picior, lupta pe școndri, ghiordelul magic, lupta cavalerilor de Malta și gimnastică. În partea a treia s-au desfășurat curse de înot și sărituri în apă, catargul orizontal cu purcel, goana și vânătoarea de rațe, explozia unei torpile și scafandru.

Programul nocturn a inclus pavoaz electric, jocuri cu proiectoare, coruri, statui de marmură, fântâni luminoase, naufragiul „MEDUZEI”, serenade în bărci și dans.

Regatele de Sfânta Maria care făceau în fiecare an, până la izbucnirea războiului Unirii, delicia sezonierilor din Constanța, au fost suplinate la 15 august 1919 de o serbare organizată de Societatea „Ocrotirea” a orfanilor de război din Constanța, de sub președinția domnului dr. G. Bârzănescu, serbare la cărei produs moral și material, cu toată obstrucția administrației constănțene, a întrecut așteptările cele mai optimiste.

Vedete fluviale și monitoare în sprijinul forțelor române de la Turtucaia - 1916.

© Colecția Muzeului Marinei Române

42. *Dacia*, Anul I, nr. 39, 15 august 1915, p. 2.

43. *Ibidem*.

44. *Dacia*, Anul II, nr. 135, 2 septembrie 1916, p. 1.

[...] Etajul Cazinoului comunal, ruinat din timpul războiului, a fost transformat în cel mai elegant salon, iar jocurile, distracțiile, cursele de înot și de bărci, au procurat asistenței câteva ore din cele mai plăcute.⁴⁵

Cu multă bucurie am primit revenirea la tradiționala sărbătoare din ziua de Sfânta Maria, aici la Constanța, în onoarea patronului Marinei Militare- consemna marți, 31 august 1920, trimisul special al ziarului Dobrogea Jună- și dacă înainte de război această zi era un prilej pentru multă bucurie și înălțare sufletească a noastră, astăzi sărbătoarea Marinei capătă o importanță neînchipuită. Mărită cu mult, țara noastră simte acum adâncă necesitate de a-și organiza în scurt timp o Marină Militară națională, de admirat de către prieteni și de temut pentru cei ce ne-ar dușmăni vreodată.

Sâmbătă, 28 august 1920, a fost sărbătoarea acestei arme, către care, în special, se îndreaptă astăzi speranța și temeinica încredere a noastră într-un viitor apropiat; dincolo de însuflețirea care ușor se putea citi în ochii celor ce au urmărit serbările de sâmbătă, era via dorință și cele mai călduroase simțăminte că într-un timp cât se poate de scurt Marina noastră Militară se va alătura armatei noastre.

Este bine că opinia publică civilă nu este ținută departe de ceea ce se petrece la

Marina noastră Militară și ușor de văzut că o apropiere sufletească între Marină și opinia publică n-ar putea decât să folosească intereselor acestei arme din armata română, de aceea nu ne putem reține de a nu releva bunăvoința cu care „Dobrogea Jună” a fost tratată cu ocazia acestor serbări atât de către dl. amiral Bălescu, inspectorul Marinei cât și de dl. colonel Vasilescu, comandantul contratorpilorului „SPARVIERO”, cărora le transmitem cele mai călduroase mulțumiri, o dată cu promisiunea de a ne considera aproape de nevoile Marinei noastre Militare.

* * *

Patronul Marinei noastre Militare a fost sărbătorit la Constanța cu un fast deosebit. Dimineața, la ora 08.00, a avut loc ridicarea marelui pavoaz pe toate vasele aflătoare în port, salutate cu 21 lovituri de tun. La ora 10.30, trebuia să aibă loc pe bordul contratorpilorului „SPARVIERO” un Te-Deum. La danele rezervate exclusiv vaselor de război erau așezate în careu contratorpiloarele „NIBBIO” și „SPARVIERO”, canonierele A, B, C și D, vedetele nr. 5 și 6 și contratorpilorul american 210. „SPARVIERO” este unul dintre vasele comandate de noi în Italia încă dinainte de război și care ne-au fost predate acum. Pe aceste vase se mai găsește încă personal italian redus, care completează instruirea personalului românesc. Vasul posedă șase tunuri, dintre care cele două de la prova de 152 mm.

Pe cheul din fața vasului asistă un public numeros. Onorurile au fost date pe bord de un pluton de marină cu muzică militară. Te-Deum-ul a fost oficiat în pupa vasului, frumos pavoazat cu drapelul aliat; în asistență remarc: amiral Bălescu, general Pătrașcu, George Berea, prefectul județului, Emil Sachelarie, președintele comitetului interimar, Constantin Lăzărescu, directorul liceului, ofițerii de marină de pe vasul 210, căpitanul de Lanley, ofițerii de marină italieni, colonelul Vasilescu Matei, comandantul vasului, Dumitrescu, Pâncescu, Furtună, Pantazi, Negru, Petrescu, Săftoiu, Florescu, corpul ofițeresc al vasului, întreg corpul ofițeresc al Marinei Militare etc. Grație bunăvoinței dlui colonel Vasilescu Matei, „Dobrogea Jună” a avut și ea un loc la bord.

Serviciul divin a fost oficiat de preotul garnizoanei iar după oficiere, dl. general Pătrașcu, prefect Berea, primar Sachelarie și reprezentantul „Dobrogei June” au exprimat cele mai călduroase felicitări și urări pentru sărbătorirea Marinei Militare Române. Dl. amiral Bălescu ne-a răspuns cu mulțumirea că opinia publică se interesează de Marina Militară, care ar fi fericită dacă s-ar ști controlată chiar de civili.

După Te-Deum s-a servit șampanie, iar la ora 11.30 totul se sfârșise.

A făcut o deosebit de frumoasă impresie starea de curățenie a vasului și ținuta ireproșabilă a echipajului.

După amiază, au avut loc, în careul format de vasele de război, regate și jocuri nautice. Intrarea în port, pe cheu, a fost liberă, iar pentru vase s-au emis invitații speciale. Tot timpul serbării, muzica a cântat pe bordul contratorpilorului „SPARVIERO”. În afară de asistența de la Te-Deum-ul ce a avut loc

45. Dobrogea Jună, Anul XIII, nr. 40, 4 septembrie 1919, p. 2.

dimineată, remarc pe bordul vasului „SPARVIERO” pe dl. Constantin Argetoianu, ministrul de Interne.

La ora 16.00 au început regatele. Iată vasele ce au fost clasificate primele la diferitele curse de bărci: la 8 rame - „SPARVIERO”, la 6 rame - canoniera C, la 4 rame - canoniera B, la 2 rame - canoniera D.

După aceasta, au avut loc diferite jocuri nautice, curse de înot, meci de cocagne, vânătoare de rațe, curse de tauri etc. Un public numeros a asistat pe cheu și de pe vase, urmărind cu interes întreg programul serbărilor.

Plecările și sosirile bărcilor au fost anunțate prin lovituri de tun trase de pe bordul contratorpilorului „NIBBIO”.

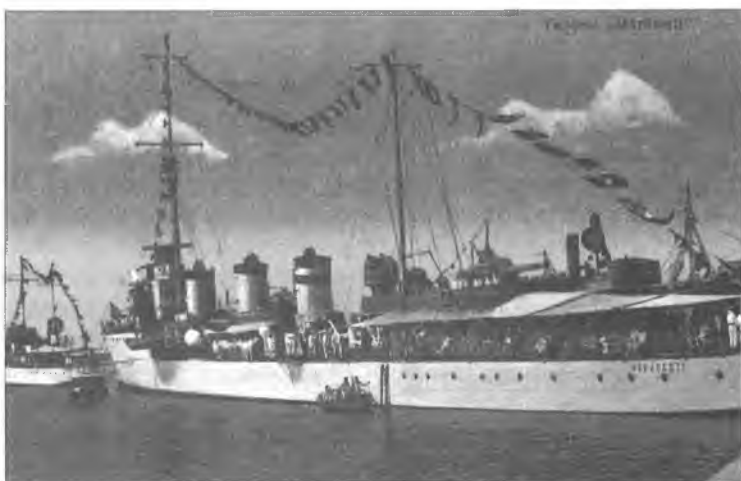
De la ora 20.00 în sus au avut loc jocuri de lumini, artificii și retragere militară.

S-a cunoscut absența participării Societății Marinarilor Civili, care, încăpând de câțiva timp pe mâinile sindicaliştilor, a fost părăsită de vrednicul și capabilul ei conducător, dl. Costică Filip, a cărui pricepere, energie, destoinicie și conștiinciozitate cu greu vor putea fi înlocuite.⁴⁶

Dimpotrivă, reprezentantul redacției ziarului *Farul* opina că serbarea s-a desfășurat într-un cadru excepțional de intim, de către ofițerii și echipajele vaselor noastre de război.

Organizatorii acestei sărbători au uitat un lucru, că Marina aceasta este a noastră, a tuturor, a Neamului, nu a echipajelor.

Se putea da o mai largă participare oficialităților civile și poporului.⁴⁷

28 august 1921. „În această zi este patronul Marinei. Se ridică marele pavoaz la vase. Distrugătorul „MĂRĂȘTI” trage 21 lovituri de tun.

Toate vasele sunt acostate la cheul de Est, formând un careu în vederea serbării Marinei.

Serbarea începe la 04.00 p.m. și se termină la 08.00 p.m.”⁴⁸

Programul serbărilor nautice a constat în regate (bărci militare cu 4 și 5 rame, bărci armate de ofițeri, bărci fără rame, bărci civile cu rame) și jocuri (școndrul dracului cu purcel în gură, parămă miraculoasă, curse de înot, goana după rațe, corul misterios, disperării, cocoșaii salvatori, sărituri, curse de

cai marini, lupta cu maurii, naufragații „MEDUZEI”). Seara, surprizele au continuat cu artificii, focuri bengale, coruri și serată venețiană.⁴⁹

Împiedicat să asiste direct la eveniment, P.T., reprezentantul ziarului *Farul* consemnează, sub titlul „Serbarea patronului Marinei Militare” următoarele: *Sfânta Maria este patroana Marinei noastre Militare.*

În toți anii se organizează în port sărbătorirea acestei zile de către navele de război.

Înainte vreme, când flota noastră maritimă de război era mai mult un decor, căci crucișătorul „ELISABETA” și micul și bătrânul bric „MIRCEA” nu constituiau o marină, aceste serbări erau mai mult o serbare intimă a marinarilor noștri. Totuși, încă de la început s-a căutat să se dea un caracter mai larg, mai național acestei serbări, a căror amploare, fast și importanță creștea an de an.

Cu timpul, aceste serbări anuale au trecut oarecum în tradiția orașului, ele constituie un eveniment în viața portului nostru.

S-ar cuveni deci să se dea o importanță cât mai mare acestor serbări, mai ales azi când se înfiripează și la noi o adevărată marină de război. Și din cercul restrâns al marinarilor să se transforme în o sărbătoare - cu urmări educative - adevărat națională.

Nu numai marinarii să-și sărbătorească pe protectoarea și patroana lor, ci neamul întreg să-și sărbătorească pe fiii ei ce și-au dedicat viața Mării.

Aceste lucruri simple n-au fost încă înțelese la noi și serbarea a rămas tot în cercul restrâns al profesioniștilor mării.

Cei care au organizat anul acesta aceste serbări nu numai că n-au avut ca principiu călăuzitor aceste idei și n-au căutat să dea o amploare cu caracter național și cât mai înălțător sărbătoririi patronului Marinei, dar chiar din punct de vedere al unei serbări oarecare n-au știut să organizeze serbarea spre a nu da loc la nemulțumiri.

46. *Dobrogea Jună*, Anul XIV, nr. 30, marți, 31 august 1920, p. 2.

47. *Farul*, Anul II, nr. 99, miercuri, 2 septembrie 1920, p. 1.

48. *R.I.D.M.*, f. 192.

49. *Farul*, Anul III, nr. 42, luni, 29 august 1921, p. 4.

Întâi, a fost ignorată presa. Nici o invitație nu s-a făcut organelor presei, doritoare de a da sprijin și ajutor dezinteresat și în toate direcțiunile pentru succesul serbării. Din această, hai să-i zicem inadvertență, nu putem da o dare de seamă mai mare de cum au decurs serbările, de numele laureaților diferitelor concursuri de sporturi etc.

Am încercat să urmăresc concursul de înot și am fost oprit de rigurosul consemn de a pătrunde pe „ELISABETA”. Faționarul, un tinerel elev al Școlii Navale, mi-a spus ritos: „Nu pot pătrunde decât sofiile ofițerilor și invitații acestora”. Cum nu aveam nici una din aceste calități, am renunțat.

Pe vasul „MĂRĂȘEȘTI”, paza era și mai aprigă, cu baionetele nu te puteai apropia.

A doua greșală este că invitațiile s-au făcut în cercul mai mult decât restrâns al familiilor și cunoscuților ofițerilor de marină.

Din toate punctele de vedere, s-au făcut greșeli de neiertat. Ar trebui pentru viitor ca această sărbătorire să fie pregătită și organizată de un comitet ad hoc, mai larg în care să fie reprezentate toate personalitățile mai de seamă ale orașului, care să aibă ca directivă credința de a schimba cu totul înfățișarea și caracterul acestei solemnități.

Marina Militară este a noastră, a cetățenilor și sărbătorile ei trebuie să fie ale tuturor.⁵⁰

Aceeași dezamăgire încearcă scriind despre „Serbarea nautică de azi” și reprezentantul ziarului *Dobrogea Jună*, vizibil nemulțumit de lipsa de transparență a Amiralității:

lată rubrica în care s-ar cuveni să nu avem de adus decât numai laude. Iată însă și trista ocazie care te obligă nu numai să treci cu vederea peste adevărata muncă a unei organizații nereușite- pentru care bietul Filip zadarnic și-a tocit nervii și mușchii- dar îți impune să uiți cu totul serbarea nautică de ieri, care, dacă n-ar fi fost dată pentru un scop atât de frumos, am zice că a fost o grosolană spoliațiune a publicului.

Portul a fost barat de vapoare, de după care lumea care plătise nu putea să mai vadă nimic.

Pe vase nu se urcau decât ofițerii sau nevestele de ofițeri.

Și aici suntem nevoiți să ne oprim.⁵¹

La 28 august 1922, de Sfânta Maria, patroana tuturor marinarilor, distrugătorul „MĂRĂȘTI” a salutat asistența cu 21 lovituri de tun, ridicând împreună cu toate vasele marele pavoaz. Dimineața, serviciu divin s-a desfășurat la bordul distrugătorului „MĂRĂȘTI”. După amiază și seara, au avut loc tradiționalele serbări nautice.⁵²

Bucurându-se de o zi frumoasă- aflăm de pe prima pagină a ziarului *Dacia* - serbările nautice de la Constanța din ziua de 28 august 1923 ale marinarilor civili s-au desfășurat în fața unei numeroase asistențe, înregistrând un frumos succes.

În afară de publicul constănțean, doritor de noi distracții, un număr însemnat de curioși, sosiți din întreaga țară au populat încă din vreme danele din apropierea locului unde trebuia să aibă loc serbările.

Programul de zi a cuprins curse de bărci cu 10 și 4 rame, sărituri în apă, curse de lotci, de bărci

fără rame, întreceri de înot, de cai, școndru miraculos, watter polo, vânătoare de rațe, iar la sfârșit, explozia unei mine.

Celor mai destoinici dintre participanții la concursuri li s-au împărțit premii în valoare totală de 9.000 lei.

Seara, la ora 09.00 au avut loc alte exhibiții și frumoase jocuri de artificii.

O bună parte din succesul serbării s-a datorat, fără îndoială, și participării Marinei Militare.

Societatea Marinarilor Civili „Regina Elisabeta”, în folosul căreia s-au dat festivitățile nautice, a înregistrat un venit

50. *Farul*, Anul III, nr. 43, miercuri, 31 august 1921, p. 1.

51. *Dobrogea Jună*, Anul XV, nr. 194, marți, 30 august 1921, p. 1.

52. *R.I.D.M.*, f. 213-214.

însemnat care va mări fondul de ajutor reciproc și filantropic”.

O cronică aparte descoperim și în *Registrul Istoric al Diviziei de Mare*: În vederea predării noilor stindarde și pavilioane de război cât și a serbărilor de Sfânta Maria, patroana tuturor marinarilor, distrugătorul „MĂRĂȘTI” ancorează și se leagă cu pupa la dana nr. 7, iar celelalte vase în tribordul și babordul lui.

La ora 10.00 încep să sosească la bordul distrugătorului „MĂRĂȘTI” toți comandanții vaselor, însoțiți de gărzile de onoare pentru primirea pavilioanelor.

La 10.15 sosește dl. amiral Vasile Scodrea, comandantul Diviziei de Mare, cu statul major, în urmă toți ofițerii disponibili din marină, ofițerii superiori din Constanța - domnii generali Ionescu, Marin, Butunoiu, coloneii Dumitrescu și Uică, autoritățile civile și consulare, printre care domnii N. Negulescu, prefectul județului, Magrin, consulul Franței, ing. Cotovu de la Serviciul Porturilor, Ricard Carisio, consulul Italiei și alții.⁵³

La 11.00 sosește P.S.S. Ilarie, episcop al Constanței. Garda prezintă armele, muzica intonează rugăciunea. Se începe serviciul divin, săvârșit de P.S.S. episcopul Ilarie, sfîntîndu-se noile pavilioane și stindarde.

În urmă, dl. amiral Vasile Scodrea ține ofițerilor și echipajelor următoarea cuvântare:

Ziua de astăzi este o zi mare, o zi înălțătoare!

România Mare, făurită prin vitejia ostașului român, sub conducerea înțeleaptă a M.S. Regelui Ferdinand I și a bărbaților de stat care au îndrumat țara pe calea cea bună pentru realizarea idealului nostru național, a înlocuit Stema țării prin una care să arate tuturor fapta mare a Unirii și hotărârea nestrămutată de a păstra. Această înlocuire a atras și pe a drapelului sau mai bine a pavilionului, cum îi spunem noi, marinarii.

Știm cu toții ce este drapelul. El reprezintă oriunde s-ar găsi, pe uscat ca și la bordul vaselor, în mările îndepărtate, Țara, onoarea Armatei și gloria națiunii. În același timp, este expresiunea încrederii M.S. Regelui în vitejia ostașilor săi. De aceea, ostașul este dator să-și jertfească viața pentru onoarea, gloria și demnitatea drapelului!

Încredințându-vă din Înalt Ordin acest nou pavilion, vă cer să puneți toată inteligența voastră, toată priceperea voastră, toată munca voastră pentru ca el să fâlăie cu mândrie la bordul vaselor în orice împrejurare, dar mai ales când țara ar face iarăși apel la voi.

Uniți în jurul drapelului, ostașii români au înscris noi pagini glorioase în istoria neamului în marele război. Dar nici marinarii n-au fost mai prejos de frații lor de la uscat. Operațiunile de-a lungul Dunării și mai ales cele din sudul Basarabiei, au dovedit că Marina noastră deși mică, totuși a fost mare prin faptele săvârșite, după cum s-a exprimat un distins general, care a văzut-o de aproape la lucru. Să nu uitați că faima vitejiei și a credinței ostașului român a străbătut omenirea întregă. Să căutați deci să nu fiți mai prejos de înaintașii voștri!

Și acum, în această zi mare pentru noi, marinarii, gândul vostru să se îndrepte către șeful suprem, M.S. Regele, care, înțelegând rostul Marinei, i-a acordat totdeauna toată sollicitudinea.

Trăiască M.S. Regele!

Nu trebuie să uităm nici pe M.S. Regina care, aparținând unei familii de marinari, ne înconjoară cu deosebită dragoste.

Trăiască M.S. Regina!

Trăiască A.S.R. Principele moștenitor, care a îmbrățișat cu căldură cauza Marinei!

Trăiască Dinastia!

Trăiască România Mare!

După aceasta, în numele M.S. Regelui, dl. amiral Vasile Scodrea predă fiecărui comandant pavilionul pentru a-l păstra cu sfințenie și a-l duce la izbândă.

În urma predării, fiecare comandant, prin câteva cuvinte, a asigurat pe dl. amiral că va păstra totdeauna pavilionul sus, cu sacrificiul vieții.

După predarea tuturor pavilioanelor, comandanții înconjuzați de gărzi și purtând pe perne noile pavilioane pornesc la vasele lor, în sunetul marșului „Pe-al nostru steag e scris Unire.”

53. *Dacia*, Anul X, nr. 197, joi, 30 august 1923, p. 1.

Se ordonă „Gardă la pavilion!” iar la comanda „Sus” dată de „MĂRĂȘEȘTI”- în bubuitul a 21 lovituri de tun- se ridică la bastonul din pupa fiecărui vas de război vechile culori ale României cu noua pajură a României Mari, pajură-simbol sfânt al tuturor Românilor, în faldurile căreia e biruința timpurilor trecute și tăria în viitor. În sunetul Imnului Regal și cuprinși de o profundă emoție, toate capetele se descoperă- în jurământ solemn că, grupați în jurul lui, vom pune toată inteligența, toată priceperea, toată munca pentru ca el să falfăie cu mândrie sus în orice împrejurare.

După amiază și seara se desfășoară tradiționalele serbări nautice pe un timp calm și o mare aglomerație.⁵⁴

Conform tradiției- aflăm de pe prima pagină a ziarului *Dacia*⁵⁵ din 30 august 1924- Ziua Sfintei Marii a dat prilejul Yacht Clubului, Societății Marinarilor Civili „Regina Elisabeta” și Marinei Militare să sărbătorească patronul tuturor marinarilor printr-o frumoasă serbare nautică și venețiană, desfășurată în rada portului nostru.

Încă de la ora 02.30 p.m., o mare mulțime de spectatori se îndreaptă spre port. Careul de exerciții era format de o parte de cheul nou construit și de alte părți de bricul „MIRCEA”, vas pe care au asistat la serbare P.S.S. Episcopul Ilarie, amiralul Scodrea, generalul Uică, prefectul Negulescu și persoanele anume invitate de Y.C.R.R., și vasul „REGELE CAROL”, pe care au luat loc invitații Societății Marinarilor Civili.

Programul serbării a fost început de trei lovituri de tun, după care au urmat curse de bărci militare și de lotci de pescari cu câte 3, 2 și 1 ramă, salturi în apă, watter polo, exerciții de scafandrieri, curse de dandy, exerciții de trapez, curse de bărci fără rame, curse de înot, topogan, vânătoare de rațe și explozii de mine marine, după care pe bordul bricului „MIRCEA”, domnul amiral Scodrea a împărțit premiile.

Seara, după ora 09.00, programul a continuat cu coruri, tablouri alegorice, dansuri, piramide, jocuri de lumini, serenade venețiene, lupta de la Ședulbar și jocuri de artificii.

În tot timpul serbării, pe bordul bricului „MIRCEA” muzica militară a Regimentului 34 Infanterie a dis-trat asistența. Sub supravegherea comisarilor de ordine, ofițeri din Marina Militară, serbarea a decurs fără să se întâmple vreun accident, careul însă fiind prea mare, n-au putut fi văzute toate numerele din program, nici de către persoanele îmbarcate pe vasele oficiale.

Poate că în viitor se va ține seamă de această observație ce o facem.⁵⁶

În ziua de 28 august 1924, la Constanța, la ora 11.00 se oficiază un Te-Deum pentru Marină de către preotul garnizoanei, la bordul bricului „MIRCEA”, la care iau parte amiralul Vasile Scodrea și generalul Uică, înconjurați de autoritățile superioare, civile, militare, consulare și toți ofițerii de marină. Timpul e relativ bun. Către ora 18.00 începe să se întunece cerul și să bată vântul.

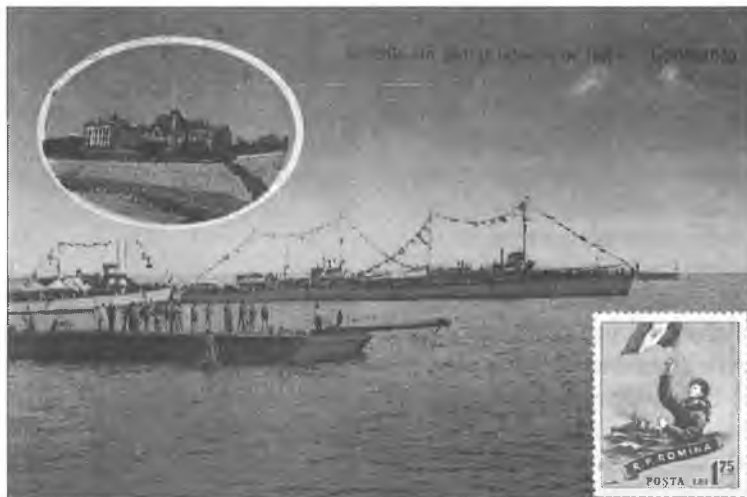
După amiază, la ora 16.00, încep tradiționalele serbări nautice.⁵⁷ Acestea au constat în curse de bărci militare, curse de lotci pescărești, water-polo, exerciții cu scafandri, curse de dandy, sărituri în apă, exerciții de trapez și inele, curse de bărci militare fără ramă, curse de înot, sărituri cu bicicleta în mare, tobogan, școndru miraculos cu purcel, prinderea norocului pe apă, explozii marine și altele, care au durat până la ora 21.00. De la această oră, a început serbarea venețiană, cu diferite coruri, tablouri alegorice, piramide, jocuri de lumini feerice, serenade, luptele de la Ședulbar, jocuri de artificii și cascade de lumină⁵⁸.

Ziua Marinei s-a serbat și la bordul bricului „MIRCEA”, care, deși aflat în voiaj, acorda toată atenția acestei sărbători:

15 august 1925. Suda (Ins. Creta).

A doua zi, 15 august, la ora 04.30, vântul pare a fi mai slab. Nava pleacă spre fundul băii, mergând foarte încet - deși mașina mergea cu maximum de rotații permise de presiune; cele 4-5 mile până la locul de ancoraj le parcurge în 2 ore și 15 minute.

După schimbarea vizitelor cu autoritățile insulei la Canea, se fac invitații la bord pentru a asista la serbarea noastră- patronul Marinei. Nava a ridicat marele pavoaz.

54. R.I.D.M., f. 227-229.

55. Pe antetul ziarului se poate citi următorul catren: „Oricare Mărie ieri,/ Fu feliicitată;/Pri-Maria, singură,/A fost blestemată”.

56. *Dacia*, Anul XI, nr. 193, sâmbătă, 30 august 1924, p. 1.

57. R.I.D.M., p. 262.

58. *Marea Neagră*, Anul II, nr. 14, sâmbătă, 30 august 1924, p. 3.

Brazza- între insulele Solta și Brazza- și ancorează în baia de mai sus la 10.45, schimbând salutul cu grupul Navelor pase-mine ale flotei iugoslave. În fundul băii se mai găsesc și trei torpiloare. O dată cu ancorarea, „MIRCEA” arborează marele pavoaz, care este ridicat și de navele iugoslave la 12.00, în vederea serbării patronului Marinei Române.

Vizitele cu navele străine din baie sunt vizite de vechi prieteni, căci nava noastră este cunoscută aproape tuturor comandanților-camarazi încă din anul precedent la Teodo.

După masă are loc la bordul lui „MIRCEA” serbarea patronului Marinei în prezența tuturor ofițerilor navelor din baie și a autorităților locale.

La cursele de bărci, barca nr. 2 a navei noastre ia premiul I, repurtând astfel o strălucită victorie asupra tuturor celorlalte 5 bărci ale puitoarelor de mine iugoslave.⁶²

La 15 august 1927, fiind patronul Marinei, la Sulina are loc un Te-Deum, la care au participat toate autoritățile civile și militare din oraș.⁶³

Sub titlul „Marina noastră”, comandorul Aurel Negulescu publică în *Gazeta Bursei* următorul articol:
Cu prilejul serbării patronului marinei noastre - Sfânta Maria - prima dată cu pavilionul în bernă

Serbarea are loc cu mare reușită, constând din curse de bărci, curse de înot, sărituri, Tug of war (trusul la parâmă), curse în saci, lupte în apă și pe tangon etc, dându-se premii câștigătorilor.⁵⁹

La 28 august 1926, în locul regatelor de Sfânta Maria, din trecut, Direcțiunea Portului Constanța a decis să organizeze mari serbări pe lacul puturos, din port.⁶⁰

Tot ieri (28 august 1926 - n.n.) -scrie Aldem, corespondentul ziarului *Dacia*, după amiază, conform programului anunțat, a avut loc în port, la bordul bastimentelor de război, un Te-Deum oficiat în memoria eroilor marinari căzuți în războiul neamului.

După oficierea slujbei religioase, o canonieră a transportat în largul mării o ancoră plutitoare ornată cu jerbe de flori naturale, pe care a scufundat-o în locul unde cu 10 ani în urmă un vas al marinei noastre militare s-a înecat, lovindu-se de o mină, cu întregul echipaj.

Întrucât n-am fost invitați special la această solemnitate, cu adânc regret, suntem nevoiți să redăm pe scurt reportajul.⁶¹

Sărbătoarea este și în atenția echipajului bricului „MIRCEA”, aflat la 15 august 1926 la Valle Grande-Vela Luka (Ins. Curzolla):

În dimineața zilei de 15 august (Sfânta Maria), nava pleacă spre Vela-Luka, trece prin Canalul

59. A.M.R., Biblioteca Arhivistică, *Istoricul bricului „MIRCEA”*, f. 191. În perioada 1 iulie - 2 septembrie 1925, bricul „MIRCEA” a executat un marș de instrucție pe itinerariul Constanța, Pireu, Navarin, Corfu, Durazzo, Boche di Cattaro, Ragusa, Suda, Rhodos, Smirna, Ceanak, Caspoli, Constanța. Vezi și A.M.R., fond C.M.M., *Registrul Istoric al Diviziei de Mare. 1901-1934*, f. 284.

60. *Dacia*, Anul XIII, nr. 178, duminică, 15 august 1926, p.1.

61. *Dacia*, Anul XIII, nr. 190, duminică, 29 august 1926, p.1.

62. *Istoricul bricului „MIRCEA”*, f. 221. Este vorba despre marșul de instrucție efectuat de bricul „MIRCEA” în perioada 15 iunie-17 septembrie 1926, pe traseul Constanța - Phalero - Pireu - Patras - Taranto - Bari - Ancona - Veneția - Triest - Spallato - Vela -Luka - Buși - Ragusa Gravosa - Boche - Teodo - Corfu - Pireu - Nagora - Galipoli - Cospoli - Constanța. Vezi și A.M.R., fond C.M.M., *Registrul Istoric al Diviziei de Mare. 1901-1934*, f. 304.

63. A.M.R., Biblioteca Arhivistică, *Istoricul bricului „MIRCEA”*, f. 238. Vezi și *Registrul Istoric al Diviziei de Mare. 1901-1934*, f. 319.

în loc de mare pavoaz, se cuvine să reamintim care fu și partea ei în epopeea de întregire a neamului, sub conducerea viteazului domnitor Ferdinand I.

Încă înainte de războiului, avântul flotei austriece de a nu respecta neutralitatea apelor noastre naționale și a ataca pe ruși, pe la sudul Basarabiei, fu înfrânat de prezența, existența și hotărârea de luptă a flotei noastre, mult mai mică.

Semnalul la Dunăre al eliberării fraților subjugăți, marina îl dete prin atacul nebunesc de la Rusciuc, care imobiliză flota austriacă la 200 km departe de frontieră și de frontul de luptă.

Turtucaia nu putu fi răpusă pe la Apus fiindcă acolo concura flota noastră și tunurile de marină de la uscat iar după dezastru, marina scăpă de ce s-a mai putut scăpa.

În timpul retragerii și luptelor din Dobrogea, marina merse cot la cot cu armata de uscat, apărându-i flancul și spatele, durând un dig de foc între ea și următori.

La Cernavodă, marina noastră statornici frontul spre Dunăre, care dură cu două săptămâni mai mult decât cel de la mare, părăsit de flota rusă.

Marina noastră reuși să evacueze toate vasele din Brăila și Galați, încărcate cu grâne și petrol-tele goale cărând fabricile, șantierele, depozitele de la uscat.

Comandorul Vasile Scodrea (centru), comandantul Flotei de operații pe Dunăre, inspectând frontul fluvial în primul război mondial
© Colecția Muzeului Marinei Române

Pe brațul Chilieii, prezența și existența marinei noastre, dorul ei de luptă împiedică atacarea vulnerabilului, fără ea, sud al Basarabiei, apărând astfel flancul și spatele frontului de pe Siret- asigurând deci strălucitoarele victorii care ne-au dat întregirea neamului.

Deși mică și lipsită de multe, ca și armata de uscat, făcu tot ce putu, dovedind ce ar fi făcut dacă din vreme ar fi fost la înălțimea situației, atât ca vase cât și ca înzestrare, căci în oameni a fost mai presus de situație. Cu drept cuvânt un istoric al marinei

noastre ar trebui să scrie Marinarii noștri în loc de Marina noastră în războiul pentru întregirea neamului.

Iar dacă atunci -cu atât mai mult cuvânt acum- elementul cel mai greu de format omul, l-am avut - acum e vremea să ne gândim serios și la celălalt element, fără care primul nu-și poate arăta destoinicia, și ne gândim și la material. E scump, foarte scump - dar lipsa lui o vom plăti și mai scump. Așa cum soarta ne-a hărăzit locul pe glob, avem un laț ce ni s-a aruncat peste gât, cu strâmtorile ca nod. Și lațul se tot strânge.

Imediat după vizita escadrei franceze, care a arătat neutralitatea strâmtorilor, Turcia a anunțat manevre navale în Marmara, iar bolșevichia, altele în Marea Neagră, cu vizita în Bosfor, unde va veni flota sovietică de la Bizerta.

După vizita escadrei italiene, manevrele au avut chiar loc- și după plecarea celei spaniole cine știe ce ne mai așteaptă.

lată deci cum lațul se tot strânge, ne amenință cu sugrumarea. Și să nu ne înarmăm cât mai degrabă cu singurul cuțit ce-l poate tăia? Să nu ne deprindem a-l manevra, oricât ar costa?

Aci e datoria Ligii Navale: să arate tuturor că numai prezența, existența unei marine ne poate scăpa de multe- după cum lipsa ei ne poate aduce multe, că numai marina e cuțitul ce poate tăia lațul. Și acest cuțit ne trebuie, repet, oricât ar costa, fiindcă nimic nu poate prețui dreptul nostru la viață - cum spune domnul profesor Marin Ștefănescu.

Numai marina ne poate salva la Nistru, Mare și Dunăre, protejând, împreună cu aviația, mișcările armatei de uscat.⁶⁴

membri și astfel Liga a ajuns să numere peste 1.200 membri.⁶⁵

Iată însă cum au fost văzute serbările de la bordul bricului „MIRCEA”:

La 15 august 1928 suntem ancorați la dana 6, formând împreună cu pasagerul „DACIA”, distrugătorul „MĂRĂȘEȘTI” și celelalte nave ale Marinei un careu deschis spre ieșirea portului. La ora 09.00 încep să vină la bord primiți cu toate onorurile contraamiralul Mihail Gavrilescu și apoi viceamiralul Scodrea, inspectorul general al Marinei, cu A.S.R. Principele Nicolae, generalul Anghelescu, ministrul de Război, precum și reprezentanții oficialității și corpul diplomatic din localitate. Autoritățile așteaptă pe cheu sosirea M.S. Regelui și a Familiei Regale cu M.S. Regele Mihai I, M.S. Regina Maria, A.S.R. Principeasa Elena, A.S.R. Principele Nicolae și Ileana, A.A.L.L. Principele Theodora, Irina, Ecaterina și Principele Filip al Greciei, ce are loc la ora 11.00.

Se oficiază la bord de către I.P.S. Episcopul militar Stroe un Te-Deum în prezența membrilor Familiei Regale, a domnilor ministru de Război, inspector general al Aeronauticii, inspector general al Marinei și a capilor autorităților civile și militare cu tot corpul consulilor locali, pentru ofițerii de marină morți în marele război. Dl. contraamiral Gavrilescu rostește o emoționantă cuvântare, după care se scufundă în apă o cruce de lemn îmbrăcată în flori.

La ora 10.30, după Te-Deum, Regele Mihai I a botezat cele patru hidroavioane „Savoia” sosite la Constanța cu câteva zile în urmă. După botez, a urmat o demonstrație de acrobatică aeriană executată de cele patru aeronave. În aceeași zi au fost botezate yachtul „ISPRAVA” al Principesei Ileana (naș amiralul Scodrea, inspector general al Marinei) și cutterul „DOMNIȚA ILEANA” al Y.C.R.R. (naș amiralul Gavrilescu, comandantul Diviziei de Mare).

De la ora 12.00 s-au desfășurat concursurile nautice și de natație dotate cu Cupele „Principele Nicolae”, la cursa de baleniere cu 5 rame, „Regina Maria” la înot și „Principeasa Ileana”, la sărituri în

La 15 august 1928, luând act de dezideratul exprimat la ultima adunare de Alteța Sa Regală Principeasa Ileana, vicepreședinte de onoare, Liga Navală Română a organizat în toată țara Ziua Marinei, cu prilejul căreia au avut loc serbări pentru mărirea fondurilor Ligii, serbări în care sufletul românesc din toate unghiurile țării a vibrat pentru idealul și propășirea marinei noastre. Deși succesul material a fost modest, organizatorii au apreciat că succesul moral a fost considerabil. După Ziua Marinei, s-au primit multe înscrieri de noi

Ziua Marinei la Constanța - 15 august 1928.
© Colecția Muzeului Marinei Române

64. Dacia, Anul XIV, nr. 181, sâmbătă, 30 august 1927, p. 1.

65. Revista Marinei, An III, nr. 4/1928, p. 68. Dare de seamă a activității Ligii Navale Române pe anul 1928 (citită cu ocazia adunării generale din ziua de 9 decembrie 1928). Conform Situației veniturilor realizate cu prilejul Zilei Marinei la 15 august 1928, veniturile încasate de la serbările organizate în diferite garnizoane s-au cifrat la 731.403 lei. Între aceste venituri, garnizoana Constanța a realizat cea mai mare sumă, adică 291.883 lei. Pentru propaganda organizată, insigne și plata excursiei vaporului „DACIA”, Comitetul Central a cheltuit 215.973 lei, astfel încât veniturile rămase din serbările Zilei Marinei au fost de 515. 430 lei.

apă.⁶⁶ M.S. Regina Maria, la finele programului de dimineată, distribuie câștigătorilor premiile obținute, iar la ora 13.00 Familia Regală pleacă de la bord.

La ora 17.00 Familia Regală se reîntoarce și urmează programul de după amiază al serbării populare, cuprinzând regate, sărituri, înot, jocuri și surprize marinărești⁶⁷ etc. A.S.R. Principesa Ileana concurează la sărituri pentru doamne și obține premiul I. La bordul navei-școală „MIRCEA” nu au acces decât persoanele oficiale.⁶⁸

La ora 20.15 serbarea ia sfârșit și Familia Regală părăsește bordul în uralele echipajului dat la posturile de salut pe vergi.⁶⁹

Între orele 21.00-24.00, pe o mare calmă, în fața Cazinoului au loc serata venețiană, jocuri de proiectoare ale navelor și un program de artificii foarte frumos aranjat pe bulevard, lângă Cazinou. În sala mare a Cazinoului are loc un bal select, acompaniat de o admirabilă trupă de jazz, care se încheie la ora 03.00.

Beneficiile obținute de pe urma excursiei organizate pe mare cu vaporul „DACIA” în ziua de 12 august, taxele de intrare în port și la nave pentru serbare, chete, bula de la Cazinou, intrarea la bal, vânzări de programe lucrate în mare parte de A.S.R. Principesa Ileana, cărți poștale donate de A.S.R. Principesa Ileana, biletele de intrare la cinematografele din Constanța, meciul de fotbal etc. au fost împărțite între Liga Navală Română și Societatea Marinarilor de Ajutor Reciproc „Regina Elisabeta”.⁷⁰

La serbările organizate cu prilejul Zilei Marinei au participat și cadeții Școlii Navale poloneze din Gdansk, aflați în vizită la Constanța cu bricul „LWOW”, între 14-24 august 1928.⁷¹

Sub titlul „Jalnica tragedie a serbărilor Ligii Navale”, Radu Ceau, corespondentul ziarului *Dacia* relatează în stil propriu desfășurarea evenimentelor:

Miercuri, 15 august, în toate porturile românești s-a luat hotărârea să se serbeze o zi nautică pentru a arăta importanța mării și a Marinei Militare în apărarea țării. Este știut de toată lumea că viitorul război va fi lupta pe mare și în văzduh. Aceștia vor fi factorii care vor aduce înfrângerea sau izbânda.

De aceea, serbările Ligii Navale ar fi avut un scop de o însemnătate multiplă. Dar modul cum a fost organizată la noi, în Constanța, așa-zisa serbare a Ligii nu numai că nu și-a ajuns țelul, dar însăși ideea a pierdut din căldura ei.

Poate veți spune că nu s-a făcut destulă propagandă sau că publicul nu și-a dat seama de importanța ei. Nu. Propagandă s-a făcut cu mult elan dezinteresat de către ziarele din Capitală și, mai ales, de unele din orașul nostru. Cu toate acestea, la serbări, ziaristii constănțeni au fost dați uitării, nu li s-au trimis nici banalele invitații așa cum se obișnuiește și, în plus, au fost oprîți cu gesturi brutale, atunci când vroiau să-și exercite meseria.

Dar aceste lucruri interesează puțin comitetul Ligii care a avut doar grija să încaseze câte doi poli de căciulă de român, ca-n schimb să-i lase să privească într-un soare arzător la giumbușlucurile de bălci esibitate chiar în prezența Familiei Regale.

Dar pentru că veni vorba de comitet, ne întrebăm din cine e format și, mai ales, cine a încasat bănetul care s-a strâns cu ocazia esibibiției de prost gust? Un răspuns imediat trebuie dat pentru lămurirea opiniei publice. Așteptăm lămuririle, mai ales că în fruntea acestei serbări se află inspectorul Marinei, domnul amiral Scodrea.

Ziua Marinei ar fi trebuit să rămână ca un simbol pentru românism, dat fiind importanța ei pentru întreg neamul și nu o parodie a ei.

Așa cum s-a desfășurat, programul acestei serbări a adus la parodiarea zilei festinului mării, ce trebuia să rămână cu o amintire plăcută și senină, dar mai ales să-și dea seama de importanța unei flote de război, pe care n-o avem: e formată numai din două vase „MĂRĂȘTI” și „MĂRĂȘEȘTI”. După cum au afirmat-o însăși marinari încercați, nimic nu s-a făcut pentru a demonstra utilitatea ei. Dar absolut nimic. Nu se ajunge la înfăptuiri cu scamatoriile de prost gust ale comitetului.

A.S.R. Principesa Ileana
© Colecția Muzeului Marinei Române

66. *Dacia*, An XV, Nr.173, august 1928, p.1.

67. Este vorba despre Balena Mării Negre, Lebăda care face ouă, Flota lui Ramolitius, Zâna Mării etc. Vezi *Dobrogea Jună*, Anul XXIV, nr. 175, vineri, 17 august 1928, p.1.

68. În fața debarcaderului a fost amenajat un bufet de către bodega Bragadiru a domnului Chițu din str. Carol. Vezi *Dobrogea Jună*, Anul XXIV, nr. 175, vineri, 17 august 1928, p. 1.

69. A.M.R., fond C.M.M., *Istoricul bricului „MIRCEA”*, f. 249.

70. *Revista Marinei*, An III, Nr. 3, iulie-septembrie 1928, p. 109-111.

71. *Dobrogea Jună*, Anul XXIV, nr. 175, vineri, 17 august 1928, p. 1.

Nu cu cei câțiva bani ai spectatorilor se poate cumpăra o flotă, ci mai mult prin infiltrarea ideii, cum spunea confratele Pamfil Șeicaru în „Curentul”, presupunând că s-au încasat câteva milioane (vrem să știm și noi câte anume). Un vas de război costă 50-60, ori mai mult și statului îi rămâne această sarcină.

Să ia aminte comitetul constănțean al Ligii. Nu prin balul de la Cazinou, unde era primită numai așa-zisa lume bună, înțolită la surtuci negre. Să-și fi dat seama că și prostimea are dreptul -mai mult ca oricare- să i se dea o adevărată serbare nautică unde să i se demonstreze eficacitatea unei flote navale. Sunt ei umili, dar îs „proști și mulți” și altădată onoratul comitet n-o să-i mai prindă la panorama găfâită din port la anul și în vecii vecilor, cu toate balurile de la Cazinou, date numai pentru cei cu straie cernite și împodobite cu șnururi de ciocli.

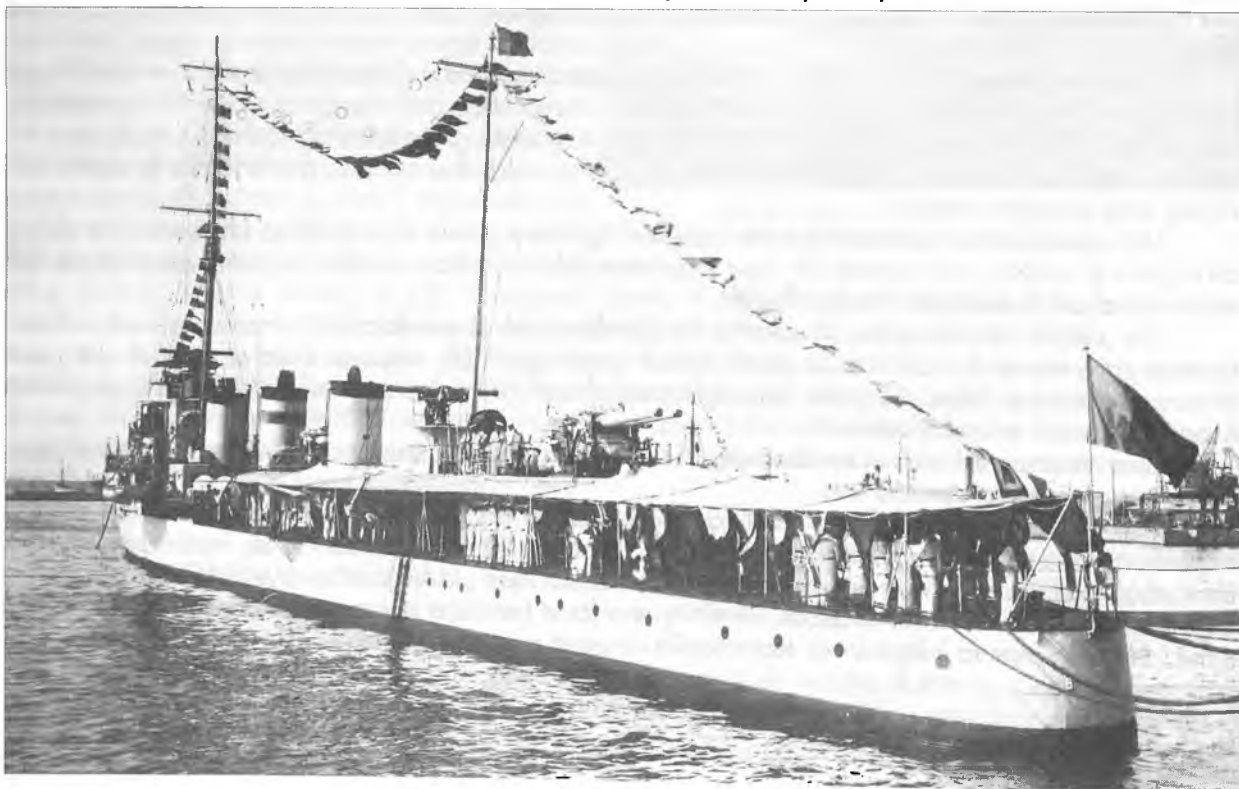
Așa cum a fost organizată, Ziua Marinei la Constanța a ajuns la un faliment fraudulos. Fraudulos, deoarece a încasat o mulțime de parale, fără să dea poporului o serbare de propagandă marinărească, demnă și prietenoasă, pentru a-și ajunge țelul dorit.

Ziua Marinei a fost discreditată.⁷²

În același ziar constănțean, sub titlul „Hidroavioanele”, a apărut și o interpelare la adresa ministrului de Război: Din programul serbărilor marine de mâine, reținem faptul că între altele, va avea loc botezul unor hidroavioane, naș fiind Regele Mihai. Faptul vine să răscolească amintiri trecute, și anume a datei de 15 august 1925, când se inaugura primul zbor al hidroavionului „GETTA”, construit aici la Constanța de industria noastră românească, cu meșteri din țară și sacrificii bănești și patriotice demne de toată lauda pentru inițiatorii în frunte cu domnul George Georgescu, fost președinte la Camerei de Comerț. Experimentările hidroavionului „GETTA”, supus la grele și diverse eforturi, au dat rezultate mai mult decât satisfăcătoare, aparatul păstrându-și calitățile de zbor în orice situație, fie chiar stând sub cerul liber în ploaie și vânt luni de zile. Începutul de industrie românească a fost însă pe de-a-ntregul boicotat. Cu toate acestea, deși fabrica S.T.C. din Constanța și-a executat construcția celor trei aparate „GETTA”, din care unul a fost expus la expoziția internațională de aviație din Praga, iar altul la expoziția românească din București și deși aparatul prototip „GETTA” a fost preluat de minister încă din iulie 1927, după ce întreprinderea a predat aceluiași minister și aparatele comandate, totuși consecințele au fost funeste inițiatorilor. Societatea nelichidată nici astăzi de drepturile ei rezultate din predarea furniturii menționate, își vede atelierile închise și ruina financiară a tuturor colaboratorilor.

Se vor boteza în schimb hidroavioanele aduse din străinătate, pentru a se nimici total orice început de industrie românească.

Vom reveni însă asupra acestei chestiuni de-o importanță capitală pentru industria românească.⁷³

Distrugătorul „MĂRĂȘTI” la Ziua Marinei 1928
© Colecția Muzeului Marinei Române

72. *Dacia*, Anul XV, nr. 181, duminică, 26 august 1928, p. 1.

73. *Ibidem*, nr. 172, miercuri, 15 august 1928, p. 1.

În preajma Zilei Marinei 1929, la Constanța pregătirile sunt în toi. Bricul „MIRCEA” se piturează și se curăță în vederea serbării de la 15 august când urmează să sosească la bordul navei Familia Regală.

În dimineața zilei de 14 august, nava este dusă de remorcherul portului la locul destinat să fie ocupat în timpul serbării, la dana 7.

A doua zi are loc serbarea. În dimineața zilei, la 08.00, se ridică marele pavoaz la toate navele din port, salutat cu 21 lovituri de tun trase de distrugătorul „MĂRĂȘTI”.

La 09.00 sosește la bord amiralul Pantazi, iar la 09.30 sunt întâmpinați la schelă amiralul Vasile Scodrea, ministrul de Război, generalul Cihoski și generalul Vlădescu.

Pe cheu sosesc compania de onoare, muzica Marinei și ofițerii de marină care iau loc de-a lungul schelei.

La 10.10 sosesc la bord M.S. Regele, M.S. Regina Maria, A.S.R. Principele Nicolae, A.S.R. Domnița Ileana, Prințesa de Grecia Irene și Prințul de Grecia și Danemarca Cristophe, cu aghiotații regali.

În sunetele Imnului Regal se dă raportul de comandantul navei și apoi se începe serviciul divin pentru marinarii căzuți în războiul pentru întregirea neamului.

Amiralul Pantazi ține un discurs și apoi întreaga Familie Regală ia loc la comandă, pentru a urmări desfășurarea serbării.

Urmează serbarea care constă în botezul cuterelor „ISBÂNDA”, nașă M.S. Regina Maria și „ISCOADA”, nașă A.S.R. Prințesa Elena, cursele de balenieră, concursul de înot pe distanță, ștafeta nautică și concursul de sărituri. La concursul de sărituri au asistat pe ponton și A.S.R. Principele Nicolae și Domnița Ileana.

La sfârșitul serbării, M.S. Regina a împărțit premii câștigătorilor. La sărituri, cupa a fost câștigată de „MIRCEA”. La 12.45 Familia Regală părăsește bordul.

La 15.40 sosesc la bord amiralii Scodrea, Pantazi, ministrul de Război și generalul Vlădescu. La 16.10 sosește Familia Regală. La 16.30, M.S. Regele, A.S.R. Prințesa Elena, A.S.R. Prințesa Ileana se ambarcă pe „ISPRAVA” și se plimbă prin port până la 17.45.

Se desfășoară serbarea partea de după masă, care constă din curse de bărci militare, curse de lotci etc, concursuri de înot fond și viteză domni și doamne, concursuri de sărituri domni și doamne și diferite jocuri marinărești.

LA 19.15, M.S. Regina Maria împarte premiile la câștigători iar la 19.25 Familia Regală părăsește bordul.

La 19.35 părăsesc bordul amiralii Scodrea și Pantazi.

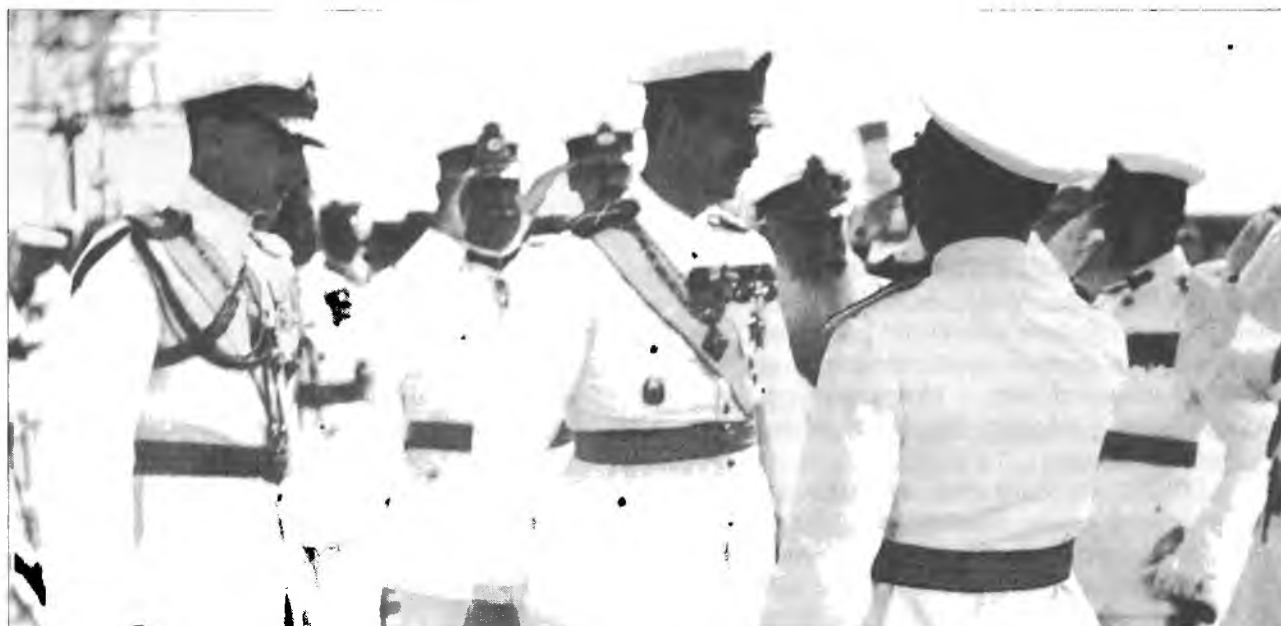
Seara, la 22.15, vine la bord ministrul de Război cu domnișoara și șeful de cabinet, care face o plimbare cu baleniera până la 22.50.

Nava este pavoazată cu marele pavoaz electric ca și celelalte nave. Portul este străbătut în toate direcțiile de bărci ornate cu lampioane colorate luminate și prevăzute cu coruri sau mandoliniști și chitariști.

Serbarea s-a terminat la 00.30.

Serbările Marinei organizate 15 august 1930 au fost mult reduse; totuși au asistat M. S. Regele și A.S.R. Principele Nicolae.

Dimineața, sosirea M. S. Regelui, la ora 10.00. Te-Deum la bordul N.M.S. „MĂRĂȘTI”, apoi M.S. Regele și suita trec pe bricul „MIRCEA”.⁷⁴

A.S.R. Principele Nicolae (stânga) și M.S. Regele Carol al II-lea (centru) la Ziua Marinei 1930.

© Colecția Muzeului Marinei Române

74. Vezi și *Istoricul bricului „MIRCEA”*, f. 261.

Programul se compune din regate bărci și baleniere și curse de înot. Se clasifică primii: N.M.S. „MĂRĂȘTI” la baleniere și la înot, la care ia definitiv cupa; bricul „MIRCEA” la bărci.

La ora 13.00, dejun la N.M.S. „MĂRĂȘTI”, iar la ora 16.00, M.S. Regele cu suita iese în mare cu distrugătoarele pentru trageri de artilerie și lansări de torpile. Cu această ocazie, are loc și o temă tactică cu toate navele Diviziei. M.S. Regele mulțumește pentru reușita acestor exerciții.

Ziua Marinei 1930
© Colecția Muzeului Marinei Române

La ora 20.00, întoarcerea în port.

Între timp, vaporul S.M.R. „PRINCIPESA MARIA” iese în mare cu excursioniști. M.S. Regele ia masa de seară la bordul „ROMÂNIEI”, iar la ora 23.00 părăsește orașul. Seara, are loc la Cercul Militar un bal pentru strângere de fonduri, organizat de Liga Navală.⁷⁵

La 15 august 1931 s-a serbat ca și în anii precedenți patronul Marinei, dându-i-se un fast deosebit deoarece cu această ocazie s-a făcut și botezul N.M.S. „CONSTANȚA”.

La sărbătoarea marinărească au participat M.S. Regele, M.S. Regina Marioara a Iugoslaviei, Marele Voievod Mihai, A.S.R. Principele Nicolae, precum și miniștrii Argetoianu, Ghica, Vâlcovici, generalul Partenie, secretar general al Ministerului Armatei și căpeteniile Marinei, viceamiralul Vasile Scodrea și contraamiralul Ioan Bălănescu.

După serviciul religios pentru pomenirea eroilor marinari morți în război, a fost scufundată în mare o coroană de flori și o jerbă.

După ceremonia religioasă, viceamiralul Vasile Scodrea a dat citire actului de botez, semnat de membrii Familiei Regale prezenți la ceremonie:

CAROL AL II LEA,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României, în a cincisprezecea zi a lunii august a anului mântuirii 1931 și al cincilea an al Domniei Mele, s-a săvârșit în portul Constanța binecuvântarea navei bază pe care am botezat-o eu însumi, dându-i numele de:

CONSTANȚA

Pentru a întări credința că portul Constanța a purtat noroc primelor noastre începuturi marinărești și că el, prin adăpostul și instalațiunile sale tehnice, a înlesnit dezvoltarea unităților de Mare.

Încredințez această navă marinarilor mei pentru a apăra interesele maritime ale țării și a purta pavilionul românesc în țările cele mai îndepărtate.

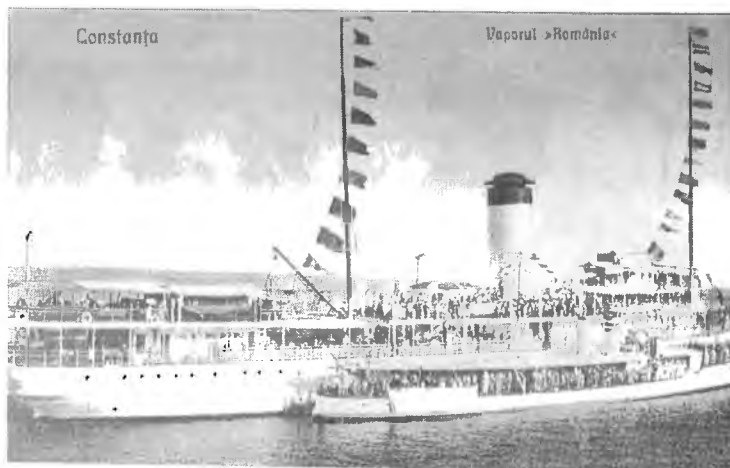
/ss/Carol /ss/Maria
/ss/Mihai /ss/Nicolae

După aceasta, dl. amiral Bălănescu, comandantul Diviziei de Mare, a ținut următoarea cuvântare:

Astăzi, în toată țara, se sărbătorește Ziua Marinei, Ziua Mării. Această zi trebuie să fie o clipă de adevărată conștiință națională; în toate inimile românești se simte o vibrație sfântă, o chemare superioară pentru Marea noastră, pentru Marina românească.

Divizia de Mare mai serbează azi pe patroana Marinei, Sfânta Maria. Ea este simbolul sfânt care oțelește sufletele marinarilor, îi ocrotește și-i apără în clipele grele ale vieții pe mare, în mijlocul bățăliilor și furtunilor.

Această legătură mistică dintre suflet și credință a fost totdeauna izvorul și temelul tuturor birurilor neamului.

75. R.I.D.M., f. 368.

Astăzi se împlinesc 15 ani din ziua când oștirea noastră de uscat, de aer și de apă a pornit vijeliosă pe toate fronturile pentru izbânda Neamului Românesc. N-a cunoscut istoria omenirii un război mai crâncen și istovitor, n-a fost zguduire mai violentă, uragan năprasnic care a vânturat apele întregului glob și a răscolit întreg pământul, jertfind și topind în focul luptelor pentru triumful dreptului milioane de vieți omenești.

Acest război al unirii neamului, încheiat cu izbânda oștirii românești, a dat României hotarele de azi și a mărit litoralul Mării românești de la Ecrene-Balcic până la vechea cetate maritimă a marelui Ștefan, Cetatea Albă.

Când astăzi ne bucurăm de toate roadele marelui război în care România a jertfit tot ce a avut mai scump ca suflet și energie, să evocăm cu profundă pietate și neșarmurită recunoștință pe toți eroii mării care și-au aflat mormântul în apele Dunării și ale mării pentru întregirea neamului, spre a exprima cât mai simbolic admirația și profunda noastră grațitudine.

Pentru faptele lor strălucite de arme, vom cufunda în apele albastre ale mării o ancoră de flori, întovărășind cu cele mai pioase gânduri și cu simțirea cea mai curată, înălțăm rugi fierbinți către Dumnezeu pentru eterna lor pomenire. Sufletele eroilor războiului unirii sunt pentru noi icoane vii care la porunca Regelui Ferdinand I au dat cea mai puternică pildă de conștiință trează a datoriei, cel mai înalt simț al iubirii de patrie, cea mai deplină jertfire a bunurilor vieții și ale familiei pentru chemarea sfântă a dreptății noastre istorice.

De la această zi de pomenire marinărească suntem datori să evocăm toate sufletele de mari conducători ai Marinei, care s-au stins în războiul pentru neatârănare, iar unii mai târziu și-au sleit forțele pentru idealul Marinei, pregătind unitățile de Dunăre și Mare. În galeria marilor figuri trebuie să ocupe loc de cinste amiralii Dumitrescu Maican, Murgescu, Urseanu, Koslinski și alții.

Cei de ieri și de azi din fruntea Marinei au un singur gând: crearea și dezvoltarea puternică a flotei noastre de Dunăre și Mare și înzestrarea ei cu toate mijloacele moderne de luptă. Ea este singura cheazășie a siguranței hotarelor noastre maritime și singura protecție a marinei noastre comerciale.

Majestate,

Într-o cuvântare finută la o zi solemnă ați spus că cele trei puteri sufletești pe care trebuie clădită Marina noastră sunt: dragostea, credința și iubirea de mare. Aceste mari idei, chiar din ziua în care au fost rostite sunt săpate adânc în sufletele noastre. De aceea, privim cu bucurie și salutăm pe Majestatea Voastră și pe A.S.R. Principele Nicolae, inspector general al Marinei, pentru îndrumarea intensă a navelor de luptă și de școală în navigația de larg.

În continuare, amiralul Scodrea, comandantul Marinei, a arătat scopul pentru care a fost construită nava. Regina Iugoslaviei a declanșat butonul electric care a deșurubat sticla de șampanie, lovind-o de babordul navei.

Municipiul Constanța a oferit navei un frumos vas de bronz⁷⁶ pentru că aceasta purta numele primului nostru port maritim.

Participanții au luat dejunul la bordul navei-bază „CONSTANȚA”.

După botez, au avut loc regatele de bărci militare.⁷⁷

La 15 august 1932, după o veche și înrădăcinată datină, Marina și-a serbat patroana sa, Sfânta Maria. În fiecare an, Liga Navală Română pregătește și dă mari serbări într-un entuziasm general. În această zi, echipajele navelor se măsoară între ele, verificându-și gradul de instrucție și de pregătire al lor.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, chiar de la urcarea sa pe tron, manifestă o atenție deosebită pentru Marină, venind la Constanța și luând parte în fiecare an la acest serbări.

În ziua de 15 august, la 09.20, M.S. Regele Carol al II-lea, însoțit de Marele Voievod de Alba Iulia, a sosit la nava-bază „CONSTANȚA”, unde au fost întâmpinați de primul ministru Vaida Voievod, ministrul Apărării Naționale, generalul Samsonovici, ministrul Instrucției Gh. Gusti, ministrul Comunicațiilor Eduard Mirto, inspectorul general al Armatei și al Marinei, generalul Olteanu, contraamiralul Ioan Bălănescu, comandantul Diviziei de Mare.

Programul se desfășoară în după amiaza zilei, spre marea satisfacție a înaltelor personaje, vădit impresionate.⁷⁸

La 15 august 1932, în vederea sărbătorii de Sfânta Maria, unitățile de nave ale Marinei Regale au sărbătorit la Constanța și Galați Ziua Marinei. M.S. Regele, ca în toți anii, a binevoit a lua parte alături de marinarii săi la sărbătorirea acestei zile la Constanța.

În prețuia acestei sărbători, toate căpeteniile Marinei vin la Constanța pentru a întâmpina Familia Regală și a participa la desfășurarea programului festiv.

76. Vasul japonez de bronz a fost cumpărat de la Expoziția de artă „Pascu”. Mobile și Obiecte de artă, proprietari Carol H. Kamiel & Joseph Wechsier din București, str. Sf. Vineri nr. 15. Vezi D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 16/1931, p. 139.

77. R.I.D.M., f. 383-386. Pe 16 august, în port au loc serbările nautice organizate de Liga Navală Română.

78. R.I.D.M., f. 414.

eee - Constanța
Vedere de la Serbările nautice

Pe N.M.S. „CONSTANȚA” s-a efectuat un serviciu divin, după care s-a desfășurat programul stabilit.

După amiază, M.S. Regele s-a deplasat la Agigea pentru a rezolva la fața locului problema litigioasă a terenului necesar unei baterii a Marinei Regale.

Prin Ordinul de zi nr. 45 din 14 august 1932, cu ocazia patronului Marinei, inspectorul general al Marinei a dispus ridicarea tuturor pedepselor disciplinare aplicate ofițerilor, maiștrilor și gradelor inferioare.⁷⁹

La 15 august 1933, toate navele formează un careu la 2 Mm est de farul mare; în mijlocul careului stă N.M.S.

„CONSTANȚA”, la bordul căreia se află M.S.Regele Carol al II-lea, cu întreaga suită.

După ce se dau semnalele prevăzute de regulament, se începe oficierea serviciului divin, la bordul N.M.S. „CONSTANȚA”, apoi intră în port pentru serbările nautice, care au loc în după-amiaza aceeași zile.⁸⁰

Cu prilejul acestor serbări au fost botezate patru mari vapoare mixte „ALBA IULIA”, „ARDEAL”, „PELEȘ” și „SUCEAVA”. Serviciul divin s-a făcut pe „SUCEAVA”, singurul vapor care se găsea în port, celelalte fiind sfințite prin radio.

Noi

prin grația lui Dumnezeu și voința națională

Carol II

Rege la României

Astăzi, 15 august 1933, în al șaptelea an al Domniei Mele,

S-a sărbătorit în portul Constanța botezul navelor Serviciului Maritim Român

„ARDEAL”, „ALBA IULIA”, „PELEȘ” și „SUCEAVA”

Serviciul divin s-a oficiat la bordul navei „SUCEAVA”, implorându-se binecuvântarea Cerului pentru celelalte nave, care în această zi se găsesc în călătorii, transportând bogățiile noastre spre țări străine.

Vremuri vitregi au făcut ca Marina noastră comercială să nu poată ajunge la dezvoltarea ce i se cuvine și să nu poată fi adusă pe calea ce i s-a deschis, când lubitul și Neuitatul Meu Unchi Carol I a hotărât înființarea ei.

Dar timpul oprit atâția ani în loc pentru această instituție de bogăție și mândrie națională a trebuit să-și urmeze cursul.

Aceasta a fost dorința Mea, a colaboratorilor Mei și a întregului popor român.

Dotarea Serviciului nostru Maritim cu aceste patru frumoase unități este un pas mai departe pe calea de progres pe care trebuie îndrumată Marina noastră națională și tricolorurile ce flutură la pupa lor trebuie să umple de mulțumire inima oricui bun român.

Fie ca aceste nave să poarte cu fală stema țării noastre și să ducă mai departe, cât mai departe, în mări străine, produsele românești.

Pentru a dovedi atențiunea și dragostea ce port Marinei noastre comerciale, am ținut să fiu de față, Însuși, la această solemnitate, martorii fiind primul ministru, ministrul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor, ministrul Finanțelor, ministrul Sănătății și Ocrotirilor Sociale, ministrul Apărării Naționale, președintele și consiliul de administrație al P.C.A., directorul Serviciului Maritim Român și ceilalți directori ai regiei P.C.A., diferite autorități civile și militare și numeroasă mulțime a scumpului Meu popor.

Carol R.

Serviciul religios a fost oficiat de P.S. Episcop al Tomisului și Dârstorului.⁸¹

Aceste vapoare de marfă și pasageri fac legătura cu Orientul Apropiat- Turcia, Grecia, Siria, Egipt - și cu Occidentul - Napoli, Marsilia, Barcelona, Alger. Ele au vindecat din rănilor „vremurilor vitregi” ale

79. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 431, p. 283.

80. R.I.D.M., p. 426.

81. Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea a 30-a a L.N.R.R., București, 1940, p. 13-14.

Serviciului Maritim, în floare de la întemeiere, 1895, până după război, când, îmbătrânit și uitat, abia mai putea trăi. Actul de botez e limpede.

În cuvântarea pe care Majestatea Sa a binevoit să o rostească, s-a definit Ziua Marinei, „zi de sărbătoare și reculegere”. Majestatea Sa dăruind 100.000 lei din caseta particulară pentru nava-bază „CONSTANȚA”, devenită vremelnic navă-școală, a arătat grija pentru formarea personalului, prin călătorii.

Cu acest prilej, Majestatea Sa a ridicat problema bazei navale, „fără care marina nu poate trăi”- problemă care s-a rezolvat în 1938 și nevoia unei nave-școală, pe care din 1939 o are marina, ca rezultat al cuvintelor de la finele cuvântării: „Marinarii pot privi cu încredere desăvârșită viitorul...voi veghea și voi apăra totdeauna interesele lor și ale marinei”⁸².

Răspunzând contraamiralului Ioan Bălănescu, M.S. Regele a subliniat:

Domnule contraamiral,

Cred că este aproape inutil de a vă reînnoi, în această zi de mare sărbătoare pentru țară și de deosebită sărbătoare și reculegere pentru Marina Regală Română, dragostea ce o port acestui element al apărării naționale.

Din convingere și, mai ales, dintr-o dragoste care Mă leagă de marina Mea, prin faptul că am avut norocul de a sta în capul ei câțiva ani de zile, sunt îndemnat în orice clipă să am o deosebită grijă pentru ea.

În dezvoltarea marinei noastre, există, pe de o parte, o chestiune financiară, pe care nici unul dintre noi nu se poate considera cu desăvârșire stăpân, iar pe de altă parte există chestiunea pregătirii personalului, atât din punct de vedere tehnic și tactic, cât mai cu seamă din punct de vedere al spiritului marinăresc.

De aceea am crezut de a Mea datorie să vă remit această sumă,⁸³ spre a permite navei-bază transformarea -poate definitivă- în navă-școală, ca să poată duce tânăra noastră generație de marinari pe valurile Mării Negre și ale Mediteranei.

Căci, parafrazând vechea zicală franceză: „C'est en forgeant qu'on devient forgeron”, putem spune că numai navigând poți să devii marinăru. Rezultatele celor câteva călătorii care s-au făcut în anul din urmă au fost pentru Mine dovada cea mai evidentă că în echipajul român există acel spirit și acea dragoste, fără de care nici o marină nu poate exista.

Pot să asigur astăzi marina Mea că-i port de grijă și că, de îndată ce vor fi posibilități, se va face încă un efort, care va avea două obiective. În primul rând, este vorba de acea faimoasă chestiune care trenează de câțiva ani de zile și pe care sunt convins că guvernul Meu își va da toată silința să o reia și să o ducă la bun sfârșit: chestiunea bazei navale, bază fără de care marina noastră nu poate să trăiască.

A doua problemă, mai grea, este sporirea numărului unităților, încât, chiar dacă astăzi sunt greutăți, chiar dacă astăzi posibilitatea de a-și îndeplini misiunea din timp de pace, adică pregătirea de război, este redusă la cea mai simplă expresie, nădăjduiesc că iubiții Mei marinari pot privi cu încredere desăvârșită viitorul. Eu îi asigur că voi veghea și voi apăra întotdeauna interesele lor și ale marinei noastre. Cu acest gând, ridic paharul, rugându-vă să strigați împreună cu Mine: Să trăiască marina noastră!”⁸⁴

„Serbarea patronului Marinei-se arată în Darea de seamă a Ligii Navale Române- a fost și în anul 1934 un prilej de manifestare a dragostei întregului popor pentru marină. Rezultatul chetei s-a arătat de ce nu a fost așteptat, totuși n-a fost comună să nu-și fi dat obolul. Pentru aceasta datorii suntem a mulțumii Prea Sfintei Patriarhii, Ministerelor de Instrucție, de Interne, Apărării Naționale pentru circularele date, Ministerului Sănătății pentru aprobarea excepțională de a cheta, tuturor comandanților de garnizoane, prefecturilor, pretoratelor și primăriilor pentru inimosul concurs dat.”⁸⁵

La Constanța - centrul activității noastre maritime, sediul S.M.R., al Comandamentului Marinei Militare, al celei mai înfloritoare secții L.N.R., al celor mai multe echipaje cercetășești, al Yacht Clubului Regal Român și al atâtor asociații marinărești - Ziua Marinei a fost onorată în 1934 cu prezența de M.S. Regele

82. Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea a 30-a a L.N.R.R., București, 1940, p. 9.

83. M.S. Regele a dăruit suma de 100.000 lei.

84. *Cuvântările Regelui Carol II. 1930-1940*, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, București, 1940, p. 256-258.

85. *Marea Noastră*, Anul IV, nr. 2-3/1935, p. 36. *Darea de seamă asupra activității Ligii Navale Române pe anul 1934*. Cu prilejul Zilei Marinei s-au strâns prin chete 107.000 lei, datorită obținerii tardive a aprobării, acestea fiind oprite printr-o decizie a Consiliului de Miniștri.

Carol II, Marele Voievod Mihai, A.S.R. Principele Nicolae, domnii prim ministru Gheorghe Tătărescu, miniștri Vasile Sasu, dr. Angheliescu, dr. Costinescu, I. Nistor, general Angelescu, Radu Irimescu, amirali (r) Niculescu Rizea, Gracoski, Pantazi, Spiropol și alte personalități marcante.

„În revărsatul zorilor, bateriile Școlii Navale au tras obișnuitele salve de tun. În dreptul Pavilionului Regal, la dana zero era acostată nava-bază „CONSTANȚA” a Marinei de Război.

[...] La orele 9 fără un sfert, trenul regal a intrat în port. Din el a descins Suveranul însoțit de Marele Voievod Mihai și dl. mareșal Ilasievici. După ce muzica Marinei și garda de onoare au prezentat onorul, Regele a îmbrățișat călduros pe principele Nicolae, care sosise în întâmpinarea Suveranului. Suveranul s-a întreținut apoi cu dl. prim ministru Tătărescu și cu ceilalți membri ai guvernului.

După aceea, dl. Horia Grigorescu, primarul municipiului i-a prezentat tradiționala pâine cu sare, urându-i bun venit. Regele a răspuns mulțumind, după care a primit raportul garnizoanei de la dl. general Stan Popescu. După aceasta, asistența a luat loc

pe nava-bază „CONSTANȚA”, care ieșind din port, a ancorat în largul mării, în careul format de unitățile noastre navale.

Sosirea navei regale a fost salutăată cu 21 lovituri de tun, trase de pe distrugătorul „REGELE FERDINAND”. Pe puntea navei de la pupa s-a făcut un căreu în mijlocul căruia au luat loc oaspeții regali înconjurați de oficialitate și invitați.

Serbarea s-a deschis prin intonarea imnului regal de către corul Școlii Navale.

Clerul eparhial, în frunte cu episcopul Gherontie, a oficiat un serviciu religios după care episcopul a pomenit numele eroilor Marinei.

S-au aruncat apoi în mare trei ancore de flori, una a Marinei Militare, alta a Ligii Navale și alta a Serviciului Maritim.”⁸⁶

Cu acest prilej, amiralul Ioan Bălănescu, comandantul Marinei Regale Române a spus:

Chemările adânc simțite și exprimate câțiva ani în șir pentru a trezi în inimile românești dragostea de mare au avut răsunet și au dat roade.

Ca niciodată, românimea din toate unghiurile țării a venit cu însuflețire să vadă marea, să vadă portul Constanța, să vadă navele Marinei Regale.

Ziua Marinei cheamă și de astă dată poporul român să-și arunce privirile spre mare, spre această putere istorică a lumii care înalță și civilizează neamurile, putere izvorâtă din prețuirea foloaselor și frumuseților mării.

Într-un cadru de neasemănată sărbătoare, în clocotire de valuri, în salve de tunuri, în decorul undelor albastre împodobite cu flamuri și stindarde, ofițerii și echipajele Marinei Regale aduc Majestății Voastre salutul lor ostășesc plin de bucurie, dragoste și recunoștință.

În solemnă pace a mării, în tăcerea care întovărășește clipele mari ale vieții, scufundăm astăzi o ancoră de flori în abisul valurilor, ca un simbol de simțire și meritată recunoștință pentru eroii marinari care și-au împlinit cu curaj și abnegație marea datorie a războiului pentru reîntregirea neamului.

Slăvită să le fie memoria iar faptele lor de arme pilde de vitejie să rămână în veacuri.

Marina Regală activează pe două linii de apărare a hotarelor țării, pe Dunăre și mare.

Pe Dunăre ne-am apărat drepturile istorice și am cooperat cu armata în operațiunile războiului Unirii, de-a lungul fluviului până la mare. Forțele noastre de Dunăre trebuie să fie în măsură de a împlini și în viitor misiunile grele de cooperare cu flancul armatelor sprijinite pe fluviu.

86. *Marina*, Anul I, nr. 2, septembrie 1934, p. 5.

La mare, forțele noastre rapide, completate cu ajutorul hidroaviației și a unei organizări judicioase a apărării de coastă, sunt menite să aibă un rol important în apărarea litoralului maritim și a gurilor Dunării.

Ne lipsește o armă necontestat de prețioasă în sistemul nostru de apărare, care să completeze ciclul armelor clasice și anume: submarinul. Ne mai lipsește o bază navală maritimă bine organizată.

Țin să asigur pe Majestatea Voastră că suntem adânc pătrunși de misiunile grele ce ne sunt încredințate și că piedicile materiale ce întâlnim în insuficiențele bugetare nu slăbesc silințele și puterile noastre încordate, concentrate într-un singur gând, de a fi gata să ne jertfim în orice moment pentru țară, la porunca Majestății Voastre.

Cu aceste gânduri, cu aceste simțiri, Marina Regală Română aduce, prin graiul meu, Majestății Voastre cele mai devotate și respectuoase omagii de recunoștință și mulțumire pentru marea onoare ce ne-ați acordat de a patrona cu înalta prezență serbarea de astăzi a patronului Marinei.

Urez ca sub Domnia Majestății Voastre să se desăvârșească renașterea Marinei Regale.

Să trăiți, Maiestate!

Să trăiască întreaga Familie Regală!⁸⁷

Majestatea Sa Regele a răspuns:

Domnule amiral,
Iubiți camarazi ai Marinei,

Mulțumindu-vă pentru frumoasele cuvinte ce ați rostit în numele marinei Mele, sunt fericit de a putea profita de această ocazie spre a înnoi asigurarea întregii Mele solicititudini și dragoste pentru acest element al apărării naționale, atât de necesar țării.

Timpurile sunt, incontestabil, grele și știu că ele cer din partea marinarilor eforturi mari -aș putea zice chiar uneori iraționale- față de mijloacele care li se pun la dispoziție.

Cu toate acestea sunt convins că în această marină se va perpetua acel vechi spirit „MIRCEA”, de care am vorbit altădată, spirit fără de care marina noastră nu poate exista- acest spirit al marinei, care este o dragoste de larg și totodată un spirit de necurmată disciplină, spirit de înfăptuire exactă a celei mai mici manevre.

Alături de voi în orice clipă, pentru întărirea și perfecționarea marinei noastre, fac cel mai cald apel aceluia care au astăzi răspunderea în țară, ca din mijloacele ce se găsesc să pună la dispoziție necesarul pentru ca marina noastră să înceapă să se dezvolte așa cum trebuie.

Dar, punându-vă la dispoziție aceste mijloace, trebuie ca marinarii să fie conștienți că ele trebuie folosite până la maximum de eforturi și randament.

Țara face ce poate, voi trebuie să faceți restul.

Spiritul cel vechi să trăiască din nou, să se ridice și să înflorească!

Cu acest gând ridic paharul Meu pentru întărirea și propășirea iubitei Mele marine.

Discursul domnului Gheorghe Tătărescu, președintele Consiliului de Miniștri, la banchetul dat seara de P.C.A.:

Sire,

Sărbătoarea Marinei este, în fiecare an, prilej de afirmare a unei nădejdi, afirmarea unei credințe: destinele neamului nostru sunt legate de destinele dezvoltării noastre pe coasta mării. Ne vom putea împlini misiunea în acest colț de pământ atâta timp cât ne vom întări pe această margine mișcătoare, care nu e hotar de despărțire, ci care ne leagă de toate țărmurile mari ale lumii.

Acest comandament stăpânește astăzi toate sufletele și de aceea nu este sărbătoare care să fie mai înălțătoare decât această zi a Marinei.

Pentru toată suflarea românească, Marina noastră a rămas școala cea mare de energie în care se oțolesc sufletele și în care simțul de disciplină, de solidaritate și imbold înălțător pentru jertfă se așează în chip firesc la temelie vieții.

Dătătoare de mare nădejde a fost pentru noi ziua aceasta în care am găsit străjerii coastelor noastre la postul de veghe, gata să-și împlinească datoria.

Dar sărbătoarea aceasta este și prilej pentru exprimarea unei nădejdi: prin jertfele țării să se întărească și să se dezvolte forțele Marinei Militare și posibilitățile de expansiune și de radiere ale marinei comerciale.

87. Marea Noastră, An III, nr. 9, septembrie 1934, p. 191.

Nădejdea aceasta a izbucnit și azi; ea a fost materializată prin apelul făcut de Majestatea Voastră; apelul acesta - care pentru mine și întreg guvernul este poruncă - va fi auzit și porunca va fi împlinită.

Nicăieri decât aici și cu acest prilej eu nu pot întări mai bine hotărârea guvernului de a cere țării jertfe noi pentru dezvoltarea marinelor noastre, astfel încât ele să poată să-și îplinească misiunea în acțiunea de propășire a statului și pentru ca pavilionul nostru să poată străbate cât mai departe cărările mării, purtând pe toate țarmurile prestigiul și țaria țării.

Să trăiți, Sire!

Să trăiască Măria Sa Mihai, Marele Voievod de Alba Iulia!

Să trăiască A.S.R. Principele Nicolae!

Să trăiască Augusta Voastră Dinastie!⁸⁸

Răspunsul suveranului:

*Domnule președinte al Consiliului,
Domnilor,*

Această serbare anuală, a patronului marinei, a intrat în tradiția noastră națională. Dar în această tradiție este un fapt, pe care aș dori să-l întăresc astă-seară: este acea frăție care leagă Marina Regală de marina noastră comercială. Masa de prânz o luăm cu Ostașii Mării. Masa de seară o luăm cu rezerva lor.

Acest lucru este pentru Mine simbolic, căci Eu înțeleg prin Marină forța noastră de navigație pe valurile tuturor mărilor. Eu văd în această frăție întărirea noastră definitivă pe acest element al apelor.

În dezvoltarea de mâine, această înfrățire și această colaborare vor trebui să se întărească din ce în ce mai mult. Și de astăzi înainte, în gândul Meu, noțiunea de marină va cuprinde atât Marina Regală cât și pe cea comercială.

Avem atâtea puncte de contact. Dacă n-ar fi decât acea problemă atât de importantă, a pregătirii personalului, și încă ar fi destul, căci această pregătire va trebui să se facă mână în mână de aceleași elemente, de aceleași suflete și în același timp.

Mulțumesc Guvernului pentru frumosul răspuns ce Mi-a dat la apelul ce l-am făcut și sunt convins că veți pune cu toții tot interesul și toată râvna spre a vă îndeplini datoria.

Este adevărat că marina este un scop, dar este și un element hotărâtor de progres și civilizație.

Și o țară cu un țarm așa de întins ca al nostru are datoria de a-și plăti acest lux. Dar să vedem dacă poate fi vorba de un lux. Fiindcă, lăsând la o parte serviciile reale pe care apărarea noastră pe mare poate să le aducă pentru apărarea comunicațiilor, în timp de pace marina trebuie să devină- cum ați spus, domnule președinte al Consiliului- o școală de supremă camaraderie și sacrificiu.

Marinarii Mei, ori de ce origine ar fi ei, știu că sunt alături de Mine.

Cu acest gând, dați-Mi voie astă-seară să ridic paharul pentru această înfrățire și conlucrare definitivă între marina de război și cea de comerț.⁸⁹

În dimineața zilei de 15 august 1934, la ora 08.00 la Orșova a avut loc sfințirea Drapelului Cercetașilor Marinari, după care autoritățile, organizatorii și asistența s-au ambarcat pe vaporul „KORNFELD ZSIGMOND” de pe care s-a aruncat în Dunăre o coroană de flori, omagiu pentru Eroul Marinăr Necunoscut.

După debarcare, s-a format o nouă procesiune care s-a îndreptat spre Cimitirul Eroilor, unde s-a făcut un serviciu divin și unde au avut loc cuvântări ocazionale.

La ora 11.00 a avut loc o excursie cu vaporul la Cazane.

Seara, pe Dunăre a avut loc o serenadă venețiană, jocuri de artificii etc.

15 august 1934. Orașul Sulina a fost frumos pavoazat, pe ambele maluri ale brațului Sulina, prin grija primarului G.B. Popescu, membru în Comitetul Secției Sulina a L.N.R., iar vapoarele aflate în port au arborat marele pavoaz. De asemenea, toate ambarcațiunile au fost îmbodobite cu verdeață.

La ora 11.00 a.m., la bordul Șleului port-tun nr. 5 preoții S. Vârgolici și I. Kiriacos au oficiat un serviciu divin. Corul Bisericii Ortodoxe Române condus de Sever Tănăsescu, a dat răspunsurile în timpul serviciului religios. După aceasta, generalul dr. Vasile Panaitescu, președintele Secției Sulina a L.N.R., împreună cu căpitanul Sergiu Zapolsky-Bușilă, comandantul Stațiunii Navale Sulina și locotenent-comandorul Mociulsky, locțiitor de comisar maritim al portului Sulina, au scufundat în Dunăre o ancoră-cruce de flori din Deltă, în memoria marinarilor noștri morți pentru reîntregirea neamului, în timp ce fanfara comunală intona *Ruga*.

A urmat apoi cuvântarea generalului dr. Vasile Panaitescu, la finele căreia fanfara comunală a intonat Imnul Regal.

După amiaza au avut loc concursurile nautice civilo-militare și serbarea marinărească, în prezența unui numeros public.⁹⁰

88. *Marea Noastră*, An III, nr. 9, septembrie 1934, p. 192.

89. *Cuvântările Regelui Carol II. 1930-1940*, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, București, 1940, p. 378-340.

90. *Marea Noastră*, An III, nr. 9, septembrie 1934, p. 194.

La Constanța, la 15 august 1935, serbările au fost onorate de Înalta prezență a M.S. Regelui, a Măriei Sale Voievodului Mihai și a înalților demnitari ai țării.

Încă de la ora 08.00 dimineața, navele Marinei Regale au ieșit la câteva mile în larg unde, împreună cu S.M.R. „PELEȘ”, au făcut un careu așteptând sosirea distrugătorului „REGELE FERDINAND” ce aduce pe M.S. Regele și miniștrii țării.

După sosirea acestui distrugător, a început Te-Deum-ul după care, în păstrarea unui minut de reculegere și salutul prin lovituri de tun, se cufundă în mare o ancoră de flori în amintirea marinarilor căzuți în marele război.

A urmat apoi discursul contraamiralului Ioan Bălănescu, comandantul inspector al Marinei Regale:

Sire,

Ziua de 15 august, sărbătoarea Patronului Marinei Regale, se așează an de an cu putere de afirmare în rândul datinilor neamului.

Luptând veacuri de-a rândul pentru păstrarea drepturilor de existență, neamul nostru s-a ocupat îndelung de apărarea și cultura pământului, întorcând abia în vremea din urmă ochii cu hotărâre spre imperativele izvorâte din folosirea drumurilor mării.

Această târzie înțelegere și prețuire a resurselor bogate ale mării explică proporțiile modeste ale tonajului nostru militar și comercial.

În această înceată ascensiune a vieții noastre marinărești, Marina Regală a pășit cu mișcări sigure și astăzi, încadrată cu elemente destoinice și devotate, aduce prin mine și glasul tunurilor sale, salutul ostășesc Majestății Voastre, exprimând adâncă recunoștință pentru onoarea ce ați acordat-o Marinei.

Sire,

Marina Regală pune toată ardoarea și tot devotamentul în menirea de a apăra țărmurile Dunării și coastele mării.

La Dunăre, unitățile noastre se instruiesc în problemele apărării litoralului fluvial și Arsenalul Marinei depune o muncă stăruitoare pentru reorganizarea flotilei de monitoare.

La mare, o întinsă și rodnică activitate nautică și tehnică animează pe comandanții, ofițerii și echipajele, căci navele au primit, prin îngrijirea autorităților superioare, combustibil suficient pentru exerciții, antrenament și navigație la larg.

Îndrumându-și instrucția pe linia unei doctrine izvorâtă din învățămintele războiului și întărită printr-o disciplină fermă a spiritelor și caracterelor, Marina Regală, deși mărunț în număr de nave, crește în fiecare an ca putere morală și valoare tactică.

Ea reclamă ca o condiție esențială de viață o bază navală la mare, bine utilată și bine organizată.

Cu aceste sentimente, adânc pătrunși de misiunile noastre, Vă rugăm să fiți încredințat de dragostea, credința și devotamentul nețărmurit ce purtăm Majestății Voastre.

Singura noastră dorință este ca prin nivelul ridicat al instrucției, moralului și pregătirii marinărești să facem cinste țării și să merităm încrederea pe care Majestatea Voastră o pune în iubita Sa marină.

Să trăiți, Majestate!

Să trăiască Măria Sa Marele Voievod de Alba Iulia!

Să trăiască Familia Regală!

A urmat defilarea navelor prin fața M.S. Regelui. La 12.30, navele au intrat și au acostat în port, urmând ca la 13.00 să aibă loc un banchet la Cercul Militar.⁹¹

La cuvintele rostite de contraamiralul Ioan Bălănescu, M.S. Regele a răspuns:

Domnule Amiral,

Știrile pe care mi le-ați adus la cunoștință acum, despre progresul și noile mijloace care s-au pus la îndemâna Marinei Mele, M-au bucurat foarte mult și cred de datorita Mea - ca acela care are grija permanentă a bunului mers al treburilor din țară, în calitatea Mea de comandant suprem al oștirii și marinei- să aduc mulțumirile cele mai calde Guvernului Meu, pentru felul în care a priceput să dea tot sprijinul pe care-l merită acestei arme atât de utile apărării țării.

Ajutorul de care v-ați bucurat- și care din adâncul sufletului sper că va fi continuat și de azi înaintea sunt sigur că va da un nou avânt marinei noastre și că, în sfârșit, va licări la orizont acea dorință a Mea, care știu că este a tuturor marinarilor, ca în loc să facem marină pe uscat, să o facem pe mare.

91. Marea Noastră, An IV, nr. 9, septembrie 1935, p. 135.

Aceasta, și nu simpla construire a unei nave, este tâlcul cuvintelor Mele.

Aceasta constituie o chestiune de adâncă morală; sper că se vor găsi mijloacele pentru a putea menține acel spirit de continuă inițiativă, acel spirit cavaleresc și camaraderesc, acel spirit pe care nu-l pot descoperi decât purtat pe valurile mării, pe care l-am numit odată „spiritul bricului MIRCEA” și care sper că va fi perpetuat în marina noastră.

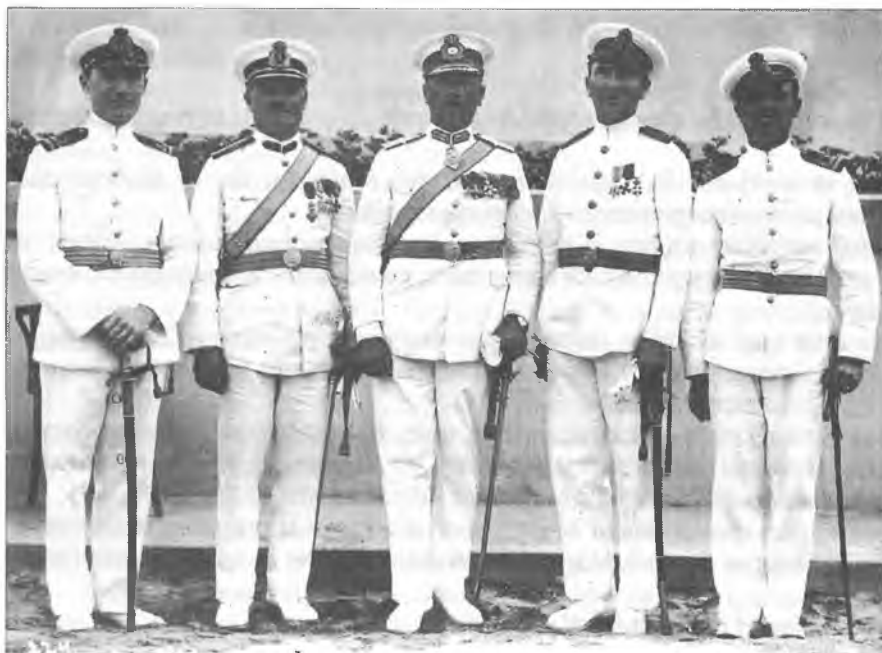
Cu aceeași dragoste și cu aceeași încredere, ridic paharul Meu pentru propășirea Marinei Mele și fac aceeași urare ca acum doi ani: „spiritul MIRCEA” să trăiască neîntrerupt în marina noastră.”⁹²

Cu prilejul acestui banchet, M.S. Regele i-a decorat pe contraamiralul Ioan Bălănescu și pe Horia Grigorescu, primarul orașului.

În aceeași zi a fost inaugurată și Stațiunea nautică și sportivă a societății SALVAMAR, hotărându-se ca acesta să fie de aici înainte locul de desfășurare al serbărilor care în anii precedenți se continuau în portul Constanța. Serbările care au început la ora 17.00, au fost onorate de M.S. Regele și înalții demnitari, alături de care s-au aflat și excursioniștii polonezi din Liga Morska. D. Arcizewsky, ministru al Poloniei, oferă M.S. Regelui și primarului Horia P. Grigorescu medalia de bronz a L.M.K., o hartă a canalului proiectat să lege Marea Baltică de Marea Neagră și o frumoasă cupă cu apă din Marea Baltică menită să fie vărsată în Marea Neagră, spre a simboliza astfel legătura dintre cele două mări. Pe această cupă era gravat următorul text:

„Apa Balticii luată în mod festiv la Gdinya în ziua de sărbătoare a mării poloneze și oferită de reprezentanții orașului Gdinya la Constanța, în ziua de sărbătoare a mării românești, spre a fi simbolul amicitiei eterne dintre cele două popoare, care prin întregirea și altoirea ideii mării, năzuiesc la înflorirea valorilor celor mai nobile.

Gdinya, 29 iunie 1935- Constanța, 15 august 1935.”⁹³

Ofițeri de marină din Divizia de Dunăre la Ziua Marinei 1935
© Colecția Muzeului Marinei Române

Roșca. Au răspuns generalul Gane și viceprimarul orașului.

După prânz, serbările au continuat cu regate și concursuri marinărești.

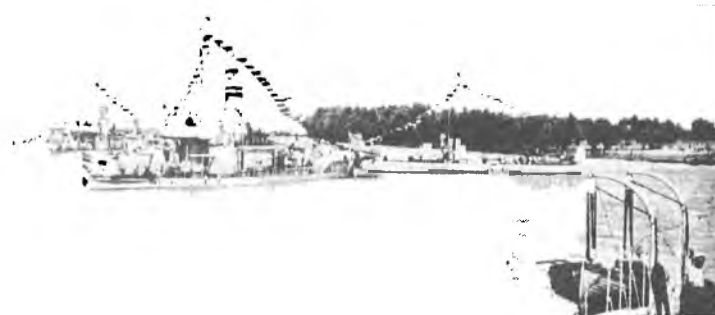
La 15 august 1935, la Sulina, din inițiativa autorităților, orașul a fost frumos pavoazat, navele din port și radă arborând marele pavoaz, iar micile ambarcațiuni fiind împodobite cu verdeață.

La ora 11.00, pe Șlepul port-tun al Stațiunii Sulina s-a oficiat un Te- Deum, în

Au urmat apoi regatele organizate de către Societatea SALVAMAR, Liga Navală Română, Flotila de Hidroaviație și I.M.E.F. la care au participat circa 60 de iole, bărci cu două rame, cu patru rame, gigg-uri cu 4 și 8 rame etc.

Seara, navele Marinei Regale au arborat pavoazul electric, iar la Cercul Militar a avut loc un bal.

15 august 1935. Galați. Toate monitoarele și vedetele au fost frumos pavoazate, ziua prin pavilioane și seara prin becuri. În prezența autorităților militare și civile și a invitaților speciali, la bordul monitorului „ARDEAL” a avut loc slujba religioasă în memoria eroilor marinari, urmată de discursul contraamiralului Eugeniu

92. Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea 30-a a L.N.R.R., București, 1940, p. 23-24.
93. *Marea Noastră*, An IV, nr.9, septembrie 1935, p. 136.

prezența autorităților locale și militare, a membrilor L.N.R. și a unei părți a funcționarilor superiori ai C.E.D. După slujbă, s-a cufundat în Dunăre o coroană de flori pentru cinstirea memoriei eroilor marinari.

Au urmat cuvântările sublocotenentului Emandi și a generalului (r) Panaiteșcu, președintele Secției L.N.R. Sulina.

După prânz au avut loc concursuri de bărci și înot, serbările încheindu-se printr-un bal popular.⁹⁴

15 august 1936. Constanța. Acest an este anul începutului de înfăptuiri care asigură viitorul marinei noastre. Una din ele a fost crearea Ministerului Aerului și Marinei, care concentrează într-un mănunchi tot ce este marină și aviație militară și de comerț. A doua a fost botezul primului submarin românesc „DELFINUL”, construit în Italia și venit în țară cu echipaj românesc, al cărui act de botez este următorul:

*Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,
noi, Carol al II-lea, Rege al României:*

În a cincisprezecea zi a lunii august a anului mântuirii 1936 și al nouălea an al Domniei Mele, s-a desăvârșit în portul Constanța binecuvântarea primului submarin românesc, pe care l-am botezat Eu însumi, dându-i numele

DELFINUL

Ca un simbol al viețuitoarelor marine ce poartă acest nume, sprinteni tovarăși ai marinarilor în largul mării.

Dorim acestei nave să străbată fără pericol adâncurile mării și să îndeplinească cu vitejie toate misiunile ce-i vor fi ordonate.

Încredințez această navă marinarilor Mei pentru a veghea și păzi hotarele maritime ale țării, brăzdând mările pentru a purta pavilionul românesc în țările cele mai îndepărtate.

Domnul amiral Ioan Bălănescu, comandant și inspector general al Marinei, a rostit următoarea cuvântare:

Sire,

Primul submarin românesc s-a născut din învățămintele războiului și din doctrina noastră navală care au învederat că această navă este un element de mari posibilități tactice și contribuie să dea marinarilor o mare putere de atac și apărare. Această armă nouă cooperând cu navele rapide și unități aeriene, întreține acțiunea dinamică în contra inamicilor puternici, contestându-le cu succes stăpânirea mărilor.

Marina Regală are astăzi un submarin; trebuie să avem cel puțin trei unități de acest gen pentru a forma o grupare tactică completă, în stare de a întâmpina minimum de acțiuni în războiul sub apă.

Încrezător în înaltul sprijin și deosebita solicitare pe care Majestatea Voastră le arată neconținut Marinei Regale, țin să asigur pe Majestatea Voastră că marinarii noștri, încercați navigatori de suprafață, au ajuns clipa de a da dovada evidentă a calităților și însușirilor lor firești, pentru a ne forma cât mai temeinic în ramura navigației submarine.

SUBMARINUL „DELFINUL”

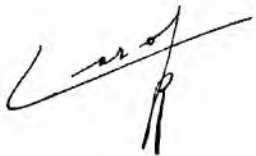
ACT DE BOTEZ

D RIN GRAȚIA LUI DUMNEZEU ȘI VOIŢA NAȚIONALĂ, NOI CAROL AL II-LEA REGE AL ROMÂNIEI, ÎN A CINCISPREZECEA ZI A LUNII AUGUST, A ANULUI MĂNTUIRII 1936 ȘI AL NOUĂLEA AN AL DOMNIEI MELE, SĂ DESĂVĂRȘIT ÎN PORTUL CONSTANȚA BINECUVÂNTAREA PRIMULUI SUBMARIN ROMÂNESC, PE CARE L'AM BOTEZAT EU ÎNSU-MI, DĂNDU-I NUMELE:

„DELFINUL”

CA UN SIMBOL AL VIEȚUITOARELOR MARINE CE POARTĂ ACEST NUME, SPRIENTENI TOVARĂȘI AI MARINARILOR ÎN LARGUL MĂRII, DORIND ACESTEI NAVE SĂ STRĂBATĂ FĂRĂ PERICOL ADÂNCURILE MĂRII ȘI SĂ ÎNDEPLINEASCĂ CU VITEJIE TOATE MISIUNILE CEI VOR FI ORDONATE.

ÎNCREDINȚEZ ACEASTĂ NAVĂ MARINARILOR MEI PENTRU A VEGHEA ȘI PĂZI HOTARELE MARITIME ALE ȚĂRII, BRĂZDĂND MĂRILE PENTRU A PURTA PAVILIONUL ROMÂNESC ÎN ȚĂRILE CELE MAI ÎNDEPĂRTATE.

94. Ibidem, p. 137-138.

Cu aceste gânduri, conștienți de greutățile și obligațiile ce ne aduce această nouă navă, dar ușurați de credința că servim cu adevărat siguranța apărării frontierelor noastre pe mare, aducem Majestății Voastre cele mai devotate și respectuoase omagii de recunoștință și mulțumire pentru înalta onoare ce ne-ați acordat-o de a patrona cu înalta prezență serbarea marinarilor și de a boteza submarinul „DELFINUL”.

Au urmat ieșirea în larg, o demonstrație de imersiune a submarinului și aruncarea în apă a tradiționalei ancure de flori pentru pomenirea marinarilor morți în războiul de întregire a neamului.

La banchetul de pe vasul S.M.R. „DACIA”, amiralul Ioan Bălănescu a spus:

Sire,

Marina Regală Română reprezintă în sistemul apărării noastre naționale un factor de o deosebită importanță; ea este păzitoarea liniilor de comunicații pe apă, forța de protecție a marinei comerciale și, în special, păzitoarea coastelor noastre maritime și fluviale.

Fără să visăm construcții costisitoare de cuirasate sau crucișătoare mari, țara noastră s-a mărginit a constitui la Dunăre și Mare mici flote navale, nuclee omogene din toate elementele, în jurul cărora se poate crea în viitor o puternică forță

navală potrivit intereselor noastre destul de importante pe Dunăre și Mare.

Doctrina și învățămintele războiului nu au micșorat în nici o țară valoarea Marinei de Război în ansamblul mijloacelor de luptă moderne ale războiului naval.

Realizările programului nostru naval, întreținerea navelor și îndemnizările personalului se lovesc de redusa capacitate a resurselor noastre financiare și de micul interes pe care poporul nostru îl arată pentru dezvoltarea unei marine de război, fenomen cu totul diferit în alte țări ca Iugoslavia și Polonia, unde Marina se află în permanentă ascensiune.

Totuși, ne-am dat seama că valoarea unei marine de război, chiar redusă în dimensiuni, stă într-un material naval bine armat, pregătit și întreținut și într-un personal cât mai încadrat, antrenat și instruit, în special la mare.

Ajutați de mijloacele financiare ce ne-au fost puse la dispoziție de guvern și Ministerul Apărării Naționale, am reușit să realizăm câteva îmbunătățiri de reală însemnătate:

- am continuat refacerea unităților navale la Dunăre, unde în vara anului trecut se va reconstitui Flotila de Dunăre;

- am completat armamentul de torpile și instalațiile de tir la distrugătoarele tip „REGELE FERDINAND” și am asigurat navelor de la Dunăre și Mare cât mai mult timp de navigațiune, grație combustibilului ce ni s-a acordat;

- am rezolvat chestiunea procurării materialului de mine din uzinele străine, în colaborare cu industria națională;

- am rezolvat procurarea munițiilor de artilerie din industria națională;

- am adus în țară submarinul „DELFINUL”, unitate care va forma Școala submaistrilor și va fi în același timp prima unitate de luptă de acest gen care înseamnă un important factor atât pentru pregătirea aplicațiilor tactice, cât și un element eficace de luptă. Aici trebuie să insist asupra greului vieții submariniștrilor și dacă autoritățile superioare ar face o analogie între ora de zbor și ora de imersiune a submariniștrilor, răsplătindu-i în mod identic.

Ultimul deziderat acum când nava-bază „CONSTANȚA” și-a luat în serios rolul de navă-mamă a submarinului și nu mai poate sta ca navă-școală, este să procurăm Marinei Regale o navă cu vele motor pentru pregătirea și educația marinărească a tinerelor elemente în navigația de larg.

Ca încheiere, trebuie să mărturisesc Majestății Voastre că pentru toți șefii unităților Marinei Regale, ofițeri, maiștri și echipaje, noi nu cunoaștem o zi mai plină de bucurie și de avânt pentru idealul Marinei, o zi mai plină de îndemnuri frumoase la muncă și însuflețire pentru înălțarea Marinei ca ziua de 15 august, când Majestatea Voastră ne-a făcut înalta onoare de a petrece o zi în mijlocul marinarilor.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a răspuns:

Această serbare tradițională a marinei îmi dă în fiecare an fericitul prilej de a lua contact atât cu marina noastră de război, cât și cu cea comercială.

Am mai spus odată și țin să o repet- fiindcă socotesc că acest fapt nu poate decât să dea încredere marinei noastre: eu aparțin unui neam de marinari, dar trăind într-o țară în care marina a jucat un rol mai puțin important până astăzi, se explică de ce principala Mea ocupație nu a putut fi aceea de marinar; acest atavism însă, care se zbate în sângele Meu, M-a făcut să arunc întotdeauna o privire plină de grijă și de dragoste către marina noastră.

Se petrece astăzi un fapt deosebit: că această masă festivă, în loc să fie dată în localul Cercului Militar, cum este obiceiul, are loc pe acest vas comercial. Nu am cerut acest lucru ca o chestiune de comoditate, ci ca un simbol: după serbarea marinei militare din dimineața de astăzi, am ținut să trecem la serbarea marinei comerciale.

Marina este un fapt concret, dar țin să adaug că ea înseamnă mai mult decât atât; ea reprezintă o întreagă mentalitate, un mijloc de educație, un suflet, și în această zi a Sfintei Marii, care este patronul Marinei noastre, doresc să nu fac nici o deosebire între marina cu tunuri și marina înzestrată numai cu busola. Marina noastră, fie cea de război, fie cea comercială, are același suflet, este același organism vital al țării noastre.

Am asistat în dimineața de astăzi la inaugurarea unei noi unități a marinei noastre de război. Incontestabil, aceasta Mi-a bucurat sufletul. Sunt peste 20 de ani de când s-a manifestat în țara noastră dorința ca să avem și noi un vas submarin. Este un fapt îmbucurător, care dovedește că starea noastră economică s-a îmbunătățit, că s-a putut realiza astăzi acest ideal.

Ce se va întâmpla mâine? Dacă programul care a fost pregătit se va îndeplini așa cum s-a cerut, nu știu, și nu Mi-e în putință s-o mărturisesc în fața marinarilor Mei, pentru că nici Eu nu sunt convins că acel program este cel care să corespundă în totul posibilităților și nevoilor noastre.

Eu țin ca marina noastră să fie o marină puternică, dominată de un singur gând și în care marinarii să fie adevărați marinari, adică oameni a căror dragoste să nu se îndrepte spre uscat, ci departe, pe valurile vijelioase ale mărilor, iar sufletul să le fie legat de vasul lor.

În acest chip se va putea făuri un ideal comun marinarilor de război și celor din marina comercială.

Dar să revin la programul marinei noastre. Domnul amiral ne-a prezentat o schiță. Este sigur că avem încă mari lipsuri de împlinit și Eu sunt în măsură mai bine decât oricine să știu ce greutăți stau în calea îndeplinirii lor. S-a vorbit de învățăminte războiului. Eu nu știu dacă sunt concludente, fiindcă nu trebuie să uităm că de la război încoace s-a dezvoltat o nouă marină, aceea a aerului. Și eu cred că în viitor marina noastră, păstrând mentalitatea ei caracteristică, a valurilor, va trebui să se apropie pe zi ce trece de marina văzduhului. Aceste două forțe împreunându-se, vom putea realiza apărarea atât a coastelor, cât și a largului mării noastre, cu intensitatea și cu energia pe care bugetul nostru le vor putea permite.

Spunând aceste cuvinte, rog pe iubii Mei marinari să nu creadă că eu consider că vasele de pe valurile mării nu ar constitui un factor primordial al apărării noastre naționale. Dimpotrivă, țin să le reamintesc că n-am încetat să văd în marină un fapt moral și sufletesc.

Am spus odată că spiritul bricului „MIRCEA” a fost acela care a creat pe primii noștri marinari. Fie ca acest spirit, care înseamnă generozitate, dragoste și sacrificiu, să se perpetueze atât în marina mărilor, cât și în marina văzduhului.

În acest scop, am hotărât ca școala noastră navală să se numească pe viitor Școala Navală a Majestății Sale „MIRCEA”, pentru ca tinerii care intră în marină să cunoască de la început că sunt pe un vas care întruchiează acest spirit.

Am mai luat astăzi o hotărâre, deoarece cred că la noi în țară trebuie făcută o intensă propagandă, pentru a se sădi în sufletele oamenilor o cât mai mare dragoste de mare. Trebuie să-i aducem pe cetățenii noștri pe valurile mării, deoarece numai atunci când vor fi în contact cu acest element- căci a merge pe mare nu vrea să zică a avea rău de mare- când vor ști câtă bucurie, câtă sănătate, câtă înprospătare a sufletului pot să aducă aceste călătorii pe mare, numai atunci marina noastră va putea realiza un nou progres. De aceea am hotărât ca în această zi să creez o nouă medalie: „Medalia Maritimă”.

Doresc ca toți cei care simt în sufletele lor o cât de mică dragoste pentru mare să vină alături de Mine și de marinarii Mei, ca să ne silim să creăm un suflet al marinei noastre, care să fie și al marinei de război și al celei comerciale, căci în caz de război ele se vor împreuna.

Mai am o dorință, și îi rog cu insistență pe domnii miniștri al Comunicațiilor și al Armatei să o ducă la bun sfârșit: Școala de ofițeri de marină să fie una singură, pentru ofițerii din marina comercială cât și pentru cei ai marinei de război. Pregătirea acestor navigatori să se facă sub același acoperiș, cu același suflet și în același gând. Lucrul acesta își are importanța sa morală, dar desigur că toți vor pricepe că și din punct de vedere economic va fi un câștig. De ce două școli în loc de una? Este un vechi deziderat al Meu, care până acum a fost ascultat cu bunăvoință dintr-o parte și dintr-alta, dar care nu știu din care cauză nu a putut fi realizat. Am dorința cea mai vie ca în timpul cel mai scurt acest lucru să se realizeze și sunt sigur că adevărații marinari, fie din marina de război, fie din marina comercială, vor înțelege acest lucru și Mă vor aproba.

*În acest gând și cu dragostea nesfârșită pe care o port pentru marinarii Mei, ridic paharul, nu în sănătatea marinei comerciale sau a marinei de război, ci în sănătatea marinarilor români.*⁹⁵

După amiază, în prezența M.S. Regelui s-au desfășurat pe lacul Siutghiol concursurile nautice organizate de SALVAMAR și Liga Navală Română la casa bărcilor a Societății SALVAMAR.

„Niciodată tradiționalele serbări ale marinei nu au avut o amploare atât de deosebită ca anul acesta - se arată în revista *Marina*, în articolul „Marile serbări marinărești de la Constanța”. În bună parte, aceasta se datorește faptului că pentru prima oară festivitățile s-au desfășurat și organizat de primul departament al marinei pe care îl are statul român-Ministerul Aerului și al Marinei de sub conducerea domnului Radu Irimescu, el însuși fiu de marinar -cuprinzând într-un singur minister nu numai aviația și marina, dar atât unitățile de luptă cât și cele de comerț ale marinei naționale.”

Despre semnificația Zilei Marinei 1937, în *Darea de seamă a Centralei LNR* pe anul respectiv se arată: „În această zi, datorită mai ales cuviosilor preoți, în toate colțurile țării s-au pomenit marinarii căzuți la datorie. Serbările și chetele s-au ridicat la 262.000 lei - dovada dragostei pentru marină. Putem spune că această zi este așteptată cu nerăbdare de tot poporul, pentru a-și manifesta această dragoste.

Cu acest prilej s-a observat că acolo unde cheta a fost însoțită și de serbări, chiar o simplă plimbare cu șlepul, rezultatele materiale și morale au fost din cele mai frumoase. Astfel, la Chișinău, serbarea organizată de domnul general Georgescu-Pion a dat 33.273 lei; Buzău 24.568 lei, Târgu Mureș 12.705 lei, Orșova 11.919 lei, Turnu Severin 32.000 lei; chiar porturi mici ca Măcin și Gruia au trimis în jurul sumei de 2.000 lei.

Se cuvine a aduce mulțumiri atât direcției N.F.R. care a acordat reduceri, cât și societăților S.R.D. și M.F.T.R. care au pus gratuit la dispoziția organizatorilor șleपुरi și remorhere.”⁹⁶

În *Darea de seamă a Secției Constanța a L.N.R.* se precizează, de asemenea: „În trecut, în ziua de 15 august, Ziua Marinei se făcea după masă în portul Constanța, tradiționalele serbări nautice pentru care în mod special venea public la Constanța din toate părțile țării. Serbările se făceau de către L.N.R., Secția Constanța, împreună cu Societatea Marinarilor Civili „Regina Elisabeta” și cu concursul autorităților navale.

De câțiva ani, o dată cu înființarea SALVAMAR-ului la Mamaia, s-au luat dispozițiuni superioare ca aceste serbări să se facă la Mamaia, la SALVAMAR.

Constanța fiind prima stațiune climaterică la mare, precum și primul port al țării, vara e vizitată, pe lângă străinii din alte țări, de foarte multă populație din interiorul țării, fie pentru căutarea sănătății, fie pentru a-și petrece concediul pe nisipul plajelor din localitate.

Secția L.N.R. Constanța, pentru a infiltra în sufletul multora din acest public dragostea de mare, vara, în cursul lunilor iulie și august, a organizat excursii în largul mării cu vapoarele S.M.R. Aceste excursii mulți ani în urmă au fost începute de Societatea Marinarilor Civili „Regina Elisabeta”, apoi Direcțiunea S.M.R. a aprobat numai Secției L.N.R. Constanța și Societății „Regina Elisabeta”, care pentru o mai bună gospodărire a rezultatului excursiilor, le făceau în asociație. În vara anului 1937, Secția L.N.R. Constanța a făcut două excursii, dar rezultatul a fost mic față de anii precedenți.”⁹⁷

După sosirea cu trenul regal în portul Constanța, la ora 08.00, M.S. Regele a fost întâmpinat de primarul Horia Grigorescu cu tradiționala pâine și sare. Amiralul Ioan Bălănescu și generalul Ciupercă, comandantul Diviziei a IX-a, au dat raportul protocolar.

Apoi Suveranul a trecut în revistă garda de onoare cu drapel și fanfară de sub comanda comandorului C. Pogonat, comandantul Corpului Maritim. A urmat vizita la bordul contratorpilorului francez „VAUBAN”, unde a fost întâmpinat de către amiralul Fernet, comandantul diviziei de Levant și comandantul Lahalle, atașatul naval al Franței în România.

La ora 09.30, Suveranul s-a îmbarcat pe distrugătorul „REGINA MARIA” cu care s-a deplasat la 15 Mm Est de farul mare, unde s-a desfășurat ceremonialul religios.

Aici s-a oficiat un serviciu divin, unde se aruncă în mare o ancoră de flori pentru eroii marinari căzuți la datorie. În același timp, o frumoasă jerbă de flori cade în apă de pe nava franceză în memoria marinarilor români și francezi.

La sfârșitul solemnității a luat cuvântul comandantul Marinei Regale, viceamiralul Ioan Bălănescu:

95. Liga Navală Regală Română. *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea 30-a, București, 1940, p. 27-30.

96. *Marea Noastră*, Anul VII, nr. 10/1938, p. 68-69. *Darea de seamă a Centralei pe 1937*.

97. *Ibidem*, p. 70. *Dare de seamă de activitatea Secției L.N.R. Constanța pe anul 1937*.

Sire,

Îndeplinim astăzi o datorie de educație națională, legând firul de continuitate între opera trecutului și opera prezentă a marinei noastre.

S-a creat o tradiție a serbării Marinei Regale la Constanța în ziua de 15 august și Majestatea Voastră participând la serbare, face să se știe pe toate plaiurile României mari că aci se rostesc Marile cuvinte regale, căci concretizează gândurile pline de avânt și înțelepciune pentru înălțarea Marinei noastre de război și comerciale.

Sunt 20 de ani de când viteaza armată română, conlucrând la marele plan de unire a țărilor române, a pecetluit prin sânge, sabie și foc gloria biruinței noastre la Mărăști și Mărășești. Ostașii marinari, alături de frații lor de arme, au luptat și au sângerat pe Dunăre și Mare, desăvârșind izbânda finală, jertfind tot ce au avut mai scump pentru marele ideal al românismului.

Marina Regală exprimă astăzi prin graiul meu, cele mai profunde omagii de recunoștință tuturor eroilor marinari, ofițerilor, maiștrilor militari, subofițeri și soldați și pentru a simboliza deosebita prețuire pentru faptele lor vitejești, scufundăm astăzi, cu cele mai pioase simțiri, o ancoră de flori în apele albastre ale mării.

Slăvită să fie memoria iar faptele lor vitejești să fie pilde de devotament sublim, sacrificiu și înaltă împlinire a datoriei pentru generațiile de marinari prezente și viitoare.

O fericită împrejurare face ca Franța, marea noastră aliată să fie reprezentată în aceste clipe solemne de contratorpilorul „VAUBAN”, sub comanda distinsului amiral Fernet.

În numele Marinei Regale, reamintindu-mi cu vie emoție moartea la datorie a ofițerilor francezi pieriți în valurile mării noastre, exprim simțite și profunde omagii de recunoștință acestor bravi frați de arme, căzuți pentru Marea Cauză a Unității noastre Naționale.

Sire,

Marina Regală, conștientă de rolul important ce-l are în apărarea hotarelor maritime și fluviale și protecția Marinei Comerciale, urmărind cu deosebită atenție ritmul general de pregătire navală în toate țărilor, caută a pregăti cât mai temeinic navele și materialul naval pentru misiunea lor, depunând o continuă stăruință pentru formarea morală, tehnică și profesională a comandanților, ofițerilor și echipajelor.

La eforturile noastre s-au alăturat anul acesta două mari evenimente care au mărit puterea de dezvoltare și prestigiul Marinei Regale: crearea Ministerului Aerului și Marinei, organism menit să asigure mijloacele de propășire ale flotei noastre, ca și voiajul navei Majestății Voastre „REGINA MARIA”, pentru reprezentarea țării la marea revistă navală din Anglia.

Marina Regală este fericită că a putut răspunde înălțelor gânduri ale Majestății Voastre, pregătind o navă a Marinei Regale pentru a merge să ia loc printre cele trei sute de nave de război care au participat la această grandioasă serbare. După toate constatările, nava noastră s-a prezentat în admirabile condiții, care fac cinste Țării și Marinei noastre.

Marina Regală are multe nevoi de împlinit și dorințe de exprimat. Mă voi mărgini cu prilejul acestei mari serbări să solicit din nou înaltul sprijin al Majestății Voastre pentru comanda navei-școală „MIRCEA” și reorganizarea pe baze noi a Școlilor de Ofițeri de Marină de război și de comerț, precum și de ofițeri mecanici, înzestrându-se cu tot materialul aplicativ, pentru a ieși din domeniul teoretic în care ne aflăm. Prin aceste înfăptuiri, vom putea răspunde înaltei inițiative a Majestății Voastre de a crea o singură școală navală și școală de mecanici bine organizată pentru marina de război și marina comercială.

Față de actuala comandă de nave noi pentru întărirea forțelor noastre navale, solicit, de asemenea, amenajarea cât mai grabnică a bazei navale la mare, într-unul din lacurile de pe coasta noastră maritimă.

Pătruși de înalta solicititudine și dragoste pe care Majestatea Voastră o mărturisește Marinei Regale și ocrotirea binevoitoare a Majestății Voastre, țin să încredințez pe Majestatea Voastră că marinarii sunt supuși, devotați și sinceri iubitori ai Tronului și Dinastiei, că marinarii sunt disciplinați și gata la orice jertfă pentru apărarea Regelui și a Țării.

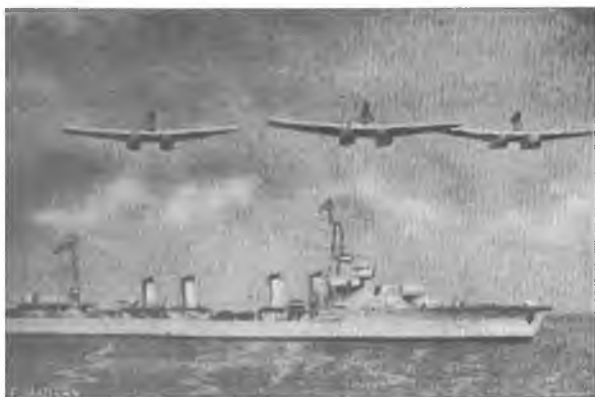
Să trăiți, Majestate!

Să trăiască Marele Voievod Mihai, să trăiască Familia Regală!

După cuvântare, muzica intonează Imnul Regal.

La 11.00, după terminarea ceremoniei religioase, „REGINA MARIA”, urmată de „ROMÂNIA”, ridică ancora și se îndreaptă spre larg, până la locul unde se află submarinul „DELFINUL”. Acesta intră în imersiune, se simulează un atac și reapare, cercetat de o escadrilă de hidroavioane.

La 12.30 cele două nave intră în port, primind defilarea Forței Navale. Contratorpilorul „VAUBAN”, distrugătoarele „REGELE FERDINAND”, „MĂRĂȘTI” și „MĂRĂȘEȘTI”, nava-bază „CONSTANȚA”,

cele patru canoniere, torpilorul „NĂLUCA”, cu marinarii la front, dau salutul cu urale.

La 13.30, are loc o masă de gală la bordul navei de pasageri „REGELE CAROL I”, la care Radu Irimescu, ministrul Aerului și Marinei a ținut următorul discurs:

Sire,

Ziua de azi este o zi de unică și nesperată măreție pentru marinarii români. Pentru prima oară în cursul existenței lor, cele două bune surori, Marina Regală și Marina Comercială, își serbează patronul - Sfânta Maria - reunite sub acoperișul aceluiași edificiu:

Ministerul Aerului și Marinei. Pentru prima oară în istoria țării și a marinei române, un ministru al Aerului și Marinei poate lua cuvântul înaintea Suveranului său. Această prea mândră și deosebit de înaltă cinste îmi revine mie și de aceea, umil mărturisesc, Sire, că mă simt cuprins de o adâncă emoție.

Îndreptându-ne în primul rând gândul către dumnezeiasca Fecioară, protectoare bună a tuturor marinarilor, o rog să ajute ca înfrățirea realizată de Majestatea Voastră între ambele marine și între acestea și Aer să fie nelimitată, iar roadele acestei înfrățiri să fie cele dorite de toată suflarea românească.

Sire, cuvintele regale pe care Majestatea Voastră le-a rostit în 1934, cu prilejul unei alte serbări a patronului marinei, sunt pentru toți o dovadă deplină că nimeni altul n-a înțeles mai bine ca Majestatea Voastră rostul marinei noastre de război și comerciale. Nimeni altul n-a înțeles mai bine și mai desăvârșit ca Majestatea Voastră calea ce trebuia luată pentru ca aceste marine surori să ajungă să fie pentru țară ceea ce nădăjduim toți de la ele.

Îndrăznesc, cu îngăduința Majestății Voastre, să citez acele cuvinte regale, căci prea sună frumos în auzul tuturor:

„Eu țin ca Marina noastră să fie o marină puternică în care să bată un singur suflet și un singur gând, în care marinarii să fie adevărați marinari, a căror dragoste să nu fie pe uscat, ci departe, pe valurile vijelioase ale mărilor, al căror suflet să fie legat de o singură pasiune: vasul lor.”

Sire,

Domnul președinte al Consiliului de Miniștri, în cuvântarea sa de anul trecut în fața Majestății Voastre, cu același prilej de azi, printre altele spunea:

„Destinele neamului nostru sunt legate de destinele dezvoltării noastre pe coasta mării. Nu vom putea împlini misiunea în acest colț de pământ, atâta timp cât nu ne vom întări pe această margine mișcătoare, care nu e hotar de despărțire și care ne leagă de toate țărmurile mari ale lumii”.

Iar mai departe:

„Dar sărbătoarea aceasta este și un prilej pentru exprimarea unei nădejdi: prin jertfele țării să se întărească și să se dezvolte forțele Marinei Militare și posibilitățile de expansiune și radiere ale Marinei Comerciale. Nădejdea aceasta a izbucnit și azi; ea a fost materializată prin apelul făcut de Majestatea Voastră. Apelul acesta - care pentru mine și întregul guvern este o poruncă- va fi auzit și porunca va fi împlinită.”

Sire,

Porunca Majestății Voastre a fost auzită și înțeleasă. Cu mijloace reduse, dar cu patriotică hotărâre și pricepere, cu minte și brațe românești, navele noastre fluviale au fost renovate și vor fi în scurt timp la înălțimea misiunii pe care nimeni nu poate s-o conteste în apărarea țării.

Spre a putea coopera cu armata la apărarea coastei noastre, au fost înzestrate cea mai mare parte cu armamentul ce lipsea, ca să poată deveni astfel unități reale de luptă.

Pentru marina noastră a început o nouă eră.

În foarte scurt timp, marina și țara aceasta de oameni, care până acum în nici o îndeletnicire nu s-au arătat neîndemânatici, vor putea să-și construiască nave cu brațele și cu munca de fii ai pământului românesc. Șantierul naval, care va lua ființă pentru submarine și vase comerciale, va lega cu adevărat glia aceasta rodnică și bogată de apele sale îmbelșugate și de marea care o scaldă.

Prestigiul acestei țări, Sire, la a cărei splendidă radiere Majestatea Voastră lucrează cu toată ardoarea, va căpăta o pârghie puternică aproape unică- flota de comerț a României- iar pentru ca

imediatele nevoi să poată fi repede satisfăcute, s-a făcut un prim început cu cele patru motoare - car-goboturi - de câte 5.000 tone, comandate de curând de S.M.R.

Pot afirma cu toată inima că înaltul gând al Majestății Voastre de la 15 august 1934 a găsit pre-tutindenii desăvârșită înțelegere, pe toate tărâmurile dezvoltării noastre maritime.

Zeci de vase noi vor veni să mărească patrimoniul național. În această zi plină de splendoare, marinarii, prin mine, Vă exprimă, Sire, o adâncă și indestructibilă recunoștință. Sunteți pentru dânșii suprema speranță a unei marine demnă de o țară în plin avânt, personificarea desăvârșitei idei de neam și patrie, pentru care sunt gata să se jertfească și să-și amestece sângele lor românesc cu marea, pentru Rege și Țară.

Să trăiți, Majestate!⁹⁸

În cuvântarea rostită la dejunul de pe vaporul „REGELE CAROL I”, M.S. Regele a răspuns ministrului Aerului și Marinei:

Domnule ministru,
Domnilor,

Și pentru Mine este o bucurie nespūsă de a putea serba această Zi a Marinei sub auspiciile unui nou organism de stat, care să aibă grija exclusivă a acestei ramuri de activitate națională: Ministerul Aerului și Marinei.

În cuvântarea Mea din anul trecut am indicat această necesitate ca una din viile Mele dorințe. Astăzi sunt fericit că ea a fost adusă la îndeplinire și constat că a început a-și da roadele.

Acest minister, care a început modest și care, am plăcerea de a anunța astăzi, se va completa prin atragerea Direcțiunii Porturilor și Comunicațiilor pe Apă de la Ministerul Comunicațiilor, va fi chemat, sunt sigur, să întărească și să dezvolte marina noastră, așa cum am conceput-o Eu, ca un organism unic de propășire națională.

Astăzi putem zice că serbăm pentru prima dată aici serbarea marinei unificate a țării românești. Nu mai vorbim aici de marina de comerț și de marina de război, ci vorbim de Marină și nu de Serbarea Marinelor, ci de Serbarea Marinariilor.

Spiritul marinăresc, care cere o educație deosebită, care face ca oricine care a trecut prin marină să devină și să rămână un cetățean conștient și util țării sale, este spiritul care doresc să domnească în marina de comerț ca și în cea de război.

Marina noastră a trecut prin nenumărate greutăți; a trecut, pot spune, prin ani de jale.

Afirm că începând cu ziua de astăzi - și voi avea grija ca aceasta să fie o realitate - marina noastră a pășit pe drumul propășirii, al sporirii și întăririi sale.

Încercările ce s-au făcut, modeste la început, încep astăzi să se dezvolte. Pe tărâmul marinei comerciale avem de menționat achiziționarea câtorva vase, acum câțiva ani, iar în anul viitor aducerea a două noi vase de pasageri, care vor purta numele de „TRANSILVANIA” și „BASARABIA”, pentru ca să ducă peste mări și țări tala provinciilor noastre unite.

Această dezvoltare, care a început cu marina de comerț, va continua de azi înainte - pot afirma și cu marina de război. Este o marină scumpă, totuși avem nevoie de ea. Ce anume vase se vor cumpăra, nu am căderea de a indica aci. Dar pot afirma din nou că marina noastră va spori în anii ce vor veni.

Am totodată bucuria de a anunța că un vechi proiect, care știu că este drag sufletelor marinărești, faimoasa bază navală, va începe să se înfăptuiască.

Acestea sunt veștile bune pe care, în această zi de sărbătoare, le pot aduce marinariilor mei de care -cred că este aproape de prisos să o repet- sufletul Meu este atât de puternic legat și care pot conta în orice clipă pe toată grija Mea.

Cu toată dragostea sufletului Meu, ridic paharul pentru sporirea și întărirea marinei și îndeosebi pentru sănătatea marinariilor Mei.⁹⁹

La ora 16.00, a avut loc punerea pietrei fundamentale la uriașele lucrări de consolidare a malurilor din spre Nord. Horia Grigorescu, primarul municipiului Constanța a făcut un istoric al studiilor care datează încă din 1895 și care abia acum încep să se înfăptuiască.

La ora 17.00 are loc dezvelirea statuii Reginei poete Carmen Sylva, ridicată de un comitet în frunte cu Gheorghe Coriolan, directorul Liceului „Mircea cel Bătrân”.

La ora 18.00, s-au desfășurat regate și concursuri de înot la Casa Bărcilor, organizate de F.R.S.N., cu concursul SALVAMAR și al L.N.R. După terminarea concursurilor și înmânarea premiilor, Suveranul a decorat *proprio manu* cu Medalia Maritimă mai mulți marinari și personalități, pentru servicii aduse marinei și pentru merite excepționale.

98. *Marea Noastră*, An VI, Nr. 9, septembrie 1937, p. 189-190.

99. Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea 30-a a L.N.R.R., București, 1940, p. 37-38.

15 august 1937 - Festivitatea dezvelirii statuii Reginei Carmen-Sylva

serbările de Ziua Marinei, în acel an, au fost amânate pentru ziua de 8 septembrie.

Cu inima întristată, M.S. Regele, îmbrăcat în ținuta albă de amiral, nu a rostit nici o cuvântare. În schimb a ascultat rapoartele dlui viceamiral Petre Bărbuneanu, comandantul Marinei Regale și al dlui general adjutant Paul Teodorescu, ministrul Aerului și Marinei, în care nu se mai vorbea de lipsuri, ci de realizări ale Înaltelor dorințe exprimate în anii precedenți. Sărbătoarea s-a desfășurat într-un cadru de înălțătoare solemnitate, în prezența M.S. Regelui și a Marelui Voievod Mihai, membrilor guvernului și a oficialităților orașului Constanța.

Marea, de un albastru frumos și o claritate puțin obișnuită, se întinde liniștită până la orizontul îndepărtat, strălucind ca argintul topit. Aceste frumuseți ale naturii au alcătuit decorul serbării de la Constanța.

Pentru Marina Română, ziua aceasta a adus la Constanța nu numai cadrul unei festivități impresionante, dar și sufletul întregii țări, dornice să respire spre marea care îi aparține și care îi este credincioasă.

Vasele de război, într-o perfectă ordine, ies din port, ocupându-și fiecare locurile corespunzătoare în careul alcătuit pentru desfășurarea solemnității.

La festivități au participat I.P.S.S. Miron Cristea, patriarhul României și președintele Consiliului de Miniștri, generalul adjutant Paul Teodorescu, ministrul Aerului și Marinei, contraamiralul Petre Bărbuneanu, generalul N. Macici, comandantul garnizoanei Constanța și Florescu, primarul orașului, care a oferit Suveranului tradiționala pâine și sare pe o tavă de argint. Festivitățile s-au desfășurat după programul stabilit.

Serviciul religios se oficiază la bordul yachtului regal „LUCEAFĂRUL”, întâmpinat la ieșirea din port de patru escadrile de hidroaviație. În careul navelor ieșite în larg se mai află canonierele „DUMITRESCU” și „GHICULESCU”, distrugătoarele „MĂRĂȘTI” și „FERDINAND”, submarinul „DELFINUL”, motonava „TRANSILVANIA” și nava-bază „CONSTANȚA”.

Un sobor de preoți în frunte cu I.P.S. patriarhul Miron și I.P.S. Gherontie, episcopul Tomisului și al Durostorului slujesc serviciul divin pentru pomenirea celor 370 marinari căzuți pe fronturile de luptă ale războiului.

Cuvântarea amiralului Petre Bărbuneanu, comandantul Marinei Regale:

Majestate,

Gândul și porunca Majestății Voastre s-au săpat adânc în inimile marinarilor, care, pătrunși neînțecat de dragoste și devotament către bunul, înțeleptul și ocrotitorul lor Suveran și Comandant suprem,

Ziua Marinei a fost celebrată cu fast deosebit și la Călărași, Cetatea, Corabia, Craiova, Galați, Hârșova, Ismail, Oradea, Orșova, Sulina și Timișoara.¹⁰⁰

La Galați, la ora 08.00 se ridică marele pavoaz în sunetele a 21 lovituri de tun. La 09.30 începe Te-Deum-ul la monitorul „BUCOVINA”. Se aruncă o ancoră de flori în memoria marinarilor eroi morți în războiul pentru întregirea neamului. La 17.30 încep tradiționalele serbări marinărești și jocuri pe apă. Seara, marele pavoaz electric delectează cetățenii orașului, veniți la mal să asiste la „iluminație”.¹⁰¹

Din cauza marelui doliu național, prin moartea M.S. Reginei Maria a României, săvârșită din viață în ziua de 18 iulie 1938,

La bordul șalupei „ALBATROS”, M.S. Regele Carol al II-lea este întâmpinat de contraamiralul Nicolae Păiș
© Colecția Muzeului Marinei Române

100. Vezi Marea Noastră, An VI, Nr. 9, septembrie 1937, p. 191-198.

101. A.M.R., fond C.M.M., Registrul istoric al vedetei de siguranță nr. 3 „CPT. MIHAIL ROMANO”, p. 10.

s-au adunat astăzi împreună, din marina de război și din marina de comerț în jurul Regelui lor, ca să proslăvească sufletele celor 370 marinari (17 ofițeri, 13 maiștri și subofițeri și 320 sergenți, caporali și soldați), căzuți pentru patrie la chemarea Regelui Ferdinand I-iul, întru îndeplinirea unei vechi porunci naționale: întregirea neamului românesc sub același sceptru regesc.

S-au împlinit 22 de ani de când a căzut la datorie primul marinar în preajma portului Constanța. Pe când se înmâna la Viena declarația de război a României, locotenentul Stoicescu, comandând remorcherul „OVIDIU”, ca să conducă o corabie din mare prin poarta barajului de mine instalat în radă pentru apărarea portului, lovește din întâmplare o mină deplasată din baraj și se scufundă fără a mai fi găsit. Corabia a intrat însă neatinsă pe drumul croit de remorcher.

După el au căzut mulți și numele celor 370 pomeniți aici și în toate bisericile din țară fac parte din cele 800.000 de verigi ale lanțului de suflete de eroi care veghează în eternitate asupra destinilor României, în jurul supremului lor Comandant și întregitor de neam: Regele Ferdinand I-iul.

În semn de adâncă recunoștință pentru vitejia lor, toți marinarii exprimă astăzi, prin graiul meu, cele mai simțite și adânci omagii și pentru prețuirea deosebită a faptelor acestor eroi am presărat cu flori adâncul apelor, unde unele din trupurile lor se odihnesc pe veci.

Dar pentru a proslăvi memoria acestor bravi marinari, pentru a aduce o prețioasă mângâiere celor rămași nemângâiați și pentru ca generațiile celor tineri să-și poată aduce aminte cu respect de aceia care au făcut cu vitejie sacrificiul suprem pe uscat, pe apă și în aer, era nevoie să se eternizeze numele lor prin înfăptuirea unui monument demn de măreția faptelor lor.

În acest scop, un comitet sub președinția ministrului Aerului și Marinei și cu păstoreasca binecuvântare a Sanctității sale Patriarhul României, a lansat un apel către publicul românesc pentru strângerea fondului necesar. Acest apel a început a da roade și nu peste mult timp vom putea supune Majestății Voastre o operă, care să se adauge la acele acte mărețe și numeroase pe care Majestatea Voastră le înfăptuiți în aureola strălucirii regești.

În această zi solemnă, cu momente de reculegere sufletească, cu evlavioasă recunoștință și profund emoționați, marinarii roagă respectuos pe Majestatea Voastră să le permită ca în fiecare an, la 18 iulie, de la răsăritul și până la apusul soarelui, să facă de gardă, cu una din navele Majestății Voastre, în fața aceluia lăcaș sfânt de la Balcic, unde inima celei mai duiosase Regine, care a fost ocrotitoarea lor, veghează de-a pururi pe ape de soarta navigatorilor pe care, Ea, Regina, în viață fiind, i-a admirat în lupta lor cu puternicul element care le întărește energia, umbletul lor și le mărește orizontul gândului și al privirii.

Majestate,

Printre evenimentele importante petrecute în intervalul de timp de la ultima vizită a Majestății Voastre, ceea ce a mișcat adânc pe marinari a fost gestul Regal al Majestății Voastre de a încredința yachtul „LUCEAFĂRUL” în păstrarea Marinei Regale și de care însărcinare regească marinarii se simt în culmea mândriei de a putea să vegheze și să poarte pe Regele lor pe întinsul apelor odihnitoare ale mărilor.

Veștile bune exprimate anul trecut prin Înaltele cuvinte Regale de a avea casa noastră, se realizează.

Lucrările portului militar de la Tașaul au început și se continuă în ritm accelerat sub privegherea foarte atentă a domnului ministru al Aerului și Marinei.

Dorința arzătoare a marinarilor ca marina să fie înzestrată cu o navă-școală, cu Înaltul sprijin al Majestății Voastre, se realizează în curând. La 22 septembrie are loc la Hamburg în Germania lansarea navei-școală și în primele luni ale anului 1939, ea va fi adusă în țară de personalul nostru pentru a întreprinde prima călătorie de instrucție în primăvara viitoare.

În toamna trecută, N.M.S. „CONSTANȚA” și N.M.S. „DELFINUL” au fost andocate la Istanbul iar în vara aceasta, distrugătoarele „REGELE FERDINAND” și „REGINA MARIA” au suferit importante reparații în docurile din Malta. Sosirea docului plutitor la Constanța în ziua de 21 august ne-a produs o deosebită bucurie, căci de acum înainte vom fi scutiți de a mai trimite navele noastre în străinătate pentru operațiuni de andocare.

În timpul iernii, mai mulți ofițeri împărțiți în comisii au elaborat numeroase regulamente și manuale necesare personalului pentru conducerea armelor și diferitelor aparate de la bord și se găsesc sub tipar.

Anul acesta s-a făcut cel mai mare efort pentru a se arma cele mai multe din navele Majestății Voastre, întrebuițând cât mai mult personal la bord, cu toate că necesitățile serviciilor la uscat au crescut cu crearea Ministerului. Astfel, se găsesc armate: 3 distrugătoare, 3 canoniere, „CONSTANȚA”, „DELFINUL”, 4 monitoare, 3 vedete și 7 nave auxiliare. Intensa activitate din acest an în mișcarea navelor se datorește și faptului că în buget s-a prevăzut suma suficientă pentru procurarea combustibilului. În special activitatea submarinului este de relevat, care prin numeroasele sale ieșiri apropiate și îndepărtate pentru rezolvări de diferite teme a dat puțința ofițerilor și echipajului să se mențină într-un astfel de antrenament că această navă este gata să întreprindă oricând cele mai îndrăznețe acțiuni.

Tot anul acesta în luna august a funcționat la Școala Navală de la Constanța primul curs de inițiere în marinărie cu 23 de elevi înscriși benevol din liceele militare clasa a 6-a și a 7-a cu rezultate foarte îmbucurătoare.

La 4 ianuarie Nava Majestății Voastre, distrugătorul „REGINA MARIA” a fost orânduită să ducă pe Măria Sa Marele Voievod Mihai la Pireu. Plecarea din port s-a efectuat sub auspicii înălțătoare și marinarii se simțeau prea fericiți de a executa înalta misiune, ducând pe Moștenitorul Tronului la destinația ordonată. Cu tot buletinul meteorologic favorabil, după un parcurs de câteva ore în cele mai bune condiții, dincolo de Capul Kaliacra marea își schimbă starea și devine furioasă. Vântul crește în forță de așa natură că aparatele înregistratoare nu-i mai puteau indica tăria. Distrugătorul luptă greu cu elementele naturii înfuriate și pentru a nu suferi stricăciuni prea mari, ține drumul la capă cu vântul din prova tribord în direcția de unde plecase, adică spre Constanța. Lupta a fost grea, însă triumfătoare și prin spiritul de sacrificiu al ofițerilor, maiștrilor și echipajului, nava intră în port după 32 de ore, cu două bărci luate de la gruele lor și cu alte stricăciuni care s-au reparat acum în urmă în șantierele de la Malta.

Ceea ce a impresionat îndeosebi pe marinari în această desfășurare de bravare a elementelor furioase, neîntâlnite încă de la furtuna bricului „MIRCEA” din anul 1888, a fost atitudinea calmă și înțelegătoare a pericolului ce se desfășura în jurul Măriei Sale Marele Voievod, care se găsea întâia oară pe o navă de război într-o călătorie mai lungă și a dovedit calități excepționale de cel mai înălțător exemplu pentru cei de la bordul navei. Admirajia ofițerilor și echipajului N.M.S. „REGINA MARIA” a fost și va rămâne o dovadă a curajului Vlăstarului nostru Regesc.

În semn de respectuoasă amintire a acelei bravuri, desfășurată de Măria Sa Marele Voievod de Alba Iulia în zilele de 4-6 ianuarie 1938 în mijlocul marinarilor, pentru care Majestatea Voastră l-ați conferit „Virtutea Maritimă”, rog cu profund respect pe Majestatea Voastră să aprobe să încredințez Măriei Sale din partea Marinei Regale această copie fidelă a distrugătorului „REGINA MARIA” la scara 1/100, executată în Arsenalul Marinei. (Se dezvelește miniatura distrugătorului „REGINA MARIA”, așezată într-o vitrină de cristal și pusă pe un pedestal de nuc).

Și acum, într-un elan de înălțătoare bucurie, marinarii, având astăzi în mijlocul lor pe Supremul lor Comandant, strigă din tot sufletul

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea!

Trăiască Măria Sa Mihai Mare Voievod de Alba Iulia!¹⁰²

După revenirea în port, M.S. Regele a vizitat SALVAMAR-ul și docul plutitor din Constanța. În după amiaza aceleleași zile, Regele Carol al II-lea, însoțit de suita sa, a sosit la bordul motonavei „TRANSILVANIA”, comandată de comandorul Alexandru Știubei, unde s-a desfășurat solemnitatea botezului navei, care a început cu un serviciu religios.

M.S. Regele botează vasul, spărgând tradiționala sticlă de șampanie, după care generalul adjutant Paul Teodorescu a dat citire actului de botez al motonavei „TRANSILVANIA”:

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,
Carol al II-lea, Rege al României,

În a cincisprezecea zi a lunii august, din anul 1938 și anul 8 al Domniei Mele,

Desăvârșitu-s-a în portul Constanța binecuvântarea dată de sfânta noastră biserică, după care Eu însumi am botezat noua Mea navă de călători cu numele

TRANSILVANIA

ca simbol al legăturii sufletești dintre românii din văile Mureșului și celor trei Crișuri, cu românii din văile Dunării și Prutului și de pe țărmul Mării Negre.

Încredințez marinarilor Mei frumoasa navă „TRANSILVANIA” pentru a o duce peste mări și oceane, unde să spună lumii întregi că legătura sufletească a românilor de pretutindeni este sfântă și eternă.

Carol R.

Mihai

102. Marea Noastră, An VII, Nr. 10, octombrie 1938, p. 379-380. Pentru versiunea completă a discursului, vezi Viceamiral Petre Bărbuneanu, *Din cuvântările mele*, 1939, p. 92-97.

Mitiță Constantinescu, ministrul Economiei Naționale, vicepreședinte al Societății SALVAMAR, a citit actul de botez al celor două ambarcațiuni de salvare „ALBATROS” și „PESCĂRUȘUL”:

*Actul de botez al stației Societății „SALVAMAR” din Constanța
Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,
Noi Carol al II-lea, Rege al României,*

Astăzi, în a opta zi a lunii septembrie, anul Mântuirii una mie nouă sute treizeci și opt și anul domniei Mele opt, desăvârșitu-s-a creștineasca binecuvântare dată de sfânta noastră biserică, după care acest cămin, clădit de Societatea de Salvare a Naufragațiilor în apele teritoriale românești, înființată și prezidată de Mine, a fost încredințat primei stațiuni de salvare din România, în gândul și dorința ca aici să găsească bună și liniștită odihnă vredniciei Mei marinari salvatori și naufragații salvați de ei.¹⁰³

*Carol R.
Mihai*

*Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,
Carol al II-lea, Rege al României,*

Astăzi, în a opta zi a lunii septembrie, anul Mântuirii una mie nouă sute treizeci și opt și anul Domniei Mele opt, desăvârșitu-s-a creștineasca binecuvântare dată de sfânta noastră biserică, după care eu însumi am botezat cu numele:

PESCĂRUȘUL

Prima barcă de salvare a Societății de Salvare a Naufragațiilor în apele teritoriale românești, societate înființată și prezidată de Mine, în gândul și dorința de a veni în ajutorul acelor pe care furia valurilor i-ar voi scufundați în adâncul mării și pe care vredniciei Mei marinari salvatori trebuie, cu prețul vieții lor, să-i salveze, punând cel mai sublim devotament, abnegație și destoinicie.

*Carol R.
Mihai*

*Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,
Carol al II-lea, Rege al României,*

Astăzi, în a opta zi a lunii septembrie, anul Mântuirii una mie nouă sute treizeci și opt și anul Domniei Mele opt, desăvârșitu-s-a creștineasca binecuvântare dată de sfânta noastră biserică, după care, în prezența Mea, iubitul Meu fiu:

Mihai

Mare Voievod de Alba Iulia și Principe Moștenitor a botezat cu numele:

ALBATROS

a doua barcă de salvare a Societății de Salvare a Naufragațiilor în apele teritoriale românești, societate înființată și prezidată de Mine, în gândul și dorința de a veni în ajutorul acelor pe care furia valurilor i-ar voi scufundați în adâncul mării și pe care vredniciei Mei marinari salvatori trebuie, cu prețul vieții lor, să-i salveze, punând cel mai sublim devotament, abnegație și destoinicie.

*Carol R.
Mihai*

Discursul generalului adjutant Paul Teodorescu, ministrul Aerului și Marinei:

Sire,

Înființarea „Zilei Marinei” de către Majestatea Voastră a avut o înrâurire morală covârșitoare asupra dezvoltării marinei militare și comerciale. Ea a însemnat nu numai dragostea și grija ce Majestatea Voastră i-o poartă, dar și prilejul de enunțare a marilor principii călăuzitoare pentru propășirea ei.

Din discursurile ținute de Majestatea Voastră timp de 7 ani în atari împrejurări, se desprind în mod luminos următoarele mari postulate:

Poporul român trebuie să se intereseze mai mult de mare și de ape în general, să le înțeleagă rostul în viața economică a țării și să se convingă că iubirea de mare și spiritul de marinar sunt un factor de competență în educația unei nații.

103. Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, București, 1940, p. 39-43.

România trebuie să aibă o politică maritimă și navală proprie ei, inspirată din interesele națiunii. Marea Neagră și Dunărea nu trebuie să fie considerate ca niște linii de demarcație sau fruntarii, ci niște imense comunicații de penetrație în lume, prin care România să ducă toate bogățiile ei să pulseze o viață economică din cele intense.

Marina noastră, atât militară cât și comercială, trebuie să fie o marină puternică în care să bată un singur suflet și un singur gând. Ea trebuie să devină o îmbărbătare, o școală de supremă energie, o școală de camaraderie și sacrificiu, care să servească de pildă întregii națiuni.

Marinarii de toate categoriile să fie adevărați marinari, adică oameni oțeliți pe valorile vijelioase ale mărilor, animați de o singură pasiune: vasul lor și călăuziți de un singur spirit, cel de sacrificiu al bricului „MIRCEA”.

Industria maritimă trebuie completată și dezvoltată pentru a obține o reală independență de fabricație.

Sire,

Aceste deziderate regale au format baza activității noastre și au servit de îndreptar tuturor planurilor elaborate pentru înzestrarea celor două marine.

Dragostea atavică pe care Majestatea Voastră o are pentru marină, grija adâncă ce i-o poartă încă de când era Comandantul ei, precum și apelul călduros ce a făcut pentru stimularea tuturor energiilor, au găsit puternic răspuns în sufletele noastre, care au răspuns cu muncă, avânt și devotament pentru înfăptuirea Marinei atât de scumpă Majestății Voastre și atât de necesară existenței României.

Astăzi suntem în măsură să arătăm că în toate direcțiile s-au realizat începuturi demne de toată lauda, pline de speranțe pentru viitor. Astfel, Centrele străjerești de Marină, organizate de-a lungul diferitelor cursuri de apă din țară; interesanta expoziție a Marinei din Palatul Propagandei; caravanele pe apă organizate de Comandamentul Străjerilor și de Federația Nautică; înființarea mai multor Cluburi de sport nautic; numărul însemnat de colonii, de vizitatori de toate categoriile de școli, printre care trebuie citată Școala Pregătitoare de Ofițeri, la Mare și Dunăre; propaganda Ligii Navale; am trezit un curent nou în sânul națiunii, pentru o mai mare dragoste și interes de Mare, așa cum a cerut Majestatea Voastră.

Strămutarea anului pregătitor al Marinei de la București la Constanța; crearea pe lângă Școala Navală a Secției marinei comerciale, putându-se astfel înfrățiți atât de dorită între Marina Militară și Marina Comercială sau, după expresia însăși a Majestății Voastre, „între Marina cu tunul și Marina cu busola”; cursul de inițiere în Marinărie a 25 elevi din liceele militare (clasa VI și VII) din vara aceasta pentru pregătirea sufletească a viitorilor marinari și călătoria de trei luni a celor trei tineri ofițeri de marină în Mediterana, cu un vas construit după concepția lor; desele transporturi până în Marea Nordului sau Mediterana Orientală a vaselor comerciale; instructiva călătorie a Școlii Navale în Marea Egee, Adriatică și Mediterană; ieșirile în larg ale vaselor de război pe orice vreme, întotdeauna cu un scop tactic; exercițiile care s-au executat pe mare în colaborare cu marina comercială și cu hidroaviația; participarea ambelor marine la manevrele de toamnă din acest an, înseamnă formarea unui suflet caracteristic al ei, al valorilor, perpetuarea spiritului generos, plin de dragoste de larg, de inițiativă, de disciplină și de sacrificiu al bricului „MIRCEA”, așa cum l-a conceput Majestatea Voastră.

Sporirea calitativă a marinei militare prin repararea monitoarelor și a distrugătoarelor; mărirea numărului de vase cu nava-școală, menită să înlocuiască pe bătrânul bric „MIRCEA”, dar să și păstreze mentalitatea și educația marinărească, care a format generații de distinși marinari; sosirea docului plutitor care ne va scuti pe viitor de acea mare și dureroasă servitute de a trimite vasele noastre spre andocare în străinătate; dotarea S.M.R.-ului cu motonava „TRANSILVANIA”, care face mândria marinei noastre comerciale, urmate în cursul acestei luni de un alt vas „BASARABIA”, tot așa de frumos; dotarea N.F.R.-ului cu două tancuri petroliere; înzestrarea portului Constanța cu trei remorchere și punerea în serviciu a primului vas de stat „CETATEA ALBĂ” pentru cabotaj, pe tot întinsul frontierei maritime, comanda a patru cargoboturi, sunt, toate acestea, realizări care vor da un nou avânt marinei noastre și vor îndeplini una din dorințele cele mai arzătoare ale Majestății Voastre, exprimată în termenii următori: „În sfârșit, va licări la orizont acea dorință a Mea, care știu că este a tuturor marinarilor, ca în loc să facem marină pe uscat, să o facem pe mare”.

Dezvoltarea generală a porturilor după un plan de sistematizare și de utilare corespunzătoare cerințelor economice ale țării; realizările mai însemnate ca bazinul de petrol de la Giurgiu, dispensarul de la Turnu Severin, portul de cherestea și bazinul docului plutitor de la Constanța, românizarea gurilor Dunării, care vine să dea un prestigiu Ministerului Aerului și Marinei și o satisfacție legitimă Direcției Generale a Porturilor și Comunicațiilor pe Apă, văzându-se înfăptuit un organ tehnic și de control la Sulina, pentru care a luptat mai multe decenii, sunt tot atâtea elemente hotărâtoare de progres și civilizație.

Dar opera cea mai de seamă și cea mai grandioasă prin proporția lucrărilor ei uriașe și rolul covârșitor ce va juca în economia și apărarea națională este portul Tașaul, a cărui construcție a început, spre triumful deplin al luptei dusă de Majestatea Voastră, despre care S-a exprimat în termeni atât de viguroși în 1933: „...Prima parte este acea faimoasă chestiune care tronează de câțiva ani de zile pe care sunt convins că Guvernul Meu își va da toate silințele spre a o relua și duce la bun sfârșit este chestiunea bazei navale, bază fără de care marina noastră nu poate să trăiască...”

Nimeni mai mult decât Majestatea Voastră nu are dreptul la o satisfacție mai bine meritată de a vedea înfăptuindu-se una din cele mai vitale probleme ale marinei.

În fine, un punct capital de organizare, atât de reclamat de Majestatea Voastră, crearea unei industrii marine în țară, care să dea toată independența de construire a vaselor, este în plină dezvoltare. Pe lângă șantierele navale de la Turnu Severin, care construiesc vase comerciale, pe lângă Arsenalul Marinei, care cu o utilare mai completă, ar putea construi vase de război de mic tonaj, s-au înființat șantierele navale de la Galați de mare anvergură, care au început să monteze submarinele nou comandate și care ar putea executa și alte vase de război.

În concluzie, sub toate raporturile, Regalele postulate au fost abordate.

Deși foarte laudabile și suficient de multe, realizările obținute nu constituie decât un început. Cale lungă mai este, dar nu disperăm. Efortul făcut până acum, rezultatele dobândite ca și devotamentul tuturor colaboratorilor ministerului, sunt chezașia cea mai sigură în îndeplinirea integrală a planului de dotare a marinei, așa cum îl dorește Majestatea Voastră pentru promovarea țării noastre.

Se simte însă nevoia imperioasă a realizării unui plan de finanțare, care a fost propus de noi, sub diferite forme, admise în principiu de Majestatea Voastră.

Sire,

Nu este fericire mai mare pentru toți românii decât aceea de a avea la cârma țării un mare Rege, clarvăzător la toate, înfăptuitor al operelor celor mai mărețe, ctitor al tuturor instituțiilor, făuritor de o altă Românie.

Astăzi, când am avut onoarea, spre bucuria tuturor marinarilor și deci și a Majestății Voastre, în care se zbate vânos sângele unei ilustre familii de marinari, de a face bilanțul unei activități așa de rodnice, rog respectuos pe Majestatea Voastră să-mi permită a-l aduce prinosul de recunoștință din partea celor două marine, pentru încurajarea, grija și atenția ce ne-a arătat-o și să recunoaștem solemn că Țara datorează marina sa modernă Majestății Voastre.

În această zi de mare sărbătoare, comandanți și marinari de toate categoriile, din țară sau aflați dincolo de hotare, pe întinsul apelor, în luptă poate cu natura, Vă ridică din tot avântul lor sufletească un imn de slavă și mărire, și mai puternic decât zgomotul turbinelor lor. Ei Vă strigă:

Să trăiți, Majestate!

Să trăiască Măria Sa Marele Voievod de Alba Iulia!

Discursul domnului Mitiță Constantinescu, ministrul Economiei Naționale, vicepreședinte al Societății SALVAMAR:

Sire,

Prin Înalta bunăvoință a Majestății Voastre, sărbătoarea Marinei noastre se întregeste astăzi cu o mare și frumoasă încurajare, pe care Majestatea Voastră binevoiește a i-o acorda, când, după inaugurarea motonavei „TRANSILVANIA”, mândria pavilionului comercial al țării, se inaugurează azi Stațiunea de Salvare Constanța și cele două șalupe de salvare „ALBATROS” și „PESCĂRUS” ale Societății SALVAMAR.

Majestatea Voastră întregeste astfel opera constructivă ce înalță valoarea, eficiența și prestigiul marinei noastre comerciale, cu opera indispensabilă de ajutorare a marinarilor, cu acea organizare care trebuie să le dea simțământul sporitei încrederi și al neclintitei siguranțe de salvare, în grelele și hotărâtoarele clipe de luptă cu furia valurilor.

Aceasta este misiunea adânc omenească ce Majestatea Voastră a încredințat Societății SALVAMAR, când Majestatea Voastră a binevoit a lua inițiativa înființării ei.

Înalta și mântuitoarea concepție a Majestății Voastre pleca de la constatarea dureroasă că fărâmurile mării noastre nu aveau nici o organizare de salvare pentru naufragiile ce se întâmplau în fața lor și aceasta cu atât mai mult cu cât marea noastră este același Pontus Euxinos, mare neospitalieră din cauza furtunilor ce o frământă, Marea neagră și aspră, atât de capricioasă și de des bântuită de ceasuri primejdioase, ce pun în grea cumpănă pe cei mai încercați și bravi marinari.

Din această înaltă, omenească și caldă îngrijorare a Majestății Voastre pentru toți cei ce călătoresc pe apele noastre, sortiți furiei nemiloase a talazurilor, s-a născut Societatea SALVAMAR, onorată de

„Casa-vapor” din Mamaia, sediul Societății SALVAMAR
© Colecția Muzeului Marinei Române

Înalta președinție a Majestății Voastre, și menită să stea strajă la fărmiurile mării cu fața spre primejdia zărilor și apelor, cu inima oțelită de eroism gata a se jertfi pentru a smulge valului hain soarta vieților marinărești ce se avântă spre limanurile noastre.

Astăzi, Sire, portul Constanța are prima stație de salvare înzestrată cu cele două șalupe speciale „ALBATROS” și „PESCĂRUȘ”, cu cazarma necesară și cu întreaga aparatură trebuitoare îndeplinirii misiunii sale de promptitudine și bravură.

Prin neobosite străduințe, comitetul de direcție al societății, domniul administrator delegat și director, urmând Înaltele îndrumări ale Majestății Voastre, vor putea să aducă la îndeplinire, prin planul de

organizare pe trei ani ce avem, rețeaua de stațiuni de salvare, cu întreaga lor organizare, în punctele Vâlcov, Mangalia, Tuzla și Caliacra-Balcic, rețea ce va fi completată apoi cu alte puncte și stațiuni intermediare, până la desăvârșita întregire a ei.

Astfel, Sire, Majestatea Voastră așează Augusta mână mântuitoare deasupra marinarilor, deasupra tuturor celor ce se avântă, călătorind pe marea noastră, dându-le însuflețire și curaj, iar organizării noastre marinărești, prestigiul celei mai înalte civilizații și umanități. Drept aceea, se cuvine să rugăm cu adânc respect pe Majestatea Voastră ca în fața acestei strălucite opere a Majestății Voastre, temeinic începută, în calitatea mea de vicepreședinte al Societății SALVAMAR, să exprim Majestății Voastre, Augustului nostru Președinte, cu o însuflețită admirație și cu tăsnire caldă din inimile noastre, cele mai devotate simțăminte de recunoștință pentru marele și nobilul gând, pentru creștinescul cuget și îndemn cu care Majestatea Voastră a inițiat această operă, a sprijinit-o și a îndemnat-o spre înfăptuire.

Noi, umili tâlmaci și meșteșugari de simplă execuție a înaltei concepții a Majestății Voastre, nu avem decât o dorință, aceea de a solicita Majestății Voastre Înalta cinste de a sluji și mai departe la umbra Augustului îndemn al Majestății Voastre, sub pavilionul SALVAMAR, înălțat de inima mult generoasă și înțeleaptă a Majestății Voastre. În același timp, rugăm pe Majestatea Voastră să ne îngăduie a sublinia că în modesta noastră lucrare, am fost cu multă înțelegere, căldură și camaraderie sprijiniți și ajutați de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Aerului și Marinei, de Banca Națională a României, de Amiralitatea marinei noastre, de conducerea P.C.A., de inimoasa direcție și echipă tehnică a portului Constanța, precum și de alți binevoitori cărora rugăm respectuos pe Majestatea Voastră să ne îngăduie a le aduce călduroasele noastre mulțumiri.

Așa a început, Sire, aducerea la îndeplinire a Înaltului și Înțeleptului gând al Majestății Voastre și astfel va continua, cu entuziasm neșarmurit și cu neșovăit hotărâre, până la desăvârșirea lui.

Opera Majestății Voastre este mare, este îmbărbătătoare, este dătătoare de avânt, căci ea cere echipajelor noastre virtutea supremă, a jertfei de sine, pentru mândria aproapelui.

Echipele noastre, Sire, sunt fericite că Majestatea Voastră le arată calea acestor nobile virtuți și a jertfelor supreme, iar cei ce se avântă pe apele zbuciumate din adâncuri ale mării noastre, înfruntând cu încredere hăul furtunilor și prăvălirea vrăjmașă a talazurilor, binecuvântează cu evlavie mâna proteguitoare și gândul creștinesc de izbăvire al Majestății Voastre, și priveghează clipele lor de zbucium, de luptă și de mântuire la viață.

Să trăiți, Sire!

Să trăiască Măria Sa Marele Voievod Mihai!

Să trăiască Dinastia Română!¹⁰⁴

Manifestări omagiale dedicate Zilei Marinei au fost organizate și la Brăila, Călărași, Giurgiu, Orșova, Hârșova, Turnu Severin și Vâlcov.¹⁰⁵

1939. Un alt „an mănos pentru Marină”, cum a spus dl. general adjutant Paul Teodorescu, ministrul Aerului și Marinei și a accentuat Majestatea Sa Regele.

La 14 iunie s-a botezat N.M.S. „AMIRAL MURGESCU”, „unul dintre vasele unui întreg program”, primul vas de război construit în țară, în prezența Majestății Sale, care a semnat actul de botez și a rostit o cuvântare.

104. Marea Noastră, An VII, Nr. 10, octombrie 1938, p. 381-384.

105. Ibidem, p. 384-386.

La 13 august, printr-un Înalt Decret, Majestatea Sa, „spre a-și arăta dragostea față de marina Sa”, a înscris în cadrele ofițerilor activi, cu gradul de aspirant, pe Măria Sa Marele Voievod Mihai de Alba Iulia, repartizându-l pe distrugătorul „REGINA MARIA”, pe care a primit botezul mării în furtuna din 5-7 ianuarie 1938.

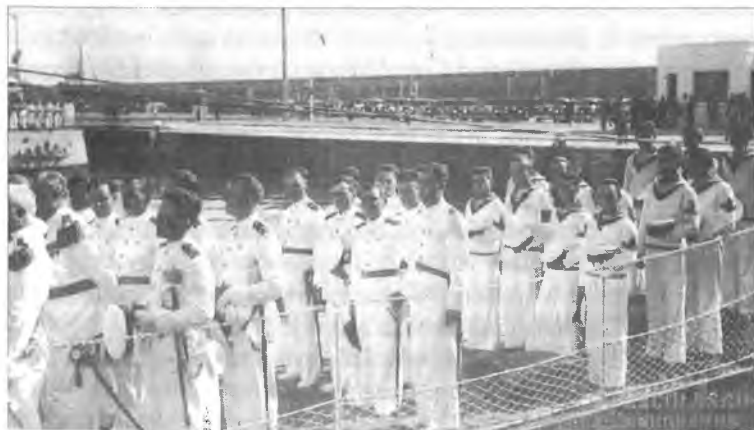
La 15 august s-a pus piatra fundamentală a portului Tașaul, început din 1938, care, pe lângă un port nou, va asigura și un bun loc de adăpost pentru navele de război. Noul port, așezat mai la nord de Constanța, are o suprafață de 2.590 hectare față de 74 ale Constanței, și va fi înzestrat cu cele mai moderne instalații. Țara noastră, prin așezarea geografică la răscrucea marilor drumuri de la Nord la Sud și de la Vest spre Est, va fi legată cu timpul prin noul port cu Dunărea și prin canalele existente, cu Marea Nordului, iar prin Prut- Nistru sau Vistula cu Baltica.¹⁰⁶

„Această zi căzând în plină vară -se arată în *Darea de seamă asupra activității Ligii Navale Române pe anul 1939-* a învederat că, desfășurându-se în anotimpul cel mai dător de sănătate și voie bună, să cheme ca să dea concursul pe câți mai mulți participanți, iubitori ai apelor.

Această sărbătoare, aleasă dinadins a fi chiar în ziua când biserica noastră slujește *Adormirea Maicii Domnului*, patroană a Marinei și marinarilor noștri, a fost hotărâtă încă de la înființarea Ligii Navale Române.

Încă cu mult timp înainte, conducerea centrală a Ligii a luat toate măsurile potrivite pentru ca Ziua Marinei să se desfășoare la înălțimea la care se cuvine și merită brava noastră marină. Ne-am adresat tuturor autorităților civile și militare, filialelor, prefecturilor, garnizoanelor ș.a., ca și la Ziua Apelor; în plus, Ministerului Aerului și Marinei, Apărării Naționale, Educației Naționale, Internelor, precum și la Straja Țării, Inspectoratul Pregătirii Premilitare, Fundațiilor Culturale Regale, marinei comerciale, S.M.R., N.F.R. etc., care au dat un larg sprijin și concurs, încât această serbare, cu întregul program: serviciul divin, pomenirea eroilor marinari căzuți în campaniile din 1877-1878, 1913, 1916-1919, colecta, demonstrații sportive, conferințe, filme, excursii și preumblări pe ape- a avut un caracter dintre cele mai mărețe și înălțătoare serbări ce s-au putut organiza vreodată.

Rezultatul, cel moral și cel material (colecta) a depășit prevederile noastre. S-au publicat, la timp, dările de seamă ale serbărilor de Ziua Marinei.

Echipajul submarinului „DELFINUL” la Ziua Marinei 1939.
© Colectia Muzeului Marinei Române

La Constanța, festivitățile s-au desfășurat în prezența M.S.Regelui, la care au vorbit domnii general adjutant Paul Teodorescu și viceamiralul Petre Bărbuneanu; s-a pus piatra fundamentală a portului Tașaul, unde a vorbit, din nou, generalul Paul Teodorescu; apoi a fost o excursie cu pachebotul „DACIA”; au avut loc concursuri nautice și probe, demonstrații de acvaplane etc. Tuturor le-a răspuns M.S. Regele.”¹⁰⁷

Portul Constanța și danele militare au îmbrăcat haine de sărbătoare. Orașul a căpătat aspect festiv; pretutindeni au fost arborate drapelul național, covoare, verdeață, flori, la toate navele ridicându-se marele pavoaz.

La festivități au participat membrii Familiei Regale și ai guvernului român, care au fost întâmpinați de ministrul Aerului și Marinei, comandantul Marinei Regale, comandantul garnizoanei, prefectul orașului și primarul municipiului Constanța.

S-au prezentat două scurte cuvântări de către ministrul Aerului și Marinei și de către viceamiralul Petre Bărbuneanu, comandantul Marinei Regale pe care o redăm în continuare:

106. Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea 30-a a L.N.R.R., București, 1940, p. 45.

107. *Marea Noastră*, Anul IX, nr. 2-3/1940, p. 64. *Darea de seamă a activității Ligii Navale Române pe 1939.*

Majestate,

Bătrânii noștri marinari care navigau pe întinsul apelor departe de țară, au început timid acum 37 de ani să sărbătorească la 15 august pe Sfânta Maria, ca să-i ocrotească de primejdii prin care treceau și să-i îmbărbăteze în lupta lor pe ape. Mai târziu, ziua de 15 august a cuprins sufletul tuturor marinarilor și a devenit o tradiție, oficiată din an în an cu mai multă amploare prin participarea chiar a Auguștilor membri ai Familiei Regale.

Începând din anul 1930, Majestatea Voastră a făcut să se știe pe toate plaiurile României Mari că Suveranul Țării se află în fiecare an la 15 august în mijlocul marinarilor Săi, întru proslăvirea aceluia care s-au jertfit pe Dunăre, pe mare, pe uscat și în aer pentru apărarea patrimoniului național și să rostească acele pilduitoare cuvinte regale pline de avânt și înțelepciune pentru înălțarea marinei.

Astăzi am îndeplinit aceeași pioasă datorie întru preamărirea sufletelor celor 370 de marinari (17 ofițeri, 13 maiștri și subofițeri și 320 de sergenți, caporalii și soldați), al căror exemplu de sacrificiu constituie o veșnică amintire și o sfântă pildă pentru generațiile de marinari de acum și de azi înainte.

În semn de adâncă recunoștință pentru mărețele lor fapte, am presărat cu flori mormântul lor de ape cu cea mai evlavioasă dragoste și profund respect, stabilind legătura între cei ce și-au făcut datoria și acei care sunt gata să și-o facă.

Majestate,

Anul acesta un important eveniment în istoria țării noastre a dominat sufletele tuturor românilor. În toate domeniile de activitate ale țării noastre s-au comemorat 100 de ani de la nașterea Regelui Carol I și s-au preamărit viața și înfăptuirile Sale.

Acestui mare și luminat Domnitor se datorește îndrumarea poporului în direcția exploatării căilor de comunicații pe apă și educarea lui în avântul maritim, stabilind întărirea suveranității României mai întâi pe Dunăre și apoi pe mare.

O strânsă legătură între Domnitorul Carol I și marina embrionară a fost chiar de la urcarea Sa pe tron. Atunci țara avea un singur vas cu aburi, pe avizoul „ROMÂNIA”, de care Domnitorul s-a servit ani de-a rândul în călătoriile sale pe Dunăre spre a inspecta județele limitrofe, deoarece căile de comunicație pe uscat erau sau inexistente sau foarte grele. Acest mijloc de comunicație lesnicios și repede a condus pe Domnitor să imprime guvernului procurarea unui vas mai repede și mai potrivit împrejurărilor demnitare și astfel, cu începere din anul 1869, yachtul „ȘTEFAN CEL MARE” înlocuiește pe „ROMÂNIA” în numeroasele deplasări ale Suveranului pe Dunăre.

Dintre acestea, de remarcat este călătoria Domnitorului în august 1869 de la Oltenița la Sulina, unde El se imbarcă pe vaporul „TAURIDA” spre a merge în Crimeea să viziteze Curtea imperială rusă, apoi la finele lunii trece Porțile de Fier, ducându-se în Germania la Auguștii Săi părinți, iar în februarie 1872, yachtul transportă pe Doamna Elisabeta până la Budapesta.

Pentru a da o dezvoltare mai mare flotilei noastre, domnitorul Carol I face să se comande în Franța canoniera „FULGERUL” care în 1872 constituie o diviziune navală cu „ROMÂNIA” și „ȘTEFAN CEL MARE” și împreună vizitează porturile turcești, Tulcea și Sulina, unde se schimbă vizitele protocolare cu autoritățile locale.

Prin această întreprindere, mica flotilă românească se afirmă ca o forță navală cu aceleași drepturi ca și navele străine și implicit suveranitatea Principatelor Române era recunoscută de autoritățile turcești.

După războiul de la 1878, când marinarii s-au afirmat sub ochii Domnitorului ca buni artileriști la bateriile de la Calafat, ca iscușiți manevrieri în atacul monitorului turcesc scufundat pe brațul Măcinului cu șalupa „RÂNDUNICA” și în facerea podurilor peste Dunăre, România devenind o țară maritimă, Regele Carol I a impus să se construiască navele de mare, care să apere litoralul maritim și interesele noastre pe apă. Iar când în 1881, Austro-Ungaria pretindea, sub forma întocmirii unui regulament de poliție pe Dunăre, să-și aroge drepturi care loveau în libertatea și suveranitatea țării noastre, Regele Carol I în mesajul de deschidere a Corpurilor legiuitoare spune, între altele:

„Aceeași încredințare ne impune astăzi datoria de a nu primi combinațiuni, al căror rezultat ar fi abandonarea navigoției de la Porțile de Fier la Galați acțiunii preponderente a unei singure puteri.”

Ca urmare a acestui adevăr, s-au luat imediat măsuri de creare a unei flotile de poliție pe Dunăre și de procurare a navelor mai importante la mare. Astfel, între anii 1882 și 1888, sosesc pe rând de la diferitele șantiere din străinătate, cinci șalupe de poliție, două torpiloare mici pe Dunăre, bricul „MIRCEA”, șalupele canoniere „RAHOVA”, „OPANEZ” și „SMÂRDAN”, canonierele „GRIVITA”, „ALEXANDRU CEL BUN”, „BISTRITA”, „OLTUL” și „SIRETUL”, torpiloarele „SMEUL” și „NĂLUCA”, crucișătorul „ELISABETA” și șalupele de atac „ARGEȘ”, „VEDEA”, „TROTUȘ” și „TELEORMAN”. Toate

aceste nave constituiau în acele timpuri pentru România o forță apreciabilă, cu care avea să-și afirme drepturile în libera dezvoltare a intereselor sale pe apă.

După o perioadă de stagnare în construcția navelor de război, în care timp Regele Carol I era preocupat și de crearea unei flote comerciale și de construcția portului Constanța, unde se întrebuntau sume însemnate, în anul 1905 îndeamnă guvernul să acorde creditele necesare pentru construirea unei flote moderne de Dunăre și astfel iau ființă cele patru monitoare și opt vedete fluviale ca să coopereze cu armata de uscat la apărarea frontierei noastre pe apă și a gurilor Dunării.

Către sfârșitul domniei Sale și în urma evenimentelor din 1914, când din lipsa de apărare la mare, vapoarele noastre comerciale au fost retrase în Dunăre, Regele Carol I, cu spiritul său clarvăzător, a determinat construcția a patru distrugătoare în Italia care, în urma evenimentelor survenite, au fost rechiziționate de guvernul italian.

Dar Regele Carol I era întotdeauna preocupat și de pregătirea de luptă a unităților navale, venind în mijlocul marinarilor fie pentru a asista la manevre, fie pentru a inspecta unele unități sau trimitând pe miniștrii Săi de război și chiar pe primul ministru.

Gândul său de a întări marina era natural îndreptat și în pregătirea personalului ofițeresc, despre care era convins că acesta nu se improvizează și că trebuie să fie înzestrat cu o cultură solidă. În acest scop, a dispus să se trimită elemente tinere în școlile de marină din Franța, Italia, Austro-Ungaria și Germania și când se prezenta ocazia, se interesa chiar singur de acești tineri. Personal, păstrez o neștersă și pioasă recunoștință Marelui Căpitan al Marinei, Regelui Carol I, care mi-a îndreptat pașii spre cariera de marinar și m-a îmbărbătat cu cuvinte părintești în februarie 1901, când a vizitat Academia de Marină din Fiume.

Regele Carol I a pus bazele marinei despre care avea concepția că fiecare neam se reazimă pe mare, cum se reazimă copacul pe rădăcinile lui.

Marina Regală are acum prilejul în fața Majestății Voastre să-și arate admirația și neșarmurita iubire Aceluia care în timpul domniei Sale, încărcat de marile griji ale țării, a găsit totuși timpul să-i fie un mare protector. Amintirea lui a rămas neștersă printre noi și dragostea ce-l am purtat-O o arătam astăzi prin cel mai neclintit devotament pentru Dinastie.

După războiul de întregire a neamului, când paza frontierei maritime încredințată unui aliat fusese abandonată, Marina Regală, sub Înaltul Comandament al Majestății Voastre, în calitate de Prinț moștenitor și sub domnia Regelui Ferdinand, își ia repede avânt, iar când Majestatea Voastră a fost hărăzită de Atotputernicul cu conducerea destinului acestui neam, o eră nouă a început pentru marina noastră ca și pe toate țărâmurile țării.

Noile construcții înfăptuite și cele ce se înfăptuiesc în ritm accelerat sunt consecința descătușării ei prin înființarea Ministerului Aerului și Marinei și instituirea fondului național care-i dau independența financiară și libera dezvoltare. Aceste înfăptuiri așa de rodnice ale Înaltului gând al Majestății Voastre ca și Înalta atenție arătată la manevrele trecute, când pentru prima oară Marina Regală s-a afirmat cu drepturile ei de a conlucra împreună cu armata de uscat, se datoresc grijii neîncetate pe care Majestatea Voastră o are întotdeauna față de această armată de apă și pentru care marinarii vă aduc prin osul lor de adâncă recunoștință și neîncetat devotament.

Majestate,

Din depărtatele zări, unde Marele nostru Amiral plutea odihnit cu navele și marinarii Săi pe apele azurii ale Mediteranei, o înaltă veste venea să încununeze Marina cu cel mai sublim act regesc. Astăzi, Majestatea Voastră a încredințat Marinei Regale în gradul de aspirant pe fiul Său iubit și cel mai scump vlăstar al țării, Măria Sa Marele Voievod de Alba Iulia.

Astăzi, mai mult ca întotdeauna, Majestatea Voastră a arătat țării și lumii întregi încrederea pe care o acordă Marinei Sale, prin acest Înalt act, care are o însemnătate deosebită în tradiția legăturii indisolubile între Regalitate și Marină.

Cu începere de astăzi, ofițerii Marinei Regale primesc în mijlocul lor pe cel mai tânăr și valoros aspirant, speranța neamului și mândria Marinei.

Cu începere de astăzi, aspirantul Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia, intră în compunerea Stat Majorului distrugătorului „REGINA MARIA”, unde în ianuarie 1938 a dovedit calități marinărești de cel mai înălțător exemplu pentru cei de la bordul navei.

Ofițerii Marinei Regale sunt în culmea mândriei și bucuriei pentru supremul gest al Majestății Voastre și vă asigură cu adâncă și indescrifibilă recunoștință că Înaltul lor camarad va fi înconjurat de cea mai devotată dragoste și ei se vor sili din toate puterile lor să insufle tânărului aspirant regesc toate misterele artei marinărești, pentru ca atunci când împrejurările vor hotărî ca să-i comande, El să-i ducă la victoria desăvârșită pentru apărarea Patriei și Tronului.

Să trăiți, Majestate!

*Să trăiască aspirantul Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia!*¹⁰⁸

M.S. Regele răspunde domnului general adjutant Paul Teodorescu, ministrul Aerului și Marinei:

*Domnule ministru,
lubiți camarazi,*

Pentru nimeni nu este o taină dragostea pe care o port marinei noastre - dragoste pe care anul acesta am ținut să o afirm și mai mult, prin înscrierea iubitelui Meu fiu în rândurile Marinei Regale.

Cum ați spus foarte bine, acest an care a trecut a fost un an mănos pentru marina noastră; a fost un an care însemnează un real progres, atât din punct de vedere material, cât și din punct de vedere moral.

Întreaga concepție a noastră a început să se îndrepte înspre ideea că marina nu este o jucărie, ci împlinește un rol primordial în organizația noastră, atât din punct de vedere al apărării naționale, cât și din acela al prestigiului și expansiunii noastre comerciale.

Pentru Mine este un fapt care domină pe toate celelalte: venirea noului vas-școală.

Am vorbit în anii trecuți de acel faimos spirit, care a creat marina noastră astăzi. Prin venirea noului vas „MIRCEA” nădăjduiesc să văd înnoirea spiritului, reînțărirea credinței marinărești, posibilitatea ca marinarii noștri, navigând mai mult pe ape, să-și poată afirma, în fața lumii întregi, capacitatea și virtuțile lor.

Din punct de vedere al apărării naționale, eforturile care s-au făcut pentru înzestrarea marinei arată că cei care au răspunderea treburilor în această țară sunt hotărâți de a o întări, pe cât ne permit mijloacele, alături de marea ei soră, armata de uscat.

Strâns legate, cele trei elemente ale apărării naționale, armata de uscat, marina și aeronautica sunt conștiente că în ziua cea mare a chemării vor fi cu tot sufletul la datorie.

Exemplul celor din trecut, al celor pe care am avut cinstea de a-i pomeni astăzi, este o cheazășie pentru căldura cu care vor răspunde toți apărătorii granițelor.

Gândul apărării granițelor trebuie să sălășluiască în sufletul fiecărui român, nu numai al aceluia care poartă uniforma militară, ca o credință de oțel, întemeiată pe convingerea de neclintit că ceea ce este românesc se va apăra. Mai mult decât aceasta: dacă cineva este iubitor de pace, el trebuie să știe că granițele, odată brăzdate, nu se pot schimba fără o primejdie de cataclism mondial.

Știu că aceasta este credința tuturor adevăraților patrioți, așa cum este și credința marinarilor noștri.

Sunt convins că, în clipa în care vom fi amenințați, ei vor ști să-și facă datoria cu gândul că, apărând granițele noastre, apărăm întreaga civilizație omenească.

Cu acest gând, plecându-mă în fața aceluia care și-au jertfit viața pentru gloria și viitorul neamului nostru, ridic paharul Meu pentru cei care mâine, dacă va fi nevoie, îl vor apăra, iar dacă nu va fi nevoie, vor ști să păstreze întotdeauna sus și falnic pavilionul și prestigiul românesc.

*Să trăiască Marina Regală!*¹⁰⁹

1939. Giurgiu. Ziua Marinei se sărbătorește cu ceremonialul obișnuit. La 07.00 sosește comandantul Diviziei de Dunăre cu nava de comandament „CPT.CDOR. C-TIN PĂUN”. La 11.00 se oficiază un Te-Deum la bordul monitorului „LAHOVARY”. După amiază au loc tradiționalele serbări și concursuri. Vedeta nr. 3 câștigă premiul I la concursurile de pui și înot pe distanța de 2.000 metri.¹¹⁰

Cuvântul amiralului Petre Bărbuneanu, comandantul Diviziei de Dunăre, rostit în fața asistenței, la bordul monitorului „LASCĂR CĂTARGIU”:

Domnilor,

Astăzi sărbătorim o tradiție. Este evocarea trecutului Marinei noastre, căci - cu drept cuvânt - se zice, că trecutul este oglinda viitorului și pentru a întări credința într-un viitor măreț, este necesar să cercetăm acest trecut pentru a găsi în el învățăminte care să servească prezentului și să fie purtate mai departe.

În ziua aceasta a Marinei, trebuie să ne reamintim întotdeauna faptele de jertfă și vitejie ale poporului nostru, care odată cu zămislirea sa a avut nevoie să plutească pe apele Dunării, legându-și de ea soarta și existența sa.

A vorbi de Marină este a analiza trecutul cultural și civilizator al poporului, căci navigația este una din primele îndeletniciri de industrie ale omului. Ca să plutească pe apă, omul a avut nevoie dintr-un început de un trunchi de copac, care trebuia pregătit acestei nevoi.

Toate transformările succesive ale acestui mijloc de plutire până la uriașele cuirasate și transatlantice sunt datorite uimitoarelor progrese de cultură și civilizație ale omului.

108. Viceamiral Petre Bărbuneanu, *Din cuvântările mele*, 1939, p. 121-128.

109. Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea 30-a a L.N.R.R., București, 1940, p. 51-52.

110. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 663, p. 32-33.

Pătrunzând cu mintea ceața întunecată a vremurilor, până la îndepărtatele timpuri legendare, găsim urme de navigație pe apa tulbure a Dunării cu diferite feluri de forme de numiri de vase; negrele nave feniciene, trimele elene, galerele romane, corăbiile bizantine, caravelele genoveze, galioanele venețiene, bolozanele turcești, șicile căzăcești, trihandinele grecești, pânzarele moldovenești, luntrele munteneste, nasadele ungurești până astăzi, când vapoarele moderne încrușișează sub ochii noștri.

Începuturile navigației românești se găsesc înainte de alcătuirea statelor române povestite în scrieri străine, când românii întrețineau legături comerciale cu venețienii, genovezii și pisanii, stăpânitorii căilor mondiale pe apă în evul mediu.

Fragmente istorice din diferite războaie ne arată în treacăt întrebuițarea vaselor românești pe Dunăre. Așa Mircea cel Mare a ajutat mult expediția cruciaților în 1396, transportând peste Dunăre cu luntrile sale oameni, tunuri, cai și provizii.

Altădată, tot vase românești rechiziționate de Ludovic cel Mare al Ungariei cooperează la atacul Severinului pe apă și-l ocupă în 1370. Tot asemenea, Mihai Viteazul în luptele sale cu turcii a trebuit să se servească de numeroase vase românești rechiziționate, ca să treacă Dunărea în 1596 și 1598 pentru a bate Nicopolele și Vidinul.

Istoria nu explică însă aceste fapte, căci flota era considerată numai ca mijloc de transport, ca orice vehicul, care nu atrăgea atenția pe atunci.

De altfel, nici nu putea fi vorba în vremea aceea, la domnii români, de flote de război, când însăși armatele lor nu erau regulate și organizate, iar porturi întărite pentru adăpostirea flotelor nu existau.

În schimb însă se pare că flota comercială a Moldovei pe vremea domnilor Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare era destul de numeroasă, sprijinindu-se porturile Chilia și Cetatea Albă, pe unde se scurgeau produsele țării în Marea Neagră și în Mediterana.

Comerțul și navigația pe Marea Neagră ia însă un sfârșit cu anul 1453, când sultanul Mohamed al II-lea ocupă Constantinopolul și închide trecerea strâmtorilor iar cu ocuparea Cetății Albe în anul 1484 se îngroapă viitorul maritim al Moldovei.

O licărire de speranță pentru vasele munteneste apare pe timpul lui Constantin Brâncoveanu, când cerințele turcilor pentru materialele necesare flotei lor fiind mare, impuneau românilor să le furnizeze cele trebuincioase și cu care ocazie Domnul își crease o flotilă de caice domnești. Vechea nomenclatură genoveză dispăruse pentru a fi înlocuită cu cea turcească.

În numeroase războaie dintre turci și ruși din secolul al XVIII-lea, Rusia prin Tratatul de la Kuciuc-Kainargi din 11 iulie 1774 obține privilegiul zdrobitor pentru români prin care își rezervă singură dintre națiunile creștine libera navigație pe Marea Neagră. Prin acest tratat s-a citit prohodul viitorului maritim al țărilor române.

Poarta înțeleșese că terenul îi fuge de sub picioare și pentru a menține deprinderea poporului român cu navigația dădu ordin în 1776 ca fiecare domn român să-și construiască câte un galion armat cu tunuri și Galații avu onoarea de a da țărilor române cele două galioane, însă pentru a naviga numai pe Dunăre.

Mai târziu, Moldova își mări numărul vaselor sale prin înalta aprobare de la Poartă, sub domnia lui Constantin Moruzi și după dorința și îndemnul isteșului Enache Văcărescu.

Astfel dar, deși Marina era organizată în formă, în fapt tindea să dispară și să facă loc de aici înainte austriecilor și rușilor, pe Dunărea care scâldea țara de la un capăt la altul, mai ales după răpirea Basarabiei la 1812, când Moldova rămâne limitrofă la Dunăre, numai cu porțiunea dintre Siret și Prut.

Deși vicisitudinile de la ruși erau mari, totuși sub domnia lui Mihai Sturdza în Moldova se fac mari îmbunătățiri navigației pe Prut și Siret și în curând Galații ajung un port însemnat, unde comerțul cu vase de mare străine ajunsese în floare. Pentru a menține ordinea în port, după încuviințarea Sublimei Porți, se construiește bricul goeletă „EMMA”, care în anul 1843, sub comanda locotenentului Steriade își ia serviciul de pază între gura Siretului și Prutului cu reședința la Galați. Această dată trebuie să o considerăm ca începutul temeliei Marinei noastre moderne. Tot atunci, s-au creat și două batalioane de marină cu reședința tot la Galați. Serviciul marinarilor era pe 7 ani.

În același timp, în Muntenia, la Brăila se lansează în anul 1843, cu solemnitate impunătoare corabia „MARITA”, după numele Doamnei Marița a principelui George Bibescu.

Bucuria întemeierii Marinei nu dură mult, căci odată cu ocuparea Principatelor Române de armatele rusești în 1853, staționarele fură sechestrare de ruși și flota comercială fu capturată de turci.

Abia în 1860, sub domnia lui Cuza, Marina celor două principate se unește, formează un singur corp și se organizează de generalul Florescu, ministru de Război. Tot atunci și pavilionul s-a schimbat, luând culorile celor două principate unite, adică albastru și roșu ale Moldovei și albastru și galben ale Munteniei, formând tricolorul român: roșu, galben și albastru.

În anul 1861, se adaugă flotilei un nou bastiment, vaporul „PRINȚUL VOGORIDE”, al unui armator Ciocan, care neputând achita o amendă, a fost sechestrat de stat. Acest vapor, în anul 1859,

transporta sare de pe Siret la Galați, Reni, Chilia, Isaccea, Tulcea și Sulina. Având nevoie de reparații, el fu trimis în 1862, la Linz, de unde a fost adus în stare reînnoind în iulie 1864, fiind botezat cu numele de „ROMÂNIA”, în ziua de 2 august 1864, la Giurgiu, în fața unui public entuziast până la lacrimi.

De pe comanda bastimentului, ministrul de Război, generalul Savel Manu, a adăugat la urma cuvântării sale:

„Acum, scumpă „ROMÂNIE”, mergi pe bătrânul nostru Danubiu, străbate-i undele, care încing țara de la un capăt la altul și spune tuturor, că de azi înainte țara a adăugat o nouă părticică la teritoriul ei.”

Acesta este primul bastiment cu vapori al Marinei Principatelor Unite, și cu el Marina își ia avânt prin o nouă organizare pe baze temeinice.

„ROMÂNIA” a avut epoca sa de strălucire deoarece cele dintâi călătorii ale Domnului Carol I s-au făcut cu acest bastiment, ori de câte ori a avut nevoie să se ducă în județele mărginașe, sau să treacă fluviul în Turcia, la Ruscic.

„ROMÂNIA” a fost cel dintâi bastiment care a avut înalta onoare de a purta pe puntea sa, la 11 octombrie 1866, pe Măria Sa Domnul, de la Giurgiu la Ruscic, în prima sa călătorie la Constantinopol.

Astăzi, bastimentul „ROMÂNIA” continuă încă a servi la formarea echipajelor grănicerilor de marină, cărora le-a fost cedat de Marina Regală, căci, deși bătrân și uitat de vremuri, conține încă în coastele sale vibrațiile cuvintelor entuziaste ale generalului Savel Manu și elanul delirant al unui popor dornic de a stăpâni Dunărea, pe malurile căreia s-a născut, a suferit și a progresat. Se cuvine să-l păstrăm ca un simbol al renașterii Marinei noastre naționale.

La 1 august 1868, Flotila de Dunăre primi un nou vas care fu armat la Galați și la 5 noiembrie al aceluiași an, fu botezat de Domnul Carol I la Giurgiu, cu numele de „ȘTEFAN CEL MARE” și destinat ca yacht domnesc, înlocuind bastimentul „ROMÂNIA” în călătoriile Domnului pe Dunăre. Acum câțiva ani acest vas a dispărut din lista navelor Marinei Regale, printr-un incendiu, după ce fusese transformat în șlep-locuință.

În anul 1874, fu construită în Anglia și adusă în țară șalupea „RÂNDUNICA”, care se armă cu torpilă de școndu și trei ani mai târziu, în noaptea de 13-14 mai 1877, ea dete la fund pe brațul Măcin monitorul turcesc „DUBA SEIFI” sub comanda căpitanului rus Dubassov, având pe bord și pe maiorul Murgescu. Mai târziu, în noaptea de 14 august 1916, ea luă parte la atacul monitoarelor austriece de la Ruscic, și apoi în septembrie la facerea podului plutitor de la Flămânda.

În ianuarie 1874, Flotila a fost sporită cu canoniera „FULGERUL”, de 90 de tone deplasament, construită la Toulon și adusă în țară, pe mare, de maiorul Murgescu, cu multe peripeții. În războiul pentru independență, flotila noastră compusă din „ROMÂNIA”, „ȘTEFAN CEL MARE”, „FULGERUL”, „RÂNDUNICA”, patru șlepi și mai multe bărci, fu cedată cu inventar rușilor, care s-au servit de ea în mod strălucit, ajutați chiar de ofiterii flotei noastre, pe când echipajele și cu alți ofiteri au armat bateriile de la Calafat, cu care au scufundat monitorul turcesc „PODGORIȚA”, au așezat baraje de mine și au instalat poduri peste Dunăre.

După război, vasele reintră în posesia noastră, se repară și servesc la transportul trupelor pentru ocuparea Dobrogei și aprovizionarea acestora și a teritoriului ocupat cu cele necesare. În 1880, flotila este sporită cu canoniera „GRIVIȚA” construită la Triest, care astăzi nu mai figurează pe lista vaselor Marinei Regale. La 1 martie 1878, comanda Flotei o ia locotenent-colonelul Dumitrescu Maican, care o deține până în anul 1888. Prin conducerea inteligentă a acestui ofițer, Flotila mergea progresând cu pași repezi. Astfel, sub el se construiește Arsenalul Marinei, Depozitele Generale de la Țiglina, se înființează Școala Copiilor de Marină, din care s-au recrutat o bună parte a ofițerilor noștri și a comandanților de la S.M.R. și N.F.R. Se sporește Flotila de Dunăre prin șalupele de poliție „SANTINELA”, „POTERAȘUL”, „VEGHETORUL”, „PANDURUL” și „GRĂNICERUL”, apoi șalupele canoniere „RAHOVA”, „OPANEZ”, „SMÂRDAN”, canoniera „ALEXANDRU CEL BUN”, torpiloarele „ȘOIMUL” și „VULTURUL”.

La 12 august 1882 sosi la Galați bricul „MIRCEA”, construit în Anglia, un vas cu pânze cochet, cu velatura bine echilibrată, cu forme așa de elegante încât a atras admirația celor ce l-au văzut în multe sale campanii întreprinse în apele străine pentru formarea ofițerilor, a elevilor din Școala de Marină și a echipajelor și din care marina de comerț de Dunăre și mare și-a recrutat cei mai buni navigatori.

În anul 1885, Flotila de Dunăre și-a îndeplinit în mod admirabil misiunea pentru care fusese creată de a menține liberă navigația pe Dunăre între Portile de Fier și Silistra în timpul războiului sârbo-bulgar.

În urma Tratatului de la Berlin prin care Rusia și riveranii Mării Negre dețin dreptul de a-și crea vase de război în această mare, comandantul Marinei de atunci, generalul Maican, a înțeles rolul capital al Marinei ce decurgea din acest tratat, de a coopera cu armata de uscat la apărarea litoralului maritim, ce ne revenea prin anexarea Dobrogei și la protecția comerțului maritim și prin tenacitatea sa obține crearea unor unități la mare, care vor reprezenta în toate timpurile aspirațiile noastre de putere maritimă.

Astfel, în anul 1886 se pun în construcție în Anglia și Franța crucișătorul „ELISABETA”, torpiloarele „SBORUL”, „SMEUL” și „NĂLUCA” și canonierele „BISTRIȚA”, „SIRETUL” și „OLTUL”. Forța dinamică și combativă a acestor nave era la înălțimea tehnicii din acele timpuri și formau două grupuri de luptă capabile să întreprindă acțiuni de atac în apărarea coastelor.

În anul 1888, „MIRCEA”, sub comanda căpitanului Eustațiu, astăzi amiral în rezervă, pe când făcea exerciții de antrenament în Marea Neagră pentru un voiaj mai îndelungat în Marea Mediterană, întâmpină una din cele mai mari furtuni, cu care ocazie ofițerii, elevii și echipajul au dat pilde de un curaj demn de admirat în lupta ce a durat 3 zile, cu elementele naturii, dezlănțuite cu furie.

În anul 1892, crucișătorul „ELISABETA” și bricul „MIRCEA” iau parte la Genova la serbările columbiene, unde se găseau 45 bastimente de război străine. Aici crucișătorul avu cinstea să fie vizitat de Regele Umberto al Italiei.

În 1894, „ELISABETA” și „MIRCEA” vizitează mai multe porturi din Mediterana, iar în anul 1895 iau parte la inaugurarea Canalului de la Kiel, care leagă Marea Nordului cu Marea Baltică, cu care ocazie ambele nave vizitează mai multe porturi, între care și Stockholm, unde crucișătorul „ELISABETA” fu vizitat de Regele Oscar al Suediei.

În anul 1905, căpitan-comandorul Bălescu, comandantul crucișătorului „ELISABETA” la Constanța rezolvă cu mult tact, hotărâre și energie cazul cuirasatului rus „POTEMKIN” răzvrătit. Deși mică Marina noastră, ea a știut să se impună prin voința șefilor săi, dând dovadă de eroism și salvând onoarea statului român.

De la 1882-1888 a fost o perioadă de construcție, organizare și pregătire a Marinei, în care timp totul concorda cu cerințele statului în rezolvarea chestiunii Dunării pentru a nu fi inferiori față de statele vecine, care voiau să acapareze navigația și poliția fluviului, iar la mare ca apele noastre să nu fie tulburate de vecinii care creșteau în putere.

De la 1888 la 1906 urmează o perioadă de întuneric în viața constructivă a Marinei.

În timpul încordării relațiilor de la 1900 dintre România și Bulgaria, iar în 1905 cu apariția cuirasatului răzvrătit „POTEMKIN”, s-a văzut ce slab se prezintă Marina noastră cu unitățile sale învechite, neomogene, slab armate și necorespunzătoare timpurilor. Acest fapt aduce o îngrijorare oamenilor de stat și vedem că generalul C. Manu, ministru de Război, ajutat de colaboratorul său, locotenent-comandorul Demetriade, directorul Marinei, rupând lanțul care încătușa Marina, punând-o în locul de onoare ce i se cuvenea pentru a concura cu demnitate la apărarea țării.

Astfel, în bugetul anului 1906, Ministerul de Război obține 12 milioane de lei cu care s-au construit 4 monitoare tip „BRĂȚIANU”, 8 vedete, armament, muniții și torpile. Cu aceste unități s-a creat o puternică Flotă de Dunăre, care în 1908 întreprinde prima călătorie de instrucție pe Dunăre până la Turnu Severin, cu care ocazie se manifestă puterea fluvială a României față de vecinii de la Sud.

Nu s-a întrevăzut atunci că această flotă fluvială va avea mai târziu în războiul mondial să opună o rezistență forței fluviale a Austro-Ungariei, care ne-a dat cel mai bun sprijin la construcția și înlăturarea obstacolelor care se opuneau prin tratatele internaționale la înzestrarea României cu asemenea nave de război pe Dunăre.

În războiul nostru de întregire, această forță fluvială, cu toate anexele sale de apărare sub apă, a dat un sprijin de necontestat armatei de uscat în luptele sale de pe Dunăre și din Dobrogea la Rusciuc, Flămânda, Turtucaia, Rasova, Hârșava, Ghecet, salvează tot materialul plutitor al statului și particular pe brațul Chilia, îl protejează, desăvârșește izgonirea flotei bolșevice din deltă și apără Galații de invazia distrugătoare a trupelor bolșevice fugite de pe frontul de la Siret.

În acest război, coasta Mării Negre a rămas neapărată, căci din 1888 nu se mai crease nimic la mare. Crucișătorul „ELISABETA” și cele trei torpiloare învechite și fără forță combativă nu mai corespundeau menirii lor din 1888, iar cele patru contratorpiloare comandate în Italia înainte de război nu erau încă gata. În această situație, apărarea coastelor noastre este încredințată flotei rusești din Marea Neagră, căreia i se cedează vapoarele noastre de pasageri „ROMÂNIA”, „DACIA”, „ÎMPĂRATUL TRAIAN”, „REGELE CAROL” și „PRINCIPESA MARIA” pe care le transformă în crucișătoare auxiliare. Se știe concursul inexistent ce am avut din partea flotei rusești și greutatea cu care am revenit în posesiunea vapoarelor noastre.

După război, Divizia de Dunăre se întărește cu încă 3 monitoare ex-austriece, iar Divizia de Mare se reînființează prin cumpărarea a două distrugătoare tip „MĂRĂȘTI”, din cele patru care fuseseră comandate în Italia înainte de război, prin cumpărarea a patru canoniere tip „LEPRI”, întrebuințate de francezi în război la urmărirea submarinelor inamice, prin cedarea a 6 torpiloare tip „SBORUL” din fosta Marină Austro-Ungară și prin comandarea în Italia a două distrugătoare tip „REGELE FERDINAND” și a navei-bază pentru submarine „CONSTANTA”, care au venit în țară acum doi ani.

Până în anul 1886, marina comercială română era foarte restrânsă și se compunea numai din câteva vapoare, șleperi, cranite și pontoane. Inițiativa particulară era foarte slabă, ba aproape nulă în ce privește marina. Această podoabă de altădată a țărilor române era înăbușită de străini și nimeni nu

îndrăzne să riște sume mari ca să concureze companiile străine subvenționate de statele lor. Față de această stare, statul a trebuit să intervină și să ia inițiativa.

În acest scop, prin Legea din 9 iunie 1888 se creează un serviciu de navigație fluvială și maritimă, care nu devine fapt decât în 1895. Ambele servicii au progresat până astăzi în mod uimitor și au încurajat inițiativa privată, făcând ca tricolorul să fie predominant pe Dunăre și cu faimă pe mare.

Marina comercială nu ar fi putut să ia însă această dezvoltare rapidă dacă nu s-ar fi sprijinit pe marina de război, care i-a furnizat personalul pregătit de toate categoriile.

Marina Militară nu a fost și nu va fi niciodată o sarcină inutilă pentru țară, căci în timp de pace ea constituie o școală la formarea cadrelor marinei comerciale, iar în timp de război va forma pe lungă noastră frontieră maritimă și fluvială un zid cuirasat, contra căruia se vor sparge toate năzuințele inamicilor noștri din afară.

Pavilionul românesc străbate acum falnic mările spre Răsărit și Apus și din vechiul Tomis, unde surghiunitul Ovidiu și-a cântat în versuri trista sa epopee, a ieșit ca prin farmec o Perlă, o podoabă a Mării Negre: Constanța. Aici sunt plămâni țării, pe aici respiră năzuințele neamului nostru, făcând cunoscut lumii întregi prin marinarii săi, că din sămânța aruncată de Traian au ieșit vlăstare vânjoase, care vor să reinvieze gloria străbună.

Marina găsește un sprijin puternic în M.S. Regele Carol al II-lea, care în toți anii la sărbătoarea patronului Marinei se găsește la Constanța în mijlocul marinariilor.

De aici, de la Dunăre, unde a fost leagănul Marinei, noi urăm iubitelui nostru Suveran sănătate întru mulți ani!

Să trăiască M.S. Regele Carol al II-lea!¹¹¹

În Darea de seamă asupra serbărilor de Ziua Marinei (15 august) la Escadrila Monitoare Giurgiu și unitățile Marinei aflate la Galați, se oferă toate amănunțele organizării acestor festivități:

1. La Escadrila de Monitoare

a. Organizarea a revenit Escadrei de Monitoare, având concursul material al Ligii Navale Române, al Prefecturii, al Căpitaniei portului și mai ales, al Primăriei Giurgiu.

- La ora 09.00, comandanții de monitoare citesc în fața echipajelor adunate la front discursul ținut de viceamiralul Petre Bărbuneanu în fața M.S. Regelui la Constanța.

- L.N.R., filiala Giurgiu a cerut să se admită o taxă pentru mărirea fondului Ligii și pentru suportarea unei părți din cheltuieli. S-a perceput o mică taxă, primindu-se gratuit numai străjerii și premarinariii.

- Invitațiile la Te-Deum, cât și la programul de după-amiază s-au făcut după listele oficiale ale Primăriei și Prefecturii. Personal, de către domnul comandant al Escadrei de Monitoare au fost invitați dl. Rezydent Regal și Secretarul general al Ținutului Bucegi, pe teritoriul căruia avea loc serbarea.

- Pentru transportul și ambarcarea publicului la programul sportiv s-au folosit următoarele ambarcațiuni:

- Remorcherul S.R.D. 4;
- Remorcherul „BUJORESCU” al Serviciului Hidraulic;
- O șalupă a S.H.;
- O șalupă a Căpitaniei portului;
- Două șalupe grănicerești.

b. Desfășurarea serbării.

Timpul favorabil permite desfășurarea întocmai a programului stabilit. La ora 08.00, se ridică marea pavoaz. Monitoarele „CATARGIU” și „BRĂTIANU” trag câte 21 lovituri de tun. Încă de la ora 09.00, începe ambarcarea publicului la monitoare.

La monitorul „CATARGIU” s-au ambarcat ofițerii și lumea selectă din Giurgiu. La monitorul „KOGĂLNICEANU” s-a ambarcat publicul.

La ora 10.30, încep să sosească oficialitățile orașului, care se ambarcă la monitorul „LAHOVARY”. Au luat parte prefectul județului Vlașca, dl. colonel Ghigortz, împreună cu toate oficialitățile orașului Giurgiu și reprezentanții presei. Dl. Rezydent Regal și Secretarul Ținutului Bucegi fiind bolnavi, nu au putut lua parte la festivități.

La ora 11.00, sosește la bordul monitorului „LAHOVARY” domnul contraamiral adjutant Koslinski, comandantul Diviziei de Dunăre.

La orele 11.00-11.20 se oficiază de către un sobor de preoți Te-Deum-ul. La ora 11.20 se scufundă o ancoră de flori pentru marinarii morți pentru patrie. Muzica intonează Imnul Eroilor.

La ora 11.25, dl. amiral adjutant Koslinski ține un discurs, arătând importanța zilei și faptele de arme ale monitoarelor în războiul trecut, apoi mulțumește autorităților pentru concursul dat. Discursul este terminat cu urări pentru M.S. Regele și Măria Sa Marele Voievod Mihai, nou aspirant de Marină. Uralele asistenței și echipajelor acoperă ultimele cuvinte.

111. Viceamiral Petre Bărbuneanu, *Din cuvântările mele*, 1939, p. 51-62.

Dl. colonel Ghigortz, prefectul județului, ca reprezentant al guvernului, mulțumește pentru cinstea făcută orașului prin sărbătorirea Zilei Marinei. Exprimă regretul că dl. Rezident Regal nu poate lua parte la serbare și urează Escadrilei de Monitoare spor la muncă, prosperitate și glorie.

La ora 11.40, monitoarele „LAHOVARY”, „CATARGIU”, „KOGĂLNICEANU” și cele două vedete ridică ancora, făcând o plimbare pe Dunăre cu întreaga asistență. Navele execută evoluții care stârnesc admirația și entuziasmul general.

La ora 13.30, navele ancorează în fața orașului Giurgiu în linie de șir, în vederea programului sportiv de după amiază.

La ora 14.00, are loc la bordul monitorului „BRĂTIANU” o masă dată de Primăria municipiului, la care au luat parte un număr redus de oficialități, contraamiralul adjutant Koslinski cu invitații domniei sale, comandantul Escadrilei de Monitoare cu șeful de stat major și comandanții și secunzii monitoarelor. Masa a decurs într-o intimă și călduroasă atmosferă. Domnul contraamiral adjutant Koslinski a închinat pentru M.S. Regele Carol al II-lea și Marele Voievod Mihai.

După masă, la ora 18.00 a început programul sportiv care a fost urmărit cu un viu interes de întreaga asistență și public, care a răspuns în număr destul de mare.

Oficialitățile au urmărit programul de la bordul navei „ZIMBRU”. De la ora 19.30 până la ora 20.00, a avut loc împărțirea premiilor de către un juriu compus din domnul contraamiral adjutant Koslinski, colonelul Ghigortz, prefectul județului, avocat Navrea, primarul orașului, comandantul și șeful de stat major ai Escadrilei de Monitoare. În afară de patru cupe oferite de Comandamentul Diviziei de Dunăre, Ținutul Bucegi, prefectul județului Vlașca și Primăria Giurgiu, L.N.R. a decernat premii individuale în bani în valoare de 7.800 lei.

Rezultatul total al încasărilor a fost de 17.135 lei, din care scăzându-se suma de 7.800 lei acordată ca premii, a revenit L.N.R. suma de 9.335 lei.

La ora 22.30, a avut loc o reușită serată. În timpul seratei, monitoarele „BRĂTIANU” și „KOGĂLNICEANU” au avut aprins pavoazul electric. Programul a fost completat cu jocuri de proiectoare și artificii.

2. La unitățile Marinei aflate la Galați:

Pentru unitățile din Galați, ceremonia Zilei Marinei s-a serbat cu un deosebit fast la Depozitele Fluviale.

În acest scop, unitățile de uscat din garnizoană, cât și ale Marinei au trimis câte o companie cu arme sub comanda unui ofițer, iar Comandamentul Străjei Țării din Ținutul Dunărea de Jos a fost reprezentat printr-o delegație de străjere a Liceului de Fete „Mihail Kogălniceanu”. În afară de acest detașament, au luat parte prefectul județului Covurlui, împreună cu toate oficialitățile orașului, toți ofițerii, maistrii și subofițerii din unitățile Diviziei de Dunăre aflate la Galați și câte o delegație de ofițeri de la fiecare unitate de uscat din garnizoană.

Ceremonia a avut loc pe platoul central dintre pavilioanele Depozitelor Fluviale, care în acest scop a fost frumos ornat cu pavilioane, plante și diferite piese de armament automat.

Desfășurarea ceremoniei a început printr-un Te-Deum oficiat de către confesorul garnizoanei la ora 10.45. După ce a făcut pomenirea eroilor marinari căzuți în războiul de întregire, căpitan-comandorul Pelimon Aurel a ținut o cuvântare în care a făcut un mic istoric al Marinei de Război și comerciale, după care, în aclamațiile celor prezenți, a făcut urări M.S. Regelui Carol al II-lea și Marelui Voievod Mihai.

Citește apoi Ordinul de zi al viceamiralului comandant al Marinei Regale. După terminare, a avut loc o recepție pentru invitații oficiali și ofițeri în Cazinoul Corpului, iar pentru maistrii și subofițeri, la popota Corpului.

La ora 12.30, serbarea a luat sfârșit.

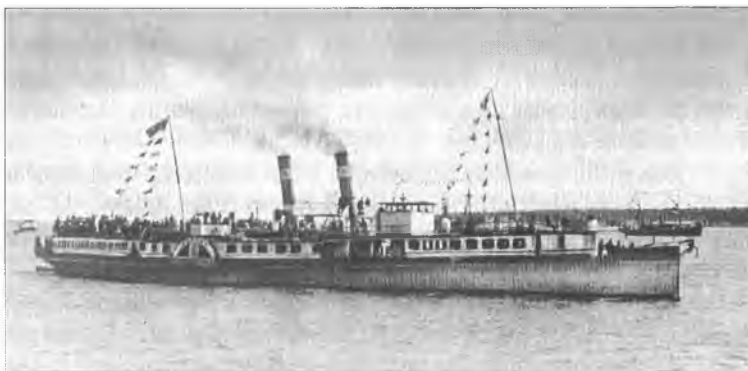
După masă, la ora 16.30, au avut loc concursurile nautice, care s-au desfășurat în fața Palatului N.F.R. Căpitania Portului, N.F.R. și L.N.R. filiala Galați au dat concurs pentru reușita serbării.

Publicul a asistat la concursuri de pe vaporul N.F.R. „VASILE LUPU” și șlepurile port-tun ale Apărării Fixe Fluviale.

Pentru transportul publicului la serbare s-au pus la dispoziție remorcherile „GHEORGHIU” și „ATANASIU”.

Au avut loc concursuri de bărci, lotci, caiace, skif-uri, giguri și înot și diferite jocuri pe apă: cursa de rațe, purcelul la școndru etc.

Siguranța concurenților a fost îndeplinită de bărci date de Apărarea Fixă Fluvială, o șalupă a Căpitaniei Portului și remorcherul „SMÂRDAN”.

La ora 19.30 iau sfârșit concursurile, după care urmează împărțirea premiilor. S-au împărțit premii în bani în valoare de 3.000 lei și diplome L.N.R.

Vaporul N.F.R. „VASILE LUPU” și remorcherul „GHEORGHIU” au făcut o plimbare pe Dunăre cu elevele cursului pregătitor al Serviciului Social și o parte din invitați, de la ora 19.30 la ora 20.40, după care serbarea a luat sfârșit.

Nici la bordul navei-școală „MIRCEA” nu au lipsit ceremoniile: În drum spre portul Alexandria, în punctul de coordonate 34°14' latitudine nordică, 18°14' longitudine estică, „MIRCEA” și echipajul său au serbat, la 15 august 1939, Ziua Marinei și a Sfintei Marii, patroana marinarilor români. Întreaga festivitate s-a constituit într-un imn de slavă cântat pentru Fecioara Maria, ocrotitoarea acelor care călătoresc pe apă. Fiind departe de țară, între cer și apă, sărbătoarea a avut o semnificație aparte. Echipajul, în ținută de ceremonie, s-a adunat pe duneț. S-a ridicat micul pavoaz. La ora 10.00, comandantul navei-școală a deschis activitatea, după care gornistul a sunat începerea rugăciunii.¹¹²

În țară se fac pregătiri mari pentru Sfânta Maria, patroana marinarilor. Este sărbătoarea noastră și la bordul lui „MIRCEA” însemnătatea ei crește și mai mult acum când departe de țară, în largul mării, cerul nu ne privește decât pe noi.

Echipajul este adunat pe duneț în ținută curată și cuvintele rostite de comandant și directorul de studii, deși puține, amintesc numele acelor eroi care au știut să moară pentru patrie în războiul de întregire. Jertfa formează pedestalul pe care noile generații trebuie să clădească prin muncă și devotament viitorul țării noastre la mare.

„Exemplul trecutului, chezașia viitorului”. Cuvintele pătrund adânc sufletele celor de pe „MIRCEA” și instinctiv privirile se îndreaptă spre un colț de orizont după care departe, foarte departe, înflorește țara noastră...

Ziua s-a terminat cu concursuri diferite la care au fost premiați cei mai sprinteni elevi și marinari la urcarea în arboradă, echipe de tras parâme iar jocurile distractive n-au lipsit nici ele cu înghițitul merlinului, cursele de saci, cavalerii de Malta etc... În acest din urmă joc, elevii concurenți sunt împărțiți în echipe de câte doi, în care unul din ei este calul iar celălalt adversarul. Echipele se înfruntă cu câte o sulită improvizată dintr-o coadă de mătură, până ce unul din cavaleri este răsturnat de pe calul lui. Natural că până la urmă bătălia este generală și bieteile sulite se frâng una după alta, spre disperarea șefului de echipaj care își smulge părul din cap, gândindu-se cum le-ar putea înlocui în primul port, fără să mai fie obligat să facă acte justificative în cinci exemplare.

15 august a însemnat pentru toți cei de la bord o zi de reculegere, o zi de sărbătoare adevărată, care a rupt monotonia largului cu zilele lungi și înăbușitoare. Se pare că ne-a purtat noroc, fiindcă a doua zi vântul și-a adus aminte de noi...¹¹³

15 august, ziua *Adormirii Maicii Domnului*, aleasă icoană protectoare a marinarilor noștri, în anul 1940, găsim pe toți românii cu adânci dureri pricinuite de sfărțecarea unei părți scumpe din trupul țării, a fost limitată la cadrul strict al momentelor ce încercasem, neadmițându-se manifestări zgomotoase, ce emanau, în astfel de împrejurări, din dragostea poporului pentru marinarii și marina românească- se arată în *Darea de seamă anuală a L.N.R.*

Din timp, conducerea centralei Ligii a solicitat concursul autorităților civile și militare, pentru ca această sfântă zi a marinarilor, în acest an, să fie un prilej de smerită închinare pe întreg cuprinsul țării. S-au îndreptat adrese, ca și în anii trecuți, găsindu-se peste tot înțelegerea și bunăvoința manifestată, întotdeauna, pentru Liga Navală Română. I.P.S.S. Patriarhul României, mitropoliții, arhiepiscopii, episcopii, Ministerele Marinei, Apărării Naționale, apoi fundațiile culturale, Pregătirea Premilitară, Direcția Marinei Comerciale, Federația Română de Sporturi Nautice și cea de Înot etc., ne-au dat largul lor sprijin pentru deplina reușită a programului hotărât.

În toate bisericile din țară, de față fiind autoritățile locale, au fost oficiate serviciile divine, pomenindu-se marinarilor eroi, morți în războaiele din 1877-1878, 1913 și 1916-1919. După încheierea slujbei, cuvântul preoților, în frumoase cuvinte adresate credincioșilor, au arătat bravura și destoinicia marinarilor noștri, precum și importanța apelor navigabile și a marinei în prosperarea Națiunii.

În Capitală, serviciul divin a fost oficiat în biserica Sfântul Spiridon, cu prilejul căreia cuvântul părinte Antal al acelei parohii a ținut o cuvântare plină de convingere și îndemn întru dragostea de marină și pentru sprijinul înfăptuirilor marinărești.

Presa a publicat articole și ilustrații închinare marinei, printre care au fost semnalate cele apărute în

112. Comandor August Roman, *Ocolul Mediteranei făcut de nava-școală „MIRCEA”*, în *Marea Noastră*, An XI, Nr. 3-4, martie-aprilie 1942, p. 62.

113. N.M.S. „MIRCEA”, *Prima călătorie de instrucție*, 3 iulie- 3 septembrie 1939, p. 38-39.

ziarele din Capitală: *Universul, Curentul, Timpul, România, Ordinea, Seara, Ziarul Științelor și al Călătoriilor și Tribuna din Cluj.*

[...] La Cluj a avut loc o prea reușită expoziție de fotografii marinărești, organizată prin strădaniile colonelului Manole Enescu, prefectul județului și președintele filialei L.N.R. Cluj.

Au fost manifestări marinărești și în alte localități mari și mici din țară, între care îndeosebi cităm pe acele din Galați, Piatra Neamț, Călărași, Brăila, Hârșova, Berezeni, Pucioasa, cele patru orașe din județul Teleorman, com. Stâlpeni (Muscel), com. Scopoșeni (Fălciu), Calafat ș.a.

La Constanța, această solemnitate a avut loc la bordul N.M.S. „MIRCEA”, în prezența domnului contraamiral adjutant Nicolae Păiș, ministrul Marinei și vicepreședinte al Ligii. Cu această ocazie, domnia sa a ținut o însuflețită cuvântare, prin care, proslăvind memoria eroilor marinari ce și-au dat tributul de viață pe întinsul apelor, în războaiele de jertfe ale neamului, a arătat datoria ce trebuie împlinită de cei de acum, pentru a păstra neștirbite înfăptuirile generațiilor trecute.

De Ziua Marinei s-a primit suma de 2.048 lei de la diferite localități din țară, care au fost trimiși Comisariatului Refugiaților.”¹¹⁴

„15 august 1940. Zi de doliu pentru marină și marinari- România ciuntită pe nedrept, pierde din apele sale, din plămâni prin care răsuflă liber și complet spre marea largă ce o leagă de restul lumii - se confesează în *Marea Noastră* amiralul Eustațiu Sebastian.

Liga Navală, care ține așa de strânsă legătură cu marina, a pierdut la timp pe acela care era sufletul ei, pe amiralul Coandă, pe fratele meu Iancu, ca să nu mai vadă pata neagră care cernește harta țării noastre.

În locul serbărilor -patronul Marinei- ce se făceau cu atâta fast în toate porturile de Mare și de Dunăre, de pe întinsul apelor noastre, să punem pavilionul în bernă, ca să fie la fel cu sufletul marinariilor tineri și bătrâni care înțeleg mai bine decât toți pierderea suferită.

Asta se întâmplă tocmai astăzi când ar trebui să fie zi de mulțumire deplină că în sfârșit marina are un cap conducător dintre marinari. S-a împlinit astfel dorința bătrânilor marinari, s-a înfăptuit când e ceasul de multă chibzuință marinărească.

Războiul de acum dă noi îndrumări, poate chiar schimbări însemnate în structura programelor compunerii flotelor de război -atac și apărare. Se repetă întrucâtva lupta din trecut dintre tun și cuirasă, prin aceea dintre avion și bastimente de linie. Cum a fost întotdeauna, va fi și astăzi - oricărei arme noi ucigătoare i se găsește leacul. Omul este născocitorul, tot el este și mântuitorul, el rămâne atotputernicul, el va găsi instrumentul, unealta, remediul care să anihileze cu totul armele ucigătoare, războiul în întregul său, distrugător de vieți omenești, de bunuri, de progres și civilizații.

Ar fi să înjosim omenirea dacă am crede că o dată și o dată înfăptuirea păcii lumii prin dreptate rămâne o himeră.

Din ordinul Înaltei Patriarhii, în toate bisericile din țară s-au pomenit eroii marinari căzuți la datorie în timp de pace și război.

Ministerul de Interne, Ministerul Apărării Naționale, Rezidențele Regale, Ministerul Aerului și Marinei, Ministerul Educației, Prefecturile au dispus ca în centrele mari să se officieze un Te-Deum la una din bisericile din localitate, în prezența delegaților autorităților.

Cele două mari instituții de educație a tineretului- Straja Țării și Pregătirea Premilitară- au fost prezente atât la serviciile divine, cât și la concursurile nautice, acolo unde au avut loc.

Fundațiile Regale „Principele Carol” și Căminele Culturale au dat, de asemenea, tot concursul ca în toți anii.

Presa a ținut să reamintească, prin articole speciale, rolul Marinei noastre și devotamentul marinarilor.

15 august 1940. Constanța. La ora 10.00, contraamiralul adjutant Nicolae Păiș, ministrul Aerului și Marinei, însoțit de comandorul Horia Macellariu, secretarul general al M.A.M. și viceamiralul Petre Bărbuneanu, sosiți în ajun, se apropie de cheul de la dana 6. Domniile lor trec în revistă garda de onoare formată din marinarii concentrați ai mai multor contingente. Imediat după aceasta, oficialitățile urcă la bordul navei-școală „MIRCEA”, alăturându-se domnilor contraamiral Alexandru Constantinescu, comandantul

Expoziția organizată de filiala Cluj a L.N.R.R.

114. *Marea Noastră*, Anul X, nr. 4-5/1941, p. 74. *Darea de seamă anuală (1 ianuarie 1940-31 martie 1941)*.

Diviziei de Mare, comandanți ai Forței Maritime, Școlilor Marinei, navelor Marinei Regale și Marinei Comerciale, șefi de autorități civile depinzând de M.A.M. (Direcția Porturilor Maritime, Inspectoratul S.M.R., Căpitănia Portului Constanța).

Solemnitatea se deschide prin intonarea rugăciunii de către Muzica Marinei. Un sobor redus de preoți concentrați ai Marinei oficiază sfânta slujbă religioasă pentru pomenirea eroilor marinari morți pentru apărarea țării. Dintr-o șalupă aflată în centrul bazinului cel mare al portului alunecă peste bord o frumoasă ancoră de flori cu culorile naționale, moment în care se păstrează un minut de reculegere iar muzica intonează ruga.

Contraamiralul Alexandru Constantinescu, comandantul Diviziei de Mare, a ținut următoarea cuvântare: *Împrejurări vitrege datorate în bună parte și somnului învingătorilor de ieri, care timp de 20 de ani au dormit pe laurii victoriilor trecute, au făcut ca în anul acesta să serbăm Ziua Marinei într-un cadru restrâns, când ne bucurăm că vă avem printre noi pe dumneavoastră, primul marinar ministru al Marinei.*

Serbăm Ziua Marinei într-o atmosferă deosebită de așteptare, de reculegere și de meditație.

Suntem în așteptarea evenimentelor care în primul rând pot interesa Marina și sora ei mai tânără, aviația, cu arma la picior sau, poate, pe ici pe acolo, cu ea la ochi.

În așteptare, trebuie să ne reculegem, proslăvind amintirea celor 17 ofițeri, 13 maștri și subofițeri și 320 marinari care în războiul trecut și-au dat cu avânt viața pentru realizarea idealului atâtor generații de români, luptând pe ape, în văzduh și pe uscat, precum și acelor care, de atunci, și-au dat viața purtând cu fală culorile românești pe întinsul apelor sau în văzduhul pământului și apelor românești. Exemplul jertfei lor fie-ne un continuu îndemn spre împlinirea datoriei până la sacrificiul suprem.

Mai e această serbare prilej de reculegere și de meditație spre a face bilanțul eforturilor și pregătirilor în vederea dezvoltării tot mai complete și armonioase spre un potențial cât mai înalt a acestui factor de forță militară și economică care este Marina. Și trebuie să recunoaștem că, cu toate împrejurările defavorabile, dezvoltarea Marinei de Război ca și a celei de comerț a mers cu ritm mulțumitor. Ceea ce s-a făcut și ceea ce e în curs de realizare pentru viitorul apropiat ne îndreptățesc să privim viitorul cu încredere, cu atât mai mult cu cât la conducerea lor avem un cunosător al multiplelor nevoi și probleme ale acestor instituții vitale pentru un stat în plină dezvoltare. Și dacă din cauza împrejurărilor create de războiul altora, Marina de comerț a fost împiedicată să-și îndeplinească în întregime misiunea de purtătoare a bogățiilor țării, în schimb ea a făcut și face servicii de cea mai mare importanță, vitale chiar, pentru pregătirea de război și pentru economia națională, iar Marina de Război cu toate lipsurile și nevoile rămase din vremea vitregiei conducătorilor de pe vremuri, a dovedit, când i s-a cerut și e gata să dovedească oricând și mai mult, că e factor de luat în considerare atunci când lipsurile materiale sunt înlocuite prin bogăție sufletească și calități ostășești și de pricepere marinărească.

Pentru aceasta sunt necesare în primul rând calități de curaj și spirit de jertfă atât de frumos sintetizate de noi toți în expresia „spiritul MIRCEA”, bineînțeles un spirit MIRCEA modernizat, lipsit, poate, de poezia vechiului MIRCEA, în schimb modernizat de proza tehnicismului care permite înfruntarea cu mai mult succes a furtunilor. Un MIRCEA și mai puțin intimidat de vânturile contrarii și, ca și cel vechi, trecând cu bine prin furtuni, chiar dacă i se mai rupe un arboret sau i se smulge vreo barcă.

Marinarul bun, acela care se cunoaște pe timp rău, știe că după ce va fi învins furtuna va fi în stare să-și repare arboretul și barca, dacă e vrednic și priceput. Marinarul îndemănat va învinge furtuna, nepierzând nici un moment din vedere drumul trasat către limanul la care trebuie să ajungă nu fugind, ci, cel mult, ținând câteodată la capă.

Cu curaj și spirit de jertfă vom trece și furtuna ce zguduie corabia românească.

A urmat contraamiralul adjutant Nicolae Păiș, ministrul Aerului și Marinei:

Ziua patronului Marinei noastre ne-a găsit astăzi la răscrucea unor evenimente ce au împiedicat să dăm tradiționalei noastre serbări proporțiile celor din trecut. Ne întâlnim aici din nou și în acest an pentru a ne proslăvi morții ce și-au dat tributul lor de viață pe întinsul apelor în timp de război pentru apărarea patriei și în timp de pace, pentru prestigiul patriei și al culorilor românești.

Țara trece astăzi prin momente grele și e asemenea unui vapor pe timpul furtunii. Noi toți care am înfruntat vitregia mărilor am înfruntat-o fiindcă ne-am făcut datoria și am executat fără șovăire ordinele comandanților.

Trăiască în veci România!

După încheierea cuvântărilor, comandorul Horia Macellariu a dat citire Înaltului Decret Regal prin care s-a conferit medalia „Virtutea Maritimă” militarilor și civililor care au adus servicii Marinei.

Au urmat o gustare la bordul navei-școală „MIRCEA” și concursurile nautice și de canotaj, disputate între membrii echipajelor navelor de război aflate în port.

La ora 13.00, ministrul Aerului și Marinei a luat dejunul într-un cerc intim la bordul motonavei „BASARABIA”, împreună cu comandanții de unități de marină și cu șefii autorităților locale depinzând de M.A.M.

La ora 16.00, oficialitățile s-au deplasat la portul de yachting pentru a asista la regatele organizate de Y.C.R.R.

Către ora 17.30, la Stațiunea SALVAMAR s-au desfășurat, prin grija Străzii Țării a Ținutului Marea un program sportiv nautic între străjeri, străjere și premilitari.

În plus, L.N.R. filiala Constanța a organizat o expoziție la librăria Macovei, în vitrinele căreia au fost expuse machete de nave, faruri, ancore, instrumente de navigație, precum și cărți, reviste și broșuri cu subiect marinăresc. De asemenea, în această zi, la sugestia L.N.R. făcută P.S. Gherontie, Episcop al Tomisului, s-a oficiat în toate bisericile din Ținutul Marea slujbe religioase și predici, preamărindu-se faptele eroilor marinari morți pentru patrie.

Activități similare s-au desfășurat și la Cluj, Galați, Piatra Neamț, Călărași, Brăila, Hârșova, Berezeni, Pucioasa, Stâlpeni (Muscel), Scopoșeni, Calafat¹¹⁵.

Această zi, sorocită de neuitata noastră Regina Maria, e ziua marinarilor, zi de examen al trecutului, de proslăvire a celor căzuți la datorie, de manifestare a dragostei pe care tot românul o are pentru marină, dar, mai presus de orice, un prilej pentru marinari de a avea în mijlocul lor pe Acel care, fără oboseală, poartă apăsătoarea grijă a viitorului Țării.

În fiecare an, de Ziua Marinei, țara întregă, dar mai ales marinarii, ascultă cu încordare cuvintele pline de înțelepciune și de îmbărbătare ale Augustului nostru președinte, cuvinte ce sunt vântul cel bun care umflă pânzele entuziasmului pe care fiecare marinar le-a întins de când a îmbrățișat cariera de răscolitor al mărilor.¹¹⁶

Bricul „MIRCEA” și crucișătorul „ELISABETA” nu se certau niciodată, afară de o zi pe an: la 15 august, Sfânta Maria Mare, patronul Marinei. Atunci se făceau serbări mari și, între altele, erau și frumoasele întreceri de bărci, devenite și mai pasionante de când un mare patriot, principele Valentin Bibescu, pusese două cupe ca premiu.

Niciodată „Mastela”, cum era poreclit plutonierul major Andrei Constantinescu, care 30 de ani a fost șef de echipaj pe „MIRCEA” nu era mai misterios și mai afectat. Nimeni nu era mai dibaci ca el în pregătirea bărcii pentru regate: lest la pupa, ungerea carenei cu seu, o băutură specială pentru armament, stropire cu apă în timpul cursei etc. Și nu știu dacă în 30 de ani barca nr. 1 și baleniera lui „MIRCEA” au fost întrecute de cinci ori, și atunci cu siretenie.

În conformitate cu Ordinul telegrafic nr. 8084/1941, Ziua Marinei a fost sărbătorită la 15 august 1941 - se arată într-un raport al comandantului Diviziei de Mare, contraamiralul Ioan Georgescu către Comandamentul Marinei Regale - „într-un cadru de reculegere, constând într-un serviciu divin la toate bisericile din localitate, în prezența delegațiilor de la unitățile Marinei și s-a făcut pomenirea eroilor marinari, căzuți la datorie, în campaniile 1877-1913- 1916- 1918 și din războiul actual.

La nave, echipajele fiind adunate la front, s-a citit tabelul celor morți, iar în cuvântările ținute de către comandanți s-au preamărit faptele de arme ale celor ce și-au jertfit viața pentru Patrie, Tron, Neam și Marină.

În cazarma C.E.M. trupa a fost adunată în careu, unde, într-un cadru solemn, s-a oficiat o slujbă religioasă de preoții militari pentru pomenirea celor morți pentru Patrie.

În după amiaza zilei a avut loc în sala de spectacole a C.E.M. o șezătoare cu caracter marinăresc la care au luat parte ofițerii, maiștrii, subofițerii și trupa din Corpul Echipajelor Maritime.

S-au executat marșuri și cântece marinărești de către fanfara Marinei.

Au urmat recitări și câteva scenete improvizate.

Serbarea s-a terminat cu Imnul Regal executat de fanfara Marinei¹¹⁷.

15 august 1941. La București, la ora 11.30 a avut loc la biserica Sf. Spiridon din Calea Șerban Vodă un parastas pentru eroii marinari morți în război. Au fost prezenți

domnii amiral Nicolae Păis, subsecretarul de stat al Marinei, viceamiral Eugeniu Roșca, comandantul Marinei Regale, general Paul Teodorescu, fost ministru, comandor Dobrescu, secretar general al M.A.M., viceamirali Ioan Bălănescu și Petre Bărbuneanu, foști comandanți ai Marinei, general Gheorghe Radu, prefectul Poliției Capitalei, contraamiral (r) Alexandru Constantinescu, general Năsturaș, general dr. Panaitescu, fost secretar general al Ministerului Sănătății, general Georgescu-Pion, comandor Iacob Bălan, comandor dr. Constantinescu-Claps, comandor Popovici Mane, comandor Jacomi Dorin, comandor Popescu Virgil, comandor Arpad Gherghel, director de cabinet al ministerului, locotenenți-comandori ing. Dumitriu, Mișu Petrovici,

Tancul „STEUA ROMÂNĂ” în portul Constanța

115. *Marea Noastră*, An IX, nr. 9, septembrie 1940, p. 258- 263 și 275.

116. *Marina în cei 10 ani de domnie a M.S. Regelui Carol al II-lea (1930-1940)*, în *Marea Noastră*, nr. 5/1940, p. 188.

117. A.M.R., fond C.M.M., dosar 1516, p. 232.

Ioanițiu, colonel dr. Răduțescu, colonel magistrat Stănescu, maior magistrat Țărăneanu, locotenent-comandor Foca, comandor Istrate, căpitan adjutant Receanu, locotenenți-comandori Condeescu, Vlasopol, căpitan Mocanu, căpitan Mircescu, comandor (r) Aurel Negulescu, secretarul L.N.R., locotenent-comandor Roșescu, precum și domnii Nae Secăreanu, de la Opera Română, avocat Oliva, de la S.M.R., ing. Vardala etc.

Slujba a fost oficiată de către preoții Grigore Antal, Gheorghe Vintilescu și Alexandru Săvulescu.

La Sanatoriul militar pentru ofițeri „Elena Eraclide” s-a oficiat o slujbă religioasă pentru marinarii căzuți la datorie. După oficierea slujbei, părintele protoiereu Inochentie Ștefănescu a evocat sacrificiul marinarilor noștri.

La librăria „Cartea Românească” s-a organizat o vitrină cu trofee ale marinarilor români, obținute pe frontul maritim și fluvial: un pavilion sovietic capturat, silueta distrugătorului „MOSCOVA”, scufundat de Marina Română, colaci de salvare culeși de la acest distrugător, rămășițe de la navele fluviale distruse sau capturate pe Dunăre etc.

La 15 august 1941, la Capela Militară din Constanța, dinaintea icoanei Sfintei Fecioare, dăruită prin hărnicia unui monah de la schitul Durău, s-a oficiat un serviciu religios de către clerul episcopal, format din sfinții părinți Marin Rădulescu, Grigore Sorescu, referent eparhial, protoiereu Andrei, Coadă și Miron Calistrat.

La una din unitățile Marinei Regale Române s-a desfășurat un serviciu religios oficiat de preotul căpitan Voineanu, confesorul Marinei. A urmat defilarea marinarilor.

Monitorul „CATARGIU” ancorat
în fața Palatului N.F.R. Brăila
© Colecția Muzeului Marinei Române

lubii marinari,

Mă adresez marinarilor de război și comerciali, precum și celor ce cunosc și iubesc marea.

Ca subsecretar de stat al Marinei, îmi revine datoria să vă spun câteva cuvinte cu ocazia Zilei Marinei și o fac cu plăcere.

Marea nu a prezentat niciodată siguranță și totdeauna omul s-a simțit mic și fără putere în fața ei. Cu toate acestea, omul, în lupta pentru existență, s-a avântat pe ea.

Când în largul mării vasul este surprins de tempesta care răscolește marea, marinarul rămâne fără putere și își încredințează soarta în mâinile lui Dumnezeu. De aceea, marinarii, înainte de a lua largul, mergeau împreună cu mamele, soțiile, cu copiii lor, la biserică și se rugau Fecioarei Maria să îmblânzească marea și să-i aducă sănătoși în port.

După plecarea lor, mamele, soțiile și copiii se duceau zilnic la marginea mării și, implorând pe Fecioara Maria, se rugau pentru salvarea celor iubii, care se găseau pe ape.

Astăzi, 15 august, biserica prăznuiește pe Sfânta Fecioară Maria, făcătoarea de minuni, iar o dată cu ziua aceasta marinarii sărbătoresc și pe patroana lor, zi de mare sărbătoare, intrată de mult în tradiția noastră marinărească.

Altădată, în această zi, la Mare și la Dunăre, marinarii de toate clasele, activi și de rezervă, își dădeau întâlnire la Constanța și Galați unde, printr-un Te-Deum la bordul navei-amiral, își pomeneau morții lor, se rugau și multumeau Sfintei Fecioare Maria, patroana lor, pentru ajutorul dat în întreprinderile și călătoriile lor pe întinsele mări și-i implorau sprijinul și protecția.

În acea zi, într-o atmosferă de pură camaraderie, luau parte la serbările nautice marinarii de rezervă ca spectatori iar cei activi ca actori.

Timpurile vor reveni însă.

Astăzi, Țara Românească, sub conducerea domnului general Antonescu, conducătorul statului român, care a trezit vechile virtuți ostășești ale neamului nostru, întreprinde, sub înalta sa comandă, cruciada împotriva bolșevismului păgân, pentru întregirea granițelor și apărarea creștinătății.

Nu este îngăduit să ne gândim la serbări și la bucurii.

Țara cere astăzi marinarilor, aflați la posturile de veghe, să lupte împotriva flotei bolșevice, oprind

118. Cuvântare ținută la radio de contraamiralul adjutant Nicolae Păiș, subsecretar de stat al Marinei, cu prilejul Zilei Marinei.

navele lor de a pângări apele noastre naționale. Navele noastre, cu echipajele gata de luptă, scrutează orizontul, pentru a descoperi inamicul și a-l ataca.

Acolo, pe nave, unde spiritul de solidaritate înfrățește pe marinari, de la șef la simplu matelot, comandantul adună echipajul la pupa, ca să înalțe Sfintei Fecioare Maria ruga fierbinte pentru victoria neamului nostru.

Așa au făcut înaintașii noștri și au izbutit.

Aici, în București, prin îngrijirea Ligii Navale Române, s-a oficiat un parastas la biserica Sf. Spiridon, unde s-au pomenit marinarii morți pentru patrie și s-a invocat spiritul Fecioarei Maria pentru ocrotirea celor ce luptă pe apă.

Misiunea dată nouă, marinarilor, de a interzice pătrunderea vaselor inamice în apele noastre și bombardarea porturilor, am îndeplinit-o prin acel spirit de jertfă, care naște dintr-o instrucție solidă, dintr-o puternică disciplină și din acea conștiință clară, că ne servim Tronul, Țara și Neamul.

Lumea ne-a urmărit în faptele noastre, ne-a îndemnat cu gândul, ne-a aprobat și ne-a admirat, ori de câte ori i-a fost adusă la cunoștință o victorie.

Atât pe Mare cât și pe Dunăre, am interzis unui vrăjmaș sălbatic și mult superior orice operație navală.

O singură dată a apărut în fața Constanței o escadrilă bolșevică și lecția primită a avut darul să o facă să renunțe de a ne mai vizita. Cu acest prilej, crucișătorul ușor „MOSCOVA” a fost scufundat, iar altul avariat.

La Tulcea, sub un bombardament aerian îngrozitor, monitoarele noastre au avariat și scufundat salupele blindate bolșevice, care patrolau pe brațul Chilia.

Nu voi enumera toate acțiunile și izbânzile noastre, căci ele vor fi trecute în istorie.

Decanul marinarilor, domnul amiral Eustațiu Sebastian, fost comandant inspector general al Marinei, mi-a arătat printr-o scrisoare toată admirația sa pentru faptele noastre și ne-a declarat demni urmași ai marinarilor de la 1877, 1913 și 1916-1918.

Să fim mândri de așa de frumoase aprecieri.

În aceste fapte de arme atât de strălucite, marinarii germani, purtători ai unei înalte tradiții marinărești, cot la cot cu marinarii noștri, au luat parte activă la operațiunile noastre, atât la coastă cât și pe apă.

Sufierea românească i-a admirat mai de mult pe întinsul oceanelor, unde au făcut dovada curajului și priceperii lor desăvârșite, iar astăzi le aduce omagiu pentru spiritul lor de sacrificiu.

Această camaraderie germano-română, născută din lupta împotriva bolșevismului, va fi o cheazășie sigură pentru dezvoltarea viitoare a raporturilor sufletești și culturale între cele două marine.

Astăzi, soarta neamului românesc se hotărăște pe fronturile de luptă ca și în trecut.

După cum în ceasurile de grea cumpănă vredniciei și credincioșii voievozi, înconjurați de obștea luptătorilor, a fețelor bisericesti și a mulțimii de rând își înălțau glasurile către sfinții proteguitori ai neamului și către Atotputernicul, rugându-i să mântuiască glia strămoșească de încălcările vrăjmașilor, tot astfel și noi să ne îndreptăm astăzi inima și gândul către patroana noastră.

Pentru ocrotirea apelor noastre și a celor ce călătoresc pe ele, marinarii noștri te-au ales pe Tine, Fecioară Maria, proteguitoarea lor și în sufletele lor, fiecare Ți-a zidit un altar.

Către Tine, Sfântă Fecioară, ne plecăm genunchii, noi, marinarii de pe întinsul apelor românești; de la Tine cerem cu smerenie să ascultăm rugăciunile noastre, să bunecuvântezi echipajele, navele și roadele străduințelor lor.

Oțelește brațul și sufletul marinarului.

Flotelor noastre, care luptă pe Dunăre și Mare, dăruiește-le deplină izbândă asupra dușmanilor, pentru întregirea patriei și pentru veșnica viețuire a neamului nostru.

Dă glorie nemuritoare Regelui nostru!

Trăiască M.S. Regele Mihai !!

Dă tărie Conducătorului oștilor și al Statului.

Trăiască generalul Antonescu, Conducătorul Statului!

Dă viață veșnică neamului și Țării Românești!

Trăiască România!"

Ca și în anii precedenți, Ziua Marinei, în 1942, a fost serbată, în Capitală și în țară, cu o mare însuflețire, după normele stabilite de centrala L.N.R. Afară de acestea, în toate ziarele din București și locale au apărut, în aceea zi, pagini întregi cu articole și ilustrații închinare marinei și marinarilor noștri, iar la posturile de radio, *Ora ostașului* a fost consacrată marinei, cu un program foarte variat, constând din cuvântări, muzică și poezii.

La radio, viceamiralul adjutant Păiș a pronunțat o cuvântare către marinari.

În țară, serbările au constat din oficierea serviciilor divine, în prezența autorităților militare și civile din localități, și din demonstrații nautice, acolo unde situația a permis. Toate filialele s-au întrecut între ele cum

să arate cât mai mult, prin membrii și autoritățile locale, dragostea pentru marină și admirația lor pentru bravii noștri marinari. Ca fapt istoric, de semnalat pentru epoca noastră, este că Ziua Marinei a fost serbată în 1942 și la Odessa și la Nicolaev, pe apa Bugului.

În această zi au fost expediate telegrame omagiale de către centrala L.N.R., către M.S. Regele Mihai I, președinte de onoare al Ligii, mareșalul-conducător Ion Antonescu, membru de onoare și profesorul Mihai Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, membru de onoare al L.N.R.

Toate autoritățile din țară la care s-a apelat de centrala și filialele L.N.R., pentru concursul și participarea la această serbare, au răspuns cu bunăvoință și căldură demne de atenția pe care o merită marina și marinarii țării. În acest fel, Ziua Marinei a devenit populară în tot cuprinsul României și ea trebuie să se lărgească și mai mult, dobândind, cu timpul, caracterul unei adevărate serbări naționale.¹²⁰

15 august 1942. În Capitală, Ziua Marinei s-a serbat la cabana Federației Române a Sporturilor pe Apă, în prezența domnilor general Pantazi, ministrul Apărării Naționale, contraamiral adjutant Nicolae Păiș, ministru

istru subsecretar de stat al Marinei, general Pălăngeanu, prefectul Poliției Capitalei, a ofițerilor de marină din garnizoană și a numeroși membri ai Ligii Navale.

Serbarea a început cu defilarea echipelor cluburilor nautice din Capitală: Dor de Ducă, U.C.B., Telefon Club, C.F.R., Banca Românească și Y.C.R.R.

După defilare, preotul căpitan Ianculescu a oficiat un serviciu divin pentru odihna marinarilor căzuți la datorie în războiul sfânt, apoi s-a lansat în apă o splendidă ancoră de flori.

Contraamiralul adjutant Nicolae Păiș, ministru secretar de stat al Marinei și președintele L.N.R. a ținut următorul discurs:

Primul nostru gând trebuie să-l îndreptăm azi către aceia care, luptând pe întinsul apelor, s-au jertfit pentru Patrie.

În memoria acestor eroi să păstrăm un minut de reculegere și omagiu.

Să îndreptăm, de asemenea, gândul nostru și urările noastre de bine către marinarii care luptă pe bordul vaselor, împotriva dușmanului comun, pentru întregirea hotarelor, pentru gloria Patriei, pentru tronul Majestății Sale Mihai I și pentru ca străduințele și jertfa de sine a Mareșalului Conducător, dezrobitor de neam, să fie încununată de laurii biruinței.

Mă adresez astăzi tuturor categoriilor de marinari, atât echipajelor Marinei Regale Române, care sub flamura biruinței și-au îndreptat provele temerare ale navelor către colosul naval sovietic, adâncindu-l în fundul mării sau în porturile sale cele mai îndepărtate, cât și echipajelor Marinei Comerciale, care într-o intensă și strânsă colaborare cu Marina Regală, a adus prinusul de jertfă pe creasta valurilor furtunoase, contribuind într-o largă măsură la deplina reușită a tuturor acțiunilor navale, care s-au desfășurat pe întinsul Mării Negre, împotriva unui adversar de 15 ori mai numeros.

Mă adresez, în același timp, tineretului țării care agreează și practică sporturile nautice, precum și tuturor acelor care apreciază și iubesc marea.

Pe lângă lupta acerbă pe care echipajele Marinei o susțin cu vitejie împotriva bolșevismului, dușmanul comun al Europei, marinarii noștri au de înfruntat, în primul rând, capriciile și furiile mării furtunoase. În fața elementelor dezlănțuite care prăbușesc nava în prăpăstii adânci de valuri, care primejduiesc însăși existența vasului și viața echipajului său, marinarul rămâne fără putere și își încredințează soarta în mâinile lui Dumnezeu.

De aceea, marinarii, înainte de a porni la larg, mergeau împreună cu mamele, soțiile și copiii lor la biserică și se rugau Fecioarei Maria să înlănzească marea și să-i aducă sănătoși în port.

Astfel a luat naștere patroana Marinei, Sfânta Fecioară Maria.

Astăzi, 15 august, Biserica prăznuiește pe Fecioara Maria, făcătoarea de minuni, iar o dată cu

120. Marea Noastră, Anul XII, nr. 7-8/1943, p.133. Adunarea generală a L.N.R.

ziua aceasta, marinarii sărbătoresc și ei pe patroana lor, zi de mare însuflețire, intrată de mult în tradiția noastră marinărească.

Astăzi, Țara noastră, sub conducerea supremă a domnului Mareșal Ion Antonescu, întregitorul de Neam și de hotare, care a trezit vechile virtuți ostășești ale Neamului renăscut prin jertfe de sânge și prin cucerirea cununii de glorie pe care o merită, continuă din răspuțeri Cruciada împotriva bolșevismului, pentru întregirea granițelor și apărarea creștinătății.

Țara cere azi marinarilor săi, aflați la posturile de veghe, să lupte cu îndârjire împotriva flotei bolșevice, alungând navele ei de pe întinsul Mării Negre.

Acolo, pe nave, unde spiritul de solidaritate înfrățește pe marinari, de la șef la simplu matelot, comandantul adună echipajele la pupa ca să înalțe către Sfânta Fecioară Maria, ruga fierbinte pentru biruința Marinei noastre și pentru victoria finală a Neamului românesc.

La București, prin îngrijirea Ligii Navale Române, s-a oficiat un Te-Deum la marginea lacului Floreasca, unde s-a aruncat în apă o coroană de flori și s-a pomenit numele marinarilor căzuți pentru Patrie și unde s-a invocat spiritul Fecioarei Maria pentru ocrotirea celor ce luptă pe apă.

Misiunea de a interzice pătrunderea navelor adverse în apele noastre și bombardarea porturilor a revenit Marinei și a fost îndeplinită cu succes, în acel spirit de jertfă care naște dintr-o instrucție solidă, dintr-o disciplină de fier și din conștiința marinarilor că prin lupta și izbânda lor își servesc Tronul, Țara și Neamul.

Atât pe Mare cât și pe Dunăre, Marina a interzis unui adversar naval foarte puternic și de 15 ori mai numeros orice operație navală. O singură dată a apărut în fața Constanței o escadră sovietică și lecția primită de bolșevici a avut darul să-i facă să renunțe de a ne mai vizita.

Acțiunile și izbânzile Marinei noastre sunt numeroase și au pătruns ca niște pumnale în trupul colosului naval sovietic. Nu le voi enumera, căci ele vor fi trecute în istorie.

Considerând însă că dacă la 12.000 tone deplasament naval românesc, sovietele au opus în Marea Neagră 150.000 tone de nave de război, trebuie să recunoaștem că faptele de arme ale Marinei noastre sunt, într-adevăr, excepționale.

În acțiunile hotărâtoare de la Sevastopol, Marina noastră Regală ca și cea Comercială, prin executarea barajelor de mine în apele inamice și mai ales prin efectuarea masivă a transporturilor noastre pe mare, au contribuit într-o largă măsură la cucerirea celei mai puternice cetăți din lume.

Înaltul Comandament German, în comunicatul dat în ziua de 2 iulie 1942, a doua zi după căderea formidabilei cetăți a Crimeii, a menționat în mod special contribuția Marinei noastre la căderea Sevastopolului, elogiind pe amiralul comandant al Marinei și doi comandori, comandanți în subordinea sale.

Azi, când pe pieptul unor valoroși viteji ofițeri ai Marinei noastre strălucește cea mai înaltă distincție de război germană -Crucea de Fier- putem fi mândri de faptele de arme netrâmbitate dar glorioase, ale comandanților, ofițerilor și echipajelor Marinei Române.

La aceste fapte de arme atât de strălucite, marinarii germani purtători ai unei înalte tradiții marinărești și cot la cot cu marinarii noștri, au luat parte activă ca și la toate operațiunile de pe litoral și de pe ape.

Sufflarea românească a urmărit și a admirat mai demult pe întinsul mărilor și oceanelor curajul și măiestria marinarilor germani în cucerirea victoriilor navale, iar azi le aduce omagiul ei admirativ, pentru neșarmuritul și supraomenescul lor spirit de jertfă, pentru cauza comună.

Iată ce spune, între altele, domnul amiral Wurmbach, reprezentantul Marinei Germane la noi, cu ocazia decorării șefilor Marinei Române: „Îmi dau perfect seama de greutatea și importanța misiunilor Marinei Regale și marinarilor români, cunoscând tenacitatea inamicului, pe care am constatat-o personal la Sevastopol. Sunt convins că, însuflețite de credința nezdruccinată în victoria finală, forțele navale aliate, germane și române, în Marea Neagră vor concepe operațiuni, vor lupta și vor învinge în cea mai strânsă frăție de arme, dând dovadă de același spirit de sacrificiu și dârzenie legendară.”

Ce se mai poate adăuga la aceste elogioase aprecieri din partea unui amiral al celei mai strălucite forțe navale din lume? Distincția cu Crucea de Fier a șefilor Marinei noastre nu poate fi întrecută decât de cuvintele amiralului german, care au împletit cununa de lauri a victoriei, pusă pe fruntea Marinei noastre în numele marelui Fuhrer, Conducător al destinului Europei de mâine.

Mareșalul Conducător al României a urmărit cu toată atenția și bunăvoința uriașă încordare a micii dar vitezei noastre Marine și a citat-o de două ori în câte un ordin de zi pe Armată.

Marinarii români, adânc recunoscători Făuritorului României întregite de mâine, poartă această distincție valoroasă încrustată în inimile lor, ca pe o icoană sfântă care nu se va șterge niciodată și la care ei se vor închina cu evlavie, întotdeauna.

În apropiatul viitor, după victoria finală, Marea Neagră va deveni un imens șantier economico-naval. Pe acest teatru economic, deschis de alianța noastră nestrămutată cu Germania și sub auspiciile ei, România trebuie să fie prezentă efectiv cu toate forțele și navele ei și cu toate drepturile ei pe Marea

Neagră și pe Dunăre, iar lucrul acesta trebuie să se înțeleagă că este o poruncă superioară de interes permanent a evoluției statului și o lege nestrămutată de existență națională.

Astăzi, soarta neamului românesc se hotărăște pe fronturile de luptă ca și în trecut. După cum în trecut, în vremurile de grea cumpănă, voievozii noștri, în mijlocul fezelor bisericești și al obștii, își înălțau glasurile către Atotputernicul, pentru ocrotirea neamului nostru, tot astfel și noi, marinarii de pe întinsul apelor românești, ne plecăm genunchii către Tine, Sfântă Fecioară Marie, rugându-Te să binecuvântezi echipajele, navele și roadele străduințelor lor.

Oțelește brațul și sufletul marinarului iar navelor noastre dăruiește-le deplină izbândă asupra dușmanilor, pentru întregirea Patriei și pentru veșnicia Neamului Românesc.

Dă glorie nemuritoare Regelui nostru.

Trăiască M.S. Regele Mihai II!

Dă tărie și biruință Conducătorului Oștilor și al Statului.

Trăiască Mareșalul Conducător, dezrobitor de neam și de hotare!

Dă viață veșnică Neamului și Țării Românești.

Trăiască România!

Hărăzește victorie și prosperitate scumpei noastre marine.

Trăiască viteaza Marină Română!

Serbarea s-a încheiat cu împărțirea premiilor obținute de tineretul școlar la concursul anual de compoziție și desen.

15 august 1942. Constanța. La ora 11.00 s-a oficiat un Te-Deum la Capela Militară, la care au fost invitate toate oficialitățile locale. Slujba a fost oficiată de P.S. Episcopul Gherontie al Tomisului. Divizia de Mare a dispus ca la celelalte biserici, la ora 10.00 să asiste câte o delegație de ofițeri, maiștri și trupă de marină.

În port, sărbătorirea a avut loc pe nave, într-un cadru impresionant prin sobrietatea sa. A fost un moment de adâncă reculegere pentru brava noastră armie de apă, pentru cei care și-au jertfit viața pentru apărarea pământului scump al Țării și pentru câștigarea celei mai elocvente biruințe din câte a dat dovadă marina română.

Programul zilei s-a redus la un serviciu religios care s-a oficiat la bordul unei nave, în prezența contraamiralului Georgescu, comandantul Marinei Regale Române, a ofițerilor superiori din marină și a unor numeroase delegații de ofițeri din marinele aliate germană și italiană. Serviciul religios a fost oficiat de preotul căpitan Gheorghe Tudorache, confesorul Diviziei de Mare, iar onorurile au fost date de către o companie de marinari care se găsea înșirată pe cheul din fața Gării Maritime.

La ora 10.45, contraamiralul Georgescu a fost întâmpinat de locotenent-comandorul Nicolae Bardescu, care i-a prezentat raportul. În timpul oficierei serviciului divin, au fost pomeniți toți acei căzuți la datorie. De

Slujbă religioasă la bordul N.M.S. „CONSTANTA”
© Colecția Muzeului Marinei Române

pe puntea navei a fost coborâtă în apă o coroană de flori în formă de ancoră. Asistența a păstrat un moment de reculegere.

Contraamiralul Georgescu, comandantul Marinei Regale Române, a subliniat, printre altele:

Urmând unei frumoase tradiții, Românii din toate colțurile țării se adună astăzi aci pentru a preamări memoria marinarilor care s-au jertfit pentru apărarea Patriei.

Astăzi ne-am întrunit aici, ca și în trecut, pentru a aduce un prinos de recunoștință marinarilor la ale căror nume din războiul trecut se adaugă și cei care și-au dat sângele pentru Țară. Amintirea lor este mereu vie în sufletele și cugetele noastre și faptele lor sunt tot atâtea pilde de datorie și de îndeplinire a datoriei.

În războiul actual, care se desfășoară de mai bine de un an, sunt fericit să constat că alături de unitățile marinei germane și italiene, care s-au distins pe acest teatru de război prin fapte strălucite de arme, marinarii noștri și-au îndeplinit datoria cu elan și prisosință. Prin asigurarea transporturilor de aprovizionare pe o mare unde inamicul păstra o superioritate zdrobitoare, marina noastră a dus un sprijin eficace armatelor germane și române, care operau în Crimeea și Rusia de Sud, contribuind astfel la obținerea succeselor cunoscute de toată lumea. Prin executarea acestor transporturi și îndeplinirea cu pricepere și bravură a misiunilor de apărare a zonelor ce ne-au fost atribuite la Mare și Dunăre, marina noastră a dovedit necesitatea existenței și dezvoltării ei viitoare. În aceste clipe, când prin înaintarea victorioasă a armatelor germano-române în Caucaz se pășește rapid la lichidarea flotei bolșevice și eliberarea Mării Negre de această amenințare, se evidențiază și mai mult nevoia dezvoltării marinei noastre în raport cu întinderea litoralului și cu interesele economice, flota noastră urmând să asigure legătura dintre Dunăre și Orientul Apropiat.

Încrezători în destinul nostru, conștienți de lupta ce ducem pentru reîntregirea Patriei și pentru civilizație, cu devotament pentru M.S. Regele Mihai I, față de domnul Mareșal Antonescu, conducătorul

Țării, și cu leală camaraderie de arme față de aliații noștri, să strigăm cu toții:

Trăiască M.S. Regele Mihai II!

Să trăiască Mareșalul Antonescu!

Să trăiască Führerul Adolf Hitler!

Să trăiască M.S. Regele-Împărat al Italiei și ducele Mussolini!

Fanfara a intonat apoi Imnurile român, german și italian. Festivitatea s-a încheiat la ora 12.45. La scurt timp după aceasta, toate unitățile Marinei care participaseră la pioasa solemnitate au luat largul, plecând spre îndeplinirea misiunii lor.

Manifestări similare au fost organizate la Brașov, Caracal, Slănic Moldova, Timișoara, Piatra Neamț, Moldova Veche, Drencova, Turnu Severin, Calafat, Corabia, Turnu Măgurele, Zimnicea, Giurgiu, Oltenița, Ostrov, Călărași, Cernavodă, Hârșova, Măcin, Brăila, Galați, Tulcea, Ismail, Vâlcov, Chilia Nouă, Cetatea Albă, Odessa, Nicolaev și Mangalia.¹²¹

15 august 1942. În cadrul manifestărilor organizate cu prilejul Zilei Marinei, vedeta de siguranță nr. 3 transportă și asistă cu autoritățile și navele din Vâlcov la serviciul divin de la bordul N.M.S. „KOGĂLNICEANU”. După amiază, au loc concursuri nautice între nave. Vedeta de siguranță nr. 3 ia premiul I la pui.¹²²

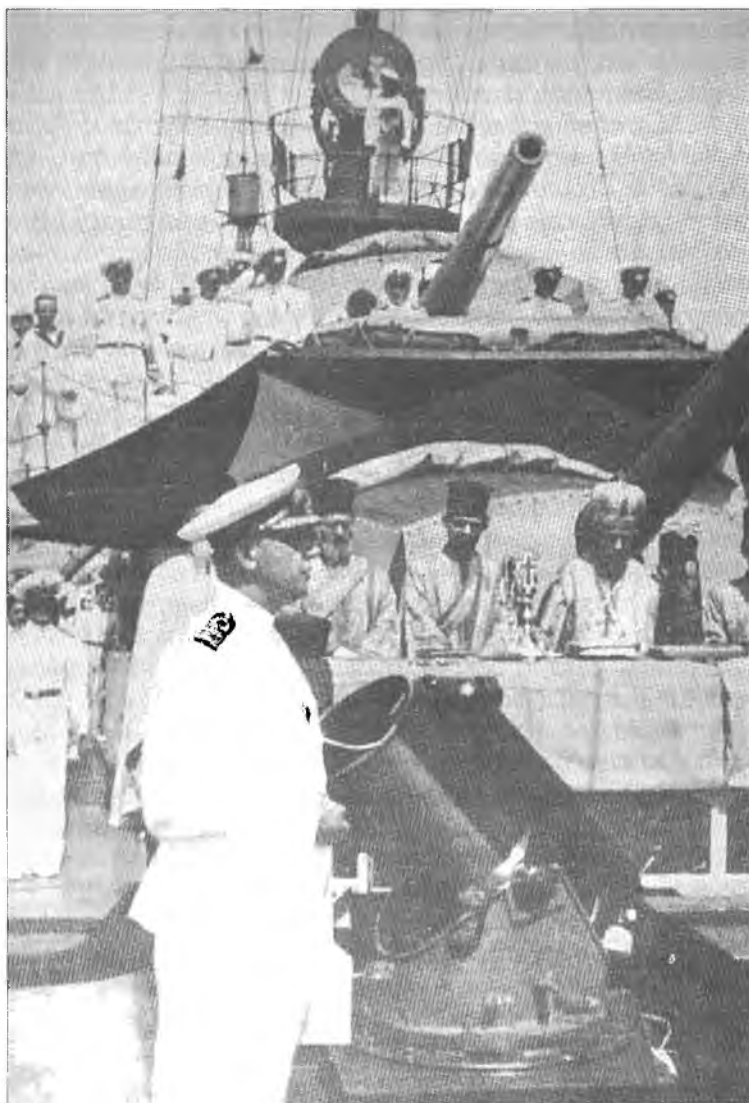
În anul 1943, Ziua Marinei a fost sărbătorită atât în Capitală cât și în restul țării cu demnitate și mândrie. În toate ziarele au apărut articole închinare Marinei și marinarilor noștri, iar la Radio s-a dezvoltat un program bogat constând din cuvântări, muzică și recitări ocazionale.

În București, la serviciul divin oficiat de părintele Vintilescu la biserica Sf. Spiridon, au participat viceamiralul adjutant Nicolae Păiș, președintele L.N.R., amiralii în rezervă Petre Bărbuneanu și Niculescu-Rizea, amiralul Cezar Boerescu, viceamiralul Ioan Bălănescu, contraamiralii în rezervă Alexandru Constantinescu și Constantin Negru, generalul N. Negreanu, comandorul August Roman, secretar general al S.S.M., comandorii Constantinescu-Claps și Mișu Petrovici, căpitan-comandorul Alexandru Dumbravă de la C.M.R.R., comandorul Drăghicescu, comandorul Vlasopol, căpitan-comandorul Eugen Săvulescu, dl. Virgil Popescu-N.F.R., precum și un mare număr de tineri ofițeri din Marina Regală.

În provincie, serbarea s-a desfășurat în chip înălțător, cu concursul autorităților locale la Arad, Avdaruia (Tighina), Brăila, Calafat, Călărași, Giurgiu, Hârșova, Iași, Ismail, Lehliu (Ialomîța), Mangalia, Ostrov, Piatra Neamț, Târgu Ocna, Turnu Severin, Tulcea, Vâlcov. La Cetatea Albă s-a făcut o excursie la Cimitirul Eroilor din vecinătate.

15 august 1943. Ziua Marinei s-au desfășurat la Constanța într-un cadru de sobrietate pe care o trăiește astăzi întreaga nație. Serbările Marinei au ieșit din cadrul comun tocmai prin recunoașterea meritelor de necontestat ale marinarilor noștri în acest război.

Aceste serbări s-au desfășurat pe bordul unuia dintre distrugătoarele românești, în prezența domnilor general Constantin Pantazi, ministrul Apărării Naționale, general Nicolae Șova, ministru subsecretar de stat al Marinei, general Crețulescu, comandor Horia Macellariu, comandor Nicolae Bardescu, căpitan-comandor N.N. Voinescu, căpitan-comandor C. Niculescu, locotenent-

Serviciu religios la bordul unei nave a Diviziei de Mare

121. *Marea Noastră*, An XI, Nr. 9-10, septembrie-octombrie 1942, p. 190-194 și 201-216.

122. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 663, p. 63.

comandor Florian Bujoreanu, colonel Alexandru Ignătescu, prefectul județului, colonel Nicolae Oprescu, primarul Constanței, precum și delegației de marinari germani, în frunte cu dl. comandor Heinz Kinderlein și o delegație italiană, sub comanda dlui căpitan Boicolo.

Onorurile au fost date de o companie de marină și fanfara Marinei Regale Române.

Serviciul religios a fost o creștinească manifestare de pomenire a celor căzuți, când peste întinsul apelor a prins ecou numele atâtor marinari bravi, în frunte cu comandanții lor.

Î.P.S. Episcopul Eugen Laiu a rostit apoi o rugăciune pentru odihna celor căzuți, iar fanfara intona *Rugăciunea și Imnul eroilor căzuți*. În mijlocul bazinului portului a fost aruncată o coroană de flori în formă de ancoră -modest omagiu de recunoștință pentru acei marinari români jertfiți pe altarul Patriei.

Cu acest prilej, comandorul Horia Macellariu a rostit următoarea cuvântare:

*Domnule ministru,
Camarazi,*

Am pomenit astăzi, în al treilea an de crâncen război cu cel mai cumplit adversar pe care l-a avut neamul nostru vreodată, pe eroii noștri din trecutul război al întregirii, care prin jertfa și pilda lor stau la temelie Marinei noastre de astăzi; numai câteva din navele noastre poartă numele lor ca un semn al mării lor virtuți, dar aceste nave s-au înscris în istoria Marinei Regale Române, demne de aceste nume.

Am pomenit astăzi și pe camarazii cu care am pornit acum trei ani la luptă și care alături de noi au căzut în avântul Virtuții lor și s-au dăruit Patriei și Istoriei pentru izbânda Neamului Românesc. Tuturor trecuți și mai apropiați eroi le-am închinat slava gândurilor noastre de acum și de totdeauna. Ei ne văd, ei ne conduc, ei ne dau puterea și dârzenia de a lovi adversarul peste tot unde încearcă să ne copleșească, pentru că lupta noastră este lupta de peste 2000 de ani a acestui neam de a-și apăra existența, libertatea și credința.

Cotropiți și insultați în 1940, am tras sabia în 1941, alături de aliații noștri Germania și Italia care la fel luptă pentru libertatea și existența lor și am arătat inamicului și lumii întregi că nimeni nu se poate atinge de Dreptul și Dreptatea noastră. Am ajuns din nou la Nistru de unde fusesem alungați, dar nu ne-am oprit acolo pentru că datoria și onoarea noastră așa porunceau. Aveam datoria față de neamul nostru care se găsea dincolo să mergem mai departe, aveam datoria pentru asigurarea viitorului neamului nostru să mergem până acolo până unde existența unui neam era amenințată și această amenințare nu se oprea la Nistru. Aveam onoarea să mergem mai departe alături de Armata germană până la capăt, pentru că această Armată și-a sacrificat cei mai bravi ostași aici pe pământul nostru pentru Bucovina și Basarabia noastră; aveam onoarea de a merge mai departe pentru că suntem neam de cavaleri, care s-au luptat pentru toți așa cum luptă astăzi pentru Europa.

Multe din mamele noastre și-au pierdut fiii, multe din femeile noastre și-au pierdut soții și frații, noi înșine putem pieri în această formidabilă luptă; dar ce înseamnă aceasta, ce ar însemna viața noastră individuală, dacă neamul ar pieri? Înaintea vieții noastre este viața neamului. Să nu plângem morții noștri noi, fiii Dacilor, ci să-i slăvim pentru că prin jertfa lor de viață au dat viață neamului nostru în vecii veacurilor.

În acest război, după trei ani, fără pauze, fără regroupări și completări în spatele frontului neschimbate, navele și echipajele Forțelor Maritime Române păstrează pe teatrul de operațiuni al Mării Negre, în care se găsește covârșitor de superioară Marina adversarului, aceeași atitudine, aceeași hotărâre, același elan și același entuziasm ca și în iunie 1941.

Spre deosebire de celelalte teatre de luptă, lângă Marina Română în Marea Neagră nu s-au găsit -din cauza condițiilor de ordin politic și geografic- nici una din marile unități navale ale Marinei de Război germane. Sarcina a trebuit să fie îndeplinită și susținută de navele Forțelor Maritime Române.

Nu s-a putut și nu se pot încă arăta faptele de arme ale unităților navale române. Motivele de ordin tactic și strategic ne impun să păstrăm cea mai desăvârșită tăcere asupra felului cum reușim să executăm operațiunile maritime, astfel ca frontul de sud al Răsăritului, acela din Egee, Mediterana și pe vremuri cel din Africa să se poată sprijini cu încredere pe noi și pe eforturile noastre. Nevoia discreției este în raport direct cu disproporția de forțe de pe acest tetru de operațiuni.

Tăcerea nu înseamnă inacțiune. Cifrele statistice dovedesc și o mare activitate, care a slujit la câștigurile Armatei de Uscat și un curaj de neegalat. Am păzit și am asigurat comunicațiile maritime ale Armatei în acest sector de SE al marelui război. Am reușit, cu toată opunerea adversarului, cu toate măsurile și atacurile lui din ce în ce mai puternice și mai organizate, să ne îndeplinim misiunea.

Astfel, navele Forțelor Maritime Române au executat până în prezent 900 operațiuni de război în ape nesigure, minate, supravegheate și atacate de forțele adversarului de suprafață, submarine și aviație, parcurgând 242.000 mile marine, adică înfășurând Pământul de 12 ori pe la Ecuator în timp de 25.000 de ore de marș. Au fost escortate și asigurate, cu toată împotrivirea inamicului, 1400 vase de transport

cu aprovizionări și muniții pentru fronturile din Răsărit și Sud și anume: 750 germane, 440 române, 90 bulgare, 80 ungare și 40 italiene, înglobând un tonaj registru de 1.900.000 tone, adică 190.000 vagoane. S-au pus peste 35 baraje, cu peste 7.000 mine, pentru asigurarea căilor de comunicație maritime și apărarea plajelor de debarcare.

În timpul executării acestor operațiuni de război, Forțele Maritime Române au îndurat 75 atacuri de submarine cu peste 120 torpile, 32 atacuri ale aviației torpiloare inamice cu circa 60 torpile, 390 atacuri ale aviației de bombardament în mare și în porturi, au întâlnit în mare peste 800 mine inamice în derivă, pe care le-au evitat și scufundat. Două distrugătoare și bateriile de coastă au susținut o luptă navală cu inamicul în fața Constanței cu rezultatul scufundării conducătorului de flotilă „MOSCOVA” și avarierea tovarășului său „HARKOV”. Un torpilor dintr-un convoi a respins atacul neegalat al unei grupări tactice inamice, compusă din două mari distrugătoare și un submarin în misiune în timpul luptelor pentru Crimeea și Sevastopol a scufundat un mare vas de 16.000 tone plin cu muniții de război. Pe de altă parte, Forțele Maritime Române, contraatacând în atâtea rânduri vrăjmașul, a reușit să doboare cert 11 avioane și alte 14 probabil.

În schimb, în înclăstarea neegală a luptei, Forțele Maritime au pierdut un crucișător auxiliar, două vedete rapide, două dragoare, un gonitor de submarine și 12 vase de transport escortate și anume: 6 germane, 4 române și 2 ungare, adică 0,8% din totalul vaselor.

Aceasta este imaginea eforturilor Forțelor Maritime Române în Marea Neagră, neschimbate, neodihnite și neobosite în fața unui adversar cu totul superior și agresiv. Fiți mândri, camarazi și demni rămași ai celor ce astăzi au fost pomeniți pentru mândra lor Patrie. Țara poate compta pe voi, așa cum ați dovedit-o și ea vă urmărește pretutindeni unde voi purtați pavilionul ei cu mândrie și onoare.

V-am văzut în lungile operațiuni ce le-ați executat sub ordinele și conducerea mea cum n-ați clintit în fața dușmanului. Pericolele înfruntate cot la cot au călit între voi și mine legătura pe care nimic și nimeni nu o va putea rupe. În fiecare din voi am găsit un concurs total, un devotament fără margini. Tot ceea ce eu puteam să aștept de la bravi ca voi și pentru care vă mulțumesc în numele României și al meu.

Tari pe drepturile și dreptatea noastră, cu același entuziasm să mergem înainte pentru a smulge adversarului nostru victoria deplină și definitivă a neamului românesc.

Să fim demni urmași ai marinarilor lui Ștefan cel Mare, care transformaseră această mare în lac moldovenesc.

La bordul aceluiași distrugător, a avut loc apoi solemnitatea înmânării unor însemne de război marinarilor români și germani care s-au distins în actualul război. Ministrul Marinei, generalul Nicolae Șova a citit raportul mareșalului Ion Antonescu, conducătorul statului și decretul semnat de M.S. Regele Mihai I, prin care s-a conferit înalta distincție marinărească „Virtutea Maritimă” navigant, clasele III, II și I generalului Pantazi, ministrul Apărării Naționale, pentru meritele sale la succesele Marinei; „Virtutea Maritimă”, cl. a III-a a mai fost conferită locotenent-comandorului Florin Bujoreanu, sergentului Coman Ion, caporalului Banu Mihai, soldatului Ghinea Alexandru; aceeași distincție a primit-o din mâinile ministrului Apărării Naționale, generalul Pantazi, și comandorul Heinz Kinderlein din Misiunea Marinei germane.

Ministrul Pantazi a făcut apoi o inspecție amănunțită pe bordul unuia dintre noile noastre submarine, construite în întregime în țară; de asemenea, la bordul unei vedete torpiloare rapide ieșind apoi în largul mării.

În cursul după amiezii, pe Stadionul Marinei de pe malul Lacului Tăbăcării au avut loc numeroase întreceri marinărești.¹²³

În cadrul serbărilor de Ziua Marinei organizate la Galați, vedeta de siguranță nr. 3 face legătura între cheu și monitoarele „BRĂTIANU” și „LAHOVARY”, ancorate în larg vis-a-vis de Comandamentul Forțelor Fluviale, pentru a transporta oficialitățile militare. În timpul concursurilor nautice de după amiază între navele Comandamentului Forțelor Fluviale, puiul vedetei de siguranță nr. 3 câștigă premiul I.¹²⁴

Ziua Marinei a fost serbată similar și la Arad, Avdarma (Tighina), Brăila, Calafat, Călărași, Cetatea Albă, Craiova, Galați, Giurgiu, Hârșova, Iași, Ismail, Lehliu-sat, Mangalia, Ostrov, Piatra Neamț, Tumu Severin, Tulcea și Vâlcov.¹²⁵

În anul 1944, această zi scumpă marinarilor a fost sărbătorită cu smerenie și demnitate, prin servicii divine pentru pomenirea marinarilor căzuți la datorie în timp de pace și de război, urmate de aruncarea tradiționalei ancore de flori.

În unele localități s-a desfășurat și un program de competiții nautice, cum a fost la București, Constanța, Călărași, Sintesti, Zimnicea, Giurgiu și Calafat.¹²⁶

123. *Marea Noastră*, Anul XII, nr. 9-10, septembrie-octombrie 1943, p. 171-173.

124. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 663, p. 75.

125. *Ibidem*, p. 166-171 și 174-180.

126. *Marea Noastră*, Anul XIV, nr. 4-6/1945, p. 56. *Activitatea Ligii Navale Române de la 1 aprilie 1944 la 31 martie 1945. Darea de seamă a Comitetului Central.*

Ceremonia organizată cu prilejul Zilei Marinei la 15 august 1944 s-a desfășurat, în București, la cabana Federației Române a Sporturilor Nautice de pe Lacul Floreasca, în prezența amiralului August Roman, secretarul general al S.S.M., D. Colfescu, prefectul județului Ilfov, generalului Scheletî, primarul sectorului, profesorului I. Gheorghiu, șeful sporturilor românești, ing. Corneliu Ionescu, directorul general al P.C.A., precum și a ofițerilor de marină și a unui numeros public.

Serviciul divin a fost săvârșit de cuvioșii preoți Croitoru, confesorul garnizoanei și Ursache, parohul bisericii Floreasca. Conform tradiției, a fost aruncată o ancoră de flori în apele lacului.

Părintele maior Croitoru și comandorul Aurel Negulescu, secretarul general al L.N.R., au rostit cuvântări ocazionale.

Au urmat demonstrațiile sportive, constând în întreceri nautice de caiac 1 și 2, schif 1, gig 2+1 și caiac dublu mixt, câștigătorii fiind premiați cu diplome, plachete, insigne și cărți oferite de L.N.R.

La Constanța, sărbătoarea marinarilor s-a desfășurat la bordul crucișătorului auxiliar „DACIA”, fiind onorată cu prezența de generalul Șova, ministru subsecretar de stat al Marinei.

Serviciul religios a fost oficiat de P.S. Chezarie Păunescu, episcopul Tomisului, înconjurat de un sobor de preoți.

După terminarea pomelnicului, șalupa de comandament, având la bord garda de onoare, s-a deplasat în mijlocul bazinului portuar unde a fost lansată o ancoră de flori.

În numele Marinei și marinarilor a vorbit contraamiralul Horia Macellariu, președintele filialei Constanța a L.N.R.

Cei prezenți au asistat la întreceri de bărci, baleniere și înot între echipajele navelor.

Seara, la ora 20.00, în sediul Gării Maritime, echipajul N.M.S. „MURGESCU” a susținut un reușit spectacol.

Manifestări similare au fost organizate și la Brașov, în tabăra de la Poiana, Ostrov, Târgu Ocna, Călărași, Sintești-Ilfov, în lunca Sabarului, Stoenesti-Muscel și Zimnicea, pe canalul Pasărea¹²⁷.

În anul 1945, această zi scumpă marinarilor a fost sărbătorită în toată țara prin servicii divine de pomenire a marinarilor căzuți la datorie, cuvântări, urmate, unde s-a putut, de competiții nautice.

În Capitală, programul a fost destul de bogat, începând cu deschiderea unei reușite expoziții marinărești în aula localului Ministerului Marinei, unde și Liga a avut un stand și care a fost foarte cercetată de publicul bucureștean. La ora 11.00, s-a oficiat serviciul divin pe malul lacului Herăstrău, în prezența membrilor guvernului și ai Comisiei Interaliat de Control, urmat de cuvântări, decorarea cu „Virtutea Maritimă” și competiții nautice.

Serbările au fost onorate de domnii Gheorghe Tătărescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, general Constantin Vasiliu-Rășcanu, ministru de Război, prof. Petre Constantinescu-Iași, ministrul Propagandei, Tudor Ionescu, ministrul Minelor și Petrolului, Petre Bejan, ministrul Industrii și Comerțului, Lothar Rădăceanu, ministrul Muncii, Petre Bărbuneanu, subsecretar de stat al Marinei, I.G. Burcă, Gheorghe Vântu, subsecretari de stat la Interne, Constantin Agiu, subsecretar de stat la Ministerul Comunicațiilor și general Pârvulescu, subsecretar de stat al Aprovizionării.

127. *Marea Noastră*, Anul XIII, nr.3-4, martie-aprilie 1944, p. 86-88.

Din partea Comisiei Aliate de Control, au fost prezenți domnii general-locotenent Vinogradov, șeful de stat major al Comisiei Aliate de Control, viceamiral Bogdenko, general maior de gardă Moscvitin, comandantul trupelor sovietice din București, colonel Haitin, locotenent-colonel Orlov, doamna comandor Skortova și comandor Tișkin.

Au mai luat parte domnii general Ionașcu, șeful Marelui Stat Major, general Mihăiescu, comandantul militar al Capitalei, general Maltopol, general Victor Dombrovski, primarul general al Capitalei, viceamiral Nicolae Păiș, amiral Nicolae Steriopol, contraamiral Iacob Bălan, contraamiral August Roman, amiral Niculescu-Rizea, general Crețulescu, avocat I.D. Ioan, comandor Mircescu, directorul ceremonialului Președinției Consiliului de Miniștri.

La ora 10.30 a avut loc solemnitatea deschiderii Expoziției Marinei la Subsecretariatul de Stat al Marinei, unde au fost amenajate standurile Ligii Navale, Batalionului Geniu Marină, Arsenalului Marinei, Federației de Canotaj, Serviciului Hidrografic al Marinei, A.R.L.U.S., subsecția Marină și Serviciului Culturii, Educației și Propagandei.

Întreaga asistență s-a deplasat la Lacul Herăstrău, unde s-au desfășurat serbările Marinei.

În cadrul unei slujbe religioase, s-au arborat pavilioanele României și Națiunilor Unite.

După cuvântul amiralului Petre Bărbuneanu, se trece la decorarea celor care au adus servicii Marinei Române.

Au urmat concursurile nautice dotate cu Cupa Marinei, la care au participat bărcile militare cu 8 rame și 5 skifuri. După amiază au avut loc concursuri de înot și sărituri, polo pe apă și concursul de giguri și caiace.

Seara s-a încheiat cu o sărbătoare venețiană, cu bărci cu lămpioane și focuri de artificii.

La Constanța, Ziua Marinei a fost sărbătorită printr-un Te-Deum care a avut loc la Capela Militară, în prezența autorităților civile și militare, în frunte cu domnii Victor Dușa, prefectul județului Constanța și generalul Dima, comandantul militar al Dobrogei.¹²⁸

În provincie, pe lângă serviciul divin oficiat de la cel mai umil sat până la capitalele de județ, au avut loc și manifestări acvaticice la Calafat, Craiova, Sintești-Ilfov, Slatina, Târgu Ocna, Tulcea, Drencova, Brăila, Turnu Severin și Orșova.¹²⁹

15 august 1946. Constanța. Programul a început în prezența autorităților militare și civile, la bordul navei-școală N.M.S. „MIRCEA”.¹³⁰ Au luat parte comandorul Arpad Gherghel, reprezentând pe M.S. Regele, generalul Vasiliu-Rășcanu, ministrul de Război, Burcă, ministru subsecretar de stat, amiralul Petre Bărbuneanu, ministru subsecretar de stat al Marinei, comandorul Briuhanov, șeful Secției Marină din C.A.C.R., contraamiralul Nicolae Cristescu, secretar general S.S.M., colonelul Petrescu, subinspector general pentru E.C.P., comandorul Eugeniu Săvulescu, șeful de stat major al Marinei, generali și ofițeri superiori care urmau să fie decorați cu „Virtutea Maritimă” și reprezentanți ai Comisiei Aliate de Control din Constanța, în frunte cu comandorul Tarakanov. De asemenea, au fost prezenți Victor Dușa, prefectul județului Constanța și Ion Popescu, primarul orașului, Marin Stancu, președintele Sindicatului Muncitorilor Comerciali etc.

15 august 1945 - Ziua Marinei la Galați
© Colecția Muzeului Marinei Române

Serbarea a început cu un serviciu divin pentru pomenirea eroilor marinari, în timpul căruia a fost aruncată în mare o coroană de flori. A urmat cuvântarea ministrului subsecretar de stat al Marinei care a spus:

Ziua Sfintei Maria, patroana marinarilor, a fost întotdeauna un prilej de sărbătoare pentru Marina Regală. Anul acesta însă, ea capătă o deosebit de adâncă semnificație, pentru că este primul 15 august al Marinei noi, la care flota noastră reînviată este prezentă.

15 august 1945, primul 15 august sărbătorit în lumina noului regim democratic, dorit de întreaga suflare românească cinstită, a fost totuși o zi grea pentru marinarii noștri, pentru că în urma războiului nedrept pe care poporul nostru a fost împins să-l poarte contra Uniunii Sovietice, Marina noastră nu mai avea nici o navă și nici nu se întrevădeau perspectivele unei grabnice refaceri a flotei.

128. *Cuget Liber*, An II, nr.270, vineri, 17 august 1945, p.1.

129. *Marea Noastră*, Anul XV, nr. 4-6/1946, p. 57. *Activitatea Ligii Navale Române de la 1 aprilie 1945 la 31 martie 1946. Darea de seamă a Comitetului Central.*

130. Prin intermediul presei locale, Comandamentul Litoralului Maritim și Fluvial anunța publicul că vizitarea navei-școală „MIRCEA” era permisă zilnic, între orele 16.00-19.00. *Vezi Cuget Liber*, Anul III, nr. 449, 15 august 1946, p.1.

Totuși, în sufletele unora, a celor ce înțeleseseră adevăratul sens al evenimentelor și îndeosebi semnificația datei de 6 martie 1945, când democrația românească și poporul conștient și-au impus voința, încredințând conducerea țării guvernului Dr. Petru Groza, trăia încă speranța.

Munca fără preget, acțiunea fără răgaz, dusă pentru menținerea sufletului treaz al marinei noastre, în așteptarea refacerii flotei, au găsit ecou în sânul cercurilor autorizate.

Guvernul democratic al țării a îmbrățișat cu căldură cauza noii Marine democratice și astfel rezolvarea acestei grele probleme a găsit tot sprijinul și binevoitoarea înțelegere din partea marii noastre vecine și prietene, Uniunea Sovietică.

„Adevărata prietenie la nevoie se cunoaște” este o adâncă observație a poporului nostru, care a fost o dată mai mult justificată de către U.R.S.S. care, trecând peste trista amintire a participării noastre la războiul hitlerist, uitând pagubele și răul ce îl făcusem, a întins o mână frățească poporului și Marinei noastre.

La 12 octombrie 1945, o parte din navele noastre de război și comerciale reveneau la vechile dane. Atunci, marinarii noștri, cu ardore tinerească și încrezători în viitorul în care nu mai întrevăzuseră nimic, și-au suflacat mâncile, alături de muncitori și ingineri, în șantiere, ateliere și la bord, au depus toate eforturile pentru ca flota renăscută să-și găsească neschimbat adăpostul la danele noastre.

Luptând cu greutate și mari, cu lipsurile inerente după războiul care secătuisese toate rezervele, marinarii au știut să fie la înălțimea încrederii pusă în ei.

Primăvara apoi, aduce la 27 mai 1946 un nou prilej de îmbărbătare pentru cei ce au avut încredere în refacerea flotei noastre, o dată cu vecele albe ale bricului „MIRCEA”, înapoiat prin binevoitoarea înțelegere a Uniunii Sovietice.

Pentru țara noastră, ziua de 12 octombrie 1945 a însemnat consfințirea dreptului României de a-și afirma pavilionul ei pe întinsul mărilor, iar ziua de 27 mai 1946, pentru Marina noastră a însemnat încă un pas înaintea celor ce vor urma, pe calea refacerii.

Iar astăzi, când la Paris se plămădește soarta lumii viitoare, suntem convinși că celelalte Națiuni Unite vor înțelege la rândul lor să recunoască dreptul nostru de a ne dezvolta și apăra interesele și pe Mare, drepturi recunoscute mai dinainte și necontenit sprijinite de către U.R.S.S. Această situație este încă o verigă la lanțul evenimentelor care asigură viitorul de înflorire al Marinei noastre.

Astăzi, 15 august, Ziua Marinei ne găsește iarăși pe puntea navelor noastre, suflet din sufletul nostru. Pavilionul Țării flutură din nou în sarturile navelor noastre, care brăzdează acum, alături de mâncare nave sovietice, mările globului.

Fie ca acest reînnoit 15 august să însemne pecetuirea definitivă a noii Marine a poporului, pentru ale cărei drepturi și libertăți va ști să lucreze, să lupte și să învingă.

Să trăiască marele nostru Amiral M.S. Regele Mihai !!

A urmat înmânarea medaliilor „Virtutea Maritimă” și desfășurarea programului sportiv cu sosirea cuterelor Marinei „AUSTRUL” și „ZEFIRUL” (tip 6 metri) și a yachtului „ELECTRA” al Societății de Gaz și Electricitate METROPOLA din cruciera Giurgiu-Constanța, întreceri sportive cu rame și înot de diferite categorii, precum și împărțirea premiilor câștigătorilor.

La dejunul organizat pe duneta navei-școală „MIRCEA”, frumos pavozată cu pavilioane, ministrul de Război a evocat semnificațiile tradițiilor noastre marinărești și a ridicat paharul pentru Marină și marinarii săi. Au mai luat cuvântul domnii Barcă, Bărbuneanu și Briuhanov.

După dejun, nava-școală „MIRCEA”, cu invitații la bord, a făcut o ieșire pe mare. Pe timpul marșului, echipajul a făcut un exercițiu de manevră în arboradă.¹⁴

În orașul-port Cernavodă, la ora 10.30, toate autoritățile civile și militare, precum și un impresionant număr de cetățeni ai Cernavodei erau prezenți la debarcader, unde s-a oficiat o slujbă religioasă, pomenuindu-se eroii marii noastre. La terminarea slujbei, a luat cuvântul locotenent-comandorul Iosif Biaciu, comandantul Depozitului de Muniții Hînoie. După cuvântare, de pe o salupă a Căpitaniei Portului și în acordurile Imnului Eroilor, s-a lansat în mijlocul Dunării o frumoasă ancoră de flori.

La ora 11.30 s-a deschis mult așteptatul program al serbării, care a început cu concursul de lotci 2+1 pe distanța de 2.000 metri. Au urmat întrecerile de înot, sărituri și un concurs de rezistență sub apă, școndra, armare de nate în apă, cazi de Malta etc., care au durat până la ora 15.00.

La ora 17.00, două pontoane amenajate cu umbrare de salcie și frumos pavozate au fost puse la dispoziția populației cu care s-a efectuat o agreabilă excursie pe Dunăre până la Rasova, organizată de marinarii militari împreună cu Sindicatul Muncitorilor Civili. Pe tot timpul croazierii, muzica a interpretat cântece marinărești și populare, iar muncitorii au distrat publicul cu câteva coruri interpretate sub bagheta maestrului Sodolesanu.

Pe timpul serii, pe pontoane s-a organizat și o frumoasă chermescă marinărească. Pe pontoane a fost amenajat un bufet ascuțit, s-a organizat o tombolă iar pe lângă pontoane, câteva bărci au fost puse la dispoziția

celor ce doreau să facă plimbări pe Dunăre. Muzica a antrenat publicul la dans și buna dispoziție a fost omniprezentă.¹³²

La Galați, în vederea sărbătoririi Zilei Marinei, vedeta de siguranță nr. 3 este pusă la dispoziția Grupului de Nave în Reparații și unităților Marinei din garnizoană, în vederea deplasărilor cu bărci și skifuri a echipelor ce vor lua parte la concursuri.

Ziua Marinei se desfășoară într-un cadru modest, dar solemn. E ziua reculegerii, în amintirea eroilor marinari morți pentru patrie. E momentul jurămintelor mute, de înălțare și prosperitate a Marinei în slujba scumpei noastre țări de către cei care au supraviețuit.

Vedeta se deplasează la pontonul N.F.R. unde are loc solemnitatea. După terminarea serviciului religios, vedeta se deplasează în larg unde se lansează o ancoră de flori în memoria marinarilor căzuți la datorie.¹³³

Cu ocazia Zilei Marinei- se arată într-un raport adresat de locotenent-comandorul C.N. Costin din Comandamentul Forțelor Fluviale Statului Major al Marinei- la 15 august 1946 s-au desfășurat următoarele festivități la Turnu Severin:

În dimineața zilei, la ora 09.30 a avut loc un Te-Deum pentru pomenirea marinarilor morți, la bordul navei S.R.T. „NOVOROSSIISK” ce se afla acostată la pontonul din fața Căpităniei. Vedeta fluvială nr. 2, arborând marele pavoaz, se afla ancorată în radă. Te-Deum-ul a fost oficiat de către un preot delegat al protoiereului orașului Turnu Severin și confesorul garnizoanei.

Au luat parte oficialitățile din localitate și anume: subprefectul județului Mehedinți ca delegat din partea Prefecturii, primarul orașului Turnu Severin, delegați din partea garnizoanei, șeful Poliției, împuternicitul C.A.C.R. din localitate cpt. comandor Savin, comandantul superior naval sovietic din Turnu Severin lt. cdor. Curov, comandantul sovietic al garnizoanei, directorul sovietic al Șantierelor S.R.T., căpitanul portului Turnu Severin, delegații sindicatelor de marinari locale, toți ofițerii, maiștrii și subofițerii unităților de Marină, precum și un numeros public.

Un detașament de marinari cu fanfara Atelierelelor C.F.R. a dat onorul.

După Te-Deum, o ancoră de flori a fost aruncată în Dunăre, în timp ce muzica intona *Ruga* și s-a păstrat un moment de reculegere.

Domnul comandor Martac Alexandru, comandantul Forțelor Fluviale, a rostit o cuvântare ocazională, după care s-a desfășurat un program nautic constând din întreceri și demonstrații de sărituri, înot și canotaj.

În seara aceleiași zile s-a dat o serată pe terasa Palatului Cultural, la care au luat parte numeroși cetățeni ai orașului.

Cu această ocazie, s-a dat o masă oficialităților la care au luat parte 30 persoane și anume: subprefectul județului Mehedinți, primarul orașului, șeful Poliției, ofițerii sovietici de la Comandamentul Superior Naval, ofițerii sovietici de la C.A.C.R., comandantul sovietic al Pieței, directorul sovietic al Șantierelor S.R.T. cu doamnele.¹³⁴

La Biserica Amzei din Capitală, Ziua Marinei a fost sărbătorită la 15 august 1947 printr-un Te-Deum la care au luat parte domnii general Savu Nedelea, secretar general în Ministerul Apărării Naționale, N.D. Christescu, secretar general la Primăria municipiului București, amiral în rezervă Petre Bărbuneanu, general Vasiliu, general Batcu, comandor Eugen Rețeanu, căpitan-comandor Ion Ghenădescu, colonel Emil Dumitrescu, căpitan-comandor Ion Crăciunescu, căpitan-comandor Gheorghe Sârbu, precum și numeroși alți ofițeri din armata de uscat și din marină.

După terminarea slujbei religioase, generalul Savu Nedelea a trecut în revistă compania de onoare și a spus, printre altele, ostașilor:

Marina noastră își datorează existența după război mării noastre vecine, Uniunea Sovietică, care ne-a acordat tot timpul un binevoitor sprijin. Condițiile de existență create sunt tot atâtea posibilități de dezvoltare în viitor a Marinei noastre.

Urez ostașilor din toate cadrele Marinei spor la muncă și neprecupețit spirit de jertfă în slujba poporului român.

Solemnitatea din Capitală s-a încheiat la ora 12.30.¹³⁵

La Constanța, o mulțime de oameni a ocupat încă de dimineață catargele și balustradele canonierelor „STIHI”, „GHICULESCU” și distrugătorului „MĂRĂȘTI”, care închideau în careu nava-școală „MIRCEA”- se arată în cronică acestei sărbători găzduită de ziarul *Marina Nouă* din 16 august 1946. După sosirea generalului de corp de armată Lascăr Mihail, ministrul Apărării Naționale, la bordul navei-școală „MIRCEA” se oficiază un Te-Deum. În timp ce se cânta *Ruga*, ancora de flori este aruncată în mare, ca un omagiu adus miilor de marinari care își dorm somnul în adâncurile ei. Printre oficialitățile militare s-au numărat și generalul de corp de armată Stănculescu Botea, comandorul Eugeniu Săvulescu, comandantul Marinei Regale, comandorul Paul Diaconescu, comandantul Comandamentului Litoralului Maritim și Fluvial, colonelul Focșăneanu,

132. *Ibidem*, p. 3.

133. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 663, p. 102.

134. A. M. R., fond S.S.M., dosar nr. 4472, f. 225.

135. *Marina Nouă*, Anul III, Nr. 81, sâmbătă, 16 august 1947, p. 1-3.

locotenent-colonelul Slăvescu, dl. D. Feodorov, consulul sovietic la Constanța, căpitanul de rangul III Birnek, șeful de stat major al Bazei Navale Sovietice, precum și numeroși alți ofițeri.

În cuvântul său, comandorul Eugeniu Săvulescu a spus, printre altele:

Marina Română democrată s-a născut la 12 octombrie 1945 când guvernul Uniunii Sovietice, printr-un gest mare în istorie, a cedat României o parte din flota de război, care fusese capturată în cursul operațiunilor cu un an înainte.

Recunoștința către U.R.S.S. și prietenia sinceră cu Marina Sovietică s-a impus deci din prima clipă pe frontispiciul noii Marine.

Îmi permit să reamintesc aici cuvintele pe care amiralul Bogdenko, mare prieten al României și al Marinei Române, le-a spus comandantului sovietic care a adus aceste nave de la Sevastopol: „Du-te și asigură poporul sovietic că am predat aceste nave pe mâini bune”.

În intervenția sa, ministrul Apărării Naționale a ținut să precizeze:

Tradiția acestei sărbători, renăscută sub Guvernul d-lui Dr. Petru Groza, va rămâne deci strâns legată pentru totdeauna de gestul Uniunii Sovietice și de actuala conducere democratică a țării.

În lumina acestui adevăr istoric și în respectul memoriei eroilor Marinei Române și Sovietice, privind realitățile în față, reînnoim hotărârea de a continua lupta de apărare a idealurilor pentru care ei s-au sacrificat, făcându-ne un crez din lupta contra fascismului, reacțiunii și imperialismului agresiv, apărarea cuceririlor democratice și ridicarea cât mai sus a maselor muncitoare de lucrători, țărani și cărturari, prietenia sinceră cu toate popoarele iubitoare de libertate și mai ales cu popoarele sovietice, alături de ai căror eroi dorm luptătorii români.

Urez Marinei noastre democrate spor la lucru și progres în străduința ei de propășire pentru binele poporului.

După decorarea ofițerilor, subofițerilor, maiștrilor și ostașilor care s-au evidențiat prin merite deosebite în activitatea de dragaj, au urmat întrecerile nautice, încheiate cu înmânarea premiilor.

Invitații de onoare au participat la o plimbare în larg cu canoniera „GHICULESCU”.¹³⁶

În articolul „Ziua Marinei Democrată”, publicat pe prima pagină de *Marina Nouă*, comandorul Eugen Săvulescu, comandantul Marinei Regale arăta:

Ca orice alcătuire în cadrul societății, Marina Română Democrată are o zi pe an hărăzită bilanțului activității depuse, sărbătoririi rezultatelor obținute și mobilizării forțelor ei pentru noi realizări pe viitor.

Pentru Marină această zi este 15 august.

Aleasă în mijlocul verii, când activitatea pe ape este mai vie ca oricând și când suflarea marinărească are dreptul să se bucure de fructul muncii ei, Ziua Marinei este așteptată cu drag și cu entuziasm.

De data aceasta, Ziua Marinei este sărbătorită într-un cadru mult mai larg. Ea depășește marginile strâmte ale unei categorii profesionale și se răsfrânge asupra întregului popor. Motivele sunt multe.

Marina Democrată a spart zidurile care o închideau în castă și, pășind alături de întregul popor, și-a luat partea sa de sarcină pentru refacerea țării.

Este adevărat că preocuparea centrală a Marinei Democrată a fost aceea de refacere a flotei și deschidere a drumurilor navigabile pe Mare și Dunăre, și că instruirea cadrelor și trupei a fost urmărită îndeaproape pentru a avea elemente bine pregătite, dar, pe lângă aceste preocupări profesionale, Marina Regală a pus umărul pentru împlinirea dezideratelor întregului neam.

Ea a știut să fie alături de toată suflarea conștientă a Patriei la 19 noiembrie 1946, când și-a spus cuvântul pentru un guvern al poporului. Marinarii au muncit pământul și au concurat la salvarea Moldovei pustiită de secetă, cu același entuziasm cu care au combătut orice act al reacțiunii și cu aceeași dârză hotărâre cu care au știut să-și democratizeze cadrele.

În anul ce s-a scurs, Marina Democrată s-a dovedit a fi un tot unitar, braț de nădejde al poporului și să nu uităm că brațele Marinei de azi sunt brațele marinarilor conștienți de drepturile poporului muncitor și aprigi cu dușmanii lui dinăuntru sau din afara hotarelor.

Pentru viitor, Marina Democrată își va păstra linia de conduită trasată de la 23 august 1944 și definitivată la 6 martie 1945, de la care nu se va îndepărta nici o clipă și care este chezășia viitorului strălucit al țării și al ei însăși.

Nimeni nu va opri ca șantierele și atelierile Marinei Regale să lucreze pentru dezvoltarea flotei, cu atât mai mult cu cât economia națională este astăzi pe un drum sănătos, grație muncii încordate a muncitorilor progresiști și a acordurilor comerciale echitabile și prietenești realizate cu Uniunea Sovietică.

Propășirea Marinei Române mai este garantată, în paralel cu eforturile pe care le depune ea, și de înțelegerea largă a guvernului țării, care știe foarte bine că dispunând de o flotă puternică, porturile plămâni țării se deschid larg economiei naționale și că, în același timp, o flotă puternică și bine înzestrată înseamnă o Românie bine apărată.

136. *Idem.*

Acest lucru l-a știut bine și marea noastră prietenă Uniunea Sovietică, care, înapoiindu-ne cu atâta mărinimie o parte din navele de captură, a permis să se pună bazele noii noastre Marine Democratice.

Uniunea Sovietică a făcut acest gest cu adâncă convingere că România nu-și va dezvolta niciodată o flotă agresivă ci una pentru apărarea păcii, alături de flotele popoarelor iubitoare de libertate și pașnică propășire.

Marina Democrată, în această zi de sărbătoare a reînvierii ei, asigură întreg poporul că va continua să-și pună toate eforturile în slujba intereselor adevărate ale țării și în slujba păcii.¹³⁷

137. Idem.

ZIUA MARINEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNĂ

Printr-o Circulară emisă de Comandamentul Marinei Militare și semnată de șeful de stat major al acesteia, comandorul Ioan Cristescu, se aducea la cunoștința personalului acestei instituții faptul că „măine, 25 iulie 1948, ora 17.00 va avea loc la ștrandul Bragadiru sărbătorirea într-un cadru festiv a Zilei Flotei Maritime Sovietice.

Cu această ocaziune, Marina Militară are prilejul de a-și manifesta sentimentele de adâncă prietenie ce o leagă de Marina Sovietică prin participarea totală la această înălțătoare sărbătoare”.

În ceea ce privește participarea activă a Marinei în desfășurarea programului, s-au dat dispozițiunile necesare resoartelor respective:

Personalul militar al Marinei va fi prezent la strand la ora 16.00 pentru a îndeplini oficiul de gazdă.

Cât privește restul personalului Marinei, familiile și invitațiile acestora, vor putea fi prezenți la strand la ora 17.00, când începe desfășurarea programului.

Participarea va avea loc pe bază de invitații (o invitație fiind valabilă pentru două persoane).

Personalul militar participă fără invitații.

Se repartizează un număr de 23 invitații pentru Statul Major al Marinei și 23 pentru Servicii (fiecare invitație pentru două persoane).

Birourile de adjutantură vor lua măsuri să fie distribuite în mod judicios atât personalului civil din Comandamentul Marinei Militare cât și ofițerilor pentru familiile respective și invitații acestora¹³⁸.

Mai mult, prin Nota-raport nr. 60.910/28.07.1948, comandorul Eugeniu Săvulescu, comandantul Marinei Militare, raporta următoarele:

În fiecare an, la 15 august se serbează la toate unitățile Marinei și în special la Constanța Ziua Marinei.

Cu această ocazie, are loc o serie de întreceri între echipajele navelor, întreceri ce reprezintă o încoronare a antrenamentului lor.

De asemenea, la Ziua Marinei mai iau parte la manifestările de sporturi nautice și asociații civile.

Întrucât până la această dată mai sunt doar două săptămâni, rog să binevoiți a hotărî dacă și în acest an și de acum înainte mai rămâne ca zi a Marinei Militare a Republicii Populare Române aceeași dată de 15 august, legată de ziua de Sfânta Maria, ce era considerată până acum patroana Marinei Militare.¹³⁹

Un an mai târziu, comandorul Ioan Cristescu, comandantul Marinei Armatei Republicii Populare Române transmitea următoarea telegramă de felicitare Comandantului Forțelor Navale Militare ale U.R.S.S., amiral I.S. Iumașev:

De Ziua Marinei Sovietice, marinarii, subofițerii, maiștrii și ofițerii Marinei Armatei Republicii Populare Române vă transmit călduroase felicitări și salutul lor frățesc.

Exprimăm glorioasei Marine Sovietice cu acest prilej dragostea pentru eroismul ei și recunoștința noastră pentru jertfele pe care marinarii sovietici le-au dat pentru eliberarea Patriei noastre.

Vom urma drumul pe care merge Uniunea Sovietică și ne vom pregăti temeinic pentru a fi în măsură să apărăm Patria și Pacea, după exemplul glorioasei Marine Sovietice.¹⁴⁰

Comandorul Ioan Cristescu
© Colecția Muzeului Marinei
Române

138. A.M.R., fond C.M.M., dosar 2431, p. 98.

139. A.M.R., fond C.M.M., dosar 2430, f. 670.

140. Dobrogea Nouă, Anul II, nr. 367, 27 iulie 1949, p. 1.

Cu privire la sărbătorirea Zilei Marinei Române, cu adresa nr. 52/C/27 aprilie 1951, căpitanul de rangul I Emil Grecescu, comandantul Marinei Militare propunea Direcției Superioare Politice a Armatei următoarele:
În conformitate cu ordinul verbal al M.F.A. Direcției Secretariat (colonel Moisescu) de a se propune direct Dvs. ziua indicată a se fixa ca ZIUA MARINEI,

Raportăm că neavând nici o dată istorică ce ar putea sta la baza fixării acestei zile în lunile iulie sau august (indicate de Ministerul Forțelor Armate), propunem a se fixa ca zi a Marinei data de 1 august; aceeași, în urma indicației ministrului Forțelor Armate de a se fixa o dată calendaristică în lipsa unei date istorice.

Raportăm totodată că în cazul în care nu se aprobă ziua propusă de noi, trebuie avut în vedere ca ziua ce se fixează să fie în intervalul 15 iulie - 15 august, cel mai indicat pentru ca o dată cu serbarea Zilei Marinei să se poată desfășura toate categoriile de sporturi pe apă.¹⁴¹

Ca urmare, în același an apar *Instrucțiuni cu privire la sărbătorirea zilei de 2 august 1953, Ziua Marinei Militare*, semnate, pentru Comandantul Marinei Militare de căpitan de rangul I. C. Burada, membru militar al Consiliului Militar al C.M.M., șeful Direcției Politice, căpitan de rangul II Nicolae Gh. Mihail și șeful de stat major al C.M.M., căpitan de rangul II Simion Tudor. „Anul acesta la 2 august se sărbătorește pentru prima oară în țara noastră Ziua Marinei Militare a Republicii Populare Române.

Instituirea acestei sărbători scoate în evidență faptul că Partidul Muncitoresc Român și guvernul R.P.R. au acordat și acordă o mare importanță creării și întăririi permanente a Marinei Militare, brațul înarmat la hotarele pe apă ale scumpei noastre patrii.

Politica partidului nostru cu privire la construcția și întărirea forțelor militare ca parte componentă a forțelor armate corespunde intereselor vitale ale țării noastre. Această politică are la bază experiența P.C.U.S., problema creării și întăririi forțelor militare și este îndreptată spre asigurarea securității frontierelor noastre maritime și fluviale. Ea are ca scop să facă din Marina noastră Militară care este un ajutor credincios Forțelor noastre Armate, scut de nădejde care să fie gata să apere cu devotament interesele de stat ale țării noastre.

În centrul preocupărilor pentru sărbătorirea zilei de 2 august va sta organizarea temeinică a muncii politice în vederea celui de-al IV-lea Festival al Tineretului și Studenților pentru pace și prietenie.

Sărbătorirea zilei de 2 august trebuie să fie un prilej de popularizare a mărețelor realizări obținute de oamenii muncii în anii puterii populare sub conducerea partidului nostru, un bilanț al realizărilor noastre și un prilej de mobilizare a maselor de militari în vederea obținerii unor noi succese în pregătirea de luptă și politică, în întărirea disciplinei și a ordinii militare, în păstrarea și îngrijirea tehnicii de luptă, în realizarea de cât mai multe economii.

Pentru organizațiile de partid și cele utemiste din Marina Militară, pregătirea și sărbătorirea zilei de 2 august va trebui să însemne o îmbunătățire a muncii lor politice și organizatorice, creșterea combativității lor pentru traducerea în viață a hotărârilor Partidului și Guvernului, Ordinului ministrului Forțelor Armate pentru îmbunătățirea pregătirii de luptă, întărirea ordinii și disciplinei militare și pregătirea în cele mai bune condițiuni a seminariilor bilanț la învățământul de partid, pregătirea marxist-leninistă și lecțiile politice.

Pentru buna desfășurare a sărbătoririi Zilei Marinei Militare, comandanții, organele politice și locțiitorii politici vor lua următoarele măsuri:

În ziua de 1 august:

1. În după amiaza zilei de 1 august vor avea loc adunări festive cu toți militarii și angajații civili din comandamente, pe nave, în unități, baterii de coastă, depozite și formațiuni.

În aceste adunări se va citi Ordinul comandantului marii unități, comandantului de divizion, de nave în subordine, de nave de rangul 2 și 3, de unități (formațiune); în aceste ordine se vor arăta succesele obținute în pregătirea de luptă și politică în cinstea Zilei Marinei Militare, se vor face evidențieri, se vor da recompense și se vor înmâna semne onorifice militarilor frunțași.

Adunările vor fi urmate de spectacole artistice, iar acolo unde este posibil, și de reuniuni tovarășești.

2. În garnizoanele Constanța, Galați, Mangalia și Sulina, după adunările festive cu toți militarii și angajații civili, vor avea loc adunări festive pe garnizoană, la care vor fi invitați reprezentanți ai organizațiilor de partid și de stat, stahanoviști și frunțași în producție.

Adunările vor fi conduse de un prezidiu format din ofițeri cu munci de răspundere, câte un sergent și un militar în termen frunțas și câte un reprezentant al organizațiilor de partid și de stat.

Vor conferenția comandanții sau șefii organelor politice ai marilor unități de marină din Constanța, Galați, Mangalia și Sulina.

Adunările vor fi urmate de festivaluri artistice date de echipele artistice militare cu concursul organelor locale și reuniuni tovarășești în cadrul Caselor Armatei și cluburilor de garnizoană.

În ziua de 2 august:

Toate navele Marinei Militare vor ridica pavilionul și marele pavoaz.

141. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 3194, f. 79.

1. În comandamente, pe nave, în unități, baterii de coastă, depozite și formațiuni se va da citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. și Ordinului comandantului Marinei Militare.

2. În garnizoanele Constanța, Galați și Mangalia, festivitatea se va desfășura în continuare după un program special întocmit în acest scop.

3. În celelalte garnizoane și în unitățile și formațiunile care nu participă la programul special la Constanța, Galați și Mangalia, vor avea loc manifestări culturale și concursuri sportive.

4. În toate garnizoanele, în după amiaza zilei de 2 august se vor acorda învoiri militarilor în termen în proporție de 30%, astfel până la ora 20.00 învoiri individuale, până la 23.00 învoiri sub comandă pentru participare la manifestările cultural-artistice. Se va atrage atenția acestora asupra comportării lor exemplare în oraș și asupra spiritului de vigilență de care trebuie să dea dovadă.

5. În comandamente, pe nave, în unități, baterii de coastă, depozite și formațiuni, se vor lua măsuri de pază și securitate, începând din ziua de 1 august, ora 12.00 până la 3 august, ora 08.00, după ordinele anterioare ale Marelui Stat Major și Comandamentului Marinei Militare, Statul Major.

Marile unități de marină care au detașamente de militari la strânsul recoltei, vor trimite ofițeri delegați la G.A.S. respective unde vor organiza sărbătorirea Zilei Marinei Militare.

În dimineața zilei de 2 august se va citi Ordinul ministrului Forțelor Armate ale R.P.R., Ordinul comandantului Marinei Militare, al comandantului de mare unitate (unitate) și se vor înmâna recompensele sau semnele onorifice militarilor distinși aflați în detașamentele respective.

După aceasta se vor organiza conferințe și manifestări artistice și sportive în cadrul G.A.S.

Marile unități vor lua măsuri pentru executarea întocmai a prezentelor instrucțiuni.¹⁴²

Abia prin Decretul Prezidiului Nr. 309 publicat în Buletinul Oficial Prezidiului din 29 august 1953 este instituită Ziua Marinei Militare a R.P.R., respectiv cea a Forței Aeriene Militare ale R.P.R.

Cu nr. M 023822 din 28 iunie 1954, șeful Direcției Secretariat din Ministerul Forțelor Armate, colonelul I. Ciulei, transmitea Comandamentului Forțelor Maritime Militare Nota-raport nr. P.P. 01729 din 11 iunie 1954 a D.S.P.A., pe care, la propunerile făcute de șeful Direcției Superioare Politice a Armatei, generalul maior Corneliu Mănescu, referitoare la sărbătorirea Zilei Marinei R.P.R., ministrul Forțelor Armate, Emil Bodnăraș, pusese următorul ordin în rezoluție: „Da; sobru!”. Observațiile șefului D.S.P.A., pertinente de altfel, includeau, printre altele, amendamentul potrivit căruia tovarășul Leonte Răutu, șeful Secției Propagandă și Agitație a C.C. al P.M.R. nu era de acord cu culorile panglicii de la medalia „Pentru merite în întărirea Marinei Militare a Republicii Populare Române”, propusă de Comandamentul Marinei Militare.¹⁴³

La 1 august 1954 s-a serbat pentru prima dată în Republica Populară Română Ziua Forțelor Maritime Militare.¹⁴⁴ Această sărbătoare s-a desfășurat în toate unitățile subordonate Comandamentului Forțelor Maritime Militare.

În vederea organizării tuturor activităților legate de Ziua Marinei Republicii Populare Române au fost convocați la începutul lunii iulie comandanții de mari unități și șefii Secțiilor Politice unde li s-au indicat măsurile care trebuie luate, dându-li-se din timp instrucțiuni scrise în acest sens, întocmindu-se totodată de către Statul Major al C.F.M.M. și Direcția Politică planificări speciale.

În perioada de pregătire au fost ținute la toate unitățile din subordine cu militarii și angajații civili un număr de trei informații politice și o lecție politică în legătură cu Ziua Marinei.

În vederea popularizării Zilei Marinei R.P.R. în rândurile oamenilor muncii, prin grija Direcției Politice a C.F.M.M. au fost pregătite conferințele pentru instituțiile civile din toată țara, lecția politică ce s-a ținut cu toți militarii Forțelor Armate ale R.P.R. și o serie de materiale ce au fost publicate în presa centrală și locală.

La propunerea C.F.M.M. au fost editate de D.S.P.A. o serie de materiale de agitație vizuală ca afișe, panouri, lozinci, cărți poștale în legătură cu Ziua Marinei, iar prin grija Ministerului Industriei Alimentare au fost fabricate țigări „MARINAR”.

Pentru a întâmpina cu rezultate bune Ziua Marinei, la toate unitățile subordonate s-au ținut adunări ale organizațiilor de bază partid în vederea mobilizării efectivelor la obținerea de rezultate cât mai bune în pregătirea de luptă și politică. La unele mari unități cum au fost de pildă Baza 283 Maritimă, B.A.R.M. 214, Flotila de Dunăre, Baza 127 Maritimă și Divizionul 418 Distrugătoare s-au ținut adunări cu toți militarii unde au vorbit comandanții și locuitorii politici despre rezultatele obținute până în prezent de militari în pregătirea de luptă și politică și despre sarcinile lor în vederea întâmpinării Zilei Marinei și a zilei de 23 august.

În perioada de la 25 iulie până la 1 august 1954 s-au ținut conferințe despre Ziua Marinei la un număr de 23 întreprinderi din garnizoana Constanța și tot atâtea conferințe în restul garnizoanelor de marină. Au conferențiat ofițeri bine pregătiți din unitățile Forțelor Maritime Militare. De asemenea, au fost trimise delegații compuse din ofițeri, matrozi și elevi la Palatele Pionierilor din 19 orașe ale țării cu machete de nave care au fost înmânate în adunări festive ale pionierilor.

142. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 4331, f. 1-3.

143. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 6121, p. 120.

144. *Ibidem*, p. 35.

Prin grija Direcției Politice s-au organizat adunări publice în intervalul de la 25 iulie la 31 iulie 1954 în garnizoanele Constanța, Vasile Roaită și Mamaia și întâlniri între marinari și pionieri în garnizoanele Constanța, Medgidia și Mamaia. În garnizoana Constanța s-a mai organizat și o întâlnire între utemiștii fruntași în producție și marinari cât și vizitarea navei „LIBERTATEA” de către un număr de 400 pionieri și 18 utemiști din Constanța, cu care s-a făcut și câte o ieșire în larg.

Conform planificărilor, în unități au fost ținute în ziua de 31 iulie 1954 adunări festive ale milita- rilor consacrate Zilei Marinei R.P.R. unde s-a dat citire Ordinului Comandantului Forțelor Maritime Militare cu privire la Ziua Marinei, s-a conferențiat despre Ziua Marinei, s-au făcut înaintări în grad, evi- dențieri în fața frontului și s-au prezentat militarilor programe artistice.

În garnizoana Constanța, adunarea festivă s-a ținut la Teatrul de Stat, cu care ocazie secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale a înmănat ofițerilor și carnicilor care au obținut succese deosebite ordine și medalii. Adunări festive s-au ținut și în celelalte garnizoane de marină.

În ziua de 1 august au fost organizate reviste navale în garnizoanele Constanța și Galați, unde, conform Ordinului ministrului Forțelor Armate, s-au tras 21 salve de arti- lerie de pe nave și baterii de coastă.

În garnizoana Constanța, în cadrul revistei navale, Petre Gheorghe, secretar al C.C. al U.T.M. a înmănat distrugătorului 11 Steagul Roșu al C.C. al U.T.M. pentru rezultate bune obținute de ofițerii, carnicii și matrozii acestei nave în pregătirea de luptă cât și în întărirea disciplinei militare.

S-au mai înmănat diplome de onoare colective de către C.C. al U.T.M. la două organizații de bază U.T.M. pentru rezultate deosebite în muncă, cât și diplome de onoare unui număr de 15

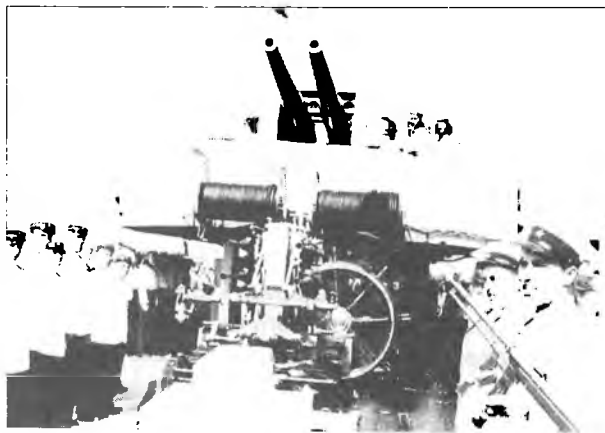
utemiști fruntași în pregătirea de luptă și politică de la diferite unități și nave.

După revista navală din Constanța a avut loc o ieșire în larg, iar la Galați o plimbare pe Dunăre cu o navă, la care au luat parte persoanele participante la revistele navale și ofițerii cu munci de răspun- dere din cadrul unităților Forțelor Maritime Militare.

La Mangalia s-a făcut, de asemenea, o ieșire în larg cu două șalupe la care au luat parte ofițerii cu familiile lor.

În cursul după amiezii de 1 august, în unitățile Forțelor Maritime Militare au avut loc programe artis- tice, concursuri sportive, vizionări de filme, sporturi nautice, atletism etc.

În garnizoanele Constanța, Galați și Mamaia, în după amiaza zilei de 1 august fanfarele au execu- tat cântece pentru populație în parcuri și în diferite locuri stabilite și au fost date programe artistice mi- litare și civile. La Teatrul Marinei din Constanța, scri- torul Vasile Vaida a conferențiat despre trecutul re- voluționar al Marinei R.P.R. De asemenea, au avut loc concursuri de bărci în majoritatea garnizoanelor de marină și carnavalul bărcilor. În Constanța au fost prezentate de către un număr de trei caravane filme în diferite puncte ale orașului, iar un număr de două

autostații au popularizat Ziua Marinei R.P.R. și au difuzat programul activităților din ziua de 1 august.

Pavoazarea unităților și navelor a fost în general corespunzătoare. S-a arborat marele pavoaz, iar noaptea a fost ridicat pavoazul electric. În vederea Zilei Marinei R.P.R. au fost pavoazate și orașele, întâl- nindu-se în diferite puncte din orașe lozinci și panouri ce înfățișau viața marinarilor.

În seara zilei de 1 august s-au organizat reuniuni tovărășești în toate garnizoanele de marină, cu excepția garnizoanei Galați unde reuniunea a avut loc în seara zilei de 31 iulie 1954, la care au fost invitați reprezentanți ai organelor de partid și de stat și fruntași în producție din întreprinderi.

Tot în cinstea Zilei Marinei R.P.R. s-au organizat expoziții marinărești în garnizoanele Constanța, Galați și Tulcea care s-au bucurat de un mare succes. Numai în garnizoana Constanța, în decurs de două zile, expoziția a fost vizitată de peste 10.000 de oameni ai muncii.

Privind modul cum s-au pregătit unitățile și marile unități în vederea sărbătoririi Zilei Marinei R.P.R., se poate arăta că, în general, a existat o preocupare în acest sens de către unități, luându-se măsuri corespunzătoare care au dus la desfășurarea Zilei Marinei în condițiuni bune. S-au remarcat în mod deosebit în pregătirea și desfășurarea Zilei Marinei R.P.R. Divizionul Distrugătoare, Detașamentul Nave Școală și Brigada Apărării Raionului Maritim, ale căror efective au contribuit din plin la desfășurarea în bune condițiuni a principalelor activități organizate în cinstea Zilei Marinei R.P.R.

Întâmpinarea Zilei Marinei R.P.R. - conchide în finalul raportului său locțiitorul șefului Direcției Politice a C.F.M.M., căpitanul de rangul II Enache Manguț - a fost un bun prilej de îmbunătățire a calității pregătirii de luptă și politice a echipajelor, a stării disciplinare și a păstrării în bune condițiuni a tehnicii de luptă. Efectivele Forțelor Maritime Militare au înregistrat o serie de rezultate pozitive în cinstea Zilei Marinei R.P.R. (Divizionul Vedete Blindate, Divizionul Distrugătoare, Divizionul 307 Artilerie de Coastă, Regimentul 103 A.A. etc.)

[...] Cu ocazia Zilei Marinei, un număr de 37 militari au fost distinși cu ordine și medalii, 185 militari li s-au acordat mențiuni, 301 militari au fost înaintați în grad la excepțional și unui număr de 145 militari li s-au acordat semne onorifice ca răsplată a muncii depuse pentru obținerea de rezultate bune în diferite ramuri de activitate.¹⁴⁵

Festivitățile prilejuite de sărbătoarea marinarilor români au început cu ridicarea pavilionului de luptă al navelor, urmat de citirea în fața echipajelor a ordinului emis cu acest prilej de ministrul Forțelor Armate. După trecerea în revistă a navelor și felicitarea echipajelor de către prim-loctiitorul ministrului Forțelor Armate, la bordul navei-amiral acesta adresează marinarilor și invitaților lor cuvântul de salut. În timp ce pe puntea navei orchestra intonează imnurile de stat ale R.P.R. și U.R.S.S., de la țarm răsună cele 21 salve de artilerie. Aviația transmite salutul camaradesc al aviatorilor militari. În Piața Ovidiu are loc o mare demonstrație a marinarilor.

Cu acest prilej, generalul - locotenent Leontin Sălăjan, prim-loctiitorul ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. a rostit următorul discurs:

Tovarășii,

Poporul român și militarii Forțelor noastre Armate sărbătoresc astăzi, pentru prima oară, Ziua Marinei R.P.R.

Instituirea Zilei Marinei în patria noastră ca sărbătoare populară și militară dovedește prețuirea și dragostea cu care partidul, guvernul și întregul popor înconjoară pe marinarii Forțelor Maritime Militare și ai Marinei Civile, pe inginerii, tehnicienii și oamenii muncii din șantierele de construcții navale.

Cu prilejul Zilei Marinei, clasa muncitoare, țărănimea muncitoare și intelectualitatea noastră vor avea prilejul să cunoască și mai bine realizările partidului și guvernului în făurirea și întărirea Marinei R.P.R.

Având drept țel suprem al politicii sale grija pentru satisfacerea nevoilor materiale și culturale mereu crescânde ale oamenilor muncii de la orașe și sate, Partidul Muncitoresc Român și Guvernul Republicii Populare Române au creat o flotă maritimă și fluvială puternică, capabilă să asigure nevoile transportului pe apă în condițiile construirii socialismului. În același timp, partidul și guvernul se îngrijesc de întărirea continuă a Forțelor Maritime Militare, strajă de nădejde a hotarelor maritime și fluviale ale patriei noastre. Această misiune constituie mândria marinarilor noștri militari.

Marina noastră are glorioase tradiții de luptă pentru apărarea independenței țării, glorioase tradiții revoluționare și străvechi legături de cooperare și prietenie cu flota rusă. Cu veacuri în urmă, corăbiile moldovenești, alături de cele rusești au luptat și în războiul din 1877 pentru neatârănarea țării, ca și în primul război mondial, când imperialiștii germani ne cotropiseră țara. Vitejii marinari ruși și români au transformat bătrâna Dunăre într-un adevărat cimitir al navelor militare turcești, austro-ungare și nemțești.

Sub influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și a legăturilor strânse pe care marinarii români le-au avut cu marinarii revoluționari ruși, a crescut elanul revoluționar al marinarilor noștri. În condițiile avântului mișcării muncitorești din țara noastră, pe crucișătorul „CAROL I”, „ÎMPĂRATUL TRAIAN” și alte nave, marinarii au constituit comitete revoluționare și au alungat ofițerii reacționari.

După eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist de către glorioasa Armată Sovietică, marinarii sovietici și români au reînnoit în luptele purtate împotriva dușmanului comun străvechea prietenie dintre

Marinari !

„Fiți strajă de necălitit hotarelor maritime și fluviale ale scumpel noastre Patrii”.

145. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 6121, p.199-202.

flota rusă din Marea Neagră și flota Țărilor Românești. În luptele din Marea Neagră și de pe Dunăre, prin vitejia și iscusința militară a echipajelor sovietice și românești, au fost scufundate 421 nave și ambarcațiuni inamice.

Tovarăși,

Echipajele navelor noastre cinstesc prin fapte și duc mai departe glorioasele tradiții ale flotei române. În anii regimului democrat popular, cu sprijinul frățesc al prietenei noastre Uniunea Sovietică, a fost construită o puternică flotă comercială, cum n-a avut niciodată România burghezo-moșierească. S-au construit vase noi și au fost pregătite echipajele necesare. Puterea populară a promovat în posturi de conducere numeroși oameni ai muncii. În școlile medii de marină și în cele tehnice se pregătesc noi și noi promoții de marinari- echipaje și cadre de comandă necesare vaselor noastre.

Republica Populară Română caută să extindă comerțul său exterior cu toate statele, indiferent de orânduirea lor politico-socială, pe baza principiului deplinei egalități în drepturi și a avantajelor reciproce. Marinarii noștri poartă cu cinste pavilionul vaselor românești peste mări și oceane. Poporul nostru se mândrește cu asemenea fapte eroice marinărești ca cele săvârșite de echipajul vasului „PLE-HANOV”, care în timpul unei furtuni în Baltica a salvat vasul și toată încărcătura lui.

La sporirea volumului comerțului exterior al R.P.R.- care din 1946 până în 1953 a crescut de 14 ori- a contribuit din plin și marina noastră. Sporirea comerțului exterior al R.P.R. se datorează muncii entuziaste a poporului nostru muncitor care, condus de partid, obține succese tot mai mari în construcția socialismului, strânsei colaborări dintre țările lagărului democratic și în primul rând a ajutorului primit din partea Uniunii Sovietice. Slujind interesele poporului, partidul și guvernul dezvoltă prin toate mijloacele colaborarea economică cu toate țările lumii. Aceasta corespunde atât intereselor poporului român cât și al celorlalte popoare care doresc să dezvolte comerțul cu R.P.R., să contribuie la slăbirea încordării internaționale și la consolidarea păcii.

Poporul român dorește fierbinte menținerea păcii. El nu uită însă că în lume sunt și forțe care nescotesc dorința de pace a popoarelor și uneltesc pregătirea unor noi aventuri militare.

Poporul nostru a încredințat Forțelor noastre Armate sarcina de a păzi cu vigilență hotarele țării, independența și suveranitatea sa de stat. De strajă granițelor maritime și fluviale ale patriei noastre stau Forțele Maritime Militare ale R.P.R.

Învățând din bogata experiență dobândită de Flota Maritimă Militară a Uniunii Sovietice în Marele Război pentru Apărarea Patriei, din experiența echipajelor noastre fruntașe și străduindu-se să ducă mai departe tradițiile glorioase ale Flotei române, echipajele noastre își desăvârșesc continuu pregătirea marinărească și de luptă. Matrozii, carticii, ofițerii și amiralii își îmbogățesc cunoștințele marinărești, întăresc disciplina militară, își perfecționează arta de a naviga pe orice vreme și în orice condiții.

La baza întregii munci de perfecționare continuă a măiestriei marinărești și de luptă a echipajelor stă înalta conștiință politică și patriotică a marinarilor noștri. Comuniștii și utemiștii din Forțele Maritime Militare sunt frunțași în însușirea tehnicii înaintate, în lupta pentru întărirea disciplinei militare, în pregătirea de luptă și politică.

Conducerea fermă și înțeleaptă a partidului constituie chezașia asigurării perspectivelor luminoase ce se deschid Marinei R.P.R.

Tovarăși,

Poporul nostru muncitor sărbătorește Ziua Marinei în condițiile avântului patriotic de muncă cu care întâmpină glorioasa aniversare a eliberării patriei noastre.

Prin entuziasta lor muncă constructivă, oamenii muncii întăresc patria noastră și puterea ei de apărare, înalță tot mai sus gloria R.P.R.

Trăiască Ziua Marinei R.P.R.!

Trăiască Forțele Armate ale R.P.R., strajă neclintită a hotarelor țării, a independenței și suveranității poporului român, a securității sale și păcii!

Trăiască prietenia româno-sovietică!

Trăiască Guvernul R.P.R.!

Trăiască P.M.R.!

Seara, serbările au continuat cu carnavalul bărcilor, feeria pavoazelor electrice, jocurile de proiectoare și de artificii, cântece marinărești¹⁴⁷ și torțe.¹⁴⁸

Marinarii bulgari au trimis un mesaj în care se arată: „Cu ocazia sărbătoririi Zilei Marinei R.P.R., primiți salutul nostru frățesc de marinari. Astăzi, oamenii muncii din Republica Populară Română- de la orașe și sate- vă felicită pentru serviciul vostru plin de abnegație în apărarea patriei voastre socialiste, în apărarea mărețelor realizări ale muncii poporului din Republica Populară Română.

Marinarii militari bulgari, împreună cu tot poporul țării noastre, vă doresc din tot sufletul noi succese în pregătirea de luptă și politică, noi succese în însușirea măiestriei marinărești.” Semnează locotenentul Bogdan Tecov, micimanul Doncio Atanasov, cartnicul major Nicola Kurtev, cartnicii Gheorghii Romanov, Gheorghii Kokuşev, Jeliu Vîcev, matrozul major Ştefan Pehivanov și matrozul Vasil Karpov, fruntași în pregătirea de luptă și politică.¹⁴⁹

Boțmanul polonez Julian Kielkowicz, purtător al semnului onorific „Marinar de frunte”, a transmis un mesaj prietenilor din F.M.M. ale R.P.R., în încheierea căruia ura „noi succese în opera de întărire a coeziunii și spiritului de luptă al Forțelor Maritime Militare ale poporului român frate”.¹⁵⁰

De asemenea, marinarii au fost felicitați de camarazii lor infanteriști și aviatori, prin mesaje transmise de locotenentul major Ioan Ciubotariu, respectiv locotenentul major Nicolae Petrovici.¹⁵¹

În editorialul gazetei de educație ostășească *Flota Patriei* din 1 august 1954, sub titlul ZIUA MARINEI R.P.R. se arăta:

Se apropie 23 August.

Mărețfa aniversare a zece ani de la eliberarea patriei noastre de către invincibila Armată Sovietică este întâmpinată de poporul nostru muncitor cu uriașe realizări în munca eroică de traducere în viață a Hotărârilor partidului și guvernului pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc de la orașe și sate.

În aceste condiții sărbătorim anul acesta pentru prima oară în patria noastră Ziaua Marinei R.P.R.

Această sărbătoare care se va desfășura și în viitor- după Hotărârea Prezidiului Marii Adunări Naționale- în fiecare an în prima duminică a lunii august, constituie dovada înaltei aprecieri pe care partidul, guvernul și întregul nostru popor muncitor o acordă Marinei noastre. Ea constituie expresia dragostei poporului muncitor față de marinari, apărătorii de neclintit a cuceririlor sale revoluționare la granițele maritime și fluviale ale patriei.

Această sărbătoare constituie totodată un îndemn în plus în mobilizarea echipajelor pentru obținerea de noi succese în pregătirea de luptă și politică, în întărirea ordinii și disciplinei militare.

Sărbătorirea Zilei Marinei R.P.R. la numai câteva zile după ce, alături de popoarele Uniunii Sovietice, poporul nostru a participat la sărbătorirea Zilei Forțelor Maritime Militare Sovietice, contribuie la întărirea frăției de arme româno-sovietice, frăție ale căror temelii s-au cimentat de-a lungul secolelor în lupte comune.

Paginile îngălbenite de vremuri ale cronicilor ne păstrează vie în memorie amintirea luptelor duse de corăbierii români pe timpul lui Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, luptele comune ale marinarilor ruși și români în războaiele din 1914-1916 etc.

După victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, monarhia și burghezo-moșierimea română, la ordinul imperialiștilor apuseni, au întrerupt firul acestei tradiții de colaborare frățescă a marinei noastre cu puternica marină rusă. Dar această manevră a burghezo-moșierimii n-a reușit. Încă din primele zile ale lui august 1944, marinarii români s-au alăturat eliberatorilor țării noastre și aliaților lor firești, marinarilor sovietici luptând cu abnegație împotriva cotropitorilor hitleriști.

Marinarii români au ocupat litoralul Mării Negre, reușind să împiedice debarcările hitleriștilor. În luptele duse pe Dunăre împotriva convoaielor inamice, monitoarele românești au capturat 3 șalupe armate, 4 pontoane armate, 18 remorchere și 70 de șleपुरi. La Călărași și Turnu Severin au fost capturate 60 autovehicule și luați 6.000 de hitleriști prizonieri.

Numeroase nave și șleपुरi hitleriste au fost scufundate de focul monitoarelor și vedetelor românești, sau de barajele de mine puse de ele la Turnu Severin.

Tot aici navele noastre au ajutat trupele sovietice să treacă în Iugoslavia pentru a urmări și nimici bandele hitleriste.

147. Echipa artistică a F.M.M. ale R.P.R. a prezentat fragmente din spectacolul muzical PE CĂI ALBASTRE. Din program: „Azi la noi e sărbătoare” - prolog; „Marinari, marinari” - moment muzical; „Partizanii” - tablou coregrafic sovietic; Potpuriu de muzică ușoară; „Furtuna” - scenetă în trei momente; Muzică populară românească; „Culesul viilor” - tablou coregrafic românesc. Vezi A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 6121, p. 79-81.

148. Locotenent V. Lupu, *Sărbătorirea Zilei Marinei Republicii Populare Române*, în *Apărarea Patriei*, Anul X, nr. 180(2485), marți, 3 august 1954, p.1.

149. *Apărarea Patriei*, Anul X, nr. 179 din 1 august 1954, p. 2.

150. *Ibidem*, nr.180(2485), marți, 3 august 1954, p. 3.

151. *Ibidem*.

Pentru toate aceste fapte de arme, Guvernul Sovietic a distins pe mulți din marinarii noștri cu ordine și medalii.

După mai multe secole de luptă, poporul nostru este astăzi cu adevărat liber și independent, stăpân pe soarta sa, nesupus nimănui, nici sultanilor turci sau bancherilor englezi, francezi sau americani.

Zdrobind lanțurile asupririi, poporul nostru, condus de partid, construiește cu succes socialismul.

Pentru matrozii, cartnicii și ofițerii Forțelor noastre Maritime Militare este o mare cinste să se numere printre apărătorii granițelor sfinte ale patriei. De aceea ei muncesc neconținut, în frunte cu comunistii și utemiștii, pentru a-și ridica nivelul pregătirii de luptă și politice. Ca răsplată pentru această muncă, pe pieptul multor marinari strălucesc diferite ordine și medalii sau semne onorifice „Marinar de frunte”, „Artilerist de frunte” etc.

Luarea de către U.T.M. sub patronajul său a Marinei și Aviației, faptul că se trimit în rândul acestora cei mai buni utemiști, cei mai buni tineri ai patriei noastre, dovedește grija permanentă pe care o poartă Partidul Muncitoresc Român întăririi continue a Forțelor Maritime Militare.

Poporul nostru este vital interesat în ieșirea la mare, pentru că aceasta-i conferă posibilitatea să se folosească din plin de avantajele pe care le oferă căile pe apă.

Datorită dezvoltării economice a țării și a eforturilor oamenilor muncii conduși de partid s-a putut înzestra flota cu o tehnică modernă ținându-se seama de cele mai noi realizări ale științei în acest domeniu. Industria noastră navală a luat un avânt ce nu putea fi bănuț în trecut când navele erau cumpărate cu sume uriașe obținute prin exploatarea sălbatică a poporului nostru.

Astăzi nu mai suntem tributarii șantierei străine ci construim nave în șantierele noastre, cu inginerii și tehnicienii noștri și cu materiale fabricate în cea mai mare parte de industria noastră socialistă.

La baza tuturor succeselor Marinei noastre au stat și stau dragostea și grija P.M.R. și a Guvernului care i-au creat toate condițiile materiale și morale deschizându-i cele mai largi perspective de dezvoltare.

Astăzi putem spune cu mândrie că dispunem de echipaje bine instruite, capabile să facă față luptei navale în condițiile războiului modern.

O grijă deosebită se acordă creșterii și pregătirii de noi cadre marinărești. Pregătirea înaltă, teoretică primită în institutele de înaltă cultură marinărească este completată cu o temeinică pregătire marinărească la bordul navelor.

Ajutorul multilateral pe care-l dă Uniunea Sovietică patriei noastre s-a făcut simțit și în dezvoltarea și consolidarea Flotei noastre Maritime Militare prin retrocedarea de către aceasta a navelor și prin documentarea tehnică pe care ne-a pus-o la dispoziție.

Matrozii noștri cinstesc cu profundă admirație curajul și abnegația marinărilor sovietici și muncesc cu elan pentru a-și însuși înalta lor măiestrie militară. Marina Militară se mândrește cu marinari ca Boca Matei, Petre Mihai, Bartoloș Bella, Aron Mihai și alții care dovedesc prin înalta lor pregătire că și-au însușit din minunata experiență a marinărilor sovietici și din calitățile lor morale și de luptă.

Cu însemnate realizări este întâmpinată Ziua Marinei R.P.R. de marinarii navelor comerciale. În luptă cu furtunile mărilor și oceanelor, ei își duc cu curaj la îndeplinire munca lor, care este atât de necesară patriei. Fapta eroică a echipajului vasului „PLEHANOV” a ridicat mult peste hotare prestigiul patriei noastre și al marinărilor români.

Deplin conștienți de importanța sarcinilor pe care ni le-au pus în față Partidul, Guvernul și conducerea Forțelor Armate, matrozii, cartnicii și ofițerii Flotei noastre au întâmpinat Ziua Marinei R.P.R. cu hotărârea crescândă de a nu precupeți nici un efort pentru întărirea capacității de apărare a patriei noastre împotriva oricăror încercări dușmănoase de încălcare a granițelor noastre maritime și fluviale.

Tunurile navelor Forțelor noastre Maritime Militare nu sunt îndreptate împotriva libertăților popoarelor. Navele noastre militare nu întretaie drumurile comerciale internaționale pentru a prinde și captura vreo pradă și nici nu sunt folosite pentru a ține sub teroare teritoriul străine.

Ne e drag pământul patriei pe care astăzi nu-l mai jefuiesc stăpânii diferitelor trusturi și bănci. Ne sunt dragi holdele, munții împăduriți, bogățiile solului și subsolului patriei noastre pe care astăzi suntem stăpâni. De aceea, dacă dușmanul va încerca să lovească patria noastră liberă și fericită, vom ști să luptăm cu curaj și pricepere după exemplul glorioșilor marinari sovietici, până la victoria definitivă a dușmanului.

De-a lungul secolelor, mulți cotropitori au avut prilejul să se convingă pe propria lor piele de vitejia marinărilor români, care alături de întregul popor au luptat pentru libertate. De mii de ori este mai puternic, mai înflăcărat patriotismul marinărilor și ostașilor noștri astăzi, când păzim pacea și liniștea patriei noastre libere populare.¹⁵²

Duminică, 7 august 1955, la Constanța, Ziua Marinei R.P.R. a fost sărbătorită festiv. În port, pe faleză, în piețe, în parcuri și pe clădirile mari au fost arborate sute de fanioane multicolore marinărești. În rada portului sunt ancorate nave ale Forțelor Maritime Militare.

152. Flota Patriei, Anul X, Nr. 13 (420), 1 august 1954, p. 1.

La ora 10.00, prin fața navelor militare aliniate în rada portului trece o șalupă rapidă la bordul căreia se află tovarășii Gheorghe Apostol și general de armată Emil Bodnăraș, însoțiți de generalul-locotenent Leontin Sălăjan, Gheorghe Safer, Stelian Moraru, generalul-maior C. Mănescu, generalul-locotenent I. Tutoveanu, contraamiralul Nicolae Mihai, colonelul Ion Gheorghe, Vintilă Marin, prim-secretar al Comitetului Regional P.M.R. Constanța, C. Cîrfină, membru în Biroul C.C. al U.T.M.

Generalul de armată Emil Bodnăraș felicită pe marinarii fiecărei nave cu prilejul Zilei Marinei R.P.R. Răsună uralele îndelungi ale marinarilor. Oaspeții urcă apoi la bordul navei-școală „MIRCEA”.

La bordul navei sunt prezenți colonel V.I. Perepelija, atașat militar ad-interim al U.R.S.S., colonel Quintin S. Lander, atașat militar al S.U.A., locotenent-colonel Milan Minici, atașat militar și al Aerului al R.P.F. Iugoslave, cpt. J.S. Kennedy, atașat al Aerului al Marii Britanii, maior Sadi Kocaș, atașat militar adjunct al Turciei, căpitan clasa I Branko Andrici, atașat militar adjunct al R.P.F. Iugoslavia.

De pe nava-școală „MIRCEA”, contraamiralul Nicolae Mihai se adresează tuturor echipajelor din rada portului, dând citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. cu prilejul Zilei Marinei R.P.R.

Fanfara intonează Imnul de Stat al R.P.R.

De pe nave și de pe uscat, în semn de salut, se trag 21 salve de artilerie.

Dinspre orizont, într-o viteză uimitoare, apare un grup de vedete rapide ce poartă drapelele R.P.R. și ale marinei militare. Săgetând apele mării, vedetele rapide defilează prin fața navei-școală „MIRCEA”. În același timp, pe albastrul cerului trece în zbor o grupare de avioane care aduc salutul aviatorilor ostașilor mării.

Venind de-a lungul țărmului, spre nava-școală „MIRCEA” se îndreaptă apoi un grup de 7 bărci. Este ștafeta A.V.S.A.P. Străbătând 2.400 km pe apele Mureșului, Bistriței, Siretului, Dunării, Lacului Razelm și pe mare, ștafeta A.V.S.A.P. a adus marinarilor mesajul de dragoste și salut al membrilor Asociației Voluntare pentru Sprijinirea Apărării Patriei. Pe bordul navei, conducătorul ștafetei predă mesajul de salut contraamiralului Nicolae Mihai.

Invitații la festivitate au participat apoi la o croazieră în larg cu nava-școală „MIRCEA”.

La țărm, în fața miilor de spectatori, s-a desfășurat o serbare marinărească plină de voie bună, concursuri de bărci, tragere de parâmă cu bărcile, sărituri de pe trambulină și jocuri distractive marinărești.

După amiază, în piața Ovidiu, parcul

„Maxim Gorki” și pe faleză au avut loc serbări populare.¹⁵³

Duminică, 5 august 1956. La Constanța, tradiționala sărbătoare națională și populară- Ziua Marinei R.P.R.- a prilejuit pentru marinarii din port și oamenii muncii din oraș o adevărată destindere. Arborat din ajun, marele pavoaz flutura pe navele Forțelor Maritime Militare și pe cele ale flotei comerciale. Portul și orașul îmbrăcaseră adevărate straie de sărbătoare.

După ce a trecut în revistă echipajele navelor, felicitându-le pentru succesele obținute în pregătirea de luptă și politică în cinstea Zilei Marinei, contraamiralul Nicolae Mihai a dat citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. În semn de salut, cele 21 de salve de artilerie trase ulterior vesteau până departe entuziasmul și hotărârea marinarilor noștri de a fi gata oricând la granițele pe apă ale țării, mânuind la perfecție tehnica pe care marina noastră militară o posedă.

153. Flota Patriei, Anul X, Nr. 66 (473), vineri, 12 august 1955, p.1.

Organizația U.T.M. al cărei secretar este ofițerul Ion Petrescu a primit înalta distincție „Drapelul Roșu al U.T.M.”, care se acordă în fiecare an celei mai bune organizații U.T.M. pentru succesele obținute în însușirea măiestriei militare, a tehnicii de luptă și pregătirii politice.

A devenit tradițională ștafeta organizată în fiecare an de către A.V.S.A.P. în cinstea Marinei, astfel încât și anul acesta, tovarășul Dan Nicolaescu, din partea C.C. al A.V.S.A.P. a înmănat contraamiralului Simion Tudor ștafeta purtată timp de mai bine de o lună pe Mureș, Siret, Dunăre, Marea Neagră cât și pe uscat, prin toate regiunile țării.

În dimineața zilei de duminică, constanțenii s-au adunat într-un număr impresionant în fața portului pentru a asista la jocurile marinărești pe care s-au obișnuit să le vadă în fiecare an.

La ora 11.00, Neptun¹⁵⁴, zeul mărilor și-a făcut apariția din larg, deschizând programul jocurilor marinărești. Apoi, de pe puntea ancorată în fața Cazinoului, marinarii au prezentat un bogat program de jocuri distractive intrate în tradiția marinarilor, precum prinderea purceilor, săriturile de la trambulină, atacul piraților, misiunea scafandrilor ușori și multe altele.¹⁵⁵

În *Nota-bilanț referitoare la desfășurarea Zilei Marinei R.P.R. 1956*, șeful Spatelui Forțelor Maritime Militare, căpitanul de rangul I ing. Petre Țacu menționează:

1. Adunarea festivă în sală

Participarea invitaților a fost slabă din cauză că invitațiile au fost împărțite în ziua adunării.

Spectacolul artistic a fost slab, pregătit în pripă. Cuplul Radu Zaharescu-Horia Șerbănescu a dat

154. Poseidon, fiul lui Cronos, fratele lui Zeus și soțul Amfitritei, în mitologia greacă, este zeul mării, al apelor și al cutremurelor, protectorul navigației. Neptunus, divinitate latină, asimilată cu Poseidon la greci, pare să fi fost la Roma zeul elementului lichid. Poseidon era foarte popular în orașele grecești ale Italiei meridionale, ceea ce a ușurat drumul său spre Roma. Aici a fost atestat pentru prima dată cu prilejul *lectisternium*-ului din anul 399 î.e.n. cu nume latinesc. Neptun era adorat ca suveran al mărilor, protector al pescarilor, morarilor și luntrașilor. Lui Neptun, numit în cântecele arvarilor *Neptunus pater*, i se aduceau sacrificii împreună cu lupiter, înaintea desfășurării unor bătălii navale sau a plecării în expediții. În unele regiuni din nordul Italiei și Pannoniei, Neptun are o fizionomie diferită de cea oficială a zeului elen, fiind o divinitate a elementului umed iar în provinciile africane era invocat și ca zeu al izvoarelor. Sărbătoarea *Neptunalia* avea loc anual la 23 iulie, acestea adăugându-se mai târziu și jocurile ludi *Neptunatici*. Neptun era înfățișat, de obicei, în picioare, gol, cu barbă și păr abundent, având ca atribut constant tridentul, cu care stârnete valurile. Uneori lui Neptun îi era alăturat delfinul iar pe o singură imagine apare și cornul abundenței. Reprezentanții lui Neptun identice cu ale lui Poseidon sunt numeroase. Pe unul din celebrele mozaicuri din Tunisia, Neptun apare asociat cu simbolurile anotimpurilor.

155. *Flota Patriei*, Anul XI, nr. 122(529), joi, 9 august 1956, p. 1.

numere foarte vechi. De asemenea, numerele Ansamblului Teatrului F.M.M.

2. Revista navală

A fost impresionantă din toate punctele de vedere. Aceasta datorită faptului că s-a desfășurat cu navele în port și au putut lua parte nu numai navele ci și ofițerii Comandamentului Școlii Medii de Marină, A.L., matrozii de pe dană.

3. Concursurile și jocurile marinărești

Nu au fost la nivelul dorit.

Aceasta din următoarele motive:

- Timpul de pregătire a fost prea scurt (5 zile)
- Organizarea nu a fost cea mai bună, nu a angrenat toți factorii militari și civili din portul Constanța
- Locul desfășurării, în fața Cazinoului, nu a fost cel mai potrivit. Din cauza vântului de nord-est și de est, s-au format valuri care au stânenit și îngreunat toate concursurile și jocurile, parte din ambarcațiunile alegorice au fost răsturnate de valuri, altele nu au mai fost introduse în convoi.
- Concursurile de bărci nu au fost reușite ca și parada bărcilor, tot din cauza valurilor și a curentului apei în direcția sud, care era de 2 mile/oră. Distanța între platformă și locul de plecare al ambarcațiunilor a fost prea mare.
- Navele nu au răspuns bine la sarcinile pe care le-au avut. Nu și-au pregătit bărcile bine. Nu au trimis toate bărcile. Nu au făcut ambarcațiunea alegorică așa cum li s-a indicat („MIRCEA”) și la timp.
- Înotătorii și săritorii în apă nu au fost pregătiți din timp.
- Au lipsit concursurile de înot de rezistență și viteză, din cauza locului de desfășurare și a oamenilor nepregătiți pentru astfel de concursuri.
- Nu s-a dat semnalul de începerea concursurilor și jocurilor marinărești. S-a început când a crezut căpitanul de rangul 1 Tacu Petre că este cazul, din această cauză au fost încălecări de numere din program.

Propuneri la punctul 3:

- Să se ordone constituirea unui comandament de organizare a întregii serbări a Zilei Marinei care să lucreze cu cel puțin 45 zile înainte. Acest comandament să cuprindă și reprezentanții autorizați ai direcțiilor din portul Constanța: NAVROM, Căi Navigabile, S.N.C., I.C.H., D.R.N.C., I.N.A, Întreprinderea Piscicolă etc.

Acest comandament să se ocupe cu concursurile și jocurile marinărești, curățenia portului și bazinului, pavoazarea portului, alegerea locului de desfășurare a serbării și carnavalului bărcilor.

Adunarea festivă, revista navală și artificii să fie părți numai ale F.M.M.

Planul jocurilor și concursurilor marinărești să fie inclus în planul general al sărbătoririi Zilei Marinei, care să fie făcut pe ore și minute.

- Locul desfășurării concursurilor și jocurilor marinărești să fie bine stabilit, în bazinul din fața Gării Maritime, fiind singurul care asigură reușita pe orice vreme. Trebuie să se facă în acest loc din următoarele motive:

- Se poate organiza din timp platforma și emisia radio, precum și radioficarea;
- Se pot face repetiții;
- Avem siguranța desfășurării conform programului, fără ca să fim la discreția vântului;
- Programul poate fi văzut bine de toată lumea de pe danele 9,10,11,12,13,14,15;
- Se pot include în program numere foarte frumoase și, în special, concursuri de bărci pescărești, bărci militare, înot viteză și rezistență, ambarcațiuni alegorice etc;
- Programul poate fi condus în cele mai bune condiții prin semnale directe, ceea ce nu s-a putut face în acest an;
- Concursurile de înot și bărci vor avea traseul prin fața navelor la ancoră. Va fi astfel asigurată agitația specifică acestor concursuri care trebuie să fie cele mai importante din program, echipajele vor vedea cea mai mare parte din concursuri, iar oamenii din bărci vor fi stimulați la maximum;
- De asemenea, echipajele vor vedea ambarcațiunile alegorice, pe Neptun și celelalte care vor trece la intrare și întoarcere prin fața navelor lor.
- Să se acorde premii pentru concursurile de bărci și înot, care măresc interesul concurenților. Pentru locul 1, cupă care o primește nava sau unitatea și premii pentru concurenți. Pentru următoarele locuri, diplome pe care le primește nava sau unitatea și premii pentru concurenți.

După terminarea concursurilor și jocurilor, cupele și premiile să fie împărțite într-un cadru solemn de către persoana cu cea mai mare funcție care asistă la serbare.

- Să se stabilească locul de adunare al concurenților care au ocupat locurile 1, 2 și 3 la toate probele, care să vină din timp, împreună cu comandantul navei sau unității din care fac parte.

- Să se includă în concursuri și marinarii civili la înot, sărituri și bărci pescărești.

- În comandamentul de organizare a Zilei Marinei să se aleagă o comisie restrânsă pentru organizarea și conducerea concursurilor și jocurilor marinărești, care să fie formată din oameni pricepuți în astfel de activități și care să aibă autoritatea necesară.

- Planul-program al Zilei Marinei să fie alcătuit din timp, înainte cu 40-45 zile, să fie întocmit amănunțit și aprobat, după care să se facă un plan de control al forurilor superioare. Tot programul să fie întocmit pe ore și minute.¹⁵⁶

Din Raportul specialistului Artilerie al Comandamentului Forțelor Maritime Militare, căpitanul de rangul II Alexandru Chiriac, cu nr. L.P. 02789/14.08. 1956, înaintat șefului de Stat Major al Forțelor Maritime Militare aflăm:

Pentru Ziua Marinei R.P.R., s-a procurat cantitatea necesară de rachete și a fost distribuită la distrugător ofițerilor numiți ca șefi ai grupelor de rachetiști.

La distrugătorul D3, comandantul U.L.II, locotenentul Lazăr Nicolae, fără să fi fost cu nimic angajat în această operație, a luat rachetele și pistoalele și în seara Zilei Marinei, între orele 20.00-20.30, înaintea carnavalului, a tras de la bord un număr de 15 rachete, motivând că a vrut să încerce funcționarea pistoalelor.

În seara aceleiași zile, după terminarea jocului de artificii și rachete, doi din șefii grupelor de rachetiști, locotenentii Oprea D. de la distrugătorul D2 și locotenentul Covaci G. de la distrugătorul D4, s-au dus la restaurantul „Vraja Mării”, au luat loc la masă și scoțând câte un pistol, au tras mai multe rachete. Menționez că la aceeași masă cu cei doi ofițeri se găsea în stare de ebrietate, conform afirmației căpitanului-locotenent Rucăreanu A., aflat prezent acolo, căpitanul-locotenent Birovescu D., comandantul D4.

Fată de cele arătate mai sus, rog a aproba imputarea rachetelor consumate și pedepsirea locotenenților Lazăr N., Oprea D. și Covaci G.¹⁵⁷

4 august 1957. La ora 09.00, pe navele din portul Constanța s-a ridicat marele pavoaz. La bordul navei-școală „MIRCEA”, tovarășul Ion Cîrcei, secretar al C.C. al U.T.M. felicită pe marinarii utemiști și le înmânează diplome și premii. Steagul Roșu al C.C. al U.T.M. este acordat organizației de bază U.T.M. comandată de căpitanul-locotenent Mihai Teslaru. Garda care a preluat drapelul coboară pe șalupă și face un tur prin fața tuturor navelor, escortată de două bărci cu motor.

La ora 10.00, pe cheu sosește generalul-colonel Leontin Sălăjan, ministrul Forțelor Armate ale R.P.R. Urcat la bordul unei șalupe, ministrul, însoțit de tovarășii Vasile Vâlcu, prim-secretar al Comitetului regional P.M.R. Constanța, general-locotenent Ion Tutoveanu, adjunct al ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. și contraamiralul Nicolae Mihai, comandantul Forțelor Maritime Militare ale R.P.R., trece în revistă navele și ambarcațiunile.

Reveniți la bordul navei-școală „MIRCEA”, contraamiralul Nicolae Mihai dă citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. De pe un distrugător pornește prima salvă. Simultan, spre ieșirea portului se îndreaptă cu toată viteza un grup numeros de nave iar în aceeași direcție trec, în formație de câte trei, avioane cu reacție. În aer se înalță o adevărată simfonie a forței pe care o întregesc tonurile solemne ale Imnului R.P.R.

Pe nava-comandant sosesc ștafetele marinarii militari și ale celor din A.V.S.A.P., care au străbătut mii de kilometri pe apele Republicii. Din diferite regiuni ale țării sosesc daruri pentru marinari.

Se desfășoară concursurile sportive bărci, înot, ștafetă combinată. Un deosebit punct de atracție îl constituie jocurile marinărești, concentrate în jurul bazei sportive amenajate pe o navă. Din apă apare Neptun cu cască și trident aurit. Patriarhul apelor ține o scurtă alocuțiune: „...Să începem tradiționalele jocuri sportive marinărești, pentru toți cei ce îndrăgesc marea.” Dezlegarea fiind dată, spectatorii asistă la numeroase demonstrații palpitate, presărate cu momente de haz: luarea purcelului de pe școndru, concurs de tras la parâmbă cu bărcile, vânătoarea ratelor, biciclete pe apă, scafandri, nunta și piratii.

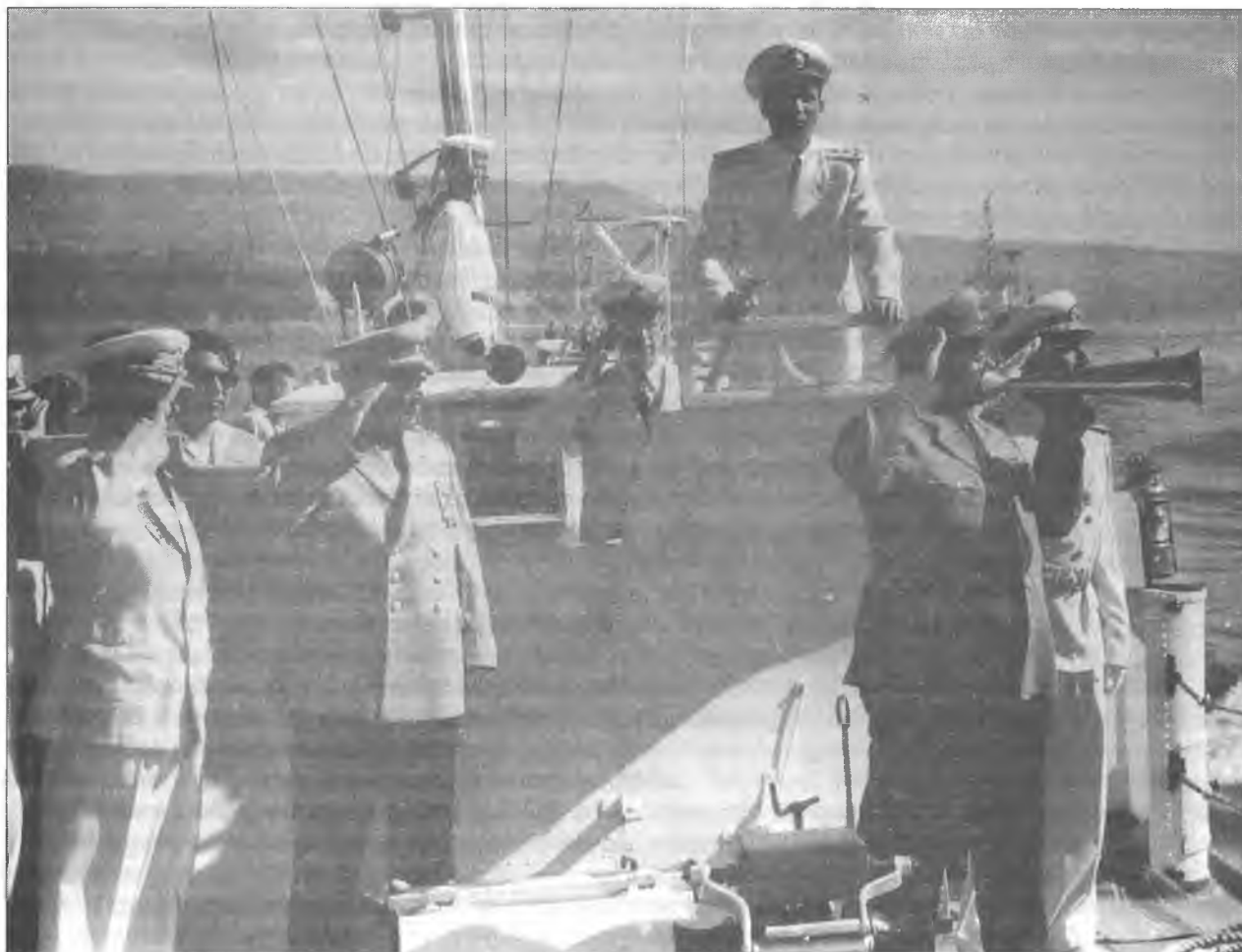
Manifestările dedicate Zilei Marinei au continuat cu același succes și în cursul după amiezii.

Cu acest prilej, comandantul Forțelor Maritime Militare rosteste următoarea cuvântare:

În fiecare an, în prima duminică a lunii august, pe catargele navelor din toate porturile țării se arborează marele pavoaz: se sărbătorește Ziua Marinei Republicii Populare Române. Matrozii, cartnicii și ofițerii din Forțele Maritime Militare, echipajele flotei comerciale, muncitorii, tehnicienii șantierelor noastre navale sărbătorească cu bucurie și entuziasm ziua închinată lor.

156. A.M.R., fond C.M.M., Comandamentul Forțelor Maritime Militare. Secția Pregătire de Luptă, dosar nr. 7317. Ziua Marinei 1956, p. 1-5, 8-15, 18-21, 28-29, 32-35.

157. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 7340, f. 24.

De Ziua Marinei Republicii Populare Române ei își manifestă odată mai mult devotamentul față de Partidul Muncitoresc Român și guvernul țării, afirmându-și hotărârea de neclintit de a apăra cu toate puterile întărirea și apărarea Republicii noastre Populare.

Ziua Marinei este în același timp o sărbătoare a întregului popor. Oamenii muncii din țara noastră își îndreaptă privirile cu mândrie și încredere spre marinarii și spre Forțele Maritime Militare, fiind încredințați că ele străjuiesc neclintit hotarele maritime, litoralul Republicii Populare Române.

În acest an, Ziua Marinei Republicii Populare Române se sărbătorește în condițiile avântului politic și în muncă determinat de istoricele hotărâri ale celui de-al II-lea Congres al P.M.R. și ale Plenarei din decembrie 1956. Pătrunși de un fierbinte patriotism, oamenii muncii din țara noastră traduc cu fermitate în viață politica partidului și guvernului nostru, întâmpinând ziua de 23 august, cea mai mare sărbătoare a poporului român și aniversarea unui deceniu de la proclamarea Republicii Populare Române cu noi succese în muncă pentru sporirea producției și productivității muncii, pentru reducerea prețului de cost al produselor.

În zilele acestea, poporul nostru și-a dovedit din nou unitatea sa moral-politică, atașamentul față de Partidul Muncitoresc Român și Comitetul său Central, aprobând în unanimitate Rezoluția Plenarei C.C. al P.M.R. din 28 iunie-3 iulie 1957. Măsurile luate de această plenară au întărit unitatea de voință și acțiune a P.M.R. - forța conducătoare în țara noastră, au dat un avânt și mai puternic luptei oamenilor muncii pentru îndeplinirea mărețelor sarcini ale construcției socialiste.

Stăpân pe soarta sa, plin de încredere și forță creatoare, poporul român, strâns unit sub steagul de luptă al partidului, pășește hotărât spre noi și mărețe victorii în opera de construire a socialismului în scumpa noastră patrie. Închinându-și forțele sale acestor țeluri nobile, el nu poate să nu țină seamă însă de pregătirile războinice ale unor cercuri agresive din anumite țări occidentale. În mintea poporului nostru s-a întipărit profund indicația dată de Congresul al II-lea al P.M.R. de a fi vigilent mai mult ca oricând în actualele împrejurări internaționale, de a urmări cu atenție manevrele cercurilor imperialiste, de a întări neîncetat capacitatea de apărare a R.P.R., puterea de luptă a Forțelor noastre Armate. În îndeplinirea acestor sarcini, un rol de seamă revine și Marinei noastre Militare.

Forțele Maritime Militare ale Republicii Populare Române, parte componentă a Armatei noastre Populare, constituie o pârghie puternică în întărirea capacității de apărare a statului democrat în proce-

sul făuririi armatei de tip nou, al făuririi întregului aparat nou de stat, capabil să îndeplinească cu succes funcțiile dictaturii proletarietului.

Forțele Maritime Militare, alături de celelalte arme, constituie un factor puternic în apărarea cuceririlor revoluționare obținute de oamenii muncii, sub conducerea partidului. În rândurile marinei se instruiesc fii ai oamenilor muncii legați trup și suflet de clasa muncitoare, de cauza socialismului. La baza pregătirii lor temeinice și multilaterale partidul a pus știința și arta militară a socialismului, bogata experiență de luptă navală a Forțelor Maritime Militare Sovietice.

Ca întreaga noastră armată, Forțele Maritime Militare au devenit o mare școală de educație ostășească și patriotică. Pe navele de luptă sau în unitățile de pe litoral, fiii oamenilor muncii sunt educați în spiritul credinței față de jurământul de deus, în spiritul dărzenei, al curajului și eroismului, sunt crescuți cu grijă și dragoste ca luptători cu o înaltă calificare în specialitatea lor. Sub conducerea comandanților, prin grija lucrătorilor politici, a organizațiilor de partid și a celor utemiste, matrozilor, carnicilor și ofițerilor din Forțele Maritime Militare li se sădesc și dezvoltă înalte calități morale și de luptă. Ei sunt crescuți și educați zi de zi în spiritul dragostei fierbinți față de partid, guvern și popor. Ei sunt pe deplin conștienți că apărând pământul scump al Republicii Populare Române, făcându-și datoria cu cinste și demnitate în Armata R.P.R., îndeplinesc o înaltă îndatorire politică și totodată o nobilă îndatorire internaționalistă. Ei știu că întărind Armata noastră Populară, asigurând apărarea R.P.R., ei contribuie la întărirea întregului lagăr socialist.

Tovarăși,

Vechi și strălucite tradiții de luptă se înscriu în istoria marinei patriei noastre, încă de la corăbierii români de pe vremea lui Mircea cel Bătrân și Ștefan cel Mare pe care cronicile îi slăvesc ca luptători neînfrigați împotriva cötropitorilor. Tradițiile marinei se împletesc cu tradițiile luptei poporului român pentru libertate și independență națională. În timpul războiului pentru independență de la 1877, flota română alături de cea rusă, a dus lupte eroice pentru neatârnamare. Minând zonele în care acționau vasele turcești, navele românești au provocat acestora însemnate pierderi, ceea ce a ușurat transportul trupelor ruse și române pe Dunăre.

În crâncenele lupte din 1877 pentru independența țării, la Calafat și Turnu Măgurele, găsim alături de navele românești comandate de maiorul Murgescu și nave ruse ale locotenentului Dubasov. Lupta curajoasă a acestor nave a dus la nimicirea flotei turcești de pe Dunăre, iar curățirea Dunării a deschis drumul larg și glorios ce ducea la Plevna.

Flacăra tradițiilor de luptă, frăția de arme cu marinarii ruși nu a putut fi stinsă nici în anii grei de teroare burghezo-moșierească. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, contactul strâns cu marinarii revoluționari ruși au creat un puternic avânt revoluționar în rândurile marinarilor români. Însuflețiți de marele Octombrie, în 1917-1919 marinarii români întreprind curajoase acțiuni revoluționare. La Odessa și la Sulina, marinarii de pe navele militare și comerciale, în frunte cu comitetele de acțiune alese de ei, au luat atitudine hotărâtă alături de revoluție, desfășurând revolte la bordul navelor, schimbându-le denumirea. Mișcarea marinarilor români a fost înăbușită în mod sângeros. Ea rămâne un episod înălțător și plin de semnificație în istoria mișcării noastre revoluționare.

Tradițiile luminoase ale marinei noastre au fost ridicate pe o treaptă superioară în timpul războiului antihitlerist. În august 1944, la chemarea Partidului Comunist Român, unitățile de marină au luptat alături de celelalte unități ale armatei române pentru zdrobirea și alungarea trupelor hitleriste din țara noastră. Bătrâna Dunăre a devenit martora unor strălucite fapte de armă. Numai monitoarele românești „ARDEAL” și „LAHOVARY” au capturat 5.000 de prizonieri, 70 de șleपुरi, 18 remorhere, numeroase salupe și pontoane armate ale inamicului. La Turnu Severin, marinarii au capturat 60 autovehicule și au dezarmat 1.000 de hitleriști. Faptele de vitejie ale marinarilor români se înscriu în cartea de aur a patriei. Iată doar câteva momente din gloriosul trecut al marinei românești.

Forțele Maritime Militare ale Republicii Populare Române continuă și dezvoltă cele mai bune tradiții militare marinărești ale poporului român. Ofițerii, carnicii și matrozii se mândresc cu faptele înaintașilor lor, se mândresc cu tradiționala frăție de arme româno-rusă și româno-sovietică.

Tovarăși,

Viata de marină, instrucția la bordul navelor nu sunt ușoare. Marinarul înfruntă vânturile aspre, furia mării, frigul și arsita. Dar mai înainte de toate, în condițiunile unei dezvoltări impetuoase a tehnicii de luptă, ei trebuie să înfrunte greutățile însușirii specialității lor. Armata noastră Populară este o armată modernă, înzestrată cu o tehnică de luptă înaintată. Dezvoltarea tehnicii își găsește expresia și la bordul navelor unde tinerii veniți din toate colțurile țării fac cunoștință cu aparate complicate, mecanisme de

mare precizie. Conduși de comandanții lor, mobilizați de comuniști și utemiști, ei iau pieptiș greutățile, învață să mânuiască cu precizie armamentul și tehnica de luptă de pe nave. În rândul marinarilor noștri sunt mulți la număr acei ce poartă astăzi pe piept, cu mândrie îndreptățită ordine, medalii și semne onorifice. Ele sunt rodul eforturilor lor entuziaste, conștiente și dovezi ale prețurii care se acordă devotamentului, priceperii și iscusinței în Armata noastră Populară. Mulți matrozi și carnici au fost decorați, premiați și recompensați cu prilejul consfățuirii pe armată a fruntașilor în pregătirea de luptă și politică ce a avut loc anul acesta. Forțele Maritime Militare au fost larg reprezentate la această consfățuire. De la tribuna ei, marinarii au vorbit cu însuflețire despre munca lor, au împărtășit din bogata lor experiență pe care au acumulat-o. Nume ca acela al carnicului Moldovan Macedon, comandant de post de luptă, al carnicului Chiorpec Ștefan, scafandru, al carnicului major Aldescu Constantin, comandant de post de luptă, inovator, au devenit cunoscute și stimulate în întreaga noastră Armată Populară. Pătrunși de simțul răspunderii față de cauza apărării patriei, matrozii, carnicii și ofițerii noștri nu-și cruță forțele în lupta pentru dobândirea unei calificări mai înalte. În această luptă, ei sunt conduși și îndrumați de către comandanții lor -ofițeri talentați și pricepuți.

Pe navele noastre sunt mulți comandanți care organizează și conduc cu iscusință procesul de instruire și educare a militarilor. Printre aceștia se numără și ofițerul Ioan Petrenco, pe nava căruia 4/5 din membrii echipajului sunt fruntași în pregătirea politică și de specialitate. O contribuție importantă în munca de educare a marinarilor noștri, în mobilizarea acestora pentru îndeplinirea conștientă a îndatoririlor ce le revin la bordul navelor o aduc organele politice, organizațiile de partid și organizațiile utemiste. În unitățile și pe navele Forțelor Maritime Militare sunt bine cunoscute numele căpitanului-locotenent Mitu Giorgiu și locotenentului major Nedelea I., lucrători politici, care desfășoară o rodnică activitate, ajutându-i pe comandanți în munca de instruire și educare a marinarilor noștri.

Recent s-a dezbătut și în unitățile și pe navele noastre Rezoluția plenarei C.C. al P.R.M. din 28 iunie-3 iulie 1957. Matrozii, carnicii și ofițerii s-au declarat pe deplin de acord cu conținutul acestui însemnat document și și-au exprimat odată mai mult, unanim, aprobarea față de politica justă marxist-leninistă a partidului, politică fermă de construire a socialismului în țara noastră. În adunări de partid și în adunări generale ale întregului personal, militarii din Forțele Maritime au condamnat cu hotărâre atitudinea și activitatea antipartinică a tovarășilor Iosif Chișinevschi și Miron Constantinescu, s-au declarat de acord cu măsurile luate împotriva lor pentru întărirea unității de monolit a partidului. Întregul personal și-a exprimat încrederea deplină în Partidul Muncitoresc Român și în Comitetul său Central.

Înalta conștiință politică a matrozilor, carnicilor și ofițerilor Forțelor Maritime Militare, dragostea lor fierbinte față de patrie constituie cea mai sigură cheazășie pentru realizarea unor noi succese în întărirea ordinii și disciplinei militare, în însușirea măiestriei militare și marinărești.

Tovarăși,

Succese însemnate s-au obținut în anii regimului democrat-popular și în dezvoltarea marinei comerciale și de transport.

Flota navală comercială a țării noastre, organizată pe baze noi, satisface în măsură mereu mai mare necesitățile de transport impuse de schimburile comerciale în plină dezvoltare dintre R.P.R. și alte țări. Navele sub pavilion românesc brăzdează apele Dunării până în cel mai îndepărtat port dunărean. În apele Mării Mediterane, ale Orientului Apropiat sau ale Europei apusene, precum și în îndepărtatele porturi ale Chinei, Indiei și Vietnamului, navele sub pavilion românesc sunt întâlnite frecvent. Lărgirea activității în transportul naval este oglindită și de volumul crescut, de la an la an, al mărfurilor transportate.

Întreprinderea „NAVROM” colaborează cu numeroase agenții de navigație din principalele porturi europene și ale mărilor Egee și Mediterana, printre care cu agenții din Turcia, Grecia, Liban, Israel, Egipt, Italia, Franța, Anglia, Belgia, Danemarca etc.

Muncitorii, tehnicienii și inginerii marinei noastre comerciale își îndeplinesc cu conștiinciozitate și înflăcărare sarcinile ce le revin, 81 la sută din ei sunt antrenați în întreceri socialiste. Planul de transport pe primul trimestru al anului 1957 a fost îndeplinit de flota comercială maritimă în proporție de 114,5 la sută.

Rezultate deosebite au obținut muncitorii, tehnicienii și inginerii de pe șantierele de construcții navale. Datorită îmbunătățirii procesului tehnologic, introducerii inovațiilor și metodelor muncii înaintate, oamenii muncii de pe șantierele navale își îndeplinesc cu succes sarcinile de plan. Muncitorii, tehnicienii și inginerii de pe Șantierul Naval Constanța, de exemplu, au îndeplinit sarcina de plan la producția globală pe perioada 1 ianuarie-1 iunie 1957 cu 102 la sută iar productivitatea muncii a crescut pe primul trimestru al anului 1957 cu 2 la sută față de 1956.

Marina comercială și de transport a R.P.R. are perspective de dezvoltare. Directivele celui de-al II-lea Congres al Partidului prevăd sporirea flotei comerciale maritime în cursul cincinalului cu 13-14 vase de

transport; Directivele Congresului al II-lea prevăd, de asemenea, creșterea traficului fluvial și maritim, dezvoltarea porturilor principale Constanța, Galați, Brăila și mecanizarea operațiilor de încărcare-descărcare în porturi.

Condițiile de trai ale muncitorilor din porturi și de pe șantierele navale se îmbunătățesc, de asemenea, continuu.

Toate acestea exprimă grija deosebită pe care partidul și guvernul o acordă marinei noastre comerciale.

Aceasta este numai o parte din bilanțul cu care se prezintă marinarii noștri cu prilejul sărbătoririi Zilei Marinei R.P.R.

Pe viitor, ne angajăm să muncim cu mai multă hotărâre și cu mai mult simț de răspundere, ca prin munca noastră să întărim Forțele Maritime Militare, să contribuim la întărirea Forțelor Armate ale R.P.R., la întărirea capacității de apărare a patriei. Vom munci cu perseverență pentru continua îmbunătățire a procesului de instrucție, pentru a forma comandanți și lucrători politici, stăpâni pe meseria armelor, instruiți ca marinari, devotați fără preget partidului și guvernului, capabili să răspundă în orice clipă chemării patriei de a apăra cu pricepere și neînfricare granițele pe apă ale țării, cuceririle regimului nostru democrat-popular, libertatea și independența patriei noastre dragi, Republica Populară Română.

Matrozii, cartnicii și ofițerii de pe nave și din unitățile de marină, alături de toți militarii Forțelor noastre Armate, susțin cu căldură politica externă dusă de partidul și guvernul nostru, politică de coexistență pașnică, de menținere a păcii între popoare. Ei nu uită însă nici o clipă că în ciuda eforturilor continue pe care întregul lagăr socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, le face pentru interzicerea armelor nucleare, pentru dezarmare, pentru coexistență pașnică, imperialiștii continuă cursa înarmărilor, continuă unelirile războinice, reface Wehrmachtul, mențin blocurile lor agresive.

Încrezători în forțele lor, credincioși jurământului dat patriei, matrozii, cartnicii și ofițerii Forțelor Maritime Militare alături de toți militarii Armatei noastre Populare, sunt în măsură să apere cu strășnicie hotarele sfinte ale patriei noastre dragi, Republica Populară Română. Umăr la umăr cu armatele statelor socialiste, cu glorioasa Armată Sovietică, Forțele Armate ale R.P.R. vor ști să dea răspunsul cuvenit oricărui agresor.

Ne angajăm ca în cinstea marilor sărbători care se apropie, aniversarea eliberării patriei de sub jugul fascist, aniversarea a 40 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și sărbătorirea zilei proclamării R.P.R., matrozii, cartnicii și ofițerii Forțelor Maritime își vor înzece eforturile pentru continua perfecționare a pregătirii lor de luptă și politice, a măiestriei militare și marinărești. În toată activitatea lor, ei vor lua drept pildă abnegația și spiritul de sacrificiu al înaintașilor noștri, a vajnicilor marinari care au luptat cu neînfricare pentru apărarea și independența patriei, vor urma exemplul oamenilor muncii care luptă cu însuflețire pentru traducerea în viață a hotărârilor celui de-al II-lea Congres al P.M.R., pentru îndeplinirea sarcinilor Rezoluției Plenarei C.C. al P.M.R. din iunie-iulie 1957.

Trăiască Partidul Muncitoresc Român și Comitetul său Central!

Trăiască scumpa noastră patrie, Republica Populară Română!¹⁵⁸

Marinarul

„Fii strajă de neclintit hotarelor maritime și fluviale ale scumpei noastre Patrii”.

La adunarea festivă care a avut loc în seara zilei de sâmbătă, 2 august 1958 la Teatrul de Stat din Constanța, căpitanul de rangul II Iosif Pricop a vorbit despre semnificația Zilei Marinei R.P. Române:

Pentru soldații, marinarii și ofițerii Forțelor Maritime Militare, pentru echipajele marinei comerciale, pentru muncitorii, tehnicienii și inginerii șantierele de construcții navale și porturilor, Ziua Marinei constituie un bun prilej de trecere în revistă a realizărilor obținute în dezvoltarea și întărirea marinei Republicii Populare Române, un prilej de manifestare a dragostei față de scumpa noastră patrie, a devotamentului față de Partidul Muncitoresc Român și guvernul Republicii Populare Române.

Arătând că militarii forțelor armate, alături de întregul popor, muncesc cu râvnă pentru traducerea în fapt a hotărârilor partidului, sprijină cu căldură politica de coexistență pașnică dusă de guvernul R.P.R., vorbitorul a subliniat că ei întăresc neîncetat capacitatea de apărare a Republicii Populare Române, puterea de luptă a forțelor noastre armate. În îndeplinirea sarcinilor de

apărare a patriei ce revin armatei noastre populare, un rol de seamă îl are și marina militară. Forța Maritimă Militară, alături de celelalte arme, constituie un factor puternic în apărarea cuceririlor revolutionare obținute de oamenii muncii sub conducerea partidului. În rândurile marinei se instruiesc fii ai oamenilor muncii legați cu trup și suflet de clasa muncitoare, devotați cauzei socialismului. Marinarii

158. Flota Patriei. Anul XII, nr. 189 (596), joi, 8 august 1957.

militari sunt crescuți și educați zi de zi în spiritul dragostei fierbinți față de partid, guvern și popor, în spiritul prieteniei și frăției de arme cu armata sovietică și cu armatele celorlalte țări socialiste frățești. Ei știu că întărind armata noastră populară, asigură apărarea Republicii Populare Române și contribuie în același timp la întărirea lagărului socialist, chează la apărării independenței noastre naționale și a păcii.

Vorbitorul a evocat apoi faptele de arme din trecutul de luptă al Marinei Militare române și îndeosebi acțiunile revoluționare din perioada anilor 1917-1919, desfășurate sub influența Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, a mișcării revoluționare din țara noastră, sub conducerea grupurilor comuniste. Tradițiile glorioase de luptă ale marinarilor români s-au îmbogățit după 23 august 1944, o dată cu începerea luptei pentru eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. Răspunzând chemării Partidului Comunist, alături de întreaga armată română și de forțele patriotice, marinarii s-au angajat cu toată hotărârea, chiar din momentul declanșării insurecției armate, în lupta pentru eliberarea patriei și înfrângerea fascismului german. Apreciind aportul marinei române la înfrângerea hitleriștilor, comandamentul sovietic a decorat un mare număr de ofițeri și soldați cu ordine și medalii. Participarea la războiul antihitlerist a armatei române și, în cadrul ei, a marinei militare, alături de brava armată sovietică, a cimentat prin sângele vărsat în comun prietenia de arme româno-sovietică.

După ce a vorbit despre pregătirea de luptă și politică a militarilor marinari, vorbitorul a relevat succesele marinarilor de pe navele Flotei comerciale, ale constructorilor de pe șantierele navale și ale muncitorilor din porturi, care lucrează cu devotament pentru întărirea economică a patriei, pentru construirea socialismului.

Cu prilejul sărbătoririi Zilei Marinei Republicii Populare Române, a spus în încheiere vorbitorul, marinarii militari, împreună cu toți militarii Forțelor noastre armate, își exprimă din nou hotărârea lor neabătută ca sub îndrumarea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Român, alături de armatele celorlalte țări socialiste, în strânsă prietenie și frăție de arme cu armata sovietică, prietenie și frăție pe care nimeni și nimic în lume nu o va putea zdruncina, să fie pavăză de neclintit a intereselor de stat ale patriei noastre și a lagărului socialist.

Tovarășul Vasile Vâlcu, prim-secretar al Comitetului regional P.M.R. Constanța, a precizat:

Dragi tovarăși și tovarăse,

În prima duminică din luna august, marinarii patriei noastre și întregul nostru popor sărbătoresc Ziua Marinei Republicii Populare Române.

Cu ocazia adunării festive închinată acestei sărbători intrate în tradiția poporului nostru, din însărcinarea Comitetului regional de partid, felicit călduros pe soldații, sergenții și ofițerii Marinei noastre Militare, apărătorii hotarelor maritime ale țării.

Totodată felicit marinarii flotei comerciale, pe constructorii navali și muncitorii portuari, care prin munca lor patriotică participă la înflorirea patriei noastre, la ridicarea alături de marinarii militari a gloriei pavilionului Marinei Republicii Populare Române.

Sub conducerea partidului nostru, marinarii Republicii Populare Române, împreună cu trupele de uscat, la 23 august 1944, dată memorabilă în istoria poporului nostru, întorcând armele împotriva fascismului, și-au adus contribuția la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist.

Educați de partid în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, încurajați de dragostea și stima întregului popor, marinarii noștri își îndeplinesc cu cinste sarcinile încredințate, veghează la apărarea granițelor scumpei noastre patrii.

Tovarăși,

Sărbătorim Ziua Marinei Republicii Populare Române în condițiile când întregul nostru popor muncește cu entuziasm pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid în domeniul dezvoltării continue a economiei naționale, pentru a întâmpina ziua de 23 august - a XIV-a aniversare a eliberării patriei noastre scumpe - cu noi realizări în construirea socialismului și ridicarea bunăstării celor ce muncesc.

Succesele obținute de poporul nostru muncitor în construirea socialismului, sub conducerea glorioasă și încercatului nostru partid, sunt chează obținerii de noi victorii pe calea fâuririi bunăstării celor ce muncesc. Urmare a politicii înțelepte a P.M.R., țara noastră se bucură astăzi de o deosebită autoritate și prestigiu în fața întregii lumi. Alături de noi, avem prieteni devotați și puternici. Avem sprijinul marelui popor sovietic, colaborăm și ne întrajutorăm frățește cu celelalte popoare ale țărilor lagărului socialist. Unitatea de nezdruccinat dintre țările socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, unitate bazată pe aceleași scopuri și aceeași ideologie, ideologia marxist-leninistă, pe principiile internaționalismului proletar, constituie garanția construirii socialismului și comunismului în aceste țări, a apărării păcii, libertății și independenței popoarelor din lumea întreagă.

Imperialiștii privesc cu ură la succesele noastre, ei vor ca prin forță și cu sprijinul revizionistilor de toate soiurile să readucă vechile rânduiri capitaliste în țările lagărului socialist. În acest scop, ei merg de la calomniile până la amestec în treburile interne ale țărilor socialiste, la atacuri tâlhărești împotriva țărilor

care nu mai vor să fie subjugate, care vor să trăiască independente și suverane, agresiunea armată a imperialiștilor americani și englezi în Orientul Arab dovedindu-ne din plin acest lucru.

Lagărul socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, depune eforturi pentru lichidarea focarului de război creat prin agresiunea imperialistă în Orientul Arab, prin convocarea unei conferințe la nivel înalt, care să rezolve problemele cele mai complicate ce s-au creat în situația internațională. Alături de Uniunea Sovietică stă Republica Populară Chineză, celelalte țări socialiste, toate popoarele iubitoare de pace din lume. Vigilența și hotărârea popoarelor de a apăra pacea, forța de nebiruit a țărilor socialiste, vor zdrobi toate încercările imperialiștilor de a atenta la libertatea și independența popoarelor.

În aceste condiții internaționale, marinarii noștri au datoria de a se pregăti temeinic și de a veghea cu strășnicie la unelirile imperialiștilor, pentru a fi gata oricând să dea o ripostă cuvenită celor ce ar încerca să tulbure liniștea și munca noastră pașnică.

Comitetul Central al partidului nostru, în frunte cu tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej, și guvernul R.P.R. acordă o grijă deosebită înzestrării și pregătirii politice și de luptă a armatei noastre populare, care are misiunea istorică de a apăra cuceririle revoluționare ale poporului nostru muncitor. Răspunzând grijii pe care partidul și guvernul nostru o acordă armatei sale, datoria patriotică și internaționalistă a fiecărui marinăr este de a munci perseverent pentru desăvârșirea pregătirii politice și militare, de a iubi și apăra cuceririle poporului nostru, ale statului nostru democrat-popular, patria noastră liberă și independentă, de a urî de moarte pe dușmanii păcii și libertății popoarelor, forțele întunecate ale imperialismului.

Încheind, dragi tovarăși, urez marinarilor militari, marinarilor flotei comerciale și constructorilor navali noi succese în înlăptuirea sarcinilor încredințate de partid și guvern în lupta pentru întărirea și înflorirea patriei noastre dragi, Republica Populară Română.

Trăiască Ziaua Marinei Republicii Populare Române!

Trăiască și înflorească patria noastră dragă- Republica Populară Română!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român, conducătorul devotat al poporului nostru în opera de construire a socialismului !

*Trăiască Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, în frunte cu tov. Gheorghe Gheorghiu-Dej!*¹⁵⁹

Duminică, 3 august 1958, orașul-port Constanța a îmbrăcat haine de sărbătoare. Festivitățile dedicate tradiționalei sărbători marinărești au început la ora 09.00. La semnalul fanfarei, s-au înălțat pavilionul de luptă al Forțelor Maritime Militare și marele pavoaz. La bordul navei-școală „MIRCEA” au urcat Ion Iliescu, secretar al C.C. al U.T.M., generalul-maior Gheorghe Zaharia, generalul-maior V. Ionescu, Coman Teodor, prim-secretar al comitetului regional U.T.M. și reprezentanți ai Comandamentului F.M.M. ale R.P.R. Felicitându-i pe marinarii de ziua lor, tovarășul Ion Iliescu a înmănat Steagul Roșu al C.C. al U.T.M. organizației U.T.M. frunțase, al cărei secretar era locotenentul major Ion Grecu, precum și numeroase diplome de onoare ale C.C. al U.T.M. și premii în obiecte celor mai dostoieni ostași, sergenți și ofițeri marinari.

La ora 10.00 a început revista navală.

La ziua marinarilor erau prezenți Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Gh. Apostol, Al. Drăghici, C. Părvulescu, generalul-colonel Leontin Sălăjan, Petre Borilă, Anton Moiescu, vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, M. Florescu, ministrul Industriei, Chimiei și Petrolului, Gaston Marin, președintele Consiliului de Stat al Planificării, Vasile Vălcu, G.D. Safer, adjunct al ministrului Transporturilor și Telecomunicațiilor, Tudose Vasiliu, președintele comitetului executiv al Sfatului popular regional Constanța.

După raportul comandantului paradei, pe nava-comandant au luat loc generalul-colonel Leontin Sălăjan, ministrul Forțelor Armate ale R.P.R., Vasile Vălcu, prim-secretar al comitetului regional P.M.R. Constanța și contraamiralul Gheorghe Sandu, care au trecut în revistă navele militare de luptă. Se dă citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. și se trag pe rând 21 salve de artilerie. Aviatorii aduc salutul lor camarazilor marinari. Ștafeta A.V.S.A.P. și o delegație de sportivi ai C.C.A. aduc mesaje de salut slujitorilor mării.

Înmănarea Steagului Roșu al C.C. al U.T.M. organizației de tineret a dragorului de bază 13.

© Colecția Muzeului Marinei Române

159. *Dobrogea Nouă*, Anul XI, nr. 3118, marți, 5 august 1958, p. 1.

După aceasta, încep jocurile marinărești onorate de zeul mărilor, Neptun. Au loc parada ambarcațiunilor, întreceri de înot, parada vaselor alegorice, demonstrații sportive, spectacole susținute de Teatrul Marinei și ansamblul ostășesc „Albatrosul”.

Nu au lipsit jocurile marinărești sărituri la trambulină, concursul de tras la parâmbă cu bărcile, prinderea rațelor, purcelul la școndru, demonstrația de schiuri pe apă, de acvaplane și biciclete pe apă, demonstrația curajoșilor scafandri. Jocurile de artificii și carnavalul bărcilor au încheiat manifestările dedicate Zilei Marinei.

Într-una din sălile Cazinoului a fost găzduită o interesantă expoziție marinărească.¹⁶⁰

În *Dobrogea Nouă* de duminică, 3 august 1958, sub titlul „De Ziua Marinei R.P.R.”, căpitanul de rangul I Milu Nicolae a evocat semnificația acestei sărbători:

Ziua Marinei Republicii Populare Române a devenit o sărbătoare populară și militară. În această zi, poporul nostru obișnuiește să facă o trecere în revistă a succeselor obținute în dezvoltarea și întărirea marinei și industriei navale. Pentru marinarii militari, Ziua Marinei R.P.R. constituie un bilanț al muncii în pregătirea de luptă și politică, în întărirea ordinii și disciplinei militare, în mărirea numărului de militari și posturi de frunte, în întrecerea socialistă pentru obținerea înaltei distincții „Steagul Roșu” de patronaj al C.C. al U.T.M. În același timp, această zi constituie pentru marinari un prilej de manifestare a dragostei lor pentru patrie, a devotamentului față de Partidul Muncitoresc Român și Guvernul Republicii Populare Române.

Sărbătorirea Zilei Marinei R.P.R. are loc în condițiile unui avânt politic în munca pentru îndeplinirea hotărârilor Congresului al II-lea al P.M.R. și a hotărârilor Plenarei C.C. al P.M.R. din 9-13 iunie a.c. Oamenii muncii din țara noastră -sub conducerea înțeleptului nostru partid- obțin zi de zi succese tot mai mari în opera măreață de construire a socialismului. Urmând o politică consecventă de pace, poporul nostru nu uită în același timp de acțiunile dușmanilor săi. El urmărește cu vigilență pregătirile războinice și acțiunile provocatoare la adresa păcii de natura celor din Orientul Arab al imperialiștilor și de aceea întărește neîncetat capacitatea de apărare a patriei sale, puterea combativă a armatei noastre.

Țara noastră are bogate și frumoase tradiții marinărești. Cronicile vechilor vremi amintesc despre marinarii de pe pânzarele și despre meșteșugarii de vase, care se bucurau de un bun renume. Și mai târziu, în vremurile apropiate nouă, marinarii români, înfruntând furtunile mărilor și valurile înspumate ale bătrânei Dunăre, și-au câștigat multă faimă prin măiestria lor marinărească. Dar, deși burghezia și moșierimea se laudau cu tradițiile marinărești ale țării, marina română nu s-a putut dezvolta în așa măsură încât să poată satisface nevoile de transporturi maritime ale țării.

Regimul de democrație populară, politica partidului de industrializare socialistă și de dezvoltare a economiei naționale au asigurat și asigură bazele materiale dezvoltării marinei noastre. Datorită ajutorului Uniunii Sovietice și dezvoltării șantierelor noastre navale, în serviciul marinei au intrat noi nave fluviale și maritime. Vasele „TRANSILVANIA”, „BEREZINA”, „MIDIA”, „MANGALIA”, „CONSTANȚA” și altele sunt cunoscute nu numai în apele Mării Negre, ci și în cele ale Mediteranei, iar vasele „ARDEAL”, „PLEHANOV”, „DIMITROV” și în cele ale oceanelor. Șantierele navale din Turnu Severin, Galați, Brăila și Oltenița construiesc astăzi nave moderne pescărești, remorchere de 12.000 C.P., tancuri petroliere, vase de mii de tone. De curând a intrat în construcție la Șantierul naval din Galați primul cargou românesc de 4.500 tone. În porturile noastre fluviale și maritime pulsează o viață activă. Modernizate și în mare parte mecanizate, porturile românești asigură încărcarea și descărcarea rapidă a navelor comerciale. Portul Constanța a fost dotat cu peste 350 mijloace mecanizate de încărcare și descărcare a navelor și a intrat în construcție un nou mol (dig) de piatră care va da posibilitatea amenajării a patru dane la care să poată acosta nave maritime cu un pescaj de 10 metri.

Radical s-a schimbat și viața marinarilor, a muncitorilor portuari și a celor din șantierele și atelierele navale. Muncitorii portuari și din șantierele navale au o frumoasă tradiție de luptă revoluționară. Ei au dat o minunată pildă de solidaritate de luptă revoluționară, internaționalistă, când s-au ridicat în apărarea marinarilor ruși de pe crucișătorul „POTEMKIN”. Sub conducerea Partidului Comunist Român, ei au ținut sus steagul luptei pentru libertatea clasei muncitoare, pentru o viață mai bună și fericită. În timpul dictaturii fascisto-antonesciene, muncitorii din portul Constanța au organizat acte de sabotaj care au contribuit la împiedicarea transporturilor de trupe fasciste. Aici și-a desfășurat activitatea revoluționară eroul clasei muncitoare Filimon Sârbu - ucis de către fasciști. Datorită griii pe care partidul și guvernul le-o poartă, muncitorii portuari și cei din șantierele navale au scăpat de grija zilei de mâine, au asigurat salarii corespunzătoare, protecția muncii, li s-au pus la dispoziție noi case, complexe sociale etc.

Răspunzând griii pe care partidul și guvernul le-o poartă, marinarii și muncitorii portuari și din șantiere luptă pentru îndeplinirea și depășirea indicilor de plan, pentru a mări productivitatea muncii. La sfârșitul trimestrului II, echipajele navelor maritime de comerț au încheiat un bilanț rodnic; vasul „ARDEAL” a îndeplinit planul în proporție de 122 la sută, vasul „PLEHANOV” a depășit cifrele de plan cu 50 la sută, vasul „SULINA”, cu 35 la sută, iar „TRANSILVANIA” a depășit planul la transporturi călători cu 55 la sută.

160. *Dobrogea Nouă*, Anul XI, nr. 3118, marți, 5 august 1958, p.1-2.

Marina noastră comercială se mândrește cu oameni ca tovarășii Lotreanu Tudor, Trâmbițașu Constantin, Georgescu Gheorghe- marinari care slujesc cu cinste pavilionul patriei. Cu succese în muncă au întâmpinat Ziua Marinei R.P.R. și docherii din portul Constanța. Ei au aplicat de curând o nouă metodă de descărcare și expediere rapidă a încărcăturii vaselor - procesul tehnologic unic - care aduce însemnate economii de timp și bănești. Muncitorii Șantierului Naval maritim au terminat înainte de termen reparațiile și lucrările de modernizare a vasului de pasageri „NEPTUN”, care a făcut probe de mare.

Bogate și frumoase sunt tradițiile de luptă ale Forțelor Maritime Militare ale R.P.R. O pagină glorioasă în istoria luptelor revoluționare au înscris în anul 1918 marinarii români. Ecolul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a avut un adânc răsunet în rândurile marinarilor români, proveniți în majoritatea lor din rândul muncitorimii. Sub influența revoluției proletariatului rus și sub conducerea cercurilor social-democrate de stânga are loc răscoala marinarilor români. Comitetele revoluționare pun stăpânire pe vasele flotei române din țară și pe cele care se aflau evacuate în Rusia. Dând dovadă de spirit revoluționar internaționalist, marinarii și muncitorii români organizează batalioane și unități, care luptă pentru apărarea tărâului stat sovietic. Timp de trei luni, steagul roșu revoluționar a fluturat deasupra navelor românești. Această răscoală a marinarilor români a fost prima acțiune revoluționară de amploare ce a avut loc în armată și ea a cuprins în întregime echipajele flotei române.

Războiul antihitlerist a înscris o nouă pagină de glorie în tradițiile de luptă ale marinei noastre militare. La chemarea Partidului Comunist Român, marinarii, împreună cu celelalte unități ale armatei române, au luptat cu eroism pentru alungarea trupelor germane din țara noastră. Ei au apărat litoralul mării și au împiedicat debarcarea de trupe germane. Pe Dunăre au capturat sau scufundat zeci de nave nemțești; la Călărăși, Turnu Severin, Giurgiu și în alte localități, au luat prizonieri mii din soldații germani. Luptând alături de trupele sovietice, marinarii români au sprijinit cu focul tunurilor de pe nave sau prin transporturi de trupe forțarea Dunării de către Armata Sovietică. Prin sângele vărsat în comun în luptele din timpul războiului antifascist s-au cimentat prietenia și frăția de arme dintre marinarii români și glorioșii ostași și marinari ai Armatei Sovietice.

Forțele Maritime Militare, ca și întreaga noastră armată, au devenit o școală a poporului, în care militarilor li se face o bună educație ostășească și cetățenească, fiind învățați să-și apere patria chiar cu sacrificiul vieții lor. Sub conducerea și îndrumarea atentă a comandanților și organelor politice, a organizațiilor de partid și U.T.M., marinarii militari sunt educați în spiritul dragostei nețărmurite față de Uniunea Sovietică și țările de democrație populară, în spiritul internaționalismului proletar, al frăției cu armatele țărilor lagărului socialist, al urii neîmpăcate față de dușmanii păcii și libertății popoarelor.

Anul acesta, ca urmare a muncii comandanților și lucrătorilor politici, a organizațiilor de partid și U.T.M., a creșterii conștiinței politice a soldaților și sergenților de marină, numărul militarilor de frunte s-a dublat. Aceasta a făcut ca și capacitatea de luptă a navelor și unităților să sporească mult, iar misiunile încredințate navelor să fie bine îndeplinite. Forțele Maritime Militare se mândresc cu caporalul de marină Petcu Nicolae, comandantul unei unități de luptă, care a ridicat la titlul de militar de frunte 80 la sută din subordonații săi și două posturi de luptă. Caporalii de marină Dumitru Nicolae și Moldoveanu Ion, soldatul fruntaș de marină Brendorfer A. și mulți alții au reușit printr-o muncă perseverentă să reducă cu mult baremurile prevăzute în cadrul specialității. Este demnă de amintit inițiativa patriotică a sergentului de marină Stoica Gheorghe, care a învățat patru specialități și care cunoaște în perfecte condiții patru tipuri din armamentul navei pe care își face serviciul.

Insuflețitorii întrecerii socialiste, ai acțiunii patriotice pentru creșterea numărului de militari de frunte, ai luptei pentru ridicarea continuă a nivelului pregătirii de luptă și politice sunt comuniștii. Organizațiile de partid de pe nave și din unități acordă un deosebit sprijin comandanților și organelor politice în pregătirea de luptă și politică a militarilor, în educarea efectivelor, în întărirea ordinii și disciplinei militare. Membrii și candidații de partid au constituit și constituie întotdeauna exemple vii pentru restul militarilor. Elocvent în această privință este faptul că peste 90 la sută din comuniștii militari în termen au fost declarați militari de frunte.

Cu ocazia Zilei Marinei R.P.R., soldații, sergenții și ofițerii din Forțele Maritime Militare ale R.P.R. se angajează în fața poporului și a partidului să lupte și pe mai departe pentru ridicarea pe o nouă treaptă a pregătirii lor de luptă și politice, pentru sporirea capacității combative a navelor și unităților, să stea cu vigilență de strajă frontierelor pe apă ale patriei. Aceasta cu atât mai mult acum, când cercurile imperia- liste ațâțătoare la război au trecut la acțiuni agresive față de țări, încercând să înăbușe prin forța armelor lupta pentru libertate a popoarelor, să periclitizeze pacea omenirii întregi așa cum fac în Orientul Arab. Marinarii militari se vor strădui să dezvolte și mai mult prietenia și frăția de arme cu Armata Sovietică și cu celelalte armate frățesti ale țărilor de democrație populară. Alături de ceilalți militari ai Forțelor Armate ale R.P.R., soldații, sergenții și ofițerii de marină asigură partidul, guvernul, poporul că vor apăra cu hotărâre suveranitatea și independența scumpei noastre patrii- Republica Populară Română.¹⁶¹

161. Dobrogea Nouă, Anul XI, nr. 3117, duminică, 3 august 1958, p. 1-2.

2 august 1959. Constanța. La ora 09.00, pe toate navele se arborează pavilionul și marele pavoaz.

La bordul navei-comandant, tovarășul căpitan de rangul II Iosif Pricop deschide festivitatea decernării Steagului Roșu al C.C. al U.T.M. Ia cuvântul tovarășul Ion Iliescu, secretar al C.C. al U.T.M., care, relevând succesele obținute de marinarii militari în lupta pentru ridicarea continuă a nivelului lor de pregătire militară și politică, subliniază munca depusă de militarii din unitatea comandată de locotenentul major Ioan Grecu, deținătoare pentru a doua oară a Steagului Roșu al C.C. al U.T.M. După decernarea celei mai înalte distincții a U.T.M., sunt înmânate Diploma de Onoare a C.C. al U.T.M. căpitanului-locotenent Mihai Ungureanu, locotenenților majori Ștefan Dima și Cornel Maria, locotenenților Ioan Popovici, Eugen Ispas, Andrei Rosza, sergentului major de marină Jan Gheorghe și caporalului de marină Necșoiu Traian.

Ulterior, se dă citire Ordinului Comandantului Forțelor Maritime Militare prin care sunt citați și recompensați militarii care au obținut rezultate deosebite în pregătirea de luptă și politică.

La ora 10.00, de la nava-comandant se desprinde o șalupă albă, la bordul căreia generalul-colonel Leontin Sălăjan, membru în Biroul Politic al P.M.R. trece în revistă navele de luptă aflate în port. În uralele marinarilor, șalupa înconjoară portul și acostează din nou la nava-comandant.

Se dă citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R.

În acordurile Imnului de Stat al R.P.R., răsună 21 salve de salut. Pe deasupra portului trec formații de avioane cu reacție, în timp ce din bazin vedetele torpiloare tâșnesc spre larg, în plină viteză. Un elicopter evoluează deasupra bazinului de unde recuperează trei naufragiați.

Începe parada ambarcațiunilor alegorice. Zeci de bărci și șalupe, reprezentând diferite aspecte din activitatea marinarilor, muncitorilor portuari și pescarilor trec prin fața navei-comandant. O șalupă militară remorchează un desant maritim: o plută pneumatică cu mitralieră, apoi un întreg detașament de marinari înarmați, încinși cu plute de salvare. În urma lor, un ponton poartă corul și orchestra echipei artistice ostășești „Albatrosul”.

După parada ambarcațiunilor, o trompetă vestește sosirea lui Neptun, zeul mărilor, care, călare pe tradiționala balenă, trece în revistă navele. Neptun este primit cu mult fast la bordul navei-bază sportive, unde se instalează confortabil într-un tron îmbrăcat în catifea roșie și dă încuviințarea începerii serbării nautice: parada ambarcațiunilor, defilarea înotătorilor, concursuri de bărci și de înot, sărituri de pe trambulină, celebrele sărituri comice, turmurul bărcilor, în care luptătorii înarmați cu sulite și scuturi se străduiau să-și arunce în apă inamicii, purcelul la școndru și vânătoarea de rațe.

După mai bine de două ore de bună dispoziție și divertisment, Neptun se retrage cu aceeași balenă, salutat de sirenele tuturor navelor.

Seara, spectacolul a continuat pe faleză cu jocuri de artificii, carnavalul bărcilor și retragerea cu torțe care a încheiat Ziua Marinei R.P.R.

2 august 1959. Giurgiu. După ridicarea pavilioanelor de luptă și a marelui pavoaz, în acordul Imnului de Stat al R.P.R., de pe nava „REPUBLICA” se amarcă pe o vedetă dragoare generalul-maior Marcu Stan, contraamiralul Simion Tudor, Ion Stamate, prim-secretar al Comitetului Raional Giurgiu al P.M.R., Ion Marinescu, președintele Sfatului Popular al orașului Giurgiu și alți invitați care trec în revistă navele și îi felicită pe marinari cu prilejul Zilei Marinei R.P.R.

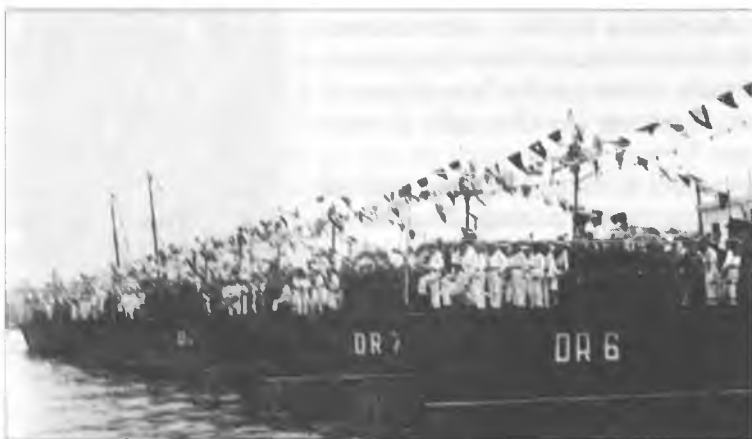
O șalupă care poartă Drapelul de luptă al unității navale deschide sărbătoarea nautică. Urmează parada ambarcațiunilor alegorice. Ca la orice serbare marinărească, concursul bărcilor, trasul la parâmbă, școndrul cu surprize sau hora rațelor au făcut deliciul spectatorilor.

După amiază, serbările au continuat în parcuri și pe terenul de sport, iar seara s-a încheiat cu jocul de artificii și tradiționalul carnaval al bărcilor.¹⁶²

7 august 1960. Constanța. Dimineața primei duminici de august. Stegulețe multicolore au îmbrăcat sărbătorește portul Constanța. Navele au ridicat la catarge marele pavoaz.

162. *Flota Patriei*, Anul XIV, Nr. 304 (711), joi, 6 august 1959, p. 1 și 3.

Se anunțase ridicarea pavilionului. Cei prezenți aplaudau sosirea tovarășilor Alexandru Drăghici, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., Leontin Sălăjan, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., ministrul Forțelor Armate ale R.P.R., Vasile Vâlcu, prim-secretar al Comitetului Regional Constanța al P.M.R., Nicolae Roman, secretar al C.C. al U.T.M., general-locotenent Mihail Burcă, adjunct al ministrului Forțelor Armate ale R.P.R., contraamiral Florea Diaconu, comandant al Forțelor Maritime Militare ale R.P.R.

Au participat, de asemenea, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, reprezentanți ai Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, marinari militari, marinari din flota comercială și muncitori din întreprinderile portuare.

Au mai fost de față la festivitățile Zilei Marinei R.P.R. tovarășii A.I. Eremenko, mareșal al Uniunii Sovietice și A.A. Golicencov, consul general al U.R.S.S. la Constanța, precum și reprezentanți ai corpului diplomatic acreditați la București.

Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R., tovarășul general de armată Leontin Sălăjan, primește raportul comandantului paradei și

după ce a urcat pe șalupa-comandant, trece în revistă navele și echipajele aliniate.

Se citește Ordinul ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. Odată cu primele salve de tun, părăsesc portul câteva vedete rapide. În aer străbate o escadrilă de avioane cu reacție.

Luând cuvântul la festivitatea tradiționalei Zile a Marinei R.P.R., tovarășul Nicolae Roman, secretar al C.C. al U.T.M. înmânează Steagul Roșu al Comitetului Central al U.T.M. locotenentului Gheorghe Băluță, secretarul organizației de bază U.T.M. de pe nava care a obținut cele mai bune rezultate în pregătirea de luptă și politică. Au fost acordate apoi militarilor fruntași numeroase diplome de onoare ale C.C. al U.T.M.

În prezența zeului Neptun se desfășoară jocurile marinărești, purcelul la școndu și hora rațelor.

În după amiaza aceleiași zile, programul a continuat prin prezentarea spectacolului formației ostășești „Albatrosul” și a altor formații de amatori. Seara, o dată cu aprinderea pavoazului electric, au început carnavalul bărcilor și jocurile de artificii, dând aspectul unei seri de basm, de vis și bunăvoie.

Festivitatea s-a încheiat prin retragerea cu torțe, coloanele străbătând centrul orașului.¹⁶³

6 august 1961. Tradiționala sărbătoare a marinarilor a prilejuit și în acest an o serie de manifestări politico-culturale, artistice și sportive. Sâmbătă seara a avut loc o adunare festivă dedicată acestui eveniment, care a fost deschisă de tovarășul Vasile Vâlcu, membru al C.C. al P.M.R., prim-secretar al Comitetului Regional P.M.R. Dobrogea. A luat apoi cuvântul contraamiralul Gheorghe Sandu, care a expus o conferință privind semnificația Zilei Marinei R.P.R.

Adunarea s-a încheiat cu un program artistic susținut de echipa artistică ostășească „Albatrosul”.

Duminică, 6 august, la ora 09.00, navele au arborat pavilionul și marele pavoaz, în acordurile Imnului de Stat, intonat de fanfara garnizoanei. După trecerea în revistă a navelor de luptă, comandantul Marinei Militare a dat citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.P.R.

La nava-comandant a avut loc festivitatea decernării Steagului Roșu al C.C. al U.T.M. de către tovarășul Nicolae Roman, secretar al C.C. al U.T.M., organizației al cărei secretar este locotenentul Nicolae Pavel.

Tradiționale jocuri sportive marinărești, constând în întreceri de înot-viteză și fond, concursurile de bărci și puiuri au completat festivitățile ocazionate de sărbătorirea Zilei Marinei R.P.R.¹⁶⁴

5 august 1962. Mangalia. Ancorate în rada portului, navele Marinei Militare, ca și digul de larg, erau împodobite cu stegulete multicolore.

La ora 09.00 încep festivitățile prin ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz.

163. *Portul Constanța*, Anul IV, Nr. 102(32), vineri, 12 august 1960, p. 1-2.

164. *Flota Patriei*, Anul XVI, Nr. 409 (816), joi, 10 august 1961, p. 1.

Tovarășul Constantin Cîrfină înmânează pentru a doua oară consecutiv Steagul Roșu al U.T.M. unității comandate de căpitanul de rangul III Nicolae Pitea.

La ora 10.00, la bordul unei nave, contraamiralul Victor Bogdan, șeful de stat major al Marinei Militare, trece în revistă navele aflate în radă și felicită pe marinari.

La bordul navei-comandant sunt prezenți generalul-colonel Leontin Sălăjan, ministrul Forțelor Armate ale R.P.R., tovarășul Vasile Vâlcu, prim-secretar al Comitetului Regional de Partid Dobrogea, Constantin Cîrfină, secretar al C.C. al U.T.M., reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, generali, ofițeri superiori, invitați.

După trecerea în revistă a navelor, se dă citire Ordinului M.F.A. ale R.P.R. Răsună acordurile Imnului de Stat al R.P.R., în timp ce de pe bordul unei nave se trag 21 salve de artilerie. Aviatorii trimit din văzduh salutul lor camarazilor marinari.

Salutat de sirene, zeul Neptun rostește salutul de bun venit. Urmează concursuri de bărci de 10+1 și 6+1, demonstrațiile scafandrilor și coborârea acestora din elicopter, competiția înotătorilor și jocuri marinărești.

Un adevărat spectacol pe apă îl oferă asistenței care populează digul și navele oficiale echipa artistică ostășească „Albatrosul”.

Seara, faleza orașului Mangalia este arhiplină de lume. Marele pavoaz electric a fost aprins, iar în fața plajei a început carnavalul bărcilor, sub buchetele multicolore de artificii.¹⁶⁵

Ziua Marinei a început cu adunarea festivă de sâmbătă, 3 august 1963, la Casa de Cultură din Mangalia, la care au participat generalul-locotenent Ion Ioniță, adjunctul ministrului Forțelor Armate ale R.P.R., generalul-maior Ion Dincă, șeful Direcției Superioare Politice a Armatei, Paraschiv Anghel, membru al Biroului C.C. al U.T.M., reprezentanți ai organelor regionale de partid și de stat, atașați militari acreditați în R.P.R., generali, ofițeri, invitați.

Despre semnificația Zilei Marinei R.P.R. a vorbit comandantul Marinei Militare, contraamiralul Gheorghe Sandu.

Echipa „Albatrosul” a prezentat un spectacol dedicat Zilei marinarilor.

Duminică, 4 august- sărbătoare în portul Mangalia. Mii de oameni ai muncii aflați pe litoral au venit să asiste la manifestările prilejuite de tradiționala sărbătoare marinărească.

La ora 09.00 se deschide festivitatea. Unității de Dragoare de Radă, comandată de căpitanul de rangul III Ioan Mușat, fruntașă în pregătirea de luptă și politică, îi este înmănat de către tovarășul A. Paraschiv, membru al Biroului C.C. al U.T.M. Steagul Roșu al C.C. al U.T.M. Numeroși ofițeri, subofițeri și militari în termen au fost distinși cu Diplome de Onoare ale C.C. al U.T.M.

La ora 10.00, adjunctul ministrului Forțelor Armate ale R.P.R. și comandantul Marinei Militare, contraamiralul Gheorghe Sandu, trec în revistă navele militare aflate în avanport. La bordul navei-comandant se aflau reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, generali și ofițeri superiori ai forțelor noastre armate, atașați militari ai unor misiuni diplomatice acreditați la București.

S-a dat citire Ordinului M.F.A. ale R.P.R. prin care se felicită întregul personal al Marinei Militare. În acordurile solemne ale Imnului de Stat, se trag 21 salve de artilerie.

La ora 10.15, Neptun, zeul mărilor, îmbrăcat într-o mantie de catifea albastră, presărată cu stelute argintii, sosește pe fidela-i balenă și de pe tronu-i rezervat, dă cu tridentul semnalul de începere a jocurilor marinărești. A urmat programul de demonstrații sportive și marinărești: ștafa navală, formată din mai multe schimburi; puiuri transportând înotători, care la un semnal au sărit în apă predând ștafa scafandrilor ușori; aceștia, înotând sub apă, au dezlegat de la fund balizele pe care le-au pescuit bărcile de 10+1 și, în sfârșit, bărcile au predat ștafa ultimului schimb - marinarii care au arborat pe porticul plutitor stegulețe marinărești și tricolore; demonstrația înotătorilor care au format pe suprafața apei inițialele P.M.R. și R.P.R.; concursurile de bărci de 10+1 și 6+1; săriturile de la trambulină, purcelul la școndu și demonstrația scafandrilor grei; hora rațelor și parada ambarcațiunilor cu vele.

Seara, navele au aprins marele pavoaz electric, după care au urmat carnavalul bărcilor și jocuri de artificii.

Tot în seara zilei de 4 august, în Sala Sporturilor din Constanța a fost prezentat un program de cântece și dansuri românești. La spectacol au asistat tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim secretar al C.C. al P.R.M., Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, Vasile Vâlcu și alte persoane oficiale. Au asistat, de asemenea, secretarul pentru agricultură al S.U.A, Orvule Freeman cu soția și William Grawford,

165. A.M.R., fond C.M.M., *Registru Istoric al Comandamentului Marinei Militare*, vol. I, f. 11. Vezi și *Flota Patriei*, Anul XVII, Nr. 461 (868), joi, 9 august 1962, p. 1-2.

ministru al S.U.A. în R.P.R. La acest spectacol și-au dat concursul formațiile artistice ale Ansamblului M.F.A., orchestra „Brâulețul” și echipa artistică „Albatrosul” a Marinei Militare.¹⁶⁶

Sâmbătă, 2 august, 1934. la Casa de Cultură din Mangalia, a avut loc adunarea festivă consacrată Zilei Marinei R.P.R. la care au luat parte tovarășii general-locotenent Ion Ioniță, Vasile Vâlcu, general-maior Ion

Dincă, contraamirali, generali, ofițeri superiori, atașați militari acreditați în țara noastră, precum și un numeros public.

Despre importanța Zilei Marinei a vorbit comandantul Marinei Militare, contraamiralul ing. Grigore Marteș. În încheiere, echipa artistică „Albatrosul” a prezentat un frumos spectacol muzical coregrafic.

Cu prilejul Zilei Marinei R.P.R., Studioul de Creații

Plastice al Armatei a organizat la Casa Ofițerilor din Constanța expoziția cu tema „Patria noastră și apărătorii ei în arta plastică”.

Duminică, 3 august la ora 09.00, au sosit în avanport tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim secretar al C.C. al P.M.R., general de armată Leontin Sălăjan, ministrul Forțelor Armate ale R.P.R., Vasile Vâlcu, general-locotenent Ion Ioniță, general-maior Ion Dincă, secretarul Consiliului Politic Superior al Armatei, reprezentanți ai organelor de partid și de stat, generali și amirali, ofițeri, invitați. De asemenea, au participat atașați militari acreditați în țara noastră.

După ce a primit raportul prezentat de comandantul Marinei Militare, contraamiralul ing. Grigore Marteș, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a urcat la bordul navei-comandant și, împreună cu ceilalți invitați, a asistat la desfășurarea manifestărilor consacrate Zilei Marinei. Navele de luptă au ridicat pavilionul și marele pavoaz. Ministrul Forțelor Armate și comandantul Marinei Militare au trecut în revistă navele militare și au felicitat echipajele.¹⁶⁷

Se citește Ordinul M.F.A., după care se intonează Imnul de Stat. Răsună 21 salve de artilerie, iar escadrila de avioane supersonice, brăzdând văzduhul, aduce salutul marinarilor. Încep demonstrațiile și jocurile marinărești. Din adâncuri, în mijlocul unei flori de nufăr își face apariția Neptun, zeul mărilor. Marinarii înscriu cu trupurile lor inițialele R.P.R.-P.M.R.

Evoluția ambarcațiunilor cu vele, demonstrația înotătorilor și a scafandrilor, săriturile de la trambulină, ștafeta de bărci cu rame sunt aplaudate de cei prezenți. Echipa „Albatrosul” încheie festivitățile cu un frumos spectacol artistic.

*Gheorghe Gheorghiu-Dej, Leontin Sălăjan, Ion Ioniță și viceamiralul ing. Grigore Marteș la Ziua Marinei 1964.
© Colecția Muzeului Marinei Române*

166. *Flota Patriei*, Anul XVII, Nr. 512 (919), joi, 8 august 1963, p. 1 și 4.

167. Între navele aliniate în avanportul Mangalia s-a aflat și nava-școală „MIRCEA”, care, evident, a atras atenția oficialităților. Aflând situația acestui velier simbol al Marinei Române, acestea au hotărât contactarea șantierului constructor în vederea reparării capitale a navei.

Seara, în portul Mangalia, au apărut constelații de lumini. La bordul navelor s-a aprins marele pavoaz electric, după care au urmat carnavalul bărcilor și jocuri marinărești, până seara târziu.

Sâmbătă, 1 august 1965, a avut loc adunarea festivă consacrată Zilei Marinei R.P.R. la care au participat tovarășii Vasile Vâlcu, general-maior Ion Dincă, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, invitați. Despre semnificația Zilei Marinei a vorbit viceamiralul ing. Grigore Marteș, comandantul Marinei Militare.

În încheiere, cei prezenți în sala Casei de Cultură din Mangalia au aplaudat la scenă deschisă spectacolul prezentat de echipa artistică „Albatrosul”, dedicat Zilei marinarilor.¹⁶⁸

Duminică, 2 august 1965. Mangalia. La ora 10.00 sosesc în avanport tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., ge-

neralul de armată Leontin Sălăjan, ministrul Forțelor Armate, Vasile Vâlcu. Sunt prezenți generalul-maior Ioan Coman, generalul-maior Vasile Ionel, adjuncți ai ministrului Forțelor Armate, generali, contraamirali, ofițeri, atașați militari acreditați în țara noastră.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu primește raportul comandantului Marinei Militare, viceamiralul ing.

Grigore Marteș. La bordul unei șalupe, ministrul Forțelor Armate și comandantul Marinei Militare trec în revistă navele ancorate în avanport și felicită pe marinari.

Se dă citire Ordinului M.F.A. Fanfara marinarilor intonează Imnul de Stat al R.P.R. și se trag 21 salve de artilerie. Grupuri de avioane supersonice aduc marinarilor salutul aviației.

Ca în fiecare an, a avut loc un program de jocuri marinărești în care n-au lipsit jocurile vesele - hora rațelor și prinderea purcelului de pe școndru. Echipa artistică „Albatrosul” încheie manifestările de dimineață cu un frumos program artistic.

Seara, în portul Mangalia a apărut o constelație de lumini- aprinderea pavoazului electric la nave. Jocurile marinărești, carnavalul bărcilor, jocurile de artificii, jerbe luminoase au continuat până seara târziu.

Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., felicitând scafandrii care au evoluat la Ziua Marinei 1965.

© Colectia Muzeului Marinei Române

ZIUA MARINEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

7 august 1966. Mangalia. La ora 10.00 sosesc în avanport tovarășii general de armată Leontin Sălăjan, ministrul Forțelor Armate, general-maior Ion Coman, secretarul C.P.S.A., Constantin Mândreanu, prim-secretar al Comitetului Regional Dobrogea al P.C.R., generali și ofițeri superiori.

Generalul de armată Leontin Sălăjan primește raportul comandantului Marinei Militare, viceamiralul ing. Grigore Marteș. Oaspeții urcă apoi pe puntea navei-comandant. Ministrul Forțelor Armate și comandantul Marinei Militare trec în revistă la bordul unei șalupe navele militare ancorate în rada portului și felicită echipajele cu ocazia Zilei Marinei R.S.R.

După ce se dă citire Ordinului M.F.A. ale R.S.R., răsună în semn de salut 21 salve de artilerie. Brăzdând văzduhul, grupuri de avioane supersonice aduc marinarilor salutul aviatorilor.

Jocurile marinărești au fost urmate de parada navelor alegorice care au evocat momente din istoria Marinei Române. Încep apoi jocurile distractive marinărești. Numeroși înotători și-au încercat iscusința în hora rațelor și prinderea purcelului suspendat la școndru, iar alții au făcut o demonstrație hazlie de pescuit.

Pe puntea unei estrade plutitoare, ansamblul artistic „Albatrosul”, trecând prin fața navei-comandant, a prezentat un frumos program de cântece și dansuri.

La ora 20.30 s-a aprins pavoazul electric, după care a urmat carnavalul bărcilor, însoțit de jocuri marinărești, iar la Grădina de vară, în prezența a 2.000 de spectatori, echipa „Albatrosul” a prezentat spectacolul muzical-coregrafic dedicat Zilei marinarilor.

7 august 1966. Constanța. Ora 09.00. Navele acostate în port, având arborat marele pavoaz, prezintă salutul lor prin sunete îndelungate de sirenă. Acesta este semnalul de începere a manifestației. Din stânga bazinei apare coloana ambarcațiunilor. În frunte, pe o balenă, Neptun prezintă salutul sutelor de oameni aflați pe cheu. Urmează șalupele „STRAJA”, pe puntea căreia sportivii fac demonstrații de măiestrie și curaj, apoi „SOVATA” care alunecă lin pe luciul apei în acordurile unei melodii populare interpretate de un taraf, prezent pe punte. Trece navă „PĂLTINIȘ” care poartă cu sine graficele dezvoltării flotei noastre comerciale.

De pe pontonul din fața bazinei Gării Maritime, înotătorii se avântă în larg. În ordine perfectă înscriu cu trupurile lor pe fondul albastru al mării inițialele Partidului Comunist Român și Republica Socialistă România, cuvinte atât de dragi tuturor. În tribune, momente emoționante. Asistența aplaudă îndelung strădania sportivilor.

Trec apoi elevii Școlii Superioare ai marinei comerciale -viitorii „lupi de mare”. Urmează demonstrații cu scafandri clasici. Sportivii prezintă numere de înot și spectaculoase sărituri de pe trambulină; toate sunt urmărite cu viu interes. Demonstrația continuă. Ora 10.17, aviația militară prezintă salutul său marinarilor -un nou moment de emoții.

În cadrul festivității, sunt urmărite cu multă admirație jocurile marinărești: școndru cu purcelul, prinderea rațelor, surprize. Sunt urmăriți apoi, cu justificate emoții și admirație pentru curajul lor, săritorii din elicopter.

În după-amiaza aceleleași zile, pe faleză, mii de oameni din localitate și din țară au participat la festivitatea organizată de marinari. Până seara târziu, faleza a fost scăldată în luminile multicolore ale jocurilor de artificii și în sunete de fanfară.¹⁶⁹

În articolul publicat în *Flota Patriei* de joi, 4 august 1966, sub titlul „Ziua Marinei Republicii Socialiste România”, viceamiralul inginer Grigore Marteș sublinia:

Porturile patriei, navele românești acostate la cheu sau aflate departe, pe întinsul mărilor și oceanelor lumii, arborează la 7 august, sărbătoarea marinarilor și a întregului nostru popor, șiragul multicolor de pavilioane- marele pavoaz.

Ziua Marinei este un prilej de rememorare a tradițiilor marinărești ale poporului nostru, ai cărui navigatori iscușiți și-au agonisit, prin veacuri, faima și prețuirea Europei. Vechi documente vorbesc despre aspirațiile poporului român spre stăpânirea căilor de ape, începând cu Mircea cel Bătrân, gloriul domn al Țării Românești, al cărui teritoriu se întindea „până la Marea cea Mare.” Pânzarele moldovenești ale lui Ștefan cel Mare au purtat drapelul cu capul de zimbriu de-a lungul și de-a latul Mării Negre, ca mărturie a vitejiei militare și priceperii marinărești a corăbierilor noștri. Pagini de vitejie în istoria Marinei s-au înscris în războiul de independență 1877-1878, în 1916-1917, culminând cu războiul antihitlerist, când navele militare românești au contribuit din plin la reușita operațiunilor, curățind Dunărea de navele hitleriste și deminând drumul navigabil. Neuitate vor rămâne în amintirea poporului nostru figurile eroilor marinari care și-au jertfit viața pentru independența și suveranitatea patriei.

În anii puterii populare, datorită politicii înțelepte a Partidului Comunist Român de dezvoltare armonioasă a tuturor ramurilor economiei, flota comercială a cunoscut o dezvoltare puternică.

Parcul de nave comerciale, care avusese mult de suferit de pe urma războiului, a fost refăcut și modernizat.

Politica consecventă a P.C.R. de industrializare socialistă a țării s-a reflectat și în domeniul construcțiilor navale. Șantierelor de la Galați, Oltenița, Turnu Severin, au devenit, în anii socialismului, unități industriale puternice, capabile să producă nave moderne, la un înalt nivel tehnic și calitativ. Cargourile de 4.500 tone, motonavele fluviale și maritime, remorcherile spărgătoare de gheață, și recent cargoul mineralier de 12.500 tone -sunt produse care fac cinste industriei navale românești, fiind apreciate mult și pe piața internațională.

O dezvoltare importantă cunosc și porturile comerciale ale țării, dezvoltare impusă de creșterea continuă a traficului de mărfuri și pasageri. Pentru a face față nevoilor mereu crescânde ale transportului maritim, prin directivele Congresului al IX-lea al P.C.R. s-a prevăzut extinderea și modernizarea portului Constanța, lucrare deosebit de importantă, care avansează zi de zi.

Toate aceste realizări au fost posibile datorită aplicării consecvente de către partidul nostru a politicii de industrializare socialistă a țării, fac parte integrantă din mărețul proces de dezvoltare și înflorire a economiei patriei noastre socialiste.

Partidul și guvernul nostru, dovedind o înaltă grijă și răspundere pentru apărarea independenței și suveranității patriei, a cuceririlor revoluționare ale poporului, acordă o atenție deosebită întăririi capacității de luptă a forțelor armate. Parte integrantă a armatei noastre, Marina Militară a fost înzestrată cu nave și tehnică de luptă moderne, cu tot ceea ce este necesar pentru îndeplinirea oricărei misiuni încredințate. Continuatori ai glorioaselor tradiții de luptă ale înaintașilor, marinarii de pe navele dragoare, de pe vedete sau vânătoare de submarine, de pe navele auxiliare, artileristii de coastă și ostașii unităților tehnice și de deservire se instruiesc cu elan, parcurg noi și noi pași pe calea măiestriei militare. Este grăitor faptul că un important procent din efectivul Marinei Militare sunt purtători ai insignei „Militar de frunte”, un mare număr de subunități și nave au obținut și dețin ani de-a rândul titlul de frunte. Aceasta arată că ostașii Marinei Militare, sub conducerea unor ofițeri capabili, bine pregătiți, mobilizați de exemplul luminos al comuniștilor, își îndeplinesc cu elan îndatoririle ostășești, luptând pentru îndeplinirea integrală, la un înalt nivel calitativ, a planului pregătirii de luptă și politice, pentru întărirea neconținută a capacității de luptă a navelor și unităților.

Marina Militară se mândrește cu oameni cum sunt ofițerii Țucă Ilarie, Voinea Vasile, Oșevschi Iacob, Balica Petre, Cucu Gheorghe, Borcilă Ion, Popescu Gheorghe, maistrul militar principal

169. *Portul Constanța*, Anul XIII, Nr. 32(474), vineri, 12 august 1966, p.1-2.

Gheorghievici Gheorghe, plutonierul major Mladin Gheorghe, elevii Dumitrache Ștefan și Stoicescu Iancu, sergenții Ionescu Dan și Pavel Alexandru, caporalii Croitoru Mihai și Dumitru Gheorghe, fruntașul Șerban Mihai, soldații Teodorescu Nicolae și Ștefanache Gheorghe, care alături de toți marinarii militari, dovedesc înalte calități morale și de luptă, își aduc din plin contribuția la îndeplinirea unor misiuni complexe, desfășurate ziua și noaptea, în condiții meteorologice grele.

Participând cu succes la exerciții și aplicații tactice, departe în larg, echipajele navelor și-au dovedit din plin dârzenia și curajul, priceperea și îndemânarea în mânuirea tehnicii de luptă, inițiativa și spiritul tovărășesc.

De Ziua Marinei, marinarii patriei raportează conducerii de partid și de stat, întregului popor, că sunt hotărâți să muncească cu elan nestăvilit pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin din istoricele documente ale Congresului al IX-lea al partidului, pentru înflorirea și întărirea continuă a patriei și sunt gata să apere independența și suveranitatea națională a Republicii Socialiste România.¹⁷⁰

6 august 1967. Ora 10.00. În avanportul Mangalia sosește tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele Consiliului de Stat al R.S.R., însoțit de alți conducători de partid și de stat. Sunt

prezenți generalul Ion Ioniță, ministrul Forțelor Armate, generalul-locotenent Ion Coman, adjunct al ministrului Forțelor Armate și secretar al C.P.S.A. Tovarășul Nicolae Ceaușescu primește raportul prezentat de comandantul Marinei Militare, viceamiralul ing. Grigore Martes.

Comandantul Marinei Militare, la bordul unei șalupe, trece în revistă navele aliniate pentru parada navală, felicitându-i pe marinari.

Se dă citire Ordinului M.F.A. Răsună solemn acordurile Imnului de Stat, în timp ce în semn de salut se trag 21 salve de artilerie. O escadrilă de avioane supersonice aduce temerarilor mării salutul aviatorilor.

Neptun, pe puntea unei ambarcațiuni în formă de balenă, declară deschis programul jocurilor marinărești, care au cuprins defilarea ambarcațiunilor sportive, evoluția navelor de diferite tipuri, lansarea din elicoptere a scafandrilor.

La ora 20.30 s-a aprins pavoazul electric. În jocul feerie al luminilor s-au desfășurat carnavalul bărcilor, jocul de artificii, iar în Piața Republicii din Mangalia fanfara militară a prezentat un concert de promenadă.

170. Flota Patriei, Anul XXI, Nr. 1073, joi, 4 august 1966, p. 1 și 4.

6 august 1967. Constanța. Cu mult timp înainte de ora stabilită, valuri de oameni au umplut spațiul din fața Gării Maritime. Festivitatea a fost deschisă de tovarășul Dumitru Anastasiu, secretarul Comitetului de partid port. Despre importanța Zilei Marinei și realizările obținute de marinari a vorbit c.l.c. Gheorghe Balaban, director adjunct al D.N.M. „NAVROM”.

Deschiderea festivă a sărbătorii a fost salutăată prelung de șuieratul sirenelor de pe navele ancorate în port. Purtat pe spinarea unui delfin, își face apariția Neptun, zeul mărilor și oceanelor, urmat de parada ambarcațiunilor. Pe remorcherul „PILOT”, îmbrăcați în costume naționale, erau prezenți artiștii amatori ai formațiilor artistice portu-

are. La festivitate au fost prezenți și numeroși sportivi care au făcut adevărate demonstrații.

De pe macaraua plutitoare „GIGANT” luau startul înotătorii. Tot aici au fost instalate și trambulinele de sărituri. La concursul bărcilor au participat elevii anului I ai Școlii Superioare de Marină. Au urmat demonstrațiile schiorilor pe apă (aqua-plan), scafandrilor clasici, parada ambarcațiunilor cu vele și tradiționalele jocuri marinărești- luarea purcelului de pe școndru și prinderea rațelor.

Seara, festivitatea a continuat pe faleza Cazinoului, la care s-au întâlnit din nou mii de oameni.¹⁷¹

4 august 1968. La ora 10.00, în avanportul Mangalia sosesc tovarășul Nicolae Ceaușescu, generalul-colonel Ion Ioniță, ministrul Forțelor Armate ale R.S.R., alți invitați. [...] La trecerea în revistă de către comandantul Marinei Militare, viceamiralul ing. Grigore Martes, echipajul navei-școală „MIRCEA” a fost dispus pe vergi, în poziție de salut. Trecerea în revistă a navelor din formație a început cu velierul-școală. Echipajul a răspuns¹⁷² salutului comandantului Marinei Militare prin ridicarea beretei de trei ori în sus-late-

ral, concomitent cu strigăte de „Ura!”.

Neptun, zeul mărilor și oceanelor, deschide și patronează jocurile marinărești.

Apariția navelor alegorice, având la bord marinari în costume de epocă, amintesc de faptele înscrise în istoria zbuciumată a neamului de către vrednicii fii ai poporului român.

Seara, după aprinderea pavoazului electric, a urmat carnavalul bărcilor, jocul de artificii și o retragere spectaculoasă cu torțe.¹⁷³

171. *Portul Constanța*, Anul XIV, Nr. 32(526), vineri, 11 august 1967, p. 1.

172. Valentin Ciorbea, *Istoricul navelor-școală „MIRCEA”. Nava-școală „MIRCEA”, Editura Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, Constanța, 1999, p. 159.*

173. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol. I. 1962-1969, p. 75.

3 august 1969. Mangalia. La ora 10.00, generalul-colonel Ion Gheorghe, membru al C.C. al P.C.R., prim adjunct al ministrului Forțelor Armate și șef al Marelui Stat Major, primește raportul de la comandantul Marinei Militare, viceamiralul ing. Grigore Marteș.

La bordul navei-comandant se aflau Petre Ionescu, prim secretar al Comitetului Județean al P.C.R. Constanța, Petre Nicolae, prim-secretar al Comitetului Municipal Constanța ș.a. De asemenea, la festivități a participat mareșalul U.R.S.S. M.V. Zaharov, prim locțiitor al ministrului Apărării al U.R.S.S. și șef al Marelui Stat Major.¹⁷⁴ La bordul unei șalupe, comandantul Marinei Militare a trecut în revistă navele ancorate în port. La bordul navei-comandant s-a dat citire Ordinului ministrului Forțelor Armate ale R.S.R., s-a intonat Imnul de Stat și s-au tras 21 salve de artilerie. Apoi pionierii au înmănat oficialităților buchete de flori.

Însoțit de o escortă de ambarcațiuni marinărești și de elicoptere, în sunete de sirene și explozii de petarde, pe o uriașă balenă și-a făcut apariția zeul Neptun. Acesta patronează simbolic serbarea marinărească.

După impresionanta defilare a navelor alegorice (șalupe „RÂNDUNICA”, crucișătorul „ELISABETA”, monitorul „LAHO-VARY”, bricul „MIRCEA”), au evoluat marinarii (concursul de tras la rame, ștafa marinărească, purcelul la școndru, hora rațelor, sărituri la trambulină). Marinarii înotători înscriu cu trupurile lor vânjoase, pe suprafața apei, inițialele atât de dragi nouă, R.S.R. și P.C.R., precum și cifra XXV - împlinirea sfertului de veac de la eliberarea patriei.

În suita de manifestări demonstrative s-a înscris și defilarea platformei alegorice cu ostași care au prezentat momente din timpul desfășurării unor activități de pregătire de luptă caracteristice specialităților de

Constanța, 3 august 1969. Aspect de la inaugurarea Muzeului Marinei Române

© Colecția Muzeului Marinei Române

174. Cu prilejul Zilei Marinei Române, la invitația comandantului Marinei Militare, au participat și au fost cazați la bordul navei-școală „MIRCEA” amiralul Petre Bărbuneanu, contraamiralii August Roman, Alexandru Bardescu și Iosif Bălan, căpitanul de rangul I Petre Țacu și căpitanul de rangul II Ion Stoian, toți ofițeri în rezervă. Valentin Ciorbea, *op.cit.*, p. 168-169.

marină (semnalizatori, radiotelegrafiști, artileriști, rachetiști, mineri dragori și torpilori, scafandri).¹⁷⁵

În încheierea programului a evoluat pe o platformă cunoscuta formație artistică „Albatrosul”.

Seara, aprinderea marelui pavoaz, jocurile de artificii, retragerea cu torțe și programul fanfarei militare au completat festivitățile consacrate sărbătorii Zilei Marinei R.S.R.

2 august 1970. În avanportul Mangalia, nave militare de diferite tipuri așteptau semnalul de începere a festivităților Zilei Marinei Române. În dispozitivul de staționare al navelor militare în avanportul Mangalia au intrat Divizioanele 133 Vedete Purtătoare de Rachete, 93 Vedete Torpiloare, 146 Dragoare de Bază, 339 Vânătoare de Submarine, 50 Vânătoare de Submarine, 19 Dragoare de Radă, 129 Nave Auxiliare, nava-școală „MIRCEA”, nava hidrografică 112 (navă-comandant) și vedete grănicerești. Pe digul de nord a fost aliniată o gardă de onoare formată din 3 companii, comandată de căpitanul de rangul III Constantin Pavel.

La festivități participă tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu alți conducători de partid și de stat, oaspeți de peste hotare. Marinarii, în ținută albă de paradă, stau aliniați pe punțile navelor, iar alții străjuiesc de o parte și de alta drumul către avanport și digul de nord, până la nava-comandant. La festivități au participat ca invitați de onoare:

- Mitia Rîbicici, președintele Vecei Executive Federative a R.S.F. Iugoslave;

- Harry Nicholas, secretarul general al Partidului Laborist din Marea Britanie;

- Dimitri Poleanski, membru al Biroului Politic al P.C.U.S.;

- Karl Heinz Notzel, membru al Prezidiului Comitetului Federal al P.C. German;

- Kurt Erlebach, membru al Prezidiului Comitetului Federal al P.C. German (Bachmann);

- Gustavo Espinosa Montesimos, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. Peruvian;

- James Stewart, membru al Comitetului Executiv Național și al Secretariatului P.C. din Irlanda;

- Jean Vincent, membru al Secretariatului Colectiv al Partidului Muncii din Elveția;

- Adalberto Minucci, membru al Direcțiunii P.C. Italian;

- Eugeniusz Szyr, membru al P.M.U.P., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.P. Polone.

175. *Flota Patriei*, Anul XXIV, Nr. 1234, joi, 7 august 1969, p. 1.

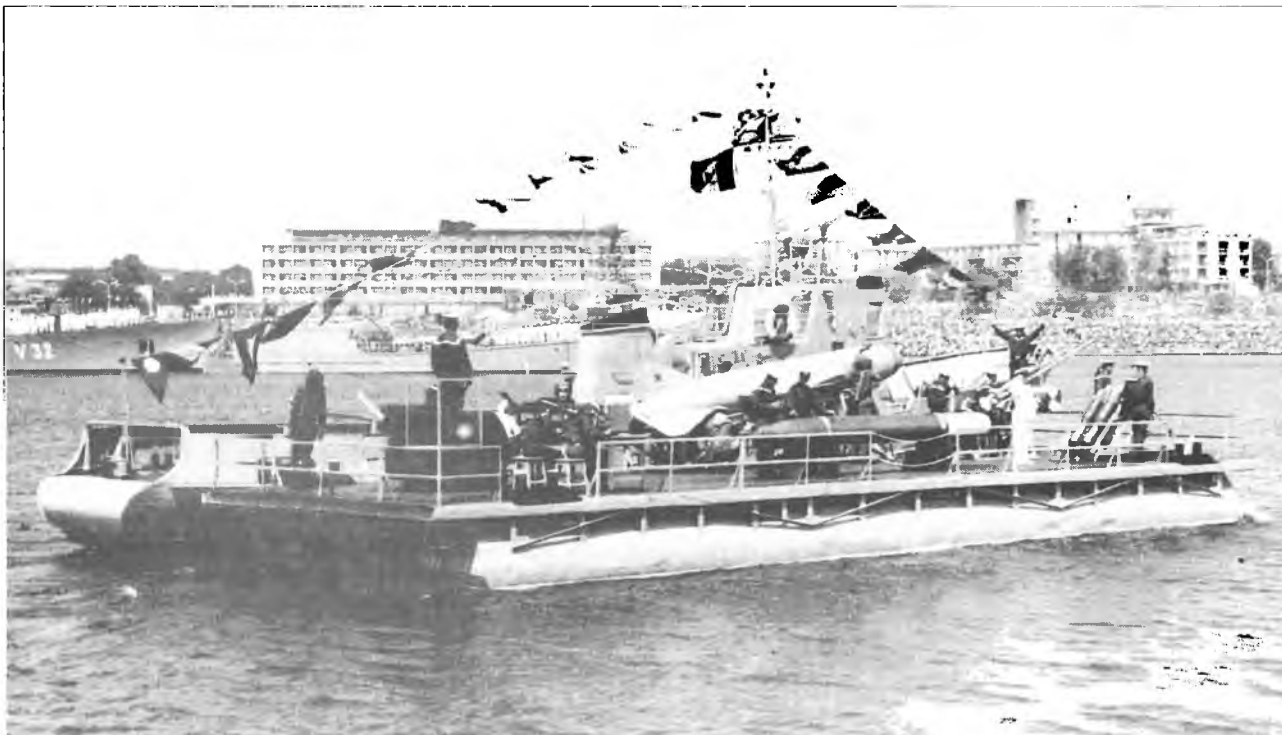
Pe tot traseul de la Stațiunea turistică Neptun și până în avanportul Mangalia, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri și Emil Bodnăraș, aflați într-o mașină deschisă, sunt întâmpinați cu îndelungi aplauze și urale.

Un trompet, prin sunete lungi, dă semnalul. La o comandă, toate echipajele prezintă armele pentru onor. În întâmpinarea tovarășului Nicolae Ceaușescu vine generalul-locotenent Ion Coman, adjunctul ministrului Forțelor Armate și secretar al C.P.S.A. Viceamiralul ing. Grigore Martes, comandantul Marinei Militare, dă raportul comandantului suprem al Forțelor Armate, tovarășul Nicolae Ceaușescu. După ce trece în revistă garda de onoare, tovarășul Nicolae Ceaușescu urcă la bordul navei-comandant și adresează tuturor marinărilor felicitări cu prilejul Zilei Marinei și urări de noi succese în pregătirea de luptă și politică. Pionieri cu fețele îmbujorate oferă tovarășului Nicolae Ceaușescu și soției sale Elena Ceaușescu, tovarășilor Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnăraș precum și celorlalte persoane bogate buchete de trandafiri și garoafe roșii. În tribună erau prezenți tovarășii Gheorghe Pană, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Vasile Vâlcu, Iosif Banc, Miron Constantinescu, Ion Iliescu, Vasile Patilinet, Ion Pățan, Corneliu Mănescu, Petre Ionescu, prim-secretar al Comitetului Județean Constanța al P.C.R., șefi de secții la C.C. al P.C.R., membri ai guvernului, generali și ofițeri superiori.

Fanfara militară intonează Imnul de stat al R.S.R., timp în care se execută salutul cu 21 salve de artilerie iar aviația (3 avioane tip IAK și 12 MIG 21) aduce salutul omagial al aviatorilor, cu care marinarii cooperează pe timpul îndeplinirii misiunilor de luptă.

Neptun, zeul mărilor, își face apariția pe spatele unei balene, escortată din cer de elicoptere, pe apă, de ambarcațiuni militare, pentru a patrona sărbătoarea marinărilor. Festivitățile au cuprins demonstrații și jocuri sportive marinărești, parada navelor alegorice, demonstrații nautice, defilarea ambarcațiunilor sportive și a navelor de luptă.

Serbarea e deschisă de trei șalupe rapide purtând mari drapele roșii și tricolore. Apoi, 140 de înotători înscriu cu trupurile lor pe suprafața apei inițialele R.S.R. și P.C.R. Urmează parada ambarcațiunilor alegorice (ambarcațiune dacă, liburnă romană, pânzar din vremea lui Mircea cel Bătrân și a lui Ștefan cel Mare, corabia „MARİȚA”, vaporul „ROMÂNIA”, șalupa „RÂNDUNICA”, bricul „MIRCEA”, crucișătorul „ELISA-BETA”, monitorul „LAHOVARY”).

Au urmat jocuri și demonstrații marinărești: ambarcațiuni academice cu sportivi marinari, schiori nautici remorcați de șalupe, o platformă alegorică reprezentând tehnica de la bordul navelor de luptă, o platformă dotată cu aparate de gimnastică, acrobație aeriană executată de un avion sportiv, concursuri de bărci militare, o stafetă marinărească, sărituri la trambulină, capturarea purcelului legat la școndru și a rațelor lansate în bazin.

În încheierea serbărilor marinărești, au defilat vedete grănicerești, vedete torpiloare și vedetele purtătoare de rachete. După rostirea unui scurt cuvânt de închidere a serbării, zeul Neptun s-a retras.¹⁷⁶

Seara, după aprinderea pavoazului electric, portul Mangalia a trăit feeria unui carnaval sărbătorec al bărcilor, jocurilor de artificii și a unei spectaculoase retrageri cu torțe.

Echipa artistică ostășească „Albatrosul” a prezentat un frumos spectacol muzical-coregrafic.

Începând cu anul 1970, la Constanța și în stațiunile de pe litoral s-au organizat Serbările Mării, amplă suită de manifestări cultural-artistice și științifice care culminează cu Ziua Marinei.¹⁷⁷

1 august 1971. Festivitatea de la Mangalia s-a desfășurat în prezența conducătorilor de partid și de stat, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu soția sa Elena Ceaușescu, Emil Bodnăraș, Paul Niculescu-Mizil, Maxim Berghianu, Emil Drăgănescu, Petre Lupu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Vasile Vâlcu, Miron Constantinescu, Mihai Gere, Ion Iliescu, general de armată Ion Ioniță, Vasile Patilineț, Ion Stănescu.

De asemenea, au luat parte membri ai C.C. ai P.C.R., ai guvernului, reprezentanți ai organelor județene de partid și de stat, generali și ofițeri superiori.

În tribunele amenajate pe navele ancorate în port se aflau, de asemenea, atașați militari aero și navali, acreditați în R.S.R.

În întâmpinarea conducătorilor de partid și de stat a venit comandantul Marinei Militare, viceamiralul ing. Grigore Marteș, care a prezentat raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R.,

președinte al Consiliului de Stat, comandantul suprem al Forțelor Armate ale R.S.R.

Însoțit de generalul de armată Ion Ioniță, tovarășul Nicolae Ceaușescu trece în revistă garda de onoare, după care adresează tuturor marinarilor felicitări cu prilejul Zilei Marinei și urări de noi succese în pregătirea de luptă și politică.

Se intonează Imnul de Stat al R.S.R., trăgându-se în același timp 21 salve de artilerie.

Avioane supersonice aduc salutul omagial al aviației militare adresat marinarilor și participanților la sărbătoare.

Festivitățile Zilei Marinei au cuprins demonstrații și jocuri sportive marinărești, parada navelor alegorice, demonstrații nautice, defilarea ambarcațiunilor sportive și a navelor de luptă.

Actul final al sărbătoririi Zilei Marinei s-a încheiat seara pe faleză unde miile de oameni au avut prilejul să admire un feeric spectacol de lumină, un frumos carnaval al bărcilor și retragerea cu torțe în acordul muzicii militare.¹⁷⁸

În ziua de 6 august 1972, în avanportul Mangalia, ca de obicei, aici a fost și în prima duminică a lui august centrul festivităților cu ocazia Zilei Marinei R.S.R. A fost o frumoasă manifestare marinărească cu participarea a mii și mii de localnici și turiști aflați pe litoral, care a avut darul să ofere și o metaforă a vieții marinarilor noștri.

Au luat parte la festivități tovarășii Vasile Vâlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului Județean Constanța al P.C.R., general-colonel Ion Gheorghe, prim adjunct al ministrului Forțelor Armate și șef al Marelui Stat Major, general-colonel Marin Nicolescu, adjunct al ministrului Forțelor Armate, Petre Nicolae, primarul municipiului Constanța, generali, amirali, ofițeri superiori, invitați. Au fost prezenți, de asemenea, atașați militari aero și navali acreditați în țara noastră.

Ora 10.00. Comandantul Marinei Militare primește raportul contraamiralului Anghel Petru de la bordul unei șalupe, apoi trece în revistă navele ancorate în avanportul Mangalia, felicitând echipajele. Se intonează Imnul de Stat și se trag 21 salve de artilerie.¹⁷⁹

Suita de demonstrații nautice și marinărești începe o dată cu descinderea lui Neptun din vechi legende, ambarcat pe o balenă și escortat de bărci și elicoptere. Apa e săgetată acum de șalupe rapide purtând stindardele țării și ale partidului. Pe o platformă plutitoare se află pionieri, simbol al viitorului țării.

177. *Litoral*, Anul XXVIII, nr. 2283, sâmbătă, 15 august-duminică, 16 august 1998, p.1.

178. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol.II. 1970-1979, p. 56.

179. *Flota Patriei*, Anul XXVII, Nr. 1397, joi, 10 august 1972, p.1.

Curând evoluează înotătorii. Trupurile bronzate ale marinarilor caligrafiază pe apă inițialele patriei și ale partidului. Sunt expresii ale gândurilor calde și sincere ale marinarilor, care de ziua sărbătorii lor raportează întregului popor că sunt la datorie.

Scena se schimbă. Avanportul devine o carte de istorie larg deschisă, machetele care plutesc acum în fața ochilor noștri evocă trecutul Marinei Române. O navă dacică, o liburnă a legiunilor romane, apoi un pânzar al Țării Românești de pe timpul lui Mircea, altul purtând însemnele lui

Ștefan al Moldovei. O nouă filă de istorie pe ape ne înfățișează, rând pe rând, corabia „MARIȚA” a anilor 1834, vasul cu aburi „ROMÂNIA” din epoca lui Cuza, întâiul velier-școală, un crucișător, monitoare din primul război, nave eroice din cel de-al doilea război, care s-au acoperit de glorie în lupta contra hitleriștilor.

Festivitățile continuă cu o platformă alegorică înfățișând specialități de bază ale Marinei Militare de astăzi, un tablou sportiv

în care deasupra valurilor planează schiorii, după care ambarcațiuni academice despică valurile cu viteză, alte cu ambarcațiuni sportive, apoi o platformă de gimnastică pe care se produc evoluții spectaculoase.

După un scurt program artistic prezentat de echipa artistică ostășească „Albatrosul”, Neptun, zeul mărilor și oceanelor încheie prima parte a serbărilor marinărești și își ia rămas bun în sunete de sirene și explozii de petarde.

Seara, în decorul festiv al avanportului, artificiiile au împodobit cerul cu uriașe flori multicolore, luminând frumos faleza. Carnavalul bărcilor, aprinderea pavoazului electric și retragerea cu torțe au constituit momente plăcute, marcând totodată și încheierea acestei frumoase și tradiționale sărbători a marinarilor.

5 august 1973. Mangalia. Ca în fiecare an, potrivit tradiției, în ziua de 5 august 1973, prima duminică din august, marinarii noștri, constructorii de nave aflați în porturi, pe șantiere ori pe întinsul apelor, au sărbătorit tradiționala zi a Marinei. Centrul acestor manifestări l-a constituit avanportul Mangaliei. Aici, la îngemănarea acestui punct sudic al țărmului românesc cu marea, totul a îmbrăcat haină sărbătorească. Navele militare, ambarcațiunile sportive au arborat marele pavoaz, ghirlande de stegulețe multicolore unind catarg de catarg, străjuiau arterele de circulație, digurile portuare.

Mii și mii de localnici, turiști aflați în concediu pe litoral, s-au adunat pe faleze, pe digurile avanportului încă de dimineață, pentru a urmări și participa la sărbătoarea marinarilor.

La festivități au participat tovarășii Vasile Vâlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului Județean Constanța al P.C.R., general-colonel Ion Gheorghe, prim adjunct al ministrului Apărării Naționale și șef al Marelui Stat Major, general-colonel Sterian Târcă, adjunct al ministrului Apărării Naționale, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, generalul maior F. Hanzal,¹⁸⁰ adjunct al ministrului Apărării Naționale al R.S. Cehoslovace, ambasadorul U.R.S.S. la București, viceamiralul Iancuvoi, șeful de stat major al Flotei U.R.S.S. în Marea Neagră care conduce detașamentul de nave militare sovietice la Constanța, membri ai echipajelor acestor nave.

Ora 10.00. Locțiitorul comandantului Marinei Militare, contraamiralul Sebastian Ulmeanu, primește raportul de la comandantul Diviziei 42 Maritime, căpitanul de rangul I Aurelian Ionescu, apoi felicită echipajele navelor cu ocazia Zilei Marinei R.S.R.

180. Flota Patriei, Anul XXVIII, Nr. 1455, joi, 9 august 1973, p. 1.

Plutind pe spatele unei balene, escortat de elicoptere, ambarcațiuni militare și sportive, de vuietul sirenelor, își face apariția legendarul Neptun. Este semnalul că au început manifestațiile marinărești. Prin fața navei-comandant defilează șalupe rapide purtând steagurile R.S.R. și P.C.R. Aproape în același timp, un mare număr de înotători înscriu cu trupurile lor pe undele albastre ale mării inițialele atât de dragi nouă, tuturor: R.S.R. și P.C.R. Apoi urmează un tablou alegoric al tradiției noastre marinărești. Plutește lin, pe apele portului, o corabie dacică așa cum a fost dăltuită pe Columna lui Traian, secondată de o liburnă romană. Se avântă apoi pe luciul apei pânzare din vremea lui Mircea cel Bătrân și a lui Ștefan cel Mare, apoi prima noastră navă maritimă comercială, corabia „MARITA”, al cărei prim voiaj oficial în apele internaționale este consemnat în anul 1834. Evoluează în continuare primele nave militare românești: „ROMÂNIA”, construită și armată la Giurgiu în 1864, șalupele torpilor „RÂNDUNICA”, crucișătorul „ELISABETA”, prima navă-școală, bricul „MIRCEA”, construită în anul 1882 și care a pregătit multe promoții de ofițeri și comandanți de nave.

Acestui tablou alegoric în mișcare, de o puternică forță evocatoare, i se alătură imaginile prezentului - zecile de nave militare ancorate în port, începând cu vedetele torpiloare și terminând cu puternicele nave purtătoare de rachete.

Urmărite cu interes de localnici și oaspeți, în avanport au loc, în continuare, întreceri de ambarcațiuni, schi nautic, sărituri de la trambulină, demonstrații de gimnastică și ale scafandrilor în colaborare cu elicopterele, diferite jocuri marinărești.

Sărbătoarea marinarilor continuă prin demonstrații ce simbolizează activitatea de instruire și pregătire de luptă a marinarilor noștri militari.

După amiază, până noaptea târziu, la Mangalia au avut loc spectacole și demonstrații marinărești, jocuri de artificii și retrageri cu torțe.¹⁸¹

În ziua de 4 august 1974, în garnizoana Mangalia au avut loc festivitățile prilejuite de sărbătorirea Zilei Marinei R.S.R. La festivități au luat parte tovarășii Vasile Vâlcu, membru al comitetului executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului Județean Constanța al P.C.R., general-colonel Vasile Ionel, adjunct al ministrului Apărării Naționale și șef al Direcției Generale a Înzestrării, contraamiral Sebastian Ulmeanu, comandantul Marinei Militare, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, generali și ofițeri superiori, invitați. De asemenea, au fost de față atașați militari aero și navali acreditați în țara noastră.¹⁸²

Zeci de mii de localnici și oameni ai muncii aflați la odihnă pe litoral i-au salutat pe marinari la sărbătoarea lor.

După onorul la ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz, s-a dat citire Ordinului de zi al ministrului Apărării Naționale adresat marinarilor militari, personalului din Marina civilă și lucrătorilor portuari.

La ora 10.00, comandantul Marinei Militare, contraamiralul Sebastian Ulmeanu, a primit raportul de la șeful de stat major al Marinei Militare, contraamiralul Mihai Aron, și a felicitat echipajele aliniate la bordul navelor din avanport. În acordurile Imnului de Stat al R.S.R. au fost trase, în semn de salut, 21 salve de artilerie.

Pe timpul desfășurării paradei navale, deschisă după tradiție de către mitologicul zeu Neptun, marinarii au demonstrat o înaltă iscusință, curaj, dârzenie, disciplină și un excelent nivel de pregătire fizică specifică.

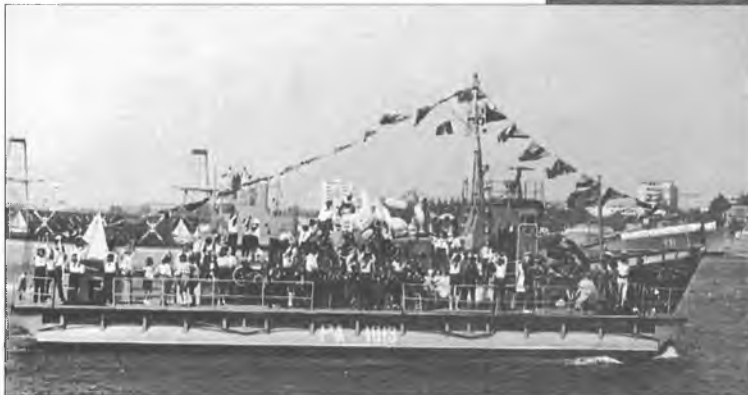
181. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol.II.1970-1979, p. 164.

182. Generalul Maria di Palma- Italia, coloneii Alexandr Musatov- U.R.S.S., Son Ghian Sun- R.P.D. Coreană, Nedko Dimitrov- Bulgaria, Savas Pospatis- Grecia, și Iun Ci- China, Czeslaw Nowicky- Polonia, Werner Nilmend-R.D.G., Wyatt Mitchell- S.U.A., locotenenti-coloneii Jerome Welih- S.U.A., Boci Adiyin-Turcia, Bernard Alleman- Anglia, Abdel Satif Wobravk - R.A. Egipt, Esref Hoskiris- Turcia, căpitan-comandorul Wilbar Cockreel - S.U.A. și maiorul Pok Zi Sok- R.P.D. Coreeană. Valentin Ciorbea, op.cit., p. 211-212.

Festivitățile prilejuate de sărbătorirea Zilei Marinei R.S.R. au luat sfârșit la Mangalia printr-o retragere cu torțe.¹⁸³

Manifestările s-au desfășurat după următorul program:

- Intonarea Imnului de Stat al R.S.R.
- Defilarea navelor de luptă moderne
- Sosirea zeului Neptun cu șalupe rapidă escortată de elicoptere. Acesta ia loc pe nava sportivă și printr-un scurt cuvânt deschide jocurile
- Demonstrația unor șalupe rapide care au arborat drapelele R.S.R. și P.C.R.
- Zeci de sportivi înotători conturează R.S.R., P.C.R. și evenimentele anului, Congresul al XI-lea și cea de-a XXX-a aniversare de la eliberare
- Platforma cu pionierii

- Parada navelor istorice încheiată simbolic cu trecerea machetelor cargourilor de 4.500 tdw și mineralierul de 55.000 tdw
- Concursuri marinărești
- Lansarea scafandrilor din elicoptere
- Jocuri marinărești
- Spectacolul ansamblului ostășesc „Albatrosul”

Seara - pavoaze electrice, jocuri de artificii, torțe multicolore.¹⁸⁴

Sărbătorirea Zilei Marinei s-a făcut în cadrul unităților militare de marină și la bordul navelor comerciale. Pe navele militare și comerciale aflate în porturi sau în misiuni pe mări și oceane, în această zi se arborează marea pavoaz.¹⁸⁵

Sâmbătă, 2 august 1975, secretarul Comitetului de partid al Comandamentului Marinei Militare a prezentat cadrelor și personalului civil expunerea cu tema „Perspectivele de dezvoltare ale Marinei R.S.R.”.¹⁸⁶

3 august 1975. La Mangalia, Ziua marinarilor a început ca de obicei cu arborarea marelui pavoaz. Într-un cadru solemn, a fost citit Ordinul ministrului Apărării Naționale. Au urmat întrecerile marinărești, în cadrul cărora echipajele și-au disputat destoinicia în concursuri de tras la rame, trasul parâmei, aruncarea bandulei la punct fix, fuga în sac etc.

La Casa Armatei din Mangalia a fost prezentată diorama literar-muzicală cinematografică „Carta fericirii României” și gala de filme cu subiect marinăresc: „Pelicanul acostează la dana veche”, „Ne cheamă marea”, „Cu tineretea la prova” și „Rachete în larg”.

Căpitanul de rangul II Valentin Donici a organizat la Casa de Cultură din Mangalia expoziția de pictură marină „Din istoricul Marinei Române”.¹⁸⁷

La 31 iulie 1976, comandantul Marinei Militare, contraamiralul Sebastian Ulmeanu, a prezentat cadrelor din C.M.M. o temă despre semnificația Zilei Marinei R.S.R. și succesele obținute de Marina Militară și civilă.¹⁸⁸

Sâmbătă, 6 august 1977, formațiile artistice ale detașamentului de nave militare sosite în vizită de prietenie în portul Constanța au

183. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol. II. 1970-1979, p. 219.

184. *Flota Patriei*, Anul XXIX, Nr.1512, joi, 8 august 1974, p. 1.

185. *Flota Patriei*, Anul XXX, Nr. 1567, joi, 7 august 1975, p. 1.

186. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol.II. 1970-1979, p. 262.

187. *Dobrogea Nouă*, Anul XXVIII, nr. 8379, marți, 5 august 1975, p. 2.

188. *Ibidem*, p. 288.

ocazie, comandantul Marinei Militare a trecut în revistă marile realizări obținute de întregul popor în cei 35 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist și marile angajamente și obiective care îi stau în față în cinstea celui de-al XII-lea Congres al P.C.R. Au fost reliefate rezultatele bune și foarte bune obținute de marinarii Marinei Militare în cinstea marilor evenimente din viața poporului român.¹⁸⁹

Duminică, 2 august 1981, în portul de agrement Tomis s-au desfășurat manifestările prilejuite de Ziua Marinei Române. După apariția, la bordul navei împodobite cu marele pavoaz, a zeului Neptun, au avut loc demonstrații de înot, sărituri de la trambulină, gimnastică acrobatică, întrecerile ambarcațiunilor cu rame, evoluțiile scafandrilor și schiorilor nautici, susținute de membri ai asociațiilor sportive portuare și de studenți ai Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân”.¹⁹¹ Spectacolul oferit oaspeților litoralului și invitaților a continuat cu Botezul la Ecuator, Pescarul amator, Comoara piraiților, capturarea purceilor la școndru, hora rațelor, întrecerile micilor hidrobicicliști, parada velierelor, demonstrațiile navei de stins incendii și focurile de artificii.¹⁹²

Cea de-a XIII-a ediție a Serbărilor Mării s-a încheiat la Constanța, duminică, 1 august 1982 cu festivitățile consacrate Zilei Marinei. Serbările au fost deschise, după tradiție, de sosirea alaiului zeului Neptun, în acordurile cunoscutului „Marș al marinarilor”, interpretat de fanfara Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân” și în sunetul sirenelor.

La bordul celor 10 ambarcațiuni care au compus convoiul sărbătoresc s-au aflat formații folclorice pionierești și formații artistice ale clubului „Portul”, care au urcat apoi pe pontonul devenit o veritabilă scenă în aer liber. Publicul a urmărit apoi cu interes demonstrațiile nautice prezentate de elevii Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân”, evoluția formației de gimnastică ritmică (la bordul pontonului), sărituri de la trambulină, parada schiorilor nautici, concursul bărcilor și tradiționalul joc marinăresc- trasul la părămă între bărci. După momentul artistic susținut de formațiile artistice și soliștii vocali și instrumentiști, serbările au continuat cu demonstrațiile nautice - hidrobiciclete, bărci, veliere ale pionierilor constănțeni, membri ai cercului „Prietenii

prezentat, în sala Teatrului „Fantasio”, un spectacol artistic de muzică și dansuri populare sovietice și marinărești. Au participat membri ai biroului Comitetului municipal de partid și ai Consiliului județean A.R.L.U.S. și un numeros public.¹⁸⁹

4 august 1979. Cu ocazia Zilei Marinei R.S.R., la Mangalia, comandantul Marinei Militare, căpitanul de rangul I Ioan Mușat a expus materialul cu tema „Ziua Marinei R.S.R.” în fața întregului personal militar și civil din C.M.M. Cu această

189. *Dobrogea Nouă*, Anul XXX, nr. 9001, duminică, 7 august 1977, p. 4.

190. *Ibidem*, p. 386.

191. *Dobrogea Nouă*, Anul XXXIV, nr. 10.237, marți, 4 august 1981, p. 2.

192. *Navigatorul*, foaie volantă editată de Comitetul de partid, Consiliul Oamenilor Muncii și Comitetul Sindicatului I.E.F.M. „NAVROM”, august 1981, p. 4.

marinarilor". Programul s-a încheiat cu tradiționalele jocuri și obiceiuri marinărești - Botezul trecerii Ecuatorului, prinderea purceilor, hora rațelor și retragerea lui Neptun¹⁹³.

6 august 1983. În sala de festivități a Casei Armatei Constanța a avut loc adunarea festivă a personalului din C.M.M. dedicată aniversării Zilei Marinei R.S.R. Cu acest prilej, căpitanul de rangul I Constantin Iordache, locțiitor al comandantului Marinei Militare a prezentat expunerea intitulată „Tradițiile înaintate ale Marinei Române. Dezvoltarea și modernizarea Marinei Române în cincinalul 1981-1985 și în perspectivă, în lumina documentelor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului.”¹⁹⁴

*Festivitatea înmânării Drapelului de onoare ale C.C. al U.T.C.
© Colecția Muzeului Marinei Române*

În cadrul manifestărilor prilejuite de sărbătorirea Zilei Marinei R.S.R., Comandamentul Marinei Militare a organizat redeschiderea Muzeului Marinei Române și decernarea Drapelului de onoare al C.C. al U.T.C. Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân” și Divizionului 146 Dragoare de Bază. La redeschiderea Muzeului Marinei Române au participat generalul-locotenent Ilie Ceaușescu, adjunct al ministrului Apărării Naționale și prim-secretar al C.P.S.A., Popa Gheorghe, prim-secretar al Comitetului Municipal P.C.R. Constanța, Ion Ardeleanu și Nicolae Mușat, activiști ai C.C. al P.C.R., Ivan Octavia, președintele

Comitetului Județean Constanța de Educație Politică și Cultură Socialistă, iar din partea C.M.M., căpitanul de rangul I George Petre, secretar al Consiliului Politic al Marinei Militare și căpitanul de rangul I Constantin Iordache, locțiitor al comandantului Marinei Militare.

La festivitatea de înmânare a Drapelului de onoare ale C.C. al U.T.C. au luat parte generalul-locotenent Ilie Ceaușescu, adjunct al ministrului Apărării Naționale și secretar al C.P.S.A., Vasile Bontaș, secretar al C.C. al U.T.C., Pompiliu Olteanu, prim-secretar al Comitetului Județean U.T.C. Constanța, iar din partea C.M.M., căpitanul de rangul I George Petre, secretar al Consiliului Politic al Marinei Militare și căpitanul de rangul I Constantin Iordache, locțiitor al comandantului Marinei Militare.

Sub marea pavoaz aniversar, la Constanța s-au desfășurat acțiuni cultural-educative, spectacole, manifestări sportive, care au culminat în portul Tomis cu focurile de artificii și o frumoasă seară distractivă pentru tineret. În seara aceeași zile s-a finalizat și concursul de grație și frumusețe „Miss Litoral 1983”, câștigat de turistă Zuzana Meressova, de 21 de ani, din Cehoslovacia.¹⁹⁵

4 august 1984. În sala de festivități a Casei Armatei Constanța a avut loc adunarea festivă a personalului din C.M.M. dedicată aniversării Zilei Marinei R.S.R.

Cu acest prilej, contraamiralul Ioan Mușat, comandantul Marinei Militare, a prezentat o expunere dedicată evenimentului, urmată de un program artistic adecvat.¹⁹⁶

Serbările Mării, în ultima zi a ediției 1984, au fost dominate de tradiționala sărbătorire a Zilei Marinei. În portul Tomis, de la ora 09.00 și până seara, au avut loc jocuri marinărești, întreceri sportive nautice, programe muzicale, dans și focuri de artificii. Tot aici, membrii cenaclului „Manifest” au susținut, de la ora 20.00, spectacolul de muzică și poezie „Armonii estivale”. În grădina de vară din Mangalia, ansamblul ostășesc

193. *Dobrogea Nouă*, Anul XXXV, nr. 10546, marți, 3 august 1982, p. 1-2.

194. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol.III.1980-1995, p. 86.

195. *Dobrogea Nouă*, Anul XXXVI, nr. 10861, marți, 9 august 1983, p. 2.

196. *Ibidem*, p. 103.

„Albatrosul” a evoluat sub genericul „Navigăm pe portativ”.¹⁹⁷ Concursul „Miss litoral 1984” a fost câștigat de domnișoara Daniela Ristea din Timișoara.

Duminică, 4 august 1985, în portul Tomis, de la ora 19.00 a avut loc spectacolul studioului artei tinere „Eveniment”, intitulat „Carnaval la Constanța”. La ora 09.00, în avanportul Mangalia s-au desfășurat concursuri de canotaj și caiac-canoe, iar la ora 19.00, în Piața Republicii, a avut loc spectacolul „Armonii estivale”.¹⁹⁸

Ziua Marinei a început duminică, 3 august 1986, în portul Tomis cu parada ambarcațiunilor, deschisă, desigur, de zeul mărilor, Neptun, acompaniat de marele său alai. Au urmat tradiționalele jocuri și întreceri marinărești.¹⁹⁹

În portul Tomis, alături de numeroasele ambarcațiuni și nava de pasageri „DIERNA”, pe pontonul amplasat în mijlocul bazinului, Ziua Marinei 1987 a început cu momentul poetic „Din adâncuri de istorie”, urmat de sosirea zeului Neptun, care a deschis seria jocurilor tradiționale marinărești. Printre acestea, cele mai atractive au fost demonstrațiile înotătorilor, parada ambarcațiunilor, prinderea purceilor pe școndru, hora rațelor, carnavalul nautic al măștilor, în cadrul căruia personaje mascate au defilat la bordul bărcilor și hidrobicicletelor. Concursul „Miss Litoral 1987” a fost câștigat de constănțeanca Manuela Zaharia, de 20 de ani, studentă în anul III la A.S.E. București.²⁰⁰

6 august 1988. În cadrul manifestărilor politico-educative dedicate sărbătoririi Zilei Marinei R.S.R., la Casa Armatei din Constanța s-a desfășurat adunarea festivă la care au participat peste 250 de cadre și personal muncitor civil din C.M.M. și unitățile de garnizoană.

Despre însemnătatea evenimentului, tradițiile de luptă ale Marinei, realizările și perspectivele de dezvoltare ale marinei militare și civile a vorbit viceamiralul Ioan Mușat, membru al C.C. al P.C.R., comandantul Marinei Militare.

Adunarea festivă a fost urmată de un spectacol muzical-literar dedicat acestui eveniment, prezentat de artiștii amatori care activează în cadrul Casei Armatei.²⁰¹

Manifestările prilejuite de Ziua Marinei 1988 s-au desfășurat în portul Tomis sub genericul „Legendă și adevăr la Pontul Euxin”. Spectacolul, în regia lui H. Sady, a fost realizat de formații artistice și sportive ale marinarilor și muncitorilor portuari, ale Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân”, Casei Pionierilor și Casei Armatei din Constanța. După sosirea zeului Neptun pe spatele celebrei balene, asistența a urmărit spectacolul inedit susținut pe pontonul din mijlocul bazinului. Pictorul Traian Marinescu a organizat la bordul navei de pasageri „DIERNA”, bazată în portul Tomis, o expoziție cuprinzând 20 dintre cele mai reușite peisaje marine ale sale.²⁰²

5 august 1989. În aula Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân”, în prezența a peste 400 de cadre militare, personal muncitor civil, elevi și studenți, s-a desfășurat adunarea festivă consacrată Zilei Marinei Române, în cadrul căreia tovarășul viceamiral Ioan Mușat, membru al C.C. al P.C.R., comandantul Marinei Militare, a prezentat o expunere despre tradițiile de luptă și de muncă ale marinarilor români, realizările și perspectivele de dezvoltare ale flotei de transport, pescuit oceanic și ale Marinei Militare.

197. *Dobrogea Nouă*, Anul XXXVII, nr. 11169, duminică, 5 august 1984, p. 4.

198. *Dobrogea Nouă*, Anul XXXVIII, nr. 11477, duminică, 4 august 1985, p. 1.

199. *Dobrogea Nouă*, Anul XXXIX, nr. 11785, duminică, 3 august 1986, p. 1.

200. *Dobrogea Nouă*, Anul XL, nr. 12095, marți, 4 august 1987, p. 2.

201. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol. III. 1980-1995, p. 167.

202. *Dobrogea Nouă*, Anul XLI, nr. 12411, marți, 9 august 1988, p. 2.

Adunarea s-a încheiat prin prezentarea unui spectacol artistic al formațiilor artistice ale Casei Armatei și ale Institutului de Marină „Mircea cel Bătrân”, laureate în Festivalul Național „Cântarea României”.²⁰³

În acest an, Ziua Marinei s-a serbat sub genericul „Eminescu la Pontul Euxin”. După tradiție, spectacolul muzical-coregrafic-nautic a fost deschis de alaiul lui Neptun. Au urmat parada ambarcațiunilor și momentul poetic eminescian, manifestările încheindu-se cu spectacolul folcloric „Joc și cântec românesc”, la realizarea căruia și-au adus contribuția corurile marinarilor și muncitorilor portuari, Ansamblul folcloric și soliștii Clubului „Portul” și fanfara Casei Pionierilor și Șoimilor Patriei.²⁰⁴

203. *Ibidem*, p. 186.

204. *Dobrogea Nouă*, Anul XLII, nr. 12720, marți, 8 august 1989, p. 2.

ZIUĂ MARINEI ȘI A LUCRĂTORULUI PORTUAR - REVENIREA LA TRADIȚIE

15 august 1990. La sărbătoarea Zilei Marinei Române am fost onorați de vizita primului ministru Petre Roman, ministrului Apărării Naționale, generalul-colonel Victor Stănculescu, ministrului de Interne, Doru Viorel Ursu, șefului S.R.I., Virgil Măgureanu, președintelui Adunării Camerei Deputaților, Dan Marțian, arhiepiscopului Tomisului, Lucian Florea, prefectului județului Constanța, prof.univ. dr. Adrian Rădulescu și a unui număr însemnat de atașați militari.

Cu această ocazie s-au organizat activități marinărești în portul Tomis, care au atras un mare număr de persoane.

Programul activităților desfășurate a cuprins, printre altele:

09.00 - Intonarea Imnului de Stat și ridicarea pavilionului și marelui pavoaz la toate navele militare și civile.

09.10 - Serviciu religios pe terasa C.M.M.

09.45 - Trecerea în revistă a navelor ancorate în radă.

Defilarea vedetelor rapide și a altor nave, aviației și elicopterelor.

Demonstrații cu scafandri.

Concurs de bărci militare.

11.00 - Spectacol sportiv-marinăresc.

21.00 - Aprinderea pavoazului electric la navele ancorate în radă. Jocuri de artificii.

22.00 - Retragerea cu torțe pe falează.

Pe timpul paradei navale au fost ancorate în radă dragorul de bază 15, puitorul de mine 274, vânătorul de submarine 261, navașcoală „MIRCEA”, escortorul 281, vânătorul de submarine 260, dragorul de bază 14 și au defilat navele din Divizionul 81 Vedete Torpiloare pe Aripi Portante, vedeta purtătoare de rachete 194 din Divizionul 133 V.P.R., vedeta torpiloare mare 207 din Divizionul 126 V.T.M., vedeta torpiloare mare 204 din Divizionul 93 V.T.M., vedeta grănicerească 27 din Divizionul 97 Nave Grănicerești, nava „MARTE” din Divizionul 175 Scafandri de Luptă, trei MIG-uri 23 și un MIG 29 din Regimentul 57 Aviație Mihail Kogălniceanu, două elicoptere IAR 330H din Regimentul 59 Tuzla și 10 bărci militare.

Trecerea în revistă a navelor aflate în radă a fost executată cu șalupa „RÂNDUNICA”, la bordul căreia s-au ambarcat primul ministru Petre Roman, ministrul Apărării Naționale, generalul-colonel Victor Stănculescu și contraamiralul Gheorghe Angheliescu, însoțiți de vedeta torpiloare pe aripi portante 322 din Divizionul 81 V.T.Ap.²⁰⁵

205. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol. III. 1980-1995, p. 203.

15 august 1991. Constanța. Desfășurată pe terasa Comandamentului Marinei Militare, festivitatea de deschidere a fost onorată de participarea, în calitate de invitați ai ministrului Apărării Naționale, generalul-locotenent Nicolae Spiroiu, a domnilor Dan Marțian, președintele Camerei Deputaților, Eugen Dijmărescu, ministrul Economiei și Finanțelor, Adrian Năstase, ministrul Afacerilor Externe, Traian Băsescu, ministrul

Transporturilor, Virgil Măgureanu, directorul Serviciului Român de Informații, Adrian Rădulescu, prefectul județului Constanța, precum și un număr de 23 de senatori și deputați, generali și ofițeri din conducerea M.Ap.N., alte persoane oficiale.

Printre oficialități s-au aflat, de asemenea, ambasadorii Albaniei, Austriei, Bulgariei, Germaniei, Marii Britanii, Poloniei, S.U.A. și Turciei, atașați militari aero și navali acreditați în România, consuli și reprezentanți ai consulatelor din Constanța. De asemenea, au mai participat patru delegații formate din amirali și ofițeri de la bordul navelor militare străine sosite în vizită în portul Constanța.

După ceremonialul întâmpinării persoanelor oficiale, ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz în acordurile Imnului de Stat și cele 21 salve de artilerie, comandantul Marinei Militare, viceamiralul Gheorghe Angheliescu a reînnoit în memoria unui numeros public aflat pe faleză semnificația și principalele momente de referință din tumultuoasa istorie a Marinei Române.

S-a dat citire Ordinului de zi al ministrului Apărării Naționale, general-locotenent Nicolae Spiroiu, prezent în tribuna oficială.

În memoria celor care au plătit cu viața asprul tribut al mării cât și pentru ocrotirea slujitorilor săi de astăzi, un sobor de preoți, în frunte cu înalt Prea Sfinția Sa Lucian Florea, arhiepiscopul Tomisului, a oficiat un Te-Deum, prilej cu care au fost încredințate valorilor două ancore simbolice din flori.

După trecerea în revistă a navelor militare aflate la ancoră în radă de către ministrul Apărării Naționale, însoțit de comandantul Marinei Militare, aflați la bordul unei nave reprezentative pentru eroismul și spiritul de sacrificiu marinăresc - „RÂNDUNICA” - însoțită de două vedete torpiloare pe aripi portante, a urmat o impresionantă paradă navală acompaniată de evoluția aviației militare, a elicopterelor de luptă, precum și o serie de demonstrații sportive marinărești susținute de scafandri militari, înotători de elită și echipajele unor ambarcațiuni cu rame și vele. La parada navală au participat, ancorate în radă, nava-scoală „MIRCEA”, escortorul „CONSTANTA”, vânătoarele de submarine 261 și 262, puitoarele de mine 271 și 274, dragoarele de bază 15 și 16, dragoarele maritime 24 și 30, nava hidrografică 112, navele de intervenție cu scafandri de mare adâncime „GRIGORE ANTIPA” și „EMIL RACOVITĂ”, precum și trei nave comerciale. Au defilat vedetele purtătoare de rachete 194 și 198, vedetele torpiloare 202 și 203, 4 nave grăniceresti, câte trei secții din Diviziunile 81 și 84 Vedete Torpiloare pe Aripi Portante, două remorchere tip „ALEXANDRIA” ale Căilor Navigabile, două elicoptere din Regimentul 59 Elicoptere Tuzla, un MIG 29 și trei MIG-uri 23 din Regimentul 57 Mișcări Kogălniceanu, cuterul „TOMIS”, precum și bănci cu rame.²¹⁶

Studentii ai Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, respectiv elevii ai Școlii Militare Maiștri de Marină, ostași marinari și subunități aparținând Infanteriei Marine, au prezentat, în încheiere, în acordurile fanfarei și cadența pasului de defilare, onorul de arme tuturor celor devotați mării.

După coborârea pavilionului și până înspre miezul nopții, în portul turistic Tomis și pe întreaga faleză, pavoazele electrice au împânzit acvatoriul cu salbe de lumini, împreună cu care jocul fascinant de artificii, torțe și revărsarea muzicii au creat o imagine feerică, demnă de alaiul de epocă al slăvitului zeu Neptun.

Marea sărbătoare a marinarilor români a fost marcată prin manifestări specifice și la Mangalia și București, unde s-au organizat parade militare și navale, slujbe religioase, întreceri marinărești, expoziții tematice de pictură marină și navomodele, baluri marinărești.

La festivitățile de la Constanța au fost prezente, în premieră, și echipajele crucișătorului U.S.S. „BELKNAP”, aparținând Flotei a VI-a a S.U.A., navelor militare sovietice „AZOV” și „BEZUKORIZNENI”, distrugătorului turcesc „KOCATEPE” și navei de patrulare bulgare „SMELI”.²⁰⁷

15 august 1992. Cu ocazia Zilei Marinei Române, Comandamentul Marinei Române a fost onorat cu prezența, în calitate de invitat de onoare, de președintele României, domnul Ion Iliescu. La festivitate au mai participat ministrul Apărării Naționale, generalul-locotenent Nicolae Spiroiu, ministrul Transporturilor, Traian Băsescu, generali și ofițeri din cadrul M.Ap.N., Ministerului de Interne, poetul Grigore Vieru, primarul municipiului Constanța, domnul Corneliu Neagoe, oficialități militare bulgare, un număr de 17 atașați militari acreditați în România, senatori, parlamentari și alte oficialități ale municipiului Constanța, reprezentanți ai societăților comerciale și ai marinei comerciale române.

După festivitatea de întâmpinare a președintelui României, asistența a luat parte la ridicarea pavilionului național și a marelui pavoaz. A fost citit Ordinul de zi al ministrului Apărării Naționale, urmat de un Te-Deum oficiat de Înalt Prea Sfinția Sa Arhie-piscopul de Tomis Lucian Florea și alte fețe bisericești.

Festivitatea a continuat cu defilarea unor nave militare și civile la care au luat parte două nave purtătoare de rachete, două vedete purtătoare de rachete, două vedete torpiloare, șase vedete torpiloare pe aripi portante, fregata 264, dragorul maritim 29, o navă comercială de 2.400 tone și două remorhere civile.

Asistenței i s-au mai prezentat exerciții de apunțare a scafandrilor de luptă lansați cu parașuta din elicopter, salvarea omului cu elicopterele, plutele de salvare și scafandri de luptă special pregătiți în acest scop, lansarea unor ancore de flori în fața tribunei oficiale, defilarea unor bărci pneumatice cu infanteriști marini pentru desant, evoluții ale bărcilor cu rame și ale ambarcațiunilor cu vele.

207. Locotenent major Marian Moșneagu, *Ziua Marinei Române*, în *Marina Română*, Anul II, nr. 8, septembrie 1991, p. 3-4.

Festivitatea s-a încheiat cu defilarea Gărzii de onoare și cu un dineu oferit personalităților invitate de către comandantul Marinei Militare.

Spre seară, în portul Tomis, au fost continuate manifestările consacrate Zilei Marinei Române, activități care au culminat cu spectacolul de gală al laureaților Festivalului „Tridentul de aur” și jocuri de artificii.²⁰⁸

15 august 1993. Conform aprobării ministrului Apărării Naționale pe raportul nr. M-4449 din 21 iulie 1993, în porturile Constanța, Mangalia, Tulcea și Brăila au avut loc pe 15 august 1993 festivitățile prilejuite de sărbătorirea Zilei Marinei Române. Sărbătoarea a fost organizată de C.M.M. în colaborare cu Departamentul Transporturilor Navale și organele administrației de stat din porturile Constanța, Mangalia, Tulcea și Brăila. La festivități au participat primul ministru al Guvernului, domnul Nicolae Văcăroiu, ministrul Apărării Naționale, generalul-locotenent Niculae Spiroiu, miniștri, miniștri secretari de stat, parlamentari, membri ai guvernului și ai administrației publice locale. De asemenea, au fost prezenți și reprezentanții cele două nave elene aflate în vizită în portul Constanța în perioada 13-16 august, distrugătorul „FORMION” (D.D.G.-220) și fregata „LEMNOS” (F-541).

15 august 1994. Cu ocazia sărbătoririi Zilei Marinei Române am fost onorați de prezența, în calitate de invitați ai președintelui Senatului României, domnul Ovidiu Gherman, a primului ministru, domnul Nicolae Văcăroiu, a ministrului Apărării Naționale, domnul Gheorghe Tinca, a ministrului Transporturilor, domnul Aurel Novac, a numeroși senatori și deputați, generali și ofițeri din cadrul M.Ap.N. și Statului Major General, oficialități din Prefectura și Primăria Constanța. Au mai participat comandantul Flotei a VI-a a S.U.A. din Marea Mediterană, viceamiralul Joseph Prueher, precum și atașai militari acreditați în România.

A fost citit Ordinul de zi al ministrului Apărării Naționale.

Festivitatea a fost deschisă de Înalt Prea Sfinția Sa Lucian Tomitanul, care împreună cu un sobor de preoți a oficiat o slujbă religioasă. Au fost organizate jocuri tradiționale marinărești și distractive la care au participat un mare număr de persoane precum și un dispozitiv de staționare la ancoră cu nave militare și o paradă navală la care au participat distrugătorul „MĂRĂȘESTI”, nava-școală „MIRCEA”, o fregată, o navă-bază autopropulsată, un puitor de mine, un dragor de bază și un dragor maritim, două nave purtătoare de rachete, două vedete torpiloare mari, patru vedete torpiloare pe aripi portante și nave comerciale.²⁰⁹

15 august 1995. În porturile Constanța, Mangalia, Tulcea și Brăila s-au desfășurat festivitățile de sărbătorire a Zilei Marinei Române.

Desfășurată pe faleza de lângă Statul Major al Marinei Militare, sărbătoarea marinărilor a fost onorată de prezența unor înalți oaspeți: primul ministru, Nicolae Văcăroiu, ministrul Apărării Naționale, Gheorghe Tinca, ministrul Transporturilor, Aurel Novac, senatori, deputați, președinți de partide politice, oficialități locale, veterani, precum și amiralul Don Pilling, comandantul Flotei a VI-a a S.U.A. din Marea Mediterană, un numeros public.

Festivitățile au început cu ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz la navele ancorate în radă, în acordurile solemne ale

Imnului Național. După cuvântul de salut al primului ministru, ministrul Apărării Naționale a dat citire Decretului prezidențial prin care șeful Statului Major al Marinei Militare, domnul viceamiral Gheorghe Anghelescu a fost înaintat la gradul de amiral.

208. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol.III.1980-1995, p. 238.

209. *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol.III. 1980-1995, p. 264-265.

Şeful Statului Major al Marinei Militare a prezentat Ordinul de zi al ministrului Apărării Naţionale, emis cu ocazia Zilei Marinei Române, iar un sobor de preoţi în frunte cu I.P.S. Lucian Florea, arhiepiscopul Tomisului a oficiat un ceremonial religios în amintirea eroilor marinari. Două elicoptere militare au lansat în apele mării ancore de flori.

Au fost prezentate exerciţii demonstrative cu ambarcaţiuni cu vele, cu rame sau cu motor, cu scafandri de luptă şi paraşutişti militari, urmate de parada navelor militare şi civile prin faţa asistenţei.

Marinarii militari s-au prezentat la această sărbătoare cu rezultate deosebite în instrucţia pe mare, pe fluviu şi în poligoane, gata să-şi îndeplinească nobila misiune de apărători ai patriei la frontierele pe ape.

Festivităţile s-au încheiat în seara zilei cu jocuri marinăreşti, un frumos spectacol artistic în portul Tomis şi focuri de artificii.²¹⁰

La 15 august 1996, startul manifestărilor s-a dat de pe terasa Comandamentului Marinei Militare, unde s-a arborat, în cadru solemn, pavilionul naţional. Apoi s-a dat citire mesajului preşedintelui României şi Ordinului ministrului Apărării Naţionale şi ministrului Transporturilor emis cu acest prilej. Te-Deum-ul a fost oficiat de I.P.S. Lucian Florea, arhiepiscopul Tomisului. Au urmat lansarea a două ancore de flori din două elicoptere militare în memoria eroilor marinari, defilarea navelor militare, comerciale şi sportive, zborul MIG-urilor, lansarea scafandrilor din elicoptere, aterizarea paraşutiştilor la punct fix, defilarea copiilor salariaţilor din flotă şi din unităţile portuare. Festivităţile au fost onorate de prezenţa preşedintelui României, Ion Iliescu, generalul Dumitru Cioflină, şeful Statului Major General al Armatei Române, Virgil Măgureanu, şeful S.R.I., Doru Ioan Tărăcilă, ministrul de Interne, Nicolae Văcăroiu, prim ministru al Guvernului României, Adrian Năstase, Ion Raţiu, Gheorghe Dumitraşcu, Victor Surdu, Gheorghe Mihăieşi, primarul Constanţei, amiralul italian Quinto Gramelli, comandantul Academiei Navale din Livorno, aflat în vizită în portul Constanţa alături de echipajul navei-şcoală „AMERIGO VESPUCCI”.

Seara, în portul Tomis a avut loc partea a doua a manifestărilor. Acestea au cuprins defilarea ambarcaţiunilor alegorice, spectacol artistic susţinut de fanfara Marinei Militare, Teatrul Dramatic, Teatrul de balet „Oleg Danovski” şi Teatrul de revistă „Fantasio”, Ansamblul de dansuri şi cântece populare „Brăuleţul”, Diana Cheregi, Liviu Manolache, Iulian Enache, Francisc Strnad, Ştefan Hruşcă, Dan Spătaru, Adrian Daminescu şi prezentatorii Dan Cojocaru şi Alina Chivulescu, aprinderea pavoazului electric la navele din radă, jocuri de artificii, stingerea pavoazului electric.

Vineri, 15 august 1997, pe platoul din faţa Comandamentului Marinei Militare şi în portul Tomis s-a sărbătorit Ziua Marinei Române. Festivitatea a fost onorată cu prezenţa de preşedintele României, Emil Constantinescu, ministrul Apărării Naţionale, Victor Babiuc, ministrul Transporturilor, Traian Băsescu, membri ai Parlamentului şi Guvernului României, şefi şi reprezentanţi ai unor partide politice, reprezentanţi ai administraţiei centrale şi locale, ai consulatelor din Constanţa şi ataşaţi militari ai unor reprezentanţe diplomatice din România.

Contraamiralul Traian Atanasie, şeful Statului Major al Marinei Militare, a dat citire Ordinului comun al ministrului Apărării Naţionale şi ministrului Transporturilor. După oficierea Te-

Deum-ului de către un sobor de preoţi în frunte cu I.P.S. Lucian Tomitanul, a urmat parada navelor militare şi civile, lansarea din elicoptere a ancorelor de flori, salutul Aviaţiei maritime a S.U.A. prin prezenţa unor nave, a unui elicopter şi a avionului de patrulare „Orion”, demonstraţiile sportive, lansarea scafandrilor din elicopter şi defilarea Gărzii de onoare.²¹¹

La activităţile desfăşurate cu această ocazie, alături de marinarii români (care au participat cu 21 nave ale Marinei Militare şi 8 nave ale diferitelor firme civile) au fost prezenţi şi marinarii americani care au participat la parada navală cu nava U.S.S. „CYCLONE”, la lansarea de ancore de flori cu un

210. Registrul Istoric al C.M.M. Vol. III. 1980-1995, p. 283.

211. *Cuget Liber*, Anul VIII, nr. 2149, sâmbătă, 16 august-duminică, 17 august 1997, p. 1-2.

elicopter SEA HAWK și cu un pluton de infanterie marină de pe nava de desant U.S.S. „PONCE” în Garda de onoare.

Festivitățile au continuat cu tradiționalele jocuri marinărești și cu numeroase activități cultural-sportive.²¹²

Sâmbătă, 15 august 1998, pe platoul din fața Comandamentului Marinei Militare, marinarii i-au avut ca oaspeți de onoare la ziua lor pe Victor Babiuc, ministrul Apărării Naționale, Radu Vasile, primul-ministru al Guvernului, Dorin Marian, consilier prezidențial, generalul Constantin Degeratu, șeful Statului Major General al Armatei, Traian Bănescu, ministrul Transporturilor, Marian Pârjol, prefectul județului, Gabriel Iordache, vicepreședinte al Consiliului Județean, Gheorghe Mihăieși, primarul Constanței, senatori, deputați.

După ridicarea pavilionului, a marelui pavoaz și intonarea Imnului de Stat, contraamiralul Traian Atanasiu a dat citire mesajului oficial și Ordinului de zi al ministrului Apărării Naționale și al ministrului Transporturilor.

Oficierea Te-Deum-ului, lansarea ancorelor de flori din elicopter, defilarea navelor militare și civile, lansarea scafandrilor de luptă și defilarea Gărzii de onoare au completat prima parte a programului Zilei Marinei.

Pentru această zi festivă, primăria municipiului Mangalia a imaginat o sărbătoare a marinarilor de pretutindeni, dar și a orașului în sine - Zilele Mării - Zilele Municipiului. Astfel, surprizele zilei de 15 august au constat din programul realizat de Marina Militară (09.00-13.00), sosirea zeului mării, jocuri marinărești, parada ambarcațiunilor, defilarea unităților militare (10.15-11.00), carnaval - parada circului „Zavatta”, care alegoric, parada fanfarei militare, demonstrații hipice, program sud-american (15.00-15.30), program artistic special (15.30-20.00), dineu oficial, carnavalul bărcilor și focuri de artificii (20.00-21.30), retragerea cu torțe (22.00) și program artistic (22.15-01.00).²¹³

Spre deosebire de edițiile postdecembriste precedente, la 15 august 1999 festivitățile ocazionate de Ziua Marinei și a Lucrătorului Portuar s-au desfășurat la Constanța la Cuibul Reginei și în zona farului „Carol I”. Inițiativa organizatorilor- Statul Major al Marinei Militare, Căpitania Portului Constanța, C.N.M. NAVROM, ROMLINE, PETROMIN, Asociația Companiilor de Navigație din România, Administrația Porturilor Maritime Constanța, Administrația Canalelor Navigabile, Liga Navală Română și Marine Training Centre- a atras un public extrem de numeros, fascinat deopotrivă de ineditul ceremonialului militar și al întrecerilor marinărești, cât și de ocazia de a vizita danele și navele portului tomitan.

Alături de distrugătorul „MĂRĂȘEȘTI”, nava logistică „CONSTANȚA”, fregata „AMIRAL PETRE BĂRBUNEANU” și submarinul „DELFINUL” care au flancat tribuna oficială, respectiv nava de prospecțiuni la mare adâncime „GRIGORE ANTIPA”, remorcherul maritim „GROZAVU”, puitorul de mine „AMIRAL MURGESCU”, fregata „VICEAMIRAL VASILE SCODREA” și dragorul maritim „LT. REMUS LEPRI”, aflate în dispozitiv în bazinul portuar, în cadrul exercițiilor demonstrative au evoluat vedetele torpiloare pe aripi portante 320 și 324, vedeta purtătoare de rachete „ERETELE” și nava purtătoare de rachete „ZBORUL” din componerea Flotei Maritime. Flotila de Dunăre a fost reprezentată de monitorul „MIHAIL KOGĂLNICEANU” și vedeta blindată „OPANEZ”.

Aviația - două MIG-uri 29 și două elicoptere, navele de luptă, scafandrii și infanteriștii marini au simulat reaspingerea unui atac aerian și deșurarea unei tentative de debarcare a trupelor de desant.

Oaspeți de onoare la sărbătoarea creștină a marinarilor români au fost în acest an membrii echipajului avizoului francez „COMMANDANT BIROT”, comandat de comandorul Denis Heimferte.

La ora 10.00 a sosit zeul mărilor, la bordul vedetei torpiloare pe aripi portante 324 care a cuvântat: *Eu, Neptun, fiul lui Cronos și al zeiței Rhea, care prin grația marelui Zeus, stăpânesc cu acest trident toate*

212. *Registrul Istoric al Statului Major al Forțelor Navale.1996-2002*, p. 44.

213. *Litoral*, Anul XXVIII, nr. 2283, sâmbătă, 15 august-duminică, 16 august 1998, p. 1.

apele și abisurile pământului, am părăsit palatele de mărgean din străfunduri și am străbătut stihiiile albastre ale mărilor pentru a veni, ca în fiecare an, în eternul Tomis, la sărbătoarea marinarilor români. Am oprit vânturile și am netezit valurile pentru ca această sărbătoare să se bucure de grația tuturor zeilor și zeitelor din Olimp.

Declar deschise festivitățile prilejuite de Ziua Marinei Române.

Împreună cu nava de cercetare oceanografică „STEAUA DE MARE”, pilotina „ATLAS 1”, remorchererele „ZIMBRU 4” și „GALAȚI 2” și nava „ANGHEL SALIGNY”, a defilat în premieră și vedeta de patrulare 35 a Gărzii de Coastă, noua componentă a Poliției Române de Frontieră.

Echipajele au fost trecute în revistă și felicitate de viceamiralul Traian Atanasiu, șeful Statului Major al Marinei Militare, aflat la bordul șalupei de comandament „RÂNDUNICA”.

În tribuna oficială s-au aflat Victor Babiuc, ministrul Apărării Naționale, general de divizie Constantin Degeratu, șeful Statului Major General al Armatei Române, Aleodor Frâncu, ministru secretar de stat la Ministerul Transporturilor, Dorin Marian, consilier prezidențial și Gheorghe Tinca, ex-ministru al Apărării Naționale.

După parada navală și aviatică, derulată pe fundalul simulării unui atac aerian asupra navelor, au urmat demonstrații ale diferitelor tipuri de ambarcațiuni, arte marțiale, concurs de bărci cu rame, gimnastică, exerciții demonstrative cu scafandri de luptă lansați din elicopter și de pe vedete, parada ambarcațiunilor cu vele, botezul marinăresc și vizitarea expoziției de nave și tehnică navală.²¹⁴

Spectacolul din portul Tomis a avut drept cap de afiș concertul DIALOG, principalul sponsor al manifestărilor.

Televiziunea națională a dedicat ediția de sâmbătă, 14 august 1999, a emisiunii de divertisment „Arca Marinei”, realizată de Marina Almășan pe terasa Statului Major al Marinei Militare, acestei grandioase serbări estivale.²¹⁵

Mărti, 15 august 2000, la Constanța s-a serbat Ziua Marinei după ritualul obișnuit, în prezența domnului Sorin Frunzăverde, ministrul Apărării Naționale, a generalului Mircea Chelaru, șeful Statului Major General al Armatei, precum și a numeroși invitați.

Imnul de Stat a fost cântat de soprana Stela Sârbu.

După citirea Ordinului de zi, viceamiralul Traian Atanasiu a trecut în revistă și felicitat echipajele. Prezența zeului Neptun a sporit, ca de obicei, farmecul acestei serbări. Momentul spectaculos al simulării și respingerii de către nave a atacului aerian, exercițiul de lansare a unei torpile, incursiunile scafandrilor de luptă precum și botezul marinăresc au făcut parte din „arsenalul” artistic al organizatorilor. Festivitățile au fost regizate și coordonate de șeful Serviciului Doctrină și Instrucție din cadrul S.M.F.N., comandorul Fănică Negrea.²¹⁶

Seara au fost organizate spectacole susținute de fanfara Marinei Militare, Ansamblul „Doina” al Armatei și formația „Tinemar” a Cercului Militar Mangalia.²¹⁷

Manifestările organizate miercuri, 15 august 2001, de Ziua Marinei au constat din depunerea unor coroane de flori la „Crucea Marinarilor” și statuia lui Anghel Saligny, defilarea navelor militare, civile și a ambarcațiunilor sportive, prezentarea unor exerciții demonstrative²¹⁸, concursuri și jocuri marinărești, iar seara, foc de artificii.

La festivitățile din portul Constanța au fost prezenți domnia Ioan Mircea Pașcu, ministrul Apărării Naționale, Miron Mitrea, ministrul Transporturilor, numeroase alte oficialități, și, ca de obicei, mii de admiratori.

Iată derularea cronologică a evenimentelor:

214. *Cuget Liber*, Anul IX, nr. 2759, luni, 16 august 1999, p.1,10.

215. Locotenent-comandor Marian Moșneagu, *De Sfânta Maria, Flota Română în sărbătoare la Ziua Marinei și a Lucrătorului Portuar*, în *Marea Noastră*, serie nouă, Anul IX, nr. 32, iulie-septembrie 1999, p. 20-21.

216. *Registrul Istoric al Statului Major al Forțelor Navale*, p. 137.

217. *Cuget Liber*, Anul XII, nr. 3069, miercuri, 16 august 2000, p. 1,16.

218. *Registrul Istoric al Statului Major al Forțelor Navale*, p. 171.

09.50. *Întâmpinarea persoanei oficiale.*

(cdt. gardă - raport)

Stimați invitați, onorat public,

La 15 august 1902, de Ziua Sfintei Marii, ocrotitoarea tuturor marinarilor, pentru prima oară în România a fost instituită Ziua Marinei Române, la care astăzi, după aproape un secol de tradiție, avem onoarea de a vă avea ca invitați.

Sărbătoare dragă inimilor celor care și-au făcut din marinărie o profesiune de credință, ca și celor care îndrăgesc Marea și navigația, Ziua Marinei Române este, prin tradiție, ziua în care poporul român își onorează fiii marinari, pe cei care-l reprezintă navigând sub pavilionul tricolor, pe mările și oceanele lumii.

Tuturor celor prezenți, în numele marinarilor români vă adresăm călduroasa urare: Bine ați venit la Ziua Marinei Române !

Avem deosebită plăcere să vă anunțăm că suntem onorați de prezența în tribuna oficială a unor personalități ale vieții politico-sociale, economice, culturale și militare din România.

[...] De asemenea, se află în tribuna oficială, membri ai Parlamentului României, atașați militari acreditați la București, șefi și reprezentanți ai partidelor politice, ai Administrației locale, ai Consulatelor din Constanța. Aduc onorul lor tuturor marinarilor noștri, prin prezență și nobilă cinstire, reprezentanții Asociației Naționale a Veteranilor de Război, ai Uniunii Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere, ai Ligii Navale Române și Ligii Maiștrilor Militari de Marină.

09.55. Vom asista la un moment tradițional în marină: Ceremonialul ridicării pavilionului și a marelui pavoaz.

Executivul la jumătate !

Gardă la pavilion, geac și marele pavoaz !

(siflee, sosirea gărzii)

Pavilionul arborat la catargul navelor reprezintă drapelul statului căruia îi aparține nava respectivă.

Pentru marinari, pavilionul ridicat la catarg - Drapelul țării, are o semnificație mult mai profundă. El este mai mult decât un simbol, el realizează acea legătură intimă, indestructibilă a ființei sale cu țara de origine, cu pământul pe care s-a născut, simțământ pe care-l au doar cei ce și duc o bună parte din viață pe ape, departe de locurile natale.

Tricolorul românesc a fost arborat în mod oficial, pentru prima dată, în anul 1834 de nava "MARIȚA", comandată de căpitanul Ioan Cristescu, aceasta fiind prima navă românească cu pavilion tricolor la catarg.

Pentru navele militare, pavilionul navei reprezintă drapelul de stat al României, drapelul de luptă și este simbolul onoarei, vitejiei și gloriei militare. Pavilionul reamintește fiecărui militar datoria sfântă de a servi cu credință patria, de a apăra chiar cu prețul vieții independența, integritatea și unitatea națională a României.

În aceste momente, marinarii, aliniați la bordul navelor, se pregătesc pentru a da onorul pavilionului, care se înalță ca o speranță, purtând cu el un legământ venit din istorie.

09.59 - Atențiune ! (siflee, atențiune!)

Echipaje, la pavilion, geac și marele pavoaz, drepti !

10.00 - Este ora! Gardă, pentru onor la pavilion, geac și marele pavoaz, prezentați arm' !

Pavilionul, geacul și marele pavoaz, sus !

(Siflee, clopot (15 secunde), Imnul de Stat, salve de tun)

Gardă, pe umăr arm' !

Gardă, pe loc repaus !

Toate unitățile din compunerea Forțelor Navale au acționat pentru perfecționarea nivelului de pregătire astfel încât să fie în măsură ca, independent sau întrunit cu celelalte categorii de forțe, să desfășoare acțiuni militare pe mare, de-a lungul litoralului, în deltă și pe fluviul Dunărea, pentru descoperirea, interzicerea și nimicirea adversarului potențial pătruns pe teritoriul național din direcția mării și fluviului, de pe uscat sau pe calea aerului. Pentru realizarea acestor obiective s-au făcut eforturi ca, în condițiile unor mijloace financiare cu mult sub necesar, să se desfășoare majoritatea activităților cuprinse în planuri, să se asigure realizarea și menținerea în stare de operativitate a unui număr mare de nave care să răspundă nevoilor operaționale ale marilor unități și unităților, accent punându-se pe navele și unitățile din cadrul Forțelor de Supraveghere și Avertizare Timpurie, Forțele de Acțiune în Situații de Criză și cele nominalizate pentru acțiuni în cadrul Parteneriatului pentru Pace.

În planul relațiilor externe, Forțele Navale Române sunt implicate în derularea unui proiect deosebit de important în ceea ce privește cooperarea zonală. Este vorba de Grupul de Cooperare Navală din Marea Neagră, BLACKSEAFOR, o inițiativă regională înscrisă în eforturile țărilor riverane de a întări încrederea, prietenia și buna înțelegere între statele semnatare, de a dezvolta cooperarea și interoperabilitatea între forțele lor navale. Anul acesta Forțele Navale Române vor participa la prima activare a acestui grup naval cu o corvetă.

10.03. Gardă, drepti !

Cu prilejul Zilei Marinei Române, șeful Statului Major al Forțelor Navale, domnul viceamiral dr. Traian Atanasiu dă citire Ordinului comun al ministrului Apărării Naționale și ministrului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței.

Domnul general-maior Viorel Bârloiu va prezenta mesajul președintelui României pentru Ziua Marinei Române.

(se comandă retragerea gărzii)

10.08. Programul manifestărilor continuă cu tradiționala trecere în revistă și salutul echipajelor de către șeful Statului Major al Forțelor Navale.

(muzică de fanfară)

Șeful Statului Major al Forțelor Navale se ambarcă pe șalupa de comandament „LUCEAFĂRUL”.

Fregata „MĂRĂȘEȘTI”, aflată în partea dreaptă a dispozitivului, nava-amiral a Forțelor Navale, a fost construită la Șantierul Naval Mangalia și este înzestrată cu un armament complex - rachete, torpile, tunuri de diferite calibre, fiind în măsură să ducă lupta pe mare, cu succes, împotriva inamicului aerian, naval și submarin. Ea este comandată de un ofițer cu multă experiență la comandă, comandorul Dumitru Preda, ofițer care și-a petrecut întreaga carieră la bordul navelor militare, din care peste 20 de ani pe puntea de comandă.

În acest moment, șeful Statului Major al Forțelor Navale salută cele două nave reprezentând Flotila Fluvială: monitorul 46 „I.C. BRĂTIANU” și vedeta blindată 178 „SMÂRDAN”.

Acum este salutat echipajul navei de prospecțiuni la mare adâncime purtând numele savantului român „EMIL RACOVIȚĂ”, navă care se află în dotarea Centrului de Scafandri. A participat la numeroase aplicații internaționale, scafandrii români cooperând și acționând cu succes în atingerea obiectivelor acestora, alături de colegii de profesie din flotele NATO sau partenere.

Acum primesc salutul șefului Statului Major al Forțelor Navale puiorul de mine cu numărul de bordaj 274 și dragorul maritim 30. Puiorul de mine este destinat să lanseze baraje de mine marine în apropierea litoralului și în larg, baraje de mine care se constituie într-un adevărat scut pentru apărarea coastelor maritime și a porturilor împotriva navelor și submarinelor inamicului, iar dragorul maritim execută operațiuni specifice de dragaj cu mijloace automatizate, simultan cu alte nave sau independent.

Corveta 260, comandată de căpitan-comandorul Alexandru Naghel execută misiuni de căutare și neutralizare a submarinelor inamice, apărarea navelor de luptă și a convoaielor proprii, în staționare sau în marș.

Remorcherul maritim salvator „GROZAVUL” este una dintre cele mai puternice nave de acest tip de la mare și fluviu. A intrat în înzestrarea Forțelor Navale în iunie 1993, fiind proiectată de ICEPRO-NAV Galați și construită de Șantierul Naval Oltenița. Ea participă cu succes la salvarea și stingerea incendiilor de pe nave aflate în pericol de scufundare, putând ambarca și asigura asistență medicală pentru un număr de 42 de persoane. Nava este comandată de căpitan-comandorul Ionel Cumpănașu și a executat numeroase misiuni de remorcaj, stingere incendii, scoaterea apei din navele avariate, spargerea ghiștii pe Dunăre, transporturi umanitare.

Urmează nava-școală 281 „CONSTANȚA”, care s-a întors de curând dintr-o adevărată călătorie spirituală în Mediterana. Este vorba de proiectul „ODISEEA 2001”, ocazie cu care nava românească a fost o adevărată arcă a spiritualității românești.

Șeful Statului Major al Forțelor Navale trece în revistă submarinul „DÉLFINUL”, la comanda căruia se află comandorul Dumitru Pleșca. Continuator al tradițiilor vechilor submarine românești, actualul submarin a îndeplinit misiuni specifice, care nu pot fi executate de alte tipuri de nave, parcurgând peste 25.000 mile marine, din care mai mult de jumătate în imersiune, atât ziua cât și noaptea, în condiții hidrometeorologice foarte grele, actualul submarin poate fi considerat o adevărată școală, la bordul lui desfășurându-și pregătirea noile generații de submariniști, capabili să continue tradițiile glorioase.

10.20. Iată, la marea sărbătoare a marinarilor români, sosește însuși Neptun, zeul apelor, cu barba-i albă și lungă fluturând în vânt, înveșmântat în hlamidă, cu tridentul și coroana aurită. Pentru că

Pentru ceremonialul religios,
descoperiți !

10.25. - Te-Deum.

Acoperiți !

10.35. Veți urmări un emoționant moment, în care memoria celor căzuți la datorie este încununată de ritualul marinăresc al lansării ancorelor de flori în valurile mării. Ancorele de flori sunt omagiul pentru eroii, cunoscuți sau necunoscuți, care nu au alt mormânt decât marea. Așezăm, astfel, câte o floare pe nevăzutele morminte ale celor care, prin jertfa lor, ne-au dat statornicie și existență milenară pe aceste meleaguri.

Recunoștință veșnică eroilor neamului !

Jertfa lor nu a fost și nu va fi niciodată zadarnică !

Cele două vedete torpiloare pe aripi, 53 și 54, care lansează ancorele de flori vor fi însoțite de două elicoptere tip IAR 316 B. Acestea sunt destinate să acționeze deasupra mării, independent sau în cooperare cu navele militare, pentru a executa observare și supraveghere navală, căutarea și atacul submarinelor inamicului. Execută, de asemenea, misiuni de salvare pe mare.

Memoria eroilor marinari este cinstită și de către acești frumoși copii care, cu puritate și recunoștință aduc omagiul lor prin florile pe care le aruncă în apa mării.

10.40. Stimați oaspeți ai Marinei Române, urmați, în continuare, tradiționala paradă navală. Veți urmări o simulare, la scară redusă, a unei acțiuni de luptă în care sunt implicate marina și aviația. Două avioane MIG-29 vor simula mai multe atacuri, prin procedeele de atac la catarg.

Primele nave care intră în foc sunt vedetele torpiloare pe aripi portante 320 și 324. Ele fac parte din clasa navelor de lovire ale Forțelor Navale, având ca armament principal torpila. Au o viteză maximă de 52 noduri, astfel încât dispun de mari posibilități de realizare a surprinderii.

Iată, acum, dragi oaspeți ai Marinei Române, elegantă, suplă și cu o linie modernă își face apariția nava purtătoare de rachete "ZBORUL", având pe puntea de comandă pe căpitan-comandorul Viorel Stanciu.

Împreună cu alte 2 nave de același tip formează cea mai puternică unitate din punct de vedere al forței de lovire.

Navele pot lansa, numai în câteva minute, o salvă de 4 rachete capabile să scufunde cele mai mari nave militare și de transport de la o distanță de peste 80 km.

balena pe care venea de obicei a îmbătrânit, a apelat la Forțele Navale și este adus de vedeta torpiloare 320.

(petarde, efecte sonore)

Neptun în mitologia greacă se numea Poseidon și era zeul mărilor și oceanului, fiul lui Cronos și al zeiței Rhea, având ca frați pe Zeus și Hades cu care și-a împărțit Universul.

Întrucât orice activitate legată de mare este sub protecția sa, el este și ocrotitorul navigației și navigatorilor. El poate opri sau declanșa furtunile.

Este însoțit de regina mării Amphitrite, este tatăl lui Triton și patronul nimfelor din izvoare și fântâni. După cum observați, nimfele îl însoțesc aici, la sărbătoarea marinarilor români, unde el își ocupă acum, tronul și locul de onoare ce i s-au rezervat.

- cuvântul lui Neptun-

10.24. Spiritul de dăruire și sacrificiu i-a animat pe marinari și atunci când țara le-a cerut să-i apere independența și suveranitatea și, nu rareori, undele albastre ale mării și Dunării au fost înroșite de sângele lor.

În memoria tuturor oamenilor mării care au crezut în chemarea lor, în destinul lor, în memoria tuturor celor căzuți la datorie de-a lungul zbuciumatei noastre existențe, Înalt Prea Sfinția Sa Teodosie, arhiepiscopul Tomisului, însoțit de un sobor de preoți, va oficia un Te-Deum.

Și în cazul acestor nave, pregătirea comandanților și echipajelor a demonstrat că Forțele Navale Române reprezintă un partener serios și credibil, făcându-se astfel un important „pas înainte” în ceea ce privește colaborarea și interoperabilitatea cu flote aparținând Alianței Nord-Atlantice.

În acest moment, în fața dumneavoastră își face apariția vedeta purtătoare de rachete „ERETELE”, comandată de căpitan-comandorul Dorel Trușcă. Unitatea din care face parte nava a executat peste 80 de aplicații și 30 de lansări reale de rachete, toate fiind finalizate cu calificative maxime.

Disponând de o mare putere de foc, rază de acțiune și capacitate de manevră, caracteristici tactice date de armamentul principal de la bord - racheta și viteza de peste 38 de noduri - altfel spus, peste 70 km/h, această navă este în măsură să neutralizeze în lupta pe mare, independent sau în cooperare cu vedetele torpiloare, nave cu mult mai mari, din clasa distrugătoarelor sau crucișătoarelor.

Vedeta torpiloare 209, comandată de căpitanul Vasile Fiodor, poate acționa împotriva grupărilor de nave de suprafață, detașamentelor de desant, convoaielor și navelor de transport izolate ale inamicului. Proiectate de ICEPRONAV Galați, navele au fost construite la Șantierul Naval Mangalia, ele dezvoltând o viteză de peste 34 de noduri, adică aproximativ 60 km/h.

Știmați invitați, veți fi martorii unui moment special. Vedeta torpiloare 209 va executa o lansare reală a unei torpile. Se dau ultimele comenzi...

Avioanele de vânătoare MIG-29 sunt avioane ultraperformante capabile să acționeze în toate condițiile atmosferice, ziua și noaptea, atât asupra obiectivelor aeriene, la înălțimi de peste 30.000 m, cât și asupra obiectivelor navale și terestre. Pentru cunoșcătoarea tehnicii de aviație, pentru cei ce planifică și conduc acțiuni aeriene, acest avion nu are limite atunci când este vorba de posibilități de manevră sau combaterea țintelor aeriene inamice.

În dispozitiv își face apariția vedeta blindată fluvială 178 „SMÂRDAN”, comandată de căpitanul Laurențiu Chirilov. Nava este din generația a treia și a intrat în dotarea Forțelor Navale în anul 1980. Autonomia de navigație este de 1200 km sau 3 zile, este armată cu un tun de 100 mm, două instalații aruncătoare proiectile reactive și două mitraliere binate calibrul 14,5 mm.

Și acum, veți urmări un moment special pentru parada navală. Tragerea cu tunul de 100 mm de la bordul vedetei blindate și monitorului.

Trece prin fața dumneavoastră monitorul fluvial 46 „I.C. BRĂTIANU”, navă care reprezintă Flotila Fluvială „Mihail Kogălniceanu”. Echipajul va executa un exercițiu de respingere a unui atac aerian.

În acest moment trece prin fața dumneavoastră vedeta maritimă 35 comandată de căpitan-comandorul Brăgaru Emil, care reprezintă navele Poliției de Frontieră Române la această mare sărbătoare. Continuatoarea unor vechi tradiții de străjuire a fruntariilor albastre, componenta maritimă a Poliției de Frontieră acționează zi și noapte cu profesionalism și simț de răspundere pentru:

- asigurarea respectării drepturilor statului român în marea teritorială, zona contiguă și zona economică exclusivă;

- prevenirea și combaterea contrabandei, pirateriei și acțiunilor teroriste ;
- salvarea echipajelor și navelor aflate în pericol;
- respectarea normelor privind ordinea și siguranța navigației;
- asigurarea protecției și apărării unor obiective de importanță deosebită.

Întreaga activitate desfășurată de navele Poliției de Frontieră constituie serviciul public și se desfășoară în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii.

Omagiindu-i pe marinari, sărbătorim și Inspectoratul Poliției de Frontieră.

Defilarea navelor civile

Știmați oaspeți ai Marinei Române,

În fața dumneavoastră își fac apariția nave aparținând flotei civile, flotă care are un rol foarte important în asigurarea schimburilor comerciale ale României cu toate statele lumii.

Inspectoratul Navigației Civile este reprezentat de pilotina „PATROL 1”. Este o instituție cu o tradiție de peste 140 de ani, activitatea sa fiind strâns legată de activitatea de navigație și de construcțiile de nave din România. Este autoritatea maritimă și fluvială în domeniul navigației.

Nava „ANGHEL SALIGNY” aparține Administrației Porturilor Maritime Constanța.

Compania AGIGEA PILOT, reprezentată de pilotina maritimă „VIKING”, în decursul celor 8 ani de existență a efectuat cu personal propriu de specialitate aproximativ 10.000 de manevre, aducându-și

contribuția la bunul mers al activității portului maritim Constanța. S.C. Agigea Pilot SRL Constanța, înființată în anul 1993, are ca obiect de activitate pilotarea navelor maritime la intrarea și ieșirea din portul Constanța, precum și manevrarea navelor de la o dană la alta în cadrul portului.

Remorcherul „ZIMBRUL 4” aparține Companiei de Remorcare Maritimă COREMAR Constanța. Societatea asigură asistența la toate solicitările navelor care operează în porturile Constanța, Mangalia și Midia, asigurând servicii 24 de ore din 24.

Societatea de scafandri profesioniști este prezentă la sărbătoarea marinarilor cu nava „TETHIS”.

PETROMAR Constanța, societate care integrează activitatea de foraj cu activitatea de producție, deține 7 platforme de foraj active. Este reprezentată de nava „PHOENIX” (LICORN).

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” este reprezentat de nava de cercetări oceanografice „STEAUA DE MARE”. Este în prezent singura navă civilă de cercetări marine activă din structura flotei maritime naționale.

Remorcherul „POSEIDON” aparține societății comerciale SERVICII ȘI CONSTRUCȚII MARITIME, singura firmă din țară care deține o platformă pentru derocări subacvatice.

Societatea comercială ONACVA este reprezentată de navele „CORAL 2”, „MAREA” și șalupa 8018.

Societatea ONACVA are nave și dotare tehnică în specificul intervențiilor și lucrărilor cu scafandri. În această lună serbează 11 ani de activitate.

Trec acum prin fața dumneavoastră șalupe care aparțin serviciului SALVAMAR, organizat de Primăria municipiului Constanța. Are în dotare bărci gonflabile de intervenție rapidă cu motoare de 40 CP. Serviciul a avut peste 90 de intervenții cu salvare de vieți omenești. Bărcile sunt conduse de Călin Dumitru și Cristian Șerbănescu, iar la comanda serviciului SALVAMAR se află domnul Bleau Liviu Dan.

S.C. MARINE TECHNOLOGY S.R.L. prezintă 2 ambarcațiuni ușoare:

- MTH 201, prima ambarcațiune semirigidă de fabricație românească. Este o barcă de căutare și salvare cu posibilități de operare pe mare până la gradul 6. Este dotată cu radiotelefon, mijloace de salvare și GPS. Este propulsată de un motor MERCURY de 40 CP. Este condusă de domnul Dan Popescu, directorul firmei și totodată proiectantul bărcii;

- MT „ATLANTIS 730”, este o barcă de intervenție cu echipaj de până la 8 persoane, viteză de până la 85 km/h, fiind propulsată de un motor principal MERCURY OPTIMAX de 225 CP.

Urmează, dragi oaspeți ai Zilei Marinei Române, demonstrațiile de ambarcațiuni.

Vor evolua prin fața dumneavoastră subunități de desant pe bărci pneumatice din Batalionul Infanterie Marină, din organica Statului Major al Forțelor Navale. Batalionul de Infanterie Marină este o structură cu specific unic în armata română. A fost înființat în anul 1971, dar structuri cu rol asemănător au fost înființate încă din 1940 pe lângă Batalionul de Geniu Marină și Divizionul de Artilerie de Coastă.

În concordanță cu importanța militară și geopolitică a regiunii Deltei Dunării și litoralului Mării Negre, BIM, împreună cu unități ale Forțelor Navale, are ca obiectiv principal apărarea complexului lagunar și al Deltei Dunării.

Unitate de elită a Forțelor Navale, BIM își dovedește valoarea și profesionalismul prin rezultatele bune și foarte bune obținute în procesul pregătirii pentru luptă.

După anul 1990 a participat la numeroase exerciții, aplicații și activități în comun cu subunități aparținând țărilor membre NATO și Parteneriatului pentru Pace.

Urmează concursul demonstrativ cu ambarcațiuni sportive, caiac-canoe.

Evoluează prin fața dumneavoastră membri ai CSCA STEAUA București, secția caiac-canoe, președintele de onoare al secției fiind domnul contraamiral Corneliu Rudencu.

În fața tribunei oficiale evoluează un grup de copii de la echipa de gimnastică a C.S. FARUL, pregătită de antrenorul emerit Matei Stănei. Gimnastele sunt campioane naționale *en titre*, în confruntarea directă cu centrele de gimnastică din Deva și Onești. Echipa de gimnastică are următoarea componență: Cătălina Ponor - multiplă campioană la juniori, componentă a lotului de junioare; Roxana Măghearau - campioană națională la sărituri categoria I-a; Teodora Nasta - campioană a echipei naționale de juniori; Georgiana Gică și Elena Ionescu. Campioane naționale cu echipa, aceste talentate fetițe sunt viitoarele speranțe pentru Olimpiada ATENA 2004.

Urmăriți o serie de exerciții executate de către scafandrii de luptă.

11.25. Parada ambarcațiunilor cu vele

La acest moment participă:

„COR SARUL”, proprietar și căpitan Matei Stănei

„COZIA”, proprietar și căpitan dr. Anuta Gheorghe

„ROSINANTE”, proprietar și căpitan Trandafir Cătălin

„DANIELA 3”, proprietar și căpitan Gheorghe Roșu

„EUXIN”, proprietar și căpitan Timofei Valerie

„BEGA”, proprietar și căpitan Bebe Saraga
 „ZEFIR”, proprietar și căpitan Florică Nedelcu
 „ALEGRO”, proprietar și căpitan Pătrașcu Mihai
 „MARIA M”, proprietate privată construit în 1993
 „TEODORA”, proprietar Plastiprod Cristi Costea
 „THALASA”, proprietar și căpitan Nicolae Culică
 „AMOK”, proprietar Simionescu Constantin
 „FULNAR”, proprietar și căpitan Enopian Eduard
 „12 SN VIS”, proprietar și căpitan Zeicescu Victor.

11.30. Este momentul botezului marinăresc, moment conform tradiției marinărești de sute de ani aplicat celor care pentru prima dată pornesc pe mările și oceanele lumii. Zeul Neptun face botezul după un ritual când serios, când glumeț spre deliciul veteranilor mării și spre neuitarea celor care trebuie să suporte cu stoicism acest obicei.

(cuvântul zeului Neptun)

În același timp într-un gest de mare sensibilitate, copiii oferă flori personalităților din tribuna oficială.

După ce comandantul subunității de studenți a urcat pe punte, cerând permi-

unea pentru botez preamăritului zeu, acesta bărbierește pe unul din studenți cu săpunadă și bidinea, cu sabia de lemn sau iataganul, după ce a fost așezat pe un scaun pe care se află vaselină. Pentru săvârșirea botezului, Neptun îi dă să bea dintr-un clondir apă de mare și să mănânce o plăcintă cu câlți sau lavete în loc de brânză. La rândul lui, primește butoiul cu rom și delicioasa saramură de guvizi.

11.35. Dragi oaspeți, doamnelor și domnilor are loc plecarea zeului Neptun.

Dragi oaspeți ai Marinei Române!

Permiteți-ne ca în numele dumneavoastră să mulțumim zeului Neptun pentru onoarea ce ne-a făcut-o de a fi prezent la aceste frumoase manifestări de suflet ale marinarilor români și să-l rugăm să ducă pe ape mesajul nostru de pace și prietenie în toate colțurile lumii.

(cuvântul lui Neptun)

Ne apropiem de finalul primei părți a manifestărilor prilejuite de Ziua Marinei Române. Veți urmări defilarea Gărzii de onoare comandată de comandorul Liviu Kaiter, în acordurile muzicii militare a Forțelor Navale.

Show-ul de fanfară.

Muzica Militară a Forțelor Navale, dirijată de căpitanul Cornel Ignat, este o formație de prestigiu în armata României. A participat la festivaluri de gen în Germania și Italia și la toate ceremonialele organizate de Forțele Navale și în Academia Navală „Mircea cel Bătrân”. A susținut concerte de promenadă în stațiunile de pe litoralul românesc. Este constituită din instrumente de suflat și percuție, tradiționale în componența muzicilor militare românești, care la data de 1 iulie 2001 au împlinit 170 de ani de la înființare.

Din repertoriul muzicii militare a Forțelor Navale fac parte lucrări din creația compozitorilor români, prelucrări

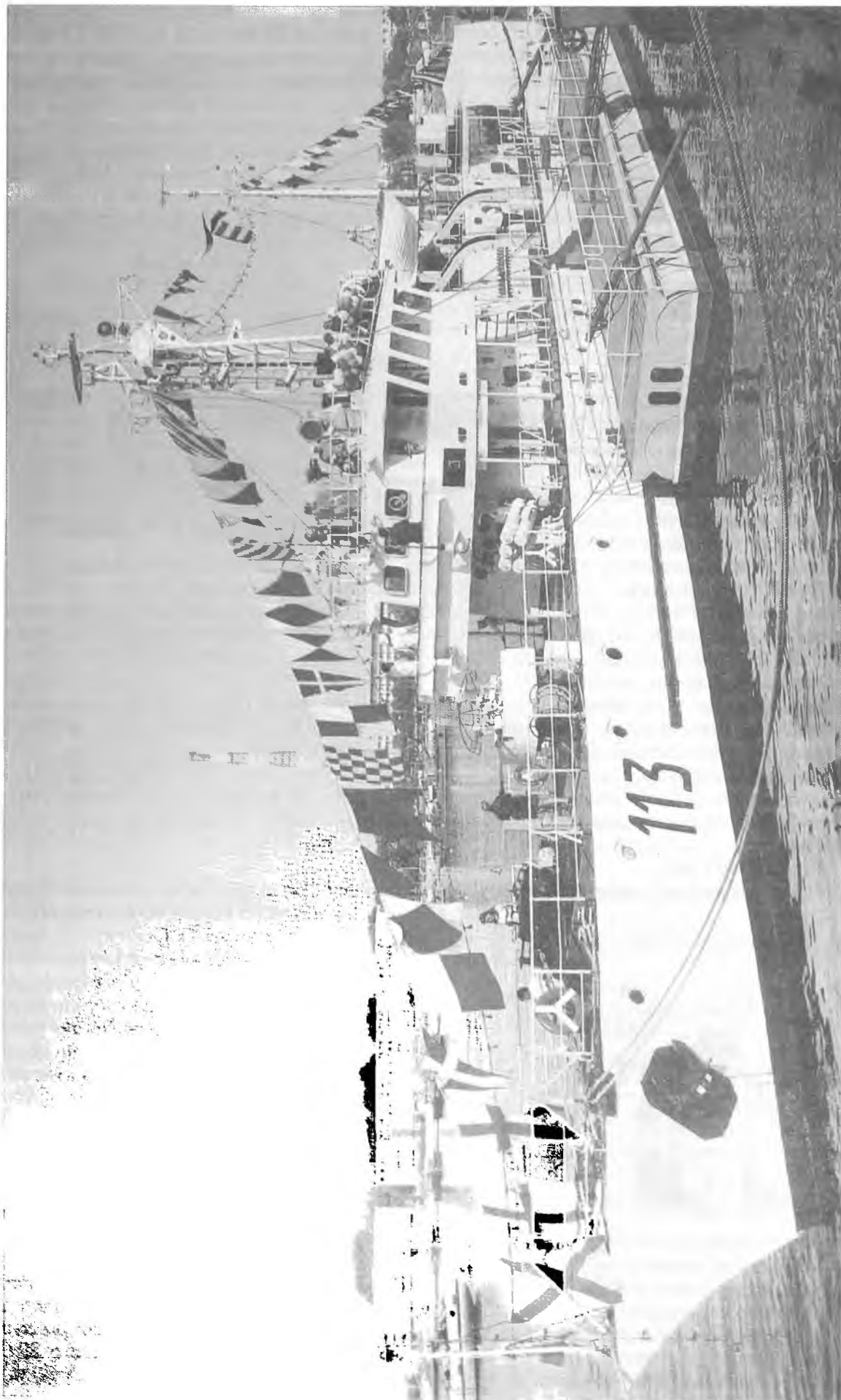
din creația muzicală universală, marșuri, valsuri și repertoriul religios.

Dragi invitați, onorat public!

Încheiem aici prima parte a manifestărilor dedicate Zilei Marinei Române și Lucrătorului Portuar.

Mulțumind organizatorilor, sponsorilor și dumneavoastră pentru participare, vă invităm la ora 18.30 pe faleza Statului Major al Forțelor Navale, unde veți putea urmări un spectacol prezentat de Ansamblul „Doina” al Armatei, „Tinamar” din Mangalia și un concert de fanfară. De la ora 20.00, vă invităm în portul Tomis, la un spectacol de sunet și lumină.

ZIUĂ MARINEI ROMÂNE ÎN DOCUMENTE DE ARHIVĂ

 Circulară adresată de Primăria Constanța primarilor comunelor urbane reședință de județ din întreaga țară și administratorilor unor stațiuni balneare prin care se roagă să se afișeze publicația referitoare la serbările marinărești ce se organizează an de an în portul Constanța la 15 august.

Nr. 6082 din 6 august 1902

Domnilor Primari ai comunelor urbane reședințe de județ din toată Țara,

Cu ocazia serbării zilei de 15 august a.c. - Sfânta Maria -, patroana Marinei, vor avea loc în apele Constanței și pe uscat niște serbări demne de văzut precum regate, alergări, serate venețiene, mare bal pe apă, bărci alegorice, descoperirea Americii, naufragiul Meduzei, corabia Argonauților și altele.

Avem onoare a aduce acestea la cunoștința Domniei Voastre. Vă înaintăm un număr de 5 exemplare publicațiuni prin care aducem la cunoștința publică aceste serbări mari și vă rugăm, Domnule Primar, să binevoiți a dispune afișarea lor prin locurile cele mai expuse vederii din orașul Domniei Voastre.²¹⁹

Domnului administrator al stațiunii balneare Govora, Călimănești, Lacul Sărat, Slănic Moldova
Domnului primar al urbei Sinaia, comunei Predeal, Agapia, Cămpina, Vărativ, Sărata Monteoru

 Societatea de Ajutor Reciproc a Marinarilor
„Regina Elisabeta”

Domnule Primar,

Avem distinsa onoare a înainta alăturatul bilanț după care se poate vedea rezultatul serbării nautice de la 15 august a.c. (1910 - n.n.)

Cu această ocaziune, ne permitem a vă aduce prinosul nostru de recunoștință pentru concursul ce ați binevoit a ne acorda, anexând totodată și chitanța în suma de 500 lei ce au fost plătiți ca premii câștigătorilor de la cursele de bărci.

Binevoiți, vă rugăm, Domnule Primar, a primi asigurarea considerațiunii noastre.²²⁰

Venit din vânzarea билетelor de intrare.....	5.492,50 lei
Venit din vânzarea cocardelor.....	201 lei
Venit din vânzarea programelor.....	50,80 lei
Oferiți de Prefectura Constanța pentru premii.....	250 lei
Oferiți de primăria Comunei Constanța pentru premii.....	500 lei
Totalul veniturilor.....	6.494, 30 lei

Se scade:

Cheltuielile serbării conform borderoului.....	2.548,85 lei
Rămâne sold.....	3.945,45 lei
Se scade remiza de 5% cuvenită Casierului.....	197,25 lei
Rămâne sold.....	3.748,20 lei

Adică lei 3.748 și 20 bani este venitul net care s-a făcut venit la Cassa Societății.²²¹

219. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 9/1902, p. 52.

220. *Ibidem*, dosar nr. 10/1910, p. 39.

221. *Idem*, p. 40.

Serbări organizate de Societatea Marinarilor Civili „Regina Elisabeta” - 1911

Aceste serbări vor fi patronate de M.S. Regina

Ziua I

14 august, ora 03.30 p.m. Serbare nautică

Deschiderea serbării va fi anunțată prin două granate.

Curse de bărci:

1. Bărci mari cu vele, distanța 5.000 metri; Premiul I- 40 lei; Premiul II- 20 lei, oferite de domniile Manissalian.

2. Bărci mici cu vele, distanța 3.000 metri; Premiul I- 30 lei; Premiul II- 20 lei, oferite de comuna Constanța.

3. Bărci de cargoboturi și poștale, 1.500 metri; Premiul I- 40 lei; Premiul II- 25 lei, oferite de comuna Constanța.

4. Bărci baleniere de război cu 5 rame, 3.000 metri; Premiul I- 30 lei; Premiul II- 20 lei, oferite de Prefectura Constanța.

5. Bărci mari de război cu 10 rame, 5.000 metri; Premiul I-30 lei; Premiul II- 20 lei, oferite de hotelul „Carol I”.

Premii s-au mai oferit de către dl. Heitz, antreprenorul Cazinoului comunal și de către compania dramatică „Davila”.

6. De la ora 03.30-08.00 p.m., excursie pe mare cu vaporul „ÎMPĂRATUL TRAIAN”.

Seara, 09.30, serată venețiană. Deschiderea seratei va fi anunțată prin mai multe bombe de granate:

1. Mari serii de ploi de artificii etc.

2. Serenade de mandolină și gitară în gondole și coruri.

3. Dansul mateloșilor și dansuri naționale, executate pe un ponton luminat a giorno

4. Apariția de monștri marini și bărci alegorice.

5. Apariția emblemei societății.

6. Apărarea unei cetăți de coastă.

7. Corabia naufragiată.

8. Mare bombardament naval între o galeră genoveză și un torpilor.

La final, cortegiul defilării bărcilor remorcate de remorcher.

Ziua a II-a

15 august, 04.00 p.m. Serbare nautică

Deschiderea serbării va fi anunțată prin două granate.

1. Manevra de salvare a unui vas naufragiat.

2. Scafandrii lucrând în apă și pe suprafață.

3. Sărituri cu bicicleta în mare.

4. Cavaleria nautică și alergări de cai pe mare.

5. Catarg orizontal și vertical cu premii.

6. Curse după rațe.

7. Curse de sandoline; Premiul I- 20 lei; Premiul II- 10 lei.

8. Curse în adâncime pentru scoaterea de pe fundul mării a diferitelor obiecte, fără costum de scafandru.

9. Curse de înot; Premiul I- 15 lei; Premiul II-10 lei.

De la ora 05.30-08.00 p.m., excursie pe mare cu vaporul „ÎMPĂRATUL TRAIAN”.

Serbările Cazinoului, sâmbătă, 20 august

- Inaugurarea Yacht Clubului Român.

- Reprezentație teatrală și bal pe vaporul „DACIA”.

- Iluminație venețiană.

Duminică, 21 august - excursie pe mare organizată de Yacht Clubul Român.

Sâmbătă, 27 august - Sosirea triremelor romane, debarcarea în exil a poetului Ovidiu, focuri de artificii, mare bal cu cotilion.

Duminică, 28 și luni, 29 august - Campionate de tenis cu 6 premii în obiecte de artă.

Sâmbătă, 3 septembrie - Defilarea cortegiului istoric, retragerea cu torțe, bal cu cotilion.

Duminică, 4 septembrie- Alergări de cai la hipodromul din Anadalchioi.

Luni, 5 septembrie - Alergări cu patine cu rulete, concurs de patinaj cu trei premii, alergări pe biciclete cu două premii, alergări în sac cu trei premii.

Marți, 6 septembrie - mari regate cu premii în valoare de 1.500 lei.

Miercuri, 7 septembrie - Serbările de la Mamaia, concurs de natație, cu trei premii. Concurs de costume de baie.

Joi, 8 septembrie - A doua zi, alergări de cai și mare bal cu cotilion.

Vizitatorii care vor sosi în localitate pentru a asista la aceste serbări vor fi găzduiți la caz de nevoie în cazărmile din oraș, în care scop s-a intervenit la comandamentul Corpului 5 Armată.²²²

Societatea „Regina Elisabeta” de Ajutor Reciproc a Marinarilor din Constanța
Nr. 56/1912

Domnule Primar,

Societatea „Regina Elisabeta” a Marinarilor din Constanța urmează a da în ziua de 15 august a.c. o mare serbare nautică pentru sporirea fondului filantropic cu curse de bărci, concursuri de înot și alte inovațiuni marinărești, pusă sub Înaltul Patronaj al Majestății Sale Regina.

Avem deosebita onoare a apela la binevoitul Dvs. concurs, rugându-vă să binevoiți a ne acorda din partea comunei o sumă de bani pentru instituirea de premii.

Mulțumindu-vă, vă rugăm, Domnule Primar, să binevoiți a primi asigurarea devotamentului nostru.²²³

Președinte,

s.s. Indescifrabil

Secretar

Ordin de zi Nr. 81 din 15 august 1913

Marinari,

Anul acesta sărbătorim patronul Marinei înșirați fiind pe tot cursul Dunării pe care suntem stăpâni.

În campania de operațiuni care s-a sfârșit ați arătat cu toții multă voință și energie.

Comandantul Marinei Militare, șeful vostru direct v-a văzut la lucru și v-a apreciat. Ați fost văzuți, de asemenea, de toți aceia care țin în mână destinele și conducerea acestei țări și toți și-au dat seama de însemnătatea acestei armate pe apă.

Am speranța că nu va trece mult timp și Țara va avea Marina cerută de nevoile ei pe mare și pe Dunăre.

Primul nostru gând și în această zi mare pentru noi să-l avem îndreptat către țară, căreia îi datorăm iubire și devotament.

Comandantul Marinei Militare

Contraamiral

Eustațiu Sebastian

Dat la cartierul General al Marinei

Turnu Măgurele-15 august 1913

Ordin de zi din 15 august 1915

Cu ocazia sărbătoririi patronului Marinei, adresez ofițerilor și tuturor marinarilor sănătate și voie bună. Să dea Dumnezeu ca să vedem cât mai neîntârziat Marina noastră ocupând în Armata țării locul ce i se cuvine, iar până atunci să continuăm a desfășura întreaga noastră activitate în direcțiunea indicată de situația momentului.

Comandant Inspector General al Marinei

Contraamiral

Eustațiu Sebastian

Duminică, 16 august 1915 va avea loc o mare

SERBARE NAUTICĂ ȘI REGATE

În portul Constanța, de la ora 03.00 p.m. înainte dată de Cohorta Cercetașilor din Constanța, cu concursul Societății Marinarilor Civili „Regina Elisabeta”, sub patronajul A.S.R. Principele Carol, cu un bogat program:

Partea I, de la orele 03.00-05.30 p.m.

1. Regate de bărci cu vele mari și mici.

2. Curse de înot de viteză și rezistență în timpul regatelor de bărci.

3. Concurs de prindere de rațe și talere.

4. Concurs de watter polo între echipele Centurii, Tomis și Callatis.

5. Regate de bărci ale vaselor militare și cargoboturilor, yole, sandoline, lotci etc.

6. Diferite jocuri de apă.

7. Exerciții de salvare executate de cercetași cu barca de salvare a Căpităniei portului.

Partea a II-a, de la orele 09.00-10.30

222. Dobrogea Jună, Anul VII, nr. 51, 14 august 1911, p. 3.

223. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 11/1912, p. 32.

Serată venețiană pe apă în dreptul Cazinoului, însoțită de concert vocal instrumental și diferite figuri alegorice executate de cercetași.

Partea a III-a, ora 11.00 p.m.

Mare bal cu Cotillon în sala Cazinoului Comunal.

Intrarea generală în port-1 leu de persoană. Loc rezervat- 3 lei de persoană.

Intrarea la bal- 5 lei de persoană.²²⁴

1916 Mobilizarea României

Români,

Astăzi, când clipa supremă a sosit și suntem în preajma realizării idealului nostru de veacuri, când cu mic cu mare vom porni spre granițele țării înveșmântați în hainele armatei noastre glorioase, cel dintâi gând al nostru trebuie să zboare către cel ce s-a arătat demn urmaș al înaintașilor săi Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare și Carol cel Mare, și să strigăm cu toții:

Trăiască M.S. Regele Ferdinand I al României !

Trăiască M.S. Regina Maria !

Trăiască întreaga Dinastie !

Români!

Pornim la o luptă grea și sângeroasă. Lupta va fi mare, dar cu atât mai mare va fi și gloria noastră.

S-avem încredere în urmașii curcanilor de la 1877 și să strigăm

Trăiască armata română!

Trăiască România Mare!²²⁵

Comunicatul Marelui Cartier General 16 august

În noaptea de 14 august, declarația de război a fost remisă la Viena.

Trupele noastre au atacat frontiera austro-ungară în noaptea de 15 august.

Vasele de război și bateriile de pe Dunăre au bombardat orașele Vârciorova, Turnu Severin și Giurgiu.²²⁶

În folosul orfanilor de război

Programul serbării nautice de la Chilia Veche 15 august 1918

Începutul serbării, ora 03.00 p.m., va fi anunțat prin fluierături de sirenă, focuri de armă sau de tun

Ziua

Partea I

1. Bărci de monitoare 8 rame- Premiul I: 50 lei; Premiul II: 20 lei

2. Bărci de baraj- Premiul I: 60 lei; Premiul II: 30 lei

3. Bărci de vedete- Premiul I: 25 lei; Premiul II: 10 lei; Premiul III: 5 lei

4. Lotci de pescari- Premiul I: 30 lei; Premiul II: 15 lei

5. Bărci de șleपुरi- Premiul I: 30 lei; Premiul II: 15 lei

6. Godile- Premiul I: 15 lei; Premiul II: 5 lei

Partea a II-a

Jocuri marinărești la uscat

1. Care-i mai tare (parâma)

2. Curse în saci

3. Curse de alergări câte doi legați de picior

4. Lupta pe școndri

5. Ghiordelul magic

6. Lupta cavalerilor de Malta

7. Gimnastica

Partea a III-a

1. Curse de înot și sărituri în apă- Premiul I- 20 lei; Premiul II- 10 lei; Premiul III- 5 lei

2. Catargul orizontal cu purcel- Premiul-purcelul

3. Goana și vânătoarea de rate- Premiul-ratele prinse

4. Explozia unei torpile

224. *Dacia*, Anul I, nr. 39, 15 august 1915, p. 2.

225. *Dacia*, Anul II, nr. 133, 15 august 1916, p. 1.

226. *Ibidem*, nr. 134, 16 august 1916, p. 1.

5. Scafandru
- Noaptea (la 09.30 p.m.)
1. Pavoaz electric
2. Jocuri cu proiectoare
3. Coruri
4. Statui de marmură
5. Fântâni luminoase
6. Naufragiul „MEDUZEI”
7. Serenade în bărci
8. Dans

Serbarea Patronului Marinei Militare 1920

Iată programul serbării zilei de azi, patronul Marinei noastre Militare:

- 08.00 - Ridicarea marelui pavoaz. Salut cu 21 lovituri de tun.
 10.30 - Te-Deum, urmat de recepția oficială pe bordul contratorpilorului A.
 16.00-17.00 - Regate:
1. Bărci militare cu 8 rame
 2. Baleniere militare cu 6 rame
 3. Baleniere militare cu 4 rame
 4. Bărci civile cu rame
- 18.00-22.00 - Jocuri nautice:
1. Curse de tauri
 2. Curse de înot
 3. Sărituri în apă
 4. Maci de cocagne
 5. Puterea bărcilor
 6. Cursele cailor de mare
 7. Vânătoarea de rațe
 8. Surprize româno-americeane.
- 22.00-23.00 - Proiectoare. Artificii. Retragerea.²²⁷

Nr. 09184/11 august 1920

Domnule Primar,

Am brevetat niște lopeți pentru bărci, după cum se vede în Monitorul oficial nr. 89 din 23 iulie. Aceste lopeți imită forma și mișcarea picioarelor păsărilor înotătoare, ca rața, gâsca etc, adică după cum rața la apăsare întinde cele trei degete și atunci membrana dintre ele se întinde și se face labă mare iar la întoarcere strânge degetele, membrana dispare și se face labă mică, tot astfel cele două scândurele din care sunt făcute lopețile la apăsare devin orizontale, fac o singură scândură, adică lopata mare, iar la întoarcere cele două scândurele se apropie, fac o singură scândură pe muchie, adică lopata se strică. Și ca mișcare, după cum rața mișcă picioarele în jos și în sus pe lângă corp, tot astfel și lopețile se mișcă în jos și în sus pe lângă barcă, și așa dori să valorific lucrul, adică să le fac, să le încerc la Mare, ca să vadă avantajile și să mă folosesc și eu, dar n-am mijloace.

Însă interesul Dvs. ca primar este să fie cât mai mare afluență în oraș și mai cu seamă la serbarea Mării din august când se face întrecere de bărci și cred că dacă s-ar arăta prin Program că vor fi bărci invenție nouă, acesta ar atrage mai mulți curioși.

De aceea, vă rog să binevoiți a interveni la Direcția Construcției Portului Constanța să-mi dea o barcă și să-mi facă două lopeți pentru mișcarea simplă, rămânând ca roțile să se facă pe urmă, căci ele fac numai să crească puterea omului.

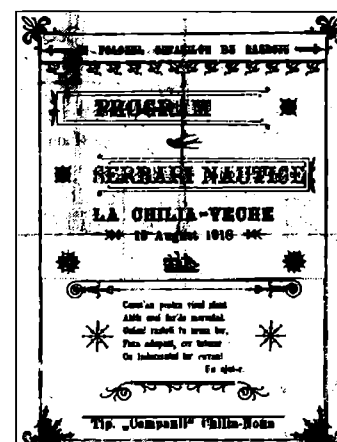
În acest caz voi veni pe cheltuiala mea, cu câteva zile înainte de serbare ca să mă exercitez la mișcarea lopeților, dacă veți binevoi a-mi asigura locuința, dormitul la cazarea sergenților de la Poliție sau aiurea undeva sub un șopru, ca să scap de cheltuiala hotelului și o pâine mi-o voi cumpăra din banii mei.

În tot cazul, vă rog să binevoiți a-mi răspunde ca să știu că acestea au ajuns la cunoștința Dvs.²²⁸

Grigore Zarug

Com. Tudora, jud. Botoșani

10 august 1920

227. Farul, Anul II, nr. 98, luni, 30 august 1920, p. 1.

228. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 5/1920, p. 35.

Programul serbărilor nautice 1921

a. Regate:

1. Bărci militare cu 4 rame; Premiul I- 200 lei; Premiul II- 100 lei
2. Bărci militare cu 5 rame; Premiul I- 200 lei; Premiul II- 100 lei
3. Bărci armate de ofițeri
4. Bărci fără rame; Premiul I- 200 lei
5. Bărci civile cu rame

b. Jocuri:

1. Școndru dracului cu purcel în gură
2. Parâmbă miraculoasă
3. Curse de înot; Premiul I- 80 lei; Premiul II- 50 lei; Premiul III- 30 lei
4. Goana după rațe
5. Corul misterios
6. Disperații
7. Cocoșaii salvatori
8. Sărituri; Premiul I- 80 lei; Premiul II- 50 lei; Premiul III- 25 lei
9. Curse de cai marini; Premiu- 50 lei
10. Lupta cu maurii- Premiu- 50 lei
11. Naufragiații „MEDUZEI”

În timpul jocurilor, hidroavioanele vor executa zboruri. Posibil, o mare surpriză la orizont.

c. Seara

Artificii, focuri bengale, coruri, serată venețiană.²²⁹

Programul Zilei Marinei 15 august 1928

10 - 10.30 Serviciul divin la bordul bricului „MIRCEA” în memoria eroilor din Marină.

Scufundarea în mare a unei cruci de flori. (Persoanele care vor să depună flori sau lumânări pe cruce vor sosi din vreme pentru a îndeplini acest pios gest înainte de începerea serviciului divin).

10.30 - 11.30 Botezul hidroavioanelor. Naș - M.S. Regele Mihai I. Botezul yachtului „ISPRAVA”, naș viceamiralul V. Scodrea, inspectorul general al Marinei. Botezul cutterului „DOMNIȚA ILEANA”, naș contraamiralul M Gavrilăscu, comandantul Diviziei de Mare.

11.30 - 13.00 Concursuri marinărești.

Cupa „Regina Maria”. Concurs de înot între echipele Marinei de Război, distanța 3000 m.

Cupa „Principele Regent Nicolae”. Concurs de baleniere cu 5 rame, distanța 1 milă (1832 m).

Cupa „Principesa Ileana”. Concurs de sărituri în apă între marinarii Marinei Militare, înălțimea 5 m. Serbările nautice încep exact la ora 16.00.

Partea I

Concurs de bărci și lotci: lotci două persoane rame distanța 1000 m, trei premii: I - 500 lei; II - 300 lei; III 100 lei

Bărci cu 8 rame, 2000 m. Premii: I - 1500 lei și Cupa Diviziei de Mare; II - 1000 lei; III - 500 lei

Dinghi, distanța 500 m. Premii: I - 200 lei; II - 100 lei; III - 50 lei

Partea a II-a

Concursuri de înot

a. Concurs între doamne, fond 800 m distanță

b. Concurs între domni, 3000 m

c. Concurs între doamne (viteză), 80 m

d. Concurs între domni (viteză), 100 m

e. Concurs de sărituri (doamne) 3 m

f. Concurs de sărituri (domni) 5 m

Aceste concursuri vor fi numai cu câte un premiu fiecare. Premianții vor primi câte un ceas.

Partea a-III-a

Jocuri marinărești:

1. Vânătoare de rațe

2. Luptă navală

3. Cine-i mai tare, cu parâmba

4. Școndri miraculoși (premiu purcei)

5. Curse de cai marini

6. Tobogan, premii în bani

- 7. Sărituri cu bicicleta în apă
- 8. Scoaterea bicicletei cu scafandru
- 9. Explozii de mine marine
- 10. Koatch ball
- 11. Diferite surprize

Seara, bal la Cazinoul comunal

Pe mare, în fața Cazinoului, mare serbare venețiană cu gondole, lampioane, serenade și coruri pe mare, artificii, focuri bengale etc.²³⁰

8 septembrie. Se primește de la Comandamentul Marinei următorul ordin de zi de mulțumire:

Ordin de zi nr. 31 din 20 august 1930

Pentru a răsplăti munca și destoinicia ofițerilor și echipajelor Diviziei de Mare, cu prilejul serbării patronului Marinei, ordon următoarele:

Aduc mulțumiri comandantului Diviziei de Mare și ofițerilor care l-au ajutat pentru organizarea programului serbărilor nautice și pentru grija ce a pus ca navele Diviziei să se prezinte cât mai curate și în ordine, atât la serbare cât și în exercițiile efectuate.

Aduc mulțumiri comandantului Grupului Distrugătoare, comandanților de distrugătoare, ofițerilor directori de tir de pe „MĂRĂȘTI” și „MĂRĂȘEȘTI”, ofițerilor șefi de specialitate și comandanților navelor care au participat la tema de Mare pentru modul elogiios cum s-au condus la exercițiul tactic, tragerile de artilerie și lansările de torpile.

În cuvântarea ținută la vaporul S.M.R. „ROMÂNIA”, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a evidențiat progresele importante ce a constatat în conducerea și pregătirea de luptă a unităților și a accentuat asupra forței sufletești care animă toate unitățile Marinei.

Doresc ca aceste cuvinte ale Majestății Sale, care onorează întreaga Marină, să fie un imbold la muncă și împlinirea datoriei pentru comandanți, ofițeri și echipaje, îndemnându-i a depune toată dragostea, pricepera și energia pentru înălțarea Marinei noastre.

Comandant al Marinei

Viceamiral

/ss/ Scodrea V.²³¹

Ministerul de Interne
Direcția Administrației Generale și Locale
Serviciul Administrației Generale
Nr. 6283 A/ 12 august 1930

Domnule Primar,

Ministerul Armatei, cu adresa nr. 3688/1930, ne aduce la cunoștință că Liga Navală Română, înființată sub Înaltul Patronaj al M.S. Regina Maria și cu sprijinul A.A.L.L.R.R. Principele Nicolae și Principesa Ileana, străduindu-se cu pregătirea spiritului românesc pentru înțelegerea problemelor maritime ce interesează țara noastră, își propune să serbeze anul acesta (ca și în anii anteriori) în mod cu totul deosebit la 15 August Ziua Marinei.

Ministerul apreciind activitatea acestei Ligi și pentru ca aceste serbări să fie cât mai reușite, avem onoare a vă ruga să luați contact cu autoritățile militare din localitate care au primit deja instrucțiuni, pentru a organiza o chetă și un program de serbarea acestei zile în folosul Ligii Navale.

Toate sumele colectate din serbări sau reprezentații cinematografice se vor trimite pe adresa: Liga Navală Română din Ministerul Armatei, Inspectoratul General al Marinei, str. Brezoianu, București.²³²

p/Ministru

ss. indescifrabil

Director

ss. indescifrabil

Program pentru serbarea patronului Marinei și botezul navei-bază „CONSTANȚA” în ziua de 15 August 1931

Ziua Marinei (Întâia zi)

09.30-10.00 Serviciul divin pentru comemorarea eroilor Marinei și botezul navei-bază „CONSTANȚA” (la nava-bază „CONSTANȚA”), în prezența A.S.R. Principele Nicolae.

230. Dobrogea Jună, Anul XXIV, nr.174, miercuri, 15 august 1928, p.1.

231. R.I.D.M., f. 370-371.

232. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 11/1930, p. 135.

- 10.00-10.20 Cuvântarea comandantului Diviziei de Mare pentru patronul Marinei
 10.25 Scufundarea unei coroane de flori în Mare
 10.30-10.40 Citirea actului de botez al navei-bază
 10.45 Spargerea sticlei de șampanie
 10.45-11.00 Cuvântarea comandantului Marinei pentru botezul navei-bază „CONSTANȚA”
 11.00-11.20 Regate de bărci cu 8 rame (trei bărci). Cupa Diviziei de Mare
 11.20-11.45 Regate de baleniere (5 baleniere). Cupa L.N.R.
 11.45 Curse de înot de fond. Cupa ziarului „Universul”
 11.45-12.00 Ștafete. Cupa Oficiului Național de Educație Fizică
 12.00-12.30 Sărituri în apă. Cupa Domniței Ileana
 12.30-13.00 Distribuirea premiilor și cupelor la nava-bază „CONSTANȚA”
 13.30 Masa (dejun) la nava-bază „CONSTANȚA” sau la un distrugător
 20.30 Masa (dîneu) la un vas S.M.R.
 22.00 Mare bal în folosul L.N.R. la Cercul Militar „Regele Carol I”

Ziua Marinei (A doua zi)

Program pentru serbările populare nautice organizate de L.N.R. și Societatea Marinarilor „Regina Elisabeta” cu concursul Diviziei de Mare în ziua de 16 august, după amiaza

De la ora 15.00 la ora 18.00

1. Curse de bărci militare 8 rame
2. Curse de bărci militare (baleniere)
3. Curse de bărci civile (lotci a 3 perechi rame)
4. Concurs de înot civilo-militar distanța 1.000 metri
5. Concursuri de sărituri civilo-militare (sărituri libere de 5 și 10 metri)
6. Regate de bărci cu vele. Distanța dana 8 la geamandura Farului mare și înapoi
7. Concurs de platforme remorcate- 4 șalupe
8. Exerciții de scafandri
9. Demonstrații pe gabară:
 - a. Purcelul tradițional
 - b. Goana după rațe
 - c. Cai marini
 - d. Watter shut
 - e. Explozia unei mine
10. Concurs între șalupele militare și civile.

Seara

De la ora 21.00 la ora 23.00

Serată venețiană. Bărci și șalupe cu lampioane. Jocuri de artificii și proiectoare în fața Cazinoului comunal.

1. Intrarea generală în port la serbările de zi - 20 lei
2. Intrarea persoanelor participante pe navele din port - 20 lei, în afară de taxa de intrare în port
3. Bărcile civile care iau parte la serbările de zi și de noapte vor plăti o taxă de - 40 lei
4. Șalupele vor plăti o taxă de - 60 lei.²³³

Nr. 424/25 iulie 1932

Liga Navală Română- Secția Constanța către Primăria Municipiului Constanța

Ziua de 15 August- Ziua Marinei- se va serba anul acesta cu un ceremonial deosebit, ca în toți anii. După informațiile ce le avem, serbarea va fi onorată cu prezența M.S. Regelui Carol al II-lea și Marelui Voievod Mihai.

Liga Navală Română dorește ca pe lângă suma de 5.000 lei ce oferă pentru premiile în bani ale regatelor de bărci, să dispună de un fond pentru acordarea de premii (obiecte utile) marinarilor civili și militari de la navele militare, navele S.M.R. și cele ale Căpitaniei Portului, recomandați de șefii lor ca cei mai buni timonieri, tunari, torpilori, mecanici, cu purtări exemplare, iubitori de material și devotați serviciului.

În consecință, vă rugăm să binevoiți a contribui și Dumneavoastră la formarea acestui fond de răsplată muncii cu suma de 5.000 lei.

Premiile se vor distribui în fața M.S. Regelui, după terminarea serviciului divin.

Hotărârea Dumneavoastră vă rog a face să ne fie comunicată cât mai urgent.²³⁴

Președintele Ligii Navale Române Secția Constanța

Contraamiral

Ioan Bălănescu

233. *Ibidem*, dosar nr. 16/1931, p. 105.

234. *Ibidem*, dosar nr. 17/1932, p. 77.

Program pentru serbarea Zilei Marinei, 15 august 1932, la Constanța (pe nava-bază „CONSTANȚA”)

Serviciul divin pentru patronul Marinei și comemorarea eroilor Marinei

10.00 *Scufundarea unei jerbe de flori în mare*

10.05-10.15 *Cuvântarea comandantului Marinei*

10.15-10.30 *Predarea bărcii cu 10 rame „Marele Voievod Mihai” cercetașilor marinari din partea L.N.R. Constanța*

10.30-10.50 *Regatele de bărci cu 8 rame. Cupa Diviziei de Mare*

10.55-11.15 *Regate de baleniere. Cupa L.N.R.*

11.10-11.35 *Curse de înot fond. Cupa ziarului „Universul”*

11.15-11.30 *Ștafeta Cupa Oficiului Național de Educație Fizică*

11.45-12.15 *Sărituri în apă. Cupa Domnița Ileana*

12.30-13.00 *Distribuirea cupelor și premiilor*

13.15 *Dejun la N.M.S. „CONSTANȚA”*

După amiază

17.00-20.00 *Serbări și jocuri nautice organizate de Divizia de Mare, L.N.R. și Societatea Marinarilor „Regina Elisabeta”*

17.00-19.00 *Eventual ieșire în larg cu distrugătorul „REGELE FERDINAND” sau canoniera „STIHI” (la ordinele M.S. Regelui)*

Seara

21.00 *Balul L.N.R. la Cercul Militar „Regele Carol I”*

Jocuri de proiectoare

Șalupe și bărci cu lampioane²³⁵

Divizia de Mare

Cabinet Comandant

Nr. 5523/23 august 1932

Programul serbărilor nautice ale Marinei Regale 15 august 1933

09.00-09.15 *Îmbarcarea autorităților invitate la bordul N.M.S. „CONSTANȚA”*

Îmbarcarea M.S. Regelui la bord

La coborâre din vagon onorurile vor fi date de o companie de marină cu muzică și drapel.

09.30 *Plecarea N.M.S. „CONSTANȚA” în larg pentru a ancora la 2 Mm Est de farul Carol în mijlocul careului format de canoniere și distrugătoare*

La apropierea N.M.S. „CONSTANȚA” navele ancorate la larg fac salutul reglementar.

10.00-10.45 *Serviciul religios la bordul N.M.S. „CONSTANȚA”.*

Cuvântări. Scufundarea unei coroane în mare.

10.45-11.00 *Virarea ancorelor și plecarea navelor în larg.*

Defilarea Grupului de Distrugătoare și Canoniere în linie de șir.

12.15-12.30 *Intrarea în port.*

Dejunul la Cercul Militar dat în onoarea M.S. Regelui.

După amiază

16.00-19.00 *Serbări nautice în port, regate, concursuri de înot cu premii, organizate de Divizia de Mare, Liga Navală și Societatea „Regina Elisabeta”*

18.00-19.30 *Botezul navei S.M.R. „SUCEAVA”*

Vizitarea lucrărilor noi ale portului.

Punerea pietrei fundamentale a noului mol în prezența M.S. Regelui

20.30 *Dineu la o navă S.M.R. dat în onoarea M.S. Regelui*

22.30 *Balul Marinei la Cercul Militar în folosul Monumentului Eroilor Marinari*

Comandantul Marinei Regale Române

Contraamiral

Bălănescu Ioan

Program general al serbărilor nautice de la 15 august 1933

16.00 *Neptun deschide serbarea*

16.10 *Cursă de bărci cu 8 rame*

235. Arhivele Militare Române, fond Comandamentul Marinei Militare, dosar nr. 657, f. 114-116.

- 16.10 Ștafetă înot
 16.30 Curse de baleniere
 16.30 Curse de care romane
 16.45 Alergări cu bărci fără rame
 16.50 Curse de lotci
 17.00 Plecarea înotătorilor fond
 Hidroglisoare
 17.15 Tragerea cu parâma între două bărci
 18.00 Cai marini
 17.30 Sărituri de pe platformă
 17.30 Curse de bărci cu ofițeri
 17.30 Surprize
 18.00 Jocuri pe gabară: Școndru cu purcei, goana după rațe
 18.30 Torpile submarine
 18.35 Lupta cu prăjina
 18.45 Darea premiilor
 19.00 Explozia unei mine

Regate de bărci cu 8 rame

Participanți:

N.M.S. „REGELE FERDINAND”

N.M.S. „REGINA MARIA”

N.M.S. „Bricul MIRCEA”

Distanță 2.000 metri cu întoarcere

Start

Cânepa dintre gabară și N.M.S. „REGINA MARIA”

Momentul plecării: o lovitură de tun de pe N.M.S. „REGELE FERDINAND”

Finish

Momentul când prova bărcii atinge linia de start

Premii

Cupa Diviziei de Mare pentru navă

Premii în bani

Premiul I lei..... Premiul II lei.....

Regate de 8 rame ofițeri

Participanți: Promoția de ofițeri 1932 și 1933

Distanța, start și finish ca la bărcile cu 8 rame

Regate cu baleniere

Participanți:

N.M.S. „REGELE FERDINAND”

N.M.S. „REGINA MARIA”

N.M.S. „Canoniera STIHI”

N.M.S. „Bricul MIRCEA”

Distanța 2.000 metri cu întoarcere

Start și finish ca la bărcile cu 8 rame

Premii

Cupa Ligii Navale Române (Secția Constanța) pentru navă

Premii în bani

Premiul I.....Premiul II.....

Concursul militar de înot fond

Participanți

Echipe de câte 5 marinari de pe:

N.M.S. „REGELE FERDINAND”

N.M.S. „REGINA MARIA”

N.M.S. „CONSTANȚA”

N.M.S. „STIHI”

Distanța 2.000 metri înot liber

Start

Bordul remorcherului „STOICESCU”

Momentul plecării dat de la remorcher

Finish

Gabară

Premii

*Cupa ziarului „Universul” pentru navă
Un premiu în bani pentru echipa câștigătoare
Concursul de înot ștafetă*

Participanți

*Echipe de câte 4 marinari de pe:
N.M.S. „REGELE FERDINAND”
N.M.S. „REGINA MARIA”
N.M.S. „CONSTANȚA”*

Distanța 600 (4x150) înot liber

Start

Bordul N.M.S. „REGELE FERDINAND”

Premii

*Cupa Oficiului Național de Educație Fizică pentru navă
Premiul de lei.....pentru echipa câștigătoare*

*Concursul de sărituri**Participanți*

*Echipe de câte 3 marinari de pe:
N.M.S. „REGELE FERDINAND”
N.M.S. „REGINA MARIA”
N.M.S. „STIHI”*

*Condițiuni 3 sărituri: 1 pe platforma de 5 metri în cap
 1 pe platforma de 5 metri în picioare
 1 pe platforma de 10 metri liberă*

Premii

*Cupa A.S. Ileana pentru navă
Premii în bani, lei..... pentru echipa câștigătoare.²³⁶*

Ordin de zi nr. 9/ 19 august 1933

Ziua Patronului Marinei s-a desfășurat anul acesta cu un ceremonial deosebit la Constanța, serbarea fiind onorată cu înalta prezență a M.S. Regelui și a membrilor guvernului.

Cu toate mijloacele modeste bugetare, navele Diviziei de Mare s-au prezentat într-o ținută demnă de toată lauda.

Defilarea Diviziei Distrugătoarelor și Grupului Canonierelor în fața Majestății Sale a lăsat o nouă impresie. Comandanții, ofițerii, maiștrii și echipajele și-au dat toată silința pentru a asigura cât mai bine executarea punctelor din program.

Majestatea Sa Regele la dejunul oferit de Comandamentul Marinei Militare s-a exprimat în termeni elogioși asupra spiritului sănătos de ordine și muncă care domnește în Marină și a sfârșit dând nădejde pentru înfăptuirea Bazei Navale la Mare și completarea unităților navale, când situația financiară va permite realizarea acestor mari proiecte.

Ziua Marinei trebuie să îmbărbăteze toate forțele vii ale Marinei și să le dea încredere într-un viitor cât mai bun pentru instituția noastră.

Îndemn pe ofițeri, maiștri, echipaje să continue a depune la unități aceeași muncă rodnică pentru înălțarea Marinei.

Cer însă iubire pentru Marină, unire între camarazi și disciplina cea mai fermă între ofițeri și subalterni. Îmi voi da toate silințele să ajut pe toate căile activitatea și propășirea Marinei.

Mulțumesc călduros tuturor comandanților, ofițerilor și echipajelor pentru dragostea și credința cu care au lucrat atât la Mare cât și la Dunăre pentru ca serbările Patronului Marinei să fie cât mai înălțătoare și cât mai reușite.

Acest ordin se va citi la ora raportului.²³⁷

Comandantul Marinei Regale

Contraamiral

Ioan Bălănescu

236. A.M.R., fond 1683, dosar nr. 487, p. 315.

237. *Ibidem*, dosar nr. 506, p. 256.

1 august 1934

Inspectoratului General al Marinei Regale

Subsemnata Ioana Viceamiral Urseanu, în amintirea soțului meu Viceamiral Vasile Urseanu, donez această cupă în argint pentru a fi acordată vasului care a obținut cel mai mare număr de bărci învingătoare la Regatele de la Constanța la 15 august 1934, cu ocazia Patronului Marinei.

Cupa va rămâne definitiv aceluși vas care trei ani consecutivi a obținut condițiunile de mai sus.

Primiți, vă rog, expresiunea înaltei mele considerațiuni.²³⁸

/ss/Jeanne Viceamiral Urseanu

Ordin de zi din 21 august 1934

Serbările Patronului Marinei Regale s-au desfășurat anul acesta în prezența M.S. Regelui și succesul lor desăvârșit ne dă dreptul să fim mândri, căci munca depusă a fost pe deplin răsplătită.

Toate navele Diviziei de Mare s-au prezentat într-o ținută cât se poate de îngrijită, cu toate insuficiențele bugetare de care suferim.

Revista navelor în linie de șir prin fața Majestății Sale a impresionat întreaga asistență de pe N.M.S. „CONSTANȚA”.

Am reușit să dăm o idee generală Majestății Sale Regelui și membrilor Guvernului despre activitatea noastră, arătând că forța noastră navală de Mare, deși mică în componere și nave, există și își dă toate silințele să-și cunoască misiunile grele în apărarea hotarelor maritime ale țării.

Aduc mulțumirile mele cele mai vii tuturor comandanților de mari unități, ofițerilor, maiștrilor militari și echipajelor pentru dragostea, zelul și devotamentul cu care ne-au sprijinit, pentru ca toate punctele programului să fie cât mai bine organizate și executate.

În ceea ce mă privește personal, ca șef al Marinei, am găsit momentul să pun în lumină rolul Marinei și lipsurile de care suferim pentru a asigura cât mai bine pregătirea de luptă. Majestatea Sa Regele a făcut apel la guvernul țării să dea mijloacele necesare Marinei spre a se dezvolta, iar în cuvântarea Domniei Sale, primul Ministru al țării a declarat că va cere țării jertfe noi pentru dezvoltarea Marinelor noastre pentru a-și îndeplini misiunea și pentru ca pavilionul românesc să poată străbate cât mai departe cărările mării, purtând pe toate țarmurile prestigiul și tăria țării.

Marina n-a auzit de multă vreme astfel de cuvinte pornite din adâncă dorință de îndreptare și pline de nădejdi pentru viitor.

Fie ca aceste frumoase cuvinte să se transforme în fapte și primind mijloacele financiare cerute, să reușim să înălțăm Marina Regală la nivelul impus de cerințele Apărării Naționale.

Sunt dator să adaug că sacrificiile țării pentru a dezvolta Marina cer ca o condiție imperioasă unirea tuturor ofițerilor Marinei Regale într-un singur gând, fiind călăuziți numai de iubirea de Marină și de interesele superioare ale țării, înlăturând din suflet orice spirit de critică și preocupare de ordin personal.

Cer dar, unire în gânduri, armonie în suflete și devotament nețărmurit pentru Rege, Țară și Marină.²³⁹

Comandant Inspector General al Marinei

Contraamiral

Ioan Bălănescu

Program pentru serbarea zilei de 15 august 1935 - Patronul Marinei Regale

Ora 09.00 Îmbarcarea persoanelor care însoțesc pe M.S. Regele la serviciul divin și a clerului pe N.M.S. „REGELE FERDINAND”.

Ceilalți invitați oficiali care nu sunt prevăzuți pe N.M.S. „REGELE FERDINAND” se ambarcă la 08.30 pe N.M.S. „CONSTANȚA”. Nava „CONSTANȚA” merge după aceasta spre a-și lua locul în careul navelor din larg.

09.30 Îmbarcarea M.S. Regelui și suitei Regale pe N.M.S. „REGELE FERDINAND”. Plecarea N.M.S. „REGELE FERDINAND” pentru a ancora la 2 mile jumătate SE de farul Carol, în careul format de N.M.S. „REGINA MARIA”. N.M.S. „CONSTANȚA”, canoniere și torpiloare.

La apropierea N.M.S. „REGELE FERDINAND”, navele ancorate în larg fac salutul regulamentar.

10.00-10.30 Serviciu religios la bordul N.M.S. „REGELE FERDINAND”.

Scufundarea în mare a unei ancore de flori din partea Marinei Regale. După scufundarea ancorei se păstrează un minut de reculegere, anunțat la începere și terminare printr-o lovitură de tun de la N.M.S. „REGELE FERDINAND”.

Cuvântarea comandantului Marinei Regale.

10.30-11.15 Virarea ancorelor și plecarea navelor din careu pentru a lua formația de defilare.

238. Idem, p. 349.

239. D.J.A.N. Constanța, fond Direcția Navigației Maritime, dosar nr. 25/1935, p. 101.

Defilarea N.M.S. „REGINA MARIA”, N.M.S. „CONSTANȚA”, canonierelor și torpiloarelor în linie de șir în fața Majestății Sale Regelui, aflat pe N.M.S. „REGELE FERDINAND”.

11.15-12.00 Intrarea în port. N.M.S. „REGELE FERDINAND” acostează cu Majestatea Sa Regele la locul de plecare.

După defilare, N.M.S. „REGINA MARIA”, canonierele și torpiloarele intră în port și ocupă locurile ordonate.

N.M.S. „CONSTANȚA” acostează și debarcă invitații la locul ordonat.

Dejunul la Cercul Militar „Regele Carol I”, dat de comandantul Marinei Regale în onoarea Majestății Sale Regelui.

După amiază

Ora ...Majestatea Sa Regele și suita Regală iau parte la serbările nautice ale Asociației SALVAMAR la lacul Siutghiol.²⁴⁰

Comandantul Marinei Regale

Amiral

Ioan Bălănescu

Program 15 august 1935

- 16.30 Lovitura de tun. Defilarea bărcilor
- 16.40 Lovitura de tun. Plecarea balenierelor 2.000 metri
- 16.40 Jocuri tradiționale
- 16.55 Sosirea balenierelor
- 17.05 Ștafeta 4x200 metri între echipaje
- 17.30 Înot 2.000 fond
- 17.35 Sărituri în cap de la 5 metri
- 17.40 Jocuri tradiționale
- 18.10 Lovitura de tun. Plecarea bărcilor de 8 rame 2.000 metri
- 18.10 Sărituri în picioare de la 5 metri
- 18.40 Curse de lotci cu două perechi rame 2.000 metri
- 18.40 Sărituri libere de la 10 metri
- 18.50 Concurs de șalupe
- 19.15 Decernarea premiilor

Regate de baleniere

Participanți

- N.M.S. „REGELE FERDINAND”
- N.M.S. „REGINA MARIA”
- N.M.S. „STIHI EUGEN”
- N.M.S. „GHICULESCU”

Plecarea - de la start - Momentul plecării - o lovitură de tun

Parcurs - 2.000 metri cu întoarcere

Sosirea - Momentul când prova atinge linia de start

Premii.....

Ștafeta 4x200

Participanți- Echipe din echipajele navelor:

- N.M.S. „REGELE FERDINAND”
- N.M.S. „REGINA MARIA”
- N.M.S. „CONSTANȚA”
- N.M.S. „NĂLUCA”

Plecarea - de la nava nr. 2 la nava nr. 1

Parcurs- 4x200 metri între nr. 2 și nr. 1

Sosirea- Echipa a cărei concurent cu nr. 4 atinge primul prova nr. 2

Premii.....

Înot 2.000 metri

Participanți:

- N.M.S. „REGELE FERDINAND”
- N.M.S. „REGINA MARIA”
- N.M.S. „CONSTANȚA”
- N.M.S. „NĂLUCA”
- N.M.S. „ZBORUL”
- N.M.S. „GHICULESCU”

Plecarea- de la start

Parcurs- 2.000 cu întoarcere după 1.000 metri

Sosirea-

Premii-

Sărituri

Participanți

N.M.S. „REGELE FERDINAND”

N.M.S. „REGINA MARIA”

N.M.S. „CONSTANȚA”

N.M.S. „ZBORUL”

N.M.S. „GHICULESCU”

*Condiții: trei sărituri: una de la 5 metri în cap
una de la 5 metri în picioare
una de la 10 metri liberă*

Regate de bărci cu 8 rame

Participanți:

N.M.S. „REGELE FERDINAND”

N.M.S. „REGINA MARIA”

.....

Plecarea- ca și pentru baleniere

Parcurs- idem

Sosirea - idem

Premii

Concurs de lotci civile

Plecarea- ca și pentru baleniere

Parcurs- idem

Sosirea- idem

Premii.....

Șalupe

Participanți:

N.M.S. „REGELE FERDINAND”

N.M.S. „REGINA MARIA”

Plecarea- de la start

Parcurs- 2.000 metri cu întoarcere

Sosirea- ca și la baleniere

Premii²⁴¹

Nr. 24.312/31 august 1935

Domnului Primar al orașului Gdynia-Polonia,

Cu ocazia zilei de sărbătoare a Mării Românești, Primăria municipiului Constanța s-a simțit deosebit de onorată primind, prin reprezentantul Dvs., Cupa cu apa Balticii, luată în mod festiv de la Gdynia și vărsată de însuși M.S. Regele Carol al II-lea în Marea noastră, la Mamaia.

Întreg Consiliul Municipal, în ședința de la 17 august 1935, ne-a autorizat să vă arătăm, pe lângă profunde mulțumiri pentru admirabila Dvs. inițiativă, și sentimentul de eternă prietenie care ne animă în cel mai înalt grad și al cărui simbol a fost atât de fericit ales.

Ținem să vă asigurăm, Domnule Primar, că trofeul primit, așezat la loc de cinste, va reaminti în fiecare clipă pe nobilul popor Polon, a cărui năzuință de ridicare a valorilor spirituale, de asigurare a legăturilor de prietenie între popoare, este cea mai elocventă dovadă a unei colaborări durabile.

Cu aceste sentimente care ne onorează atât pe Dvs. cât și pe noi, primiți, Domnule Primar, mulțumirile și perfecta noastră stimă.²⁴²

Primar

Horia P. Grigorescu

Ministerul Aerului și Marinei - Cabinet

Programul serbărilor de la 15 august 1937 la Constanța - Serbarea Patronului Marinei

241. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar 14/1935, p. 189.

242. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 657, f.112-113.

08.00 *Plecarea navei S.M.R. „ROMÂNIA” cu invitații Ministerului Aerului și Marinei la locul unde se oficiază Te-Deum-ul*

08.15 *Ambarcarea clerului, Corului și invitaților pe nava regală N.M.S. „REGINA MARIA”*

08.30-09.00 *Majestatea Sa Regele vizitează distrugătorul francez „VAUBAN” care se află ancorat la dana militară, paralel cu nava regală.*

Majestatea sa va fi însoțită de:

- Marele Voievod Mihai
- Domnul Prim Ministru
- Ministrul Aerului și Marinei
- Suita
- Comandantul Marinei Regale

09.00 *Ambarcarea M.S. Regelui pe nava regală și plecarea spre locul Te Deum-ului*

09.40-10.00 *Te Deum-ul și scufundarea Coroanei în memoria marinarilor și a celor morți pe apă*
Discursul domnului amiral, comandant al Marinei Regale

Se vor amplasa în poligon:

- Navele Marinei Regale, mai puțin submarinul
- Navele marinei comerciale sub pavilion românesc aflătoare în portul Constanța
- Cele 7 yachaturi mari, aparținând Yacht Club Regal Român și anume:
 - 1 yacht Costinescu
 - 1 yacht N. Ionescu
 - 1 yacht Boată
 - 2 yachaturi Caranfil-Fournaraki
 - 2 yachaturi Herdan

10.00 *Plecarea navei regale spre locul unde va fi atacată de submarinul „DELFINUL”*

Nava regală este urmată pe tot restul programului de nava S.M.R. „ROMÂNIA” cu invitații oficiali

10.40 *Atacul executat de submarinul „DELFINUL”. Hidroaviația face descoperirea și marchează poziția submarinului*

11.30 *Revista navală și aeriană în ordinea:*

- N.M.S. „REGELE FERDINAND”
- N.M.S. „MĂRĂȘTI”
- N.M.S. „CONSTANȚA”
- N.M.S. „STIHI”
- N.M.S. „DUMITRESCU”
- N.M.S. „GHICULESCU”
- N.M.S. „NĂLUCA”

- *Patrula de Hidroaviație*

Notă: Dacă distrugătorul „VAUBAN” ia parte la defilare, acesta va ieși din port după nava regală și va ocupa un loc anume destinat în poligonul navelor pentru ca apoi să defileze în capul formației și la distanța marcată de navele noastre. Ulterior, intră în port după nava regală.

Dacă distrugătorul „VAUBAN” nu ia parte la defilare, el va rămâne tot timpul în port.

11.45 *Terminarea defilării și înapoierea navelor în port, navele urmând în ordinea revistei și începând manevra de intrare după acostarea navei regale.*

12.15 *Debarcarea M.S. Regelui, Suitei și invitaților*

13.15 *Decorarea de către M.S. Regele a celor distinși cu „Medalia Maritimă”*

13.30 *Dejun la bordul navei S.M.R. „REGELE CAROL”, dat de Ministerul Aerului și Marinei, onorat de Înalta prezență a M.S. Regelui și a Marelui Voievod Mihai.*

Serbări organizate de Primăria municipiului Constanța

16.00 *Punerea pietrei fundamentale a lucrărilor de consolidarea malurilor la Hotelul „Carol”*

17.00 *Dezvelirea statuii Reginei Elisabeta-Carmen Sylva*

Serbările nautice organizate de Federația Română de Sporturi Nautice

18.00- 19.30 *Regate și concursuri*

19.30- *Vizitarea hotelului de la Mamaia*

21.00- *Dineu oficial dat de Primăria municipiului Constanța la Cazinoul de la Mamaia onorat cu Înalta Prezență a M.S. Regelui și a Marelui Voievod Mihai.²⁴³*

România

Ministerul Internelor - Direcția Administrației de Stat

Nr. 7643 A din 28 iunie 1937

Domnului Primar al municipiului Constanța,

Federația Română de Sporturi Nautice, cu sediul în București, str. Eugeniu Carada nr. 7, ne aduce la cunoștință prin adresa nr. 206/1937, că luând inițiativa determinată de Federația Română de Sporturi Nautice, a organizat prima caravană nautică din țară sub numele „Caravana Marele Voievod Mihai”, sub patronajul Măriei Sale Voievodului Mihai.

Această caravană, la care vor lua parte toate asociațiile sportive nautice civile și militare din țară, va pleca de la Giurgiu în ziua de 5 iulie a.c. și va ajunge după 12 etape la Constanța și în parcurs caravana va trece prin următoarele localități de pe malul Dunării: Giurgiu, Oltenița, Turtucaia, Silistra, Rasova, Hârșova, Brăila, Măcin, Galați, Tulcea și apoi Constanța.

În aceste orașe, caravana va poposi și vor face concursuri nautice pentru o propagandă eficientă.

Comunicându-vă cele ce preced, avem onoare a vă ruga să organizați comitete în localitățile menționate pentru primirea caravanei și oferirea de premii, altele decât bani sau trofee comemorative, precum și să luați măsuri pentru cantonarea participanților.²⁴⁴

Ministru
ss. Indescifrabil

Director
ss. Indescifrabil

Ministerul Aerului și Marinei - Cabinet

Programul serbării zilei de 8 septembrie 1938 - Patronul Marinei la Constanța

07.30- I. Sosirea trenului regal.

Navele ridică marele pavoaz cu salutul regulamentar executat de către N.M.S. „REGELE FERDINAND”.

08.00- II. „TRANSILVANIA” și N.M.S. „CONSTANȚA” cu invitații pleacă din port pentru ocuparea locurilor respective în dispozitivul din larg.

III. Descinderea din tren a M.S. Regelui și ambarcarea pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL”.

09.00- a) M.S. Regele coboară din vagon fiind întâmpinat de către:

- generalul adjutant Paul Teodorescu, ministrul Aerului și Marinei
- rezidentul regal al Ținutului Mării
- comandantul Marinei Regale
- comandantul garnizoanei Constanța
- autoritățile civile: Prefect, Primar
- compania de onoare cu drapel, muzică și gornști (muzica armatei)
- detașamentul de străjeri marinari
- comandantul Marinei Regale dă raportul

- M.S. Regele și Suita trec în revistă compania de onoare și detașamentul de străjeri marinari

- Primarul municipiului Constanța oferă M.S. Regelui tradiționala pâine și sare.

b) M.S. Regele se ambarcă pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL”, urmat de către suită și persoanele de mai sus, fiind întâmpinat de către:

- comandantul Forței Maritime care dă raportul
- comandantul navei
- la bordul navei se vor afla persoanele ce au primit invitații speciale.

09.15- IV. N.M.S. „LUCEAFĂRUL” iese în larg și ocupă locul pentru serbare în dispozitivul din larg. Navele execută salutul regulamentar.

V. Solemnitatea de pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL”.

- Serviciul divin pentru pomenirea celor 370 marinari căzuți în timpul războiului.
- Aruncarea în apă a ancorei de flori și minutul de reculegere, moment marcat prin o lovitură de tun (la toate navele ce iau parte la serbare se citește pomelnicul morților și simultan cu aruncarea în apă a ancorei de flori la N.M.S. „LUCEAFĂRUL” se păstrează un moment de reculegere).

- Cuvântul comandantului Marinei Regale și predarea miniaturii distrugătorului N.M.S. „REGINA MARIA” Marelui Voievod Mihai

- N.M.S. „LUCEAFĂRUL” intră în port și acostează. Navele „TRANSILVANIA” și N.M.S. „CONSTANȚA” intră în port și acostează

- Persoanele ce au fost invitate pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL” și nu însoțesc pe M.S. Regele la postul „SALVAMAR”, Clerul, corul și muzica marinei trec de pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL” pe nava „TRANSILVANIA”.

10.30- VI. Vizitarea postului SALVAMAR și a docului plutitor

- Domnii miniștri ai Economiei Naționale și Lucrărilor Publice și Comerțului pleacă cu una din șalupele de salvare la postul SALVAMAR

- M.S. Regele însoțit de suită și de către domnul ministru al Aerului și Marinei și comandantul Marinei

244. Ibidem, f. 110-111.

Regale se transportă cu o șalupă de salvare la postul SALVAMAR, unde este întâmpinat de către persoanele care au primit invitații speciale în acest scop.

- M.S. Regele vizitează postul SALVAMAR și docul plutitor.

11.30- VII. Botezul navei S.M.R. „TRANSILVANIA” și a șalupelor de salvare „PESCĂRUȘUL” și „ALBATROSUL”.

a) M.S. Regele însoțit de Suită și de către:

- domnul ministru al Aerului și Marinei*
- domnul ministru al Economiei Naționale*
- domnul ministru al Lucrărilor Publice și Comerțului*
- comandantul Marinei Regale*

Se transportă cu șalupe la nava S.M.R. „TRANSILVANIA” unde este întâmpinat de către:

- contraamiralul (r) Cezar Boerescu, președintele Comitetului de direcție S.M.R.*
- comandantul navei.*
- la apropierea șalupei regale de nava „TRANSILVANIA”, grupul de străjeri marinari ambarcați pe caiace fac Majestății Sale urarea străjerească.*

- Restul persoanelor care au întâmpinat pe M.S. Regele la postul SALVAMAR și sunt invitați pe „TRANSILVANIA” vin la această navă cu o a doua șalupă de salvare.

- La bordul navei „TRANSILVANIA” se vor afla persoanele ce au fost invitate pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL”, precum și persoanele invitate în mod special.

b) Se oficiază slujba religioasă pentru botezul navelor.

- ministrul Aerului și Marinei citește actul de botez al navei S.M.R. „TRANSILVANIA”*
- ministrul Economiei Naționale și vicepreședinte al SALVAMAR-ului citește actele de botez ale șalupelor de salvare.*

- M.S. Regele botează navele, spărgând tradiționalele sticle de șampanie.

- M.S. Regele semnează actele de botez.

- Cuvântarea ministrului Aerului și Marinei.

- Cuvântarea domnului ministru al Economiei Naționale.

c) Vicepreședintele L.N.R. (contraamiralul (r) Coandă) înmânează M.S. Marelui Voievod Mihai Medalia Comemorativă a călătoriei cu N.M.S. „REGINA MARIA”.

d) M.S. Regele conferă Ordinul „Virtutea Maritimă” persoanelor cărora li s-a decernat acest ordin pe data de 15 august 1938.

12.30- VIII. Gustare la bordul navei S.M.R. „TRANSILVANIA” (iau parte numai persoanele invitate pe „TRANSILVANIA”).

Nu are loc nici un dejun oficial.

15.30- Vicepreședintele L.N.R. distribuie Medaliile Comemorative a călătoriei N.M.S. „REGINA MARIA” la bordul acestei nave.

16.00- Concursurile nautice organizate de Federația Română de Sporturi Nautice pe lacul Siutghiol (Mamaia) după program special.²⁴⁵

România

Prefectura județului Constanța - Serviciul Administrativ

Nr. 11.739/14 iulie 1938

Domniei Sale, Domnului Primar al Municipiului Constanța,

În conformitate cu Ordinul Ministerului de Interne nr. 14.770/1938, vă facem cunoscut că Federația Română de Sporturi Nautice organizează anul acesta prima crucieră nautică oficială de la Turnu Severin la Mamaia, cu începere de la 15 iulie a.c.

Pentru ca efortul și succesul acestei cruciere să-și ajungă scopul urmărit, care este propaganda spiritului nautic, vă rugăm să înființați un comitet de primire care să asiste concursurile ce se vor organiza cu ocazia sosirii la data notată pe contrapagină în dreptul fiecărei localități (Mamaia- 8 august, seara - n.n.).

Acest comitet se va ocupa și cu cazarea persoanelor oficiale (3-5) și a participanților, în mod gratuit, va organiza mesele oficiale și pe cât va fi posibil va lua măsuri să dea câștigătorilor concursului diferite premii, numai în natură.²⁴⁶

Prefect

Colonel

I. Spirea

Șeful Serviciului
ss. Indescifrabil

245. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 15/1938, p. 112.

246. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr. 1683, p. 26-27

Ordinul Comandantului Marinei Regale

Către toate unitățile:

Ziua de 15 august, Patronul Marinei se va serba de toate unitățile cu fastul deosebit, la care vor lua parte în mod obligatoriu toți ofițerii, maiștrii și trupa.

M.S. Regele, Supremul nostru Comandant, care în Înalta Sa dragoste pentru Marină patronează anul acesta, după cum a patronat în fiecare an, această serbare tradițională, trebuie să fie înconjurată de toți marinarii, adică toți să ia parte la solemnitățile unde ele se desfășoară. Dacă M.S. Regele renunță în această zi la repausul Său pentru a fi în mijlocul marinarilor, este de la sine înțeles că fiecare ofițer de marină trebuie să-și cântărească conștiința, judecând dacă nu trebuie să renunțe la odihnă în această zi solemnă pentru a corespunde sublimului gest al Suveranului, care îmbrățișează și ocrotește cu nețărmurită dragoste Marina Sa.

Serbarea se va desfășura la toate unitățile de apă și de uscat prin serviciile religioase, când se vor pomeni numele eroilor marinari și se vor arunca în apă ancore de flori la unitățile navale.

La ora 8.00 se va ridica marele pavoaz și salutul regulamentar.

Serbarea va începe la ora 09.30.

La ora 10.00 se va citi de comandanți alăturata cuvântare pe care comandantul Marinei o ține M.S. Regelui la Constanța.

Ofițerilor și invitaților se va servi câte o mică gustare din fondurile alocate sau din economiile de care dispun corpurile iar la trupă se va îmbunătăți hrana.

După solemnitate se vor desfășura diferite concursuri la care pot participa și cluburi înscrise F.R.S.N., când se pot acorda și mici premii în obiecte sau bani.

Seara se pot produce iluminatii și jocuri de lumină, acolo unde navele au posibilități în asemenea produse.

Trebuie să se dea de marinari toată amplexarea convenită acestei serbări, care este primită cu căldură de toată suflarea românească.

Ținuta la serbare de ceremonie în alb²⁴⁷.

Comandantul Marinei Regale

Viceamiral

Petre Bărbuneanu

p. Conformitate

Locotenent

Ștefănescu Ioan

Ministerul Aerului și Marinei - Cabinet

Programul serbării zilei de 15 august 1939 - Patronul Marinei la Constanța

Partea I

08.00- Navele Marinei Regale, Yacht Clubului Regal Român și Societății SALVAMAR în dispozitivul din port arborează marele pavoaz.

Se execută salaturile regulamentare cu tunul.

- Se termină ambarcarea invitaților la nava S.M.R. „DACIA” și la yachtul regal „LUCEAFĂRUL”, mai puțin personalitățile care primesc pe M.S. Regele

- Pe nava S.M.R. „DACIA” se ambarcă și toți decorații cu „Virtutea Maritimă” pe 15 august 1939, mai puțin acei care se ambarcă pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL” și personalul de marină care, prin serviciul său, este reținut la bordul unei nave care eventual ar ieși în mare.

- La sosirea trenului regal în port se dă salutul regulamentar.

09.00- M.S. Regele coboară din tren „la scara mare” primit fiind de:

- domnul președinte al Consiliului de Miniștri

- domnul ministru al Aerului și Marinei

- domnul Rezident Regal al Ținutului Marea

- domnul comandant al Marinei Regale

- domnul comandant al garnizoanei Constanța

- domnul prefect al județului Constanța

- domnul primar al municipiului Constanța

- Compania de onoare cu drapel, muzică și gorniști

- Detașamentul de străjeri marinari.

Comandantul Marinei Regale dă raportul.

M.S. Regele trece în revistă compania de onoare și detașamentul de străjeri marinari.

Primarul municipiului Constanța oferă M.S. Regelui tradiționala pâine și sare.

09.10 - M.S. Regele, Suita și persoanele care au primit pe M.S. Regele la coborârea din tren se ambarcă pe yachtul regal „LUCEAFĂRUL”.

09.10 - 10.00 - Măria Sa Marele Voievod de Alba Iulia, însoțit de comandantul Forței Maritime și

247. Ibidem, f.106-107.

colonelul adjutant Dămăceanu, merg pe N.M.S. „REGINA MARIA” unde se citește după program special de ceremonie Înalțul Decret de înscriere în cadrele Marinei ca aspirant a Măriei Sale Marele Voievod de Alba Iulia.

- Măria Sa Marele Voievod de Alba Iulia și persoanele însoțitoare rămân la bord până la terminarea solemnității conferirii decorațiilor.

Solemnitatea de pe N.M.S. „LUCEAFĂRUL”

09.20- 10.00- Serviciul divin (marcat printr-un semnal) și pomenirea marinarilor căzuți în timpul războiului.

La toate navele ce iau parte la serbare se citește lista morților.

Urmează:

a) Aruncarea în apă a ancorei de flori și păstrarea unui moment de reculegere (marcat printr-o lovitură de tun)

b) Flotila de Hidroaviație în zbor aruncă o jerbă de flori în interiorul careului format de nave

c) Cuvântarea comandantului Marinei Regale

10.00- Clerul și corul pleacă la Tașaul.

10.00-10.15- Se prezintă Măriei Sale Marele Voievod de Alba Iulia ofițerii N.M.S. „REGINA MARIA” și se ambarcă persoanele care vor fi decorate cu „Virtutea Maritimă”.

10.30-10.35- Sosirea M.S. Regelui pe N.M.S. „REGINA MARIA” și decernarea decorațiilor.

Ținuta pentru partea I a programului:

- militari: A4

- F.R.S.N.: Ceremonie alb

- Civili: jachetă, pălărie înaltă

Partea a II-a

Punerea pietrei fundamentale a portului Tașaul

10.45- Plecarea personalităților din tabelul anexat spre Tașaul

11.00- Plecarea M.S. Regelui cu Suita la Tașaul

11.25-12.00- Serviciu divin

- Zidirea pietrei

- Cuvântări.

12.00-12.45- Vizitarea lucrărilor.

12.50-13.15- Înapoierea la Constanța.

Dejunul

13.30- Dejunul la nava S.M.R. „BASARABIA” (iau parte persoanele invitate în mod special)

Plecarea M.S. Regelui

Ora....- Plecarea M.S. Regelui din Gara Maritimă, cu același ceremonial ca la sosire.

Ținuta pentru partea a II-a programului:

- Militari: A5

- F.R.S.N.: Serviciu alb

- Civili: jachetă, pălărie tare

Partea a III-a (după amiază)

16.00- Excursie cu vaporul „DACIA” cu 200 lei de persoană. Sumele colectate din costul biletelor servesc pentru sporirea fondurilor necesare ridicării Monumentului Eroilor Marinari.

Concursuri nautice sportive:

16.30- În portul Constanța se vor desfășura concursuri nautice după un program stabilit, decernându-se premii.

Ținuta zilei.

Partea a IV-a (seara)

22.00- Balul de la S.M.R. „BASARABIA” (dacă timpul este favorabil nava va ieși în largul mării)

Ținuta pentru bal:

- Militari: A2

- F.R.S.N.: Ceremonie alb

- Civili: de bal

Tabel de persoanele care vor întâmpina pe M.S. Regele la Tașaul

- domnul președinte al Consiliului de Miniștri

- domnul ministru al Aerului și Marinei

- domnul ministru al Comerțului

- domnul Rezident Regal al Ținutului Marea

- domnul comandant al Marinei Regale

- domnul director general al P.C.A.

- *personalul de conducere a lucrărilor.*²⁴⁸

Escadrila de Monitoare

Programul zilei de 15 august (Patronul Marinei) - *dimineața* -

08.00 - *Ridicarea marelui pavoaz. 21 lovituri de tun.*

10.45-10.55 - *Sosirea oficialităților (la monitorul „LAHOVARY”)*

11.00 - *Sosirea domnilor miniștri și a domnului Rezident Regal (eventual)*

11.00 - *Te-Deum oficiat de un sobor de preoți pentru pomenirea eroilor marinari, la bordul N.M.S. „LAHOVARY”*

11.20 - *Scufundarea unei ancore de fiori.*

11.30-12.00 - *Discursuri*

12.00-13.30 - *Plimbare pe Dunăre. Se servește o gustare la bord*

13.30 - *Masa oficială la bordul monitorului „BRĂTIANU”*

-*După amiază-*

17.30-20.00

17.20-17.30 - *Primirea oficialităților la nava „ZIMBRU”. Publicul se poate ambarca la monitoare.*

Deschiderea serbării.

17.30 - *O lovitură de tun. NEPTUN sosește tras de o șalupă. Parada ambarcațiunilor.*

Concurs caiace, o persoană, 500 metri

Premiul I 150 lei

Premiul II 100 lei

Concurs caiace, două persoane, 500 metri

Premiul I 200 lei

Premiul II 150 lei

Înot civili și militari, fond, 3.000 metri, la vale

Premiul I 500 lei

Premiul II 400 lei

Premiul III 350 lei

Premiul IV 200 lei

În cadrul aceluiași concurs de înot pentru marinarii Escadrilei de Monitoare pe echipe a patru înotători. Clasificarea echipelor, după sosirea primilor trei înotători

Premiul I 500 lei

Premiul II 300 lei

O cupă

Pe timpul cât durează fondul, se va disputa:

a) *Ștafeta 2x100*

Premiul I 400 lei

Premiul II 300 lei

Premiul III 200 lei

b) *Sărituri în apă*

O cupă pentru cea mai bună echipă a monitoarelor

Premiul I 300 lei

Premiul II 200 lei

Premiul III 100 lei

c) *Concursul de lotci civile, două perechi rame+un cârmaci, distanța 1.000 metri*

Premiul I 300 lei

Premiul II 200 lei

Premiul III 100 lei

d) *Școala de pescari*

Premiul I

Premiul II

Premiul III

e) *Străjeri marinari*

Premiul I

Premiul II

Premiul III

f) *Bărci militare 4+1, distanța 2.000 metri (la vale)*

Premiul I 500 lei

Premiul II 300 lei

Premiul III 200 lei

O cupă

g) *Bărci militare 8+1, distanța 3.000 metri (la vale)*

248. A.M.R., fond Divizia de Dunăre, dosar nr. 719, p.190-192, 186.

Premiul I 900 lei
 Premiul II 400 lei
 Premiul III 200 lei
 O cupă

În timpul probelor de bărci se vor face:

- școndru cu purcelul
- cursa după rațe
- cursa de colaci de salvare
- producții de scafandri

19.30-20.00 - Distribuirea premiilor la nava „ZIMBRU”.

Seara

20.30- Masă intimă la monitorul „BRĂTIANU” (dată de Primărie)

21.00-23.00 - Bărci venețiene cu lampioane

- Serată pe monitoare
- Jocuri de artificii și proiectoare
- Navele cu pavoaz electric.²⁴⁹

Nr.10393/2 august 1940

Circulară

Căpitaniei Portului Constanța

Liga Navală Regală Română ne aduce la cunoștință că, date fiind împrejurările actuale, Ziua Marinei, joi, 15 august, va fi sărbătorită în țară, după situația locală, astfel:

- a. un serviciu divin la una din bisericile din localitate
- b. pomenirea eroilor marinari căzuți în campaniile din 1877- 1878, 1913 și 1916- 1919
- c. o unică și scurtă cuvântare, autorizată de cei în drept.

Se pot organiza expoziții și concursuri nautice, fără serbări zgomotoase cu dansuri, muzică, chetă etc. Veți da tot concursul organelor L.N.R.R. din portul dumneavoastră pentru reușita acestei manifestări²⁵⁰.

Directorul Marinei Comerciale

Alexandru Vasilescu

Telegramă Majestății Sale Regele Carol al II-lea,
 București

Marina Românească, în ziua Sfintei Marii, ridicând rugi în slava celor ce au murit pentru Patrie, cu credința în viitor, prin mine se pleacă cu devotament în fața Majestății Voastre, asigurând-o că este gata fără șovăială să-și facă datoria pentru Tron și Țară²⁵¹.

Ministrul Aerului și Marinei

Contraamiral adjutant

Nicolae Păiș

Ministerul Apărării Naționale - Subsecretariatul de Stat al Marinei
 București, 7 august 1941

Către Comandamentul Marinei Regale

Am onoarea a vă face cunoscut că față de împrejurările actuale, Ziua Marinei va fi sărbătorită în acest an de Marina Regală, la fiecare unitate în parte, după situația locală.

Comandanții vor arăta trupei rolul sărbătoririi acestei zile de către marinari, evidențiind necesitatea menținerii legăturii cu trecutul și preamărirea jertfei înaintașilor.

Se va îmbunătăți în această zi hrana trupei.

Vă rugăm a ne comunica dacă aveți propuneri suplimentare de făcut²⁵².

Ministru Subsecretar de Stat pentru Marină

Contraamiral adjutant

Nicolae Păiș

249. D.J.A.N. Constanța, fond Căpitania Portului Constanța, dosar 102/1940, p. 34.

250. *Ibidem*, p.35.

251. A.M.R., fond C.M.M., dosar 1516, p.194.

252. *Marea Noastră*, An XIV, Nr. 7-10, iulie-octombrie 1945, p. 98.

Domnului contraamiral adjutant Nicolae Păiș, președintele Ligii Navale Române

Mulțumesc călduros Ligii Navale Române pentru frumoasele sentimente patriotice ale membrilor săi, mărturisite cu ocazia Zilei Marinei. Un popor cu atâta dăruire patriei, ca al nostru, poate năzui la orice înfăptuire a drepturilor sale istorice. În lupta pentru dreptate și cruce pe care o ducem, Marina noastră își făurește un viitor demn de o patrie cu mai multe și mai mari drepturi pe ape.

Ion Antonescu

Mareșal al României și Conducătorul Statului

Programul desfășurării sărbătoririi Zilei Marinei - 15 august 1945

Ora 10.00 Deschiderea Expoziției Marinei în sala festivă a S.S.M.

11.30 Solemnitatea Zilei Marinei, executată pe terasa Pavilionului „Pescăruș”

- Solemnitatea ridicării Pavilionului

- Serviciul divin

- Cuvântul ocazional rostit de domnul ministru subsecretar de stat al Marinei

12.15 Trecerea în revistă a marinarilor și sportivilor care urmează a lua parte la concursuri

12.20 Înmânarea decorațiilor

12.35 Concursurile pentru Cupa Marinei- 15 august 1945.

12. 55 Bărcile militare cu 8 rame; Skifuri 4+1

13.05 Înmânarea cupelor și medaliilor

13.30 Dejun oferit de domnul ministru subsecretar de stat al Marinei la Restaurantul „Pescăruș”

După amiază

Ora 17.00 - Concursuri și serbări nautice pe Lacul Herăstrău la A.S.A.M.; Concursuri de înot și sărituri; Polo pe apă; Concursuri de giguri și caiace.

Seara

Ora 20.00 Serbare venețiană pe Lacul Herăstrău. Bărci cu lam-pioane. Focuri de artificii

Ordin de Zi adresat Marinei de subsecretarul de stat, amiral Petre Bărbuneanu

În această zi a Marinei, toată suflarea marinărească a României își prăznuiește patronul. De la vâslașul care-și plimbă liniștit ambarcațiunea până la comandantul cei mai mari în grad din Marina de Război și de Comerț, toți își închină astăzi gândul către Cel de Sus, care i-a ajutat să treacă cu bine și încercările acestui an.

Marina Regală, urmând pilda Regelui democrat al României, s-a înscris în marea luptă a Națiunilor Unite pentru zdrobirea dușmanului comun. Efectuând transporturi, dragând căile de navigație, studiind cu multă asiduitate sisteme de dragaj pe apă și în aer, realizate și în curând puse în practică sau executând cu sfințenie clauzele Armistițiului, Marina Română și-a adus contribuția la victoria comună.

Călăuziți mereu de marea lor dragoste de țară, marinarii nu au precupețit jertfa vieții lor atunci când minele insidioase ale adversarului hitlerist barau drumul navelor noastre. Se cuvine să închinăm un gând acelora dintre camarazii noștri care, cu prețul vieții lor, au deschis acest drum al victoriei și al păcii.

Marinari,

La 23 august 1944, România a revenit pe calea aspirațiilor ei firești, alături de Marile Națiuni Unite, alături de Uniunea Sovietică. Marina Regală, ca și trupele de uscat, a luptat pentru a scăpa țara de sub jugul hitlerist. Morții ei arată credința lor în destinul țării, pe calea deschisă de Marile Națiuni Unite.

Anul acesta sărbătorim Ziua Marinei sub semnul libertății și al democrației. Drumul nostru este trasat de marile principii ale iubirii între popoare, al dispariției urii rasiale, al încetării speculării omului de către om.

Ca o făclie luminoasă, aceste lozinci trebuie să vă călăuzească pașii ca să realizăm Marina în care țara își pune astăzi nădejdiile.

Strânși uniți, Marinari ai Poporului și ai Regelui, să strigăm într-un glas

Trăiască Majestatea Sa Regele Mihai I!

Trăiască Marina Română Democratică!²⁵⁴

Ministru subsecretar de stat pentru Marină

Amiral

Petre Bărbuneanu

Ordin de zi nr. 27 din 24 septembrie 1945

Serbările Marinei care s-au desfășurat de 15 august pe lacul Herăstrău și la care au participat membrii Guvernului, Misiunile Aliate, precum și personalități de frunte ale Țării noastre, au fost deosebit de reușite.

În aceeași zi a avut loc și deschiderea Expoziției Marinei în localul Subsecretariatului de Stat al Marinei, care a reușit să facă cunoscut marelui public activitatea și sacrificiile Marinei noastre aduse Patriei, în lupta pentru descătușarea căilor de navigație din robia hitleristă.

Mulțumesc călduros comandorului Săvulescu Eugeniu, șeful Serviciului Culturii, Educației și Propagandei, care a izbutit să organizeze în condițiuni perfecte serbarea zilei de 15 august, precum și EXPOZIȚIA MARINEI, vizitată cu deosebit interes și entuziasm din partea marelui public.

Mulțumesc, de asemenea:

- Lt. Cdor. Adam Traian
- Lt. Cdor. Receanu Ionel
- Lt. Cdor. Stoiculescu D.
- Lt. Cdor. Holban Ștefan
- Locot. Bolintineanu Mircea
- Locot. Mâscă Aurel
- Aspirant Lupoai Florin

pentru munca depusă în organizarea serbării și expoziției.

Citez, de asemenea, eforturile făcute de:

- Batalionul Geniu Marină pentru materialul trimis la expoziție și echipa de concurenți la regate;
- Școlile Marinei pentru materialul trimis la expoziție, precum și unitățile Marinei;
- Yachtul Regal „LUCEAFĂRUL”
- Batalionul Geniu Marină
- Flotila de Dragaj Turnu Severin
- Grupul Navelor Grănicerești
- Batalionul Infanterie Marină
- Sectorul 2 Fluvial Giurgiu
- C.L.M.Fl.

care au delegat armamentele de 8+1 la regatele din acest an.

Ministru Subsecretar de Stat pentru Marină

Amiral /ss/

Bărbuneanu Petre²⁵⁴

Comandamentul Apărării Litoralului Maritim și Fluvial Stat Major

Programul serbărilor Marinei - 15 august 1946

Pentru serbarea zilei de 15 August se dispune următoarele:

În cursul dimineții, la ora 10.15 solemnitatea se va desfășura la bordul N.M.S. „MIRCEA” și va consta din:

Serviciul divin

Pomenirea eroilor marinari

Aruncarea unei ancore de flori în apă

Împărțirea Medaliei „Virtutea Maritimă”

Cuvântarea domnului ministru al Marinei

Curse de bărci de 8+1 rame

Sosirea cuterelor și yachtului „ELECTRA”

- Curse de înot
- fond și viteză
 - fond 1000 metri
 - viteză 100 metri
 - viteză 50 metri juniori
 - viteză 50 metri fete
 - viteză 50 metri pitici

Sărituri artistice

a) După amiaza:

La ora 16.00, ieșirea în mare cu N.M.S. „MIRCEA”, având la bord invitați.

Intrarea în port către ora 18.30.

Lista invitațiilor la serbările Marinei va fi întocmită de S.S.M.

254. A. M. R., fond S.S.M., dosar nr. 3337, f. 294..

Premiile și medaliile pentru concursul de bărci vor fi pregătite de S.S.M.

Premiile pentru înot și sărituri sunt oferite de către O.S.P.

b) Dispoziții generale:

- Pentru buna reușită a serbării se ordonă următoarele:

1. Biroul 1 din C.A.L.M.Fl. va lua legătura cu preotul garnizoanei pentru a oficia serviciul divin, înmânându-i tabelul eroilor marinari trimis de St.M.M. cu nr. 12.964 din 12 august 1945; serviciul divin va avea o durată de 15 minute.

2. Ancora de fiori va fi aruncată cu barca în apă după oficierea serviciului divin, prin grija N.M.S. „MIRCEA”.

3. Pentru personalul ce ia parte la serbare, ținuta este în alb; cei ce nu au ținuta albă, vor fi în albastru marin. Trupa în albastru marin.

4. Organizarea programului sportiv va fi în sarcina Grupării Navelor, căreia i se pune la dispoziție cpt. Popa Aurel.

5. Gruparea de Nave va lua măsuri pentru așezarea navelor din seara zilei de 13 august la danele 5 și 6, așa cum s-au dat dispozițiunile verbal.

6. Ridicarea și coborârea pavilionului, precum și marele pavoaz se face cu Muzica Marinei; Muzica rămâne la dispoziția Grupării de Nave tot timpul zilei.

7. Poliția în port, prin grija Grupării de Nave, cu concursul Căpitaniei Portului și D.M.E.M.

8. Controlul invitațiilor va fi organizat de C.A.L.M.Fl. prin doi ofițeri și doi maiștri, la poartă și bricul „MIRCEA”. Pentru invitațiile de la bordul celorlalte nave, prin grija navelor.

9. Alte dispoziții se vor comunica ulterior.²⁵⁵

Comandamentul Marinei Regale - Comandantul Marinei

Nr.61396/12 iulie 1947

București

Am onoarea a vă raporta că, în fiecare an, cu prilejul zilei Sfintei Marii - 15 august se obișnuiesc, la Constanța, tradiționalele serbări ale Patronului Marinei.

Aceste serbări, cu caracter marinăresc și sportiv, au marcat întodeauna o dată importantă în viața maritimă românească, grupând în jurul acestei aniversări atât unitățile Marinei Regale, formațiunile sindicale de marinari civili cât și marele public mobilizat de Liga Navală Română.

Aceste serbări au fost adeseori onorate cu prezența M.S. Regelui, a membrilor Guvernului și a șefilor oștirii încurajând pe marinari.

În acest an, primul care urmează după desființarea S.S.M., ar fi oportun ca să se mențină această serbare, cu toate dificultățile financiare, pentru a se păstra caracterul ei tradițional, care are multe părți pozitive și trebuie exploatată în folosul Armatei și al Marinei.

Această serbare ar constitui și o încoronare a activității Marinei prin dragajele executate de Flotila Fluvială și Flotila de Dragaj Maritim.

Astfel fiind, am onoare a vă ruga să binevoiți a aproba organizarea serbării patronului Marinei, la 15 august 1947, la Constanța, cu participarea eventuală a M.S. Regelui, a membrilor Guvernului și a șefilor Oștirii.

Programul de principiu, pe care îl supun aprobării Domniei Voastre, ar cuprinde:

- Te-Deum pentru pomenirea eroilor marinari, la bordul navei-școală „MIRCEA”;
- Decernarea medaliei „Virtutea Maritimă” membrilor Guvernului, persoanelor care au sprijinit activitatea Marinei și personalului de Marină care s-a distins în operațiunile de dragaj;
- Ieșire în larg cu nava-școală „MIRCEA”;
- Concursuri sportive: înot, canotaj, bărci, automobile;
- Eventual un dejun oferit de Ministerul Apărării Naționale membrilor Guvernului.

*

* *

Vă rog binevoiți a ne comunica hotărârea Domniei Voastre pentru ca acest Comandament să vă poată supune lista persoanelor care ar urma să fie invitate, programul de detaliu, precum și tabelul de persoane propuse a fi distinse cu medalia „Virtutea Maritimă”²⁵⁶.

Comandantul Marinei Regale

Comandor

Săvulescu Eugen

255. D.J.A.N. Constanța, fond Primăria Constanța, dosar nr. 32/1946, p. 26.

256.A.M.R., fond C.M.M., dosar 2400, p.178-179.

Decret Nr. 309 privind instituirea Zilei Forței Aeriene Militare ale R.P.R.
și a Zilei Marinei Militare a R.P.R.

Prezidiul Marii Adunări Naționale a R.P.R. decretează:

Art. 1- În scopul manifestării dragostei și atașamentului militarilor Forțelor Armate ale Republicii Populare Române și maselor largi populare față de Forțele Aeriene Militare și Marina Militară ale R.P.R., care urmând exemplul Forțelor Aeriene Militare și Marinei Militare ale U.R.S.S., stau de strajă hotarelor patriei noastre, se instituie:

Ziua Forțelor Aeriene Militare ale R.P.R., care se sărbătorește în fiecare an în prima duminică a lunii septembrie;

Ziua Marinei Militare a R.P.R., care se sărbătorește în fiecare an în prima duminică a lunii august.

Art.2- Ziua Forțelor Aeriene Militare și Ziua Marinei Militare sunt sărbători militare și populare. Ele se sărbătoresc în cadrul Forțelor Aeriene Militare și Marinei Militare, potrivit regulamentelor militare și ordinelor Ministrului Forțelor Armate ale R.P.R.²⁵⁷

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Române
Nr. M6 din 1 august 1954

București

Tovarăși matrozi și soldați, carnici și sergenți,

Tovarăși ofițeri, amirali și generali,

Astăzi poporul nostru muncitor și Forțele sale Armate sărbătoresc Ziua Marinei Republicii Populare Române.

Vă salut și vă felicit cu prilejul Zilei Marinei Republicii Populare Române.

Urez marinarilor militari și oamenilor muncii din șantierele de construcții navale noi succese în întărirea continuă a Forțelor Maritime Militare ale statului nostru democrat popular.

Exemplul de înaltă măiestrie militară, de cunoaștere și mănuire la perfecție a tehnicii de luptă al glorioșilor marinari și tehnicieni ai Flotei Maritime Militare sovietice să vă fie model în pregătirea voastră ca apărători de nădejde ai hotarelor maritime și fluviale ale scumpei noastre patrii.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Române,

ORDON:

Astăzi, 1 august 1954, se vor trage în semn de salut 21 de salve de artilerie de pe navele de război și de către bateriile de coastă din orașele Constanța și Galați.

Trăiască Ziua Marinei Republicii Populare Române!

Trăiască poporul nostru muncitor și Forțele sale Armate!

Trăiască Guvernul Republicii Populare Române!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român!

Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R.

General de Armată

/ss/ Emil Bodnăraș

Ordinul Comandantului Forțelor Maritime Militare
Nr. 9 din 31 iulie 1954

Constanța

Tovarăși matrozi și soldați, carnici și sergenți,

Tovarăși ofițeri,

La 1 august 1954, poporul nostru muncitor și Forțele sale Armate sărbătoresc pentru prima dată Ziua Marinei Republicii Populare Române.

Vă salut și vă felicit cu acest prilej.

În întâmpinarea acestei zile, efectivele navelor și unităților Forțelor Maritime Militare, folosind bogata experiență a marinarilor sovietici, au obținut succese însemnate în pregătirea de luptă și politică, în întărirea ordinii și disciplinei militare.

Ordon întregului efectiv al flotei să-și desăvârșească măiestria de luptă, ridicând în permanență calitatea pregătirii de luptă și politice, să întărească disciplina și ordinea pe nave și în unități și să întâmpine cu noi succese cea de-a zecea aniversare a eliberării patriei noastre.

Trăiască Ziua Marinei Republicii Populare Române!

Trăiască poporul nostru muncitor și Forțele sale Armate!

257. *Marina Nouă*, An IX, Nr. 372, 24 august 1953, p. 4. Vezi și *Buletinul Oficial al Marii Adunări Naționale a R.P.R.* nr. 27 din 29 august 1953, respectiv Ministerul Justiției, *Colecție de legi, decrete, hotărâri și dispoziții. 1953.1 iulie-31 august*, Editura de Stat pentru Literatură Științifică, București, 1953, p. 10.

Trăiască Guvernul Republicii Populare Române!
Trăiască Partidul Muncitoresc Român!
Comandantul Forțelor Maritime Militare
Contraamiral

Nicolae Mihai

Ordinul Comandantului Forțelor Maritime Militare
Nr. 075300 din 1 iulie 1954

Conform Decretului Prezidiului Marii Adunări Naționale, la 1 august 1954 se va sărbători pentru prima oară Ziua Forțelor Maritime Militare.

În întâmpinarea acestei mari sărbători militare și populare, întregul efectiv al Forțelor Maritime Militare, matrozii, soldații, carnicii, sergenții și ofițerii trebuie să-și concentreze eforturile și să-și îmbunătățească în mod simțitor munca, astfel ca navele și unitățile să se prezinte la 1 august cu succese deosebite în pregătirea de luptă și politică, în întărirea ordinii și disciplinei militare.

Pentru pregătirea întâmpinării și desfășurării sărbătorii Zilei Forțelor Maritime Militare

ORDON:

1. Constituirea comisiei centrale de organizare a Comandamentului Forțelor Maritime Militare compusă din:

- căpitan de rangul I Simion Tudor, șeful de stat major al C.F.M.M. - președinte
- căpitan de rangul III Mănguț Enache, șeful Direcției Politice
- căpitan de rangul I Antonescu Teodor, locțiitorul șefului Școlii Militare Marină
- căpitan de rangul II Baci Teodor, șeful Spatelui C.F.M.M.
- căpitan de rangul III Bălan Vasile, comandantul B.A.R.M.
- căpitan de rangul II Milu Nicolae, comandantul Detașamentului Nave Școală
- căpitan de rangul III Ciucă Nicolae, comandantul Divizionului Distrugătoare
- căpitan de rangul II Tudorică Andrei, șeful Secției Pregătire de Luptă
- căpitan Pricop Iosif, șeful Secției Agitație și Propagandă
- căpitan de rangul II Costăchescu Constantin, șeful Secției Completare Efective.

Comisia centrală de organizare are următoarele sarcini:

a. Să întocmească planul de pregătire și de desfășurare a sărbătorii Zilei Forțelor Maritime Militare și instrucțiunile privind sarcinile concrete ce revin unităților, marilor unități și garnizoanelor de marină
b. Să coordoneze și să sprijine activitățile ce se vor desfășura în unități, mari unități și garnizoanele de marină în întâmpinarea zilei de 1 august 1954

c. Să organizeze și să conducă pregătirea și desfășurarea festivităților în garnizoana Constanța

2. Comandanților de mari unități și unități independente, șefilor organelor politice și locțiitorilor politici să constituie comisii proprii de organizare și să urmărească aducerea la îndeplinire a instrucțiunilor elaborate de comisia centrală a C.F.M.M.

3. Comandanților și șefilor organelor politice ai Flotei de Dunăre, Bazei 127 Maritime, Bazei 283 Maritime și Școlii de Specialiști și Carnici, să organizeze sărbătorirea Zilei Forțelor Maritime Militare, respectiv în garnizoanele Galați, Mangalia, Sulina și Tulcea, înaintând la C.F.M.M., până la data de 20 iulie 1954 planul de pregătire și programul festivităților, pentru aprobare.

Prezentul ordin se va trimite marilor unități și unităților independente ale C.F.M.M.²⁵⁸

Comandantul Forțelor Maritime Militare
Contraamiral

Nicolae Gh. Mihai

Programul Zilei Marinei Republicii Populare Române
31 iulie 1954

16.00 - Adunări festive ale militarilor consacrate Zilei Marinei Republicii Populare Române

18.00 - Emisiunea stației de radioficare a orașului Constanța, consacrată Zilei Marinei Republicii Populare Române

20.00 - Adunarea festivă pe garnizoana Constanța consacrată Zilei Marinei Republicii Populare Române. Conferențiază contraamiralul Nicolae Mihai, despre Ziua Marinei Republicii Populare Române.

Prezintă spectacolul Echipa artistică a Marinei (la Teatrul de Stat)

20.00 - Ridicarea pavoazului electric la navele din rada Constanța

20.00 - Prezentarea unui film de către caravană (în Piața Ovidiu)

1 august 1954

07.00 - Primirea delegației C.C. a U.T.M. care va înmâna steagul de patronaj a F.M.M.

08.00 - Primirea reprezentanților M.F.A. (pe aerodromul Constanța)

- 08.00 - 08.30 - Ambarcarea invitațiilor la bordul navei „LIBERTATEA” (Dana militară Port Constanța)
- 08.30 - Deplasarea delegației C.C. a U.T.M. la bordul navei militare căreia i se va decerna Steagul Roșu al C.C. al U.T.M. (Rada Constanța)
- 09.00 - Emisiunea stației de radioficare a orașului Constanța consacrată Zilei Marinei Republicii Populare Române
- 09.00 - Festivitatea decernării Steagului Roșu al C.C. al U.T.M. (Rada Constanța)
- 10.00 - Revistă navală
- Raportul comandantului paradei
- Trecerea în revistă a navelor
- Acostarea și ambarcarea la nava „LIBERTATEA”
- Cuvântarea prim-locțiitorului ministrului Forțelor Armate
- Imnul R.P.R.
- Imnul U.R.S.S.
- Concomitent cu imnurile se execută salutul națiunii cu 21 salve de pe o navă și de la o baterie terestră (Rada Constanța)
- 15.00 - Marș cu nava „LIBERTATEA” și masa oficială (pe nava „LIBERTATEA”)
- 16.30 - Adunarea în cadrul căreia se va conferența despre „Trecutul revoluționar al marinei R.P.R.” (conferențiază tov. V. Vaida)
- Filmul „Din viața marinărilor noștri” (la Teatrul Marinei)
- 16.30 - Program de cântece executate de fanfară (În parcul „Maxim Gorki”)
- 16.30 - Program de cântece executate de fanfara D.R.M. (În Piața Ovidiu)
- 16.30 - Program de cântece și dansuri executate de fanfară (pe terasa Casei de Cultură a Sindicatelor)
- 17.30 - Concurs de bărci - viteză pe distanța 10 cabluri
- Defilarea bărcilor concurente (în Rada Constanța)
- 17.30 - Program artistic prezentat de Echipa Marinei (la Teatrul de vară Mamaia)
- 18.00 - Emisiunea stației de radioamplificare a orașului Constanța, consacrată Zilei Marinei R.P.R.
- 18.00 - Program artistic prezentat de Ansamblul Grănicerilor
- 18.00 - Program artistic prezentat de Echipa „Pescărușul” (Piața Ovidiu)
- 18.00 - Program artistic prezentat de Ansamblul D.R.M. (Teatrul de vară „Maxim Gorki”)
- 19.00 - Muzică de dans (Terasa Casei de Cultură a Sindicatelor)
- 19.15 - Muzică de dans (Piața Ovidiu)
- 19.30 - Muzică de dans (Parcul „Maxim Gorki”)
- 20.00 - Ridicarea pavoazului electric la nave (Rada Constanța)
- 20.00 - Filmul prezentat de caravană (Teatrul de vară „Maxim Gorki”)
- 20.00 - Reuniune tovărășească (Casa Ofițerilor Constanța)
- 20.00 - Program artistic prezentat de Ansamblul „Pescărușul” (Terasa Casei de Cultură a Sindicatelor)
- 20.00 - Program artistic prezentat de Ansamblul Grănicerilor (Piața Ovidiu)
- 20.30 - Carnavalul bărcilor (faleză)
- 21.00 - Muzică de dans (Terasa Casei de Cultură a Sindicatelor)
- 21.00 - Muzică de dans (Piața Ovidiu)
- 21.30 - Joc de artificii (faleză)
- 21.30 - Reuniune tovărășească (Restaurantul „Vraja Mării”)
- 20.00 - 21.30 - Program artistic prezentat de Ansamblul Marinei (Terasa Casei de Cultură a Sindicatelor)
- 21.30 - Program artistic prezentat de Ansamblul D.R.M. (Piața Ovidiu)
- 22.30 - Muzică de dans (Terasa Casei de Cultură a Sindicatelor)
- Muzică de dans (Piața Ovidiu)²⁵⁹.

Ministerul Forțelor Armate ale R.P.R.
Comandamentul Forțelor Maritime Militare - Șeful de Stat Major
Aprob
Comandantul Forțelor Maritime Militare
Contraamiral
Nicolae Mihai

Programul Zilei Marinei R.P.R. în garnizoana Constanța 4 august 1956 - Ziua Marinei
20.00 - Aprinderea pavoazului electric

20.00 - 23.00 - Adunarea festivă la Cazinoul Constanța (Ținuta nr. 2)

24.00 - Stingerea pavoazului electric.

5 august 1956

08.45 - Prezentarea ofițerilor din C.F.M.M. și M.U. de marină din garnizoană la B.P. „IALOMIȚA” (Ținuta nr. 1)

09.00 - Ridicarea pavilionului și marelui pavoaz (fanfara B.P.)

- Garda de onoare primește drapelul C.F.M.M. și-l aduce în port

09.00-10.00 - Decernarea Steagului Roșu C.C. al U.T.M. (V62)

10.00 - Raportul comandantului paradei

10.00-10.10 - Trecerea în revistă a gărzii de onoare și defilarea gărzii de onoare

10.10-10.40 - Trecerea în revistă a navelor și efectivelor de pe dana militară.

10.40 - Ambarcarea oficialităților la B.P. „IALOMIȚA”.

10.45 - Citirea Ordinului ministrului Forțelor Armate.

Intonarea Imnului de Stat și executarea salutului națiunii (21 salve) cu D2.

10.50-11.00 - Primirea ștafetei A.V.S.A.P.

11.00-11.10 - Deplasarea oficialităților la faleză (Cazinou); începerea jocurilor marinărești.

11.10-14.00 - Jocuri marinărești în rada Constanța (echipajele navelor pe digul mare și mic).

14.00-16.00 - Masa. Repaus.

15.00 - Învoiri în oraș ale efectivelor conform R.S.B. și R.S.I.

16.00 - 18.00 - Campionat republican de staruri.

18.00 - 21.00 - Activități culturale în aer liber.

21.00 - Aprinderea pavoazului electric.

21.00 - 22.00 - Carnavalul bărcilor, jocuri de artificii, iluminare cu proiectoarele.

24.00 - Stingerea pavoazului electric.

Șeful de Stat Major al C.F.M.M.

Contraamiral

Simion Tudor

Ministerul Forțelor Armate ale R.P.R.

Detașamentul 514 Nave Școală

Aprob

Comandantul Forțelor Maritime Militare

Contraamiral

Nicolae Mihai

Planul pentru parada navală din Ziua Marinei

1. Pregătirea paradei

a) Începând din ziua de 1 august, navele se pregătesc pentru parada navală, urmând a desfășura la bord următoarele activități mai importante:

- curățenia generală a navei și piturarea

- pregătirea echipajului

b) Navele ocupă dispozitivul pentru paradă prevăzut în schița alăturată până în ziua de 03.08.1956, ora 14.00.

c) Navele ancorează pentru staționare cu pupa la cheu cu ambele ancore. După ancorare, lanțurile urmează a fi date cu var.

Până la 03.08.1956, toate navele vor avea pregătit marele pavoaz și pavoazul electric.

2. Programul paradei

09.00- Ridicarea pavilionului, geacului și marelui pavoaz

- Muzica A.L.B.P. intonează Imnul de Stat pe dană, în centrul formației Divizionului V.A.S.

09.00-10.00 - Decernarea Steagului Roșu al C.C. al U.T.M. la V.A.S.

- Aducerea drapelului de la C.F.M.M. de către garda de onoare sub conducerea căpitanului Bogdan Gheorghe (muzica Școlii Militare Superioare de Marină)

10.00- Primirea raportului de la comandantul paradei la intrarea pe dana militară.

10.00-10.10 - Trecerea în revistă a gărzii de onoare și defilarea gărzii de onoare

10.10-10.40 - Trecerea în revistă a navelor.

10.40-10.45 - Ambarcarea la nava „IALOMIȚA”

10.45-10.50 - Citirea ordinului ministrului Forțelor Armate

- La terminarea citirii ordinului, D2 va trage 21 salve de salut (pregătirea și execuția o va face specialistul Artilerie al Divizionului Distrugătoare)

10.50-11.00 Primirea ștafetei A.V.S.A.P.

11.00- Ambarcarea și deplasarea la falează (Cazinou) pentru participarea la jocurile marinărești.

3. Pe timpul trecerii în revistă, echipajele navelor vor fi adunate la pupa, cu frontul orientat spre cheu. La nava-școală „MIRCEA”, salutul se va da din arboradă.

La nava „IALOMIȚA”, se ambarcă pentru paradă ofițerii Comandamentului Forțelor Maritime Militare și de la M.U. de marină din Constanța.

Elevii Școlii Medii de Marină se ambarcă la nava „MIRCEA” și D4.

Militarii din dana militară se adună la dana zero, cu frontul spre nord.

4. Repetiții

- La 17.00-03.08.1956, repetiții generale pentru paradă (Ținuta nr. 3)

- La 11.00 din 04.08.1956, repetiții generale pentru paradă (Ținuta nr. 2)

5.- Aprinderea pavoazului electric se va face în ziua de 04.08.1956, la ora 20.00, la semnalul Postului de radă (specialist Transmisiuni B.A.R.M.).

Navele vor menține pavoazul electric până la 05.08.1956, ora 24.00.

6. În ziua de 05.08.1956, la ora 09.00, toate navele comerciale din port vor ridica pavilionul și pavoazul prin grija Căpitaniei portului.

7. Asigurarea materială

a) Navele să primească pitura, drepturile de materiale de întreținere și materialele necesare completării pavoazului electric până la 30.07.1956, prin grija Direcției Tehnice.

b) U.M. 04759 să asigure:

- curățenia șoselei de intrare pe dană

- curățenia danei militare și pavoazarea ei

- curățenia între digul mare și cel mic, precum și văruirea spatelui clădirilor din port, piturarea cheului și a babalelor.

c) Direcția portului va asigura:

- curățenia șoselei de la Poarta nr. 1 până la dana militară

- curățenia apei bazinului

- repararea șoselei ce merge înspre dana militară

- pavoazarea portului

8.Ținuta pentru paradă:

- matrozi și carnici în termen- Ținuta nr. 2

- ofițerii și carnicii reangajați- Ținuta nr. 1 (la ținuta nr. 1, obligatoriu mănuși albe).

Comandantul paradei

Căpitan de rangul I

Milu Nicolae

Planul concursurilor de înot, sărituri, bărci, vele și jocuri marinărești pentru Ziua Marinei 1956

În radă, începând de la ora 11.00:

- Ținta metalică de calibru este ancorată între digul mare și Cazinou, la 150-200 metri depărtare de falează.

- Va fi podită și va avea trambuline la 5 metri și 6 metri.

- Va avea trei scânduri pentru purcei

- Va fi pavoazată

- Va avea stație de difuzare

Se ocupă cu aceasta:

Căpitan de rangul II Witt Alexandru, conducere

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil, ajutor

Locotenent major Trancă, ajutor

Miciman Mincea, ajutor

Locotenent major Ionescu Jean, pentru stația de difuzare

Controlul circulației navigă pe bicicletă, face ordine

Neptun vine din port, pe lângă digul mare, pe lângă falează și acostează la pontonul-țintă. Se suie pe tron și deschide jocurile.

Se ocupă cu aceasta:

Căpitan de rangul II Nicolescu Dumitru

Căpitan-locotenent Ionescu Mircea

Căpitan-locotenent Tomiță Ioan

Convoiul alegoric vine din port de la dana Nave auxiliare, remorcat de o șalupă remorcher. După ce trece prin fața navelor, iese din port și parcurge următorul drum: paralel cu digul mare, paralel cu faleza până dincolo de Cazinou, și apoi înapoi pe același drum.

Se ocupă cu aceasta:

Căpitan de rangul II Nicolescu Dumitru

Căpitan-locotenent Tomiță Ioan pentru remorcare

Obiectele vor fi făcute de nave, S.N.C., Șantierul 23 August, I.C.H., NAVROM, Atelierul de Reparații Nave, Atelierul de Torpile. Obiectele vor fi chipuri grotești, păsări, pești, porumbel alb, broască etc., toate montate pe ambarcațiuni care să aibă barbetă la pupa și la prova pentru a putea fi remorcate în convoi.

Înot ștafetă 4x50

Ștafetele vin constituite astfel:

- *Distrugătorul- una*
- *Cele mai bune*
- *Divizionul Dragoare de Bază- două;*
- *Să se facă selecționare*
- *Nave-Școală- una;*
- *Vor avea delegați și ambarcațiunea lor.*

Arbitri:

Căpitan de rangul I Tacu Petre conducător și starter

Căpitan de rangul II Witt Alexandru la ținta-ponton

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil la balize.

Plecarea de pe fotoarele pontonului, se ocolesc balizele ancorate la 25 metri. Schimburile se fac la ponton (flotor), după ce înotătorul a atins pontonul.

În ziua de 3 august să fie prezentate înscrierile semnate de comandanți.

Sărituri în apă de la 3,5 metri

De la fiecare navă câte un săritor.

Se fac înscrieri din timp. În ziua de 3 august, toate înscrierile să fie făcute scris, sub semnătura comandantului.

Până după terminarea săriturilor, concurenții nu au voie să meargă la purcei pe școndru.

Arbitri:

Căpitan de rangul I Tacu Petre

Căpitan de rangul II Witt Alexandru

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil

La școndru, pentru purcei:

Iau parte înotătorii de la ștafete.

Supraveghere:

Căpitan de rangul II Witt Alexandru

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil

Sărituri în apă de la 6 metri:

Idem ca la punctul 3.

Arbitri: Căpitan de rangul I Tacu Petre

Căpitan de rangul II Witt Alexandru

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil

Concurs de bărci:

6+1; 8+1; 10+1

Plecarea din dreptul farului mare

Pentru 8+1 1.500 metri

Pentru 10+1 2.000 metri.

Balizarea se face prin grija Direcției Hidrografice.

Înscrierile bărcilor se fac până în ziua de 3 august

Ținuta: Conducătorul -Ținuta nr.1

Armamentul -pantaloni negri, tricou, capul descoperit.

La pupa - pavilionul național.

La prova - numărul de ordine.

Plecarea - de la balizele din larg.

Sosirea - pe linia imaginară dintre colțul pontonului și un semafor pe digul mare.

Starter și arbitru pe parcurs:

Căpitan de rangul I Tacu Petre

Arbitri la sosire:

Căpitan de rangul II Witt Alexandru

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil

Balize: Căpitan de rangul II Necula

Bărcile toate, grupate pe mărimi, începând din larg către port, sunt grupate la ora 11.30 la cheul farului mare, în interior.

După concurs, bărcile se retrag în ordine în port.

La școndru, pentru purcei:

Iau parte toți înotătorii de la ștafetă și sărituri.

Supraveghează:

Căpitan de rangul II Witt Alexandru

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil

Demonstrație cu scafandri grei și ușori:

Se ocupă: Căpitan de rangul II Witt Alexandru

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil

Miciman Chișu I.

A.C. Popa

Sărituri bufe în apă:

Pe faleză se plimbă un malagambist și o malagambistă. El mai mic mult ca ea. Se ceartă, el fuge de frica ei și se refugiază în barca de la debarcaderul Cazinoului, merge spre ponton. El se suie pe trambulină, ea după el. El de frică sare sau chiar cade în apă, iar ea sare și îl salvează. Se urcă pe ponton și dispar.

Execută: Actorii de la Teatrul F.M.M.

Răspunde: Gigi Niculescu

Nunta atacată de pirați:

Nunta într-o barcă mare de 4+1 sau 6+1, armament 4+1 sau 6+1, care sunt și nuntași. În barcă mireasa, mirele, nașul, nașa, trei muzicanți la prova.

Pirații într-o lotcă sau canoe: patru la rame, unul la cârmă-șeful, 2-3 la prova. Tatuati, în maieuri, unul legat la un ochi, altul ciung, cu pantaloni ușori, doc negru etc.

Nunta pleacă de la ponton spre digul mare, veselindu-se. Pirații pleacă de la ponton spre Cazinou, fiind atenți și scrutând marea în liniște, încordați, până dau cu ochii de barca cu nunta.

Cu cea mai mare viteză se duc spre barca cu nunta, astfel ca să-i abordeze între faleză și ponton. Muzicanții intră sub bănci în barcă. Mirele este primul care sare în apă, apoi nașa și nașul, după care armamentul (nuntașii). Pirații fură mireasa și pleacă cu ea. În barcă, mireasa (voinică), îi aruncă pe rând în apă și apoi trage la rame și salvează nuntașii care mai rămăseseră în apă.

Muzicanții, unul la rame și doi care cântă, se duc la ponton.

Se ocupă cu aceasta:

Căpitan de rangul II Nicolescu Dumitru

Căpitan-locotenent Tomiță I.

Miciman Bugescu

Vânătoare de rațe:

Iau parte înotătorii de la ștafetă, săritorii, nunta, pirații.

Se ocupă:

Căpitan de rangul II Witt Alexandru

Căpitan de rangul II Bădescu Emanoil

Neptun coboară de pe tron, salută în toate părțile și pleacă în port, pe ruta paralelă cu faleza, paralelă digul mare, spre far.

Aquaplane:

În două rânduri apar aquaplanele:

a). Imediat după convoiul alegoric, când acesta este la întoarcere

b). Înainte de a începe nunta cu pirații.

Aquaplanisti:

Locotenent major Vaj Carol

Se ocupă: Căpitan de rangul II Nicolescu Dumitru

Căpitan-locotenent Tomiță I.

Miciman Bugescu

Regata de probă din Campionatul republican de vele Clasa Star, la ora 16.00:

Se ocupă:

Căpitan de rangul I Tacu Petre C.C.F.S.

Căpitan de rangul II Zoneu A.V.S.A.P.

Căpitan de rangul II Necula F.M.M. balize

Organizarea: F.M.M și A.V.S.A.P.

Conducere jocuri: C.C.F.S.- Comitetul Central Sportiv Nautic București

Necesar:

- Balizarea în formă de pentagon cu distanța la centru la balize 1,5 km.

- Remorcherul „FRIMU” pentru juriu, care cu baliza din centru, formează poarta

- Două șalupe și barca cu motor pentru salvare și arbitri.

Premii**Pentru înot ștafetă 4x50:**

- Premiul I - o cupă navei, diplome individuale, 400 lei;
- Premiul II - diplome individuale și a navei, 300 lei;
- Premiul III - idem, 200 lei.

Pentru sărituri în apă 3 și 6 metri:

- Premiul I - o cupă navei, diplome individuale, 100 lei;
- Premiul II - diplome individuale și a navei, 75 lei;
- Premiul III - idem, 30 lei.

Pentru bărci 8+1:

- Premiul I - o cupă, diplome individuale, 1080 lei;
- Premiul II - diplomă navă și individuale, 540 lei;
- Premiul III - idem, 270 lei.

Pentru bărci 10+1:

- Premiul I - o cupă navei, diplome individuale, 1200 lei;
- Premiul II - diplomă navă, diplome individuale, 600 lei;
- Premiul III - idem, 300 lei.

Pentru Campionatul republican de Vele, Clasa Star

O cupă mare, frumoasă din partea F.M.M. sau un alt obiect (măchetă) pentru echipajul cel mai bine clasat, care nu a fost descalificat sau care are cel mai mic număr de descalificări.

Șeful Spatelui Forțelor Maritime Militare**Căpitan de rangul I ing.****Petre Tacu****Ministerul Forțelor Armate ale R.P.R.****Brigada 230 Nave Fluviale - Stat Major****Aprob****Comandantul Forțelor Maritime Militare****Contraamiral****Nicolae Mihai****Planul organizatoric pentru sărbătorirea Zilei Marinei Republicii Populare Române**

I. Ziua Marinei R.P.R. pentru unitățile Brigăzii 230 Nave Fluviale se sărbătorește în B.P. Giurgiu, la care vor participa:

- Delegații străine cu nave de luptă (eventual);
- Toate unitățile de nave și terestre ale Brigăzii 230 Nave Fluviale;

La revista navală vor participa următoarele unități:

- navele statelor invitate
- următoarele nave ale Brigăzii 230 Nave Fluviale:

- nava de comandament „REPUBLICA”

Divizioanele de Monitoare, Vedete Blindate și Vedete de Siguranță (M.201, M.202, N.B. „SIRETUL”, R.F. 303, 3 V.B., 4 V.S.)

Divizionul Dragaj și M.O. (9 S.D., M.F. 232, R.F. 301)

Comandantul paradei este comandantul Divizionului Monitoare, V.B. și V.S., căpitanul de rangul III Nicolae Marcu.

Parada navală și activitățile nautice vor avea loc:

- Pe Canalul Plantelor (Sf. Gheorghe), în ipoteza când nu sosesc nave străine sau sosesc numai din partea unui stat;

- La Dunăre, în ipoteza când sosesc nave din partea mai multor state.

*II. Activități premergătoare (22.07-04.08.1956)**Ca activități mai importante vor fi următoarele:*

- piturarea navelor cu noua culoare tactică (gris);
- ocuparea dispozitivului prevăzut în schița anexă de către navele Brigăzii 230 Nave Fluviale până la 03-04.08.1956;

- curățenia și ordinea la bordul navelor;

- terminarea reviziilor și reparațiilor la navele de luptă și auxiliare;

- pregătirea materialului pentru expoziție;

- deschiderea expoziției pe data de 02.08.1956;

- antrenament cu participanții de la fotbal, volei, concursuri de bărci, ambarcațiuni sportive;

- expunerea conferințelor cu ZIUA MARINEI în întreprinderi între 3-4 august 1956;

- repetiție generală pe data de 03.08.1956;
- curățenia danelor, cazărmilor;
- punerea la punct a ținutei militarilor;
- curățenia blocurilor-locuințe ofițeri și a Clubului Marinarilor.

2. Activități din ziua de 04.08.1956:

- Primirea delegațiilor și navelor străine;
- La nave și unități terestre, între orele 11.00-12.00, se vor desfășura mitinguri în cadrul cărora se vor înmâna marinarilor merituoși semnele onorifice;
- Adunarea festivă de la orele 19.00-21.30 la Clubul Marinarilor Giurgiu, unde vor participa invitați străini, invitați militari și civili din garnizoana Giurgiu;

Adunarea festivă se va desfășura după următorul program:

- Cuvânt de deschidere rostit de șeful Secției Politice;
- Intonarea Imnurilor R.P.R. și ale statelor participante la ședință;
- Cuvântarea comandantului Brigăzii 230 Nave Fluviale, care va rosti conferința „Ziua Forțelor Maritime Militare ale Republicii Populare Române”;
- Cuvântul de salut al delegațiilor participante;
- Cuvântarea de salut rostită de primul secretar al Raionalei de partid Giurgiu;
- Cuvântul de salut al președintelui C.C.F.S.;
- Cuvântare de salut a directorului Căi Navigabile Giurgiu;
- Primirea delegației de pionieri ai organizației orașului Giurgiu;
- Cuvânt de închidere al șefului Secției Politice;
- Intonarea imnurilor R.P.R. și ale statelor participante la ședință;
- Program artistic prezentat de echipa artistică a Sindicatului Angajaților Civili din Brigada 320 Nave Fluviale sau a unei echipe artistice a C.C.A. București;
- Aprinderea pavoazului electric la monitoare, vedete blindate, șalupe dragoare și M.F. de la orele 20.00-24.00;

- Reuniunea tovarășească la Clubul Marinarilor Giurgiu, până la ora 01.00.

1. Activități din ziua de 05.08.1956

- La ora 09.00, ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz, sub conducerea comandantului paradei;
- La ora 09.15, întâmpinarea comandantului Brigăzii 320 Nave Fluviale și a primului secretar de partid de către comandantul paradei și primirea raportului;
- De la ora 09.15-10.00, revista navală conform schiței anexă;
- De la 09.45-10.00, citirea Ordinului ministrului Forțelor Armate de către comandantul Brigăzii 320 Nave Fluviale;

- De la ora 10.00, salutul națiunii prin tragerea salvelor de salut și intonarea Imnului de Stat al R.P.R.;
- De la 10.00-10.30, înmânarea decorațiilor și ordinelor R.P.R.;
- De la 10.30-12.00, desfășurarea concursurilor sportive pe apă:
 - parada sportivilor conform schemei anexă nr. 4;
 - concursul de bărci militare;
 - concursuri de puiuri;
 - concursuri de lotci;
 - concursuri de canoe.

- De la 12.00-16.00, masa oficială la bordul navei „REPUBLICA”, dată de comandantul Brigăzii 320 Nave Fluviale;

- De la 16.00-19.00, desfășurarea concursurilor sportive pe apă și la uscat, după următorul program:
 - Concurs raional de popice;
 - Meci de fotbal;
 - Tras la parâmă din barcă;
 - Demonstrații de ambarcațiuni sportive;
 - Tras la parâmă la uscat;

Deschiderea Clubului nautic A.V.S.A.P.

- De la orele 20.00-24.00, se va executa:
 - Carnavalul bărcilor;
 - Program artistic dat de un colectiv de la București, adus de A.V.S.A.P.;
 - Reuniunea tovarășească publică, în parcul orașului Giurgiu;
 - Meci de volei nocturn organizat de C.C.F.S.;
 - Meci de baschet nocturn, organizat de C.C.F.S.

II. Diverse:

- Ocuparea dispozitivului și staționarea navelor pentru paradă va fi între 03.08-06.08.1956;
- Pavoazarea danelor, orașului, blocurilor OINAC, se va realiza cu ajutorul organelor locale și

A.V.S.A.P., până la 04.08.1956;

- *Nevoile materiale pentru pregătirea sărbătoririi ZILEI MARINEI sunt prevăzute în anexa nr. 4.*

Comandantul Brigăzii 230 Nave Fluviale

Căpitan de rangul I

Sandu Gheorghe

Șeful Secției Politice

Căpitan de rangul II

Naum Vasile

Pentru Șef de Stat Major

Șeful Biroului Operații

Căpitan de rangul III

Bengulescu C.

Ministerul Forțelor Armate ale R.P.R.

Baza 258 Maritimă Mangalia

Aprob

Comandantul Forțelor Maritime Militare

Contraamiral

Nicolae Mihai

Programul Zilei Marinei R.P.R. în garnizoana Mangalia

04.08.1956

12.00- *Adunări festive în unități*

20.00- *Adunare festivă pe garnizoană, la Teatrul de vară, urmată de un program artistic*

05.08.1956

- *Navele din bază se vor găsi la locurile lor de staționare, în afară de E7 și E8, care vor fi amplasate în avanport, paralel cu digul de înot.*

09.00 - *Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz*

09.05-09.30 - *Felicitarea echipajului de către comandantul bazei și citirea Ordinului ministrului*

Forțelor Armate ale R.P.R. pe nave și în unități

10.00-12.00 - *Desfășurarea concursurilor și jocurilor distractive în avanport*

Trecerea lozincilor plutitoare

Ieșirea din apă a lui Neptun

Demonstrație de aquaplan

Revista ambarcațiunilor sportive

Debarcarea unui desant (100 înotători vin de la escorteare la digul de larg)

Sărituri la trambulină

Nunta cu piraiți

Vânătoarea de rațe

Școndrul cu purcel

Concurs de înot cu obstacole

Concurs de bărci viteză

Concurs de tras la parâmbă cu bărcile

Ștafetă combinată- rame și înot

Reîntoarcerea în apă a lui Neptun

17.00- *Meci de fotbal între Divizionul Submarine și Divizionul Vedete Torpiloare*

- *Volei între Divizionul Artilerie de Coastă și Compania M.A.*

20.00- *Serată de dans pe terasa de vară a Clubului Marinarilor.*

22.00-23.00- *Carnavalul bărcilor (cinci bărci remorcate)*

Comandantul Bazei 258 Maritime

Căpitan de rangul I

Bogdan Victor

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Române

Nr. M 23/4 august 1957

București

Tovarăși matrozi și soldați, carnici și sergenți,

Tovarăși ofițeri, amirali și generali,

Poporul nostru muncitor și Forțele sale Armate sărbătoresc astăzi Ziua Marinei R.P.R.

Personalul Forțelor Maritime Militare ale R.P.R. întâmpină tradiționala sărbătoare cu succese însemnate în perfecționarea măiestriei marinărești, în întărirea ordinii și disciplinei militare, contribuind astfel la ridicarea capacității de apărare a patriei.

Pe navele militare numărul fruntașilor în pregătirea de luptă și politică, al posturilor și unităților de luptă fruntașe crește mereu. Noi și importante realizări obțin muncitorii, tehnicienii și inginerii de pe șantierele navale. Ei desfășoară larg întrecerea socialistă pentru îndeplinirea și depășirea planului de transport și schimburi comerciale, construcții și reparații de nave și organizarea muncii în porturi.

Tovarăși matrozi și soldați, carnici și sergenți,

Tovarăși ofițeri, amirali și generali,

Cu prilejul sărbătoririi Zilei Marinei R.P.R., vă felicit și vă urez noi succese în ridicarea măiestriei militare și în însușirea tehnicii moderne de luptă.

Urez muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor de pe șantierele navale noi realizări în muncă.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Române,

ORDON:

Astăzi, 4 august 1957, în orașele Constanța și Giurgiu se vor trage în semn de salut câte 21 de salve de artilerie.

Trăiască Forțele Maritime Militare ale Republicii Populare Române!

Trăiască Republica Populară Română!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român!²⁶⁰

Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R.

General-colonel

Leontin Sălăjan

Ministerul Forțelor Armate ale R.P.R.

Comandamentul Forțelor Maritime Militare - Comandant

Nr. L.P. 02199/13.08.1957

Planul sărbătoririi Zilei Marinei R.P.R. la Constanța, 3 august 1957

17.00 - Deschiderea expoziției marinărești - Sala Casino

19.00 - Adunare festivă - Sala Teatrul de Stat

20.00 - 24.00 - Aprinderea pavoazului electric - Port Constanța

4 august 1957

09.00 - Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz - Port Constanța

09.00 - 10.00 - Decernarea Steagului Roșu al C.C. al U.T.M. și a diplomelor de onoare (D.B.11) - nava-comandant

10.00 - 10.30 - Revista navală - Port Constanța

10.30 - Prezentarea mesajelor de către ștafetele C.F.M.M. și A.V.S.A.P. - nava-comandant

10.30 - 11.15 - Concursuri sportive marinărești:

- concursuri bărci - 45 ambarcațiuni

- concursuri înot 50,100 și 200 m - 50 înotători - Port Constanța

- ștafeta combinată - 12 bărci și 12 înotători

- evoluții ambarcațiuni cu vele (se execută în rada Casino)

11.15 - 13.00 - Jocuri marinărești:

- ieșirea lui Neptun din mare

- 16 sărituri trambulină

- concurs de tras la parâmă cu bărcile, 2 perechi - Port Constanța

- purcel la școndru, 65 bucăți

- hora rațelor

- 13.00 - Masa invitaților

- 16.00 - Ieșirea în mare cu invitații cu nava-școală „MIRCEA” și „NEPTUN”

- 20.30 - Carnavalul bărcilor - Casino

- 21.00 - Demonstrarea acțiunilor de luptă - Casino și D3

- 23.00 - Retragerea cu torțe - Casino²⁶¹

Programul manifestărilor organizate cu ocazia Zilei Marinei R.P.R., duminică, 3 august 1958

09.00 - Ridicarea pavilionului și marelui pavoaz în portul Constanța

10.00 - Revista navală-port Constanța

10.30 - Prezentarea mesajului de către ștafeta A.V.S.A.P. - nava-comandant

10.45 - concursuri sportive marinărești - port Constanța

11.45 - Jocuri marinărești - port Constanța

12.30 - Parada ambarcațiunilor - port Constanța

260. A.M.R., fond C.M.M., dosar 8176, p. 248.

261. A.M.R., fond C.M.M., dosar nr.1683, p.15.

16.00 - *Ieșire în larg cu navele „MIRCEA”, „NEPTUN”, „30 DECEMBRIE” și pescadoare*
 17.00 - *Întâlnire de baschet între C.S. Marina și selecționata orașului Constanța (teren Casa Ofițerilor); tot la aceeași oră și pe același teren are loc meciul de volei dintre C.S. Marina și Feroviarul*
 18.00 - *Gală de box C.S. Marina - selecționata orașului Constanța (Palatul Sporturilor)*
 18.00 - *Program artistic susținut de echipele C.F.M.M. și „Albatrosul” - parcul „Maxim Gorki”*
 21.00 - *Jocuri de artificii și carnavalul bărcilor în rada portului Constanța*
 22.30 - *Retragerea cu torțe - faleza Cazinoului Constanța*²⁶²

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale R.P.R.
 Nr. M.16 din 3 august 1958

Tovarăși soldați și sergenți, ofițeri, amirali și generali!

Astăzi, poporul nostru muncitor și Forțele sale Armate sărbătoresc Ziua Marinei Republicii Populare Române.

Personalul Forțelor Maritime Militare ale R.P.R. și muncitorii, tehnicienii și inginerii din porturi și șantierele navale întâmpină această sărbătoare cu noi și însemnate succese în activitatea lor, aducând o contribuție importantă la întărirea capacității de apărare a patriei noastre.

Ziua Marinei R.P.R. se sărbătorește în condițiile ascuțirii încordării în situația internațională, ca urmare a agresiunii militare imperialiste a S.U.A. și Marii Britanii în Liban și Iordania.

Republica Populară Română, împreună cu celelalte țări socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, consecvență politicii sale de pace și prietenie între popoare, este hotărâtă să-și aducă întreaga sa contribuție la cauza menținerii și apărării păcii.

Sarcina Forțelor noastre Armate și a personalului Forțelor Maritime Militare constă în a întări neîncetat vigilența și a fi gata în permanență să apere patria noastră socialistă.

Tovarăși soldați și sergenți, ofițeri, amirali și generali,

Cu prilejul sărbătoririi Zilei Marinei R.P.R., vă felicit și vă urez noi succese în ridicarea măiestriei militare și a însușirii tehnicii de luptă moderne, în întărirea ordinii și disciplinei militare, în desfășurarea mai largă a întrecerii socialiste, pentru ridicarea continuă a numărului militarilor, subunităților și unităților de marină de frunte.

Urez muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din porturi și șantierele navale noi realizări în muncă, în îndeplinirea planului de transporturi navale, fluviale și maritime.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Române

ORDON:

Astăzi 3 august 1958, în orașele Constanța și Giurgiu se vor trage în semn de salut câte 21 salve de artilerie.

Trăiască scumpa noastră patrie - Republica Populară Română!

Trăiască Forțele Maritime Militare ale R.P.R.!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român - organizatorul și conducătorul poporului nostru în lupta pentru construirea socialismului!²⁶³

Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R.

General-colonel

Leontin Sălăjan

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Române

Nr. 9/2 august 1959

București

Tovarăși soldați și sergenți, subofițeri și ofițeri, amirali și generali,

Poporul nostru muncitor și Forțele sale Armate sărbătoresc astăzi Ziua Marinei Republicii Populare Române, în condițiile puternicului avânt în muncă al întregului popor, pentru traducerea în viață a hotărârilor partidului și guvernului.

An de an, pe baza întăririi continue a economiei naționale, oamenii muncii din porturile și șantierele navale au obținut realizări de seamă în dezvoltarea marinei comerciale și de transport, aducându-și aportul la construirea socialismului; alături de ei, personalul Forțelor Maritime Militare își perfecționează continuu pregătirea de luptă și politică, fiind gata oricând să apere cuceririle revoluționare ale poporului muncitor, independența și interesele de stat ale Republicii Populare Române.

Cu prilejul Zilei Marinei Republicii Populare Române felicit întregul personal al Forțelor Maritime Militare și-i urez noi succese în ridicarea măiestriei militare și în însușirea tehnicii de luptă moderne, în întărirea ordinii și disciplinei militare, în ridicarea capacității de luptă a navelor.

Urez muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din porturi și șantierele navale noi realizări în muncă, în îndeplinirea planului de construcții navale și transporturi maritime și fluviale, în creșterea productivității

262. *Dobrogea Nouă*, Anul XI, nr. 3116, sâmbătă, 2 august 1958, p. 1.

263. A.M.R., fond C.F.M.M., dosar nr. 8764, p. 305-306.

muncii și reducerea prețului de cost.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Române,
ORDON:

Astăzi, 2 august 1959, în orașul Constanța se vor trage în semn de salut 21 salve de artilerie.

Trăiască Marina Republicii Populare Române!

Trăiască scumpa noastră patrie - Republica Populară Română!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român - conducătorul încercat al poporului, inspiratorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre!

Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R.

General-colonel

Leontin Sălăjan

Programul Zilei Marinei Române - 2 august 1959 - Constanța

09.00 - Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz

09.00 - 10.00 - Decernarea Steagului Roșu al C.C. al U.T.M.

10.00 - Primirea Ministrului Forțelor Armate ale R.P.R.

10.00 - 10.30 - Parada navală, citirea Ordinului M.F.A. (evoluția VT, aviației, salve de artilerie)

10.30 - 10.45 - Prezentarea mesajelor de către ștafeta A.V.S.A.P. și alte organizații de masă

Sosire Neptun

10.45 - 11.30 - Parada ambarcațiunilor militare și sportive

11.30 - 11.45 - Parada înotătorilor

11.45 - 12.45 - Concursuri sportive și marinărești:

- înot, bărci militare, ambarcațiuni sportive, polo pe apă, ștafetă, concurs cu biciclete, sărituri la trambulină, demonstrații de acvaplane și schiuri pe apă

- demonstrații de vânătoare sub apă

- înot artistic

- școndru cu purcei

- prinderea rațelor

- tras la parâmă din bărci

12.45 - 13.00 - Parada ambarcațiunilor alegorice

14.00 - 17.00 - Ieșire în mare cu oficialitățile cu R.M. 101, N.S. 116 și N.H. 112 (masa comună)

17.50 - 19.30 - Concursuri sportive la stadionul Marinei (handbal, fotbal)

17.00 - 19.00 - Spectacol artistic în parcul „Maxim Gorki”

19.30 - 21.00 - Concursuri sportive pe terenul „Constructorul” (baschet, volei)

20.00 - 21.00 - Spectacol artistic pe mare la faleză

21.00 - 22.00 - Aprinderea pavoazului electric, jocuri de artificii, carnavalul bărcilor

22.00 - 22.15 - Retragera cu torțe

22.30 - 01.00 - Reuniune tovarășească la Casa Ofițerilor și „Vraja Mării”

24.00 - Stingerea pavoazului electric.²⁶⁴

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Române

Nr. 11 din 7 august 1960

Tovarăși soldați și gradați, subofițeri și ofițeri, generali și amirali!

Astăzi poporul nostru muncitor, militarii armatei noastre populare sărbătoresc Ziua Marinei Republicii Populare Române.

Sărbătorirea Zilei Marinei Republicii Populare Române are loc în condițiile puternicului avânt în muncă și al entuziasmului cu care întregul nostru popor a trecut la traducerea în viață a istoricelor hotărâri ale celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

Marinarii flotei comerciale și de transport, muncitorii și tehnicienii din porturile și șantierele navale obțin succese importante în dezvoltarea transporturilor maritime și fluviale, aducându-și contribuția la creșterea puterii economice a patriei noastre.

Pătrunși de un puternic și profund patriotism, mândri de mărețele realizări obținute de poporul nostru muncitor sub conducerea înțeleaptă a partidului, marinarii militari, împreună cu întregul personal al armatei noastre populare își perfecționează continuu pregătirea lor militară și politică.

Cu prilejul Zilei Marinei Republicii Populare Române felicit personalul Forțelor Maritime Militare și-i urez noi succese în însușirea tehnicii de luptă marinărești, în ridicarea măiestriei sale de luptă și în întărirea ordinii și disciplinei militare, pentru ca marina noastră militară, împreună cu întreaga noastră armată populară

264. *Ibidem*, dosar nr. 9774, p. 18.

să fie la înălțimea misiunii sale- apărarea păcii, a independenței patriei și a cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii.

Urez marinarilor flotei comerciale și de transport, muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din porturi și din șantierele navale noi realizări în muncă pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Române

ORDON:

Astăzi, 7 august 1960, în orașul Constanța se vor trage, în semn de salut, 21 salve de artilerie.

Trăiască Marina Republicii Populare Române!

Trăiască scumpa noastră patrie - Republica Populară Română!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român, inspiratorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre!²⁶⁵

Ministrul Forțelor Armate

Leontin Sălăjan

1960. Telegrama adresată Comitetului Central al P.M.R., tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

Oamenii muncii și militarii din orașul Constanța, întruniți în adunarea festivă cu prilejul sărbătoririi Zilei Marinei Republicii Populare Române, însuflețiți în muncă de hotărârile istorice ale celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, care a consacrat victoria socialismului în patria noastră, trimit un călduros salut Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și personal tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Cu prilejul Zilei Marinei Republicii Populare Române, marinarii flotei comerciale maritime și fluviale, muncitorii, tehnicienii și inginerii din porturi și șantierele navale raportează partidului și guvernului că au obținut realizări importante în îndeplinirea sarcinilor trasate de partid și guvernul nostru privind depășirea planurilor de transport, reducerea prețului de cost, reducerea timpului de staționare a navelor.

Soldații, gradații, subofițerii și ofițerii Forțelor Maritime Militare muncesc cu entuziasm pentru îndeplinirea integrală și cu rezultate bune și foarte bune a planului pregătirii de luptă și politice, pentru întărirea ordinii și disciplinei militare, contribuind astfel la creșterea continuă a puterii de apărare a scumpei noastre patrii- Republica Populară Română.

Echipajele navelor marinei comerciale și militare, muncitorii și personalul tehnic din porturi și șantiere își îndreaptă cu dragoste și recunoștință gândul către Partidul Muncitoresc Român și Comitetul său Central sub a cărui conducere înțeleaptă s-au obținut succese de însemnătate istorică în opera de construire a socialismului în patria noastră.

În fața partidului și guvernului ei se angajează să depună toate eforturile pentru transpunerea în viață a mărețelor sarcini trasate de cel de-al III-lea Congres al partidului privind dezvoltarea transporturilor maritime și pentru întărirea continuă a capacității de luptă a Flotei noastre Maritime Militare - apărătoarea apelor teritoriale și a litoralului Republicii Populare Române.

Trăiască Partidul Muncitoresc Român, inițiatorul și organizatorul victoriilor noastre!

Trăiască Guvernul Republicii Populare Române!

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie, Republica Populară Română!²⁶⁶

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Române

Nr. M 31/5 august 1962

București

Tovarăși soldați, gradați, subofițeri, ofițeri, generali și amirali,

Astăzi poporul român și militarii Forțelor Armate sărbătoresc Ziua Marinei Republicii Populare Române, în condițiile când, în țara noastră, orânduirea socialistă a reperat o victorie hotărâtoare în toate ramurile economiei naționale; socialismul a învins definitiv la orașe și sate.

Profund devotați Partidului Muncitoresc Român, Consiliului de Stat și Guvernului Republicii Populare Române, militarii Forțelor noastre Armate își însușesc cu perseverență o înaltă pregătire de luptă și politică pentru îndeplinirea misiunilor încredințate - apărarea independenței și suveranității de stat a patriei noastre. Împreună cu militarii celorlalte țări participante la Tratatul de la Varșovia, ei stau de strață integrității lagărului socialist și păcii în lume.

Îndrumați de comandanți și locțiitorii politici, mobilizați de organizațiile de partid și U.T.M., întregul personal al Marinei Militare muncește zi de zi pentru perfecționarea măiestriei sale militare, mărirea cu precizie a armamentului și tehnicii de luptă moderne, pentru sporirea continuă a capacității combative a unităților și navelor.

Cu prilejul Zilei Republicii Populare Române, felicit soldații, gradații, subofițerii, ofițerii și amiralii din Marina Militară și le urez noi succese în pregătirea de luptă și politică, în întărirea ordinii și disciplinei militare.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Române,

265. *Înainte*, Anul XVII, Nr. 4871, duminică, 7 august 1960, p.1.

266. *Dobrogea Nouă*, Anul XIII, Nr. 3736, duminică, 7 august 1960, p.1.

ORDON:

Astăzi, 5 august, în garnizoana Mangalia se vor trage, în semn de salut, 21 salve de artilerie.
 Trăiască forțele armate ale Republicii Populare Române!
 Trăiască marina Republicii Populare Române!
 Trăiască Partidul Muncitoresc Român, inițiatorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre!
 Trăiască scumpa noastră patrie - Republica Populară Română!²⁶⁷
 Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R.
 General de armată

Leontin Sălăjan

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Populare Române
 Nr. 47/3 august 1964

București

Tovarăși,

Astăzi sărbătorim Ziua Marinei Republicii Populare Române în condițiile când oamenii muncii de pe întregul cuprins al patriei întâmpină cu noi și remarcabile succese cea de-a XX-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist.

În anii construcției socialiste, Marina Republicii Populare Române s-a dezvoltat neîncetat, fiind înzestrată cu nave moderne maritime și fluviale.

Devotați Partidului Muncitoresc Român și regimului democrat-popular, marinarii militari muncesc cu însuflețire pentru întărirea continuă a capacității combative a unităților și navelor de luptă, pentru perfecționarea pregătirii lor marinărești. Alături de toți militarii Forțelor Armate ale Republicii Populare Române, ei stau de strajă patriei noastre socialiste și, împreună cu militarii celorlalte armate frățești, apără cauza socialismului și păcii.

Marinarii din flota comercială, muncitorii, tehnicienii și inginerii din porturi și de pe șantierele navale, desfășurând larg întrecerea socialistă, își aduc contribuția la dezvoltarea economiei naționale, la sporirea continuă a volumului transporturilor maritime și fluviale.

Cu prilejul Zilei Marinei Republicii Populare Române felicit personalul marinei militare și comerciale și-i urez noi și însemnate succese în întreaga sa activitate.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Populare Române,

ORDON:

Astăzi, 3 august, în garnizoana Mangalia se vor trage, în semn de salut, 21 salve de artilerie.

Trăiască Marina Republicii Populare Române!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român-conducătorul încercat al poporului, inspiratorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre!

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie - Republica Populară Română!²⁶⁸

Ministrul Forțelor Armate ale R.P.R.

General de armată

Leontin Sălăjan

Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România
 Nr. M 54/2 august 1966

București

Sărbătorind la 7 august tradiționala Zi a Marinei Republicii Socialiste România, poporul nostru își exprimă prețuirea pentru activitatea neobosită, curajul și abnegația de care dau dovadă marinarii români în munca pe care o desfășoară.

Cinstind cu adâncă recunoștință glorioasele tradiții înscrise în cartea de aur a istoriei multisekulare a poporului nostru, mândri de moștenirea eroică ce au preluat-o, trăind fericirea de a vedea înfăptuindu-se visurile cele mai înaripate ale înaintașilor, marinarii militari își fac cu cinste datoria patriotică, consacrand priceperea, talentul, întreaga lor energie muncii de perfecționare a măiestriei de luptă și marinărești, ridicării capacității combative a navelor, unităților și marilor unități. Profund devotați patriei, poporului și partidului ei străjuiesc cu vigilență, împreună cu toți militarii forțelor noastre armate cuceririle revoluționare ale oamenilor muncii, pământul străbun, independența și suveranitatea României socialiste.

Personalul flotei comerciale, muncitorii, inginerii și tehnicienii din porturi și șantieri obțin realizări de prestigiu pe tărâmul construcțiilor navale, al navigației pe mări și oceane, îndeplinesc cu avânt sarcinile ce le revin în cadrul planului cincinal.

Cu prilejul acestei sărbători, felicit pe ostașii, subofițerii, maistrii militari și ofițerii Marinei militare, pe lucrătorii din transporturile fluviale și maritime, pe constructorii navelor românești și le urez noi succese în

267. *Flota Patriei*, Anul XVII, Nr. 460 (867), duminică, 5 august 1962, p. 1.

268. *Flota Patriei*, Anul XVIII, Nr. 564 (971), joi, 6 august 1964, p. 1.

munca ce o închină patriei socialiste.

De Ziua Marinei Republicii Socialiste România,

ORDON:

La 7 august, în garnizoana Mangalia, să se tragă în semn de salut, 21 salve de artilerie.

Trăiască Marina Republicii Socialiste România!

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului, inițiatorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre!

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România!²⁶⁹

Ministrul Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România

General de armată

Leontin Sălăjan

1967. Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România

La 6 august sărbătorim Ziua Marinei Republicii Socialiste România în condițiile avântului cu care oamenii muncii dau viață mărețului program de înflorire și dezvoltare multilaterală a scumpei noastre patrii.

Continuând și îmbogățind tradițiile înaintașilor, profund devotați patriei, poporului și partidului, marinarii militari își consacră toată puterea de muncă perfecționării neîntrerupte a pregătirii lor de luptă, politice și de specialitate, întăririi capacității combative a navelor, unităților și marilor unități. Ei stau de strajă cu fermitate, împreună cu toți militarii forțelor noastre armate, cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii, independentei și suveranității naționale.

Marinarii flotei comerciale poartă cu cinste pavilionul României socialiste peste mări și oceane; muncitorii, tehnicienii și inginerii din porturi și șantiere obțin realizări de prestigiu în construcțiile navale, aducându-și contribuția la dezvoltarea transporturilor maritime și fluviale.

Cu prilejul Zilei Marinei Republicii Socialiste România, felicit întregul personal al Marinei Militare, pe marinarii flotei comerciale, pe toți cei ce muncesc în porturile și pe șantierele navale și le urez noi succese în activitatea pe care o desfășoară.

În cinstea Zilei Marinei Republicii Socialiste România,

ORDON:

La 6 august, în garnizoana Mangalia, se vor trage, în semn de salut, 21 salve de artilerie.

Trăiască Marina Republicii Socialiste România!

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului, inițiatorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre!

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România!²⁷⁰

Ministrul Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România

General-colonel

Ion Ioniță

1970. Ordinul Ministrului Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România

Anul acesta, la 2 august aniversăm Ziua Marinei Republicii Socialiste România - sărbătoare merită a cinsti tradițiile noastre marinărești, activitatea neobosită și spiritul de înaltă responsabilitate cu care marinarii își fac datoria față de patrie.

Purtând în inimi exemplul luminos al luptei duse de înaintași pentru libertate și progres social, mândria pentru prezentul socialist și perspectivele luminoase deschise țării de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, marinarii militari înfăptuiesc cu perseverență sarcinile trasate de Comandantul suprem al armatei, își perfecționează neîncetat pregătirea de luptă și politică, măiestria marinărească. Însuflețiți de sentimentele nobile ale patriotismului socialist și internaționalismului proletar, ei sunt ferm hotărâți să-și aducă întreaga contribuție la îndeplinirea misiunii sacre ce revine forțelor noastre armate - apărarea muncii pașnice a poporului român, a independentei și suveranității naționale, a cauzei socialismului și păcii.

În anii construcției socialiste, marina noastră comercială a cunoscut un amplu și multilateral proces de dezvoltare. Tot mai multe nave românești, purtând cu demnitate pavilionul tricolor, străbat mările și oceanele lumii ca o expresie a multiplicării relațiilor economice externe ale României socialiste, a participării ei mereu mai active la schimbul de valori materiale și spirituale pe plan internațional.

Muncitorii, tehnicienii și inginerii din șantierele navale și din porturi, dăruindu-și întreaga energie, priecere și putere de muncă, obțin realizări însemnate în construcția de nave moderne, în dezvoltarea transporturilor maritime și fluviale.

Cu prilejul acestei sărbători, adresez felicitări și urări de noi succese în muncă personalului marinei mi-

269. Flota Patriei, Anul XXI, Nr. 1073, joi, 4 august 1966, p.1.

270. Viața Nouă, Anul XXIII, Nr. 7046, duminică, 6 august 1967, p.1.

litare și al flotei comerciale, proiectanților și constructorilor de nave, muncitorilor din porturi.

În cinstea Marinei Republicii Socialiste România,

ORDON:

La 2 august 1970, în garnizoana Mangalia se vor trage, în semn de salut, 21 salve de artilerie.

Trăiască Marina Republicii Socialiste România!

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului, inspiratorul și organizatorul victoriilor noastre!

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie - Republica Socialistă România!²⁷¹

Ministrul Forțelor Armate

General-colonel

Ion Ioniță

Programul desfășurării Zilei Marinei 1971

09.00 - Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz

10.00 - Întâmpinarea Comandantului Suprem

- Felicitarea echipajelor de către Comandantul Suprem

- Intonarea Imnului de Stat

- Executarea salvelor de salut

- Salutul aviației

10.20 - Demonstrații și jocuri sportive marinărești:

- Deschiderea festivităților de către Neptun

- Evoluția șalupelor rapide

- Demonstrația înotătorilor

- Parada navelor alegorice

- Defilarea platformelor alegorice

- Demonstrația scafandrilor în cooperare cu elicopterele

- Ștafete și concursuri de bărci

- Jocuri marinărești

- Evoluția echipei artistice ostășești „Albatrosul”

- Defilarea navelor de luptă

11.20 - Închiderea festivităților de către Neptun

18.00 - Spectacol prezentat de către echipa artistică ostășească „Albatrosul” în grădina de vară a orașului

20.30 - Aprinderea pavoazului electric

21.00 - Carnavalul bărcilor și jocuri de artificii

21.30 - Retragerea cu torțe.²⁷²

2 august 1981. Cu prilejul Zilei Marinei R.S.R., comandantul Marinei Militare a adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele R.S.R., comandantul suprem al Forțelor Armate ale R.S.R., următoarea telegramă:²⁷³

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Animați de cele mai alese sentimente de stimă, înaltă prețuire, de dragoste neșarmurită și vie recunoștință față de Dumneavoastră, comandantul nostru suprem, amiralii și ofițerii, maiștrii militari și elevii, toți ostașii marinari vă adresează, cu prilejul Zilei Marinei R.S.R., rugămintea de a primi calde mulțumiri pentru neobosită activitate ce o desfășurați în fruntea partidului și statului nostru pentru făurirea viitorului de aur al României și continua întărire a capacității de apărare a patriei.

Însuflețiți de luminoasele perspective ale înfloririi multilaterale a patriei, amplu înfățișate de Dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe secretar general, în documentele Plenarei C.C. al P.C.R. și ale Congresului al II-lea al consilierilor oamenilor muncii din iunie 1981, vă raportăm că în posturile de onoare încredințate, nu precupețim nici un efort pentru a obține o calitate nouă, superioară, în munca de instruire și educare, în întărirea ordinii și disciplinei militare, în ridicarea capacității combative a unităților și marilor unități de nave.

Unanim angajați în îndeplinirea sarcinilor ce ne revin din cuvântarea Dumneavoastră la Convocarea bilanț a activului și cadrelor de bază ale armatei, din Directiva privind pregătirea militară și politică a armatei în perioada 1981-1985, a prețioaselor indicații ce ni le-ați dat cu ocazia recente vizite pe navele Marinei Militare, vă asigurăm, mult stimate tovarășe comandant suprem, că nu vom precupeți nici un efort pentru formarea noastră ca luptători temeinic pregătiți, cu alese virtuți ostășești și civice, cu o înaltă conștiință politică,

271. Înainte, Anul XXVI, Nr. 7964, duminică, 2 august 1970, p. 1.

272. Flota Patriei, Anul XXVI, Nr. 1339, joi, 5 august 1971.

273. Telegrama este contrasemnată de căpitanul de rangul I George Petre, secretarul Consiliului Politic al Marinei Militare.

revoluționară, pentru a fi gata oricând să apărăm cu fermitate, împreună cu toți ostașii țării, cu întregul popor, independența, suveranitatea și integritatea scumpei noastre patrii - Republica Socialistă România.²⁷⁴

Republica Socialistă România
Ministerul Apărării Naționale

Ordin de zi al Ministrului Apărării Naționale al Republicii Socialiste România
Nr. 21/20 iulie 1982

Sărbătorim, la 1 august, Ziua Marinei Republicii Socialiste România, în condițiile în care întregul nostru popor, strâns unit în jurul Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, transpune neabătut în viață istoricele hotărâri ale Congresului al XII-lea al partidului, marile obiective ale celui de-al șaptelea cincinal.

Integrați în ampla activitate creatoare desfășurată de națiunea noastră pentru înflorirea socialistă multilaterală a patriei, slujitorii Marinei Române se prezintă la această sărbătoare cu rezultate de prestigiu în îndeplinirea îndatoririlor de răspundere și de onoare ce le revin.

Însuflețiți de mobilizatoarele teze, sarcini și orientări cuprinse în strălucita expunere-program prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a Comitetului Central al partidului din luna iunie a.c., răspunzând nobilelor deziderate proclamate de cel de-al doilea Congres al educației politice și culturii socialiste, marinarii militari raportează conducerii țării, comandantului suprem al forțelor noastre armate că, în posturile lor de muncă și veghe, nu precupețesc nici un efort pentru a obține o calitate nouă, superioară, în activitatea de instruire și educare, în întărirea ordinii și disciplinei, în ridicarea capacității combative a unităților și marilor unități de nave, în conlucrarea strânsă cu ostașii celorlalte arme, cu luptătorii gărzilor muncitorești și ai unităților de pregătire militară a tineretului, ai tuturor componentelor sistemului de apărare națională.

Ferm angajați în îndeplinirea exemplară a cerințelor exprimate în Directiva comandantului suprem, ei au datoria de a-și consacra, în continuare toată energia formării lor ca luptători temeinic pregătiți, cu alege virtuți ostășești și civice, cu o înaltă conștiință politică, revoluționară, gata în orice moment să apere cu hotărâre, împreună cu întreaga armată, cu întregul popor, independența, suveranitatea și integritatea patriei socialiste.

La rândul lor, proiectanții și constructorii de nave, lucrătorii din porturi, cei din flota comercială și de pescuit cinstesc această sărbătoare cu remarcabile succese în dezvoltarea și modernizarea capacităților portuare, în înzestrarea marinei naționale cu nave moderne, în creșterea gradului de participare a flotei maritime și fluviale la îndeplinirea sarcinilor economice interne și la traficul internațional de mărfuri, aducându-și, astfel, o valoroasă contribuție la progresul neîntrerupt al țării, la afirmarea ei tot mai largă în circuitul mondial de valori.

Cu prilejul acestei tradiționale sărbători, felicit călduros întregul personal al Marinei Române și îi urez noi și importante realizări în activitatea consacrată propășirii neîntrerupte a patriei și întăririi capacității ei de apărare!

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România!

Trăiască Partidul Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu!

Trăiască Marina României socialiste!²⁷⁵

Ministrul Apărării Naționale

General-locotenent

Constantin Olteanu

Ordin de zi al Ministrului Apărării Naționale al Republicii Socialiste România 1983

Sărbătorim, la 7 august, Ziua Marinei Republicii Socialiste România, în condițiile în care întregul nostru popor, strâns unit în jurul Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, îndeplinește neabătut istoricele hotărâri ale Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, obținând succese importante în întâmpinarea celei de-a 39-a aniversări a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

Animați de cele mai nobile sentimente de nețărmurită dragoste și profund devotament față de patrie, partid și popor, față de comandantul nostru suprem, marinarii militari se prezintă la această sărbătoare cu rezultate de prestigiu în pregătirea de luptă și politică, în îndeplinirea misiunilor de răspundere ce le sunt încredințate. La rândul lor, proiectanții și constructorii de nave, lucrătorii din porturi, cei din flota comercială și de pescuit cinstesc Ziua Marinei cu remarcabile realizări în dezvoltarea capacității portuare, construcția de nave moderne, în creșterea gradului de participare a flotei maritime și fluviale la îndeplinirea sarcinilor economice interne și la traficul internațional de mărfuri - domenii ce au cunoscut progrese remarcabile în cei 18

274. Registrul Istoric al C.M.M., Vol.III.1980-1995, p. 57.

275. Depozitul Intermediar de Arhivă al Statului Major al Forțelor Navale, fond C.M.M., dosar nr.190, p. 12.

ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român - ceea ce amplifică aportul marinei românești la creșterea puterii economice a patriei, la afirmarea tot mai largă a țării noastre în circuitul mondial de valori.

Personalul Marinei Militare, însuflit de marile succese dobândite de națiunea noastră socialistă în dezvoltarea economico - socială și spirituală, are datoria de mare răspundere de a-și consacra toată puterea de muncă îndeplinirii politicii interne și externe a partidului și statului nostru, de a nu precupeți nici un efort pentru continuarea ridicării capacității combative a unităților și marilor unități de nave, de a perfecționa conlucrarea cu militarii din celelalte arme, cu gărzile patriotice, cu detașamentele de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei, cu toate componentele sistemului de apărare națională.

Având vii în conștiințe mobilizatoarele sarcini cuprinse în Directiva comandantului suprem, în cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Convocarea-bilanț a activului cadrelor de bază ale armatei, marinarii militari, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, au obligația profund patriotică de a munci cu toate forțele pentru a obține o calitate nouă, superioară în activitatea de instruire și educare, în întărirea ordinii și disciplinei, pentru formarea lor ca luptători iscușiți, cu alese virtuți ostășești și civice, cu o înaltă conștiință revoluționară, gata să apere cu hotărâre, în orice moment, împreună cu întreaga armată, cu întregul popor, independența, suveranitatea și integritatea României socialiste.

Cu prilejul tradiționalei sărbători, felicit călduros personalul Marinei Române și îi urez tot mai mari succese în activitatea consacrată propășirii neîntrerupte a patriei.

Trăiască Partidul Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu!

Trăiască și înflorească scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România!

Trăiască Marina României Socialiste!²⁷⁶

Ministrul Apărării Naționale

General-colonel

Constantin Olteanu

1983. Telegrama adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al Forțelor Armate de Comandamentul Marinei Militare cu prilejul Zilei Marinei R.S.R.

De Ziua Marinei Republicii Socialiste România, apărătorii fruntariilor pe apă ale patriei își îndreaptă gândurile și sentimentele lor cele mai calde de dragoste, prețuire și nețărmurit devotament către dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, strălucit exponent al scumpelor noastre idealuri socialiste și comuniste, ctitor al celei mai fertile epoci de împliniri din istoria României, eminent conducător politic și personalitate proeminentă a vieții contemporane, promotor neobosit al păcii și colaborării internaționale, al relațiilor noi, democratice, de bună înțelegere între toate țările și popoarele lumii.

Angajată plenar, asemenea întregii oștiri, în munca avântată a poporului nostru, consacrată transpunerii în viață a istoricelor hotărâri ale Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, marinarii militari au urcat și în acest an de instrucție noi trepte calitative ale măiestriei ostășești și marinărești, acționând pentru îndeplinirea tuturor misiunilor de luptă la nivelul înalțelor cerințe ale Directivei, ale sarcinilor ce le revin din magistrala dumneavoastră cuvântare la Convocarea-bilanț a activului cadrelor de bază ale armatei.

Vă asigurăm, mult stimate tovarășe comandant suprem, că nu vom precupeți nici un efort pentru a dobândi o calitate nouă, superioară, în întreaga activitate de pregătire de luptă și politică, pentru a face, din fiecare unitate și subunitate de nave, puternice detașamente de luptă revoluționară și patriotică, din fiecare marinar militar un bun activist, un propagandist al politicii partidului, un bun patriot.

Aliniați pentru onor la bordul modernelor nave de luptă de concepție românească, sub Tricolorul scump al patriei și Marele pavoaz înălțat la catarg, vă încredințăm, mult stimate tovarășe secretar general al partidului, de hotărârea nestrămutată a tuturor marinariilor militari de a fi întotdeauna la înălțimea misiunii de onoare încredințate de patrie, partid și popor, de dumneavoastră, tovarășe comandant suprem, de a apăra cu strășnicie, împreună cu întreaga noastră armată, cu întregul popor, împlinirile revoluționare, socialiste ale națiunii, munca sa pașnică, independența, suveranitatea și integritatea patriei noastre dragi - Republica Socialistă România.²⁷⁷

1984. Telegrama adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al Forțelor Armate de Comandamentul Marinei Militare cu prilejul Zilei Marinei R.S.R.

La tradiționala sărbătoare a Zilei Marinei Republicii Socialiste România, marinarii militari vă adresează cele mai alese și profunde sentimente de dragoste și recunoștință pentru deosebita grijă pe care dumneavoastră, cel mai iubit fiu al poporului român, ctitorul României socialiste, conducătorul încercat al partidului și sta-

276. *Apărarea Patriei*, Anul XXXIX, nr. 31(6703), miercuri, 3 august 1983, p. 5.

277. *Apărarea Patriei*, Anul XXXIX, nr. 32(6704), 10 august 1983, p. 6.

tului, o manifestați statornic pentru destinele scumpei noastre patrii, pentru înflorirea ei multilaterală, consolidarea independenței și suveranității țării, întărirea capacității de apărare a patriei, pentru politica de pace și colaborare între națiunile lumii.

Împreună cu întregul partid și popor, apărătorii fruntariilor de ape ale patriei își manifestă adevărată fierbinte și nemărginită bucurie față de Hotărârea Plenarei C.C. al P.C.R. privind reelegerea dumneavoastră la Congresul al XIII-lea al partidului, garanție sigură a mersului nostru ferm înainte, spre comunism.

Însuflețiți de luminosul exemplu comunist de muncă și viață pe care generos ni-l oferiți, cu adâncă satisfacție și entuziasm vă raportăm, tovarășe comandant suprem, că în posturile noastre de muncă și veghe nu precupețim nici un efort pentru îndeplinirea prevederilor ce ne revin din Directiva pentru pregătirea militară și politică a armatei în scopul obținerii unei calități superioare în activitatea de instruire și educare, în întărirea ordinii și disciplinei, în ridicarea capacității combative a unităților și marilor unități de nave, în conlucrarea strânsă cu ostașii celorlalte arme, cu luptătorii gărzilor patriotice și ai unităților de pregătire militară a tinerețului, ai celorlalte componente ale sistemului național de apărare.

În atmosfera de puternică angajare patriotică, revoluționară, cu care întregul popor întâmpină a 40-a aniversare a mării noastre sărbători naționale și Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român, noi, ofițerii, maiștrii militari, subofițerii, elevii, militarii în termen și personalul militar civil ce slujim sub faldurile tricolorului în Marina Militară, ne angajăm solemn să depunem întreaga noastră capacitate de muncă și inteligență, fără a precupeți nici un efort, pentru organizarea și desfășurarea întregului proces instructiv - educativ în conformitate cu cerințele doctrinei militare naționale - al cărei strălucit fondator sunteți - pentru formarea marinarilor militari ca luptători iscusiți, cu o înaltă conștiință politică, revoluționară, gata oricând să apere cu strășnicie, împreună cu toți ostașii țării, cu întregul popor, independența, suveranitatea și integritatea teritorială ale României socialiste.²⁷⁸

Ordin de zi al Ministrului Apărării Naționale
Nr.15/8 august 1990

La 15 august, de Sfânta Marie, patroana tradițională a marinarilor de pretutindeni, sărbătorim Ziua Marinei Române.

Această aniversare se prezintă ca o evocare simbolică a muncii, jertfelor și înfăptuirilor marinarilor români, care, din cele mai vechi timpuri, au făcut să fluture la catarg pavilionul scump al țării pe toate meridianele Oceanului planetar și au adus o importantă contribuție la înfăptuirea marilor evenimente istorice din viața patriei și a poporului.

Marinarii români au participat activ la apărarea fruntariilor maritime și fluviale ale României, mărturie fiind faptele de vitejie săvârșite în Războiul pentru independență din 1877-1878 și în cele două conflagrații mondiale unde misiunile primite au fost îndeplinite cu abnegație și devotament.

Moștenitoarea unor bogate tradiții, Marina Română a făcut încă o dată dovada unui înalt patriotism prin participarea activă la victoria Revoluției din decembrie 1989 în urma căreia poporul și-a recâștigat demnitatea și libertatea.

Aniversăm acest eveniment din viața marinarilor militari pătrunși de hotărârea fermă de a ridica nivelul pregătirii militare și de specialitate, în vederea îndeplinirii misiunii de bază a armatei de a apăra vatra străbună, independența și suveranitatea României.

Dragi ostași, elevi, studenți, subofițeri, maiștri militari și ofițeri marinari!

Profund conștienți de marea răspundere ce vă revine ca apărători ai granițelor maritime și fluviale ale patriei, mândri că purtați cu cinste și demnitate la catarg pavilionul României, angajați-vă cu toate forțele în îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce vă revin pentru creșterea capacității combative a marilor unități, unităților și navelor, în perfecționarea măiestriei marinărești și fiți gata să dați riposta hotărâtă oricărui agresor care ar atenta la independența și integritatea teritorială a scumpei noastre patrii.

În întreaga voastră activitate să depuneți tot interesul pentru cunoașterea și mânuirea corectă a tehnicii de luptă și armamentului din dotare în scopul îndeplinirii misiunilor ce vă revin.

În condițiile generoase oferite de complexul proces revoluționar de democratizare și înnoire pe care-l parcurge România și armata ei, nu precupețiți nici un efort în ridicarea continuă a nivelului pregătirii de luptă și tehnice de specialitate, întărirea ordinii și disciplinei bazate pe norme democratice și principii regulamentare, pentru a fi în măsură să folosiți cu înalt randament și la capacitatea maximă navele Marinei Militare în orice condiții hidrometeorologice.

Cu prilejul acestei tradiționale sărbători, vă adresez cele mai sincere felicitări și vă urez să obțineți succese deosebite în activitatea viitoare.

278. *Apărarea Patriei*, Anul XL, nr. 32 (6756), miercuri, 8 august 1984, p. 9.

Ministrul Apărării Naționale
General-colonel
Victor Stănculescu

1991. Ordin de zi al Ministrului Apărării Naționale privind sărbătorirea Zilei Marinei Române

La 15 august, în mod tradițional, sărbătorim Ziua Marinei Române, ziua celor ce-și slujesc patria pe întinderi de ape.

Prin această sărbătoare, poporul român cinstește pe toți fiii săi marinari care au știut, înfruntând, generație după generație, valorile mării și ale zbulciumatei istorii, să releve, cu forța convingătoare a faptelor, vocația de navigatori a românilor, dreptul lor suveran la mare, dovedindu-se demni urmași ai marilor strămoși, ale căror flote - de la galerele romane, pânzarele moldovenești și corăbiile lui Mircea cel Bătrân - au brăzdat apele mărilor și ale fluviului Dunărea.

Marina Română, militară și comercială, prin existența sa milenară, constituie unul dintre simbolurile trăirii noastre neîntrerupte în vatra străbună, un puternic argument al drepturilor României în spațiul maritim al Mării Negre pe ale cărei țărmuri românii sunt cei mai vechi dintre popoarele riverane.

Prin acțiunile desfășurate pe Dunăre, în războiul pentru independență și în războiul de reîntregire a neamului, marinarii au făcut dovada înaltului eroism și spiritului de jertfă de care a fost animată întreaga oștire a țării.

În acest glorios război al reîntregirii, Marina Militară își cinstea însăși tradiția zilei sale, atribuindu-i onoarea primului foc, în noaptea de 14 spre 15 august 1916.

Același spirit de sacrificiu și patriotism i-a călăuzit pe marinarii români pe toată durata celui de-al doilea război mondial, precum și în obținerea victoriei în Revoluția din decembrie 1989.

Sunt fapte cu o înaltă semnificație istorică ce dovedesc că Marina Militară a fost și este în măsură să îndeplinească, în orice moment, misiunea încredințată de patrie.

Marinari!

Fiți mândri că sunteți moștenitori ai unor bogate tradiții de luptă, fiți demni de eroismul și pildele de patriotism ale celor ce și-au vărsat sângele pe ape, purtați cu cinste la catarg tricolorul României!

Aniversăm astăzi Ziua Marinei Române pătrunși de hotărârea fermă de a ridica nivelul pregătirii militare și de specialitate, așa cum au dovedit-o aplicațiile complexe desfășurate în această vară, în vederea îndeplinirii misiunii de bază a armatei de a apăra vatra străbună, independența și suveranitatea patriei.

Dragi ostași, studenți, subofițeri, maiștri militari și ofițeri marinari!

Perseveratei pe această cale a datoriei și onoarei militare, fiți harnici, disciplinați, întreprinzători și devotați patriei, profesiei și datoriei voastre, astfel ca națiunea să se mândrească cu voi, așa cum e mândră de glorioșii voștri înaintași.

În întreaga voastră activitate, acționați pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce vă revin, creșterea capacității combative a marilor unități, unităților și navelor Marinei Militare și perfecționarea măiestriei marinărești, pentru a fi în măsură să dați riposta hotărâtă oricărui agresor care ar atenta la independența și integritatea teritorială a României.

Cu prilejul tradiționalei voastre sărbători, vă adresez cele mai sincere felicitări și vă urez să dobândiți noi succese în activitatea viitoare.²⁷⁹

Ministrul Apărării Naționale
General-locotenent

Niculae Spiroiu

Programul Zilei Marinei Române 1991

09.50 - *Întâmpinarea persoanelor oficiale la Comandamentul Marinei Militare.*

Garda de onoare prezintă onorul.

10.00 - *Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz.*

Intonarea Imnului de Stat.

Se trag 21 salve de artilerie.

10.05 - *Citirea Ordinului de zi al ministrului Apărării Naționale.*

10.10 - *Te-Deum.*

Se lansează din elicoptere ancore de flori în cinstea eroilor marinari.

10.30 - *Trecerea în revistă a navelor militare aflate la ancoră în rada portului Constanța.*

11.00 - *Parada navală.*

Pe timpul paradei navale evoluează și Aviația Militară.

11.40 - *Demonstrații sportive marinărești.*

12.10 - *Defilarea Gărzii de onoare.*

13.30 - *Dejun oferit de comandantul Marinei Militare în stațiunea Mamaia.*

279. *Marina Română*, Anul II, nr. 8, septembrie 1991, p. 3.

1992. Ordin privind sărbătorirea Zilei Marinei Române

În fiecare an, la 15 August, poporul român sărbătorește, prin tradiție, care s-a statornicit la începutul secolului, Ziua Marinei Române.

În această zi evocăm trecutul Marinei noastre, identificăm valorile prezentului pentru a întări credința într-un viitor al demnității și onoarei ce caracterizează existența neamului. Din îndepărtatele timpuri legendare, navigația românilor pe apele Dunării și pe Marea cea Mare a stabilit punți cu civilizația lumii, arătându-i că în acest spațiu mioritic există un popor ale cărui aspirații luminoase se conjugă cu eforturile întregii omeniri pentru progres și civilizație.

Marina Română, prin existența sa, constituie unul din simbolurile autentice ale trăirii noastre milenare în vatra strămoșească.

În timpurile moderne, pavilionul tricolor a străbătut falcile mării și oceanele lumii.

Ziua de astăzi constituie un minunat prilej de a cinsti dăruirea și spiritul de sacrificiu al acelor care, acolo, în larg de mare, înfruntând vitregiile naturii, duc cu ei, o dată cu valorile materiale destinate schimbului, și voința de pace și afirmare a României între națiunile lumii. Dăm o deosebită prețuire ostașilor marinari care și-au vărsat sângele de-a lungul timpului pentru a apăra vatra străbună, independența și suveranitatea patriei.

Marinari!

Continuați tradiția în care ați crescut și v-ați oțelit caracterul pentru a fi un exemplu de curaj și dăruire celor prezenți și celor ce vor mai fi.

Creșteți și vă pregătiți în lumina tradiției glorioase a Marinei Române, care a dat țării oameni de nădejde, formați în splendida și eroica meserie a mării.

Comandanți!

Învățați subordonații să pătrundă toate tainele artei marinărești, formați-le caracterul, purtați-vă cu bunătațe, dragoste și perseverență.

Faceți în așa fel încât prin întreaga voastră activitate să pregătiți oameni plini de elan, buni executanți și buni camarazi. Faceți ca inimile lor înflăcărâte, pline de iubire pentru cariera ce și-au ales-o, să fie gata la orice efort ce li s-ar cere pentru îndeplinirea datoriei.

Proiectanți și constructori!

Dați marinarilor țării nave cu care vor străbate drumurile fără pulbere ale apelor, prin care ei să vă ducă faima în toate colțurile lumii.

La aniversarea de astăzi a acestei tradiționale sărbători, vă adresez sincere felicitări și urarea ca, prin abnegație și onoare, specifice marinarilor români, să duceți mai departe sub pavilionul drag al tricolorului românesc, tradițiile Marinei Române.²⁸⁰

Ministrul Apărării Naționale
General-locotenent

Niculae Spiroiu

Ministrul Transporturilor
Traian Băsescu

1993. Ordin privind sărbătorirea Zilei Marinei Române

A intrat în tradiția poporului nostru ca în fiecare an, la 15 august, de Sfânta Maria, să fie sărbătorită Ziua Marinei Române.

Este un prilej deosebit de cinstire a trecutului înălțător al celor care și-au legat viața de întinsul nemărginit al apelor, ducând solia demnității și onoarei unui popor al cărui destin a fost dintotdeauna în concordanță cu civilizația lumii, iar legăturile pe apă i-au înlesnit o înțeleaptă și benefică deschidere.

Dunărea și Marea au constituit punți de legătură cu mapamondul pe care românii au stabilit și consolidat relații și interese, punându-le în slujba neamului. „Calea mântuirii noastre, spunea Mihail Kogălniceanu, este drumul Dunării spre Marea Neagră”. Astfel, de-a lungul timpului, pavilioanele geto-dacilor, moldovenilor și muntenilor, apoi tricolorul, au fluturat la catargul vechilor corăbii și al navelor moderne care au străbătut mările și oceanele lumii, purtând cu ele valori materiale și spirituale, dar și voința de pace și colaborare cu celelalte popoare.

Sărbătoarea marinarilor români constituie un minunat prilej de a răsfoi filele istoriei, pentru a ne reaminti de cei care, la bordul navelor militare sau comerciale, și-au făcut cu devotament datoria, iar când nevoile patriei au impus, au dat suprema jertfă pentru apărarea fruntariilor pe apă lăsate

280. Marina Română, Anul III, nr. 16, septembrie-octombrie 1992, p. 3.

moștenire de moșii și strămoșii noștri generațiilor de ieri, de azi și de mâine. Și dacă întinderea albastră își contopește lumina cu țărături românești este că înaintașii noștri au știut să ne lase o zestre pe care trebuie să o păstrăm, să o prețuim și să o apărăm pentru că face parte din independența și suveranitatea patriei noastre.

Marinari!

Sunteți moștenitorii unor bogate tradiții marinărești. Este un motiv de mândrie pentru a le continua și dezvolta într-o societate liberă, democratică și demnă. Faceți Tricolorul românesc să fluture la catarg cu onoare, demnitate și glorie.

Comandanți!

Dăruți-vă întreaga activitate îndeplinirii atribuțiilor la bordul navelor, fiți pildă pentru subordonați și pentru tinerii care au îndrăgit nobila meserie a mării, ajutați-i să depășească greutățile inerente asprimii vieții pe mare.

Instruiți cu grijă echipajele din subordine pentru a fi gata oricând să-și îndeplinească misiunea primită, ajutați-le să înțeleagă că nava este parte din teritoriul țării noastre care trebuie să fie reprezentată cu cinste în orice împrejurare, pe orice meridian.

Constructorii navali!

Continuați tradiția înaintașilor, iscușiți făuritori de corăbii, asigurând navigatorilor nave cu care să străbată mările și oceanele lumii în deplină siguranță și eficiență.

La sărbătoarea marinarilor, adresăm felicitări întregului personal al Marinei Române și le urăm tuturor

B U N C A R T Î N A I N T E !²⁸¹

Ministrul Apărării Naționale
General-locotenent

Niculae Spiroiu

Ministrul Transporturilor
Paul Teodoru

Programul Zilei Marinei Române 1993:

09.50 - *Întâmpinarea persoanelor oficiale care participă la festivitate.*

Garda de onoare prezintă onorul.

09.55 - *Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz.*

10.00 - *Intonarea Imnului de Stat și tragerea a 21 de salve de artilerie.*

10.05 - *Citirea Ordinului comun al Ministrului Apărării Naționale și Ministrului Transporturilor.*

10.35 - *Te- Deum.*

10.40 - *Prezentarea promoției 1993 „Marea Unire”*

11.00 - *Cuvântul șefului de promoție ofițeri*

Cuvântul șefului promoției de maiștri militari

Cuvântul ministrului Apărării Naționale

Defilarea promoțiilor

11.00 - *Decolarea elicopterelor apunțate pe navele din radă și lansarea ancorelor de flori.*

11.10 - *Demonstrații marinărești și sportive:*

- *bărci cu rame*

- *ambarcațiuni cu vele*

- *bărci pneumatice*

11.40 - *Lansarea din elicopter a scafandrilor de luptă.*

12.00 - *Defilarea Gărzii de onoare.*

13.00 - *Dejun oferit de comandantul Marinei Militare.*

20.00 - *Spectacol artistic în portul Tomis.*

21.00 - *Aprinderea pavoazului electric la navele ancorate în radă.*

Salve cu bombe de festivități.

Jocuri de artificii.

24.00 - *Stingerea pavoazului electric.²⁸²*

Ministerul Apărării Naționale
O.Z. Nr. 10 din 5 august 1994

Ministerul Transporturilor
Nr. 29 din 5 august 1994

Ordin privind sărbătorirea Zilei Marinei Române

Ziua Marinei Române constituie un minunat prilej pentru poporul nostru de prețuire și sărbătorire a celor care, sub faldurile Tricolorului, străbat întinsul albastru al apelor. Navigația pe râuri, pe apele bătrânului fluviu Dunărea și pe Mare a fost, dintotdeauna, punte de legătură spre inima Europei, dar și spre celelalte

281: *Marina Română*, Anul IV, Nr. 22 (6/1993), p.16.

282: *Registrul Istoric al C.M.M.*, Vol. III.1980-1995, p. 249.

continente, a înlesnit ieșirea în lume a românilor, apropierea de alte popoare, cunoașterea reciprocă, cu consecințe benefice pe plan material și spiritual.

Ziua de 15 August ne readuce în memorie spiritul cutezător al înaintașilor, care, aici, la țărmul Mării Negre și de-a lungul Dunării, și-au făurit propriul destin, înfruntând numeroase vitregii ale soartei, și-au construit o identitate pe care au consolidat-o și apărât-o, adesea, cu sacrificiul suprem.

Din zorii existenței noastre pe aceste meleaguri, preocupările pentru navigația pe ape s-a împletit cu cele pentru constituirea mijloacelor necesare acestei îndeletniciri. De la străvechea monoxilă și până la navele moderne cu care șantierele navale românești dotează flota civilă și militară, arcul peste timp dă strălucire făuritorilor de corăbii, care s-au străduit să fie în pas cu nevoile navigatorilor.

Marina Română este astăzi beneficiara unor tradiții, a unei școli de marină de renume, care de 122 de ani asigură cadre competente la bordul navelor civile și militare, dispune de o bogată înzestrare materială și culturală marinărească lăsată moștenire și îmbogățite din generație în generație. Aceasta este o motivație deosebită pentru ca, o dată cu prețuirea înaintașilor, să lăsăm generațiilor care vin cele necesare continuării și ridicării, la cotele înalte ale viitorului, a tuturor activităților navale.

Sărbătoarea de astăzi constituie și un bun prilej pentru a ne reaminti de faptele de vitejie și abnegație ale navigatorilor militari și civili care, de-a lungul anilor, și-au făcut cu cinste datoria, iar când nevoile patriei au impus, au dat suprema jertfă pentru apărarea fruntariilor pe apă ale țării.

Revine și generației de azi a marinarilor misiunea de a veghea și apăra cu strășnicie hotarele maritime și fluviale românești și, prin ele, independența și suveranitatea patriei noastre.

Domnilor marinari!

Societatea românească s-a înscris pe un drum nou, deschis de Revoluția din decembrie 1989.

Înaintăm către o democrație autentică, ne îndreptăm speranțele spre o viață demnă și liberă. În acest context, vă revine datoria de a vă dăruii inteligența și capacitatea de muncă situării Marinei Române la înălțimea etapei pe care o străbatem. Faceți ca în orice împrejurare, în porturi sau în larg, pe mare bună sau pe furtună, să asigurați bunul mers al activităților la bordul navelor.

Domnilor comandanți!

Este o cinste pentru dumneavoastră că ați îmbrățișat nobila meserie de navigator.

Conduceți echipajele pentru îndeplinirea cu cinste a atribuțiilor ce le revin, dovediți răspundere, pasiune și dragoste în muncă. În orice împrejurare, fiți exemplu în fața subordonaților, învățați-i să depășească greutățile interne ale vieții aspre de pe mare, să-și iubească țara și să îngrijească cu drag nava.

Domnilor constructori navali!

Iscusița dumneavoastră este cunoscută în țară și peste hotare. Navele construite de dumneavoastră se situează la cote înalte de performanță.

Faceți ca numele șantierei navale românești să se transforme în renume.

Dovediți profesionalism pentru asigurarea navigatorilor cu nave care să le dea liniștea și siguranța deplasării pe apele planetei.

Cu prilejul tradiționalei sărbători a Zilei Marinei Române, astăzi, de Sfânta Maria - protectoarea și patroana marinarilor români - vă felicităm și vă urăm multă sănătate, un vânt prielnic pe mare, multe succese în muncă și viață.²⁸³

B U N C A R T Î N A I N T E !

Ministrul Apărării Naționale
Gheorghe Tinca

Ministrul Transporturilor
Aurel Novac

1994. Mesajul Guvernului României adresat cu prilejul Zilei Marinei Române

Astăzi, 15 august, de Sfânta Maria Mare - protectoarea marinarilor români - îi sărbătorim pe toți aceia care, sub faldurile Tricolorului, pe valurile neostoite ale Mării și Dunării, stau neclintiți de strajă la fruntariile țării, pe toți aceia care, prin lumina minții, sudoarea frunții și priceperea brațelor căraușesc pe fluvii, mări și oceane, sau construiesc nave pentru întreaga noastră flotă.

Domnilor marinari, domnilor comandanți,

Domnilor constructori de nave,

Pe aceste minunate meleaguri ale României, râvnite mereu de alții, dar apărate de noi fără preget, cu prețul a numeroase jertfe, preocuparea de a naviga pe apă s-a împletit permanent cu aceea a făuririi mijloacelor de navigație adecvate. De la monoxila ce se odihnește astăzi prin muzee și până la puternicele nave comerciale, de pasageri, mărluri și de luptă, este un drum lung de trudă și speranță, de întindere a punților spre alte popoare, de conlucrare spre binele reciproc.

După cum spunea geniul spiritualității românești, Mihail Eminescu, a cărui statuie străjuiește „liniștea mării”, „noi, românii nu am fost niciodată un popor cuceritor... Întotdeauna ne-am apărat, căci ce este al

283. *Marina Română*, Anul V, Nr. 28 (6/1994), p. 6.

nostru, cu drept este". Sunt cuvinte esențiale ce guvernează și astăzi legăturile noastre cu lumea, speranțele noastre de mai bine într-o societate cu adevărat democratică și prosperă, liberă și independentă.

În bogatul tezaur de cultură și civilizație pe care l-am durat de peste două milenii pe aceste meleaguri de legendă, tradițiile școlii românești de marină constituie, de mai bine de 120 de ani, un permanent izvor de formare și pregătire de cadre competente pentru marina noastră civilă și militară, o veritabilă școală a muncii și bărbăției.

Suntem datori față de acest popor ai cărui fii suntem și în slujba căruia ne aflăm, să facem în așa fel încât să lăsăm urmașilor noștri tradiția mereu îmbogățită a ridicării continue a profesionalismului și competenței, a curajului și a abnegației la cote superioare, indiferent dacă apele lumii sunt învolburate de furtuni, sau sunt liniștite și limpezi, așa cum ne dorim.

Având permanent în minte pilda înaintașilor, dragostea lor nețărnută față de țară și popor, să nu uităm niciodată că suntem români, că avem o patrie, un popor pe care trebuie să le slujim cu toată ființa noastră, că avem un mândru tricolor pe care trebuie să-l cinștim și să-l apărăm, chiar cu prețul vieții noastre de va fi nevoie.

Domnilor marinari, domnilor comandanți,

Domnilor constructori de nave,

Îngăduiți-mi ca astăzi, cu ocazia celei de-a patra sărbători în libertate a Zilei Marinei Române, să adresez tuturor marinarilor din Flota Militară și Comercială, comandanților lor, proiectanților și constructorilor de nave, personalului de exploatare din porturile fluviale și maritime cele mai calde felicitări, multă sănătate, putere de muncă și noi succese în toate activitățile, în creșterea prestigiului țării noastre, apărarea independenței și suveranității României.²⁸⁴

Prim-ministru

Nicolae Văcăroiu

Programul sărbătoririi Zilei Marinei Române - 15 august 1995

09.50 - *Întâmpinarea persoanelor oficiale participante la festivitate*

- *Garda de onoare prezintă onorul.*

09.55 - *Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz*

- *Intonarea Imnului de Stat*

- *Mesajul persoanelor oficiale prezente.*

10.05 - *Citirea Ordinului de zi cu ocazia Zilei Marinei Române și a Hotărârii de guvern privind aniversarea a 100 de ani de la înființarea Marinei comerciale.*

10.15 - *Te-Deum.*

10.30 - *Lansarea ancorelor de flori.*

10.40 - *Defilarea navelor militare și civile.*

11.00 - *Demonstrații marinărești și sportive.*

11.20 - *Lansarea din elicopter și de pe vedete a scafandrilor de luptă.*

11.35 - *Salturi cu parașuta ale scafandrilor de luptă.*

11.50 - *Defilarea Gărzii de onoare.*

13.00 - *Dejun oferit de șeful Statului Major al Marinei Militare.*

16.00 - *Jocuri marinărești în portul Tomis.*

18.00 - *Concert de fanfară în portul Tomis.*

20.30 - *Spectacol artistic în portul Tomis, susținut de Ansamblul „DOINA” al Armatei.*

21.00 - *Aprinderea pavoazului electric la navele ancorate în radă.*

21.30 - *Jocuri de artificii.*

24.00 - *Stingerea pavoazului electric.*

1996. Cuvântul președintelui României, domnul Ion Iliescu, la Ziua Marinei

Doamnelor și domnilor, Onorată asistență,

Ca în fiecare an, ziua de 15 august, sărbătoarea Maicii Domnului, patroana Marinei Române, este prăznuită de-a lungul litoralului românesc al Mării Negre, Dunării străbune și apelor interioare ca o zi a marinăriei de către vrednicii păstrători ai acestei îndeletniciri statornice a națiunii noastre, între datinile creștinească și românească. Prin slujbe de pomenire a eroilor știuți și neștiuți ai apelor, onoruri tradiționale și ceremoniale, sunt evocate, într-o atmosferă festivă, trăinicia vocației și spiritualității marinărești, indisolubil legate de destinul și istoria milenară a poporului român.

Navigația s-a asociat dintotdeauna cu vocația poporului nostru de a intra în legătură cu civilizația altor popoare, de a participa activ la circuitul mondial de bunuri și valori, cu aspirația spre lărgirea orizontului său de cunoaștere, cu temeritatea și bărbăția.

284. *Marina Română*, Anul V, Nr. 28 (6/1994), p. 6-7.

Binecuvântați cu vecinătatea Mării Negre și a Dunării, românii și-au îmbogățit cunoștințele de navigație moștenite de la geto-daci și romani prin experiențe proprii și prin schimburile cu popoarele maritime care și-au trimis navele spre porturile noastre.

Începând cu monoxilele și plutele, continuând cu pânzarele și corăbiile, navigând astăzi cu vapoarele și motonavele moderne ale acestui sfârșit de mileniu, marinarii români au edificat prin secole o amplă și pilduitoare tradiție, pecetluită cu jertfele atâtor dezaastre și confruntări armate.

Marina Română, cu noile sale structuri organizatorice, de comandă și de stat major, adaptate standardelor europene, a devenit, prin excelență, un adevărat „vârf de lance” în ceea ce privește deschiderea promovată de Armata Română în relațiile cu flotele statelor Alianței Nord-Atlantice.

Prin numărul, amploarea și calitatea misiunilor îndeplinite în apele naționale și internaționale, Marina Militară Română se afirmă ca un partener serios, competent și credibil, cu o contribuție remarcabilă la extinderea raporturilor de conlucrare cu flotele țărilor aliate și partenere.

Reușita deplină a aplicației aeronavale și terestre „Cooperative Partner '96”, cea mai complexă aplicație maritimă din istoria Parteneriatului pentru Pace, găzduită în luna iulie 1996 de țara noastră și experiența dobândită după 1989 în avangarda diplomației militare naționale, conferă Marinei Militare o incontestabilă maturitate și responsabilitate în onorarea sarcinilor încredințate.

Divizarea și eficientizarea Flotei Maritime Comerciale de stat, re tehnologizarea șantierelor navale și privatizarea managementului naval, concomitent cu extinderea și modernizarea portului centenar Constanța și a celorlalte bazine portuare maritime și dunărene, precum și legiferarea reparației zonelor libere, au transformat Marina Civilă Română într-o flotă de importanță strategică europeană, cu statutul de lider în Marea Neagră și de redutabil partener în traficul internațional de mărfuri.

Printr-o frumoasă tradiție a învățământului de marină, marinarii români continuă să aibă reputația unor profesioniști de elită în domeniul construcțiilor navale, conducerii și exploatarei navelor și a companiilor de navigație, tot mai multe cadre militare și civile perfecționându-și pregătirea de specialitate în institute și academii internaționale.

Cu prilejul Zilei Marinei Române, vă adresez, în numele meu și al Guvernului, întregului personal care, prin profesie, interes și înclinații, este legat sufletește de navele destinate apărării fruntariilor de apă ale țării sau de numeroasele îndeletniciri specifice mării și fluviului, cu urarea de a arbora cu aceleași onoruri sacre pe toate catargele flotei militare și comerciale emblemele înaltei măiestrii marinărești moștenite de la înaintași, cu loialitatea și demnitatea uniforme pe care o poartă și a instituțiilor pe care le reprezintă.

Urez marinarilor, tuturor celor legați de ape, noi împliniri, succese și fie ca Neprihănită Fecioară Maria să vă ocrotească în furtuni și primejdii!²⁸⁵

Ordinul comun privind sărbătorirea Zilei Marinei Române - 15 august 1996

Cu o tradiție de aproape un secol, în fiecare an, la 15 august, de Sfânta Maria, românii, a căror vocație de navigatori se pierde în zorii existenței lor ca popor pe aceste meleaguri, sărbătoresc Ziua Marinei Române.

Această zi este un prilej de a-i cinsti pe cei care și-au legat destinul de întinsul nemărginit al apelor, stabilind punți de legătură cu civilizațiile lumii.

Realizarea, pe calea apelor, a schimbului de valori materiale și spirituale cu alte popoare a fost posibilă numai datorită devotamentului, destoiniciei, spiritului de sacrificiu și dăruirii cu care marinarii au străbătut mările și oceanele lumii, adesea înfruntând stihii ale naturii și, uneori, plătind pentru aceasta chiar cu propria lor viață.

Spiritul de dăruire și sacrificiu i-a animat pe marinari atunci când țara le-a cerut să-i apere independența și nu rareori undele albastre ale mării și Dunării le-au fost mormânt, fiind înroșite cu sânge de erou, lăsându-ne o glorioasă moștenire.

Pentru marinarii de azi, 1996 este un an jubiliar. Cu o sută de ani în urmă, se punea piatra de temelie a portului modern Constanța, astăzi, această adevărată „casă a navelor”, fiind unul din cele mai mari porturi din Europa, cu o contribuție esențială la propășirea națiunii noastre.

Portul Constanța este, în același timp, gazda ospitalieră a unui număr din ce în ce mai mare de nave militare, aparținând flotelor altor țări cu care Marina Militară a României cooperează într-un complex proces de pregătire ce evoluează spre integrarea țării noastre în structurile euroatlantice. În luna iulie a acestui an, aici, în apele naționale, s-a desfășurat, cu succes, cea mai complexă aplicație aero-navală, la care au participat nave militare străine și nave aparținând Marinei Militare Române.

Domnilor marinari militari,

Aveți onoarea de a moșteni glorioasele tradiții de luptă ale înaintașilor voștri. Fiți la înălțimea acestora, menținând, în permanență, un ridicat nivel de pregătire pentru luptă al echipajelor, astfel ca la nevoie să puteți apăra fruntariile țării, interesele pe apă ale României!

285. *Marea Noastră*, serie nouă, Anul VI, nr. 20, iulie-septembrie 1996, p. 47.

Domnilor marinari din Flota Comercială,
Sunteți beneficiarii unei vaste experiențe în conducerea navelor în toate zonele planetei, pe orice fel de vreme și condiții meteo.

Dovediți un înalt profesionalism în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, găsiți modalități eficiente pentru a contribui într-o măsură cât mai mare la amplificarea schimburilor comerciale ale României, cu toate statele lumii!

Domnilor constructori navali,

Vă bucurați de un binemeritat prestigiu, recunoscut în întreaga lume pentru performanțele atinse în construcția de nave militare și comerciale, inclusiv celor de mare tonaj.

Perseverati în găsirea celor mai bune soluții pentru a asigura Marina Militară și Flota comercială cu nave având un ridicat grad de performanțe tehnice la nivelul anului 2000!

Cu prilejul tradiționalei sărbători a Zilei Marinei Române, astăzi, când evocăm spiritul ocrotitor al Sfintei Marii- protectoarea și patroana marinarilor români - vă felicităm și vă urăm sănătate dumneavoastră, familiilor și celor dragi care vă așteaptă să reveniți la cheu din misiuni și voiaje, vă dorim vânt prielnic, multe succese profesionale și în viață.

BUN CART ÎNAINTE!²⁸⁶

Ministrul Apărării Naționale
Gheorghe Tinca

Ministrul Transporturilor
Aurel Novac

Programul manifestărilor organizate cu prilejul Zilei Marinei Române - 15 august 1996 -

1. Expoziția de pictură și sculptură a maestrului militar Eugen Iliu, deschisă la Muzeul Marinei Române în perioada 20 iulie - 3 august.

2. „Marina Română- prezent și viitor”, 8 august, ora 09.00, la Cercul Militar Constanța.

3. Expoziția de pictură a pictorului constănțean Traian Marinescu, deschisă la Muzeul Marinei Române în perioada 12-18 august.

4. Cupa „Ziua Marinei” la fotbal, disputată pe stadionul de zgură din str. Primăverii, în perioada 1-11 august.

5. Concurs de desene pe asfalt pentru copii, în zilele de 10 și 11 august.

6. Simpozionul „Eroismul marinarilor români în cel de-al doilea război mondial”, desfășurat pe 11 august la Muzeul Marinei Române.

7. „Marina Română- Tradiții”, desfășurat pe 14 august la Tabăra de copii Năvodari.

8. Regata de yachting „Ziua Marinei Române”, în perioada 10-14 august pe lacul Mamaia, Clubul „Navigatorul”.

9. Expoziție de pictură și carte marinărească, în perioada 10-15 august, la sala „Amfora”.

10. Târg internațional de filatelie, cartofilie și numismatică, la Muzeul Marinei Române, în perioada 10-11 august.

La Comandamentul Marinei Militare:

09.55 - 10.00 Pregătirea și ridicarea pavilionului național și intonarea Imnului de Stat.

10.10 - Citirea scrisorii președintelui României.

10.10 - 10.15 Citirea Ordinului ministrului Apărării Naționale și a ministrului Transporturilor cu ocazia Zilei Marinei Române.

10.15 - 10.30 Te-Deum închinat Zilei Marinei Române.

10.30 - 10.50 Decolarea elicopterelor de pe navele din radă și lansarea ancorelor de flori în cinstea eroilor marinari.

Intonarea Imnului Eroilor.

Lansarea în apă a florilor de către copiii prezenți la ceremonie.

10.50 - 11.20 Demonstrații marinărești și sportive:

- bărci cu rame
- ambarcațiuni cu vele
- bărci pneumatice
- motoscutere.

11.20 - 11.35 Lansarea scafandrilor-parasutiști din elicoptere.

11.40 - 11.55 Defilarea gărzii de onoare și a copiilor care au lansat flori.

În portul Tomis:

20.30 - 21.50 Defilarea ambarcațiunilor alegorice.

Spectacol artistic.

21.00 *Aprinderea pavoazului electric la navele ancorate în radă, de pe faleza Cazinoului și portului Tomis.*

21.30 - 22.00 *Jocuri de artificii.*

24.00 *Stingerea pavoazului electric.*

Ministerul Apărării Naționale
Nr. M 66 din 10 august 1997

România

Ministerul Transporturilor
Nr. 3665 din 12 august 1997

**Ordinul Ministrului Apărării Naționale și Ministrului Transporturilor
privind sărbătorirea Zilei Marinei Române**

La 15 august, sărbătoarea ortodoxă a Maicii Domnului, aniversăm Ziua Marinei Române. În acest an se împlinesc 95 de ani de când marinarii români și-au ales ca patroană pe Fecioara Maria pentru a le ocroti căile albastre pe care ei veghează hotarele țării sau fac legătura României cu lumea.

Cu acest prilej ne exprimăm recunoștința față de toți fiii poporului român, de la soldat la amiral, de la marinarul de rând la comandantul de navă, care își fac datoria cu devotament și onestitate pe punțile navelor militare și civile. Ei sunt cei care duc departe de țărmurile țării noastre imaginea valorilor culturale românești și le veghează în permanență existența.

Dumneavoastră, marinarii români de azi, sunteți urmașii celor care, de-a lungul timpului, n-au ezitat să înfrunte singurătatea apelor în numele României sau să se sacrifice pentru libertatea poporului nostru. Războiul pentru independență și cele două războaie mondiale înscriu în cartea istoriei numele lor glorioase ca mărturie de patriotism și modele pentru generațiile care vin.

România contemporană se deschide tot mai mult spiritului lumii și își oferă cu generozitate ospitalitatea marinarilor de pretutindeni care acostează în porturile sale. Un număr din ce în ce mai mare de nave și de marinari aparținând flotelor militare din țările NATO sau parteneri desfășoară programe comune de pregătire prin care se consolidează cooperarea, prietenia și cunoașterea reciprocă. Astfel, și prin marină, România își exprimă vocația sa de generator de securitate și dorința de integrare europeană și euroatlantică.

Domnilor marinari militari!

Fiți mândri de înaintașii voștri, fiți la înălțimea faptelor lor! Faceți toate eforturile pentru ca interesele pe apă ale României, granițele sale maritime și fluviale să rămână neștirbite, așa cum ne-au fost lăsate moștenire!

Domnilor marinari ai Flotei Comerciale!

Așa cum ați făcut-o întotdeauna, indiferent că a fost soare sau furtună, demonstrați-vă în continuare profesionalismul și devotamentul! Indiferent în ce companie sunteți și pe ce navă vă aflați, nu uitați că deasupra, pe catarg, este tricolorul românesc și că el reprezintă simbolul suprem al țării!

Domnilor constructori de nave!

Prestigiul profesional pe care l-ați câștigat prin lumina minții și efortul brațelor, mențineți-l cu orice preț! Arătați lumii că putem realiza construcții navale la nivelul standardelor mondiale!

Domnilor marinari români!

Cu prilejul Zilei Marinei Române, vă adresăm calde felicitări și urări de sănătate alături de familiile care vă așteaptă cu dragoste!

Dumnezeu și Fecioara Maria să vă ocrotească, oriunde vă aflați!

V Â N T B U N D I N P U P A !

Ministrul Apărării Naționale
Victor Babiuc

Ministrul Transporturilor
Traian Băsescu

Programul manifestărilor organizate cu prilejul Zilei Marinei Române - 15 august 1997

1. *Turneu de minifotbal- Old Boys, dotat cu Cupa „Ziua Marinei”, desfășurat zilnic, între orele 17.00-20.00, pe stadionul S.N.C.*

2. *Concurs de pescuit sportiv, dotat cu Cupa „Ziua Marinei”, organizat pe 9 august pe lacul Mamaia.*

3. *Regata de yachting dotată cu Cupa „Ziua Marinei”, organizată pe 10 august, pe lacul Mamaia, cu închiderea festivă la pontonul Căpităniei lacului Mamaia.*

4. *Expoziție de filatelie, maximafilie și cartofilie, organizată în zilele de 9-10 august la Muzeul Marinei Române.*

5. *Expoziția de pictură cu tematică marină a căpitanului I port Octavian Șved, vernisată în ziua de 8 august în sala de festivități a Cercului Militar Constanța.*

La Statul Major al Marinei Militare:

09.50-12.00

1. *Întâmpinarea persoanelor oficiale la Statul Major al Marinei Militare. Garda de onoare prezintă onorul.*

2. Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz. Intonarea Imnului de Stat. Se trag 21 salve de artilerie.

3. Citirea mesajului oficial și a Ordinului comun al ministrului Apărării Naționale și al ministrului Transporturilor.

4. Te-Deum. Se lansează din elicoptere ancore de fiori în cinstea eroilor marinari.

5. Defilarea navelor militare și civile.

6. Demonstrații sportive și marinărești.

7. Defilarea Gărzii de onoare.

În portul Tomis:

18.00 - Jocuri marinărești

19.00 - Parada navelor alegorice

13.30 - Concert de fanfară

20.00 - Spectacol artistic

21.00 - Aprinderea pavoazului electric la navele din radă

Jocuri de artificii

24.00 Stingerea pavoazului electric.

Ministerul Apărării Naționale

Nr. M83 din 12 august 1998

Ordin privind sărbătorirea Zilei Marinei Române

În fiecare an, la 15 august, de Sfânta Maria, românii, a căror vocație de navigatori se pierde în zorii existenței lor de popor pe aceste meleaguri, sărbătoresc ZIUĂ MARINEI ROMÂNE, continuând o tradiție de aproape un secol. Este ziua celor pe care îi numim oamenii mării și ai fluviului- marinari, constructori navali sau lucrători portuari. Este prilejul când națiunea română îi cinstește pe cei care, cu devotament și spirit de sacrificiu, și-au legat destinul de întinsul nemărginit al apelor, stabilind punți de legătură cu alte civilizații ale lumii sau străjuind fruntariile pe ape ale României la Mare și Dunărea străbună.

Spiritul de dăruire și sacrificiu i-a animat pe marinari întotdeauna când Țara le-a cerut să-i apere independența și suveranitatea și nu rareori undele albastre ale mării și Dunării au fost înroșite de sângele lor, al celor care au pus mai presus de orice onoarea pavilionului și care, prin faptele lor eroice, au lăsat urmașilor o glorioasă moștenire.

Astăzi, Marina Militară Română se află în plin proces de modernizare, atât din punct de vedere al structurilor și înzestrării, cât și al pregătirii la standardele NATO. În cei patru ani de pregătire în cadrul Parteneriatului pentru Pace, unitățile noastre au obținut rezultate remarcabile. Numai în anul 1998 Marina Militară a României a participat cu nave la aplicații internaționale în Marea Mediterană și Oceanul Atlantic și a fost gazdă pentru cel mai complex exercițiu multinațional „COOPERATIVE PARTNER'98”, desfășurat în această vară pe mare și pe uscat, în proximitatea litoralului românesc. Comandamentele, echipajele navelor și infanteriștii marini au dovedit cu aceste ocazii că Marina noastră Militară poate fi un partener competent, serios și credibil.

Marinarii din Flota Maritimă Comercială a țării, înfruntând cu bărbăție perioada grea a tranziției, se străduiesc cu profesionalism să asigure României accesul mai rodnic la transporturile pe ape, important factor de prosperitate economică.

Domnilor marinari militari,

Aveți onoarea de a moșteni glorioasele tradiții de luptă ale înaintașilor voștri. Fiți la înălțimea acestora, menținând în permanență un ridicat nivel de pregătire pentru luptă al echipajelor, astfel ca, la nevoie, să puteți apăra fruntariile țării, interesele pe apă ale României.

Domnilor marinari din Flota Comercială,

Sunteți beneficiari ai unei bogate experiențe în conducerea navelor, în toate zonele Terei, pe mare bună și pe vreme rea.

Dovediți un ridicat profesionalism în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, găsiți modalități eficiente pentru a contribui într-o măsură cât mai mare la schimburile comerciale ale României, la o navigație sigură pe toate mările și oceanele lumii.

Domnilor constructori navali,

Vă bucurați de un binemeritat prestigiu, de o largă recunoaștere internațională pentru performanțele atinse în construcția de nave cu parametri tehnici superiori, inclusiv în punerea în operă și lansarea la apă a motonavelor de mare tonaj.

Perseverati în găsirea celor mai bune soluții pentru a asigura Marina Militară și Flota Comercială cu nave având un ridicat grad de fiabilitate și performanțe tehnice la nivelul anilor viitori.

Cu prilejul tradiționalei sărbători a Zilei Marinei Române, astăzi, când evocăm spiritul ocrotitor al Sfintei Marii - protectoarea și patroana marinarilor români - vă felicităm și vă urăm sănătate dumneavoastră, familiilor și celor dragi, care vă așteaptă să reveniți la cheu din misiuni și voiaje. Vă dorim vânt prielnic, multe

succese profesionale și realizări deosebite în viață.

Bun cart înainte, domnilor marinari, oriunde ați fi!²⁸⁷

Ministrul Apărării Naționale

Victor Babiuc

Ministrul Transporturilor

Traian Băsescu

Programul manifestărilor organizate cu prilejul Zilei Marinei Române - 15 august 1998

La Statul Major al Marinei Militare:

Ziua Marinei Române

- 09.50 - *Întâmpinarea persoanelor oficiale participante la festivitate. Garda de onoare prezintă onorul.*
- 10.00 - *Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz. Intonarea Imnului de Stat. Sosirea zeului Neptun.*
- 10.05 - *Citirea mesajului oficial și a Ordinului de zi cu ocazia Zilei Marinei Române al ministrului Apărării Naționale și al ministrului Transporturilor.*
- 10.15 - *Te-Deum.*
- 10.30 - *Lansarea ancorelor de flori din elicopter și a buchetelor de către copii.*
- 10.40 - *Defilarea navelor Marinei Militare și a navelor civile. Demonstrație de gimnastică artistică executată de copii. Demonstrație de luptă corp la corp.*
- Demonstrații ale ambarcațiunilor cu vele și bărcilor pneumatice.*
- 11.10 - *Lansarea din elicopter și de pe nave a scafandrilor de luptă.*
- 11.20 - *Defilarea Gărzii de onoare.*
- 12.00 - *Raliul „Zilei Marinei”, pe Plaja Modern. Vizitarea unor nave militare și a expoziției de tehnică în Portul Militar Constanța.*
- În portul Tomis:
- 13.05 - *Concert de fanfară.*
- 17.00 - *Jocuri marinărești: concurs de înot, purcelul la școndru, prinderea rațelor.*
- 18.00 - *Spectacol artistic.*
- 21.00 - *Aprinderea pavoazului electric la navele din radă.*
- 23.00 - *Jocuri de artificii.*
- 24.00 - *Stingerea pavoazului electric.*

Programul manifestărilor organizate cu prilejul Zilei Marinei Române și a Lucrătorului Portuar - 15 august 1999

În portul Constanța:

- 09.50 - *Întâmpinarea persoanelor oficiale.*
- 10.00 - *Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz.*
- 10.08 - *Trecerea în revistă și salutul echipajelor de către șeful Statului Major al Marinei Militare.*
- 10.20 - *Sosirea zeului Neptun.*
- 10.25 - *Te-Deum.*
- 10.35 - *Depunerea ancorelor de flori în mare.*
- 10.40 - *Parada navală și aviatică.*
- 10.55 - *Demonstrații de ambarcațiuni. Arte marțiale.*
- 11.00 - *Concurs de bărci cu rame. Gimnastică.*
- 11.10 - *Exerciții demonstrative cu scafandri de luptă lansați din elicopter și de pe vedete.*
- 11.20 - *Parada ambarcațiunilor cu vele.*
- 11.25 - *Botezul marinăresc.*
- 11.35 - *Plecarea zeului Neptun.*
- 11.45 - *Vizitarea expoziției de nave și tehnică, precum și a Muzeului Portului Constanța de către persoanele oficiale.*
- 12.30 - *Cockteii oferit de organizatori pe nava de comandament „MUREȘUL”.*

Impecabil cu

dialog

TEXACO

Ziua Marinei Române

Lucrătorului Portuar

15 august 1999

Agroexport, Chimpeș, Coremar, Dacirom, Dezrobarea, Histrin Ship & Management, ICI Shipping, Minimal, Phoenix, Romtrans, Sankmarina, Scim, Socsep, Transorient, Umor

287. Ordinul Ministrului Apărării Naționale nr. M 83 din 12 august 1998.

21.15 - Dineu oferit de organizatori la Clubul „Castel” din Mamaia.

În portul Tomis:

17.00 - Concert de fanfară.

18.00 - Jocuri marinărești.

Spectacol prezentat de Ansamblul „Tinemar” al Cercului Militar Mangalia.

20.00 - Concert sponsorizat de firma DIALOG

21.00 - Aprinderea pavoazelor electrice.

22.20 - Retragerea cu torțe (cu fanfara)

24.00 - Stingerea pavoazelor electrice.

Jocuri de artificii.

Programul Zilei Marinei Române - 2000

09.00 - Evoluție șalupe rapide

09.50 - Întâmpinarea persoanelor oficiale

10.00 - Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz

10.03 - Citirea Ordinului comun al ministrului Apărării Naționale și ministrului Transporturilor

- Alocuțiunile persoanelor oficiale

10.08 - Trecerea în revistă și salutul echipajelor

10.20 - Sosirea zeului Neptun

10.25 - Te-Deum

10.35 - Depunerea ancorelor de flori în mare

10.40 - Parada navală și aviatică

10.55 - Demonstrații cu ambarcațiuni rapide

- Concurs și demonstrații cu ambarcațiuni sportive

11.10 - Exerciții demonstrative cu scafandri de luptă lansați din elicopter și de pe vedete

11.20 - Parada ambarcațiunilor cu vele

11.25 - Botezul marinăresc, jocuri marinărești

11.35 - Plecarea zeului Neptun

11.40 - Defilarea gărzii de onoare; show de fanfară

12.00 - Vizitarea expoziției de nave și tehnică, precum și a Muzeului portului Constanța

Pe faleză, la Statul Major al

Forțelor Navale

18.00 - Concert de fanfară

18.30 - Spectacol prezentat de formația „Tinemar” a Cercului Militar Mangalia și Ansamblul „Doina” al Armatei

21.00 - Aprinderea pavoazelor electrice

22.00 - Jocuri de artificii

22.30 - Retragerea cu torțe și fanfară

24.00 - Stingerea pavoazelor electrice

În portul Tomis:

21.00 - Spectacol muzical (4 formații de muzică ușoară)

Mesajul domnului Ion Iliescu, președintele României, prilejuit de sărbătorirea Zilei Marinei - 15 august 2001

Domnilor amirali, ofițeri, maiștri militari, subofițeri, salariați civili, gradați și soldați din Forțele Navale, Sărbătoarea Zilei Marinei, într-o zi cu profunde semnificații sacre, îmi oferă plăcuta ocazie să mă adresez dumneavoastră, ca apărători și slujitori ai statului național unitar român și să vă felicit pentru stăruința, abnegația și modul exemplar în care vă faceți datoria în Forțele Navale ale Armatei Române.

Dumneavoastră sunteți continuatorii unei vechi și nobile îndeletniciri umane, care a permis schimbul de idei și de valori și a dus la unificarea lumii în care trăim. Marina este simbolul cunoașterii, al victoriei în lupta cu necunoscutul și cu natura dezlănțuită, al devotamentului și sacrificiului, al temerității și libertății.

Forțele Navale Române, în rândul cărora serviți patria, au un trecut glorios de luptă și se pot mândri cu

faptele de arme ale multor generații de marinari români. Din simț al datoriei și al onoarei militare, din sacrificii și din eforturi susținute s-a născut o armă de elită, a cărei tradiție o duceți mai departe.

România și-a formulat drept obiectiv strategic al interesului național integrarea europeană și euroatlantică. Alături de celelalte componente ale Armatei Române și cu sprijinul societății românești, Forțele Navale se află într-un amplu proces de reformă și de modernizare, pentru a face față noilor amenințări la adresa securității naționale. Atingerea standardelor necesare interoperabilității cu forțele similare ale armatelor țărilor membre ale NATO, rămâne în continuare una dintre principalele misiuni ale marinarilor români.

În măsura în care economia ne va oferi resursele necesare, vom continua echiparea navelor de luptă și de deservire, vom oferi condiții mai bune de pregătire și de trai celor aflați sub drapel. Asigurarea stabilității interne și a siguranței naționale necesită un preț, pe care trebuie să fim de acord să-l plătim în solidar.

Alături de Forțele Navale, Marina Comercială este chemată să participe la acest efort de modernizare și de dezvoltare a unei puternice componente navale a forțelor armate românești.

Marinari ai Armatei României,

De Ziua Marinei Române, mă adresez dumneavoastră cu chemarea de a demonstra spirit civic și patriotic în tot ceea ce întreprindeți, la instrucție, în aplicații și în misiunile pe care vi le încredințează statul român. Astfel, puteți dovedi că sunteți demni continuatori ai glorioaselor tradiții ale Marinei Militare Române.

Închei adresându-vă multă sănătate, fericire, putere de muncă și noi succese în activitatea dumneavoastră, precum și tradiționala urare de „Vânt bun din pupa!”.

Ion Iliescu

Președintele României

Ministerul Apărării Naționale
Nr. M 118 din 02.08.2001

România

Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței
Nr. 1128 din 07.08.2001

Ordin comun al Ministrului Apărării Naționale și Ministrului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței
privind sărbătorirea Zilei Marinei Române

În acest an, la 15 August, de Sfânta Maria, românii, a căror vocație de navigatori se pierde în zorii existenței lor ca popor pe aceste meleaguri, sărbătoresc Ziua Marinei Române, continuând o tradiție de aproape un secol. Este ziua celor pe care îi numim oamenii mării și ai fluviului- marinari militari, marinari civili, constructori navali și lucrători portuari. Este prilejul când națiunea română îi cinstește pe cei care și-au legat destinul de întinsul nemărginit al apelor, stabilind punți de legătură cu alte civilizații ale lumii sau străjuind fruntariile pe ape ale României la Mare și Dunărea străbună.

Spiritul de dăruire și sacrificiu i-a animat pe marinari întotdeauna când ȚARA le-a cerut să-i apere independența și suveranitatea și nu rareori undele albastre ale mării și Dunării au fost înroșite de sângele lor, al celor care au pus mai presus de orice onoare pavilionului național și care, prin faptele lor eroice, au lăsat urmașilor o glorioasă moștenire.

Domnilor marinari militari,

Aveți onoare de a moșteni glorioasele tradiții de luptă ale înaintașilor voștri. Fiți la înălțimea acestora, menținând în permanență un ridicat nivel de pregătire pentru luptă al echipajelor, astfel ca, la nevoie, să puteți apăra pe apă fruntariile țării și interesele României!

Domnilor marinari din Flota Comercială,

Sunteți beneficiari ai unei bogate experiențe în conducerea navelor, pe toate mările și oceanele lumii, pe mare bună și pe vreme rea.

Dovediți un înalt profesionalism în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, găsiți modalități eficiente pentru a contribui într-o măsură cât mai mare la schimburile comerciale ale României, la o navigație sigură pe toate mările și oceanele lumii.

Domnilor constructori navali,

Vă bucurați de un binemeritat prestigiu, de o largă recunoaștere internațională pentru performanțele atinse în construcția de nave cu parametri tehnici superiori, inclusiv în punerea în operă și lansarea la apă a motonavelor de mare tonaj.

Perseverati în găsirea celor mai bune soluții pentru construirea de nave cu un ridicat grad de fiabilitate și performanțele tehnice la nivelul anilor viitori!

Domnilor lucrători portuari,

Sunteți deplin implicați în activitatea importantă ce se desfășoară în porturile românești, contribuind pe măsura bunei dumneavoastră pregătiri la participarea României la schimbul mondial de valori.

Duceți mai departe experiența și profesionalismul, făcând din porturile românești porțile de intrare și blazoanele unei României prospere din punct de vedere economic!

Cu prilejul tradiționalei sărbători a Zilei Marinei Române, astăzi, când evocăm spiritul ocrotitor al Sfintei Marii, protectoarea și patroana marinarilor români, vă felicităm și vă urăm sănătate dumneavoastră,

famiiliilor și celor dragi, care vă așteaptă să reveniți la cheu din misiuni și voiaje!

Vă dorim vânt prielnic, succese profesionale și realizări deosebite în viață!

Bun cart înainte, marinari români, oriunde vă aflați!

Ministrul Apărării Naționale

Ministrul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței

Ioan Mircea Pașcu

Miron Tudor Mitrea

Programul Zilei Marinei Române - 15 august 2001

În portul Constanța

09.50 - *Întâmpinarea persoanelor oficiale.*

10.00 - *Ridicarea pavilionului și a marelui pavoaz.*

10.03 - *Alocuțiunea persoanei oficiale*

Citirea ordinului comun al Ministerului Apărării Naționale și Ministrului Transporturilor.

10.08 - *Trecerea în revistă și salutul echipajelor de către șeful S.M.F.N.*

10.20 - *Sosirea zeului Neptun.*

10.25 - *Te - Deum.*

10.35 - *Depunerea ancorelor de flori în mare.*

10.40 - *Parada navală și aviatică.*

10.55 - *Demonstrații ambarcațiuni rapide.*

11.00 - *Concurs și demonstrații cu ambarcațiuni sportive.*

11.10 - *Exerciții demonstrative cu scafandri de luptă lansați din elicoptere și de pe vedete. Lansare parașutiști.*

11.20 - *Parada ambarcațiunilor cu vele.*

11.35 - *Plecarea zeului Neptun.*

11.40 - *Defilarea gărzii de onoare.*

12.00 - *Vizitarea expoziției de nave și tehnică.*

12.30 - *Cocktail - N.C. „MUREȘUL” - 250 persoane.*

Pe faleză la Statul Major al Forțelor Navale

18.00-18.30 - *Show de fanfară.*

18.30-20.00 - *Spectacol prezentat de ansamblul „Doina” al Armatei.*

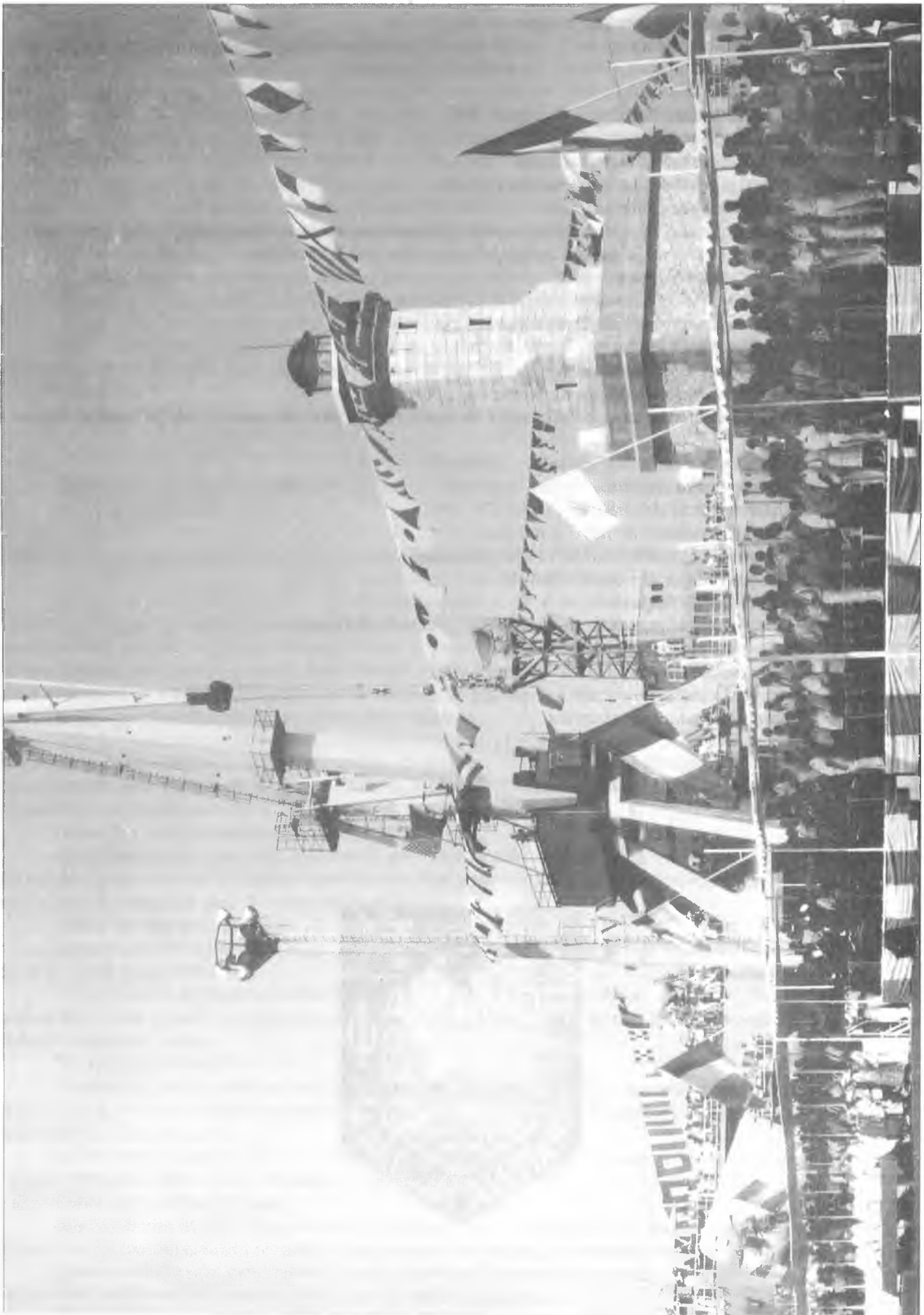
21.00 - *Aprinderea pavoazelor electrice.*

22.00 - *Joc de artificii.*

22.30 - *Retragerea cu torțe.*

24.00 - *Stingerea pavoazelor electrice.*

BIBLIOGRAFIE**I. IZVOARE****1. Arhive**

Arhivele Militare Române, fondurile Comandamentul Marinei Militare, Subsecretariatul de Stat al Marinei, Comandamentul Marinei Regale, Comandamentul Forțelor Maritime Militare; Biblioteca Arhivistică - Registrul Istoric al Diviziei de Mare. 1901-1934; Istoricul bricului „MIRCEA”; Registrul Istoric al Vedetei de Siguranță nr. 3 „CPT. MIHAIL ROMANO”

Depozitul Intermediar de Arhivă al Statului Major al Forțelor Navale, fond Comandamentul Marinei Militare; Registrul Istoric al Comandamentului Marinei Militare. Vol. I. 1962-1969; vol.II. 1970-1979; vol. III. 1980-1995; vol. IV. 1996-2002.

Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Constanța, fondurile Căpitania Portului Constanța, Direcția Navigației Maritime, Prefectura Județului Constanța, Primăria Constanța

2. Biblioteci

Biblioteca Academiei Române
Biblioteca Județeană Constanța
Biblioteca Muzeului Militar Național
Biblioteca Națională a României
Biblioteca Muzeului Marinei Române

3. Periodice

Anuarul Muzeului Marinei Române- 1998
Apărarea Patriei- 1954, 1983, 1984
Credința Neamului- 1994
Cuget Liber- 1945, 1946, 1997, 1999, 2000
Dacia- 1915, 1916, 1923, 1924, 1926, 1927, 1928
Dobrogea Jună- 1911, 1912, 1919, 1920, 1921, 1928
Dobrogea Nouă- 1949, 1958, 1960, 1975, 1977, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985
Dosarele Istoriei- 2000, 2001
Expres - Informator- 1912
Farul- 1920, 1921
Flota Patriei- 1954, 1955, 1956, 1957, 1959, 1961, 1962, 1963, 1964, 1966, 1969, 1970, 1972, 1973, 1974, 1975
Înainte- 1960, 1970
Litoral- 1998
Marea Neagră- 1924
Marea Noastră- 1934, 1935, 1937, 1938, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946

Marea Noastră, serie nouă- 1929, 1996, 1997, 1999
 Marea Noastră pentru Tineret, serie nouă- 2000
 Marina- 1934
 Marina Nouă - 1946, 1947
 Marina Română- 1991, 1992, 1993, 1994, 2001
 Monitorul Oastei- 1935
 Navigatorul- 1981
 Observatorul Militar- 1995-2001
 Orizontul Maritim- 1935
 Portul Constanța- 1960, 1966, 1967
 Revista Marinei- 1928
 Steaua Constanței- 1902
 Tomis- 1930, 1935
 Viața Nouă- 1967
 Ziarul Științelor Populare și al Călătoriilor- 1922

II. LUCRĂRI GENERALE

BÂRDEANU, Nicolae, NICOLAESCU, Dan, *Contribuții la istoria Marinei Române*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979
 BRIA, Ion, *Dicționar de teologie ortodoxă de la A-Z*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994
 *** *Colecția de legi, decrete, hotărâri și dispoziții. 1953. 1 iulie-31 august*, Editura de Stat pentru Literatură Științifică, București, 1953
 *** *Dicționar enciclopedic. Vol. I A - C; Vol. II D - G; Vol. III H - K; Vol. IV L - N*, Editura Enciclopedică, București, 1993 - 2000
 IONESCU, Ion, BORANDĂ, Georgeta, MOȘNEAGU, Marian, *Noi contribuții la istoria Marinei Militare Române*, Editura Muntenia & Leda, Constanța, 2001
 *** *Istoria României în date*, Mica întreprindere editorial-poligrafică „Crai Nou”, Chișinău, 1992
 LAȚCU, Teodosie, *Viața Maicii Domnului în lumina Sfintei Scripturi și a teologiei Sfinților Părinți*, 1994
 NEAGOE, Stelian, *Istoria politică a României. 1944-1947. Crestomația tranziției dintre două dictaturi*, Editura Noua Alternativă, București, 1996
 PETRE, George, BITOLEANU, Ion, *Tradiții navale românești*, Editura Militară, București, 1991

III. LUCRĂRI SPECIALE

BĂRBUNEANU, Petre, *Din cuvântările mele*, 1939
 BEJAN, Anton, *Războiul naval de-a lungul veacurilor. Vol. I. Epoca navelor cu rame și a armelor albe (mileniul IV î.e.n. - sec. XVI e.n.)*, Editura Tehnoprod, București, 1994
 BEJAN, Anton, BUJENIȚĂ, Mihai, *Dicționar de marină*, Editura Militară, București, 1979
 BEJAN, Marius, *Liga Navală Română. Scurtă istorie. Partea I. 1927-1949*, Editura Modelism International, București, 1999
 BOTEZ, Călin, COPACIU, Constantin, *Abecedarul marinarului*, f.e., București, 1938
 CĂRȚĂNĂ, Iulian, SEFTIUC, Ilie, *Dunărea în istoria poporului român*, Editura Științifică, București, 1972
 CIORBEA, Valentin, *Istoricul navelor-școală „MIRCEA”. Nava-școală „MIRCEA”*, Editura Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, Constanța, 1999
 COLUMBEANU, Sergiu, VALENTIN, Radu, *Lupta pentru supremația mărilor. De la descoperirile geografice la Trafalgar*, Editura Științifică, București, 1973
 CRĂCIUNOIU, Cristian, NEAGU, Alfred, *Dialogul omului cu marea*, Editura Albatros, București, 1998
 *** *Cuvântările Regelui Carol II. 1930-1940*, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, București, 1940
 KOSLINSKI, Nicolae, *Războiul naval de-a lungul veacurilor. Vol. II. Epoca navelor cu vele și a artileriei cu ghiulele. Partea I (până în anul 1713)*, Editura Ara, București, 1996

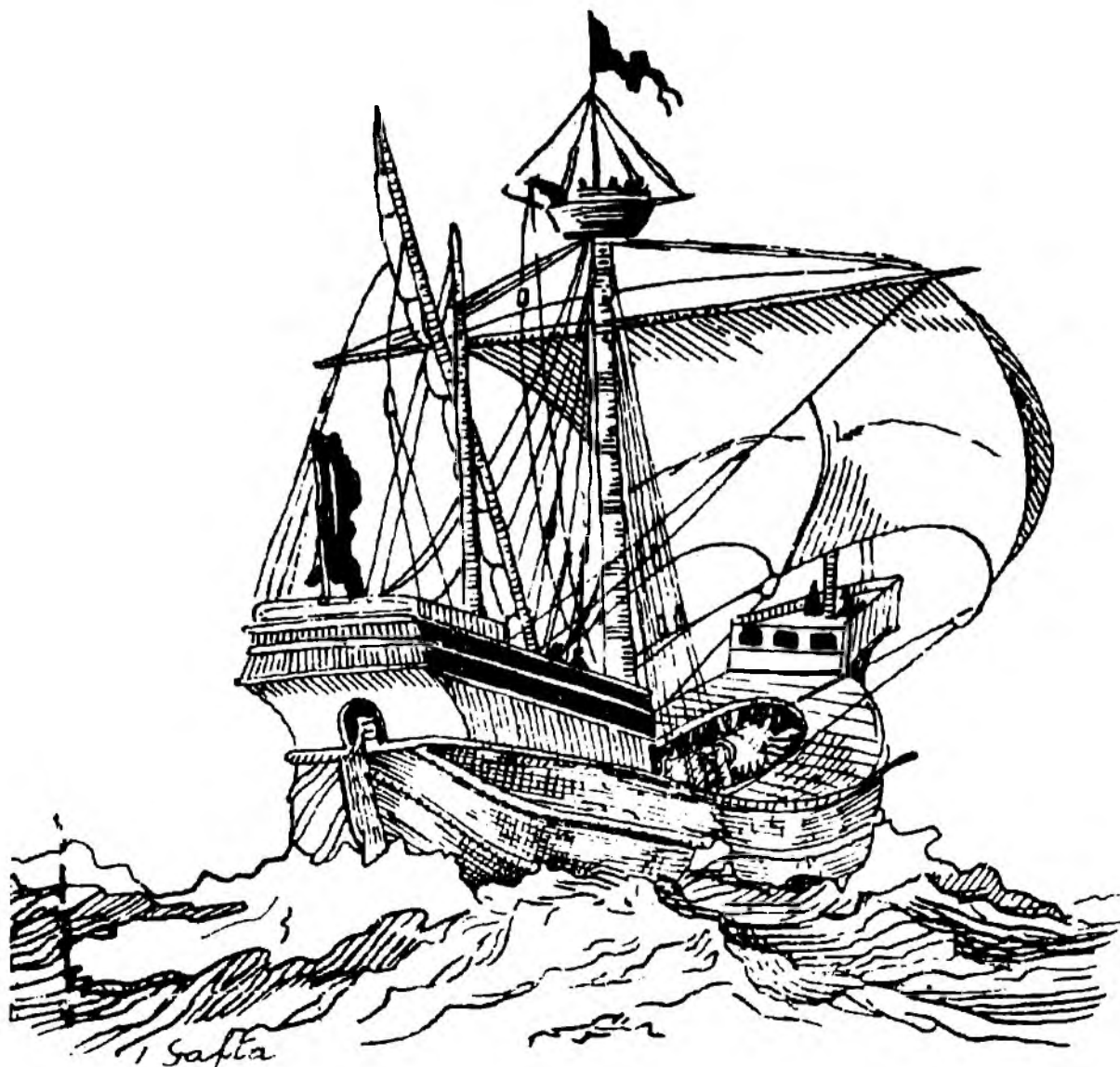
Liga Navală Regală Română, *Cuvinte Regale pentru Marină*, Publicațiunea a 30-a a L.N.R.R., București, 1940

MANOLE, Ilie, IONESCU, Gheorghe, *Dicționar marinăresc*, Editura Albatros, București, 1982

MANOLIU, Ion A., *Nave și navigație*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984

*** N.M.S. „MIRCEA”. *Prima călătorie de instrucție. 3 iulie- 3 septembrie 1939*

RETINSCHI, Alexandru, *Fascinația și comorile mărilor*, Editura Albatros, București, 1988.

ISBN 973-99332-4-6

